PHRASES

ET

FORMULÆ LATINÆ,

QUAS

STEPHANUS DOLETUS

EX SUIS COMMENTARIIS COLLEGIT, NOVAQUE DILIGENTIA RETRACTAVIT.

NUNC PRODEUNT CASTIGATÆ ET AUCTÆ

TYPIS SEMINARII PATAVINI.

Notæ, quibus Libri CICERONIS *indicantur, unde formulæ sunt desumtæ a* DOLETO.

Rh.	Rhetorica.	
Ph. 1. Ph. 2. Ph. 3.	Primum Secundum Tertium	Philosophicorum Volumen.
Or. 1. Or. 2. Or. 3.	Primum Secundum Tertium	Orationum Volumen.
Fam. At.	Familiarium Ad Atticum	Epistolarum Volumen.

. Primam .. Secundam .·. Utramque	faciem paginæ indicat.

Ib. et al.	Ibidem. et alibi.

Ad Aldinam editionem, cujus paginæ adscriptæ sunt recenti editioni Venetæ per numeros Romanos.

Quæ addita sunt a FACCIOLATO, modo per titulos et capita indicantur; modo per titulos et minores particulas, ut in recenti editione Veneta; modo aliter, ut properanti commodum fuit.

Siquid non responderit, consule Nizolii Thesaurum, ex quo ipsum quoque formularum usum plenius cognosces.

JACOBUS

JACOBUS FACCIOLATUS
LECTORI.

PHRASES et formulæ, quas Stephanus Doletus ex suis Latinæ linguæ Commentariis collegit, et novo ordine dispositas emisit, meliore quadam fortuna, quam Commentarii ipsi, usæ sunt: quandoquidem librarios invenerunt, quorum opera sæpius producerentur. Fuit etiam quidam impudentia tanta (Baretium dico) qui illarum auctorem Nizolium faceret; nihil veritus compendii sui gratia fallere fidem publicam, ut Thesauri Nizoliani pretium famamque augeret. Sed nemo tamen adhuc, quod in primis utile fuisset, eas examinavit; ut siquid humana infirmitate peccatum esset, ab iis, quæ germana atque integra viderentur, posset separari. Id scilicet sæculo nostro reservatum est; quo tandem didicimus, potissimum studiorum præsidium esse, ac veluti sapientiæ nervos, dubitare. Et sane vix ulla libelli hujus pagella fuit, in qua non invenerimus, quæ tolli deberent, aut castigari; sive quod exemplo nullo, sive quod minus idoneo confirmarentur. Mitto, quæ ex ineptis Declamationibus sumta sunt Salustii in Ciceronem, et Ciceronis in Salustium, ex Oratione ante exilium, ex Epistola ad Octavium. Ipsas quoque rectas formulas ex veris purisque fontibus ductas Doletus non raro corrupit, formis in genera, generibus in formas promiscue infusis, et ad significationes ususque alienos parum apta interpretatione traductis. Nolim tanti viri famam imminuere, quam sibi apud omnem posteritatem jure peperit. Sed tamen siquis ex nostris a me petat, quid in re præsenti ex animi sententia judicem; fidenter aio, quod fortasse durum aliquibus videbitur, Doletum cetera doctum et eruditum, in Ciceronis operibus non admodum versatum fuisse; et, quod viventi adhuc objectum est, ex Caroli Stephani et Nizolii Thesauris, tum etiam ex Riccii, Baifii, et aliorum lucubrationibus Commentarios illos suos maxima ex parte confecisse. Ad hoc ipsum, si ita est, plurimum ingenii et industriæ requirebatur: neque ego sane reprehendere ausim; laudo etiam valdeque suspicio: sed tamen rursus aio, non ita illum cum Cicerone vixisse, ut

vulgo creditur. Quid enim? Num ille Ciceronem tractasse, sibique familiarem fecisse dicendus est, qui libros Rhetoricos ad Herennium magno huic Latinitatis auctori ac magistro adjudicandos esse pæne sacramento contendit? En tibi judicium ejus in tomo secundo Commentariorum pag. 834. *Jure mecum riseris et oderis ridiculam intolerabilemque tum stultitiam, tum temeritatem eorum, qui nulla causa probabili libros Rhetoricos ad Herennium a Cicerone abjudicant. Tu vero et Plinii epistolas ad Trajanum, Plinii esse puta, et Rhetoricos Ciceronis libros ad Herennium, Ciceronis esse crede. Utriusque enim Auctoris sine dubitatione est utrumque a me nominatum opus.* Nihil dico de istorum librorum doctrina: sed stilus ipse tantum distat a Ciceroniano, ut siquis Grammaticus vel ex primis versiculis discrimen non agnoscit, is mihi ne Grammaticus quidem sit. Ego tamen exempla hinc ducta auctoritatesque retinui: siquidem non ex Cicerone modo, sed ex optimo quoque Latino Scriptore, quod Doletus prudenti consilio facere cœperat, opus augendum existimavi.

Porro autem monita plurima vel sustuli, vel reformavi, quæ singulis fere vocibus præmittebantur: cujus quidem rei si rationem reddere velim, nimis longum faciam. Quamquam hoc ipsum, quod præstiti, exiguum est; nec nisi adolescentibus præbeo, nec illis ipsis valde profuturum existimo, nisi cum Nizolii Thesauro conjungatur. Alter alteri suppetias feret. Ego nunc utrumque edo properanter examinatum. Si vita superstes erit, aliquanto plus otii atque operæ secundis curis impendam. Vale.

FORMULÆ
LINGUÆ LATINÆ
ELEGANTIORES
STEPHANI DOLETI.

A

Abdomen *translate pro intemperantia cibi ac potus: unde apud Cicer.* Abdominis voluptates, et Abdomini suo natum esse. Or. 3. 88.

Aberratio. *Verbi sui propriam significationem sequitur hoc nomen. Verbum autem, a quo ducitur, proprie positum, solet usurpari pro a via recta per errorem digredi, deflectere, discedere. Sic* aberratio, *si proprie sumetur, erit digressus a recta via. Verum longe venustior est, dum translate accipitur. Et tunc idem est, quod avocamentum.*

Aberrationem deligere. Att. 199.

——— habere. Fam. 254.

Abscessio *idem est quod discessus: et opponitur accessioni.*

Abscessionem fieri. Ph. 2. 202.

Absolutio *ponitur interdum pro perfectione, interdum vero pro liberatione. Unde dicimus*

Absolutionem fieri. Or. 2. 33.

Abundantia *idem est quod ubertas, copia, vel affluentia.*

Abundantiam gignere. Or. 2. 64.

——— suppeditare. Ph. 3. 112..

Acceptus *idem interdum est quod gratus: ut,* Deo nihil est acceptius, quam, &c. *opponitur vero aliquando* expenso, et dato.

Acceptum aliquid habere: *id est gratum.* Ph. 1. 237.

——— aliquid alicui esse. Ph. 3. 127.. Fam. 275.

——— referre. *Translate,* Or. 3. 151. 163. et al. *Proprie,* Or. 1. 95. 143. et al. *Duæ erant apud Veteres rationum tabulæ: prior* accepti; *et posterior* expensi. *Eas postea mutato dicendi genere, ut pleraque alia, Barbari immutarunt: et tabulæ* dati, *et* accepti *dictæ sunt. Cicero in oratione pro Roscio Comœdo:* Tabulas Fannius accepti, et expensi profert suas. *Et paulo post.* Utrum cætera nomina in codicem accepti, et expensi digesta habes, an non? Or. 1. 46.

——— *autem* referre, *est scribere, se accepisse: id est in accepti tabulam referre. Cum enim Latini scribebant in tabula accepti, se pecuniam ab aliquo accepisse, se illi dicebant pecuniam acceptam referre.* Expensum *vero* ferre, *est scribere se pecuniam dedisse. De his loquendi modis ita scribit Asconius:* Quæstores Urbani ærarium curabant, ejusque pecunias expensas, et acceptas in tabulas publicas referre consueverant. *Ex quibus postea loquendi modus translatus est, ut cum quid officii in nos ab aliquo conferatur, id nos* acceptum illi *referre dicamus.*

Accessio. *Inter* accessionem, *et* accessum *id differentiæ volunt esse Grammatici, ut* accessus *idem sit quod aditio, sive appropinquatio.* Accessio *autem idem sit quod adjectio.*

Accessionem quærere. Fam. 24.

——— facere. Fam. 154. . Or. 3. 127.

——— afferre. At. 262.

——— alicui esse. Fam. 98..213. et al.

——— fieri. Fam. 18.. 211. et al.

——— adjungere. Ph. 3. 28.

Acclamatio *significat secundam, vel adversam admurmurationem.*

Acclamationem injicere. Rh. 47..

——— vitare. Rh. 139..

Accusatio *est delatio, actus ipse accusandi.*

Accusationem factitare. Rh. 176.

——— adornare. Pro Mur. 46.

Accusationi respondere. Pro Clu. 8.

Accusatione desistere. Pro C. Cor. 1.

Accusationem intentare. Tac. an. 6. c. 4.

——— capessere. Tac. an. 4. c. 52.

——— exercere. Tac. Hist. 2. c. 10.

Accusator *dicitur, qui accusat.*

Accusatorem ponere. Fam. 122.

Accusatoris personam capere vel deponere. Pro Quint. 49.

Accusatorem apponere. Or. 1. 91.

Acerbitas *modo sumitur pro miseria, vel pro tristitia ex miseria, et calamitate contracta. Hinc dicitur*

Acerbitatem recusare. At. 139..

——— perferre. Or. 2. 118.

Modo vero pro asperitate, vel austeritate usurpatur.

Acerbitate caret monitio. De Am. 181.

Acerbitatem habere. Ph. 3. 27. *Observato, hanc locutionem ad res, non ad personas, referri. Ut:* Tua objurgatio nimiam habuit acerbitatem: *id est nimium acerba et aspera fuit.*

Acerbitatem adjungere ad imperium. At. 297.
Evomere virus acerbitatis suæ. De Am. 89.
ACERVUS, *idem est quod congeries.*
Acervum construere. Or. 3. 178..
——— capere, *pro acervum continere.* Or. 2. 77..
Acervum reperire. Or. 2. 181..
ACIES *varia est apud Latinos significatione. Sed proprie acumen ferri est. Ut* acies falcis, cultri, *et similium, quæ secant. Transfertur vero ad multa; ut ad oculos, ad animum, ad auctoritatem, et ad rem bellicam. Veruntamen duo tantum locutionum membra facere nobis placet: nempe cum ad oculos refertur; et cum de acie bellica intelligitur.*

Ad oculos, vel ad animum pertinens.

Eadem est hujus vocis translatio, cum ad oculos, et cum ad animum convertitur: neque in hoc genere quicquam oculis locutionis tribuas, quod non et animo tribui possit.

Aciem exacuere. Ph. 2. 168.
——— dirigere. Catullus.
——— abducere. Ph. 2. 34.
——— præstringere. Or. 1. 62. Ph. 2. 93..
——— perstringere. Or. 3. 129.. 240.
——— hebescere. Or. 2. 98.
——— intendere. Ph. 1. 20. 217.

Ad ordinem bellicum spectans.

Cum ad rem bellicam pertinet hoc nomen, significat exercitus instructionem, cum ad dimicandum paratus est.

Aciem exornare. Sallust. in Jugurtha.
——— instruere. Or. 2. 129.. Fam. 162.
——— statuere. Sal. in Jugurtha.
——— instituere. Cæsar lib. 3. b. c.
——— dirigere. Cæs. lib. 5. b. c.
In Aciem collocare. Cæs. b. g. lib. 3.
Aciem firmare. Liv. Dec. 1. lib. 4.
In aciem procedere. Cæs. b. g. lib. 2. *vel* prodire. Cæs. b. g. lib. 8.
Aciem erigere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
——— porrigere. Cæs. lib. 5. b. c.
In aciem deducere. Fam. 247.
——— educere. Rh. 97.
——— producere. Fam. 162.
Aciem promovere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— sistere. Liv. *Ibid.*
——— inclinari. Liv. Dec. 1. lib. 4.
Acie excedere. Cæs. lib. 3. b. c.
Ex acie excedere. Cæs. b. c. lib. 5.
Aciem subjicere. Cæs. lib. 3. b. c.
——— tenere. *Ib.*
——— distrahere. *Ib.*
——— distendere. *Ib.*
Ex acie refugere. *Ib.*
ACRIMONIA *est vis, et impetus animi fervidior.*
Acrimoniam habere. Rh. 35..
——— capere. Or. 1. 75..
——— lenire *et* diluere. Rh. 80.
ACTA, orum. *Inter* acta, *et* gesta *hoc differre Grammatici tradunt, quia hæc sunt in administratione Magistratus, et in rebus majoribus, et ad Rempublicam, vel ad plura spectantibus: ut* gesta Alexandri, gesta Pompeii, gesta Cæsaris. Acta *vero etiam rerum privatarum, et minorum, ac familiarium. Cicer. Phil.* 1. An in Commentariolis, ac Chirographis, et Libellis se uno autore prolatis, et ne prolatis quidem, sed tantummodo dictis, acta Cæsaris firma erunt? quæ ille in æs incidit: in quo populi jussa, perpetuasque leges esse voluit, pro nihilo habebuntur?
Acta diurna *vocat Suetonius, quæ per singulos dies fiunt, et scribuntur. De Cæsare:* Inito honore primus omnium instituit, ut tam Senatus, quam populi, diurna acta conficerentur. *Sic vocat Cicero alicujus Mensis: ut* acta Januarii, acta Februarii.
In Acta referre. Or. 3. 156..
In Actis numerare et habere. *Ib.*
Acta conficere. Sueton. in Cæs. cap. 20.
——— tollere. At. 84.
——— rescindere. Or. 8. 157. 246.
——— circunducere. ff. de re jud. *L. Acta.*
Actis fidem, et autoritatem derogare. Or. 1. 279.
Acta cohonestare. Or. 2. 229.
——— commemorare. Or. 1. 254..
——— servare. Or. 3. 156.
In actis esse. *Ib.*
Acta firma esse. *Ib.*
——— rata esse, *vel irrita.* Or. 3. 78..
ACTIO *tres potissimum significationes apud Latinos habet. Ponitur enim aliquando pro orationis pronunciatione. Aliquando pro eo, quod vulgo dicimus operationem. Aliquando idem significat quod quæstionem, accusationem, vel petitionem: id est jus persequendi in judicio, quod sibi debetur. Ex iis tribus hujus vocis significationibus non æquo numero locutiones derivantur; sed ex duabus tantum varia loquendi genera possis colligere: scilicet cum altera in opera et conatu posita est, altera in forensi strepitu. Prioris igitur significationis (de duabus postremo a me annotatis intelligo) locutiones primum dabo. Deinde alterius.*

Prioris significationis locutiones.

Actionem dare. Fam. 130.
——— suscipere. At. 226.. 286.
——— adhibere. Ph. 3. 4..
Actione privare. Ph. 2. 34..
——— spoliare. *Ib.* 21..
Actiones horrere. At. 151.

Alterius.

Actionem constituere. Or. 1. 192.. Or. 3. 223.
——— dare. Or. 1. 121. 122.
——— habere. *Ib.* 291..
——— intendere. Or. 3. 108..
——— eximere. ff. Ex quibus causis. l. 1.
——— excludere. Rh. 69.
——— restituere. Sueton. Claud. cap. 14.
——— postulare. Or. 1. 121.
——— quærere. *Ib.* 290.
——— relinquere. *Ib.* 50.. 54.
——— componere. At. 86.
ACTUS, a, um. Actum esse. *Id est periisse.* At. 76. 194..

Actum agere. *Id est inani se labore conficere.* At. 139. 153.
——— habere. *Id est ratum.* Ph. 1. 20.
Actus, us, ui, *pene nihil ab acti, vel actionis significatione differt, cum actio ponitur pro eo, quod vulgo operationem dicunt. Nam totus in opere suscipiendo, vel exequendo positus est. Proprium tamen esse volunt, cum in fabulis versatur: et per translationem a Fabularum actibus ad rerum, et negotiorum expeditionem, universamque hominis operam converti. Est etiam iter, ubi armenta trahere, et vehiculum ducere licet: quo quis pedes, vel eques commeare potest.*
In actum erumpere. *Id est in actum perduci.* Or. 2. 225..
Aculeus *proprie Vesparum est, vel Apum, et similium. Translate vero ponitur pro re omni, quæ vehemens est, et acuta, quæque pungit, et concitat.*
Aculeum habere. Rh. 202.. Or. 3. 43.
——— emittere. *Ib.*
——— excutere. Or. 2. 176.
——— relinquere in animo alicujus. Rh. 168.
——— dimittere. Or. 2. 154.
——— evellere. *Ib.* 50.
——— erigere. Or. 3. 43.
Acumen. *Videtur hoc nomen proprie mucronem significare. Ut,* acumen cultri. *Sed raro legitur, nisi per metaphoram dictum. Unde Cicero pro Flacco* 148. Acumen ingeniorum *vocat: id est ingeniorum vim, vehementiam, vel subtilitatem. Idem de Orat.* 206. Argutiæ, et acumen Hiperidis. *Ib.* 95. Acumen Dialecticorum, sententiæ Philosophorum. *Ibid.* 123. Dialectici se compungunt suis acuminibus. *Ibid.* 97. Omnia sub acumen styli subeant necesse est. *Idem de Nat. Deor.* 41. Epicurus homo sine acumine ullo, sine lepore. *Idem in Fam.* 70.. Qui propter acumen occultissima perspicis.
Translate igitur sæpius, quam proprie, accipitur.
Acumen habere. Rh. 132.. *Quod loquendi genus tam personis, quam rebus, eleganter convenit.*
——— alicujus illudere. Rh. 106.
Acuminibus suis se compungere. 2. de Or. 158.
Aditus *et personæ, et loci est. Loci vero sæpius est; et multum, elegantemque usum habet.*
Aditum aperire. Or. 2. 235.
——— patefacere. Rh. 93. 102.
——— comparare. At. 32.
——— munire. At. 66.. Or. 2. 23..
——— facere. Rh. 201..
——— dare. At. 230. Rh. 143..
——— esse alicui. Fam. 90. et alibi sæpe.
——— patere alicui. Rh. 166. et al.
——— habere. Fam. 225. et al.
——— claudere. Or. 1. 236..
——— intercludere. Fam. 244. et al.
Aditum præcludere. Or. 1. 239..
——— obstruere. Rh. 166.
Aditu prohibere. Or. 1. 291.. 192..
Aditum relinquere. Or. 1. 278.
——— jacere ad aliquid. Or. 73.
Adjumentum *est subsidium, vel præsidium.*
——— quærere. Or. 2. 17.
——— petere. Ph. 1. 227..
Adjumenta adhibere. Ph. 1. 222.
Adjumentum afferre. Ph. 3. 1.
——— importare. Rh. 88.
Adjumento esse. At. 275. Or. 1. 1.
Adjumentum habere. *Quæ locutio tam passivæ, quam activæ significationis est. Id est ut res, a qua importatur adjumentum, tam dicatur adjumentum habere.* Rh. 118. *quam persona, cui affertur adjumentum.* Ph. 3. 15.
Adjunctio *est copulatio, additio, vel incrementum.*
Adjunctionem esse homini ad hominem. At. 100..
Adjutor, *vel* Adjutrix, *idem est quod administer.*
Adjutorem adhibere. Rh. 229.
——— habere. Ph. 3. 44.
——— se profiteri. Or. 1. 19..
——— se præbere. Or. 3. 87..
——— dare. Rh. 107.
——— venire. Ph. 2. 5.
——— invenire. Ph. 3. 104.
——— capere in re aliqua. Ph. 2. 73..
——— extare. Or. 2. 242..
——— esse rei alicujus. At. 145.. et al.
——— esse rei alicui. Fam. 246..
——— esse in re aliqua. At. 120. et al.
——— esse ad aliquid. Or. 2. 199. 219.
Administratio *significat curationem, procurationem, vel gubernationem.*
Ab rerum administratione vacare. Ph. 2. 2..
In administratione reip. florere. 1. Fam. 9.
Admirabilitas *idem est quod admiratio.*
Admirabilitatem facere, *pro concitare.* Ph. 3. 40..
Admiratio.
Admirationem habere res dicitur, quæ admirabilis est. Fam. 68. et al.
——— movere. Or. 3. 224. Rh. 132..
——— excitare. Rh. 196.
——— efficere. Rh. 97.
Admiratione afficere. Ph. 3. 40..
In admirationem traducere. Rh. 216.
Admonitio *est monitum, vel præceptum.*
Admonitione egere. Rh. 121.
Admonitionem desiderare. Ph. 3. 29..
Admonitioni locum relinquere. Fam. 2.
Admonitum, ti. *Idem est quod admonitio aut præceptum.*
Admonita tradere. *Ut doctissimis hominibus usus nostri quasi quædam admonita tradamus.* Rh. 124.
Admurmuratio, *cum in bonam partem accipitur, vix sine adjectivo est,* grata *scilicet, aut* secunda, *aut* divina. *In malam item partem cum sumitur, solemus,* adversam

admurmurationem dicere. Attamen sive in bonam, sive in malam partem capiatur, persæpe etiam sine adjectivo est. Significat autem admurmuratio *idem, quod acclamatio. Vel est collatis inter se capitibus, et tacito quodam murmure, rei ejus, de qua agitur, approbatio, vel reprobatio.*

Admurmurationem fieri. Or. 1. 74. et al.

Adolescens. *Certum est, nos in hoc Opere ea potissimum nomina consectari, a quibus ducantur locutiones verbis quibusdam illustratæ. At latiores fines Operis nostri esse volumus: nimirum ut voces etiam quasdam annotemus, a quibus elegantiam non per verba colligas, sed per alia etiam nomina. Facit id, ut hoc nomen hic a me annotetur. In quo hoc tantum observandum est, cum dicimus* Hominem adolescentem, Puerum adolescentem, Filiam adolescentem. *Atque semel id habeto, adolescentem non temere sine hujusmodi substantivis cum elegantia apud Latinos reperiri. Is igitur erit præcipuus hujus vocis usus.*

———— homo. Fam. 26. Rh. 94.

———— filius. Ph. 2. 88.

———— primarius. Fam. 50..

Ab adolescentulo. Or. 1. 2..

Adolescentia *est prima hominis ætas post pueritiam.*

———— iniens. Ph. 3. 23.

———— prima. Fam. 16.

Ab adolescentia ineunte. Fam. 212.

———— prima. Fam. 16.

Adolescentia defervere. Ter. Adel. 1. 2.

Adventus *idem est quod accessus.*

Adventum expectare. Fam. 74. Ph. 1. 201.

———— appropinquare. Fam. 20. 5. et al.

Adversaria, orum. *Sunt præscriptiones, vel ephemerides.*

———— scribere. Or. 1. 45.

In adversaria referre. Or. 1. 46.

Ex adversariis aliquid petere. Or. 1. 45. 46.

In adversariis jacere. Or. 1. 46.

———— relinquere. *Ibid.*

Adversarius, a, um. *Tam in persona, quam in re est. Dicitur enim nobis aliquis adversarius, et res adversaria, quæ nobis opposita est, et adversatur.*

Adversarium se intendere. Fam. 114.

———— habere. Ph. 2. 146. et al.

Adulterium *a nomine* adulter, *genus est criminis, quod proprie in nupta committitur: Stuprum vero in virgine, vel vidua. Hæc duo Lex Julia promiscue appellat, non quod omne stuprum sit adulterium: sed quod omne adulterium sit stuprum. Per metaphoram dicit eleganter Plinius* adulteria Naturæ, *pro operibus quodammodo adulterinis.* Idem lib. 14. cap. 22. Jam vero quæ vasa adulteriis cælata? *Quasi dicat non satis fuisse, vasa fieri ex una, et simplici materia, ut puta ex auro, aut argento, nisi adderentur illis emblemata, quæ sunt in vasis veluti adulteria: quia ad alienam materiam præter naturam, et quasi extra ordinem accedunt. Eadem ratione dicuntur* arborum adulteria: *hoc est insitiones. Dicuntur et* adulteria mercis, *pro fraude in merce adulteranda.*

Adulterium excitare. Ph. 3. 85.

———— committere. Quint. lib. 7. cap. 3.

In adulterio deprehendi. Rh. 134.

Ædes *in plurali accipitur pro Domo: nec unquam aliter. In singulari pro Templo.*

Ædem diruere. Or. 2. 241.

———— reficere. Or. 2. 155.

Ædificatio *est ipse actus ædificandi: vel opus ædificatum.*

Ædificationem sustentare. At. 310.

———— abjicere. Fam. 202..

———— deponere. Fam. 203.

Ædificium *dicitur omne, quod ædificatum est.*

———— deturbare. At. 328..

———— extruere. Or. 3. 115.

———— incendere. Sallust. Jug. c. 23.

———— obserare. Liv. l. 5. c. 41.

Æger *tam de corpore, quam de animo dicitur. Sic accipitur pro eo, qui afflictatur dolore corporis, aut animi.*

Ægrum morbo aliquo esse. Or. 2. 103.

———— in aliquo loco esse. Ph. 2. 91.

———— curare. At. 89.

Ægro subvenire. Ph. 3. 35.

Ægrum convalescere. Ph. 2. 28.

Ægritudo *tota animi est, ut ægrotatio corporis.*

Ægritudinem oriri. Ph. 1. 202. et al.

———— afferre. Ter. Heaut. a. 4. s. 3.

———— efficere. Ph. 1. 193. et al.

Ægritudini se dedere. Ph. 1. 205. et al.

Ad ægritudinem accendere: *id est augere.* At. 176..

Ægritudinem lenire. Ph. 1. 202. et al.

———— levare. Ph. 1. 199. et al.

Ægritudine levare. Fam. 70. et al.

Ægritudinem sedare. Ph. 1. 207. et al.

———— detrahere. Ph. 1. 207. et al.

———— adimere. Ter. Heaut. a. 3. s. 1.

Ægritudine vacare. Ph. 1. 193. et al.

Ægritudinem depellere. Ph. 1. 195.

———— tollere. Ph. 1. 202. et al.

———— suscipere. Ph. 1. 205. et al.

Ægritudine confici, *vel* opprimi. Ph. 1. 196.

Ægritudinem exuere, *vel* abjicere. Ph. 1. 196.

Æquitas *idem est quod æquum, vel justitia, vel propensus animi favor in aliquem.*

Æquitatem habere *dicitur, quod æquum est, sive de animatis loquamur, sive de inanimatis.* Ph. 3. 50.

Æquitatem servare. Ph. 3. 13.

———— rejicere. Or. 2. 267.

Æquitate uti. Or. 1. 291.

Æquus, a, um. *Generaliter ponitur pro eo, qui iniquitatem non exercet: qui scilicet est vitæ integer, et justitiæ deditus. Ponitur vero eleganter pro expressius favente vel suffragante. Extra personam venuste dicitur* locus æquus: *cui opponitur iniquus.* Rh. 144. et al.

Æquum se alicui præbere. Fam. 18. et al.

Æquum esse alicui. Or. 3. 19. et al.
Æquo aliquo uti. Or. 1. 267.
Æquum *dicitur, quod justum est.*
Sicut æquum est. De Fat. 7.
Æquum censet, æquum facit, æquum dicit, æquum postulat. Terent.
Gravius æquo. Sallust. Catil. c. 50.
Æquum bonum. *Id est absoluta bonitas æquitasque juris, germanaque justitia.* Rh. 182. et al.
Æquum et bonum. Rh. 9. et al.
Æqui boni facere. At. 105.
—— bonique. Ter. Heaut. 4. 5.
Ex æquo, et bono rem judicare. Pro Cæc. 65.
Æquum bonum impetrare. Or. 3. 178.
Aer, *est cælum, æther, vel spiritus.*
Aerem offundere. Ph. 1. 20.
——— ducere. Ph. 2. 29. et al.
——— carpere. Virg. Georg. 4.
——— secare. Cic. in Arat.
Ærarium, *est pecunia publica, vel vectigal.*
Ærarii hirudo. At. 13.
Ærarium habere. At. 85.
Ad ærarium rationes referre. Or. 3. 92.
Ærarium exhaurire. Or. 1. 184. et al.
Ærarius, a, um, *fieri dicebatur, qui a Censoribus in Ceritum tabulas referebatur: scilicet ut esset Civis eatenus, ut pro capite suo tributi nomine æra penderet. Unde* ærarium facere: *et* inter ærarios, *sive* in ærarios referre: *hoc est ea ignominia quempiam afficere. Quod jus proprie ad Censores pertinebat.* Ex ærariis eximere *Latini dicebant, cum aliquem prædicta ignominia levabant.*
Ærarium aliquem facere. Liv. Dec. 3. Lib. 4.
Inter ærarios referre. Val. Max. l. 2. c. 4.
In ærarios referre. Or. 2. 40.
Ex ærariis eximere. Rh. 133.
Ærumna *est ægritudo laboriosa.*
Ærumnam alicui esse propositam. Or. 2. 211.
———— alicujus allevare. 3. Tusc. 71.
In Ærumnas incidere. Fam. 232. . At 45.
Ærumnis premi. Ph. 3. 119.
Ærumnas perpeti. Ph. 1. 89..
Adversam ærumnam ferre. 3. Tusc. 30.
ÆS *genus est metalli. Ponitur et* æs *pro Opere ex ære facto: vel pro pecunia ex ære facta. Ponitur quoque pro fæneratione. Ex ea significationis varietate dicebant Antiqui* æs militare, *pro pecunia, quæ in stipendium militum de ærario a Tribunis ærariis adnumerari Quæstori solebat. Eleganter vero maxime sic loquebantur:* æs alienum tuum: æs alienum meum: æs alienum Patris: æs alienum Filii. *Id est quod tu, quod ego, quod Pater, quod Filius contraxit, et debet. Quæ voces tametsi non satis convenire inter sese videantur, crebræ tamen fuerunt, et usitatæ divinis illis Latinæ linguæ Principibus.*
Pro Metallo.
Æs temperare. Or. 1. 223. et al.
Ex ære facere. Or. 1. 119.
In æs incidere. Or. 2. 156. *vel* in ære. Or. 1. 233.

Æs conflare, *et* fundere. Plin.
—— signare. Ph. 2. 185.
—— figere, *vel* refigere. Fam. 183..
Æra ducere. Hor. l. 2. ep. 1.
Pro Pecunia.
Æs alienum cogere. Plaut. in Sticho.
—— alienum conflare. Sallust. in Cat.
—— alienum facere. At. 220.
—— alienum contrahere. At. 294. et al.
—— alienum suscipere. *Id est onus suscipere solvendi ejus creditoribus.* Ph. 3. 44.
—— alienum afferre. *Id est* ære alieno aliquem obligare. Fam. 106.
—— alienum habere. Fam. 63. et al.
—— alienum crescere. Or. 1. 205.
In æs alienum incidere. Or. 2. 108.
Ex ære alieno laborare. Cæsar lib. 3. b. c.
Ære alieno obstringi. Fam. 172.
—— alieno obrui. At. 23.
—— alieno premi. At. 102. et al.
In ære esse alicujus. Fam. 226. et al.
In ære esse alieno. Or. 1. 202.
Ære alieno liberare. Fam. 243. et al.
———— demergi. Liv. l. 2. c. 15.
———— exire. Or. 3. 233.
Æs alienum dissolvere. Or. 2. 177. et al.
———— relinquere. Or. 1. 3. et al.
Ære dirutus. *Miles, cui stipendium, caussa ignominiæ, non esset datum.* Or. 1. 242.
Æstimatio *est consideratio, vel taxatio. Estque tam passivæ, quam activæ significationis. Et eleganter dicimus*
Æstimationem habere. *Id est, æstimare.* Cic. in Verr. In censu habendo potestas omnis æstimationis habendæ Censori permittitur. Or. 1. 135..
———— facere. Cæsar de Bello Civil. lib. 1. Militibus æqua facta æstimatione pecuniam pro his rebus solvit. *Id est æstimatis rebus tanti, quanti valerent.*
———— accipere. Fam. 76. et al.
———— dare. At. 192..
Æstiva, *orum, loca sunt, in quibus armenta, et greges, et milites æstivant: sicut* hiberna, *in quibus hibernant.*
Æstiva attingere. Fam. 25.
In æstiva educere. Liv.
Dimittere cohortes in æstiva. Suet. in Cæs. c. 49.
Æstiva confici. Fam. 40. et al.
In æstivis esse. At. 77.
Æstus *dicitur solis, et æstivi temporis fervor: est etiam impetus, et commotio maris. Ad animum vero persæpe transfertur, accipiturque pro agitatione, difficultate, dubitatione.*
Æstum commovere. Ph. 2. 30.
——— accedere, *vel* recedere. Ph. 2. 52.
Æstu fervere. Rh. 157.
—— jactari. Or. 2. 103.
—— absorberi. Rh. 191. et al.
—— abripi *vel* abstrahi. Rh. 156.
Ætas, *Ætatem ab ævo deduci volunt, quasi* ævitatem. *Sæpe tamen pro vita hominis venuste accipitur, ut sit pars pro toto per Synecdochen: quia ætates sunt vitæ partes.*

Ponitur item pro seculo. id est centum annis. Interdum etiam pro solo anno accipitur. Interdum pro tempore: unde dicimus aliquid fieri nostra ætate. *Neque vero hominis tantum ætas est, sed etiam rerum inanimatarum; ut vini. Hæc de significatione. Locutiones permultas, et perelegantes habet: quas sic distinguemus, ut aliæ cum Adjectivis sint insignioribus: aliæ cum Substantivis: aliæ cum Verbis.*

Cum Adjectivis.

ÆTAS, iniens. *Id est prima.* Rh. 93. et al.
——— prima. Fam. 44. et al.
——— bona. *pro prima.* Ph. 3. 87.
——— optima. Fam. 145.
——— progrediens. Ph 1. 139. et al.
——— grandis. Or. 3. 203.
——— adulta. Or. 1. 184.
——— opportuna. Fam. 99.
——— media. Ph. 3. 90. et al.
——— provecta. Ph. 1. 168.
——— corroborata. Or. 3. 46. et al.
——— firmata. Or. 3. 46.
——— confirmata. Fam. 144. et al.
——— constans. Ph. 3. 83. et al.
——— flexibilis. At. 289.
——— matura. Rh. 29.
——— ingravescens. Fam. 18.
——— affecta. Rh. 159. et al.
——— præcipitata. Fam. 180.
——— decrepita. Ph. 1. 168.
——— extrema. Ph. 3. 90.

Cum Substantivis.

Ætatis cursus. Ph. 3. 83.
——— progressus. Or. 3. 203.
——— maturitas. Fam. 49. et al.
——— flexus. Ph. 85.
——— infirmitas. At. 254.
——— imbecillitas. At. 279.
Id ætatis. *Ist est hac ætate.* Rh. 102. et al.

Cum Verbis.

Ætate esse. Or. 2. 28. 96. et al.
Ætatem accedere alicui. Ph. 107.
——— agere. Rh. 180. Fam. 50. et al.
Ætate progredi. Ph. 3. 83.
——— procedere. Rh. 214. Or. 3. 304. et al.
——— provehi. Rh. 176. et al.
——— anteire. Ph. 1. 149. et al.
——— præcurrere. Rh. 214.
Ætatem degere. Or. 1. 43. et al.
——— terere. Rh. 154.
——— conterere. Rh. 103. Ph. 1. 138.
——— consumere. Ph. 3. 1.
——— exigere. Or. 1. 52. 262. et al.
Ætate confici. Or. 2. 108.
Ætatem præterire pro exigi. Ter. in Phorm. Act. 2. sc. 3.
——— deflectere. At. 145.
ÆTERNITAS *idem et, quod immortalitas.*
Æternitatem alicui donare. Or. 3. 80.
Æternitati commendare, *vel* mandare. Plin. in Panegyr.
Ex omni Æternitate. 3. de N. D. n. 14.
Ab omni Æternitate. de Div. n. 19.
Ad memoriam Æternitatis. Phil. 12. n. 34.

ÆVUM *pro tempore, ætate, vita.*
Ævo frui. Ph. 3. 127.
Ævum agere. Ph. 1. 154.
Traducere ævum. *Hor.* l. 1. ep. 18. Degere. Lucr. Consumere. *Id.* Transigere. Vellei. l. 2. c. 89.
AFFINITAS *est hominum affinium inter ipsos conjunctio, vel necessitudo.*
Affinitates jungere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
Affinitate se cum aliquo devincire. Rh. 173.
Affinitate aliquem attingere. Or. 1. 113.
AFFIRMATIO *est actus affirmandi.*
Affirmatione aliquid in se recipere. Fam. 147.
Affirmationi credere. Fam. 155.
AGER *est campus, vel solum, vel territorium.*
Agrum colere. Or. 1. 26. Or. 2. 79. et al.
——— conserere. Ph. 3. 89. et al.
——— arare. Rh. 120. et al.
——— lætificare. Ph. 2. 52.
——— emaciari. Colum. lib. 2. cap. 14.
——— infestari. Colum. lib. 2. c. 14.
Agro movere. Fam. 204.
——— exturbare. Or. 2. 82.
——— mulctare. Or. 1. 276. et al.
Agrum occupare. Or. 2. 80.
AGGER *pro vallo et munimento sumitur. Est quoque* agger *moles terræ circa fluviorum ripas, ipsis opposita fluminibus, ne inundatione vastent agros.*
Aggerem extruere. Cæs. B. C. lib. 1.
Aggere cingere. At. 79.
Aggerem interscindere. Cæs. B. G. lib. 7.
AGITATIO *est motus, sive commotio. Unde appellatur* agitatio mentis *assiduus ille motus animi in rebus honestis cogitandis, et quasi mentis ipsius exercitatio.* Et studiorum agitatio, *qua studia, et disciplinæ ex exercentur a nobis.*
Agitationem adhibere. Ph. 3. 4.
Agitatione vacuum esse. Ph. 2. 175.
AGMEN *modo pro impetu: modo pro multitudine: modo pro multitudine armata accipitur.*
——— cogere. At. 243.
——— constituere. Sallust. Jug. c. 53.
——— claudere. Cæs. B. C. lib. 1.
——— proterere. Virg. Æn. l. 12. Effuso agmine abire. Liv. l. 44.
ALA *proprie est, qua Aves volant.* Librare corpus in alas. Ovid. l. 4. Met. Movere alas. *Id. ib.* Quatere alas. Vir. Æn. 3. Explicare alas. Mart. l. 13. ep. 70. Expandere alas. Plin. l. 10. c. 38. Niti alis. Virg. Æn. 4.
Alas premere. Cic. 2. Divin. c. 26.
Translate alæ *dicuntur ordines equitum et interdum etiam peditum.*
Alæ præficere. Ph. 3. 42.
ALACRITAS *est animi vigor, vel animi erectio, vel lætitia gestiens. Vel est mutatio quædam vultus gestientis in spem aliquam.*
Alacritatem afferre. Or. 3. 191.
——— addere. At. 252.
Alacritate mira esse. At. l. 2. ep. 7.
Alacritatem eripere. At. 326.

Alea *est omnis ludus magna ex parte in fortunæ varietate consistens: sed proprie dicitur de tesseris. Ponitur etiam translate pro fortuna, pro dubitatione, et periculo.*
In aleam provocare. Plautus in Curcul. 2. 3. 76.
Res in aleam dare. Liv. l. 42. c. 59.
Aleæ tempus tribuere. Or. 2. 188.
Aleam adire. Var. R. R. l. 1.
Aleæ indulgere. Suet. Aug. c. 70.
Alea se oblectare. Id. Domit. c. 21.
Aleam ludere, *et* in alea. Apud J. C.
Alea ludere. Or. 3. 171.
In aleam ire. Liv. l. 1. c. 23.
Subire aleam. Colum. l. 3. c. ult.
Extra omnem ingenii aleam poni. *Id est, extra omnem dubitationem, et extra omne periculum, ut aliquis ei ingenio præferatur.* Plin. in Præfat.
Alienatio, *est disjunctio, separatio.*
Alienationem facere. Rh. 210.
Allevatio, *vel allevamentum, est doloris et molestiæ mitigatio, vel diminutio.*
Allevationem sperare. Fam. 126.
Altercatio *est concertatio, studium contentionis, jurgatio, genus litigandi in judicio.*
Ad altercationem redire. At. l. 1. ep. 3.
Altercationes facere. At. l. 4. ep. 12.
Altercationem oriri. Ph. 2. 5.
——— fieri. At. 61.
——— habere. Rh. 179.
Altercatione diem consumere. Fam. l. 1. ep. 2.
Altitudo *est proprie rei alicujus sublimitas, ut altitudo turris, ædificii, arboris. Ponitur etiam pro profunditate, ut altitudo fluminis, vel maris. Translate pene idem est, quod magnitudo, ut* altitudo animi. in Altitudinem deprimere. Or. 1. 249.
Ad infinitam altitudinem desidere. Ph. 2. 100.
Altitudinem animi exercere. Ph. 3. 18.
Alvus *est, quo diffluunt stomachi sordes, et excrementa, complexio scilicet intestinorum, et cibi potionisque receptaculum. Alvo interdum Latini abutuntur pro utero: ut* fœtum alvo continere. Cic. l. 1. Divin. c. 20. in alvo gestare. Plaut. Sticho 2. 1. 5.
Alvum movere. Cato de re rustica.
——— bonam facere. Idem.
——— mollire, exonerare, inanire, laxare. Plin. var. loc.
——— solvere. Cels. l. 1. c. 3. Adstringere. Id. *Ib.*
——— ire, pro laxari, vel solvi. Cato R. R. c. 157.
——— descendere, eodem sensu. Cels. l. 2. c. 7.
Amator *est cultor, observator. In bonam vero, et in malam partem accipitur. De quo nomine ita scribit Donatus. Aliud est* Amator, *aliud* Amicus. Amator, *qui ad tempus,* Amicus, *qui perpetuo amat.*
Amatorem se rei alicujus profiteri. Ph. 2. 204.
Amatorem invenire. At. 4.
Ambiguum *idem est quod dubium.*

Ambiguum aliquid habere. *Fam.* 173. Servare in ambiguo. *Hor.* l. 1. ep. 16. Esse in ambiguo. Plaut. Trin. 2. 4. 193.
Ambitio *est studium, cupiditasque honorum: vel est ipsa ambiendi actio.*
Ad ambitionem nimiam mores incumbere. L. 1. ad Q. F. ep. 1.
Ambitione labi. In Brut. 244.
Ambitionem relegare. Hor. l. 1. Sat. ult.
Ambitione laborare. Id. l. 1. Sat. 4.
——— carere. Id. l. 2. ep. ult.
Ambulatio *interdum pro loco, in quo ambulamus, ponitur, interdum pro ipsa inambulationis actione est; ut* Ambulationem conficere. 5. Fin. 1.
In ambulationem venire. 1. de Or. 28.
Ambulatio plana, recta, pensilis, tecta, aperta. Cic. Cels. Plin. Sen.
Amentia *est insania, vel furor.*
Amentiam injicere. Or. 3. 118.
In amentiam incidere. Or. 1. 190.
Amentia præditus. Or. 1. 129.
——— præceps. Or. 1. 260. et al.
——— rapi. Fam. 261.
——— flagrare. Or. 2. 20.
Amicitia *est benevolentiæ conjunctio, et familiaritas.*
Amicitiam appetere. Ph. 3. 105.
——— expetere. Ph. 3. 102. et al.
——— oriri. Ph. 3. 101. et al.
——— parare. Ph. 3. 106.
——— comparare. Ph. 3. 107. et al.
Amicitiæ fores aperire. Fam. 208.
Amicitiam conciliare. Ph. 3. 103. 114.
——— parere. Ph. 3. 99.
——— illicere. Ph. 3. 105.
——— attrahere. *Ibid.*
——— contrahere. *Ibid.*
——— gignere. Ph. 3. 99.
——— jungere. Or. 3. 148.
——— conjungere. Or. 2. 26.
Ad amicitiam, *vel* in amicitia aliquem sibi adjungere. Fam. 64. Ph. 2. 208.
Amicitiam conjugare. Fam. 3. 12.
——— conglutinare. Ph. 3. 102. et al.
——— instituere. Fam. 39. et al.
——— fingere. Ph. 3. 105.
Ad amicitiam se alicujus conferre. Fam. 103. et al.
——— alicujus se applicare. Or. 2. 109.
——— alicujus adrepere. Or. 1. 183.
Amicitiæ indulgere. Ph. 3. 106.
In amicitiam venire. Or. 1. 209.
——— incidere. Ph. 3. 104.
——— accipere. At. 37.
——— recipere. At. 35.
Amicitia implicari. At. 19.
Amicitiam cum aliquo habere. Or. 3. 27.
——— esse alicui cum aliquo. Fam. 12. 165. et al.
——— esse in aliquibus. Ph. 3. 99.
——— incipere. Terent. And. 3. 3.
——— gerere. Fam. 38.
——— colere. Ph. 3. 102. 106. et al.

Amicitiam esse inter aliquos. Ph. 3. 99. .
——— crescere. Ter. And. 3. 3.
——— accrescere. Ibid.
——— serpere. Ph. 3. 112.
——— confirmare. Fam. 32. . 103. et al.
vel firmiorem reddere, *vel* facere. Fam. 208.
In amicitia provehi. Ph. 3. 102. .
Amicitiam servare. Ph. 3. 101.
——— retinere. Fam. 266.
——— continere. Ph. 3. 99.
——— manere. Ph. 3. 103. . et al.
——— permanere. *Ibid.* 102. . 110.
In amicitia manere. Or. 1. 252.
Amicitiam cadere. Ph. 3. 106.
——— violare. Fam. 42. et al.
——— labefactare. Ph. 3. 102.
——— levare. *Ibid.* 110. .
——— evertere. Ph. 1. 81. .
——— tollere. Ph. 3. 105.·. 107. .
——— extinguere. *Ibid.* 110. .
——— præcidere. *Ib.* 24.
——— dissuere. *Ib.*
——— dirumpere. *Ib.* 112.
——— discindere. *Ib.* 110. .
——— dissolvere. *Ib.* 102.
——— dissociare. *Ib.* 110.
——— fugere. *Ib.* 104. .
——— spernere. *Ib.* 106. .
——— negligere. *Ib.* 108.
Ab amicitia se removere. *Ib.* 110.
Amicitias in inimicitias converti. *Ib.* .
Amicitiam dimittere. *Ib.* .
——— deponere. *Ib.* .
Amictus, us, ui, *id, quo vestimur.*
Amictui esse. Ph. 1. 246.
Amictum alicujus imitari. Rh. 117.
——— mutare. Tibull. Lib. 1. El. 8.
——— ex humeris rejicere. Virg. lib. 5. Æneid.
Amiculum *genus est vestimenti a circumjectu dictum.*
Amiculo amiciri. Ph. 2. 138.
Amiculum detrahere. *Ib.* 76.
Amicus. *Benevolus, necessarius, benevolentia conjunctus. Dicitur autem a Latinis utrumque,* sum amicus tuus, et sum amicus tibi.
Amicum aliquem alicui reddere. Fam. 251. et al.
——— aliquem alicui facere. Ph. 3. 11. . et al.
——— acquirere. Ph. 3. 115.
——— eligere. *Ib.* 108.
——— deligere. *Ib.* 112.
——— ascribi. Ph. 1. 240.
——— aliquem esse alicui. Ph. 3. 97. 107. et al.
In Amicis esse alicujus. Or. 3. 30.
Amicum habere. Ph. 3. 103. 106. . et al.
——— colere. *Ib.* 112.
Amicos retinere. Or. 1. 10. .
Amico orbari. Ph. 3. 97.
Amnis *fluvium significat.*
Amnem sedatum fluere. In Orat. c. 12.
——— incitatiorem ferri. Ibid.
Amni vorticoso deferri in. Liv. l. 21. c. 5.
Trajecto amni. Ib. c. 27.
Amnem in alium cursum contorquere, vel deflectere. Ph. 2. 88.
Amœnitas *est jucunditas illa, quæ ex rebus amœnis percipitur.*
Amœnitatem quærere. Plin. in præf.
——— suppeditare. At. 320. .
——— sequi, *pro oblectari amœnitate.* Ph. 2. 169. .
Amor, *est benevolentia, gratia, studium, pietas. In plurali numero sæpe pro deliciis accipitur. Cum pro re grata sumitur, usurpatur etiam in singulari numero ; ut apud Cicer. in Verrem :* Quæ Civitas tibi una in amore atque in deliciis fuit.
Amorem excitare. Ph. 1. 75.·. et al.
——— conciliare. Rh. 127. et al.
——— inflammare. Rh. 101.
——— nasci. Fam. 200.·.
——— oriri, *vel* exoriri. Ph. 3. 105.
——— proficisci. Fam. 216.
——— progredi. Ph. 3. 103.
——— suscipere. Fam. 143.
Amore capi. Or. 2. 20. et al.
Amorem habere. Fam. 133. et al.
Amore conjungi. Ph. 1. 239.
——— prosequi. Fam. 256.
——— esse. *Id est, amore prosequi.* At. 41.
——— extare in aliquem. Or. 2. 199. .
——— ardere. Or. 1. 132. et al.
——— flagrare. Ph. 1. 125.
Amori servire. Or. 2. 106.
Amorem colere. Fam. 89.
——— fovere. At. 319. .
——— augere. Fam. 133. . 243. et al.
——— confirmare. Ph. 3. 101.
——— servare. Fam. 182.
Amore residere in aliquo. Fam. 62. .
Amoris summa vincula esse alicui cum aliquo. Or. 2. 264.
Amorem præ se ferre. Fam. 18. .
——— testificari. Fam. 19.
——— demonstrare. At. 291. .
Amori respondere. Fam. 256.
In amore respondere. At. 273.
Amorem perspicere. Fam. 18.
——— interrumpere. At. 54.
Ab amore avertere. *Ib.* 144.
De amore detrahere. Fam. 55.
Amorem exhaurire. At. 36.
——— abjicere. Or. 3. 175.
——— deponere. Ph. 3. 102. .
——— dirimere. *Ib.* 102. .
——— ex animo ejicere. Or. 1. 7.
Amplitudo *est potentiæ, aut majestatis, aut aliquarum copiarum magna abundantia.*
Amplitudinem tradere. Or. 2. 127.
——— illustrare. Fam. 6.
Ad amplitudinem pervenire. Rh. 191.
Amplitudinem esse in aliquo. Or. 1. 19.
——— retinere. Fam. 4. .
Anchora vel Ancora *est instrumentum ferreum, quo naves in litore fundamus, retinemusque.*
Anchoram solvere. At. 7.
——— præcidere. Or. 1. 253. .

Anchoram jacere. Cæs. l. 4. B. G. c. 28.
——— tollere. *Id.* l. 1. B. C. c. 31. vellere. Liv. l. 32. c. 19.
In anchoris tenere. *Nepos.* Expectare. *Cæs.* Stare, *Flor.* Commorari, *Hirtius.* Consistere, Cæs. l. 3. B. C. c. 28. et 102.
Angor, oris, *est ægritudo premens.*
Angorem capere. Ph. 3. 105..
Angore implicari. Ph. 1. 228..
Angori se dare, *vel* dedere. Ph. 3. 33.
Angore confici. *Ib.*
Ab angore se abducere. Fam. 70.
Ab angoribus vacuitas. Ph. 3. 15.
Angustia *ab angusto venit. Est autem angustia non magis loci, quam rerum aliarum. Unde pro tenuitate, et exiguitate fortunarum, reique familiaris ponitur.* In Angustias adducere. Or. 1. 3.
In angustias compellere. Ph. 1. 28.
Ex angustiis educere. Rh. 154.
Angustias sustentare. Fam. 264.
Anhelitus *est spiritus emissio. Quod nomen non solum de homine dicitur, sed de rebus etiam aliis multis.*
Anhelitum fieri. Ph. 2. 132.
——— moveri. *Ib.* 261.
——— ducere. Plaut. Asin.
Anima *interdum pro flatu accipitur, quam pulmone haurimus, vel emittimus. Præter hanc significationem, anima est nescio quid vis cœlestis, qua vivimus, movemur, et rationis participes sumus.*
Animam ducere. Ph. 2. 53. 54.
——— ducere ex aere, *vel* de cœlo. Rh. 206. et al.
——— accipere. Virg. lib. 4. Æneid.
——— arripere. Ph. 2. 65.
——— continere. Rh. 108.
——— comprimere. Terent. Phorm. 5. 6.
——— fœtere. Plaut. Asin.
——— edere. Or. 3. 22.
——— agere *pro mori.* Or. 1. 48.. Fam. 123.
——— efflare. Or. 3. 111.
——— amittere. Rh. 38.
——— projicere. *idest vitam.* Virg. 6. Æn. 436.
——— alicui adimere. Plaut. Mil. 3. 1. 137.
——— auferre, Virg. 9. Æn. 443. Eripere, Ovid. 6. Met. 540.
——— relinquam potius, quam &c. Ter. Adelph. 3. 4. 52.
Animadversio *est consideratio, et judicium: ut res animadversione digna. Vel est punitio, et supplicium.*
Animadversionem suam ad aliquid excitare. Ph. 3. 21.
——— remittere. *Pro condonare.* Fam. 66.
Animus. *Varias significationes habet.*
Cum ad benevolentiam, vel malevolentiam refertur.
Animo esse erga aliquem. Fam. 18. 33. et al.
Animum alicui debere eum, ut &c. Fam. 10.
Animum habere. Ph. 3. 101. Fam. 146.
——— conciliare. Rh. 96. et al.
——— amplecti. Fam. 74.
——— confirmare. Fam. 13.
——— immutare. Fam. 62.
——— reconciliare. At. 96.
——— recolligere. At. 3.
Pro consilio, vel deliberatione.
In animum inducere. Fam. 53. At. 228. et al..
Animum suscipere. Or. 2. 5.
——— in aliquo esse. Fam. 12.. et al.
In animo esse. Fam. 12.. et al.
——— habere. Fam. 55.. 154. et al.
Animo volvere. Catull.
Cum animo statuere. Or. 1. 168.
Apud animum statuere. Liv. Dec. 1. lib. 6. *vel* proponere. Fam. 50..
Animo lustrare, *vel* perlustrare. Rh. 233.
——— intueri. Ph. 1. 60..
——— perspicere. Or. 1. 97.
Ex animo excidere. Or. 3. 78. *vel* discedere. Ph. 3. 126.
Animus *pro mentis fortitudine, vel infirmitate.*
Cum Adjectivis in bonam partem.
Animo solutiore velim hæc aliquando scribere. At. 173.
——— virili acta res est. At. 236.
Animi magni fuit, non esse supplicem victori. Fam. 54.
Animo magno, ac forti istam rem te agere existimo. At. 130.
Animus amplus, et excelsus, et patiens incommodorum. Rh. 62.
——— stabilis, et firmus, et magnus. Ph. 1. 96.
——— acer, et præsens. Rh. 116.
Id in maximis ingeniis, altissimisque animis et existit maxime, et apparet facillime. Ph. 1. 155.
Animus robustus, et excelsus omni liber est cura, et angore. Ph. 1. 59.
Cum Substantivis in bonam partem.
Animi magnitudine, et constantia præstantissimus. Fam. 13..
——— altitudo quid a te flagitet, tu videbis. Fam. 57.
——— tui firmitudinem, gravitatemque perspexi. Fam. 69.
Quantum in cujusque animo roboris est, atque nervorum. Fam. 78.
Ignorant, quid gravitas, quid integritas, quid magnitudo animi, quid denique virtus valeat. Or. 3. 16.
Animi robore incredibili septus. Or. 3. 121.
Quis hoc robore animi, atque hac indole virtutis, ac continentiæ fuit, ut respueret omneis voluptates? Or. 3. 45.
Animi amplitudo, et quasi quædam exaggeratio quam altissima, una est omnium rerum pulcherrima. Ph. 1. 188.
——— celsitas, et magnitudo est secundum naturam. Ph. 3. 56..
Cum Verbis in bonam partem.

Animum afferre. At. 111.
——— efferre. Or. 2. 241. .
Animos tollere. Or. 3. 270. .
Animum erigere. Ph. 2. 175.
——— excitare. Ph. 3. 107.
——— redintegrare. Cæs. de B. G. lib. 2.
——— reficere. Quint. lib. 4. cap. 1.
——— relevare. Ter. Adelp. 4. 3.
——— revocare. Rh. 127. Or. 2. 175.
——— renovare. Rh. 47. . 68. 127.
——— expedire. Liv. Dec. 4. lib. 8.
——— firmare. Virg. Æn. lib. 3.
——— dare. Fam. 13.
——— addere. At. 100.
——— augere. Fam. 178.
——— accedere alicui. At. 79. .
——— habere. Fam. 174. At. 112. et al.
——— fortem habere. Fam. 90. .
Animo forti esse. Fam. 5. 91.
——— stare. At. 78.
Animum adhibere. Fam. 79.

Cum Adjectivis in malam partem.

Ita Romam erat nunciatum cum paucis inermibus perterritis metu, fracto animo, fugisse Antonium. Fam. 173.
Illud pusilli animi, et ipsa malevolentia jejuni, atque inanis est. Fam. 29.
Animo humili non id faciam. At. 105.
Animi afflicti, et fracti id non fuit. At. 195.
Sæpe in quibusdam est animus abjectior, et spes amplificandæ fortunæ fractior. Ph. 3. 107.
Animo sum perculso, et abjecto. At. 40.
Consul parvo animo, et pravo. At. 7.
Incertus animi, fluctuans animo. Liv. l. 1.
Animus, qui in dubiis rebus forsitan fuerit infirmior, desperatis confirmatus est. Fam. 77.
Animo teneriore mihi videbare. *Ib.*
——— fracto, et demisso eum fuisse dictitant. Fam. 13.
Nulla unquam fuit liberis amissis tam imbecillo mulier animo, quæ non aliquando lugendi modum fecerit. Fam. 72. .
Si quis existimat me aut debilitata virtute, aut animo fracto esse, errat vehementer. Or. 2. 202.
Non modo non fracto animo est propter calamitatis magnitudinem, sed confirmato, atque renovato. Or. 2. 202.
Me animo nimis fracto esse, atque afflicto loquebantur. At. 199. Or. 2. 232. .
Non tam parvi animi esse videmur, ut, &c. Or. 2. 191.
Animi angusti, et demissi erat, triumphi honorem contemnere. Or. 3. 91. .
Ut quosdam nimis jejuno animo, et angusto monerem. Or. 3. 261.

Cum Substantivis in malam partem.

Ridicula est illa animi debilitas. Ph. 1. 59.
Si humanitas appellanda est in acerbissima injuria remissio animi, ac dissolutio. Fam. 61.
Turpis est, et indignus homine languor tantus animi. Ph. 1. 243.

Cum Verbis in malam partem.

Animum frangere. Fam. 245. et al.
——— minuere. Seneca in Medea.
——— adimere. Plaut.
——— contrahere. At. 290. et al.
——— inflectere. Fam. 8.
——— demittere. Ph. 1. 135. At. 290.
Animis cadere. Ph. 3. 100. et al. *vel* concidere. Ph. 2. 133. .
Animo deficere. At. 48.
——— consternari. Cæs. de B. G. lib. 7. c. 30.
Animum deesse. Fam. 241. et al.
——— despondere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
ANNALES *appellant Latini memoriam publicam, monumenta vetustatis.*
——— conficere. Rh. 175.
——— conscribere, *vel* scribere. Rh. 271.
Annalibus mandare. Rh. 177.
ANNONA. *Accedit annona ad commeatus significationem, non ea quidem parte, qua commeatus pro facultate a militia recedendi ponitur; sed ea certe, qua pro cibariis accipitur. Quanquam ne ea quidem parte omnino cum commeatu convenit, sed tantum affinis est. Nam vix* annonam Exercitus *dici reperias: ut raro* commeatus Urbis *dicitur. Quidam vero annonam rem frumentariam dici volunt.*
Annonam ingravescere. Or. 2. 215.
——— levare. Or. 3. 115.
——— commutare. Or. 2. 116.
ANNULUS. *Notæ est significationis hoc nomen.*
Annulum induere. Ph. 3. 59. .
——— detrahere. *Ib.*
ANNUS. *Spatium est temporis, quo Sol suum totum conficit, et peragrat orbem.*
Annum intercedere. Rh. 116.
——— agere. Ph. 3. 83.
——— conficere. Rh. 214. et al.
——— habere. *duplici significato Latini dicunt ut apud Ciceronem pro Milone:* Ut haberet ad Præturam gerendam, hoc est ad evertendam Rempub. plenum annum atque integrum. *Id est, ut ei annus, vel anni spatium integrum daretur ad Rempub. vexandam, et opprimendam. Sed aliter aliquando capitur, et dicitur aliquis* annos viginti habere, *qui annos viginti natus est.*
Annus vertens *dicitur, cum ad finem inclinatus redit.* Pro Quint. 40.
Annum abire. Or. 3. 19.
——— exire. Ph. 2. 91.
——— esse, cum &c. *Ph.* 3. 49. *Ubi* Tertium, Quartum, Quintum, Sextum, *et similia potes adjungere : ut,* Annus tertius est, cum Tholosa propter pestium quarundam importunitatem excessi.
ANSA. *Ansam proprie poni scito pro parte, qua vas, aut quidvis aliud teneri solet. Translate vero usurpant Latini pro caussa, vel occasione.*
Ansam dare. De Amic. 60. *Pro occasionem, vel caussam præbere.*

Ansam quærere. Plaut. Pers. 4. 4.
——— habere. Pro Planc. 84.
——— retinere. Pro Cæc. 18.
Antidotum *est remedium, compositio ex variis medicinis, quæ datur contra venena, alioqui nocitura. Et perinde sonat, ac si dicas,* contra datum.
——— dare. Quint. lib. 7. cap. 3.
Pro Antidoto dare. Plin. lib. 32. cap. 4.
Antidotum conficere. Caius Dig. l. 12. t. 1.
——— venditare. Phædr. l. 1. f. 14.
Antiquus. Antiquum *pro vetere vulgo poni solet. Eleganter tamen* Antiquior, *et* Antiquissimus *pro caro sumitur.*
Antiquius nihil habere, quam &c. At. 38..
——— ducere. Suet. Claud. c. 11.
Antiquissimum aliquid habere. 2. ad Q. Fr. 1.
Antiquius, *vel* antiquissimum esse. 1. ad Q. Fr. 1.
——— aliquid existimare. Phil. 13. 6.
Apparatus, us, ui, *est apparatio, instrumentum, magnificentia.*
Apparatum habere: *ut Cicero in Brut.* Præcepta, quæ majorem apparatum habent. Rh. 189.
Apparatu magno aliquem accipere. Ph. 3. 126.
Appetentia *est nomen formatum ab* appetens. *Idem quod* appetitus; *sed* appetitus *frequentius est: et in quibusdam videntur habere usum diversum. Nam* cibi appetentiam *potius dixeris, quam* appetitum.
Appetentiam efficere. Ph. 1. 212.
——— facere. Plin. l. 19. c. 8.
Appetitus, us, ui, *est immensa, et immoderata cupiditas. Quod nomen corporis, et animi est.*
Appetitum dare. Ph. 2. 50.
——— habere. Ph. 2. 95. Ph. 3. 35.
——— contrahere. Ph. 3. 21.
——— sedare. *Ib.* 21.
Approbatio *est activæ, et passivæ significationis. Active sumitur, cum est approbatio, per quam id, quod breviter expositum est, rationibus affirmatum, probabilius et apertius fit. Passive ponitur, cum significat assensionem, vel comprobationem.*
Approbationem movere. Ph. 3. 20.
Approbatione judicare. Rh. 181.
Aqua *est humor, et elementum satis notum.*
Perfundere aliquem aqua. Ver. 1. 67.
Aquam colligere. At. 318.
——— ducere. At. 317. *vel* deducere. Ph. 2. 122..
——— haurire. Ph. 2. 114. *vel* trahere. 2. de N. D. 25.
——— frigidam suffundere. Plaut. 1. 1. 35.
——— hærere. *At.* 310. *id est in re difficili versari.*
Ara *est altare, focus, pulvinar.*
Aram dicare. Or. 2. 240..
——— consecrare. Ph. 2. 123.
Ad aram confugere. Or. 1. 50. et al.
Ab aris projicere. Or. 2. 197..
Pro aris, et focis certare. Ph. 79.
Aratio *modo actionem arandi significat; modo rem ipsam. Id est, agrum aratum, vel agrum ad arandum aptum et idoneum.*
Arationes serere. Or. 3. 179..
——— deserere. Or. 1. 199..
——— relinquere. Or. 1. 153. 199..
Aratrum *est, quo terram aramus.*
——— circumducere. Or. 3. 179..
Aratro terram perstringere. Or. 2. 79..
Aratrum extrahere. Ph. 2. 58.
Arbiter *idem est, quod præsens, testis, disceptator domesticus, honoraria amici opera.*
Arbitris remotis aliquid agere. *Id est, nullo præsente.* Ph. 3. 74.
Ab arbitris loca remota. Or. 1. 252. *vel* libera. At. 246.
Arbitrum postulare. Or. 1. 288.
——— capere. Terent. Heaut. 3. 111.
——— sumere. Or. 1. 46..
——— dare. Ph. 2. 166.. et al.
——— statuere. At. 237.
——— esse ad aliquid. Or. 1. 46..
Arbitro aliquo ad aliquid uti. Fam. 215.
Arbitratus, us, ui, *idem est quod voluntas.*
Arbitratu suo aliquid agere. Rh. 93. Fam. 95. et al.
Arbitrium. *Generaliter arbitrium pro voluntate, vel libidine accipitur.*
Arbitrio alicujus aliquid facere. Fam. 54. At. 115. et al.
Ad arbitrium alicujus aliquid agere. Rh. 22. 115. 199. et al.
——— alterius rem conferre. Fam. 17. 177.
——— revocare. At. 275.
Arbitrium tuum sit ejus orationis custodiendæ, aut proferendæ. At. 243.
Arbor, *est, ut Olea, Ficus, Vitis.*
Arborem frondere. Colum. lib. 5. cap. 9.
——— luxuriare. Colum. lib. de arb. cap. 11.
——— decorticare. Plin. lib. 16. cap. 39.
——— delibrare. Colum. lib. 4. cap. 24. lib. 5. cap. 6. lib. 12. cap. 56.
——— gemmare. Rh. 157.
——— gemmas agere. Columel. lib. 5. cap. 10.
——— germinare. Colum. lib. 5. cap. 9.
——— folia agere. Colum. lib. 5. cap. 9.
——— florere, vel florescere. Ph. 2. 83..
——— deflorescere. Col. lib. 2. cap. 12.
——— extirpare. Colum. lib. 2. cap. 2.
——— serere. Ph. 3. 81. 89.
——— metare. *Id est disponere.* Plin. lib. 18. cap. 33.
Arbores in quincuncem disponere. Ph. 3. 89..
——— circunfodere. Colum. lib. 11. cap. 2.
——— ablaqueare. Colum. lib. 11. cap. 2.
——— aggerare. Colum. lib. 11. cap. 2.

Arbores operire, *vel* adobruere, *pro aggerare.* Colum. lib. 11. cap. 2.
——— surculare. *Id est surculos arboribus adimere.* Colum. lib. 5. cap. 9.
——— insecare. Colum. lib. 12. cap. 47.
——— attondere. Plin. lib. 15. cap. 1.
——— interradere. Colum. lib. de arbor. cap. 19.
——— interlegere, *vel* manibus carpere. Virg. lib. 2. Georg.
——— decacuminare. Colum. lib. 5. cap. 6.
——— castrare. Colum. lib. 4. cap. 32.
——— disrarare. *Id est intercidere.* Colum. lib. 4. cap. 32.
——— putare. Colum.
Arborem exturbare. Colum. lib. 4. cap. 31.
——— interlucare. *Id est* resecare. Plin. lib. 17. cap. 23.
Arbores cædere. Ph. 2. 115.
Arborem detruncare. Varro.
Arbores transferre. Plin. lib. 17. cap. 11.
——— inserere. Rh. 184.
——— inoculare. *Id est inserere.* Colum. lib. 5. cap. 11.
Arca *est armarium, vel capsa.*
Arcam ex materia aliqua facere. Ph. 2. 126.
In arcam servos conjicere. Or. 3. 113.
In arca argentum ponere. Rh. 222.
Arcæ alicujus confidere. At. 5.
Arcus *est, quo sagittæ emittuntur. Ponitur etiam pro fornice. Dicitur præterea arcus in nubibus, quam* Irim *Poetæ appellant.*
Arcum intendere. Or. 3. 6. Ph. 3. 84..
——— adducere. Virg. 5. Æn. 507.
——— incurvare. Id. Æn. 5. v. 500.
——— dirigere. Pers. sat. 3. v. 60.
——— remittere. Hor. l. 3. od. 27.
Ardor *est tam translatæ quam propriæ significationis.*
Ardore conflagrare. Or. 2. 192..
Ardorem defendere. *Id est propulsare.* Ph. 3. 88.
——— restinguere. Ph. 1. 58.
——— extinguere. Fam. 89.
Argentaria, *est mensa, tabernave Argentariorum : vel est functio, et officium Argentarii.*
Argentariam facere. *Id est exercere.* Or. 1. 267.. 269. et al.
——— dissolvere. *Id est argentariam desinere exercere.* Or. 1. 287.
Argentum *proprie est ipsum metallum. Ponitur etiam pro numo argenteo.*
——— factum. Or. 1. 248.
——— signatum. *Ib.*
——— cudere. Terent. Heaut. 4. 4.
Argento emungere aliquem. Terent. Phor. 4. 4.
Argumentatio *est inventum ex aliquo genere, rem aliquam aut probabiliter ostendens, aut necessarie demonstrans.*
Argumentationem quærere. Or. 1. 35.
——— invenire. Rh. 122..
——— concludere. Rh. 53.
Argumentum *est indicium, rei quasi quædam nota, vel ratio probationem præstans, qua colligitur aliud per aliud, et quæ, quod est dubium, per id, quod dubium non est, confirmat. Vel est probabile inventum ad faciendam fidem. Vel est ficta res, quæ tamen fieri potuit, et quæ secundum naturam sit ; hoc est, veri similis, qualia sunt argumenta Comædiarum. Per metaphoram argumentum aliquando pro materia ponimus.*
Argumentum componere. At. 240.
——— proponere. At. 144.
——— afferre. Ph. 2. 61..
——— relinquere. Fam. 19..
——— dare. At. 313.
——— nasci. Fam. 265..
——— esse. Or. 1. 7. 51. et al.
Argumento esse. *Dicitur res argumento esse, quæ probat, vel quæ caussam dat.* Fam. 145. At. 167.. et al.
Pro argumento esse. Liv. Dec. 3. lib. 5.
Argumentum ducere. Rh. 123..
——— colligere. Rh. 137.. et al.
——— arripere. Rh. 128..
——— accipere. Or. 1. 112.
——— habere. *Et res, et persona dicitur argumentum habere : res, ex qua scilicet ducitur argumentum ; persona, cui argumentum suppetit.*
Argumento uti. Fam. 135. et al.
Argumentum dilatare. Ph. 3. 116.
——— astringere. Ph. 1. 193.
——— premere. Ph. 1. 167.
Argumento egere. At. 136..
Argumentum alicui deesse. At. 140..
Argutia, *Argutiæ sunt acute, aut malitiose dicta, factave.*
Argutias habere. *Id est, argutum esse.* Rh. 179..
Arma. *Non solum hoc nomine bellica, sed etiam omnium fere artium instrumenta intelliguntur ; ut Agricolarum, Nautarum, Fabrorum, Pistorum, Coquorum, et similium. Arma vero bellica, sunt instrumenta omnia, quibus in bello utimur.*
Arma parare. Salust. in Catil.
——— facere. Or. 3. 98..
——— movere. Virg. 12. Æn. 6.
Ad arma vocare. Rh. 120.. Or. 2. 94..
——— conclamare. Liv.
——— stimulare. Liv. Dec. 1. lib. 1.
——— concitare. Cæs. de B. G. lib. 7.
Arma dare. At. 1. 105. Or. 3. 170..
Armis instruere. Salust. in Catil.
Ad arma descendere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— venire. At. 106. Or. 207..
——— concurrere. Cæs. de B. G. lib. 5.
Arma capere. Or. 2. 94..
——— sumere. Fam. 84.. Or. 3. 191. et al.
In armis esse. Fam. 240.. At. 17.. et al.
Arma tentare. Salust. in Jugurt.
——— conferre. Liv.
——— tradere. Nepos in Hamilc. c. 1.
Armis demicare. Id. in Miltiad. c. 1.
Arma tractare. Sen. in Troad. v. 775.
Armis experiri. Virg. 7. Æn. 235.

Arma sequi. Id. 6. Æn. 612.
—— inferre. Nepos in Annib. c. 2.
—— ferre. Ph. 3. 103. Fam. 66. et al.
Armis decernere. At. 105.
—— contendere. Sallust. in Jugurt.
—— disceptare. Fam. 48.. 58.
Ab armis discedere. Cæsar de B. C. lib. 1.
Arma abjicere. Fam. 79. .
—— ponere. Fam. 79. . 144. . 145.
ARROGANTIA *est superbia, insolentia.*
Sermo arrogantiæ plenus. Pro Mur.
Arrogantiam minuere. At. 326.
Arrogantia uti. Cæs. l. 1. B. G. c. 46.
Arrogantiæ opinione laborare. Quint. l. 4. c. 1.
ARS *est ratio, vel facultas, vel via faciendi. Ponitur etiam pro præceptis, virtute, doctrina, disciplina, studio. Et poni potest tam in malam, quam in bonam partem.*
Artem a re aliqua proficisci. Rh. 42. 161.
—— parere. Rh. 215.
—— efficere. Rh. 100. . Ph. 1. 100. .
Ad artem revocare. Rh. 112.
—— redigere. Rh. 100. . 121. .
Artem tradere. Rh. 123. At. 295. .
Artibus aliquem inficere. Ph. 1. 91. .
—— tingere. Rh. 119..
—— instituere. Rh. 115. .
—— instruere. Rh. 91. et al.
—— erudire. Fam. 8. .
Artibus præditum esse. Or. 2. 187. et al.
Artes percipere. Fam. 104. .
—— colere. Fam. 45.
In arte versari. Rh. 85. Ph. 3. 30. .
Artem alicui extare. Or. 2. 190. .
—— desinere. *Id est se abducere ab arte.* Fam. 95. .
ARTERIA *est receptaculum sanguinis rarioris, et purioris commixti cum spiritu, natura pulsatilis.*
Arteriam lædere. Rh. 20. .
—— micare. Ph. 2. 30. .
—— acquiescere. Rh. 20.
ARTICULUS *diminutivum est* artus. *Et dicuntur articuli nodi membrorum. Per translationem dicuntur et sarmentorum, et segetum, et montium, et temporis, et orationis.*
Articulorum dolores habere. At. 4.
ARTIFICIUM *est opus, vel opera in arte posita. Sumitur etiam interdum pro ipsa arte.*
—— excogitare. Fam. 135.
—— componere. Rh. 116.
—— tenere. Fam. 205.
Artificio præesse. Ph. 1. 123. .
Artificium tueri. Ph. 1. 90.
Artificio simulationis erudiri. Or. 2. 263. .
Artificium tollere. Ph. 1. 36.
ARTUS, us, ui, *extremæ corporis partes sunt.*
Artubus omnibus contremiscere. Rh. 95.
Artus dolore ardere. Ph. 2. 84.
—— alicui vehementer laborare. Ph. 1. 188.
ARUSPICINA *est Hetruscorum disciplina, ars Extispicum.*
Aruspicinam colere. Ph. 2. 114.
Aruspicinam facere. *Eo modo dicunt Latini Aruspicinam facere, quo* Piraticam facere, Argentariam facere. Fam. 91. .
ARX *est castellum, vel receptaculum.*
Arcem munire. Or. 2. 182. Or. 3. 97. .
—— retinere. Rh. 134. Ph. 2. 122. .
In arcem invadere. Fam. 11.
ASCENSUS, us, ui, *est ascendendi actus.*
Ascensum alicui ad aliquid esse. Or. 2. 253. . et al.
Ascensu prohibere. Cæs. B. G. lib. 5.
Ab ascensu repellere. Or. 2. 224.
ASPECTUS, us, ui, *tam activæ, quam passivæ significationis est: ut sit vel ejus, qui aspicitur, vel ejus, qui aspicit.*
Ad aspectum venustus. Rh. 219. .
—— præclarus. Or. 1. 227. .
Aspectu primo voluptatem capere. At. 101. .
—— alicujus curam omnem considere. Rh. 165. .
In aspectum adducere. Fam. 157.
—— proferre. Or. 2. . 88.
Aspectum contorquere, *vel* convertere. Ph. 2. 54. .
—— referre. Or. 3. 77.
Sub aspectum venire. Rh. 141. .
—— cadere. Ph. 2. 197. .
Aspectum vitare. Or. 2. 100. . 181.
Aspectu privare. Fam. 54. .
Aspectum amittere. Ph. 1. 163. .
ASSENSIO *est approbatio, vel applausus.*
Assensionem captare. Rh. 52. .
—— fieri. Ph. 2. 148. .
ASSENTATIO *est adulatio, blanda vanitas, blandum mendacium.*
Ad assentationem eruditus. At. 293.
Assentationibus et blanditiis in alicujus consuetudinem se immergere. Or. 2. 24. .
Assentatione gratiam alicujus aucupari. Fam. 68. .
Assentationem recipere. Ph. 3. 114.
ASSENTATOR *est ad alterius voluntatem loquens.*
Assentatoribus aures patefacere. Ph. 3. 114.
ASSESSOR *est quasi secundarius Judex, qui juris dicendi caussa principi Judici assidet.*
Assessorem dare. Ph. 2. 100.
ASSEVERATIO *est affirmatio.*
Asseveratione omni affirmare. At. 212.
ASSIDUITAS *est opera quotidiana.*
Assiduitatem præbere. Or. 3. 151. .
—— rei alicujus vitare. Rh. 27. .
ASSIGNATIO.
Assignationes ratas esse velle. Fam. 207.
ASTRUM *idem est, quod stella.*
Astrorum cognitione excellere. Ph. 2. 99.
Astrum nasci. Ph. 2. 201.
—— redire. Ph. 3. 130.
Ex astris cadere, *vel* decidere: *Id est de gradu dignitatis dejici.* At. 36.
ATRAMENTUM *ab ipso colore atro dicitur: cujus triplex est genus, scriptorium scilicet, sutorium, et tectorium.*
Atramentum temperare. At. 316.
Atramento illinere. Plin. l. 35. c. 10.

Atriolum *est atrium minus.*
———— facere. At. 318.
Atrocitas *est crudelitas, vel immanitas.*
Atrocitatem habere. *Res dicitur atrocitatem habere, quæ est, vel videtur atrox.* At. 300. .
———— facti augere. Rh. 7. . 68.
———— levare. Or. 1. 9. .
Attentus *est diligens, diligentiam adhibens.*
———— in re aliqua. Or. 1. 102.
Attentum facere. Rh. 1. . 116. 138. .
———— tenere auditorem. Rh. 27. . Or. 1. 268. .
———— se præbere. Ph. 2. 60.
———— animum suum ad aliquid tenere. Ph. 3. 26.·.
Avaritia *est impotens aviditas, et opinatio vehemens de pecunia, quasi valde expetenda sit, inhærens, et penitus insita.*
———— ardenti esse. Ph. 1. 98.
———— bona aliorum devorare. Or. 2. 225.
Avaritiam tollere. Rh. 124.
Auctio *est venditio, quæ in publico loco fit.*
Auctionem constituere. Or. 1. 22. et al.
———— facere. Fam. 236. At. 186. . et al.
Audacia *est confidentia, vel impudentia.*
Audaciam dare. Or. 3. 140.
Audacia armatus. Or. 2. 241. .
———— fretus. Or. 2. 153. .
Audaciam in aliquo esse. Ph. 3. 99.
———— comprimere. Fam. 245. .
Audientia *est ipsa, ut ita dicam, auditio.*
Audientiam sibi facere. *Id est conciliare.* Rh. 138. . Or. 1. 61.
———— a Præcone fieri. *Id est perfici per Præconem, ut populus præstet aureis.* Rh. 41.
Auditio *est actus ipse audiendi; vel rumor, et sermo dissipatus.*
Auditione. *Pro ex auditu. Apud Cic. in Verr. Act.* 6. Hoc solum auditione expetere cœpit, cum id ipse non vidisset. Or. 1. 224.
———— rei alicujus duci, pro oblectari. Ph. 1. 134. .
———— moveri. Cæs. de B. G. . lib. 4.
Auditionem de re aliqua accipere. Fam. 112.
Auditione et fama aliquid accipere. Ph. 2. 45.
Auditionem levem pro re comperta habere. *Id est temere rumori credere, vel fidem habere.* Cæsar de B. G. lib. 7.
Auditor *est is, qui audit.*
Auditorem conciliare. Rh. 208.
———— erigere. *Ib.*
———— se præbere attentum. Ph. 2. 60.
Auditores multos habere. Rh. 181. .
Auditus, us, ui, *idem est quod auditio, vel sensus audiendi.*
Auditu percipere. Rh. 7.
———— intelligere. Or. 3. 132. .
De re aliqua nihil habere præter auditum. *Id est præter dissipatum sermonem.* Ph. 3. 7. .

Augurium *est auspicium, autoritas rei bene gerendæ.*
———— agere. Ph. 2. 87. Ph. 3. 65.
———— dissolvere. Or. 3. 33.
Aviditas *est cupiditas, vel desiderium.*
Aviditatem aliquem tenere. At. 199.
———— esse in aliquo. Ph. 1. 91.
Aviditate rapi. Ph. 3. 40.
Aviditatem augere. *Ib.* 86. .
———— tollere. *Ib.*
Auris. *Latini aures pro aurium sensu sæpe usurpant cum quadam velut translatione.*
Aures arrigere. Terent. And. 5. 4.
———— erigere. Or. 1. 81. .
Aurem patefacere. Ph. 3. 114.
———— admovere. Teren. Phorm. 5. 6.
———— præbere. Or. 2. 194. .
Aures dare. At. 3. . *vel* dedere alicui. Or. 2. 190. et al.
———— patere. Fam. 37. et al.
In aures susurrare. At. 292. Or. 1. 257. .
Aures complere. Or. 2. 87. . *vel* implere. Rh. 208.
Auribus inculcare. Rh. 110.
Ad aures oggannire. Terent. Phorm. 5. 9.
In aureis immittere. Plaut.
Aures obtundere. Rh. 19. et al.
Ad aures pervenire. Or. 2. 169.
In aures influere. Ph. 3. 113. .
Auribus æquissimis alicujus uti. *Id est libenter audiri.* Fa. 111.
———— accipere. Rh. 103. et al. *vel* percipere. Fam. 54. .
Aureis calere re aliqua. Or. 3. 272.
Aures offendere. Rh. 211. Or. 3. 141.
———— alicujus ab aliquo abhorrere. At. 329. .
———— claudere rei alicui. Ph. 3. 113.
———— peregrinari. *Id est animo præsenti non audire.* Or. 3. 107. .
Auribus dare. *Id est assentari.* Fam. 194.
———— lupum tenere. *Dicitur hoc proverbium in eos, qui ejusmodi negotio involvuntur, quod neque relinquere sit integrum, neque tolerari possit.* Terent. Phorm. 3. 2.
Aurum.
———— habere. Ph. 3. 88.
———— cælare. Rh. 220. et al. *vel* signare. Ph. 2. 185.
Auspicium, *inquit Festus, ab ave specienda. Nam quod nos cum præpositione dicimus* aspicio, *apud Veteres* specio *dicebatur. Valla lib.* 6. Auspicium est vel a pastu avium, vel ab inspectione. *Hinc Livius lib.* 1. *c.* 15. Nisi aves addixissent. et *Ibid.* Nisi aves admisissent.
Auspicium agere. Ph. 2. 173. .
———— facere. Ph. 2. 124. . 125.
———— habere. *Ib.*·.
Auspicato *idem est, quod bono auspicio. Cui opponitur* vitio.
———— aliquid gerere. Or. 2. 124. et al.
Auctor *multas significationes habet. Aliquando enim totus in consilio dando versatur; et tunc pro suasore, impulsore, hortatore, monitore, consiliarioque ponitur: in qua sig-*

nificatione vel absolute, vel cum genitivo, vel cum dativo in orationem venit. Interdum ponitur pro machinatore, architecto, inventore, duce, adjutore, principe, effectore: et usu eodem est, quo superior significatio. Interdum pro scriptore est. Interdum pro eo, cujus auctoritatem, et fidem sequimur.

Auctorem esse alicui alicujus rei. Fam. 17.. 86.. et al.

Auctore aliquo uti. Fam. 10. 54.

Auctorem habere idoneum rei alicujus faciendæ. Or. 1. 196..

——— sequi. Fam. 14.

——— retinere. Fam. 2..

AUCTORITAS *idem est quod pondus, momentum, vis, fides, jus possessionis, opinio, judicium.*

Auctoritatem facere. Or. 2. 12.

——— afferre. Rh. 208. et al.

——— dare. Or. 1. 252. et al.

——— tribuere. Or. 2. 168.. et al.

——— constituere. Fam. 83.. Or. 1. 77.

——— adhibere. Ph. 3. 104..

——— alicui accedere. Ph. 2. 87..

——— habere. Fam. 2. 6.. et al.

——— alicujus valere apud aliquem. Ph. 3. 98. 104.. et al.

——— alicujus magnam esse apud aliquem. At. 244.

——— esse in aliquo. Or. 1. 18. et al.

In auctoritate poni. Ph. 3. 96.

Auctoritatem residere in aliquo. Ph. 3. 90.

——— tenere. *Ib.* 84..

——— obtinere. Or. 2. 87.

——— alicujus excellere. *Ib.* 149.

Auctoritate florere. Fam. 57.

Auctoritatem amplificare. Or. 2. 13.

——— violare. *Ib.* 253..

——— frangere. Ph. 1. 45.

——— imminuere. Or. 1. 213.. et al.

——— vincere. Fam. 83..

——— exterminare. Or. 3. 69..

——— abjicere. At. 16..

——— hebescere. Or. 2. 98.

——— hærere, *pro* manere. Or. 1. 67.

——— recuperare. Fam. 13.

——— adjungere. Ph. 2. 131..

——— ponere. Or. 2. 236..

——— interponere. Fam. 7. et al.

——— intercedere. Fam. 3.. 7. 242.

——— scribere. Fam. 6.. 117. *vel* perscribere. Fam. 3. 117.

——— suscipere. *Id est opinionem sequi.* Ph. 1. 45.

——— sequi. Fam. 47.. 79. 148. et al.

Auctoritati parere. Ph. 3. 104. Fam. 135.

AUXILIUM *est subsidium, præsidium, adjumentum, adminiculum.*

Auxilium petere. Fam. 62. Rh. 210. et al.

——— implorare. Rh. 121. At. 121. et al.

——— efflagitare. Or. 2. 194.

——— ostendere. Or. 2. 196..

——— mittere. Or. 3. 148.

——— ferre. Rh. 22. et al.

Auxilium adjungere. Or. 1. 37..

Auxilio esse. Rh. 2. Or. 2. 196..

Auxilium ab aliquo habere. Or. 3. 236.

Auxilio spoliare. Or. 2. 92.

——— orbare. Or. 2. 144.

B

BALBUS *dicitur, cujus lingua hæret ita, ut ægre loqui possit.*

Balbum esse. Rh. 108. Fam. 23.

BALNEUM *est lavatio, ubi quisque privatim domi suæ lavabatur.*

——— calefacere. At. 24..

E balneo exire. At. 244.

BARBA.

Barbam tondere. Ph. 1. 239..

——— demere. Ph. 2. 76..

——— radere. Plin. lib. 6. cap. 28.

——— ponere: *pro deponere.* Suet. in Calig. c. 5.

BARBARIA, *vel* barbaries *dicitur morum asperitas, crudelitas, immanitas. Ponitur etiam pro vitio, quod male loquentes admittunt.*

Barbarie infuscari. Rh. 188..

Barbariem ex alicujus moribus delere. Or. 3. 63..

BASIS *est sustentaculum, et inferior columnæ pars; sicut* epistylium, *superior.*

Basim facere. Or. 3. 224.

BELLICUM *est ad bellum pertinens.*

——— canere: *id est belli signum dare.* Rh. 200.. et al.

BELLUM *est dissensio hostilis, per quam arma moventur. Conjungitur autem vox hæc*

Cum Adjectivis.

Bellum teterrimum. Fam. 155.

——— maximum. Or. 2. 15.. At. 81. Or. 3. 73.

——— pestiferum. At. 132. 149. Fam. 47.

——— crudele. At. 139.

——— exitiosum. *Ib.*

——— acerbum. Or. 1. 157. Or. 3. 202..

——— durissimum. Or. 3. 55..

——— periculosum. Fam. 155. At. 290..

——— formidolosum. Or. 2. 15.. Or. 3. 92.

——— difficile. Or. 2. 189..

——— fœdum. Fam 48.. At. 117..

——— calamitosum. Fam. 93. At. 156..

——— exitiabile. At. 156..

Cum Verbis.

Bellum movere. Ph. 3. 8..

——— commovere. Fam. 132.

——— suscitare. Fam. 169.

——— excitare. Fam. 83. 87.. Or. 3. 133.. Ph. 3. 49.

——— concitare. Fam. 244.. Or. 1. 281.

De bello cogitare. Cæs. de B. G. l. 6.

Ad belli cogitationem sese recipere. Cæs. de B. C. l. 3.

Ad bellum animum intendere. Sal. in Jugurth.

In bellum mente, et animo insistere. Cæs. de B. G. lib. 6.

Belli consilium quærere. Cæs. de B. G. l. 8.

De bello consilium inire. Cæs. de B. G. l. 7.

Belli initium capere. Cæs. de B. G. l. 6.
—— initium facere. Sallust. in Catil.
Bellum conflare. Fam. 60.. Or. 3. 173..
——— moliri. Liv. Dec. 1. l. 2.
——— parare. At. 132. 149. 155.. Fam. 261. Or. 3. 199...
——— comparare. Or. 3. 183.. Fam. 260.. At. 156..
——— instruere. Or. 2. 81.. 84. Or. 3. 255.
——— inchoare. Or. 3. 73.
——— inire. Liv. Dec. 1. lib. 4.
——— incipere. Sallust. in Catil.
In bellum incumbere. Cæs. de B. G. lib. 7.
Bello lacessere. Or. 2. 8. .. Or. 3. 16. 75..
—— tentare. Or. 2. 8...
Bellum inferre. Ph. 3. 104... Fam. 241.. At. 135. 152. et al.
——— intendere. Liv.
——— denunciare. Fam. 198. Ph. 3. 8. *vel* nunciare. Fam. 23.
——— indicere. Fam. 122. 176. Or. 1. 85.. 92.. 216.. et al.
Bello premere. Cæs. de B. G. lib. 4.
Bellum suscipere. Fam. 83.. 182. Or. 3. 173.. 200. et al.
——— sumere. Sallust. in Jugurt.
——— impendere. At. 81. 87. 91.
——— imminere. Liv. Dec. 1. l. 2.
——— nasci. At. 110. Or. 1. 282.. Or. 3. 164.. 173..
——— oriri. Or. 3. 75.. 213.. Ph. 3. 17.. *vel* exoriri. Fam. 195.. Ph. 2. 102.
Belli initium nasci. Cæs. de B. G. l. 8.
Bellum exardescere. Or. 3. 137..
——— esse. Fam. 83.. 187. 225. At. 113.. 117. 145.. et al.
——— existere. Or. 1. 237.
Bello ardere. Fam. 46. At. 95.
—— flagrare. Rh. 143.. At. 113..
Bellum dare. Or. 3. 234. Or. 2. 152.
——— mandare. Liv. Decad. 1. lib. 5.
Bello præficere. Or. 2. 9. 17.
Bellum administrare. Rh. 102.. Fam. 155.. Or. 2. 263.. et al.
——— gubernare. Or. 3. 199..
——— patrare. Sallust. in Jugurt.
——— facere. Or. 1. 92. 238. 239. 281.. et al.
——— gerere. Rh. 71. 168.. Fam. 57. 59. 169. et al.
——— ducere. Fam. 97. Att. 289.. Ph. 3. 67..
——— componere. Fam. 165..
——— attenuare. Or. 2. 9..
——— imminuere. Or. 2. 9..
——— depellere. Fam. 83..
——— propulsare. Or. 3. 241.
——— dirimere. Liv.
——— restinguere. Rh. 42. Fam. 173. Or. 3. 202..
——— extinguere. Fam. 157.. Or. 2. 255. Or. 3. 14.. 202. 273.
——— delere. Ph. 3. 97..
——— profligare. Fam. 201.
——— conficere. Fam 66.. 124. 152. 173.. 178.. 186.. et al.

Bellum senescere. Liv. Dec. 3. lib. 8.
——— ponere. Liv. Dec. 1. l. 1. *vel* deponere. Ph. 2. 176..
——— pace mutare. Sallust. in Catil.
Belli reliquiæ. Fam. 155.. 159.. At. 287.. Or. 3. 73.
—— scintilla. Fam. 152.
—— consilium renovare. Cæs. de B. G. l. 8.
Bellum instaurare. Liv. Decad. 1. lib. 6.
——— renovare. Fam. 52.. 186.. 201.. Or. 2. 9. et. al.
——— redintegrare. Fam. 172.
——— ex bello serere. Liv. Dec. 1. l. 2.
——— prorogare. Or. 3. 242.
——— trahere. At. 160.
——— alere. Fam. 157.
——— inflammare. Fam. 173.
——— renasci. Fam. 174.. At. 281.
——— redire. Liv. Decad. lib. 3.
BENEFACTUM *idem est quod beneficium.*
Benefacta recte collocare. Ph. 3. 46.
BENEFICENTIA *est benignitas, vel liberalitas.*
Ad beneficentiam conferri bona, vel pecuniam. Ph. 3. 14.
Beneficentiæ parere. Ph. 3. 19.
BENEFICIUM *idem significat, quod benefactum, benignitas, liberalitas, meritum, promeritum, officium, gratia, munus.*
Beneficio, *vel* beneficio tuo. *Id est tua opera.* Or. 2. 49.. et al.
In beneficii loco petere. Fam. 172.. Or. 1. 191.
In beneficii loco deferre. At. 292. Or. 1. 114.
Beneficium deferre. Ph. 3. 10.
——— dare. Fam. 92.. 207. At. 133.. 162. 229. 277.. et al.
Pro beneficio dare. Fam. 116..
Beneficium conferre. Or. 2. 203. Or. 3. 121. Ph. 3. 10. Fa. 223..
——— tribuere. At. 93.. Or. 3. 62. 156.
Beneficia serere. Or. 2. 192..
Beneficium ponere. Fam. 215. 223.. Or. 2. 171..
——— collocare. Or. 1. 136. Or. 2. 130.. Ph. 3. 47.. 48.
——— figere. Or. 1. 246..
——— inire. Terentius And. 5. 1.
Beneficiis ornare. Fam. 10.. At. 85.. Or. 2. 200.
——— afficere. Fam. 109.. 152. 203.. Or. 1. 254. et al.
——— aliquem complecti. Or. 2. 276. Or. 3. 77.
——— augere. At. 273.
Beneficium augere. Or. 3. 121. Fam. 216. 226.
Beneficiis devincire. Fam. 88. 206.. Or. 1. 252..
——— obstringere. Or. 2. 237. 274.. Ph. 3. 47.
——— alligare. Or. 2. 276..
——— obligare. Fam. 175.. 204. At. 321. et al.
Beneficia accipere. Ph. 3. 12. 10. Fam. 92.. 209. At. 141.
——— habere. Or. 3. 14. Ph. 2. 74.

Pro beneficio habere. At. 285.
In beneficiiloco ponere. Fam. 246. Or. 2. 29.
Beneficia debere. Fam. 122.
———— sustinere. Fam. 20.
———— tueri. At. 245.
Beneficiis respondere. Or. 2. 209.
Beneficium reddere. Ph. 3. 10..
———— solvere. Fam. 122.
———— remunerare. Or. 2. 210. .
———— fœnerari. Ph. 3. 102.
Beneficia comedere. Or. 3. 238.
Beneficium interire. Plaut.
BENEVOLENTIA *est bona voluntas, vel amor.*
Benevolentiam captare. Rh. 2.
Ad benevolentiam aliquem allicere. Ph. 3. 42. .
———— conciliare. Rh. 125.
Benevolentiam movere. Ph. 3. 39.
———— contrahere. Rh. 2.
———— conciliare. Fam. 56. . 135. Ph. 3. 49. . et al.
———— colligere. Fam. 135. . . At. 301. et al.
———— ex aliquo loco reportare. At. 86.
———— conjungere. Ph. 3. 101.
———— adjungere. Or. 2. 134.
———— suscipere. Fam. 36. . .
———— habere erga aliquem. Rh. 244. . Ph. 3. 10.
———— conferre erga aliquem. Fam. 146.
Benevolentia complecti. Fam. 90. .
Benevolentiam declarare. Fam. 45. 69. . 221.
———— præstare. Fam. 40. . 55. . 184. . At. 170. .
———— navare. Fam 40. .
Benevolentia esse in aliquem. *Id est aliquem benevolentia complecti.* Fam. 161.
Benevolentiam perspicere. Fam. 6.
———— experiri. Fam. 4. .
———— tueri. At. 99.
———— conservare. Fam. 36. . .
———— augere. Ph. 2. 102.
———— adimere. Or. 3. 4.
———— tollere. Ph. 3. 99.
BENEVOLUS *idem est quod amans, inclinatione animi in aliquem propendens.*
Benevolum facere. Rh. 46. . 116.
———— efficere. Rh. 138.
BENIGNITAS *non, ut multi opinantur, idem est, quod clementia, lenitas, mansuetudo; sed idem est, quod beneficentia. A quo fit* benigne, *id est large. Et* benignus *dicitur liberalis, beneficus: unde* benignam terram *appellamus, feracem, et fructus abunde reddentem. His contraria sunt,* malignus, malignitas, maligne: *hoc est avarus, avaritia, avare. Unde* ager malignus, *id est illiberalis, et minine ferax. Benignus tamen etiam in communi significato reperitur, poniturque pro leni. Et benignitas pro lenitate interdum usurpatur.*
Benignitatem conferre. Ph. 3. 10.
Benignitatem claudere. Terent. Eu. 1. 2.
———— exhauriri. At. 55. .
BIDUUM *est spatuum duorum dierum. Quod ad usum pertinet, varietate permagna est: varie enim, et eleganter vel per accusativum, vel per ablativum, vel genitivum usurpatur.*
Accusativus temporis.
Cicero Famil. 7. Cum quidem biduum ita jejunus fuissem, ut ne aquam quidem gustarem.
Idem Famil. 15. Biduum Laodiceæ fui.
Ablativus temporis.
Cicero Famil. 3. Biduo factus est mihi familiaris.
Idem ad Att. 2. Scribam ad te, cum Cæsarem videro: qui aderit biduo.
Accusativus loci.
Cicero ad Att. 8. A Brundusio absunt propius, quam tu biduum.
Ablativus loci.
Cæsar de Bel. Gal. 7. Brutum adolescentem his copiis præficit: hunc monet, ut in omnes partes Equites quam latissime pervagentur: daturum se operam, ne longius biduo a castris absit.
Genitivus loci
Cicero ad Att. 5. Nos in ea castra properabamus, quæ aberant bidui. *Id est bidui itinere, vel via. Ib.* Hanc epistolam dictavi sedens in rheda, cum in castra proficiscerer; a quibus aberam bidui.
BILIS *a Græcis dicitur cholera.*
Bilem movere. Hor. l. 1. epist. 19.
———— purgare. Hor. Art. Poet. 302.
———— pellere. Plin. l. 23. c. 8.
———— trahere. *Id.* l. 27. c. 4. et detrahere. c. 12. Effundere. *Juvenal. Sat.* 5. 159.
Bile suffundi. *Plin.* l. 22. c. 20. Tumere. *Hor.* l. 1. *od.* 13. Fervere. *Pers. Sat.* 4. 6.
Bilem commovere. At. 26.
———— concire. Plaut. in Suppos. Amph.
BLANDIMENTUM: Blanditiæ: *Idem significat utrumque hoc nomen: poniturque pro assentatione. Et utrivis eadem loquendi genera recte assignare potes.*
Blanditiis ad aliquid allici. Att. 300.
Blandimentis corrumpere. Ph. 1. 245. .
Blanditiis ab aliquo nummos exprimere. Att. 19.
———— officiorum quærere hæreditates. Ph. 3. 66. .
———— influere in aureis alicujus. Ph. 3. 113.
BONA *sunt commoda, vel divitiæ.*
Bona parare, *vel* parere. Fam. 145. .
———— tribuere. Fam. 145. .
———— partiri. Or. 1. 99.
———— publicare. Att. 280. . Or. 2. 119. . Or. 3. 16.
———— eripere. Or. 1. 99.
———— adimere. *Ib.*
———— ad incertum revocari. Or. 1. 292.
———— abligurire. Terent. Eun. 2. 2.
———— dissipare. *ff. Mandati.* L. Lucius. Bona diripere. Fa. 66.

BONITAS, *ut* bonus *significatione varia est. Interdum enim pro æquitate, lenitate vel liberalitate, et beneficentia ponitur. Interdum vero pro præstantia, vel feracitate est: ut bonitas agrorum, vel prædiorum.*
Bonitate præditum esse. Or. 2. 235.
——— affluere. Or. 1. 49..
Bonitatem perspicere in aliquo. Ph. 3. 101..
BRACHIUM *ab humero incipit, finit ad cubitum.*
Brachium extendere. Rh. 131..
——— projicere. *Id est protendere.* Rh. 202.
——— frangere. Rh. 132.
Brachio levi aliquid agere. At. 64..
——— molli aliquem objurgare. Att. 22..
Cum translatione ponunt Latini has duas locutiones.
——— molli aliquem objurgare, *est leviter objurgare.* 2. At. 1. Brachio levi aliquid agere, *est indiligentem operam adhibere.* 4. At. 16.
BUCCA *est interior malarum pars.*
Buccas fluere. Postquam in Sen. 12. *Idest distendi.* Buccas inflare. Plaut. Stich. 5. 6.7. Quicquid in buccam venit. *Significatur quicquid ex tempore cogitamus.* Est Cicer. ad Att. lib. 12. ep. 1.
BUCCINATOR *idem est, quod præco, vel prædicator.*
Buccinatorem existimationis alicujus esse. Fam. 264..
BUSTUM *proprie dicitur locus, in quo mortuus est combustus, et sepultus. Servius autem in 12. Æneidos ita scribit:* Pyra est lignorum congeries. Rogus, cum ardere cœperit, dicitur. Bustum vero jam exustum vocatur. *Ponitur etiam pro monumento.*
——— facere. Or. 3. 153.
——— imponere. Or. 2. 240.
——— violare. Phil. 2. 183.

C

CACHINNUS *est risus solutior.*
Cachinnum commovere. Rh. 184.
——— in aliquem sustollere. Ph. 2. 142.
CADAVER *est corpus quodcunque mortuum. Per translationem dicit* cadavera oppidorum *pro ruinis Servius Sulpitius ad Ciceronem scribens. Fam.* 50.
Cadaver abjicere. Or. 3. 97.
——— ejicere. Or. 3. 83. 108.
——— projicere. Fam. 50.
CÆCITAS *est proprie privatio sensus oculorum. Vel est tam corporis, quam animi orbitas; ut* cæcitas libidinis, cæcitas mentis, furor animi et cæcitas.
Cæcitatem inferre alicui. Plin. l. 12. c. 8.
Cæcitate liberari. Id. ibid.
CÆCUS *est oculis captus, qui caret lumine. Extra personam aliquando evagatur; et tunc ponitur pro obscuro, vel caliginoso.*
Cæcum reddere. Or. 1. 35..
——— efficere. Ph. 3. 106..
——— fieri. Or. 2. 234..
Cæcum et præcipitem ferri in re aliqua. Or. 2. 260.
Cæca cupiditate rapi. Or. 3. 92.
Cæcum crudelitate, et scelere ferri. Or. 2. 59..
——— cupiditate, atque avaritia esse. Or. 1. 15..
——— atque amentem furore esse. Or. 3. 6..
——— amentia esse. Or. 2. 255.
CÆDES *est occisio. Vel est mors ferro, aut ligno, aut saxo, similibusve illata. Inde dicimus aliquem commisisse cædem, vel aliquem de cæde accusari.*
Cædem admittere. Sueton. in Tib. c. 37.
——— quærere. Fam. 184.
——— creare. Or. 2. 253.
——— facere. Rh. 172. Or. 1. 20.. 293. et al.
——— efficere. Or. 3. 118.
——— committere. Ovid. epist. 14. v. 59.
——— perpetrare. Liv. l. 45. c. 5.
——— edere. Liv. l. 5. c. 45.
——— peragere. Lucan. l. 3. v. 580.
——— instaurare. Or. 2. 214.
Cæde furere. Virg. l. 2. Æn. v. 409.
——— sternere viros. *Id.* 10. Æn. v. 119.
CALAMISTER *est acus major, quæ calefacta, et fronti adhibita intorquet capillos, ut ait Servius. Interdum pro fucata orationis cultu usurpatur.*
Calamistros adhibere. Rh. 204.
Calamistris orationem inurere. Rh. 189.
CALAMITATEM *(inquit Donatus) proprie grandinem Rustici dicunt, quod calamum, et segetem comminuat.* Plin. lib. 18. Naturalis Historiæ. *Hordeum ex omni frumento minime calamitosum, quia tollitur, antequam triticum occupet rubigo. Unde Cicero metaphorice in Verr.* Quacunque iter fecit, ejusmodi fuit, ut non Legatus Pop. Rom. sed ut quædam calamitas pervadere videretur. *Non potuit Cicero significantius Verris Prætoris furta, ac rapinas, exprimere. Teren. in Eunuch.* Sed ecca ipsa egreditur nostri fundi calamitas. Calamitas *etiam in ludis scenicis dicebatur, cum fabula exigebatur: ut in Prologo Hecyræ apud Terentium est:* Hecyra, *inquit,* est huic nomen fabulæ. Hæc cum data est nova, novum intervenit vitium, et calamitas, ut neque spectari, neque cognosci potuerit. Calamitas *sic propriis quibusdam modis loquendi nonnunquam a Latinis ponitur. Verum generaliter est pro adversa, vel incommoda fortuna, aut pro incommodis rebus, aut ærumna, vel pernicie.*
Calamitatem afferre. Or. 2. 53..
——— importare. Or. 1. 175.. et al.
——— machinari. Rh. 26..
In calamitatem trahere. Or. 2. 7.
Calamitate affligere. Att. 42..
Calamitatem accidere. Or. 1. 257. Fam. 206.
——— incidere. Or. 3. 139..
In calamitatem incidere. Att. 304..
——— venire. Or. 1. 26.

Calamitatem capere. Ph. 2. 86.
——— accipere. Rh. 35.. At. 42.. 277.. Or. 1. 230.. et al.
——— subire. Att. 280..
——— haurire. Or. 2. 219.
——— tolerare. At. 45..
——— ferre. Or. 2. 11.
In calamitate tabescere. Att. 52.
Calamitatem serpere. Or. 2. 195.
Calamitate prohibere. Or. 2. 7.
Calamitatem levare. Or. 1. 19.. Or. 2. 209.
Calamitate levare. Fam. 75..
Calamitatem detrahere. Or. 2. 199.
Calamitate affici. At. l. 11.
Calamitatem abesse ab aliquo. At. 296.
CALAMUS *proprie est frutex aquaticus, qui et arundo dicitur: quamvis arundo proprie sit, qua crassior, ac longior est, seriturque ad usum præcipue vinearum.* Calamus, *gracilis, tenuisque, et tibiis fere, ac scripturæ aptus.* Calamum *igitur ponunt Latini pro instrumento, quo scribimus: quod ex arundinum culmis fieri soleret.*
Calamum ad scribendum sumere. At. 96.
CALCAR *est Equorum, ac Jumentorum stimulus: quod ad calcem alligetur.*
Calcar admovere. At. 85.
——— adhibere. Rh. 183.
Calcari quadrupedem agitare. Plaut. Asin. 3. 3. 118.
Calcaribus Equum concitare. Liv. l. 2. c. 6. Incendere. Hirt. B. Gal. l. 8. c. 48.
Calcaria] Equo subdere. Curt. lib. 7. c. 2.
Calcar currenti addere. *Pro cupiditatem, ac studium alicujus augere, atque acuere.* Plin. ep. 8. l. 1.
CALCEUS *est indumentum pedis.*
Calceos induere. Plin. lib. 28. cap. 4.
——— mutare. Or. 3. 252..
CALCULUS *est lapis brevis terræ admixtus: sic dictus Servio et Isidoro, quod sine molestia calcetur. Præterea est lapillus in corpore, ex quo maximus cruciatus gignitur. Porro* calculus *est, quem latronem, seu latrunculum appellarunt Veteres: ut sunt orbiculi, quibus luditur in Fritillo,* Calculi *etiam pro rationibus accipiuntur; quod lapillis Antiqui rationem subducere solerent.*
Calculos subducere. Ph. 1. 77.
Ad calculum revocare. *Id est ad rationem subducendam.* Valer. Max. lib. 4. cap. 7.
Ad calculos vocare. *Id est æstimare.* Ph. 3. 107.
Calculum ponere. *Id est rationes expendere.* Colum. l. 3. c. 3.
Ad calculos reverti; *est redire ad ludum. Urbane Cicero ad Att. l. 8. ep. 12.* Quare nunc saltem ad illos calculos revertamur, quos tum abjecimus, ut non solum gloriosis consiliis utamur, sed etiam salubribus.
Calculo candido notare. *Solebant Thraces prosperos dies, et lætos, si qui contigissent eis, calculo albo in Urnam conjecto, notare; infelices autem, in quibus infeliciter aliquid evenisset, atro calculo: ut scirent, anno elapso quot prosperi; et quot infelices contigissent.* Plin. lib. 6. ep. 97.
Calculum album adjicere errori alterius: *h. e. errorem probare.* Plin. ep. 2. l. 1.
——— de se permittere. Plin. in panegyr.
CALENDÆ *sunt primus cujuslibet mensis dies.*
Ad tertium Calendas. At. 79. 92. 127.
In ante diem Calendas. At. 35.. Or. 2. 98.
Ad Calendas. At. 182..
Calendis. At. 61.
CALIGO *pro tenebris sumitur. Et aliquando, ut nox, vel tenebræ, transfertur. Dicimus enim eleganter caliginem temporum.*
Caliginem offundere. Ph. 1. 229.
Caligine tegi. Cicero in Arato.
Caliginem discutere. Or. 3. 240.
Per caliginem videre. 12. At. 4.
Caligines sanare. Plin. l. 20. c. 7. *Emendare,* l. 32. c. 9.
CALIX *est genus poculi, quo bibimus.*
Calicem alicui impingere. Ph. 1. 200.
CALLIDITAS *est astutia.*
Calliditate valere. Or. 2. 248.
CALLUM, *vel* callus *proprie est cutis labore viæ in pedibus, aut alio opere in manibus, parteve alia corporis densior facta: cujusmodi est in Suis rostro, cervice Bovis, animalium plantis.* Callum obducere. *Per metaphoram elegans est hæc locutio, pro assuetum, firmum, et exercitatum reddere; sed maxime in rebus adversis.* Fam. 127. Ph. 1. 182.. 202.
CALOR *est tepor, vel ardor.*
Calorem esse a re aliqua. Ph. 2. 52.
——— temperare. Ph. 2. 52..
——— se frangere. Rh. 108..
——— vitare. At. 216..
CALUMNIA *est calliditas, vel malitiosa interpretatio.*
Calumniam comprobare. Fam. 2.
——— adhibere. Or. 2. 220.. Ph.. 2. 146..
——— jurare: *quod fit ante litem contestatam.* Fam. 117.
CALUMNIATOR *dicitur, qui per fraudem, et frustrationem alium vexat litibus: aut qui malitiose aliquid interpretatur.*
Calumniatorem quærere. Or. 1. 112..
——— reperire. Or. 1. 113.
——— apponere. Or. 1. 81.
CALX *interdum pro posteriore parte pedis ponitur. Interdum pro percussionibus pedum, vel plagis. Interdum per metaphoram pro fine, vel meta.*
Calce premere. Rh. 41.
Calcibus conscindere. Or. 1. 159..
——— certare. Ph. 1. 243..
Ad calcem decurrere. *Id est ad metam.* Ph. 1. 151.
——— pervenire. Ph. 3. 115.
A calce ad carceres revocari. *Id est a fine ad principium.* Ph. 3. 94.
CAMPUS *est planities sive agrestis, sive urbana. Translate pro argumenti, et materiæ ubertate accipitur.*

Campum dare. Or. 2. 128.
——— habere. Att. 75..
In campum descendere. Hor. Car. 3. Od. 1.
CANCELLI *ponuntur pro terminis, vel limitibus.*
Cancellos circundare alicui. Or. 1. 6. 178.
Cancellis certis scientiam aliquam circunscribere. Rh. 89..
CANON *est vox Græca: Latine regula dicitur.*
Canonem esse alicujus scriptorum. Fam. 263.
CANTILENA *a Latinis ponitur pro sermone dissipato, aut sæpius usurpato, eoque ridiculo et inani.*
Cantilenam alicui insusurare. At. 19.
——— ex re aliqua pendere. Fam. 177.
CANTUS *est symphonia, vel vocis inflexio.*
——— fundere. Ph. 2. 83.
——— moderari. Ph. 1. 248..
——— flectere. Rh. 152.
——— remissiores facere. Rh. 107..
——— mutare. Ph. 2. 190..
Cantibus ædes personare. Or. 1. 41.
——— incitari. Ph. 2. 103..
——— pelli. Ph. 2. 97.
——— aures teneri. Ph. 1. 6..
CAPILLUS *est quasi capitis pilus: quamvis et pro omni pilo ponitur.*
Capillum componere. Or. 1. 41.
——— comere. Or. 3. 84..
——— tondere. Ph. 1. 239..
——— defluere. Plin. lib. 22. cap. 21.
CAPTIO *est deceptio, vel argutia.*
Captiones explicare. 2. de Div. 41.
Captionibus depelli. 4. Acad. 45.
In captiones incidere. Ulp. dig. l. 4. t. 1.
Captiones refellere, discutere. De Fat. 30.
CAPUT *dicitur tota ea pars, quæ supra collum est. Ponitur item translate pro existimatione. Pro vitæ, et salutis discrimine. Pro eo, quod Barbari dicunt principale. Pro causa, fonte, vel auctore. Pro eo, quod rem continet: quod Barbari dicunt punctum, vel punctum principale.*
——— aperire. Or. 3. 175. *Id est salutare capite aperto.*
——— operire. Ph. 3. 83..
——— abscindere. Or. 3. 231.
In judicium Capitis aliquem vocare. Rh. 176..
In discrimen Capitis adducere. Or. 3. 144.
Caput alicujus agi. Ph. 3. 107..
Capitis condemnare. Rh. 105.
De capite detrahere. Or. 1. 78. *Id est de summa præcipua.*
——— remittere. Or. 1. 166.
Quod caput est. *Id est, quod est præcipuum, vel potissimum, vel Punctum rei, ut Vulgus loquitur.* Fam. 35.. At. 14.. 26. 211.
Nec caput, nec pedes. 7. Fam. 31. *Rem nec caput, nec pedes habere dicimus, cum ita impedita et implicata est, ut expediri non possit.*
CARCER *tam in singulari, quam in plurali numero apud Latinos repagula significabat: unde in stadiis cursus initium erat. Cic. de Am.* Maxime quidem optandum, ut possis, cum quibus tanquam e carceribus emissus sis, cum iisdem ad calcem (ut dicitur) pervenire. *Idem de Senect. cap. ult.* Nec vero velim, quasi decurso spatio, a calce ad carceres revocari. *Idem in Bruto c. 47.* Nec enim in quadrigis eum secundum numeraverim, aut tertium, qui vix e carceribus exierit, cum palmam jam primus acceperit: nec in Oratoribus, qui tantum absit a primo, vix ut in eodem curriculo esse videatur. *Interdum pro loco ponitur, ubi continentur criminis alicujus accusati.*
In carcerem mittere. Or. 2. 221.
——— ducere. Or. 1. 251..
——— deducere. Salust. Catil. c. 58.
——— contrudere. Or. 1. 249..
Carcere includi. Curt. l. 8. c. 7.
Ex carcere erumpere. Id. l. 5. c. 5.
In carcerem compingere. Plaut. Amph. 1. 1. 3.
——— ire. Id. Pœn. 3. 3. 78..
——— trahere. Tac. An. 4. c. 68.
——— conjicere. Or. 1. 250. Ph. 1, 169.
——— condere. Or. 1. 251.
Carcere emittere. Ph. 3. 115. Or. 2. 265..
CARITATEM *a carendo derivari volunt Grammatici. Itaque caritatem pro penuria et inopia accipi tradunt. Sed* caritas *refertur ad pretium,* inopia *ad parvitatem. Cic. pro Dom. c.* 10. Qua ex re primum caritas nata est deinde inopia.
Caritatem vereri. Pro Dom. 11.
In caritate annum esse. Ver. 3. 216.
Caritatem nasci, vel consequi. Or. 2. 10..
——— inferre. Plin. l. 18. c. 28.
CARMEN *dicitur, quicquid certa lege, et mensuris compositum est: cujusmodi sunt Opera Poetarum. Ponitur etiam* carmen *pro incantatione. Virgil.* Carmina vel Cœlo possunt deducere Lunam.
——— condere. Ph. 1. 209..
——— componere. Or. 2. 130.
——— texere. Or. 3. 41.
——— scribere. Fam. 16..
——— fundere. Ph. 1. 161.
——— canere. Rh. 141. 170.. Or. 2. 80.
CARNIFICINA *dicebatur locus publicus, in quo jussu Magistratus rei capitis condemnati occidebantur. Pro immanitate posuit eleganter Cicero in Oratione pro Sestio:* Non ea est *(inquit)* medicina, cum sanæ parti corporis scalpellum adhibetur: carnificina est ista et crudelitas.
Carnificinam facere. Plaut. Capt. 1. 2. 29.
CASTELLUM *est parvum castrum, vel parvum oppidum.*
——— munire. Fam. 23.. At. 41.
——— defendere. Ph. 2. 116.
——— expugnare. Rh. 188.
——— capere. Fam. 23.. 245.
CASTRA. *Castrum in singulari numero Locus est muris munitus, et septus. In plurali*

vero ponitur pro exercitu: vel pro loco, in quo milites tentoria figunt.
Castra metari. Or. 3. 233.
——— munire. Cæs. l. 1. B. G. c. 49.
——— vallare. Tac. l. 2. Hist. c. 19.
——— facere. 166.. 244. At. 130.. Or. 1. 241..
——— ponere. Fam. 240.. At. 131.. 150. *vel* posita habere. Cæs. de B. C. lib. 6.
——— disponere. Liv.
——— constituere. Cæs. de B. C. lib. 6.
——— locare. Fam. 241..
——— habere. Fam. 38.. 241.. 245. At. 127. 150.. Rh. 78.
——— contrahere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— movere. Fam. 166.. 243.
——— promovere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— proferre. Cæsar de B. C. lib. 1.
——— opponere. Liv.
——— objicere. Liv.
——— castris conferre. Ph. 2. 132.
——— cum castris jungere. Liv.
——— tentare. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— invadere. Liv. Dec. 1. lib. 5.
——— circunvenire. Salust. in Jugurth.
——— capere. 1 de Div. 72.
Castris exuere. Liv. Decad. 1. lib. 2.
Castra occupare. Liv.
Castris potiri. Cæs. de B. C. lib. 3.
CASUS *dicitur, sors, fortuna, eventus, ruina. Et id per translationem. Proprie enim dicitur* casus, *cum quid cadit, et in terram fertur. Præterea* casus *dicimus non modo ea, quæ fortuita hominibus accidunt, sed etiam vocabulorum formas.*
Cum Adjectivis: idque in malam partem.
Casus gravissimus. Rh. 191. Fam. 51.
——— anceps. Fam. 68. *vel* varius. Rh. 85. Fam. 68.
——— infestus. Or. 2. 167.
——— horribilis. Or. 3. 15.
——— adversus. Rh. 29.. 140..
——— præceps. Rh. 144..
——— miserabilis. Ph. 1. 78..
Cum Verbis.
Casum habere. *Dicuntur ea casum habere, quæ casui subjecta sunt.* Fam. 154.. Ph. 3. 36.. 91.
——— intervenire. Fam. 98.
——— incidere. Fam. 73. 156.. Ph. 1. 104..
Ad casum objicere. Fam. 81..
In casum demittere. Fam. 147..
In casu esse. Ph. 1. 8.. *Variam significationem habet hæc locutio. In casu enim aliquid dicitur esse, quod in fortunæ potestate positum est. Dicitur etiam aliquis* in casu esse, *Fam.* 261. *At.* 179. *qui casum subiit sive bonum, sive malum.*
Casu affligi. Fam. 131..
Casum relevare. At. 305.. *vel.* levare. Fam. 131..
——— sustentare. Fam. 56.
CATENA *est vinculum ferreum, quo vel servos, vel captivos, vel animalia irretimus, ne effugiant.*
Catenam alicui injicere. Or. 1. 257.
Catena constringere. Or. 3. 6.
Ex catenis solvere. Rh. 36.
CAVEA *est septum, in quo aves, et bestiæ includuntur. Dicebatur etiam locus, ubi populus sedens ludos spectabat.*
In cavea includere. Ph. 2. 123..
E cavea mittere. Rh. 36.
Cavea liberare. Ph. 2. 27..
CAUPO *dicitur tabernarius.*
Ad cauponem divertere. Ph. 2. 92..
CAUSA, *cum ad forum pertinet, significat controversiam forensem.*
Causam vocari in judicium. Rh. 106.
——— deferre ad aliquem. Rh. 172. Or. 1. 264.
——— accipere. Rh. 141.
——— recipere. Fam. 66. 69. Rh. 183. Or. 1. 18.. 109. 264.
Verbum quod causam facit. Rh. 118..
Nascitur causa ex lege. Or. 3. 58..
Dimittere se penitus in causam. At. 109..
Invitum descendere in causam. At. 118.
In causam ingredi. Fam. 78..
Causam suscipere. Fam. 15.. 69. 4. 106.. 227. et al.
——— sustinere. Fam. 84. 130. At. 207.
——— tutari. Fam. 73.
——— defendere. Ph. 3. 114. Fam. 15..
——— tractare. Fam. 44.. Or. 1. 150. Rh. 117.
Causas versare. Rh. 199..
Causam agere. Fam. 2. 66.. 88..
——— actitare. Rh. 187..
——— dicere. Fam. 65. 116.. Rh. 85. 104.. 172. et al.
——— dicere ex vinculis. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— informare. Or. 1. 6.
——— orare. Rh. 168.. Or. 1. 7.
——— perorare. At. 306. Or. 1. 14. 236. Or. 3. 3.. 52..
Causas declamare. Ph. 1. 149..
Causam obtinere. Fam. 4. Rh. 203. At. 117. 307.. Or. 1. 113..
Causa cadere. Fam. 102. Rh. 69. 98.. Or. 2. 126.
Causam amittere. Rh. 118.
——— deponere. Fam. 5..
——— componere. *Id est controversiam sedare.* Rh. 210.
——— judicare. Or. 3. 123..
——— alicui adjudicare. Rh. 120.
Extra forum autem cum est causa, *idem est quod occasio, caput, origo, fons, radix, principium, seminarium.*
Causam quærere. Fam. 122. Rh. 95. Or. 3. 189. Ph. 2. 140.
——— invenire. Rh. 95. Or. 1. 19..
——— capere. Ter. And. 1. 3.
——— afferre. Ph. 3. 103. Or. 3. 170.. 174. et al.
——— dare, pro occasionem dare. Ph. 3. 112.. et al.
In causa esse. Fam. 2.

Causam proficisci ab aliqua re. Ph. 3. 102.
——— esse alicui. Ph. 3. 97. Fam. 14. 32.. Rh. 10. et al.
——— habere. *Id est occasionem habere, vel ratione aliqua probabili niti ad aliquid faciendum.* Fam. 107.. 145. 190.. At. 151.. 256.. Or. 1. 16.. Or. 2. 34.. Ph. 3. 42.
——— conferre. Ph. 2. 139..
——— explicare. Fam. 67.. At. 102.
——— adimere. Ter. And. 5. 1.
——— deesse. Ph. 3. 38..
Causæ nihil dico, *Pro* non renuo, *vel* recuso. Or. 1. 10..
——— nihil est, quin. Rh. 56. Or. 1. 5.. 15.. Or. 2. 88. cur. Fam. 25. At. 181. 196. et al. quare. At. 130. Rh. 69.. et al.
Cautio *et active, et passive ponitur. Cum passivæ est significationis, de cautione promissoria, vel stipulatoria intelligitur. Cum activæ est, denotat prudentiam quandam, et diligentiam.*
Cautionem habere. *Dicitur res habere cautionem, vel in qua cautioni relictus sit locus, vel in qua multa cavenda sunt. Quæ significatio si quibusdam forte passiva videatur, equidem nihil pugno: activus tamen est effectus.*
——— adhibere. At. 19.
——— adjungere. Ph. 2. 119..
Celebritas *vel ad locum, et hominum frequentiam pertinet: vel ad honorem, et dignitatem, existimationemque refertur.*
Celebritatem habere. *Celebritatem habere dicitur locus, qui celebris est.* At. 214.
Celebritate refertus. At. 298.
——— lætari. Or. 3. 47..
Celebritatem assequi. Ph. 3. 129.
Celebritate florere. Or. 2. 228.
In celebritate vivere. Ph. 3. 53.
Celebritate judiciorum distineri. Fam. 96..
Celebritatem tollere. Ph. 2. 183.
Celebritate funeris spoliare. Or. 3. 118.
Celeritas *est corporis velocitas: sed extra propriam significationem ad multa transfertur, opponiturque tarditati.*
Celeritatem adhibere. Fam. 156.. 173..
——— suscipere. Ph. 3. 26..
——— morari. Or. 3. 199..
——— incitare. Rh. 92..
Census, us, *est proventus bonorum; vel æstimatio rerum, ac bonorum.*
Censum habere. *Id est æstimationem facere.* Or. 1. 121.. 135.
Irrepere in censum. *Pro Corn.* 5.
Ex censu tributa conferre. *Ver.* 2. 137.
Sine censu esse. Or. 2. 157.
Censu liberare. Or. 1. 304.
Cera *est, quæ fit expressis favis.*
——— oblinere. Ph. 1. 171..
——— notare. At. 245.
Cerebrum *notæ est significationis dictio.*
——— excutere. Plaut. 181. 228.
——— dispergere. Ter. Adelph. 5. 2.
——— diminuere. Ter. Adelph. 4. 2.
Cerimonia *est sacrorum religio. Nonnulli cæremoniam dicunt. Et cæremoniarum causam alii ab oppido* Cære *dictam existimant: alii a* caritate *dictam judicant. Tit. Livius ab Urbe cond. lib. 5. de L. Albino quodam ex plebe Romana homine loquitur, qui virgines, sacraque* Cære *plaustro perverit: unde quidam cæremonias dictas existimant. Sabinus apud Aul. Gellium. Lib. 4. cap. 9. a* carendo *deducit. Utcunque est, vocamus ceremonias ritus sacros.*
Ceremoniam afferre. Rh. 82..
Ceremoniis præesse. Or. 2. 96.
Ceremoniam polluere. Or. 1. 37.
Certamen *ad rem bellicam pertinet: vel extra rem bellicam est.*

Extra rem Bellicam.

Cum *extra rem bellicam est, pro privata contentione, vel concertatione ponitur.*
In certamen venire. Rh. 85. 195. Or. 1. 77.
——— descendere. Ph. 1. 188..
Certamen instituere. Ph. 1. 47.
——— esse alicui cum aliquo. Ph. 2. 79. et al.
——— esse inter aliquos. Or. 2. 159.

Ad rem Bellicam.

Ad Rem *bellicam pertinens hoc nomen, poni solet pro prælio, pugna, dimicatione.*
Certamen instare. Liv.
——— oriri. Liv. Dec. 1. lib. 1.
Ad certamen accendi. Liv.
Certamen serere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— experiri. Liv.
——— inire. Liv. l. 7. c. 26.
——— tentare. Curt. l. 4. c. 15.
——— conserere. Liv. l. 35. c. 4.
——— injicere. Liv.
——— præbere. Liv.
——— miscere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— facere. Liv.
——— anceps facere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
——— extrahere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
——— abnuere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
——— sedare. Liv.
——— renovare. Liv.
Certatio *est contentio.*
Certationem esse alicui cum aliquo. Or. 1. 12. Ph. 1. 74.
——— inter aliquos esse. Ph. 3. 102..
Certus *idem est quod non dubius, compertus, exploratus, definitus, ratus.*
Certiorem facere aliquem rei alicujus. Fam. 3.. At. 127.. 135..
——— facere de re aliqua. Fam. 6. 17. 38.. 100.. 104.
Certum esse aliquid alicui facere. *Id est constitutum, et deliberatum.* Rh. 121. At.. 38.. 103.. 205.. 247.. Or. 1. 23.. 32.
Pro certo aliquid dicere. Rh. 165.. Ph. 2. 35..
——— aliquid habere. Fam. 114.. At. 152. 159. 276.
Certo scire. Fam. 57.. 78.. 81. 131. At. 38. 300.. Certum scire. Fam. 141. At. 3. 201. Certe scire. At. 7. 55.. Or. 1. 277..

Or. 3. 245.. Certum habere. Fam. 70..

CERVIX. *Cervicem, vel cervices vocant Latini posteriorem partem colli. Varie vero transfertur, et ponitur aliquando pro audacia; ut apud Cic. in Ver. Act.* 5. Bene agis: tamen si qui erunt tantis cervicibus Recuperatores, qui audeant in Provincia, cum Prætor adsit, non solum contra voluntatem ejus, sed etiam contra fortunas judicare, &c.

In cervicibus imponere. Ph. 2. 12..
——— collocare. Fam. 197..
Cervices dare. Or. 1. 23.. Or. 3. 202.. *vel* subjicere. Or. 3. 170.
Cervicibus sustinere. Or. 1. 257.. Or. 2. 242. Or. 3. 26..
A cervicibus avertere. At. 283.
——— repellere. Or. 3. 116.
——— depellere. Or. 2. 114..

CESSATIO *est otium.*
Cessationis furtum quærere. Fam. 266..
Cessatione torpere. De N. D. l. 1. c. 37.
Cessationem dare. Plaut. 670.

CESSATOR *dicitur otiosus, qui cessat, qui nihil agit.*
Cessatorem esse in re aliqua. Ad. Q. Fr. l. 3. 6.

CHARITAS *idem est, quod amor.*
Charitatem gignere. Ph. 3. 102.
——— jungere inter aliquos. Ph. 3. 99..
——— conciliare. Ph. 1. 59.. Rh. 127..
——— esse inter aliqua. Ph. 3. 101..
——— retinere. Ph. 3. 109..
——— adimere. Or. 3. 4.
——— dirimere. Ph. 3. 101..
A Charitate abhorrere. Ph. 3. 105..

CHARTA *papyrus est appellata, quod scilicet ex papyro fieret. Postea vero id genus chartæ inventum est, quo nunc passim utimur; fitque ex linteolis contritis.*
Chartam suppeditare. Fam. 104.
——— obsolescere. Or. 3. 46.

CHARUS *significat acceptum, gratum, jucundum, antiquum.*
Charum habere. Fam. 8.. At. 35. 142. 165. 285. et al.
——— esse. Ph. 3. 38.. Fam. 18.. et al.

CHIROGRAPHUM *est cautio manu alicujus subscripta, annulove obsignata.*
Chirographum alicujus: *Id est, quod vulgo dicitur, contrafacere signum.* Ph. 2. 74..
Chirographo convincere. Or. 3. 162.

CHORDA *alio vocabulo dicitur fides.*
Chordas intendere. Rh. 163.

CIBARIA *sunt omnia, quibus animantes vescuntur, et aluntur.*
——— petere. At. 93..
——— dare. At. 93..
——— præbere. Or. 1. 27..
——— locare. Or. 1. 27..

CIBUS *est esca, pastus, epulæ.*
Aliquid in cibo esse homini: *Id est, hominem eo uti pro cibo.* Plin. lib. 18. cap. 14.
Cibum suppeditare. Ph. 2. 183..
Cibum capessere. Ph. 2. 50.
——— capere. Fam. 257.
——— sumere. Plin. lib. 3. ep. 5.
Cibo famem depellere. Ph. 1. 56..
——— nimio onustum esse. Ph. 2. 93.
Cibum concoqui. Ph. 2. 30..
——— modificari. Ph. 2. 120.

CICATRIX *est signum, quod ex vulnere, sive ulcere remanet.*
Cicatrices adverso pectore ostentare. Liv. l. 2. c. 13.
Cicatricem excipere. Or. 1. 236.
——— obduci. Or. 2. 88.
——— coire. Plaut. 83.
——— refricare. Or. 2. 88.

CIRCULUS *idem est, quod orbis, forma plana in orbem acta, et corona hominum colloquentium.*
Circulos consectari. Ph. 1. 138.
A circulo se subducere. At. 324.

CIVIS, *homo liber, urbis incola, et eodem cum ceteris jure utens.*
Civem designare. Or. 2. 24.
——— aliquem adsciscere. Pro Corn. Bal. 30.
Pro cive esse. 3. Offic. 47.
Tenere jura civis. 1. Cat. 28.
Civem esse. Ph. 3. 61.
Patria habet te civem bonum. Fam. 11.

CIVITAS *est civium multitudo unum in locum congregata.*
Civitatem constituere. Rh. 165..
In aliquam civitatem se dicare. Or. 3. 60..
Civitatem dare: *Id est jus civitatis.* Or. 2. 186. Or. 3. 66..
——— largiri. Or. 2. 187.. Or. 3. 65.
——— impertiri. Or. 2. 187..
Civitate donare. Rh. 171.. Or. 3. 59.. 61. 65.
In civitatem suscipere. Ph. 2. 170.
——— recipere. Or. 2. 190. Or. 3. 60.. 61. 65.
——— venire. Or. 3. 60..
Civitate mutari. Or. 3. 61. 63..
Civitatem amittere. Rh. 100. Or. 1. 304.. Or. 2. 228.. 229.
——— perdere. Fam. 37.. Or. 3. 60..
——— evertere. Ph. 3. 100.

CLADES *est cædes, vel calamitas.*
Cladem afferre. Ph. 2. 27..
——— inferre. Liv. Dec. 3. lib. 9.
——— facere. Salust. in Jugurt.
——— accipere. Liv. Dec. 1. lib. 3.
——— reddere. Liv. Dec. 3. lib. 5.

CLAMOR. *Clamorem proprie dici volunt Grammatici calamorum sonum, quasi* calamorem. *Etenim vento agitatæ arundines non parvam vocem emittunt.*
Clamorem movere. Rh. 220..
——— excitare. Rh. 218.
——— facere. At. 10.. Or. 1. 211.. *vel* efficere. Rh. 97. At. 319.
——— edere. Ph. 2. 119.
——— profundere. Or. 2. 149..
——— tollere, *pro* sustollere, *vel* extollere. Or. 1. 222. At. 306..

Clangor *dicitur proprie sonus tubæ. Dicitur tamen et Aquilæ, et Anserum clangor.*
Clangorem fundere. Ph. 1. 180.
Claritas *est splendor, amplitudo.*
In claritate esse. Plin. l. 14. c. 14.
Alicui claritatem dare. Id. l. 13. c. 22.
Claritate excellere. Quint. l. 5. c. 11.
Clarus *non minorem elegantiam habet cum translatione, quam cum proprietate. Proprie hoc nomine sic utitur Cicero:* Illustri et claro quodam loco Carthaginem ostendebat. *Idem:* Clara voce, ut omnes exaudire possint, dicere aliquid. *Idem:* Clara voce imperare aliquid alicui. *Idem:* Clara res est, totoque orbe celeberrima, atque notissima. *Idem:* Ego, quæ clara sunt consuetudine, diutius dicere non debeo. *Idem:* Plurimis nostris exemplis usus est, et iis quidem claris et illustribus. *Translate sic idem Cic. hac voce utitur:*
Clarus, et nobilis ex doctrina. Or. 126.
——— vir, gloria et auctoritate gravis. Rh. 122..
Claram fore alicujus virtutem, et insignem posteris. Ph. 3. 115..
Clarus, et honoratus vir. Ph. 3. 81..
Clarissimus, et amplissimus vir. Rh. 101..
Clarissimi et amplissimi Philosophi. Rh. 122..123.
Classis *significatio aliquantum varia est, spectatque ad rem nauticam: vel extra rem nauticam versatur. Extra rem nauticam, ponitur pro ordine. Certum est enim ex Tito Livio, et aliis rerum Romanorum Scriptoribus, Populum Romanun in classes quinque ex censu fuisse distributum. Inde dicebantur* primæ classis alii; alii secundæ; alii superioris; alii inferioris. *Sic igitur ponitur* classis *pro ordine. Ad rem nauticam pertinens ponitur pro navium multitudine.*
Classem comparare. Or. 2. 153.
——— instruere. Or. 1. 163.
——— capere, incendere. Ver. 5. 136.
——— habere. 9. Phil. 4.
——— amittere. Ver. 5. 99.
Classe valere. 8. Off. 46.
Classi præesse. Ver. 5. 82.
Classes ædificare et ornare. Pro leg. Man. 9.
Classem facere. Cæs. l. 4. B. G. c. 21.
——— præparare. Curt. l. 3. c. 5.
——— parare. Id. l. 10. c. 2.
——— contrahere. Nepos in Con. c. 4.
——— aptare. Virgil. 4. Æn. v. 289.
——— armare. Id. *Ib.* 299.
——— moliri. Id. *Ib.* 309.
Claustrum *est quo aliquid clauditur.*
Claustris contineri. Pro. Flac. c. 13.
Claustra revellere. Or. 1. 211..
——— refringere. Or. 2. 127..
Clavus. *Clavi præcipua est elegantia, cum pro navis gubernaculo ponitur. Hinc transfertur ad omne gubernandi genus.*
Clavum tenere in navi. *Id est navem ipsam regere.* Fam. 134.. Ph. 3. 80..
Clavum Imperii tenere. Pro Sex. c. 9. *Id est Imperium tractare.*
Clemens *est lenis, mitis, mansuetus, humanus. Et tum de rebus, quam de personis, dicitur.*
Clementem esse. At. 106. et al.
Clementi castigatione uti. 1. Off. 137.
Clementia *est animi lenitas, humanitas, mansuetudo, misericordia, animadvertendi moderatio.*
——— insidiosa delectari. 8. Att. 25.
Clementiæ plenum esse. Att. 294..
——— specie aliquem sibi devincire. Or. 3. 182..
Cliens *proprie litigatorem significat, cujus causam defendimus, dictus quasi* colens: *qui causam ejus agit, appellatus est patronus, quasi* pater. *Moris autem fuit apud Antiquos, ut Provinciales, et Socii populi Romani in clientelam sese darent Proceribus Romanis, quos patronos sibi adoptabant non modo publice, sed etiam privatim. Ferebat autem id hujusmodi necessitudo, ut clientes perpetuo patronorum suorum patrocinio caput ac fortunas suas tuerentur: vicissimque ipsi patronos suos omni observantia atque obsequio colerent. Cliens etiam ponitur pro sectatore, et qui sub tutela alterius, et quasi famulus est.*
Clientes habere. Or. 3. 180.. 207..
Clientem alicujus esse. Or. 3. 180..
Clientela *est clientum multitudo, qui potentem aliquem civem principemve favore prosequuntur, et cujus dignitatem factionemque tutantur, ducti aliqua mercede, vel beneficio..*
In clientelam alicui se commendare. Ter. Eun. 5. 9. 9.
——— alicujus se conferre. Or. 1. 36.
——— se alicui dicare. Cæs. l. 6. B. G. c. 11.
In clientela, et fide alicujus esse. Or. 1. 34.
Clitellæ *dicuntur, auctore Festo, quibus sarcinæ colligatæ Mulis portantur.*
Clitellas imponere. At. 76.
——— portare. Phædr. l. 1. fab. 15.
Codex *significat tabulas accepti et expensi. Erat etiam codex, in quo acta publica scribebantur.*
In codicem referre. Or. 1. 45.. Or. 2. 175..
In codice aliquid digestum habere. Or. 1. 46.
Codicem obsignare. Or. 1. 106..
Cœlum *modo pro Orbe signifero est; modo pro Aere ponitur.*
Cœli gravitas: Gravitatem cœli et loci *dicebant Antiqui eo modo loquendi, quo nunc nonnulli dicunt malum aerem.* At. 183..
De cœlo animam ducere. Rh. 206.. Or. 1. 30.
——— servare. *Id quod Augurum est.* At. 31. 56.. Or. 2. 221. et al.
Cœlum discedere. *Dicitur cœlum discedere, cum in cœlo apparet quidam velut hiatus insolito fulgore, splendoreque circumlucens: vel cum cœlum dividi videtur.* Ph. 2. 100..

Cœlum ascendere. Ph. 8. 112..
E cœlo lapsus. Or. 2. 11.. *vel* delapsus. *Si quis virtute præstanti, et eximia morum integritate floreat, nullisque sit vitiis deformatus*, e cœlo lapsus, *vel* delapsus *dicitur: idest e Deorum cœtu in terram missus; a quibus nihil fieri vulgus credit, nisi eximium et plane divinum.* At. 291.
In Cœlum laudibus aliquem ferre. At. 63.. 99. Or. 3. 192.. *vel* efferre. Rh. 120. 192. Fam. 133. *vel* tollere. At. 91..
In cœlo esse. *Dicitur in cœlo esse, qui auctoritate, gratia atque potentia plurimum valet, vel rebus omnibus felix est. Est etiam interdum locutio plena lætitiæ et triumphi: idque significat, quod omnia assecutum esse, vel lætitia exultare.* At. 28. 34. 35.
Cœlum digito attingere. Att. 22.. *Eandem significationem habet.*
De cœlo aliquem detrahere. *Id est de gradu dejicere, et statu movere, atque deprimere.* Or. 3. 180..
Coemptio *est verbale coemendi.*
Coemptionem facere. Rh. 105.. Or. 2. 130.
Cœna.
Ad cœnam vocare. Fam. 136..
Cœnam condicere. Fam. 15..
Ad cœnam perducere. Fam. 100.
Cœnam dare. Fam. 139. Facere. Ib. 141.
Cœna aliquem accipere. A. Gell. lib. 17. cap. 8.
Cœnum *est lutum. Per metaphoram appellamus aliquem cœnum, qui vitio omni, et vitæ labe sit coopertus.*
Cœno oblinere. At. 36.
Cœtus, us, ui, *est concilium, conventus, congregatio.*
——— hominum sociare. Ph. 3. 127..
——— ludorum inire. Or. 3. 274.
Cœtum dimittere. Or. 2. 99.
Cogitatio *est mentis agitatio, meditatio, commentatio, vel recordatio.*
In cogitationem cadere. *Passivam significationem habet hæc locutio. Cadit enim in cogitationem, quod cogitatione comprehendi potest.* Ph. 2. 6.
Cogitationem injicere. At. 101..
Ad cogitationem deducere. At. 147..
In cogitationem inducere. Ph. 3. 107.
Cogitationem suscipere. At. 133. 141. 235.. Or. 3. 166.
In cogitationem venire. Fam. 59. vel incidere. Ib.
Cogitationem habere. Ph. 3. 117.
In cogitatione versari. Rh. 125.. Or. 2. 32.
Cogitationem in re aliqua ponere. At. 298.
——— locare. Fam. 20..
——— figere. Fam. 20..
——— in rem aliquam abjicere. Ph. 3. 102.
——— amplecti. At. 198. *vel* cogitatione complecti. *Id. cogitationem suscipere: vel in cogitatione versari.* Fam. 43. Rh. 197..
Cogitatione percurrere. Rh. 103..
Cogitatione depingere. Ph. 1. 13. Ph. 2. 9..
——— percipere. Ph. 2. 22.
——— comprehendere. Rh. 144.. Or. 2. 160. Ph. 1. 158.
Cogitationem debilitare. Fam. 5..
——— convellere. Fam. 69..
——— avertere. Fam. 78.
——— avocare. Fam. 50..
A cogitatione traducere. Fam. 3..
Cogitationem abjicere. Ph. 3. 102. Fam. 12.. 138..
Cogitationes explicare. At. 159.
Cogitatum, *cum substantivum est, nihil a cogitatione differt.*
Cogitata mentis præclare eloqui. Rh. 188.
Cognatio *modo naturæ est, modo vero rerum aliarum.*
Cognatione aliquem attingere. Or. 1. 113..
——— cum aliquo conjungi. Or. 1. 216.. Ph. 2. 137..
Cognationem habere cum aliquo. Rh. 215. Ph. 2. 115.
——— esse alicui cum aliquo. At. 202.. Or. 2. 178..
Cognitio *est agnitio, intelligentia, prudentia, notio, judicium, scientia, judicatio.*
Cognitionem dare. At. 263.. Or. 2. 72..
——— facere. *Id est cognoscendi causam dare, vel in cognitionem adducere.* Rh. 226..
——— habere. *Id est in cognitione positum esse. Et sic ad ea refertur hæc locutio, quæ in cognitionem cadunt.* Ph. 1. 132..
——— capere. Ph. 2. 54. *vel* accipere, Ph. 2. 57. *Id est in rei alicujus cognitionem venire, vel ipsam cognitionem assequi.*
Cognitionem perquirere. 3. de Orat. 110.
In cognitione versari. In Orat. 122.
Cognitor *est, qui cognoscit, vel qui alium in jure defendit, ut Asconius scribit.*
Cognitorem dare. Rh. 10. Or. 1. 50. 54. 78.. 130. 270..
——— fieri. Or. 1. 53.. 54. 130.
——— esse. Or. 1. 56..
Cognomen *dicitur, quod ab eventu aliquo imponitur alicui.*
——— addere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
——— trahere a re aliqua. Or. 3. 186..
——— invenire a re aliqua. Ph. 1. 53.. Ph. 3. 75.
——— habere. Ph. 3. 96.. 127.
——— sumere. Or. 3. 207..
——— sibi parere. Ph. 3. 127.
Cohors *non modo de numero militum dicitur, sed etiam de alia hominum multitudine; ut de familia primarii alicujus viri.*
Cohortes contrahere. At. 129..
——— conscribere. Salust. in Catil.
——— complere. Salust. in Catil.
——— instruere. Liv.
——— tradere. Fam. 34..
Cohortatio *idem est quod hortatio.*
Cohortationem suscipere. Fam. 8.
Cohortatione incitare. Rh. 102. At. 278..
Coitio *est arcana pactio, et factiosa: quod nomen criminosum est.*

Coitionem facere. Or. 2. 270.
Collegium *est concilium.*
In collegium cooptare. Rh. 165. 173..
Collocutio *significat colloquium.*
In collocutionem venire. Rh. 5..
Colloquium *est sermonis communicatio, vel congressus.*
Ad colloquium evocare. Cæs. de B. C. lib. 1.
——— venire. Or. 3. 221. 244..
Colloquium facere. Fam. 157..
——— habere. Cæs de B. C. lib. 3.
Collum *idem est quod cervix.*
In collum invadere. *Id est amplecti, vel complecti.* Or. 3. 175.
Collum in laqueum inserere. Or. 1. 208.
——— secare. Ph. 2. 206.
——— contrahere. Tuscul. 2. 41.
Colonia. *Dicebantur* coloniæ *minores urbes, ad quas habitandas ex majoribus Urbibus quasi quædam examina populorum mittebantur.* Colonia *etiam interdum agricolationis locum, aratorisque officinam, et domicilium significat.*
In coloniam mittere. Ph. 80..
——— deducere. Rh. 171.. Or. 2. 63.. et al.
Coloniam collocare. Or. 2. 86.
——— constituere. Or. 2. 63..
——— lustrare. Ph. 2. 101..
——— renovare. Or. 2. 73.
Color *idem est quod pigmentum. Ponitur item pro prætextu.* Colores rhetorici *apud Ciceronem vocantur ornamenta orationis; id est figuræ quæ a Græcis schemata appellantur: ut cum de Pompeio loquitur* ad Att. lib. 2. Sic ego hunc omnibus a me pictum artis coloribus subito deformatum non sine magno dolore vidi. *Colores autem illos intelligit, quibus usus est in Oratione* pro leg. Manil. *Sic enim vocat orationis ornamenta et lumina, quibus detractis, res simpliciter indicata non magnopere suapte natura placeret.*
Colorem diffundere. Rh. 161..
——— dare. *Quintilianus:* Dandus deformibus color. Id est *causa facti speciosa exquirenda est.* Lib. 3. cap. 8.
——— ducere. *Quintil. lib.* 10. *cap.* 1. Multorum lectione formanda mens, et ducendus color est: *id est orationis genus comparandum.*
Coma *est cæsaries: vel dicitur* coma *capillus cum aliqua cura compositus.*
——— calamistrata. Or. 3. 6..
——— unguentis madens. Or. 2. 206..
Comes *est, qui alterum sequitur, assectator, assecla.*
Comitem se præbere. Ph. 3. 103.. Fam. 10.
——— se adjungere. At. 144..
——— aliquem ad aliquid habere: *vel* rei alicujus. Fam. 16..
——— alicui rei alicujus esse. Fam. 229.. Or. 3. 132..
Comitas *idem est, quod facilitas.*
Comitatem cum gravitate conjungere. At. 294.
Comitate gravitatem condire. Ph. 3. 79.
Comitatem gravitati aspergere. Ph. 3. 140.
——— sermonis habere. Ph. 3. 22..
Comitate aliquem sibi conciliare. Ph. 3. 42..
——— provinciam tenere. Tacit. in Agric. 16.
Comitatus, us, ui, *dicitur clientela sequens dominum: vel generaliter ponitur pro quibusvis assectatoribus.*
Comitatum deserere. 8. At. 3.
——— exilio quærere. Ver. 3. 205.
Comitatu virtutis sepiri. Ph. 3. 118..
Cum magno comitatu ingredi. 3. Cat. 6.
Comitia. Comitium *in singulari numero locum significat, quo conveniebat populus ad comitia.* Comitia *vero erant populi conventus ad creandos magistratus, et publica officia, vel ad promulgandas leges. Unde* comitiales dies, *qui comitiis habendis dicati erant, in quibus cum populo agi licebat, et quibus pop. Romanus convenire solebat ad suffragia ferenda.*
Comitia edicere, Instituere, Facere. At. 307.
——— habere. Rh. 169. At. 143.. 307. Fam. 109. Or. 2. 269.
——— gerere, *pro* habere. Ph. 2. 193.
——— obire. At. 3.
——— indicere. Liv. l. 1. c. 34.
——— differre. At. 13. 35..
——— detrudere. At. 66.·.314..
Ad comitia venire. Ver. 2. 128.
Comitia largitione inquinare. Ph. 2. 213..
Commeatus, us. *Ponitur* commeatus *in singulari numero tantum pro facultate ad tempus a militia recedendi, quam præbet militi Imperator præpositusve inferiori, eundi, quo velit, ad præscriptum diem reversuro. In plurali tamen ita usus est Livius:* Magna pars sine commeatibus dilabebatur. *In utroque numero pro cibariis est ad alimoniam Reipub. aut exercitus, aut alicujus multitudinis. Ac fere nihil aliud continet, quam annonam, et quicquid annonæ vicem habere potest. Quanquam privatorum etiam commeatus est.*
Commeatum parare. Salust. in Jugurt.
——— locare. Salust. in Jugurt.
——— patere. Salust. in Catilin.
Commeatus copiam subministrare. Cæs. de B. C. lib. 4.
Commeatum sustinere. Cæs. de B. C. lib. 2.
——— mittere. Cæs. de B. C. lib. 5.
——— subvehere. *Liv. Dec.* 1. *lib.* 3. *vel* devehere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
——— portare, *vel* supportare. Salust. in Jugurt.
——— recipere. Cæs. de B. C. lib. 1. *vel* accipere. Plin. lib. 3. ep. 4.
Commeatu abundare. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— prohibere. Or. 2. 14.
Commeatus intercludere. At. 143.
A commeatu intercludere. At. 107..
Commendatio *ponitur pro fiducia committentis; et pro actione probantis, vel laudantis.*

Commendatione egere. Fam. 14. 199.. 207.. 210.
Commendationem comparare. Ph. 3. 42.
——— ducere. Or. 3. 144.
——— habere. Rh. 194. Fam. 99..
——— evertere. Rhet. 186..
——— renovare. Fam. 103..
COMMENTARIUS, *vel* Commentarium *est quicquid ita conficimus, ut memoriæ tantum gratia, non plenæ narrationis, facere videamur; in quo scilicet capita tantum, et summas rerum annotare solemus. Inde* Commentarii Cæsaris *dicti, in quibus res ejus in Gallia, et bello civili gestæ non late et plene enarrantur, sed breviter perstringuntur. Id quod ex Cicerone in Bruto, et Tranquillo in Cæsare apparet.* Commentarios *quoque* Actis *opponere possumus; nimirum ut* Commentarii *privatam designent memoriam,* Acta *vero sint memoria publica testata; quæ in ærario publico esse solebant.*
In commentarium referre. *Id est quod Barbari dicunt,* registrare. Rh. 102.. At. 102.. Ph. 1. 202.
Commentarios conficere. Fam. 69.
——— scribere, *vel* conscribere. Rh. 189.
COMMENTATIO *est cogitatio, vel meditatio.*
Commentationibus quotidianis se exercere. Rh. 187..
In commentationibus multum operæ ponere. Rh. 174.
Commentatione multa aliquid expeditum, et paratum habere. Rh. 119.
Commentationem rei alicujus abjicere. Fam. 138..
COMMERCIUM *a merce fit: et est quasi contrectatio quædam mercium. Alia tamen significatione eleganter sæpe a Latinis accipitur pro usu et consuetudine.*
Commercium habere cum aliquo. Ph. 1. 241. Ph. 3. 85..
——— esse alicui cum aliquo. Or. 1. 133.. 168. 231.
COMMODITAS *interdum pro opportunitate, et convenientia quadam ponitur. Interdum utilitatem designat. Unde dicitur amicitia multas commoditates continere: vel dicimus commoditatem ex re aliqua percipi.*
Commoditatem continere. Ph. 3. 100.
——— creare. Plaut. 670.
——— ex re aliqua percipere. Ph. 3. 35.
COMMODUM *est utilitas, vel bonum.*
Commodo tuo. *Modus hic loquendi est aliquid faciendi optionem relinquentis, in hunc modum:* Quod commodo tuo fiat. *Aliæ sunt locutiones plurimæ persimiles, scilicet:* Si tibi commodum est: Quod commode facere possis: *vel* Si commode facere poteris: Si tibi non est molestum: Quod sine tua molestia fiat: Quoad ejus facere poteris: Quantum in te est. Rh. 166. Fam. 33.. 47. 215.. et al.

Commodum comparare. Terent. And. 4. 1.
——— adipisci. Rh. 64.
Commodis servire. At. 294..
——— consulere. At. 295.
Commoda capere. Terent. Eun. 3. 5.
Commodis frui. Ph. 3. 107.
Commoda oppugnare. Rh. 42. Or. 1. 189.
——— labefactare. Or. 1. 189.
Commodis officere. Or. 1. 37.
COMMUNICATIO *est rei alicujus gerendæ, vel gestæ cum aliquo collatio, vel societas. Vel est cum iis ipsis, aqud quos aut dicas, aut agas, deliberatio.*
Communieationem intermittere. Or. 3. 61.
COMMUNIO, onis, *est denominativum a* communi.
Communione rei alicujus aliquos inter se conjungere. Ph. 1. 229.
Conferre aliquid in communionem. Pro Mil. c. 36.
In communione manere. Rh. 149..
COMMUNITAS *idem est quod communio, societas.*
Communitate cum aliquo jungi. Ph. 3. 31..
Communitatem esse alicui cum aliquo alicujus rei. Or. 3. 206. Ph. 1. 10.
Communitas vitæ atque victus. 9. Fam. 24.
Communitatem esse inter aliquos. Ph. 3. 107..
COMMUTATIO *est conversio, vel vicissitudo.*
Commutationem fieri. Cæs. B. G. l. 2. c. 27.
COMPARATIO *ponitur pro collatione, contentione, similitudine, apparatu.*
Comparationem habere. *Id est ita esse aliquid præstans, ut cum alio comparari possit.* Ph. 1. 235.
——— facere. Ph. 3. 52.
Ad comparationem rei alicujus se conferre. *Id est ad apparatum.* Or. 2. 5.
Comparationem adornare. Or. 2. 58.
De comparatione diminuere. At. 303.
COMPEDES *sunt instrumenta, quibus pedes vinciri, ac irretiri solent: ut sunt ligneæ soleæ.*
In compedibus ætatem agere. Cato apud Gell. l. 11. c. ult.
Compede vinciri. Hor. l. 4. od. 11.
Compedes revellere. Varro apud Non. c. 1.
——— indere. Plaut. 467.
——— alicui inducere. Rh. 81.
——— impingere. Plaut. Capt. 3. 5. 76.
COMPENDIUM *lucrum est temporis, pecuniæ, operæ, vel viæ: cui opponitur dispendium.*
Compendium facere. Plaut. Capt. 5. 2. 12.
Facere aliquid compendii sui caussa. 3. Off. 63.
Servire privato compendio. Cæs. l. 3. B. C. c. 32.
Vertere aliquid in compendium. Dig. l. 48. t. 20. leg. 6.
Res præcipui quæstus et compendii. Plin. l. 21. c. 12.
COMPERTUS *idem est quod certus.*
Compertum habere. Or. 2. 44.
——— esse alicui. Or. 3. 271.

Complexus, us, ui. *Præter vulgarem significationem ponitur pro* amore : *ut* complecti *pro* amare. *Accedit etiam interdum ad subsidii, vel præsidii speciem.*
Ad complexum alicujus currere. At. 185. .
In complexum alicujus venire. Or. 3. 172.
Complexu aliquem recipere. Or. 3. 247. .
E complexu dimittere. At. 303. .
———— abstrahere. Or. 1. 283. .
Compos *dicitur, qui fruitur.*
Compotem rei alicujus facere. Or. 3. 28. . Esse. At. 138. .
———— sui esse. Cels. l. 5. c. 26.
Voti compotem fieri. Liv. l. 7. c. 40.
Comprobatio *est approbatio.*
A comprobatione abhorrere. Ph. 3. 26. *Id est non comprobari.*
Compromissum *dicitur ipsa facultas arbitro data: tractum ab eo, quod uterque litigans simul promittat, se arbitri sententiæ pariturum.*
———— facere. Or. 1. 46. .
Conatus, us, ui, *est animi, aut corporis impetus.*
Conatum habere ad aliquid. Ph. 2. 50.
———— suum in aliquid parare. Fam. 60. .
———— refutare. Or. 2. 245.
———— prohibere. Or. 2. 110.
Conatibus obstare. Ovid. Remed. Am. 683.
A conatu repellere. Rh. 200. *vel* depellere. Or. 2. 107. .
Conatum comprimere. Or. 2. 99.
———— frangere. Cæs. de B. C. lib. 2.
Concentus *dicitur plurium vocum concordantium. Dicitur etiam quasi consensus.*
Concentum efficere. Ph. 3. 129.
———— servare. Ph. 1. 123.
Conciliatio *est adjunctio, vel conjunctio.*
———— gratiæ. Pro Clu. c. 31.
Conciliatione conjungi. Ph. 2. 41. .
Conciliationem colere. Ph. 3. 30.
———— tueri. Ph. 3. 30.
———— servare. Ph. 3. 30.
Concilium *est multitudo diversorum populorum in unum locum, consulendi gratia, congregata. Derivatur autem non a* consilio, *sive a* consensu *(ut Festus existimat) sed a* concalando, *hoc est convocando, quod omnes in unum locum convocentur.*
———— indicere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
———— vocare. Virg. Æneid. lib. 6. 10.
———— convocare. Or. 3. 32. .
———— habere. Rh. 68. Ph. 2. 176.
In concilium vocare. Ph. 2. 90. .
———— adducere. Ph. 1. 66. .
———— mittere. Mittere, *vel* dimittere in concilium, *est Judices in concilium ad sententiam dicendam mittere.* Or. 3. 271. .
Concilium dimittere. *Id est sententiis dictis, aut ampliato reo, concilium missum facere.* Ph. 2. 176.
E concilio secludere. Ph. 1. 163. .
———— descendere. Ph. 2. 5. .
Concinnitas *est condecentia.*
Concinnitatem efficere. Rh. 204.
Concio *significat locum, unde habetur oratio. Aliquando ponitur pro conventu et multitudine hominum congregata, aliquando pro suggesto; aliquando etiam pro oratione.*
In concionem ascendere. *Id est in suggestum.* At. 54. . Or. 2. 206. . Ph. 1. 80.
Concionem habere. Fam. 60. . Or. 2. 66. Or. 3. 24. .
Producere aliquem in concionem. Post red. in Sen. 12.
Prodire in concionem. 3. Agr. c. 1.
Procedere in concionem. Curt. l. 6. c. 9.
Vocare ad concionem. Id. l. 6. c. 2.
Dicere, vel legere in concione. 15. At. 15. 7. Fam. 18.
Concionem advocare. Or. 1. 190. et al.
In concionem vocare. 1. Ac. 140. et al.
Summota concione. Pro Flac. 15.
Convocare in concionem. 3. Agr. in fin.
Conclave *est cubiculum, vel triclinium.*
———— corruere. Ph. 2. 86.
———— concidere. Rh. 141.
Concordia *est consensus, vel conspiratio.*
Concordiam gignere. Or. 2. 193. .
Ad concordiam adducere. At. 101. .
Concordiam constituere. At. 126. .
———— conglutinare. At. 15. .
Concordia conjungi. Or. 2. 50.
Concordiam confirmare. Or. 3. 246.
Concordia coalescere. Liv. l. 1.
In concordiam reducere. At. 133.
Concordiam reconciliare. Or. 2. 116. .
In concordiam redire. Plaut. 100.
Concursus *ponitur pro motu, effusione, conflictione, vel contentione.*
Concursum facere. Rh. 192. At. 10. . 76. . 274. . et al.
———— sustinere. Ph. 1. 18.
Conditio *idem est, quod modus, ratio, lex, pactio, pactum, fortuna, status, locus, jus, causa.*
Conditionem postulare. Ph. 1. 198. .
———— impendere. Fam. 73. .
———— statuere. Or. 3. 59. . 125.
———— instituere. Or. 2. 138.
———— constituere. Or. 2. 135. Or. 3. 58.
———— proponere. Or. 2. 44. .
———— imponere. Cæs.
———— ferre. Fam. 123. . 124. . 261. et al.
Conditionem ferre *idem est, quod proponere. Et Conditionem* ferre *est victoris,* Accipere *vero victi.*
———— offerre. Liv.
———— dare. Fam. 94. Or. 2. 118.
Conditionibus onerare. Or. 1. 179.
In conditionem vocare. Fam. 119.
Ad conditionem adducere. At. 133. .
———— perducere. Or. 1. 4. .
In conditione ponere. Or. 3. 62. .
Conditionibus astringere. Or. 1. 3.
———— stare. 16. Fam. 12.
Ad conditionem venire. Or. 1. 161.

Ad conditionem accedere. At. 133. Or. 1. 162. .
————— descendere. Fam. 118. .
Conditionem capere. Plaut. 801.
————— accipere. Fam. 261.
Ad conditionem depacisci. Or. 1. 160. . Al. al. leg.
Conditionem sequi. Or. 3. 125.
Conditione uti. 1. Or. 16. 179.
Conditionem habere. Or. 3. 132.
Conditione esse. Fam. 47. . 66. 79. Or. 2. 89. et al.
In conditione manere. At. 112. Or. 1. 69.
Conditiones pacis dicere. Liv. l. 29. c. 12.
Conditionibus bellum componere. Vell. l. 2. c. 25.
Concedere in conditiones. Liv. l. 2. c. 17.
In parem juris conditionem accipere. Cæs. B. G. l. 1. c. 16.
Conditionem alicui manere. Fam. 21. .
————— omittere. At. 307.
————— recusare. Ph. 3. 123. .
————— repudiare. Or. 1. 8.
————— respuere. Or. 3. 40.
A conditione fugere. Fam. 261.
CONFECTOR *dicitur, qui rem conficit, et peragit.*
————— belli. Fam. 155. .
————— negotiorum. Or. 1. 130. .
CONFESSIO *verbale est confitendi.*
In confessionem adducere. Ph. 1. 47.
Confessione convinci. Or. 2. 198.
————— urgeri. Or. 1. 224. .
Confessionem exprimere. Suet. in Tib. c. 19.
Confessione alicujus aliquid patefieri. Or. 2. 114. Or. 3. 257. .
CONFIDENTIA *fere semper in malam partem sumi solet; et arrogantis est.*
Confidentiam sumere. Plaut. 234.
————— habere. Plaut. 234.
Afferre confidentiam alicui. Fam. 8. ep. 8. .
Amittere confidentiam. Plaut. Amphit. 5. 1. 2.
CONFUSIO, *et perturbatio idem designant.*
Confusionem habere religionum. Ph. 2. 174. .
Confusio suffragiorum. Pro Mur. 47. Temporum. 2. Off. 45.
CONGRESSIO *significat colloquium.*
Ab alicujus congressione aliquem prohibere. Or. 3. 169.
CONJECTURA *est opinio, suspicio, divinatio, provisio, auguratio, existimatio, signum, sensus.*
In conjectura positum esse. Fam. 5.
Conjecturam afferre. Or. 1. 48.
Conjectura duci. Rh. 169. .
Conjecturam ducere. Ph. 2. 138. . 139.
Conjectura augurari. At. 28.
————— prospicere. At. 125. Or. 2. 215.
————— pendere. Or. 1. 28. .
Conjecturam capere. Rh. 64. . Or. 1. 35. Or. 2. 126.
————— facere. Fam. 94. . At. 206. . Rh. 65. . 136. . et al.
————— percipere. Or. 2. 9.
Conjectura assequi. Or. 1. 248. . At. 110. .
————— consequi. Fam. 82. 196. At. 314.
————— aberrare. At. 236. .
CONJUNCTIO *est copulatio, necessitudo, affinitas, cognatio, societas, consociatio.*
Conjunctionem conciliare. Fam. 41.
De conjunctione imminuere. Fam. 62. .
Conjunctionem perfringere. Or. 2. 123. .
————— labefactare. Or. 2. 123. .
————— dirimere. Fam. 41. Or. 2. 218. .
A conjunctione avocare. Or. 3. 165.
CONJURATIO *est conspiratio, vel consensio.*
Conjurationem habere. Or. 2. 119.
————— facere. Or. 2. 103. .
————— prodere. Tac. Ann. 16. c. 17.
————— patefacere. Or. 2. 119.
————— deprehendere. Or. 2. 114. .
CONQUISITIO *vox est in re bellica frequens: soletque delectum præcedere.*
Conquisitionem habere. Liv. Dec. 3. lib. 3.
————— facere. Liv. Dec. 3. lib. 5.
CONSCIENTIA *est certa quædam rei a se gestæ recordatio, vel memoria in animo perpetuo insistens; vel cognitio, et intelligentia: et tum in bonam, quam in malam partem ponitur.*
Ex conscientia aliquid metiri. Fam. 145. .
Conscientia fretum esse. Pro Mil. c. 23.
————— impediri. Or. 3. 88. .
A recta conscientia non discedere. Att. 13. ep. 20.
Conscientiam exonerare. Curt. l. 6. c. 8.
Conscientia convinci. Or. 2. 107. 113.
————— opprimi. Or. 3. 87. . 88. .
————— sustentari. Fam. 78. . At. 156. .
————— stimulari. Curt. l. 5. c. 11.
————— mentem vexari. Salust. in Catil. c. 15.
————— se consolari. Rh. 187. .
Conscientiam removeri. *Cicero de Finibus:* Epicurus in magnis interdum versatur angustiis, ut, hominum conscientia remota, nihil tam turpe sit, quod non voluptatis caussa videatur esse facturus. Ph. 1. 70. .
A conscientia discedere. At. 210.
CONSECUTIO *verbale est consequendi.*
Consecutionem afferre. *Cicero de Finibus.* 1. Ipsa detrectatio molestiæ consecutionem affert voluptatis.
CONSENSIO *est conspiratio, vel consensus: poniturque tam in malam, quam in bonam partem.*
Consensionem fieri. Or. 1. 237.
————— extare. Fam. 12. .
————— alicui esse cum aliquo. Ph. 3. 98. .
CONSILIARIUS *est, qui consilium dat: vel est auctor, aut præscriptor rei alicujus.*
Consiliarium dare. Ph. 2. 192. .
Consiliario aliquo uti. Fam. 10.
CONSILIUM *est aliquid faciendi, vel non faciendi excogitata ratio.*
Cum Adjectivis.
Consilium callidum. Ph. 3. 16. .

Consilium sapiens. Fam. 52. . 54.
——— prudentiæ plenum. Fam. 145.
——— fidele. Fam. 18. Or. 2. 35. . 67.
——— fidelitatis plenum. Fam. 145.
——— salutare. Fam. 83.
——— periculo vacuum. At. 160. . 169.
——— puerile. At. 239. .
——— imbecillum. Or. 2. 161.
——— periculosum. Ph. 3. 16. .
——— dissolutum. Or. 2. 77.
——— perditum. Or. 2. 77.
——— plenum sceleris. Or. 1. 23.
——— audaciæ. Or. 1. 23.

Cum verbis.

Consilii hæc sunt. *Id est consilium de his iniri, et capi potest.* Fam. 128. .
——— magni res. At. 24. 155. 243. .
Consilium tuum est. *Tota est concedentis hæc locutio, scilicet cum rei deliberationem alicui concedimus, et tribuimus: vel cum designamus alicui esse potestatem, ut, quo velit, judicio utatur.* Fam. 184. . 238. 239. At. 70. .
Consilii tui est. *Id est, deliberare potes.* Fam. 31. . 120. .
Consilio aliquo esse. *Per hanc locutionem dicitur aliquis* temerario, *vel* repentino consilio esse, *qui temerarium, et repentinum consilium inire solet.* Rh. 65. Fam. 136. .
Consilii. At. 116. *vel* consilio egere. Fam. 133. At. 46. 54. et al.
Consilium petere. Fam. 86. . 153. Or. 3. 29.
——— exquirere. Fam. 46. . Ph. 2. 140.
Ad consilium referre. At. 1. 16.
In consilium ire. Pro Clu. c. 30.
——— mittere. *Ib.*
Consilii auctorem esse. Fam. 198. . At. 39. .
——— adjutorem esse. Fam. 144. . Or. 2. 146.
——— ducem esse. Or. 3. 56. .
——— moderatorem esse. Fam. 16. .
——— ministrum esse. Fam. 21. .
Consilio juvare. Fam. 21. At. 217. .
Consilium dare. Ph. 3. 104. . Fam. 21. . 46. . 50. . et al.
Sermo tuus ad id me consilium adduxit, ut &c. Fam. 252.
Consilii copiam facere. Rh. 155.
Adesse alicui in consilio. Or. 1. 2.
Consilio instruere. At. 71.
Consilium confirmare. Fam. 24. .
——— probare. Fam. 14. . 45. . 48. .
——— probari alicui. Fam. 137. .
——— sequi. Fam. 47.·. 52. . 54.
De consilii sententia. 7. Verr. c. 21.
De meo consilio. At. l. 13. 31.
Consilio parere. Fam. 18. .
——— assentiri. Fam. l. 11.
Consiliis uti. Ph. 3. 112. Fam. 16. 34. . 48. . 65.
Consilium repudiare. 2. de Or. 3.
Ab alterius consiliis discrepare. Fam. l. 10.
Consilium advocare. In Vat. c. 6. *Id est cœtum hominum consultantium.*

De consilio alicujus aliquid facere. At. ep. 3.
Consilium capere. Fam. 46. . 58. 123. .
——— inire. Fam. 122. 141. .
——— suscipere. Fam. 94.
Consilia sibi corde instituere. Ter. in Phorm.
Consilium nasci ex aliqua re. At. l. 9.
Satis consilii habere. At. l. 12. 52.
Consilio abundare. 10. Fam. 16.
Consilium exponere. Fam. 33.
——— indicare. Fam. l. 10.
Consilii fontes aperire. Ad Brut.
Consilium enunciare. Pro Rosc. Am.
——— patere. Catil. 1. c. 1.
In consilium adhibere. Fam. 21. . 78.
Consilium impertire. Fam. l. 5.
Consilia conferre. Ter. Heaut.
Consilium conjungere. Fam. 47.
——— accommodare ad. Fam. 129. .
——— spectare in, *vel* ad. Fam. 46. .
Consiliis interesse. Fam. l. 9.
Consilia clausa habere. Ver. 3.
Consilii expers. At. l. 11.
Consilium ponderare eventis. Pro Rab. 1.
——— reprehendere. Fam. 70. . 81.
——— mulctare. Pro Rab. 2.
——— frangere. Fam. 16. 49.
——— impedire. Fam. 244.
——— prævenire. Offic. l. 3.
——— antevenire. Sallust.
Consiliis occurrere. In Catil. 3. 17.
A consilio revocare. At. l. 3.
Consilium extorquere. Fam. l. 10.
Sui consilii aliquem pœnitere. Fam. l. 4.
Consilium labare. At. l. 8.
——— mutare. Fam. 26. 27. 34.
Consilio desistere. Cæs. B. G. l. 7.
Consilium abjicere. 2. Catil. 14.
A consilio abesse. *Pro consilium abjicere. In consilio permanere.* 1. Offic. 112.
Consilio labi. Philipp. 7.
Consiliis præceps. Philipp. 5.
Consilium exequi. Ter. Adelph.
——— explicare. 14. Fam. 12.
——— explere. Cæs. B. C. l. 1.
Consociatio *est conjunctio, vel communitas.*
Consociationem dissolvere. Ph. 3. 57.·.
Consolatio *est levamen, medicina, vel confirmatio.*
Consolationem afferre. Fam. 50. 93. .
——— adhibere. Fam. 47. . 71. . Rh. 196.
Consolatione lenire. At. 326.
——— mulcere. Ph. 3. 78.
Consolationem suscipere. Fam. 81.
——— egere. 5. Fam. ep. 16.
Consolatione aliqua uti. Fam. 80. . 81.
——— sustentari. Rh. 196. Or. 3. 121.
Conspectus, us, *est aspectus, vel præsentia.*
In conspectum dare se alicui. Or. 1. 253.·. Ph. 2. 89.
In conspectu ponere. Rh. 157. . Fam. 19. . Ph. 1. 124. . et al.
——— esse. Fam. 7. 19. . Rh. 129. .

In conspectum cadere. Ph. 1. 159.
——— venire. Ph. 1. 53..
——— prodire. Plaut. 457.
Conspectum fugere. Or. 2. 67.
——— vitare. Quint. lib. 6. cap. 3.
Conspectu privare. Or. 2. 145.
Ex conspectu discedere. At. 190.
——— evolare. Or. 1. 253..
——— amittere. Terent. Eunuch. 2. 3.
CONSPIRATIO *est consensus, vel conjuratio.*
Contra hostium conspirationem confligere. Fam. 11. ep. 14.
Conspirationem facere. Liv. Dec. 3. lib. 6. f.
CONSTANTIA *est firmitas, gravitas, æqualitas, vel perseverantia.*
Constantia indigere. Tac. 3. Hist. c. 73.
Constantiam afferre. Ph. 3. 14..
——— servare. Ph. 3. 25..
Constantia esse. Ph. 3. 99.
Constantiam retinere. Or. 3. 211..
CONSUETUDO *modo pro intima quadam familiaritate ponitur, modo pro more, instituto, usu, exercitatione, vel vita communi accipitur. Sic ad amicitiam pertinet, vel extra amicitiam est.*
Ad amicitiam pertinens.
In consuetudinem alicujus se dare. Or. 3. 94.
——— insinuare. Fam. 57..
——— immergere. Or. 2. 24..
Consuetudinem cum aliquo jungere. Or. 3. 148..
——— adjungere. Ph. 3. 101..
Consuetudine implicari. Fam. 89.
——— devinciri. Or. 2. 186..
Consuetudinem facere majorem. Fam. 213..
——— intercedere alicui cum aliquo. Fam. 175.. 221..
——— esse alicui cum aliquo. Or. 1. 21.
Consuetudine jungi. Or. 2. 178.
Consuetudinem intermittere. Fam. 30..
A consuetudine refugere. At. 2.
Consuetudine privare. Or. 2. 145.
In, Fam. 126. *vel* ad consuetudinem revocare. At. 195.
Ad consuetudinem redire. Fam. 70.
Extra amicitiam.
Præter, *vel* contra consuetudinem. At. 50. Fam. 247..
Consuetudinem asciscere. Rh. 183..
——— excitare. Or. 3. 18.
——— aperire. Or. 3. 131.
——— afferre. Or. 3. 182..
In consuetudinem inducere. At. 324.
Consuetudinem introducere. Fam. 264.. Or. 1. 191.
——— capere. Ph. 3. 12..
In consuetudinem venire. *Duplicis significationis ista locutio est: activæ scilicet, vel passivæ. Cum autem activæ significationis est, ponitur pro consuetudinem capere, vel asciscere. Cum passivæ, idem est, quod introduci, vel induci in consuetudinem. Activæ significationis exemplum. Cicero in Pison.* Senatus in eam jam benignitatis consuetudinem venit, ut eos, qui bene Rempub. gesserint, novis honoribus afficiat. *Passivæ significationis exemplum. Cic. de Inven.* Quædam ex utilitatis ratione in consuetudinem veniunt. Rh. 70.
Consuetudinem nancisci. *Id est in consuetudinem venire, cum activæ significationis est.* At. 315.
——— esse. Ph. 3. 18.. Rh. 175. et al.
——— serpere. Or. 1. 65..
——— increbrescere. Or. 3. 260..
Consuetudine uti. Fam. 115. 231.
Consuetudinem tenere. Or. 3. 158. Ph. 2. 139.
——— retinere. Fam. 166.. Or. 1. 280..
——— servare. Fam. 65.
——— præstare. Fam. 65..
——— manere. Fam. 75.
E consuetudine recedere. Or. 1. 285.
Consuetudinem referre. Or. 1. 65.. 79.
Ad consuetudinem revocare. Fam. 161.
——— reverti. Fam. 141..
In consuetudinem se adducere. Cæs. 4. B. G. c. 1.
CONSUL, *dicebatur tutor annuus Reipublicæ.*
Consulem efficere. Ph. 3. 110.
——— facere. Fam. 248.. 250. Or. 2. 66..
——— fieri. Ph. 3. 97.. Or. 2. 145..
——— designare. Fam 114.. 121..
——— renuntiare. Fam. 109. Or. 2. 124.
CONSULATUS, *est Consulis officium, dignitas, potestas.*
Consulatum petere. Ph. 3. 97.
——— gerere. Fam. 52. et al.
——— cogitare, obtinere, adipisci, inire, suscipere.
Consulatu abire, abdicare se, perfungi, &c. Liv. Cæs. Nepos.
CONSULTATIO *est deliberatio.*
Consultationem proponere. Rh. 153.
In consultationem venire. *Dicitur res in* consultationem venire, *de qua fieri potest consultatio.* Rh. 16.. 71..
CONTAGIO *est genus morbi, qui ex contactu contrahitur.*
Contagionem a re aliqua proficisci. Ph. 3. 50.
——— serpere. Virg. 3. Georg.
——— late patere. Or. 2. 143.
——— ad aliquem pertinere. Or. 1. 243. et al.
Contagione contaminari. Or. 2. 235.
CONTEMPTIO *significat despicientiam, vel despectionem.*
In contemptionem aliquid adducere. *Id est perficere, ut contemnatur.* Rh. 47.
CONTENTIO *aliquando venuste ponitur pro comparatione, vel collatione. Vulgo solet accipi pro controversia, certatione, pugna, rixa.*
Contentionem impendere. At. 98..
In contentionem vocare. Or. 2. 128.
In contentione ponere. Or. 3. 49.
Contentionem excitare. Or. 2. 26..

Contentionem facere. Fam. 12.. Or. 2. 260. et al.
In contentionem venire. Or. 1. 4. 64..
——— incidere. Ph. 3. 102..
Contentionem esse alicui cum aliquo. At. 18.. Or. 2. 262.. et al.
——— esse inter aliquos. Rh. 93.. . Or. 3. 13.. Ph. 1. 33..
——— habere cum aliquo. Ph. 2. 189.
——— dijudicare. At. 229.
A contentione abesse. At. 162..
CONTINENTIA *est temperantia, virtus voluptati resistens: per quam scilicet cupiditas consilii gubernatione regitur.*
A continentia deducere. At. 291.
Continentia in victu omni atque cultu. 2. Offic. c. penult.
Continentiam in lasciviam vertere. Curt. l. 6. c. 6.
CONTROVERSIA *non solum in litibus est, sed ad omnem disceptationem, et contentionem pertinet.*
Controversiam oriri. Or. 2. 52.
——— existere. Rh. 96.. At. 290..
——— facere. Rh. 208.
In controversiam vocare. Rh. 135.. Fam. 215.
Controversiam intendere. Rh. 15.
In controversiam adducere. Rh. 100.
——— deducere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— venire. Rh. 96.. Or. 1. 6..
In controversia esse. Rh. 3.. 14..
——— versari. Rh. 201.
Controversiam habere. Fam. 142. 223., 224. 229.
——— usque ad noctem ducere. Fam. 3..
——— alere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— dijudicare. Rh. 199..
——— transigere. At. 3.
——— sedare. Or. 3. 63..
——— dirimere. Ph. 3. 76.
——— tollere. Or. 3. 223.
A controversia abesse. At. 162..
Sine controversia. *Locutio est ista frequens bonis Scriptoribus, et classicis, tum maxime, cum rem certam proponunt.* Rh. 105. At. 207.. Or. 1. 288. Ph. 3. 53..
CONTUMACIA *est superbia.*
——— efferri. Ph. 3. 106..
CONTUMELIA *paulo durior est, et asperior, quam injuria: fitque et re, et verbis.*
Aculeos contumeliarum in re aliqua inesse. Rh. 129.
Ad contumelias descendere. Cæs. de B. C. lib. 3.
Contumeliam jacere in aliquem. Or. 2. 171.
Contumeliis onerare. Plaut. 632.
Contumeliam facere. *Ob hunc loquendi modum Cicero Antonium reprehendit Philip. 3. tanquam verbis novis utentem:* Quid est, *inquit,* porro facere contumeliam? quis sic loquitur? nonne satius est, mutum esse, quam, quod nemo intelligat, dicere? Or. 3. 187.. *Ut Antonium Cicero reprehendit, ita postea a nonnullis insolenter reprehensus est, velut nimium superstitiosus, et a receptis etiam vocibus nimium religiose abstinens. Id qui faciunt, næ intelligendo faciunt, ut nihil intelligant. Nam quo modo Ciceronem ut superstitiosum, et nimiæ in loquendo religionis damnabunt, cui suam ubertatem, et copiam, quantam quantum habet, Lingua Latina acceptam refert? Sed qui judicio carent, quæ Cicero desita, et obsoleta vitavit, ne teretes, et delicatiores suorum æqualium aures offenderet; vel quod verborum splendoris, et munditiei plus cæteris studiosus esset; ab illo superstitiose vitata putant. An vero dubitabat ille Terentii assiduus lector, et amator amantissimus, Terentium illo loquendi genere antea usum esse? Terentium, et Plautum usos esse non ignoravit. Sed quia rudiusculum hoc loquendi genus suo tempore haberi videret, minus audacter usus est: neque id Ciceroni ut munditiei peramanti, et suo tempori servienti parte ex aliqua vitio vertendum docti arbitrantur. Ego vero, quoniam et Plauti, et Terentii, sicut Ciceronis, eloquentia constat Linguæ Latinæ dignitas, hanc loquendi formam a Plauto, et Terentio usurpatam, quod ea minus usus sit Tullius, vitandam non censeo, diceturque eo modo* contumeliam facere, *quo* injuriam facere. *Hactenus Doletus.* Contumeliam facere *dixerat Antonius pro* pati, *eo modo, quo dicimus* jacturam facere. *Iccirco reprehenditur a Cicerone, et quidem jure.* V. Quintil. l. 9. c. 3.
Contumeliis onerare. Fam. 61..
——— operire. Or. 1. 226.
——— lacerare. Or. 3. 231..
Contumelia vexare. Or. 1. 18. Ph. 2. 15..
Contumeliam intorquere. Ph. 1. 226.
——— imponere. Or. 1. 204.
In contumeliam vertere. Cæs. de B.C. lib. 1.
Contumeliam accipere. Or. 1. 120..
——— pati. At. 285..
——— lenire. Fam. 61..
CONVENTUM, *ponitur pro pacto.*
Conventis stare. Ph. 3. 71.
CONVENTUS (*inquit Festus*) *quatuor modis intelligitur. Uno, cum quemlibet hominem ab aliquo conventum esse dicimus. Altero, cum significatur multitudo ex compluribus generibus hominum contracta in unum locum. Tertio, cum a Magistratibus, judicii causa, populus congregatur. Erant enim in Provinciis statuti conventus per rectores earum ad judicia facienda. Quarto, cum aliquem in locum frequentia hominum supplicationis, aut gratulationis causa colligitur.*
Conventum facere. At. 19.
——— agere. Or. 1. 241.
——— peragere. Cæs. de B. G. lib. 5.
——— celebrare. At. 19.
——— dimittere. Sal. Cat. c. 22.
CONVICTOR *Latinis est, qui vulgo commensalis dicitur.*

Convictore aliquo uti. Fam. 265.
Convitium *significat contumeliam, maledictum, probrum, crimen, opprobrium.*
Convitium facere. At. 9. . 257. . Fam. 153. Or. 2. 33.
Convitio jactari. Fam. 5. . .
Convitium sustinere. Or. 1. 11. .
Convivium *est epularis Amicorum accubatio.*
——— parare. Or. 1. 214.
——— apparare. Or. 1. 210. Ph. 3. 63. .
——— ornare. Or. 1. 17. . 210.
——— instruere. Or. 1. 214.
——— concelebrare. Ph. 2. 211. .
——— agere. Or. 3. 44. .
——— inire. Or. 3. 93. .
Copia *est rei cujuslibet abundantia, vel ubertas. Aliquando pro facultate ponitur. Interdum pro manu militari : idque in plurali numero frequentius.*
Cum divitiarum est.
Copias suppeditare. Ph. 3. 112. .
Copiis ditare. Ph. 3. 31.
——— affluere. *Ib.*
——— circunfluere. Ph. 3. 106.
——— locupletem esse. At. 124. . Or. 1. 52. .
——— magnis præditum esse. Ph. 3. 106.
——— habere. Or. 3. 233. .
Pro facultate, vel abundantia.
Copiam gignere. Rh. 154.
——— sui facere. Rh. 155.
Ad rem bellicam spectantes.
Copias parare. Sallust. in Jugurth.
——— comparare. Fam. 174. . 185. . At. 129. .
——— contrahere. Fam. 154. . At. 118. 130.
——— cogere. At. 129. .
——— habere. Fam. 32. 196. At. 129. .
Copiis abundare. At. 273. .
Copias educere. Cæs. de. B. G. lib. 1.
——— traducere. Cæs.
——— producere. Cæs.
——— exponere. Liv.
——— instruere. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— armare. Sallust. in Jugurt.
——— minuere. Fam. 167. *vel* imminuere. Fam. 32.
——— profligare. Cæs. de B. C. lib. 4.
Corollarium *usurpant Latini pro accessione.*
——— addere. Or. 1. 173. .
Corona *est diadema, insigne Regium. Vel est per metaphoram circulus hominum audientium.*
Coronam imponere. Fam. 69.
Corona donare. *Ib.*
Coronam habere in capite. Or. 1. 241.
——— ferre. At. 231.
——— ponere, *pro* deponere. At. 234. .
Corona cingi. Or. 3. 101. .
——— sepiri. Or. 3. 181. . *Id est hominum turba.*
Corpus.
Corporis infirmitas. At. 172. Or. 2. 94. .
——— imbecillitas. At. 173. .
Corpus amittere. Fam. 107.
Corpori tempus dare. Fam. 139.
——— servire. Fam. 258. .
Corpus allevari. At. 98.
——— revocare. Fam. 107. .
——— confirmare. 257.
——— vulgare. Liv. Dec. 1. lib. 1. *Id quod facit meretrix, dum se prostituit.*
Corruptela *appellatur, quod corrumpit.*
Corruptelam judicii moliri. Ph. 3. 125.
Corruptelarum illecebris aliquem irretire. Or. 2. 100.
Corruptela depravare. Ph. 2. 177. .
Creditor. *Creditorum appellatione non ii tantum accipiuntur, qui pecuniam crediderunt : sed omnes, quibus ex qualibet causa debetur, sicuti ex empto, ex locato, vel ex alio contractu.*
Creditores fraudare. Or. 3. 207. .
Creditoribus satisfacere. Sueton. Cæs. c. 42.
——— solvere. Sen. ep. 87.
——— decoquere. Plin. l. 33. c. 10.
Creditum *est res credita.*
——— solvere. Sen. l. 2. de Ben.
——— abjurare. Sallust. in Catilin.
Crimen *quandoque pro quadam quasi calumnia, sive accusatione ponitur : quandoque pro genere peccati : interdum pro delicto ipso.*
——— in aliquem quærere. Or. 2. 179. .
Crimini dare aliquid alicui. Rh. 35. . 190. . Or. 1. 250. . et al.
In crimen vocare. In crimen rem, et personam vocamus. Rem autem in crimen vocare, *est rem crimini dare, vel vitio vertere. Cic. in Verr. Act.* 5. Avaritiam in crimen, et judicium voco. *Or.* 1. 197. *Sed aliquem in crimen vocare, accusare est. Cicero pro Sylla :* Adsunt pari studio Pompeiani, qui ab illis etiam in crimen vocantur. Or. 2. 178. .
Crimen in aliquem conjicere. Or. 2. 141. .
——— conferre. Or. 1. 47. .
Crimen afferre. Or. 2. 53. *vel* inferre alicui. Ph. 3. 108. .
——— offerre. Ph. 3. 108. .
In crimine ponere aliquid alicui. Rh. 127. .
Crimine accersere. Or. 1. 131. Or. 3. 40. .
In crimen incurrere. Or. 2. 278. .
——— venire. Terent. Hecyr. 3. 1.
In crimine esse. Or. 1. 223. .
Crimen hærere in aliquo. Or. 3. 403. 49.
Crimine condemnare. Fam. 18.
Crimen dissolvere. Or. 2. 18. 80.
——— refellere. Virg. 12. Æneid.
——— ponderare. Or. 1. 84. .
——— extenuare. Or. 1. 256. .
——— derivare. Or. 3. 107.
Ex crimine eripere. Terent. Phorm. 2. 2.
Crimen effugere. Or. 2. 147. .
Ex crimine elabi. Or. 1. 137.
A crimine abesse. Or. 1. 27.
Crimine carere. Or. 3. 137. .
Crimen condonare. Or. 3. 102. .
Cruciatus *tam ad animum, quam ad corpus pertinet : generaliterque ponitur pro tormento, pœna, vel supplicio.*

Cruciatum edere in aliquem. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— admovere. Or. 1. 269.
——— ciere. Ph. 1. 178..
Cruciatu afficere. Or. 1. 78.
——— conficere. At. 177.
In cruciatum agere. Or. 1. 271.
——— dare. Or. 1. 38.
CRUDELITAS *est morum acerbitas, inhumanitas, importunitas, sævitia, atrocitas, vel immanitas.*
Crudelitate imbui. Or. 3. 184.
——— præditum esse. Or. 2. 168.
Crudelitatem expromere. Or. 3. 108. Or. 2. 225.
——— adhibere. Or. 2. 225.
——— exercere. Or. 3. 232.
——— explere. Rh. 104.
——— saturare. Rh. 34..
——— satiare. At. 304.
CRUS, cruris, *incipit a cervice Coxendicis; finit ad extremos pedis digitos. Ejus partes sunt coxa, femur, genu, tibia, pes.*
Crura frangere. Or. 3. 233. . 252.
——- suffringere. Or. 1. 27. .
CRUX, crucis, est *patibulum.*
Crucem minitari. Or. 3. 250.. *vel* proponere. At. 231.
In crucem tollere. At. 108.. Or. 1. 77.. 270..
——— agere. Or. 1. 2. 70. Or. 2. 57. Ph. 1. 146..
Cruci suffigere. Or. 3. 88..
Cruce afficere. Or. 1. 78.
In malam crucem abire. Or. 3. 257. .
CUBICULUM *est conclave, cella, testudo.*
In cubiculum introducere. Or. 1. 159. .
De cubiculo exire. Rh. 133.
CUBILE *est lectus.*
——— inire. Fam. 140. Or. 2. 252. .
CULCITA. *Culcita generali nomine vocari potest omne stragulum.*
In culcita collocare. Ph. 1. 200. .
CULEUS *est uter, sive saccus lino, vel corio factus. Scelestissimi homines, ac præsertim Parricidæ, cum Simia, et Gallo, et Serpente insuti culeo in mare injiciebantur ex Lege Pompeia.* Culeus *etiam mensura est vicenas amphoras continens, vel urnas quadragenas: qua nulla major mensura liquoris.*
In culeum insuere. At. 300.
CULPA.
Culpam commerere. Terent. Phorm. 14. 28.
——— commereri. Plaut. Aul. 4. 10. 8.
——— committere. Ph. 3. 119. .
——— contrahere. At. 184.
——— in se admittere. Teren. Phorm. 2. 1. 40.
Culpa se contaminare. Rh. 10. .
Culpæ affinis. Rh. 78. . Or. 1. 21. . *vel* reus. At. 275..
Culpam esse in aliquo. Ph. 3. 78. . Or. 1. 263. 113. et al.
Esse in culpa. Ph. 3. 111. Fam. 160. et al.
Culpam suscipere. Or. 1. 221. Or. 2. 50. 126. 270.
Culpam residere in aliquo. At. 14. 285.
——— hærere in aliquo. Or. 1. 170. .
——— consistere in aliquo. Or. 1. 44.
Culpa teneri. Or. 3. 133.
Culpam conferre. At. 129. 135.. Ph. 3. 79. . *vel* transferre in aliquem. At. 250. Or. 1. 277. . Rh. 209. .
——— derivare in aliquem. Or. 1. 118. .
——— injicere in aliquem. Cæs. de B. G. lib. 4.
In culpam convertere. Or. 3. 127.
In culpa poni. Or. 2. 44.
Culpam coarguere. At. 138.
——— sustinere. Fam. 252. . At. 101. . Ph. 2. 191. .
——— præstare. *Culpam præstare eo modo dicunt Latini, quæ etiam dicimus* præstare vitium, dolum, damnum, periculum, *et cætera hujusmodi. Est autem* culpam præstare, *redimere, vel sarcire quicquid damni a culpa proficiscitur.* Fam. 78. . 136. Rh. 94.
——— redimere. Fam. 147. .
——— dimovere. Rh. 65.
Ex culpa eximere. *Ib.*
Culpa liberare. At. 211. Or. 2. 270. Or. 3. 137.
A culpa abesse. Fam. 80. 81. Rh. 35. .
Culpam esse procul ab aliquo. Terent. Adelph. 3. 2.
——— abesse ab aliquo. Fam. 196. . 197. .
Extra culpam esse. Or. 1. 263.
A culpa abhorrere. *Id est remotum esse.* 65. .
Culpa vacare. Fam. 18. 80. . 97. . Or. 3. 137. .
——— carere. Fam. 77. . 78. . 136. Rh. 75.
CULTURA *est cultus.*
Culturam adhibere. Ph. 1. 134.
CULTUS, us, ui. *Modo ad rem rusticam pertinet; modo extra rem rusticam est. Cum vero est extra rem rusticam, passivam, vel activam significationem habet.*
Cultum adhibere. Ph. 2. 20.
——— tribuere. Rh. 82. .
Ad civilem et humanum cultum deducere. Rh. 87. .
CUMULUS *pro accessione ponitur.*
Cumulum afferre. Fam. 264.
——— accedere. Fam. 87. 250. . At. 67. . 252. . et al.
In cumulum accedere. Or. 2. 78. .
Cumulum diruere. At. 258. .
CUNCTATIO *est mora, vel tarditas.*
Cunctationem abjicere. Ph. 3. 15.
CUNICULUS *est foramen occultum sub terra.*
Cuniculos agere. *Id est quod Barbari dicunt,* facere minas sub terra. Liv. Dec. 1. lib. 4.
Cuniculis opprimi. At. 318. .
CUPIDITAS *dicitur aviditas, libido, desiderium, studium, ardor mentis, et impetus animi ad aliquid.*
Cupiditatem erigere. Rh. 24.
Cupiditati suffragari. At. 279.
Cupiditate incitare. Rh. 194. .
Cupiditatem injicere. Fam. 172.

In cupiditatem impellere. At. 285.
Cupiditate afficere. Fam. 76. .
——— incendere. Fam. 69. At. 213. .
——— inflammare. Ph. 3. 112. Or. 1. 208. . et al.
Cupiditatem tenere aliquem. At. 100. .
——— in aliquo esse. Ph. 3. 99.
Cupiditate aliquem rapi. Or. 3. 92.
Cupiditatem habere. Fam. 124. . Or. 1. 146. Or. 2. 181.
Cupiditate ardere. Fam. 67. At. 282. . Rh. 193. Or. 3. 91. . 92.
——— flagrare. Rh. 96. Or. 1. 135. 217. et al.
Cupiditatem refutare. Fam. 17. .
——— tenere, *pro* cohibere. Or. 1. 148. . Ph. 3. 111. .
——— frangere. Rh. 92.
——— imminuere. Or. 3. 240. .
——— debilitare. *Ib.*
——— comprimere. Or. 3. 92. .
——— restinguere. Or. 2. 92.
——— coercere. Rh. 101.
——— abjicere. Fam. 52.
A cupiditate remotum esse. Fam. 208.
Cupiditate carere. Or. 3. 188.
CURA *est diligentia, solicitudo, studium, angor, cogitatio, meditatio, metus, molestia, acerbitas.*
Curæ esse. Ph. 3. 104. . Fam. 16. . 17. 20. . 54. . 135. At. 1. 162.
——— de. Fam. 121. . 143. . 158. At. 203.
——— ut. Fam. 31. . At. 3. . 135. Or. 1. 216. . Or. 3. 191.
Curæ habere. Fam. 119.
Esse in cura. Fam. 89. .
Esse cura, *pro* in cura. Fam. 114. .
In cura versari. Fam. 131. .
Curam afferre. Ph. 3. 3. 105. . Fam. 45.
Curam injicere. Terent. Adelph. 4. 5.
——— dare. Fam. 130.
——— nasci. Ph. 2. 139.
——— aliquem tangere. Or. 1. 161. *vel* attingere. At. 147. .
Cura afficere. At. 16.
——— conficere. Fam. 56. .
Curam deferre. Or. 2. 132.
——— suscipere. Fam. 188. At. 99. . 133. Ph. 3. 28. .
——— sustinere. Fam. 145. . At. 95.
Cura complecti. Fam. 31. .
——— implicari. Ph. 3. 104. .
Conferre se ad curam. At. 98.
Curam conferre ad. Fam. 48. 151. . *vel* in . Fam. 243. Ph. 3. 33.
——— adhibere. Ph. 3. 108. Fam. 21. . 150.
——— in re aliqua ponere. At. 298. Or. 2. 51. 135. et al.
——— figere. Fam. 20. *vel* defigere. Or. 3. 260. .
——— infigere. Or. 2. 203. .
——— configere. Or. 3. 210.
Curas consumere. Fam. 90. . At. 238. . Rh. 175. Ph. 2. 3.
In curam incumbere. Fam. 145. 152. At. 248. . 258.
Curam excubare apud aliquem. Fam. 148.
——— alicujus in re aliqua versari. Rh. 137.
——— derivare. Or. 3. 235. .
A cura abducere. At. 326.
——— traducere. Fam. 5.
Curas adimere. Terent. Hecyr. 5. 3.
Curam levare. Fam. 252. . At. 16. 124. .
Cura levare. Fam. 135. At. 70. . Rh. 165. .
Cura, *vel* a cura solvere. Or. 2. 234.
——— laxare. Ph. 1. 157. .
——— liberare. Fam. 36. 135. At. 245.
Curam dimittere. At. 226. .
——— deponere. Fam. 51. .
——— abjicere. Fam. 138. . 142.
——— considere. Rh. 165. .
Cura vacuum esse. At. 32. . Ph. 2. 114.
Esse sine cura. At. 39. 262. . Or. 1. 69. .
Curam fugere. Ph. 3. 105. .
CURATIO *est, in qua versatur cura: vel est munus a nobis susceptum, ad quod exequendum curæ nostræ conferuntur. Est etiam Medicorum.*
Curationem rei alicujus deferre ad aliquem. Liv. Dec. 3. l. 7.
——— adhibere. Ph. 1. 191. Ph. 2. 20. Ph. 3. 17.
——— afferre, *pro* adhibere. Fam. 52.
——— admovere. Ph. 1. 222. .
——— præscribere. Ph. 2. 134.
——— suscipere. Or. 3. 127.
——— vacare. Ph. 2. 2. .
CURATOR *appellatur, cui mandatur rei alicujus curatio.*
Curatorem constituere. Or. 2. 69. .
——— præficere. Or. 1. 137. .
CURIOSITAS *est denominativum* curiosi. *Et* curiosus *dicitur a nimia cura : quoties plus diligentiæ, quam oportebat, impendimus rebus vel nostris, vel alienis. Nostris, cum minima quæque disquirimus, ut nullius frugis. Alienis, cum de rebus cæterorum occultioribus non satis cum pudore perscrutamur, aut interrogamus.*
In curiositate esse rei alicujus. At. 29.
CURRENS.
Currentem hortari. At. 72. 219. . 315. .
Currentem incitare, *vel* currentem excitare, *est ad rem agendam alacrem obnixeque incumbentem instantius hortari, vel impellere. Ducta est metaphora ab iis, qui in curriculo certant cursu, quibus acclamatio solet addere velocitatem, et animos alacriores facere.* Fam. 252. . Or. 3. 187.
CURRICULUM *significat spatium, quo curritur, vel cursum, vel currum. Tota vero hujus nominis elegantia in translatione consistit.*
——— dare. Ph. 2. 202. .
In curriculo se exercere. De Sen. c. 9.
Curricula præcipitare. Curt. l. 8. c. 14.
Curriculo volare. Plaut. Pers. 2. 2. 17.
——— sequi. Id. Epid. 1. 1. 12.
——— currere. Id. Most. 2. 1. 15.
Curriculum circumscribere. Or. 2. 96. .

Curriculum suæ industriæ habere. Or. 3.. 210. Rh. 166..
In curriculum descendere. Rh. 24..
Curriculum conficere. Ph. 2. 202..
———— elaborari. *Cic. in Philip.* Omne curriculum industriæ nostræ in Foro, in Curia, in amicorum periculis propulsandis elaboratum est. Or. 3. 210..
De curriculo deflectere. Ph. 3. 104. Or. 2. 135.
———— decedere. Or. 1. 145.
CURSUS.
Cursum petere. *Cic. ad Att.* Ille incertus alium cursum petivit. At. 42.
In cursu esse. Rh. 97. At. 2.
Cursum tenere. Cursum tenere *translate ad rem nauticam pertinet; et dicitur navis* cursum tenere, *cum intentis velis longius fertur. Cicer. de Nat. Deor.* Dionysius cum secundissimo vento cursum teneret. *Ph. 2. 76.. Idem in Philip.* Quem cursum industria tenere potuisset sine forensibus causis, sine judiciis? Or. 3. 216. Fam. 16. Or. 1. 254.
Cursum conficere. Fam. 81.. Rh. 195.. Or. 2. 10..
———— alicui esse. Ph. 3. 98.
De cursu revocare. Rh. 221.
CUSTODIA *ponitur et pro eo, cui rem in custodiam damus; et pro fide ejus, qui rem custodit. Sumitur etiam pro carcere.*
In custodia collocare. *Cicer. Philip.* 7. Idcirco in hac custodia, tanquam in Specula, collocati sumus, ut vacuum metu Popul. Romanum nostra vigilia, et providentia redderemus. Or. 3. 212..
———— ponere. *Id est custodiæ præficere. Cic. pro Mur.* Cum in ejusdem anni custodia te, atque L. Murænam fortuna posuisset. Or. 2. 139..
Custodia contineri. *Cic. in Philip.* Id signum cœlo delapsum Vestæ custodiis contineiur. Or. 3. 236. Or. 2. 175.
De custodia deturbare. Or. 2. 143.
In custodiam dare. Or. 1. 249.. 266. Or. 2. 101. 119. 120. et al.
———— tradere. At. 302.. Or. 2. 113.. 114.
In custodia includere. Or. 1. 265.
Custodia septum tenere. Rh. 196.
Custodiis munire. Or. 2. 98..
In custodia esse. Or. 3. 126. Ph. 2. 91.
In custodiis teneri. Salust. in Catil. *vel.* retineri. Ph. 3. 128.
E custodia emittere. Ph. 1. 174.
———— educere. Ph. 1. 163..
———— eripere. At. 277.

D

DAMNATIO *est sententia lata in reum.*
Damnationem remorari. Rh. 5..
DAMNUM *est incommodum, detrimentum, pœna.*
———— dare. Terent. And. 1. 1. 16.
Damno augere. Id. Heaut. 4. 1. 15.
Damnis afficere. Fam. 208.
Damnum contrahere. Ph. 1. 146.
———— facere: *Id est jacturam facere.* Fam. 110. et al.
Damni infecti promittere. Top. c. 4.
Damnum resarcire. Fam. 10..
———— præstare. Ph. 3. 65.
———— pati. Liv. l. 22. c. 4.
———— capere. Plin. in procem. l. 14.
Damno alicui esse. Plaut. Asin. 1. 3. 35.
DEBITUM *significat id, quod debetur.*
———— exigere. Sen. Phœniss. v. 171.
———— naturæ reddere. Nepos in Reg. c. 1. *Id est mori.*
Debita consectari. At. 212.
Debitum solvere. At. 301..
Debito fraudare creditorem. Rh. 214..
DECESSIO *accessioni contraria est. Et ut accessio dicitur id, quod capiti accedit: ita decessio appellatur id, quod capiti detrahitur.*
Decessionem facere. Or. 3. 127.. Ph. 2. 115.. 198.
DECIMÆ, *vel* decumæ *significat decimam partem quaruncunque rerum; quæ solvitur Principibus, vel Sacerdotibus. Inde vocantur* Decumani, *scilicet Publicanorum Principes, a quibus decumæ exigebantur.*
Decumas exigere. Or. 1. 154.. 156..
———— dare. Or. 1. 152.. 156. 162.
———— accipere. Or. 1. 163.
DECISIO *est determinatio, vel diremptio litium mutuo consensu æstimatarum.*
Decisionem facere. Or. 1. 53.
DECLARATIO *est significatio, vel demonstratio.*
Declarationem habere. *Cic. Fam.* 15. *ep.* 21. Liber iste, quem mihi misisti, quantam habet declarationem amoris tui?
Declaratio animi tui. l. 10. Fam. ep. 5.
DECOR *est quasi pulchritudo quædam ex decentia rerum, personarumque in locis, et temporibus, sive in agendo, sive in loquendo.*
Decore spoliare. Ph. 1. 45.
DECORUM *significat non tam ipsum honestum, quam quod hominibus, et communi opinioni honestum videtur, et pulchrum.*
———— servare. Ph. 3. 19..
DECRETUM *significat interdictum, consultum, vel scitum.*
———— facere. At. 151. 264. Or. 1. 221. 144.. et al.
Decreto aliquid petere. 2. Agr. c. 17.
———— stare. Cæs. l. 6. B. G. c. 13.
Decretis parere. *Ib.*
Decreta sancire. Gell. l. 6. c. 10.
Decretum servare. At. 16. ad Planc. 2.
———— interponere. Rh. 9.. At. 263. Or. 1. 132..
DECUS *est honor, honestas, laus, dignitas, ornamentum.*
Ad decus natum esse. Ph. 1. 139.. Or. 3. 190..
Decus conservare. Ph. 3. 4..
———— minuere. Or. 3. 74..

Decore orbare. Ph. 1. 194.
Dedecus *decori est contrarium. Est igitur idem quod turpitudo, nota, labes, macula, ignominia, probrum, opprobrium.*
Dedecori esse. Rh. 35. At. 124. . Ph. 3. 24. .
Dedecus concipere. Ph. 3. 25.
——— admittere. Fam. 40. . At. 138. . 146. . Or. 1. 75.
In dedecus incurrere. Ph. 1. 58..
In dedecore volutari. Rh. 28.
Dedecus imprimere. Or. 3. 197. .
——— suscipere. Or. 2. 126. .
Deditio. *Dedunt se, qui se permittunt alienæ voluntati, ut fit in bello.*
Ad deditionem invitare. Cæs. de B. C. lib. 5.
——— impellere. Salust. in Jugurth. c. 66.
——— subigere. Liv. Dec. 1. lib. 6. c. 2. *et* Pellicere l. 22. c. 17.
In deditionem subigere. Curt. l. 7. c. 7. Trahere. *Ib.* c. 1.
Deditionem significare. Cæs. de B. G. lib. 7.
In deditionem venire. Cæs. de B. G. lib. 6. c. 3.
——— concedere. Liv.
Deditionem facere. Salust. in Jugurth. c. 28. et Liv. l. 24. c. 1.
——— subire. Cæs. de B. C. lib. 1.
In deditionem accipere. Cæs. de B. G. lib. 1. c. 28. vel recipere. Cæs. de B. G. lib. 3.
Deditionem omittere, vel deserere. Salust. in Jugurth.
Deductio *est detractio. Dicitur tamen etiam deductio aquæ, et deductio Coloniæ.*
Deductionem facere. Or. 1. 189. 291. Ph. 2. 101.
Defatigatio *est lassitudo.*
Defatigatione ingravescere. Ph. 3. 84. vel retardari. Rh. 6.
Defectio *est ejus, qui ab aliquo recedit: ut est recessio aut militum, aut civitatis a domino.*
Ad defectionem sollicitare. Liv. Dec. 1. lib. 1. Trahere. Id.
Defectionis initium oriri ab aliquo. Cæs. de B. G. lib. 5.
Ad defectionem spectare. Liv.
Defectionis tempus circumspectare. Liv.
Defectionem parare. Liv. Dec. 1. lib. 3.
——— moliri. Curt. l. 9. c. 10.
——— attentare. Liv.
——— inire. Liv.
——— facere. Liv.
In defectione esse. Liv.
A defectione abstinere. Liv.
Admaturare defectionem. Cæs. l. 7. B. G. c. 54.
Captare defectionem. Tac. 4. Ann. c. 24.
Trahere ad defectionem. Id. 6. Ann. c. 36.
Defensio *ponitur pro patrocinio, vel propugnatione.*
Defensionem dare. Cic. pro Mil. Qui non pœnam confessioni, sed defensionem dedit. Or. 3. 104. .
Defensionem suscipere. Fam. 65. Or. 3. 104.
In defensione suscepta permanere. Fam. 65.
Defensor *dicitur propugnator, tutor, patronus, advocatus, adstipulator, qui aliquem in fidem suam recipit.*
Defensorem sibi adoptare. Or. 1. 63.
——— esse alicujus. Fam. 2., Or. 2. 212. .
Dejectio *est expulsio, vel deturbatio.*
Dejectionem facere. Cic. pro Cæcin. Qui illam vim, dejectionemque fecerit. Or. 1. 296.
Delatio. *Delationem pro accusatione sumito.*
Delationem dare. Or. 1. 62. .
Delectatio *est jucunditas, vel fructus jucunditatis: vel est voluptas suavitate sensus animum deliniens.*
Delectationem habere. Fam. 6. ep. 12.
——— afferre. Fam. 7. ep. 1.
Delectatione duci. 1. Offic. c. 30.
A delectatione impediri. Or. 2. 133. .
Delectatione privari. Fam. 141. .
Ad delectationem revocare. Or. 2. 11. .
Delectus, us, ui, *ut delectus officiorum; delectus verborum; delectus dignitatis; et rerum similium. Præcipue vero ad rem bellicam pertinet, et conquisitionem militum significat.*
Habere delectum verborum. 3. de Or. 37.
Delectum mandare. Liv. Dec. 3. lib. 5.
——— instituere. Hirt. de B. Al. c. 56.
——— decernere. Liv. lib. 2. c. 27.
——— edicere. Liv. lib. 2. c. 55.
——— conficere. Cæs. de B. G. lib. 6.
——— habere militum. Fam. 241.
——— intermittere. Cæs. de B. C. lib. 1.
Adhibere delectum ad aliquam rem. 5. Fin. c. 30.
Habere delectum civis et peregrini. 1. Offic. 41.
Delectus sit dignitatis in beneficentia. *Ib.* c. 14.
Sine delectu. 2. Agr. c. 21.
Parce et cum delectu. Plin. l. 2. ep. 13.
Deliberatio *est consultatio, vel consilium.*
Deliberationem introducere. Ph. 3. 51. .
In deliberationem cadere. Ph. 3. 2. .
Deliberationem habere. *Quod idem significat.* At. 102.
——— capere, vel suscipere. At. 228.
Deliberatum *idem est quod certum, vel constitutum.*
——— aliquid alicui esse. Fam. 61. At. 241. et al.
——— cum animo habere. Or. 1. 168.
Deliciæ *sunt oblectamenta, quæ nobis voluptati esse solent.*
——— meæ, tuæ, nostræ, vestræ. *Fam.* 116. *Or.* 3. 207. Deliciæ *aliquando per appositionem ad personas ponuntur pro re,*

qua maxime oblectamur, quæque nobis velut in deliciis est. Cic. Fam. 7. Deliciæ tuæ noster Æsopus ejusmodi fuit, ut &c. *Idem ad Atticum* 16. *ep.* 6. Pyliæ salutem dices, et Atticæ deliciis atque amoribus meis.
In deliciis habere. *Id est charum habere.* At. 87.. Ph. 2. 96.
——— esse. Or. 1. 200..
Delicias facere. *Est irridere. Aut. Pœn.* 1. 283. *Est etiam interdum nequitias facere.* Catul. Carm. 45. et 74.
Delictum *idem est quod peccatum.*
——— committere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— admittere. Terent. Adelph. 5. 4.
——— comprimere. At. 157.
A delictis declinare. 1. Off. c. 13.
Demolitio *est eversio, ut* demolitio statuarum. Act. 1. Ver. c. 67.
Demolitionem facere. Or. 1. 141..
Denarius. *Argenteus nummus, qui valebat asses decem.*
Denarii spem esse. At. 26..
Ad denarios pervenire. Or. 1. 192..
Ad denarium solvere. Or. 1. 3. *Idest ad monetam Romanam.*
Dens.
Dentes in ore constructi. Ph. 2. 53.
——— candiduli. Ph. 1. 237..
——— putridi. Or. 3. 79..
Dentium crepitus. Ph. 1. 213.
Dentes labefactare. Terent. Adelph. 2. 2.
——— evellere. Ph. 2. 71.
Dente maledico carpere. Or. 3. 67.
Depopulatio *est vastatio, vel direptio.*
Depopulationem inferre. Or. 2. 244.
Depositum *est alicui commendatum, vel creditum.*
——— reddere. Ph. 1. 194. Ph. 3. 7.
——— denegare. Plin. ep. 317.
——— inficiari. Juvenal. sat. 13.
Deprecatio *est obtestatio vehemens.*
Deprecatione uti. Pro Clu. c. 3.
Deprecationem periculi ætas affert. *Idest depulsionem.* Or. 2. 96.
Deprecationibus defigi. *Idest detestationibus.* Plin. l. 28. c. 2.
Deprecator *ponitur pro eo, qui orat; aut pro eo, qui aliquid amolitur, et removet.*
Deprecatorem mittere. At. 175.. Or. 2. 10..
——— se profiteri. Or. 2. 281.
——— se præbere. Fam. 25.
Desiderium *est cupiditas, studium, vel amor; vel est libido ejus, qui nondum adsit, videndi.*
Desiderium commovere. Or. 2. 95.
——— relinquere. Rh. 165. Or. 1. 229.. Or. 2. 93.
Desiderio afficere. Fam. 25.. 255..
——— moveri. Ph. 3. 97.
——— incendi. Rh. 199..
Desiderium tenere aliquem. Fam. 24. Or. 2. 198.
Desiderio teneri. Ph. 3. 83..
In desiderio esse. *Duplici significato hæc locutio a Latinis usurpatur: activo scilicet, et passivo. Etenim in desiderio esse dicimur, cum desideramus. Ph.* 3. 115.. *Vel res nobis dicitur* esse in desiderio, *quæ a nobis desideratur.* Or. 3. 227.
Desiderio angi. Fam. 78.
——— premi. At. 50.
Ex desiderio laborare. Fam. 260.
Desiderio æstuare. Fam. 103..
——— flagrare. At. 73. 103..
——— exardere. Or. 3. 228..
——— oblanguere. Fam. 262.
——— tabescere. Or. 2. 105..
——— mori. At. 2..
Desiderium ferre. Ph. 3. 110. 115.. Fam. 94. 102.. 255. et al.
——— lenire. Fam. 255.. 256. Or. 3. 160. Ph. 3. 88..
——— minuere. Fam. 65.
——— ponere. Fam. 99.
——— renovare. Or. 2. 199..
Desidia *est inertia, ignavia, languor.*
Desidiæ plenum esse. Or. 3. 273.
——— se dedere. Ph. 3. 25.
Despectus, us, ui, *Idem est quod contemptus.*
Despectui esse. Rh. 36.
——— aliquid habere. Plaut. 486.
Desperatio *est ægritudo sine ulla rerum expectatione meliorum; opponique potest spei bonæ.*
Desperationem afferre. Cæs. de B. G. lib. 1. c. 11.
Desperatione afficere. At. 234.
Ad desperationem pervenire. Cæs. l. 2. B. C. c. 42.
Adducere ad desperationem. Nepos Eumen. c. 12.
Desperationis plena esse omnia. At. 33.
A desperatione ad spem revocare. Or. 2. 209.
Desperatus *significat ab omni spe derelictum, destitutum, depositum.*
In desperatis, et perditis negotium aliquod habere. Fam. 224..
Despicatus, us, ui, *pro contemptu accipitur.*
Despicatui aliquid ducere. *Id est despicere, contemnere.* Or. 2. 160.
Detrimentum *idem est quod damnum.*
——— injungere. Fam. 174.
——— inferre. Cæs. de B. C. lib. 2. c. 2.
——— importare. Rh. 88.
——— afferre. Nepos Attic. c. 2.
Detrimento esse. Cæs. l. 1. B. G. c. 44.
Detrimentum capere. Fam. 154. 260.. Or. 2. 98. Or. 3. 115.
——— accipere. Fa. 159.. 171.. Or. 2. 6.. 16.. Or. 3. 201.
——— facere. *Id est accipere.* Or. 1. 204.
——— sarcire. Cæs. de B. C. lib. 1.
Deus.
Deos testari. Or. 2. 197. Fam. 166..
O dii. At. 153.
Dii boni. Rh. 170. At. 96. 134. Or. 3. 164. Ph. 1. 169.. *Locutio est admirantis.*

O dii boni! Rh. 191. . At. 225. . 236. Or. 3. 6. .
Per deos. Quid est per Deos optabilius sapientia? Ph. 3. 33. .
Si diis placet. Or. 3. 87. . Ph. 1. 234. .
Diis juvantibus. Or. 3. 290. . Fam. 105.
—— approbantibus, et juvantibus. Fam. 156. .
—— hominibusque plaudentibus. At. 309. .
Deus aliquis hæc viderit. Ph. 1. 153.
—— hæc aliquis gubernabit. At. 92. .
—— hæc quisquam vix jam possit. At. 138. .
Deum esse in re aliqua. *Id est præstantissimum esse, vel principem. Cic.* In quo tu mihi semper Deus videri soles. Rh. 124. .
—— esse salutis alicujus. *Cic. pro Sest.* Cujus patrem Deum, ac parentem statuo fortunæ, ac nominis mei. Or. 3. 28.
In deos aliquem referre. Ph. 2. 8.
DEXTERA *intelligitur manus.*
Dexteram tendere. Or. 3. 71.
—— porrigere. Or. 1. 267. Or. 2. 209. Or. 3. 145.
DIADEMA *est insigne Regis.*
—— imponere. Or. 3. 176. . 185. .
—— ponere. *Id est deponere.* Or. 3. 225. .
DIALOGUS *est collocutio, vel disputatio de re aliqua inter aliquos.*
Dialogum de re aliqua cum aliquo habere. At. 70. .
DICA *est actio, vel judicium.*
Dicam sortiri. Or. 1. 117. .
Dicas ex urna educere. Or. 1. 117.
Dicam alicui scribere. Or. 1. 116. 117.
—— alicui impingere. Terent. Phorm. 2. 3.
DICTATOR *erat apud Romanos magister populi.*
Dictatorem dicere. At. 151.
—— efficere. At. 248.
DICTATUM, *quod Præceptor pueris describendum dictat.*
Dictata perdiscere. At. 320.
—— reddere. Ph. 2. 105. .
—— decantare. Ph. 1. 108. .
DICTATURA *est dignitas Dictatoris.*
Dictaturam gerere. Ph. 3. 74. .
DICTIO *ponitur interdum pro pronunciatione.*
Dictionem causæ denuntiare. Or. 3. 11. .
—— in certas partes dividere. Or. 1. 6.
DIES. *Habeto, diem pro luce, tempore, vel temporis cursu poni.*
Diem illucescere. At. 283. et al.
—— inclinare. Rh. 144. . Ph. 1. 191. .
—— præcipitare. Rh. 162. .
—— abire. Fam. 173. .
—— ponere. Fam. 77.
—— degere. Terent. Adelph. 4. 1.
—— consumere. Fa. 3. 55. . 94. . At. 71. 205. 219. . Ph. 3. 126. .
—— conterere. At. 59. . 134. .
—— sumere. Fam. 107.
—— ascribere. Fam. 43. At. 50. 319. .
—— commutare. At. 319. .
Diem statuere. At. 87. .
—— constituere. Fam. 24. 34. Or. 1. 291.
—— præstituere. Ph. 1. 168. .
—— præfinire. Fam. 86. Or. 1. 40. Or. 3. 76. .
—— destinare. Ph. 3. 61.
—— dare. *Cicero de Nat. Deor. 2. c. ult.* Sed quoniam advesperascit, dabis diem nobis aliquem, ut contra istum dicamus.
—— adventare. Salust.
—— appetere. Cæs. de B. G. lib. 6.
—— obrepere. At. 92. 95.
—— instare. Rh. 74.
—— venire. At. 9. 64. . 66. 124. .
—— intercedere. Or. 2. 23. 32. .
—— cedere. Ph. 3. 91.
In Diem incurrere. At. 105. .
—— incidere. *Cicero ad Atticum* 6. Facies me certiorem, in quem diem Romana incidant mysteria: *Id est quo die mysteria celebrentur.*
Diem videre. Ph. 3. 97. . Fam. 232. .
—— agere. Or. 1. 119. 225. Or. 3. 26. Ph. 1. 86.
—— celebrare. Or. 2. 116. 188. Or. 3. 90. .
—— sustinere. Fam. 27. .
—— obire. Ph. 3. 96. Fam. 50. . 56.
—— differre. Or. 1. 116. Or. 3. 187.
—— proferre. At. 208.
In alium diem differre. Fam. 98. At. 217. Rh. 110. Or. 3. 147. .
Diem ex die ducere. Cæs. de B. G. lib. 1. c. 11.
—— producere. At. 307. . 308. 310.
—— prorogare. Or. 1. 96. Or. 3. 174. .
—— prolatare. Salust. in Catil.
—— diffundere, vel diffindere. Liv. Dec. 1. lib. 9.
—— extrahere. Cæs. de B. C. lib. 1.
—— eximere. At. 306. . Or. 1. 134. . 135. vel tollere. Ph. 2. 192. Or. 1. 135.
—— auferre. Fam. 39. . Or. 1. 3. . 72.
—— intermittere. Terent. Adelph. 3. 1.
DIFFICULTAS *aliquando speciem molestiæ, et incommodationis habet. Aliquando pro labore est, vel negotio, et operis ardua ratione, vel extremis quibusdam rerum gerendarum finibus, quibus anxie includimur.*
Esse in magna difficultate. Cæs. l. 3. B. G. c. 15.
Difficultatem afferre. At. 296.
In difficultatem incurrere. Fam. 47.
—— delabi. Ph. 2. 148.
Difficultatem habere. *Cic. pro Cluent.* Prospicio, quantum in agendo difficultatis, et quantum laboris sit habitura altera pars. *Id. de Clar. Or. c.* 6. Hoc habet magnam difficultatem.
DIGITUS.
Digitum tollere. Ver. 3. c. 54. *hoc est emptorem se declarare.*
Digitis primis aliquid attingere. Or. 3. 45. *Idest leviter.*
Digito cælum attingere. 2. At. ep. 1. *Idest beatum esse.*

Digito monstrari. Hor. l. 4. od. 3.
Digitum medium ostendere. *Idest irridere.* Juvenal. Sat. 10.
——— porrigere. 3. Fin. c. 17.
——— latum, vel transversum discedere a re aliqua. *Id est, quam minimo spacio.* 4. Acad. c. 18. et Plaut. Aul. 1. 1. 18.
Digitum discedere. At. 103. Or. 1. 207. *Idem significat.*
DIGNATIO *est dignitas, vel amplitudo collecta ex Magistratus alicujus functione; vel ex facta virtutis significatione.*
In dignationem venire, vel pervenire. Liv. lib. 2. c. 16.
Alios dignatione vincere. Curt. l. 7. c. 1.
In magna dignatione esse Plin. l. 36. c. 5.
DIGNITAS *est gradus honoris, splendor, amplitudo, ornamentum, pulchritudo virilis, liberalis species.*
Dignitatem quærere. Or. 2. 181.
——— colligere. At. 317.
——— conciliare. Cæs. de B. C. lib. 5.
——— afferre. Fam. 145. Or. 2. 128.. Ph. 2. 210.. Ph. 3. 14..
——— tribuere. Ph. 1. 237.
——— concedere. Or. 3. 74..
In dignitate locare. Or. 2. 131. Or. 3. 155..
Dignitati esse. Ph. 3. 109..
Dignitatem adjungere. Fam. 21.
——— reperire. Rh. 101..
Ad dignitatem pervenire. At. 8..
Dignitatem acquirere. Fam. 88.. 144..
——— consequi. Fam. 5.. 51.. 146..
——— habere. *De re intelligitur.* Fam. 34. Rh. 28. 159.. 210. et al.
Dignitate præditum esse. Rh. 62..
——— esse. Or. 2. 27. Fam. 160..
Dignitatem tueri. Fam. 3.. 11.. 64. 169.. 188.. 196.. At. 18..
——— defendere. Fam. 44..
——— sustinere. Or. 2. 213..
——— tenere. Fam. 54.. 198.. Or. 3. 240.
——— obtinere. Fam. 58. 101.
——— retinere. Fam. 3.. 252.. Or. 2. 182.. 184.. Or. 3. 240.
——— servare. Rh. 129.
Dignitati consulere. Fam. 93.. 182.. 196..
——— servire. Fam. 133..
Dignitatem ornare. Fam. 232.
Dignitati favere. Fam. 144.. 186..
——— suffragari. Fam. 147.
Dignitatem augere. Fam. 64. 170..
——— amplificare. Fam. 29. 170. Or. 3. 132.
Ad dignitatem aliquid accedere. At. 102..
Dignitati deesse. Fam. 144.
——— invidere. Fam. 6.
Dignitatem oppugnare. Fam. 11..
——— impugnare. Cæs. de B. G. lib. 8.
——— violare. Fam. 6. Or. 2. 61.
——— frangere. Fam. 136..
——— diminuere. Rh. 165.
——— deformare. Or. 2. 181.
——— labefactare. Or. 3. 129..
Dignitatem attingere contumelia. Or. 2. 260..
De dignitatis gradu dimovere. Ph. 1. 187..
Dignitatem detrahere. Or. 3. 38.
Dignitate spoliare. Rh. 143. Or. 2. 145. Or. 3. 38. 240..
Dignitatem amittere. Fam. 9.. 93.. Or. 3. 240.
——— deponere. Or. 3. 158..
A dignitate discedere. Ph. 3. 14.
Dignitatem reddere. Or. 2. 211.
——— restituere. Fam. 42.
——— recipere, vel recuperare. Fam. 87.
Dignitatis reliquiæ. Fam. 87..
——— imago. Fam. 90..
Ex dignitate aliquid facere. At. 273.. vel statuere. Fam. 64..
DILIGENTIA *est sedulitas, vel assiduitas.*
Præstare diligentiam. Pro Cæc. c. 2.
Diligentiam sibi comparare. Pro Quint. c. 1.
——— adhibere alicui rei, *vel* ad rem aliquam, *vel* in aliqua re. 16. Fam. 9. et Colum. l. 3. c. 4.
——— excitare. 1. de Offic. c. 29.
——— conferre ad, *vel* in rem aliquam. Fam. 243.
Nihil de diligentia remittere. Fam. 174..
DIMICATIO *est discrimen, vel contentio.*
Dimicationem quærere. Liv.
——— recusare. Hirt. B. G. l. 8. c. 18. Afferre. Cæs. l. 3. B. C. c. 111.
In dimicationem venire. Rh. 201..
Dimicationem subire. Liv. lib. 2. c. 13.
——— defugere. Pro Plan. 77.
A dimicatione continere. Liv.
——— deterrere. Fam. 7.
DIMINUTIO *accretioni opponitur.*
Diminutionem facere. Fam. 50.. Ph. 3. 48..
Mulctari diminutione rei alicujus. De Prov. 38.
DISCEPTATIO *est contentio, vel controversia.*
In disceptationem vocare. Rh. 135.. 154..
——— cadere. Rh. 109.
——— venire. Liv. Dec. 4. lib. 9.
In disceptatione versari. Or. 3. 144..
Disceptatione vinci. 1. Off. 64.
DISCEPTATOR *pro Judice ponitur.*
Disceptatorem deposcere. Or. 2. 164..
Disceptatore aliquo uti. Or. 2. 65.
Disceptatorem recusare. Or. 2. 164..
DISCESSIO *contraria est accessioni.*
Discessionem facere in alicujus sententiam. Fam. 3. 4.. Or. 3. 206. 262.
DISCIPLINA. *Disciplina pro arte, vel institutione ac more.*
In disciplinam aliquem alicui tradere. Or. 1. 99..
Instituere ad disciplinam civitatis. Ver. 3. c. 69.
Disciplinam tradere. Or. 1. 49..
——— dare. Ph. 2. 78..
Educari in disciplina alicujus. *Ibid.*
Disciplinam accipere. Fam. 83. Ph. 2. 7.

Disciplinam percipere. Ph. 2. 99.
——— colere. Rh. 175.
——— alicui adhibere. Liv. l. 1. c. 28.
Convenire in disciplinam. Cæs. l. 6. B. G. c. 13.
In disciplina permanere. Id. *ibid.*
Habere aliquid pro disciplina. Id. l. 3. B. C. 10.
Esse disciplinæ aliis. Plaut. Most. 1. 2. 75.
Discordia *est dissidium, dissensio, seditio, odium.*
Discordiam inducere. Ph. 3. 17. .
——— concitare. Or. 2. 144.
——— impendere. Fam. 123. .
——— oriri. Ph. 3. 17. .
——— placare. Or. 2. 258. .
——— sedare. Or. 2. 254. . Or. 3. 153.
——— dissipare. Ph. 3. 100. .
——— tollere. Or. 2. 256. .
Discrepantia, æ, *idem est quod discordia, vel differentia.*
Discrepantiam habere. Ph. 1. 99.
——— in aliquid conferre. Ph. 3. 22. .
Discrimen. *Duplex est maxime hujus vocis apud Latinos significatio. Ponitur enim interdum pro periculo. Ponitur etiam pro separatione, delectu, vel differentia.*
——— positum esse in re aliqua. Or. 3. 259. Ph. 1. 74.
In discrimen vocare. Or. 1. 273. Or. 2. 6. 90. .
——— se immittere. Curt. l. 6. c. 1.
——— adducere. Fam. 77. 90. . At. 75. Rh. 126. et al.
Discrimen tollere. Act. 1. Ver. 2. c. 50.
In Discrimen offerre se. Or. 3. 3.
——— se conferre. Fam. 21. .
——— se inferre. Or. 3. 59. .
——— incidere. Fam. 89. . At. 99.
——— venire. Fam. 132. . Or. 1. 21. 66. Or. 2. 144. 270. .
——— devenire. Rh. 85.
Discrimen habere. Fam. 95.
In discrimine versari. Fam. 260. . At. 280. Or. 1. 17.
In discrimine esse. Fam. 80. . Ph. 1. 33. .
Disjunctio *est separatio.*
Disjunctionem facere. Ph. 3. 110. .
Dispensatio *est distributio, et ipsum dispensatoris munus.*
Dispensationem partiri. Front. de Aquæd. ar. 78.
——— suscipere. Or. 3. 127.
——— eripere. Or. 3. 36.
Dissensio *est discordia.*
Dissensionem commovere. Or. 2. 88.
——— facere. Or. 2. 69. 178. . Ph. 3. 63.
——— extinguere. Fam. 179. .
Dissidium *pro dissensione, et divortio ponitur.*
——— facere. Ph. 3. 110. . Or. 2. 58. 178. . Ph. 1. 47.
Dissidium constituere. At. 250.
——— nasci. Ph. 3. 103.
Dissimilitudo *est varietas, vel distantia.*
Dissimilitudinem habere: *Cic. Fam. 2. ep.* 13. Genus institutorum meorum habet dissimilitudinem cum illius administratione. *Idem de Orat. l. 1. c.* 59. Jus civile hanc habet ab illis rebus dissimilitudinem.
——— esse rei alicui cum aliqua. Ph. 1. 95.
Dissimulatio *idem est quod ironia.*
Dissimulationem tollere. 3. Off. c. 60.
——— esse in aliquo. Ph. 1. 5.
Dissimulatione uti. Ph. 1. 5.
Dissimulationis integumentis evolvi. Rh. 141.
Distantia *est dissimilitudo, vel varietas.*
Distantiam esse inter res aliquas. Ph. 3. 110.
Ditio *idem est quod Imperium.*
In ditionem redigere. Or. 2. 81. Or. 3. 75. .
Sub ditionem subjungere. Or. 1. 87.
In ditionem tenere. Or. 1. 96.
Sub ditionem cadere. Or. 1. 276. .
Ditioni se alicujus permittere. Curt. l. 6. c. 5.
——— suæ aliquid adjicere. Id. l. 4. c. 1.
Ditionis suæ aliquid facere. *Ib.* c. 4.
Ditioni suæ subjicere. Gell. l. 5. c. 19.
In ditione esse. Or. 1. 1. . 213. .
Diverticulum *est flexio viæ.*
——— quærere. Or. 3. 90. .
——— reperire. Or. 1. 53. .
——— dare. *Cic. in Part.* Ne diverticula peccatis darentur. Rh. 242.
Divitiæ *sunt amplæ et magnæ copiæ.*
Divitias augere. Nepos in Dion. c. 1.
Divitiis aliquem ornare. Id. in Them. c. 2.
Divitias expetere. Ph. 3. 5. .
——— quærere. Or. 2. 78. .
——— parare. Ter. Andr. 4. 6. 2.
Divitiis aliquem augere. Or. 2. 80.
——— abundare. Ter. Heaut. 3. 2. 17.
——— affluere. Ph. 3. 106.
Divortium *generali significatione accipitur pro separatione omnium rerum: nec magis ad conjugii dissidium pertinet, quam ad alia. Dicimus enim eleganter* aquarum divortia, *et* doctrinarum divortia. *Cic. Fam.* 2. Qui mons mihi cum Bibulo communis est, divisus aquarum divortiis. *Idem ad Att. l. 5. ep.* 20. Amanus Syriam a Cilicia aquarum divortio dividit. *Idem de Orat.* 3. Sic ex communi sapientum jugo sunt doctrinarum facta divortia.
Divortium facere. Fam. 116. At. 203. . et al.
Diuturnitas *est longinquitas temporis.*
Diuturnitate temporis aliquid confirmari. Or. 2. 26. .
Diuturnitati rei alicujus modum statuere. Or. 2. 9.
Diuturnitate aliquid vanescere. Ph. 2. 174. .
——— tolli. Fam. 72. .
Doctrina *est eruditio.*
Doctrinam percipere. Ph. 1. 1.

Doctrina aliqua institutum esse. Rh. 154.
——— ornatum esse. Or. 1. 194.
In doctrina aliqua versari. Rh. 85.
Doctrina animum relaxare. Or. 2. 188.
Doctrinam redolere. *Cic. de Orat.* Id redolet exercitationem, doctrinamque pene puerilem. Rh. 118.
Doctrinæ studium intermittere. Rh. 200.
DOCUMENTUM *est admonitio, præceptum, exemplum, vel monumentum.*
——— dare. Or. 3. 105.
——— statuere. At. 284.
Documento esse. Or. 3. 127.
Documentum capere. Or. 3. 231.
Documento sibi aliquem habere. Or. 2. 65.
Documentum habere. Salust. in Catil.
DOLOR *tam de animo, quam de corpore dicitur. Et generaliter idem est, quod cruciatus, sensus acerbus, mœror.*
Ad animum relatus.
Dolorem facere. At. 175.
——— afferre. Fam. 122.
——— dare. At. 110.
——— efficere. At. 190.
——— incutere. At. 12.
——— inurere. Or. 1. 99. 142. Or. 2. 108. Or. 3. 121. 238. Ph. 1. 194.
——— incursare. At. 200.
Dolori esse. Fam. 87. 96. At. 34. Or. 2. 252.
Dolore esse. Fam. 81. At. 58.
In dolore esse. Or. 3. 232. Ph. 1. 56.
Dolorem habere. *Pro esse in dolore.* Or. 2. 145.
——— ferre. Ph. 3. 97.
——— impertire. At. 37. Or. 1. 125.
Dolore tangi. Or. 1. 125.
Dolorem capere. Fam. 5. 52. 71. Rh. 165.
——— accipere. Ph. 3. 97. Fam. 255. Or. 3. 232. At. 85.
——— percipere. Fam. 232.
——— haurire. Or. 3. 50.
——— suscipere. Or. 2. 232. Or. 3. 67. Ph. 1. 53.
——— sustinere. Rh. 165. At. 304. Or. 2. 242.
Dolore angi. Fam. 47. At. 65. 138.
——— impediri. Fam. 49. Or. 3. 50.
——— intercludi. At. 123.
——— ardere. At. 34. 138. 176. Or. 1. 127. Or. 3. 104.
——— disrumpi. At. 109.
——— tabescere. At. 36.
——— confici. Fam. 78.
Dolori servire. Or. 1. 65. Or. 3. 5.
——— parere. At. 36.
——— succumbere. Ph. 1. 59.
Dolorem ulcisci. Cæs. de B. C. lib. 5.
——— insidere. Or. 1. 168.
——— fovere. At. 190.
——— augere. Fam. 78. 81. At. 124. 175. 304.
——— amplificare. Ph. 1. 186.
Alterius dolore discere. Tib. l. 3. El. 6.

Dolorem tegere. Or. 1. 70.
——— tenere: *Id est comprimere.* At. 199.
——— emergere. At. 138.
Dolori resistere. Fam. 51. 73.
Dolorem castigare. Ph. 1. 86.
——— consolari. Fam. 52. 53.
——— mollire. Fam. 50.
——— lenire. Fam. 90.
——— mitigare. At. 45.
——— minuere. Fam. 50. At. 138.
——— frangere. Or. 3. 243.
——— levare. Fam. 71. 81. 84. 90. At. 45.
——— detrahere. Ph. 1. 56.
——— abstergere. At. 313.
——— exhaurire. Fam. 72.
——— eripere. At. 138.
Dolore liberare. Fam. 78.
——— privare. Ph. 1. 56.
——— carere. Ph. 3. 100. Ph. 1. 56.
Dolorem deponere. Fam. 51.
——— depellere. Fam. 183.
——— abjicere. Fam. 70. At. 182.
A Dolore aberrare. *Id est dolorem intermittere.* At. 199.
Dolore incendi. Nepos in Lys.
Doloris oblivionem ex re aliqua petere. Fam. 71.
Cum ad corpus pertinet.
Dolorem facere. At. 329.
——— efficere. Ph. 1. 246.
Dolore afficere. Fam. 4. 26. 92.
Dolorem habere. At. 4.
Dolore premi. Ph. 1. 178. vel opprimi. Fam. 51. 133.
Dolores remittere se. Rh. 176.
DOLUS *est fraus, sive machinatio, quæ fit ad fallendum aliquem. Quo vocabulo nunc tantum in malis utimur. Antiqui autem etiam in bonis rebus utebantur. Unde adhuc dicimus* sine dolo malo: *nimirum quia* solebat dici et bonus.
Parare alicui dolum. Sallust. in Catil. c. 29.
Quærere dolum ad alicujus perniciem. Id. Jug. c. 73.
Dolum commoliri. Ph. 2. 74.
——— adhibere. Or. 2. 220.
Dolis ludere. Terent. Eun. 2. 3. Deludere aliquem. Id. And. 3. 4. Fallere. *Ib.* 3. 2. 13. Capere. Sallust. Catil. c. 14.
Dolos consuere. Plaut. 74.
——— aperire. Virg. lib. 12. Æneid.
DOMICILIUM *est sedes, vel habitatio sive longæ, sive brevis commorationis. Transfertur etiam nonnunquam eleganter.*
——— collocare. Or. 1. 110. Or. 3. 96.
——— habere. Or. 2. 186. 187.
DOMINATIO *idem est quod dominatus.*
Dominationem quærere. Or. 2. 71. At. 125.
——— sibi comparare. Or. 2. 64.
——— habere. Rh. 30.
DOMINATUS, us, ui, *significat principatum: cui opponi solet servitus.*
Dominatum dare. Or. 3. 238.

In dominatu locare. Ph. 1. 115.
Dominatum occupare. Ph. 1. 239.
———— habere. Ph. 3. 123..
In dominatu esse, *pro* dominatum habere. Or. 3. 128..
Dominatu teneri. Ph. 3. 33.
———— premi. Ph. 2. 91..
———— pellere. Pro Dom. 68.
———— liberare. Rh. 129..
DOMUS *pro ædibus et domicilio, vel pro familia, vel pro patria.*
Domo exire. Fam. 11.
Domum ædificare. Ph. 3. 28. Or. 2. 247.
———— compellere. In Pison. c. 7.
———— convestire. Or. 2. 233..
———— evertere. Or. 2. 233..
Domi se tenere, vel domo. Pro Dom. c. 3. Post red. in Sen. c. 11.
Domum restituere. Or. 2. 233..
Domo expelli. Fam. 10..
Domi stare. Pro Flac. c. 6.
Domo excedere. Cæs. de B. G. lib. 4.
——— emigrare. Or. 1. 126.. 241..
——— exulare. Terent. Eun. 3. 5.
A domo abesse. Fam. 51.. Or. 1. 208.. 252..
Domum revenire. Rh. 99. 100.
Excire aliquem ex domo. Liv. l. 45. c. 34.
Domum exinanire. Or. 1. 56..
———— exhaurire. Or. 3. 196..
Militiæ et domi. Teren. Adelph. 3. 5. 49.
Domi bellique. Vell. l. 2. c. 27.
Domo afferre orationem, *idest paratam.* Quint. l. 10. c. ult.
Domum commendare. Fam. 219. 220.
———— reconciliare. Plaut. 210.
DONATIO. *Donationem proprie dici existimat Ulpianus Jurisconsultus, cum quis ea mente dat, ut statim velit accipientis fieri, nec ullo casu ad se reverti: et propter nullam aliam causam facit, quam ut liberalitatem et munificentiam exerceat: quod si sub conditione fiat, non est donatio.*
Donationem facere. Rh. 244..
DONUM *idem est quod munus.*
———— dare. Or. 2. 31.. Ph. 2. 186.
Dono dare. Terent. Eun. 4. 6.
Donum accipere, vel capere. Ph. 2. 186.
DOS. *Dicitur dos res ea, quæ Marito ab Uxore datur. Præter eam significationem ad alia convertitur, appellaturque dos quicquid alicui datum est vel a natura, vel ab hominibus.*
Conferre in dotem. Plin. l. 2. ep. 4.
Accipere in dotem. Ovid. Heroid. ep. 7.
Facere alicui dotem. Dig. l. 23. t. 3. leg. 49.
Dotem conficere. Or. 1. 18..
———— dicere. Or. 2. 162..
Doti dicere. Or. 2. 162. *Antiqui dicebant, pro in dotem promittere.*
Sic in dotem dicere. Caius l. 2. Inst. tit. 17.
Dotem dare. Terent. Phor. 5. 8.
DUBITATIO *est hæsitatio, vel scrupulus.*
Dubitationem dare. Cæs. de B. G. lib. 1.
Dubitationem relinquere. *Pro dare.* Fam. 255..
———— afferre. Fam. 52.. At. 41. Ph. 2. 58. Ph. 3. 29.. 55..
———— injicere. Or. 2. 33..
In dubitationem adducere. Fam. 33.
Dubitationem accidere. Ph. 3. 55..
———— in re aliqua esse. Or. 2. 21..
———— habere. *Dicitur res dubitationem habere, de qua dubitari possit.* Or. 2. 62. et al.
Dubitatione æstuare. Or. 1. 124.
Dubitationem expellere. Cæs. l. 5. B. G. c. 46.
———— eximere. Quintil. l. 1. c. 10.
———— tollere. Fam. 182.. At. 188. Or. 3. 191..
Sine dubitatione ulla. Rh. 160.. Or. 2. 257.. At. 263.
DUBIUM *idem est quod difficultas, controversia.*
In dubium vocare. Rh. 72.. 121.. 133.. Fam. 263..
———— revocare. Or. 1. 299..
Dubium facere. Or. 2. 9. Ph. 2. 61..
In dubium venire. *Venit tam res, quam persona, in dubium. Sed alterum activæ significationis est.* At. 180.. *alterum passivæ.* At. 264. et al.
Dubium habere. Ph. 1. 8..
———— aliquid esse alicui. Fam. 7. 58.. At. 115.. 127. et al.
In dubio esse. Terent. And. 1. 5.
Sine dubio. Fam. 29.. At. 17.. Ph. 1. 131. Ph. 2. 64..
DUCTUS, us, ui. *Ductum aquarum interdum appellamus. Præter hanc significationem ponitur sæpe pro consilio, auctoritate, vel administratione.*
Ad alicujus ductum se applicare. Fam. 43..
Ductu et imperio alicujus aliquid agere. Ductu ausuque suo. Hirt. B. A. c. 43.
Virtute et ductu alicujus. Vell. l. 2. c. 78.
Alia ductu suo, alia imperio auspicioque. Curt. l. 6. c. 3.
DULCEDO *pro illecebra, et quadam voluptate nos blandius commovente, vel retinente.*
Dulcedine rei alicujus moveri. Ph. 1. 73. 88.. vel commoveri. Or. 2. 190..
Dulcedine perfundi. Ph. 1. 88..
———— depravari. Ph. 2. 177..
———— capi. Fam. 179..
Dulcedinem minuere. At. 286..
DUX.
Ut dux belli *appellatur, a quo summa belli administratur, et qui exercitui præest; ita qui rei alicujus, vel negotii suscipiendi principem se profitetur,* dux ille *vocatur tam in malam, quam in bonam partem.*
Ducem exercitui præbere. Or. 3. 35.. Or. 1. 243..
———— se præbere ad aliquid. Ph. 3. 103.. Fam. 146..
———— esse ad aliquid. Or. 1. 159. vel alicujus. Ph. 3. 104.

Ducem aliquem sequi ad aliquid. Ph. 3. 99.

E

Ebrius *est temulentus, vinolentus, vino obrutus, vino languidus, vino confectus.*
Ebrium aliquem facere. *Cicero pro Mil.* Servos Milonis apud se ebrios factos dixit. Or. 3. 114.
Edictum *est, quo aliquid Magistratum gerentes edicunt. Neque vero Magistratus solum est; sed etiam privati aliquando hominis dicitur: ut apud Terent. Heautont.* 4. 1. 10. Edictum facere.
Edictum edicere. Ph. 3. 68.
——— proponere. Liv. l. 28. c. 25.
Edicto sancire. Or. 2. 160.
Ex edicto fieri jubere. Pro Quint. c. 19.
Edictum alicui remittere. *Cicero in Philip.* Senatus censuit, Ædiles Curules edictum, quod de funeribus habent, Servii Sulpitii funeri remittere. Or. 3. 224.
Ex edicto possidere. Or. 1. 13.
Edicto vetare. Hor. l. 2. ep. 1.
Effugium *est fugiendi modus, facultas, via, vel refugium.*
——— alicui patere. Liv. Dec. 3. lib. 4. c. 26.
——— assequi. Or. 1. 270.
——— habere. Ph. 2. 50.
——— alicui præcludere. Lucr. l. 3. 525.
——— dari. Hirt. B. Alex. c. 16.
——— præbere. Tac. 15. Ann. 63.
——— claudere. Tac. 16. Ann. 15.
Egestas *est inopia, vel indigentia.*
Egestatem afferre. Or. 1. 20.
In egestate esse. Rh. 58.
Egestatem sustentare. Or. 2. 206.
Egressus, us, ui, *idem est quod discessus.*
Egressum alicujus ornare, vel celebrare sua frequentia. Cicero in Pison. Qui frequentia sua egressum vestrum in Provinciam ornaverunt, et celebraverunt. Or. 3. 86.
Elegantia *est verborum, et orationis, vel rei cujuslibet munditia, et lautitia. Sic ad eloquentiam pertinet: vel extra eloquentiam est. Cum ad eloquentiæ rationem non pertinet, significat eximiam quandam formam, et speciem rei cujusvis: vel lautitiam, ut diximus, et munditiam.*
Vir multa morum elegantia et ingenio illustri. Tac. Ann. 5. c. 8.
Cum elegantia vivere. Or. 2. 182.
Elementum. *Elementa dicuntur initia, e quibus* aer, *et* ignis *movendi vim habent, et efficiendi; reliquæ partes accipiendi, et quasi patiendi:* aquam *dico, et* terram. *Dicuntur etiam elementa, litterarum notæ, eo quod sint principia orationis: nam ex litteris syllabæ, ex syllabis dictiones, ex dictionibus orationes conficiuntur.*
Elementa tradere. *Cicero in Acad.* Dialectica, quæ primo progressu tradit elementa loquendi. Ph. 1. 23.
Elocutio *est explicatio: vel est idoneorum verborum, et sententiarum ad inventionem accommodatio.*
Elocutionem habere *oratio dicitur.* Rh. 86.
Emblema *est vermiculatum opus ex tessellis insititiis aptum atque consertum.*
——— detrahere. Or. 1. 212.
——— avellere. Or. 1. 210. 211.
Emissio *est jaculatio, vel vibratio.*
Emissionem habere. Cic. in Tuscul. Tormenta eo graviores emissiones habent, quo sunt contenta, atque adducta vehementius. Ph. 1. 187.
Emolumentum *est utilitas: et opponitur detrimento.*
——— alicui facere. *Id est utilitatem afferre.* Ph. 1. 77.
Emolumento impelli in fraudem. 3. Fin. 69.
——— esse alicui. Fam. 100. Rh. 87.
Emptio *est emendi verbale.*
Emptionem facere. *Cic. pro Cæcin.* Hac emptione facta, pecunia solvitur a Cæsennia. Or. 1. 288.
——— bene et feliciter evenire. Fam. 130.
Epigramma *latine dicitur inscriptio, vel superscriptio.*
——— facere. Or. 2. 190.
Epistola. *Epistolam vocant Latini litteras, vel codicillos.*
——— longa. Fam. 81. et al.
——— brevis. Fam. 45. et al.
——— pusilla. At. 89. 281.
——— inanis. At. 131. 238.
——— re aliqua utili, et suavi. At. 27.
Epistolarum frequentia. At. 63.
Epistolæ quotidianæ. At. 131.
Epistola recens. Fam. 43. At. 133.
——— vetus. At. 320.
Epistolarum fasciculus *est epistolarum simul complicatarum numerus.* Cic. ad Q. Fratrem. *Ille scripsit ad Balbum, fasciculum illum epistolarum, in quo fuerat et mea, et Balbi, totum sibi aqua madidum redditum esse.* At. 314. Idem ad Atticum 2. *At scito eum fasciculum, quo illam conjeceram, domum eo ipso die latum esse, quo ego dederam, et ad me in Formianum relatum.* At. 30. Idem ad Atticum 5. *Accepi fasciculum, in quo erat epistola Pyliæ: abstuli, aperui, legi.* At. 74.
Epistolam scribere. Fam. 17. et al.
——— inscribere. At. 93.
——— exarare. At. 238.
——— elucubrare. At. 114.
——— dictare. At. 77. 111. 128. 156. 307.
——— texere. Fam. 139.
——— efficere. At. 213.
Epistola lacessere. Fam. 201. At. 7.

Epistola obtundere. At. 118.
Epistolam elicere. At. 135..
——— alicui dare. Fam. 104. et al.
——— committere. At. 8. 67.
——— mittere. Fam. 23. 24.. et al.
——— afferre. Fam. 173. At. 140..
——— reddere. Fam. 43. 175. et al.
——— expectare. Fam. 253. At. 27..
——— requirere. Fam. 195. At. 281.
——— venire. At. 17.. 27.. 122.
——— accipere. Fam. 23. 48. et al.
——— complicare. At. 185.. 321.
——— obsignare. At. 78.. 97. et al.
——— solvere. At. 240.
——— aperire. At. 74.
Epistolæ rescribere. At. 5.. 101.
——— respondere. Fam. 28.. 43. 134. 256.
——— persolvere. *Id est respondere.* At. 235.
Epistolam comprimere. At. 44..
——— conscindere. Fam. 104. 107. *vel* scindere. Fam. 76..
——— emanare. At. 44..
Epistolæ vincula laxare. Nep. in Paus. c. 4.
EPULUM, EPULÆ. *Inter* epulas, epulum, et dapes, *id fere differentiæ a Grammaticis constituitur, ut* epulæ *sint cibi ministerio hominum, et in nostrum usum comparati.* Epulum *solenniores quædam epulæ; et proprie publicum convivium in propatulo universis civibus exbibitum, sive in dedicationem templi alicujus, sive in honorem Deorum, vel in magnificentiæ ostentationem, sive in funere magni alicujus viri.* Dapes *volunt esse vel Deorum, vel nostras in sacrificiis Deorum. Hæc igitur est differentia, quæ inter ea nomina a Grammaticis constituitur. Elegantiæ interdum permultum habet, cum transfertur ad alia, quam ad cibi usum.*
EQUITATUS *Est Equitum manus, vel actus equitandi, vel ordo equestris.*
Equitatui studere. Cæs. de B. C. lib. 7.
Equitatum facere. Cæs. de B. C. lib. 6.
——— habere magnum. Fam. 152..
Equitatu paratum esse. At. 149.
EQUUS *est animal notum.*
——— novus. Ph. 3. 109.
——— intractatus. Ph. 3. 109.
——— domitus. Ph. 3. 18..
——— facilis. Ph. 3. 18..
In Equum ascendere. Ph. 3. 83..
Equum admittere. Ph. 1. 77..
In Equum tollere. Or. 3. 149.
In equo sedere. Or. 2. 126..
Equo expeditum esse. Or. 3. 106..
In equo vehi. Ph. 2. 137.
Equo flumen transmittere. At. 255.
——— merere. Or. 3. 156..
Ex equo pugnare. Ph. 2. 27.
——— descendere. Ph. 3. 83..
——— desilire. Liv. Dec. 1. lib. 9.
——— cadere. Or. 2. 54..
Equis velisque. *Conatum significat omnibus nervis susceptum: atque ad fugiendum, aut assequendum magis, quam ad efficiendum pertinet.* Ph. 3. 75..
——— et quadrigis. At. 315..
ERGASTULUM *proprie locus est, ubi lapides, metallave fodiuntur: sed quoniam ad hæc opera damnati ad ergastula mitti solebant, ut illic metalla eruerent, ergastulum usurparunt Latini pro carcere. Interdum etiam pro ipsis damnatis, servisve fodientibus: quemadmodum servitia pro servis dici usitatum est.*
In ergastulo esse apud aliquem. Or. 2. 21..
Ergastula solvere. *Id est eos, qui in ergastulo sunt, liberare carcere; vel ex ergastulo educere: ut faciunt Reges primo suo in Urbes ingressu.* Fam. 174.
ERRATUM *est mendum, vel error.*
——— meum. Fam. 76.. At. 219.
——— tuum. Fam. 76..
——— commune. At. 88.
Erratum suum agnoscere. At. 255..
Errato veniam petere. Or. 2. 179..
ERROR *idem est quod erratum, erratio, peccatum, lapsio, prolapsio, fraus, falsa opinio, culpa, flagitium.*
Errorem gignere. Ph. 2. 40.
——— objicere. Or. 1. 286. 298..
——— creare. Ph. 2. 120.
In errorem inducere. Rh. 192.. Or. 3. 92.
Errorem fugere. Ph. 1. 190..
Errore imbui. Ph. 1. 190.. 243..
——— duci. Or. 3. 92.. Ph. 3. 30.
——— capi. Or. 3. 240..
In errorem rapi. Ph. 2. 178..
Errore inflari. Ph. 1. 29.
——— affici. At. 45.
In errore versari. Fam. 59.. Or. 2. 90. 129. Ph. 2.. 64..
Errorem in re aliqua versari. Or. 2. 19. 67..
——— coarguere. Ph. 1. 41..
——— eripere. At. 157. Ph. 3. 34..
——— depellere. Ph. 2. 121.
Ab errore avertere. Ph. 3. 68..
——— deducere. Rh. 102.
Errore levare. Rh. 142.
Errorem extorquere. Ph. 3. 95.
Errore exolvere. Teren. Hecyr. 5. 2.
Per errorem labi. 3. Q. Fr. 9.
Errorem tollere. Ph. 1. 56..
——— corrigere. Fam. 85.
——— deponere. Or. 3. 220.
Errore carere. Ph. 2. 97.
ERUPTIO *est exitus cum impetu.*
Eruptionem facere. At. 111. et Liv. l. 3. c. 28.
——— inhibere. Plin. l. 24. c. 15.
——— tentare. Id. l. 8. c. 7.
ESCA *pro cibariis humanis, aliorumque animalium ponitur.* Escam *etiam Antiqui accipiebant pro eo, quod dabatur avibus, piscibusve ad decipiendum.*
Escam injicere. Liv. l. 25. c. 39. Alii al. leg.

Escam captare. Varr. l. 4. L. L. c. 13.
Escis frui vel vesci. Ph. 2. 27..
—— capi. *Cicero de Senect.* Plato escam malorum voluptatem appellat, quod ea videlicet homines capiantur, ut hamo pisces. Ph. 3. 86.
Eventus.
Eventum habere, *idem est, quod exitum habere. Cœlius Cic. Famil.* 8. Mea Comitia quem eventum sint habitura, nescio. Fam. 114. Ph. 2. 113.
Quemvis eventum ferre. 9. At. ep. 6.
Rei eventum experiri. Cæs. l. 3. B. G. c. 3.
In rei eventum intentum esse. Id l. 8. c. 1.
Eversio *est verbale evertendi.*
Eversionem inferre. Or. 2. 244.
Exanimatio *est metus subsequens, et quasi comes pavoris.*
In exanimationem incidere. Ph. 3. 26..
Exceptio *est exclusio, conditio.*
Sine exceptione aliquid polliceri. Fam. 82.
—————— laudare. At. 297.
—————— legem aliquam tollere. Or. 2. 70..
Cum *vel* sine Exceptione aliquid dicere. Or. 1. 252. interdicere. Or. 1. 289. cavere. Rh. 80.
Exceptionem dare. Rh. 98.. Ph. 1. 69.
————— habere. At. 87..
Exceptione excludi. Rh. 98..
Addere exceptionem. l. 1. de Inv. c. 33.
Exceptionem removere. Plin. in Pan. c. 58.
Excursio *est incursio, vel latrocinium.*
Excursionem facere. At. 17.. et Cæs. l. 2. B. G. c. 30.
Excusatio *est purgatio, satisfactio, vel causa.*
Excusationem quærere. At. 196. Or. 2. 91..
————— parare. At. 195.
————— dare. Fam. 86. Or. 1. 229..
————— habere. Rh. 95. At. 128.. et al.
————— afferre. Fam. 145.
Excusatione uti. Fam. 48. 266.. et al.
Excusationem accipere, *est id probare, quod in causa esse, vel fuisse aliquis dicat.* Ph. 3. 104. Fam. 25.. 48. 198. . 199.
————— admittere. Ascon. Pæd.
————— probare. Rh. 219.. Ph. 3. 90..
Excusatione stultitiæ deprecari aliquid. Pro Cæc. c. 11.
Excusationem ad aliquem relinquere. At. 138.
Execratio *pro imprecatione ponitur; id est precibus malis.*
Execratione devincire. *Cicero pro Sest.* Hunc Pompeius omni cautione, fœdere, execratione devinxerat, nihil contra me esse facturum. Or. 3. 6.
Exemplar. *Laurentium Vallam scio multum discruciatum in tradenda exempli, et exemplaris differentia; quæ certe nulla mihi esse videtur. Est igitur* exemplar *idem quod exemplum, idest, species, quam artifex imitatur, ad quam efficitur aliquid. Non diffitebor tamen, in quisbusdam locis usitatius dici* exemplum, *quam* exemplar.
————— sibi proponere. Or. 2. 140. Ph. 2. 195. . 201.
————— intueri. Ph. 3. 100.
————— imitari. Or. 2. 140. Ph. 2. 195..
————— sequi. Ph. 2. 195..
————— exprimere. Plin. lib. 33. cap. 12.
Exemplum *est res, quæ nobis aut vitanda, aut imitanda proponitur. Vel est* exemplum *idem, quod imago, factum, auctoritas, documentum, specimen. Ponitur vero aliquando pro eo, quod vulgus dicit* copiam, *vel* formam: *ut cum dicimus* literarum exemplum; *vel* binas litteras eodem exemplo accepi. *Dicuntur præterea* exempla *graves pœnæ, quæ possint aliis esse exemplo. Dicitur etiam* exemplum, *quod adhibetur rei aut probandæ, aut ornandæ causa. Ponitur item pro eo, quod vulgus monstrum vocat.*
Pro supplicio vel animadversione.
Exemplum edere. At. 300.
————— prodere. Or. 2. 151..
————— statuere. Or. 1. 131.
Extra eam significationem.
Exempli causa. *Hoc loquendi genere solent uti Latini, cum rem velut pinguiori Minerva, et familiarius tractare volunt: vel cum aliquid exemplo fulciunt, et confirmant.* Rh. 55. 134. Or. 1. 23. et al.
Exemplo. *Resolvi potest hic ablativus in hunc modum, ut dicatur aliquis aliquid exemplo facere, tanquam exemplo utens, vel exemplum sequens. Cicero in Famil.* Quod exemplo fit, jure fit. *Fam.* 47.. 192.. *Idem pro Sylla:* Id veteri exemplo, atque instituto optimi cujusque faciebant. Or. 2. 176. . 249. . et al.
Ad exemplum *idem est, quod exemplo: maxime cum ad imitationem refertur. Cicero Offi.* 2. Ad exemplum amissi Imperii portari in triumpho Massiliam vidimus. Ph. 3. 38..
Exemplum petere. Or. 3. 149. Ph. 3. 55.
————— expetere. Plaut. 425.
————— capere. Ph. 3. 102. .
————— sumere. Ph. 3. 103. .
————— habere. Or. 2. 140. Or. 3. 186.
————— sequi. Or. 1. 116. .
————— ponere. Rh. 55. . 58. . 69. . 133. . 225. .
————— apponere. Ph. 3. 117.
————— supponere. Rh. 81. .
————— proponere. Rh. 62. . Or. 2. 140. Or. 3. 225.
————— edere. At. 300.
————— esse. Fam. 26. Rh. 104.. Or. 3. 272. .
Exemplo esse. Ph. 3. 111.
Exemplum relinquere. Or. 3. 182.
————— præbere. Liv. Dec. 4. lib. 2.

Exemplum tollere. Fam. 13.
———— renovare. Or. 3. 153.
Cum ad literas refertur.
Ex hac exempli significatione dicimus, epistolas, vel litteras eodem exemplo reddi, *aut* conscribi: *id est in eandem rem, in eandem sententiam, in eandem materiam. Est id etiam (ut principio monuimus) quod Barbari dicunt* copia, *vel* forma.
Exemplum exarare. Fam. 142..
Actorum Exemplum edere. Dig. 49. t. 14. leg. 45.
Epistolarum Exemplum componere. 2. Agr. c. 20.
Exemplum mittere. At. 116..
Uno exemplo vel exemplo eodem litteras scribere. Fam. 135. reddere. Fam. 173. accipere. Fam. 145.. 201.. dare. Fam. 48.
Exequiæ. *Exequias vocant Latini funebrem pompam, vel funebre officium: quod scilicet in funere alicujus exequimur.*
Exequias funeris prosequi. Pro. Clu. c. ult.
———— ducere. Plin. lib. 8. cap. 42.
———— comitari. Id. l. 11. c. 18.
———— celebrare. Liv. l. 25. c. 17.
———— solvere. Virg. 7. Æn. 5.
———— cohonestare. Or. 1. 9.
Exequiis spoliare. Or. 3. 108.
Exequias frequentare. Suet. in Tib. c. 32.
———— parare. Ovid. 2. Fast. 818.
Exequiis carere. Ph. 2. 178.
Exercitatio *est assiduus usus.*
Exercitationem capere rei alicujus. 1. Off. c. 18.
Vir egregia exercitatione in Dialectis. 3. Fin. c. 12.
Exercitatione delectari. Ph. 2. 21..
———— uti. Or. 3. 39. Ph. 3. 84.
———— rei alicujus assuefieri. Or. 2. 106.
———— aliquid consequi. Ph. 3. 12..
Exercitationem augere. Ph. 3. 25.
———— rei alicujus perdere. Or. 3. 108.
Exercitatione egere. Ph. 3. 98..
Exercitus, us, ui, *militum copiam significat ab exercendo: quia (ut scribit Varro) exercendo fit melior.*
Exercitum scribere. Salust. in Jugurt.
———— conscribere. Or. 3. 201..
———— cogere. Fam. 224.
———— colligere. Or. 3. 70.
———— parare. Or. 3. 192.
———— comparare. Fam. 185. 188.. Or. 3. 201..
———— conflare. Or. 2. 173. Or. 3. 194.
———— facere. Or. 3. 199.
———— conficere. Or. 2. 15.. Or. 3. 202..
———— habere. Fam. 91.. 118.. et al.
———— lustrare. Fam. 244. At. 79. et al.
———— recensere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
———— ducere. Fam. 240.. 244. et al.
———— ductare. Salust. in Catil.
———— adducere. Fam. 23. 245..
———— inducere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
Exercitum deducere. Liv.
———— abducere. Fam. 23..
———— collocare. Fam. 245..
———— castris continere. Cæs. de B. G. lib. 1.
———— distribuere. Cæs. de B. G. lib. 1.
———— exponere. Cæs. de B. C. lib. 5.
———— instruere. Or. 3. 71.
———— permutare. Liv.
———— dimittere. Fam. 245.. Or. 3. 89..
———— deponere. Or. 3. 218..
———— dissipari. Fam. 243..
———— reficere. *Id est iterum conficere.* Liv. Dec. 1. lib. 3. Cæs. de B. G. lib. 7.
———— supplere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
Exercitui supplementum scribere. Salust. in Jugurt.
Exercitum augere. Sal. in. Jugurt.
———— multiplicare. Liv.
———— confirmare. Salust. in Jugurt.
Exilium *est proscriptio, vel exterminatio.*
Exilio mulctare. Fam. 224.. Or. 1. 304. et al.
———— afficere. Ph. 3. 121..
In exilium pellere. Rh. 113..
———— ejicere. Or. 2. 106.. 107..
———— mittere. Ph. 3. 104.
———— proficisci. Or. 2. 101.. Ph. 1. 76.
———— ire. At. 167.. Or. 2. 101.. et al.
In exilio esse. Ph. 2. 76.
———— vivere. Vell. l. 2. c. 62.
Exilium pati. Virg. 2. Æn. 638.
———— tolerare. Tac. 4. Ann. c. 71.
———— in aliquem statuere. Id. 6. Ann. c. 18.
De Exilio reducere. At. 150.. Or. 3. 162.
———— revocare. Liv. l. 27. c. 34.
Existimatio *est auctoritas, honestas, fama, opinio, commendatio. Et tam activæ, quam passivæ significationis est: poniturque tam in malam, quam in bonam partem.*
Existimationem colligere. Or. 1. 66..
Ad existimationem dimanare. Or. 3. 38.
In existimationem venire. Rh. 66..
Existimationem accipere. *Id est in existimationem venire.* Fam. 136..
Existimatione aliqua esse. At. 300..
Existimationi consulere.. Or. 1. 62. 177.
———— servire. At. 73..
Existimationem agi. Fam. 227.. Rh. 126. Or. 1. 120..
In discrimen existimationis venire. Or. 1. 66.
Existimationem oppugnare. Fam. 41..
———— lacerare. Suet. in Cæs. c. 75.
———— perdere. Auct. ad Her. l. 4. c. 10.
Contra existimationem venire. At. 2.
———— esse. Fam. 25. 74..
Existimationem violare. Fam. 230. Or. 1. 13..
———— imminuere. Or. 1. 213.
———— amittere. Or. 1. 147.
De existimatione deperdere. Or. 1. 280.
Existimationem reconciliare. Or. 1. 67.
———— conservare. Fam. 113..

Existimationem suam alicui committere. At. 292.. Or. 1. 18.
EXITIUM *est pernicies.*
——— comparare. Or. 2. 173.
——— dare. Terent. And. 4. 1.
Exitio esse. At. 305..
EXITUS *est eventus, vel casus.*
Exitum dare. Rh. 137..
——— afferre. Ph. 1. 168.
——— reperire. Fam. 44. Ph. 1. 60.
——— habere. Fam. 23. . 27. . 80. et al.
In exitu esse. Or. 2. 143..
EXORDIUM *est principium, vel proœmium.*
——— ex re aliqua ducere. Ph. 1. 128..
——— capere. Or. 3. 201. Ph. 1. 129. . et al.
Exordium a re aliqua nasci. Ph. 1. 149..
EXPECTATIO. *Tam trita est hujus nominis significatio, quam verbi, a quo ducitur. Quare nihil habet, quod diligentius explicandum sit. Observabis tantum, active, vel passive poni in quibusdam loquendi modis.*
Expectationem movere. At. 30.
——— commovere. At. 2. 306.
——— concitare. Fam. 18..
——— facere. At. 46. Ph. 1. 3..
——— dare. At. 29..
——— afferre. At. 48.
In expectationem adducere. Ph. 1. 156.
Expectationem esse. Fam. 19. . 253.. At. 105. . 284. Or. 2. 33.
In expectatione esse. *Active.* Fam. 145. . *Passive.* Fam. 19. 123. 128. At. 127.
Expectationem habere. *Active.* At. 112. . *Passive.* Fam. 68. Or. 3. 272.
Expectatione plenus. *Cic.* Ex tuis litteris plenus sum expectatione de Pompeio. 3. At. ep. 14.
——— teneri. Rh. 115.
——— pendere. Or. 2. 79.
Expectationem suspensam tenere. Fam. 147.. Or. 2. 19.
Expectatione torqueri. At. 132.
——— angi. At. 134..
——— cruciari. At. 150.
Expectationem sustinere. *Sensu duplici expectationem sustinere a Cicerone dicitur. Uno sic Officiorum tertio :* Sustines, *inquit,* non parvam expectationem imitandæ industriæ nostræ, magnam bonorum, nonnullam fortasse nominis, *id est magna est expectatio in te industriæ meæ referendæ, et præstandi nominis. Ph.* 3. 53. *Altero sic Famil.* 2. Tanta est expectatio, *inquit,* vel animi, vel ingenii tui, ut ego te obsecrare, obtestarique non dubitem, sic ad nos confirmatus revertare, ut, quam expectationem tui concitasti, hanc sustinere, ac tueri possis.
Expectatione suspensum et incertum pendere. 2. Agr. c. 25.
Expectationi occurrere. Or. 2. 30. .
Expectationem explere. Rh. 102.
——— vincere. Fam. 19.. 42.
——— movere. At. l. 2. ep. 14.
Expectationem commovere. l. 1. ep. 4.
——— dare alicui. l. 2. ep. 12.
——— decipere. Rh. 135..
——— derivare. At. 31.
Expectatio me tenet. 2. de Or. c. 18.
In expectationem adducere. 1. Tusc. c. 17.
Expectationem sui facere. 4. Ac. c. 4.
——— alicui afferre. At. l. 3. ep. 18.
In expectatione esse. Cæs. lib. 2. de B. G. c. 17.
Præter expectationem. 2. de Or. c. 70.
EXPENSUM *contrarium est* Accepto, *quam vocem vide.*
——— ferre. Fam. 76. . 114. At. 24.. 247.. Or. 1. 95. et al.
EXPLANATIO *est, quæ reddit rem apertam, et dilucidam.*
Explanationem adhibere. Ph. 2. 104..
——— rei alicujus facere. Or. 2. 246..
——— habere. Ph. 2. 135..
EXUL *est ejectus, extorris, exilio mulctatus.*
Exulem reducere. Fam. 183. Or. 1. 238. et al.
——— revocare. Or. 2. 164.
——— restituere. Or. 3. 153.

F

FABULA *est res commentitia, scena, comœdia, tragœdia, apologus, argumentum.*
Fabulam dare. Or. 2. 35. . Ph. 1. 148..
——— agere. At. 317.
——— recitare. Ph. 3. 81..
——— peragere. Ph. 3. 90. . 91.
——— exigere. Terent. Prol. And. et Hecyr.
——— conficere. Or. 3. 167.
——— stare. *Id est gratam esse populo ; probari, non explodi.* Ter. Prol. Hecyr.
FACETIÆ. *Facetias appellant Latini jocum, salem, leporem, cavillationem, dicacitatem, urbanitatem, festivitatem, argutiam.*
Facetiis conditum esse. Ph. 3. 27.
——— capi. *Id est oblectari.* Fam. 134..
FACIES *incipit sub fronte, et auribus ; desinit ad mentum. Non solum vero in hominum corporibus, sed etiam in rebus aliis dicitur. Nam Montis, et Cœli, et Maris facies, si tempestive dicatur, probe dicitur.*
Solœcismi faciem habere. Quint. lib. 1. cap. 5.
Faciem exprimere. Id. l. 8. c. 3.
In faciem rei alicujus se convertere. Virg. lib. 12. Æn.
Ne de facie quidem nosse. Or. 3. 96. .
Homo facie liberali. Ter. Eun. 3. 2. 20.
Faciem sibi fingere. 1. de Or. c. 28.
——— mutare. Plin. l. 25. c. 2.
——— immutare. Salust. Catil. c. 32.
In faciem montis curvari. Virg. 4. Georg. 360.
FACILIS *modo ad personam pertinet, modo extra personam est. Cum ad personam pertinet, significat lenem, humanum, exorabilem,*

vel indulgentem. Aliquando etiam expeditum, vel explicatum : ut, Orator facilis ad dicendum ; vel, facilis Poeta in versu scribendo : id est dilucidus, et stylo non implicato, vel perplexo. Extra personam significat minus operis, vel nihil negotii habens : vel dicitur facile, quod in nullo labore positum est.

Facilem se præbere. At. 296.

——— aliquem habere. *Duæ hæ locutiones ex facilis significatione sunt, quæ ad personam pertinet. Dicitur autem facilem se præbere, qui in audiendo, vel negotio suscipiendo non superbus, vel importunus est, aut morosus. Facilem autem eum habemus, qui se nobis facilem præbet.* Fa. 95. . Ph. 2. 130. .

Facili aliquo uti. *Id est facilem aliquem habere.* Ter. Heaut. 2. 1.

Facilitas *idem est, quod lenitas, vel humanitas. Extra personam etiam esse potest : ut facilitas orationis, facilitas styli.*

Facilitatem exercere. Cic. 1. Offic. Exercenda est etiam facilitas, et altitudo animi. Ph. 3. 18.

Facinus *aliquando in bonam, aliquando in malam rem usurpatur.*

Pro facto honesto.

Sua narrare facinora. Ter. Heaut. 2. 1. 8.

Facinus præclarissimum facere. Auct. ad Her. l. 4. c. pen.

Egregia ingenii facinora. Salust. in Jug. c. 2.

Pro scelere, vel flagitio.

Adducere ad facinus. Or. 1. 237. .

Impellere ad facinus. At. 277.

Facinus facere. Fam. 22. . Ph. 1. 84. . Ph. 2. 4. .

——— conficere. Or. 1. 31.

——— committere. Fam. 40. . Or. 1. 29. Ph. 2. 164.

——— admittere. Or. 2. 170. Or. 3. 121. . Ph. 3. 71.

——— suscipere. Or. 1. 237. . Or. 2. 53. .

——— obire. Or. 2. 102. .

Factio *est facultas, vel actus faciendi.*

Factionem testamenti habere. *Id est facere posse.* Fam. 105.

Factum *dicitur, quod fit, res scilicet gesta, vel actio.*

Factum gerere. Cicer. pro Dom. Illud pulcherrimum factum, quod ex auctoritate Senatus gessi. Or. 2. 232.

Facultas *in singulari numero generaliter pro commoditate ponitur. In plurali vero pro copiis, vel divitiis sæpe accipi solet.*

Pro divitiis, et bonis.

Facultates habere. At. 178. .

——— alicui magnas, *vel* tenues esse. Or. 1. 1.

——— augere. Fam. 101.

——— alicui deferre. At. 178. .

Prout facultates ferunt. Ver. 2.

Pro commoditate.

Facultatem expetere. Or. 2. 243. Ph. 2. 77. .

Facultatem comparare. Rh. 113.

——— offerre. Or. 2. 33. . 111. .

——— concedere. Or. 2. 93. .

——— dare. Fam. 32. 155. 250. . At. 105. Rh. 80. . et al.

——— largiri. Or. 1. 2. Or. 3. 168. .

——— suppeditare. Rh. 128. .

——— adipisci. Rh. 87. .

——— consequi. Ph. 2. 4.

——— assequi. Ph. 3. 36. .

——— habere. Fam. 7. 74. 151. . 168. At. 3. . et al.

Facultatis alicujus esse. *Id est facultatem in aliquo esse.* Ph. 2. 167. .

Facultatem esse alicui. Fam. 145. . Or. 1. 3. Or. 2. 7. Or. 3. 110.

——— in aliquo. Ph. 3. 98. . Fam. 57. Rh 207. . et al.

——— prætermittere. At. 127. .

——— adimere. At. 41. . 128. .

——— eripere. Fam. 33. . 250.

Ut tulit facultas. Rh. 52. . *vel* quoad tulit facultas. Rh. 63.

Eum sensum habet hæc locutio, quantum potui, vel quoad ejus fieri potuit.

Fallacia *dicitur fraus, dolus, præstigiæ, vel deceptio.*

Ex fallaciis aliquem totum constare. Or. 1. 48.

Prensare sine fuco et fallaciis. At. ep. 1.

Fallaciam intendere. Teren. Heaut. 3. 2.

Fallaciis aliquem aggredi. Fœdr. l. 3. fab. 16.

Fingere fallaciam. Plaut. 2. 1. 2. Asin.

Facere fallaciam. Plaut. Cas. 5. 1. 6.

Componere fallaciam. Plaut. Pœn. 3. 5. 29.

Invenire fallaciam. Ter. Heaut. 3. 3. 36.

Intendere in aliquem fallaciam. *Ib.* 3. 2. 2.

Fama *aliquando pro nominis celebritate, et existimatione capitur. Aliquando pro rumore, et disperso disseminatoque sermone, ac dicto quodam populari. In utravis significatione tam in malam, quam bonam partem, usurpari potest.*

Pro nominis celebritate.

Fama levi momento pendens. Liv. l. 2. c. 4.

Famam expetere. Or. 3. 26. .

——— desiderare. Fam. 145. .

——— colligere. Or. 1. 66.

——— conficere. *Id est parere.* Rh. 188. .

——— consequi. Fam. 24.

——— subire. At. 289. Or. 2. 121.

——— inurere. Or. 2. 125. .

Famæ servire. At. 72. .

——— consulere. Or. 3. 161.

——— parcere. *Id est consulere.* Propert. lib. 1. el. 15.

Famam tenere. Fam. 54. .

——— conservare. Or. 1. 66.

——— hærere ad metas. *Id est deprimi.* Or. 3. 53. .

——— alicujus agi. Ph. 3. 107. .

——— lædere. Or. 2. 20. .

De fama detrahere. Fam. 38. 92.

Fama spoliare. Ph. 3. 67.

Famam depeculari. Rh. 36.
——— atterere. Salust. in Catil.
——— abjicere. Fam. 135. .
Pro rumore, vel dissipato sermone.
Famam dissipare. Or. 3. 261.
——— nasci. Rh. 8.
——— surgere. Fam. 117.
——— manare. Or. 3. 261. *vel* emanare. Or. 1. 76. .
——— esse. At. 117. 251. . Or. 2. 248. et al.
Fama esse. *Id est celebrari.* At. 324.
——— celebrare. At. 294. .
Famam percrebrescere. Fam. 149. Or. 1. 215. . 222.
——— peragrare. Or. 3. 120.
——— pervadere. Or. 2. 12.
——— venire. Fam. 136. . At. 136. . *vel* pervenire. At. 78. . Or. 2. 169.
Fama accipere aliquid. Ph. 2. 45.
Famam reprimere. Or. 3. 235. .
——— mori. Or. 2. 204. .
FAMES *est edendi cupiditas.*
Famem sustentare. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— tolerare. Cæs. de B. G. l. 1.
——— dominari in aliquo. *Id est urgere.* Cic. pro Clu. c. 25. Jam hoc ignoratis, Judices, ut etiam Bestiæ, fame dominante, plerunque ad eum locum, ubi pastæ aliquando sint, revertantur ?
Fame necari. At. 85. . 308.
——— enecari. Ph. 2. 123. .
——— premi. Plin. l. 37. c. 8. *vel* confici. Fam. 107. . Ph. 3. 57. .
——— suffocari. At. 140.
Famem cibo depellere. Ph. 1. 56. .
——— pellere. Tib. l. 2. el. 1.
——— propulsare. Tac. 14. Ann. c. 24.
——— deponere. Ovid. 4. Met. 98.
——— levare. Id. 14. Heroid. 96.
——— tolerare. Id. 1. de Pont. el. 2.
——— explere. Or. 2. 225. .
——— saturare. Claud. de Phœn.
FAMILIA *est agnatio, cognatio, gentilitas, genus, gens, nomen, stirps, secta.*
Familia illustris, et vetus. Or. 2. 127. .
——— ampla, et honesta. Or. 2. 127.
——— fundatissima. Or. 2. 232. .
In familiam se conjicere. Or. 3. 4. .
Familiam ducere, *translate principem esse in re aliqua.* Phil. 5. c. 11. 4. Fin. c. 16.
Familia antiquissima, *vel* amplissima nasci. Ph. 3. 122.
FAMILIARIS *dicitur familiaritate conjunctus.*
Familiarem fieri alicujus, *vel* alicui. Fam. 31. Or. 3. 50. . 175. .
——— esse alicujus. Fam. 102. 106. *vel* alicui. Ph. 3. 103. . Fam. 99. . At. 314. .
Ex familiaribus esse alicujus. Fam. 31. 215. .
FAMILIARITAS *est usus, consuetudo, necessitudo, conjunctio.*
Familiaritatem inducere. Fam. 98. .
——— afferre. Or. 3. 151.
——— conflare. Ter. Eun. 5. 2.
——— contrahere. Ph. 3. 11. .
Ad familiaritatem alicujus applicare se. Or. 2. 27. 31. .
In familiaritatem alicujus se dare. Or. 1. 143.
——— venire. Fam. 102. . Or. 1. 143.
——— intrare. At. 292. .
Familiaritatem consequi. Salust.
In familiaritatem recipere. At. 300. Or. 3. 175. .
Familiaritate devinciri. Fam. 216. . At. 300.
——— implicari. Or. 3. 67. . 94. .
Familiaritatem habere. Ph. 3. 39.
——— esse alicui cum aliquo. Fam. 212.
In familiaritate versari. Or. 3. 67.
Familiaritatem augere. Fam. 212.
A familiaritate disjungere. Or. 3. 165.
Familiaritatem extinguere. Ph. 3. 103.
FAMULATUS *est servitus.*
In famulatu esse. Ph. 3. 109. .
FAS *idem est quod jus, vel quod licet.*
Fas omne delere. At. 11. .
FASTIDIUM *est contemptus, vel tædium. Ponitur etiam pro superbia, vel arrogantia.*
Fastidio esse. *Passivi sunt sensus hæ locutiones.* Plin. l. 7. c. 1.
In fastidio esse. Plin. lib. 12. cap. 19.
Fastidio efferri. Ph. 3. 106. *Abalienari ab aliquo.* 3. de Or. 25.
Fastidium levare. Quint. lib. 9. cap. 3.
——— purgare. Plin. lib. 8. cap. 27.
——— relevare. 1. de Inv. c. 17.
——— creare. Plin. l. 22. c. 24.
——— gignere. l. 14. c. 16.
——— sentire. l. 29. c. 5.
——— abigere. l. 23. c. 9.
——— abstergere. l. 26. c. 7.
——— detrahere. l. 22. c. ult.
——— discutere. l. 23. c. 1.
——— ferre. Cic. 10. Phil. c. 9.
——— pati. Virg. Ecl. 4.
——— afferre cibo. Colum. l. 6. c. 8.
FATUM *id appellant Latini, quod Græci εἱμαρμένην. Id est ordinem seriemque causarum, cum causa causæ nexa rem ex se gignit.*
Fatum canere. Ph. 2. 128. .
——— fari. Ph. 2. 94. .
Aliquid alicui fato impendere. Ph. 3. 103.
Vel fatum ipsum pendere. Or. 2. 106. .
Fatum manere aliquem. Or. 3. 162. . 256. .
——— aliquem circunstare. Or. 3. 228. .
——— venire. Or. 3. 190. .
Fati esse. Cic. Illud fati est; hoc consilii. Or. 3. 135. .
Fatum esse alicujus. Or. 3. 67. 253. *vel* alicui. Ph. 2. 141. 146.
Fato aliquo esse aliquem. Fam. 85.
Fatum exequi. *Pro subire.* At. 148.
——— flectere. Or. 2. 115.
——— mutari. Ph. 2. 112. .
FAX *idem est quod tæda.*
Faces comparare. *Id est parare.* Or. 2. 103. .
——— ministrare. Or. 3. 85.
——— præferre. Or. 1. 217. Or. 2. 100.

Facem jacere. Ph. 1. 22. .
Faces ferre. Ph. 3. 103.
——— adhibere. *Cic.* Neque parvis in rebus adhibendæ sunt hæ dicendi faces. *Id est ea vehementia.* Rh. 127.. Adde Ph. 2. 40..
FEBRIS, *vel* febricula *est morbi genus: dicta, ut volunt Grammatici, a feritate, vel a fervore. Et appellatur quotidiana, tertiana, vel quartana febris, quæ quotidie, vel in diem quemcunque tertium, vel quartum revertitur.*
In febrem incidere. Fam. 156. . 237.
Febrem habere. Fam. 107. . At. 97. Ph. 2. 143.
Febri jactari. Or. 2. 103. .
Febrem decedere. Att. 100. 272. *vel* discedere ab aliquo. Att 122. .
A febre relinqui. At. 122. .
——— liberari. At. 168. .
Febri carere. Fam. 262. Ph. 1. 167.
FELICITAS *idem est, quod beatitudo, prosperitas.*
Felicitatem esse alicui. Plin. l. 7. c. 11.
——— dare. Rh. 30. .
Felicitate uti. *Cic.* Perpetua quadam felicitate usus ille excessit e vita. Rh. 165.
FERIÆ *sunt dies festi, vel dies quieti Cœlestium.*
Ferias imperare. Ph. 2. 101. .
——— celebrare. Liv. Decad. 1. lib. 1.
FEROCIA, *et* ferocitas *idem sunt: significatque utrumque nomen idem quod insolentia, immanitas, crudelitas.*
Ferociam reprimere. Ph. 3. 41.
——— comprimere. Or. 2. 243. .
FERRUM *notum est genus metalli. Ponitur etiam pro gladio.*
Ferrum e cavernis terræ elicere. Ph. 2. 56. .
——— acuere. Hor. lib. 1. Car. od. 2.
Ferro ignique minitari alicui. Or. 3. 252. .
Cum ferro aliquos certis locis collocare. Or. 1. 292. .
——— in aliquem invadere. Or. 1. 289. .
FESTIVITAS *est lepor, vel jucunditas.*
Festivitatem habere. *Auct. ad Herenn.* Narratio debet habere sermonis festivitatem. Rh. 3.
Festivitate abuti. Rh. 214.
FIDES, ei. *Variis significatis a Latinis usurpatur. Aliquando enim velut quoddam officium denotat, quod amico maxime, aut alii cuivis præstitum, probitatis; negatum contra, perfidiæ malevolique animi documentum præbet. Aliquando pro constantia promissorum, vel auctoritate accipitur: sicque idem est quod justitia in rebus creditis. Sed tu diligenter observato, tam passive quam active poni.*
Fidem facere rei alicujus. Rh. 181. 221. . At. 106. . et al.
——— habere alicui. Fam. 104. 240. . At. 119. . et al.
In fidem alicujus se conferre. Fam. 103. Or. 1. 36.
Fidei committere. Fam. 50. *vel* mandare. Plaut. 828.
Fidem singularem alicui præbere. Nepos in Att. Vita.
In fidem alicujus se tradere. Salust. in Jugurt.
——— accipere. Or. 2. 191. .
——— recipere. At. 245. Ph. 3. 8.
In fide alicujus esse. Nam. 227. . Or. 1. 34. Or. 2. 280.
Fidem dare. Fam. 12. . 66. . Or. 2. 96. . 112. . et al.
——— interponere. Rh. 172. .
——— obstringere. Plin. lib. 7. cap. 13.
——— obligare. Or. 3. 204. .
In fide stare. Or. 2. 96. .
Fidem servare. At. 37. Or. 3. 31. . Ph. 3. 73. .
——— tenere. Or. 3. 245. .
——— retinere. Ph. 3. 112. .
——— præstare. Fam. 7. . 11. 66. . At. 82. . 256. et al.
——— liberare. Fam. 186. . Or. 2. 156.
——— solvere. Fam. 156.
——— colere. Or. 2. 148.
——— violare. Ph. 3. 73.
——— frangere. Or. 1. 47. . Ph. 3. 72. .
——— prodere. Propert. lib. 4. el. 4.
——— infirmare. At. 248. .
——— imminuere. Rh. 123.
——— derogare. Or. 1. 279. Or. 2. 147. .
——— abrogare. Rh. 4. 8. . Or. 1. 52. Ph. 1. 10.
——— persolvere. Liv. l. 2. c. 16.
Fides abiit, Æquos movere arma. Id. l. 3. c. 5.
Fidem labefactari. Or. 2. 58. .
——— concidere. Or. 2. 7.
FIDES, fidium, *idem quod Lyra.*
Fidibus discere. Ph. 3. 82.
——— scire. Ter. Eun. 1. 2.
——— canere. Ph. 1. 149.
Fides pulsare. Rh. 163. 192. . Ph. 2. 145.
FIDUCIA *est aliquando audacia: aliquando est existimatio, quam de fide, et virtute alterius habemus. Et sæpius in bonum, quam in malum, capitur.*
Fiduciam committere. Or. 2. 157.
——— habere de aliquo. Sen. ep. 16.
——— accipere. *Ne quid suspensum habeas, hic annotabis, quid sit, fiduciam accipere, idque ex Boetio in quarto Commentario Topicorum:* Fiduciam, *inquit,* accepisse dicitur, cuicunque res aliqua ea lege mancipatur, ut mancipanti aliquando remancipet: veluti si quis tempus dubium timens, Amico potentiori fundum mancipiet reddit uro, cum tempus illud dubium præterierit, hæc mancipatio fiduciaria nominatur, idcirco quod restituendi fides interponitur. *Cicero in Topicis:* Si tutor fidem præstare debet, si socius, si, cui mandaris, si, qui fiduciam acceperit, debet etiam Procurator. Rh. 224. *Aliud est Ciceronis exemplum in Libro* 7. *Famil. ad*

Trebatium Jurisconsultum: Sed quonam, *inquit*, modo jus civile defendes, cum omnia causa tua facias, non civium? ubi porro erit illa formula fiduciæ: inter bonos bene agier oportet? quis est enim, qui facit nihil, nisi sua causa? Fam. 101. *Verba sunt Ciceronis cum Trebatio jocantis. Itaque si duo hæc Ciceronis exempla cum Boetii expositione conjungamus, facile intelligetur, fiduciam bonæ fidei contractum fuisse. Sic est intelligendus Cicer. pro Flacco:* Pecuniam adolescentulo grandi fœnore, fiducia tamen accepta occupasti. Hanc fiduciam commissam tibi tenes hodie, et possides: cum tu testem spe recuperandi fundi paterni venire ad testimonium dicendum coegisti. *Id est pecuniam fœneratitiam a te sumpsit adolescens, ob eamque fundum tibi fiduciarium dedit.* Or. 2. 157. *Omnino fiduciariam mancipationem, vel venditionem hodie vocamus venditionem sub redimendi, redhibendique lege factam. Ex quo contractu nascebatur actio fiduciæ.*

FILIA. *Notæ est significationis nomen.*
Filiam suscipere. Or. 2. 55..
——— spondere. *Ib.*
——— pacisci alicui. At. 81.
——— collocare. Rh. 59. 173. Ph. 2. 101.. Ph. 3. 48.
FILIUS. *Notæ item est significationis hæc dictio.*
Filium procreare. Rh. 59. Ph. 1. 104..
——— gignere. Rh. 121..
——— producere. Or. 1. 82..
——— suscipere. Or. 1. 260.
——— adoptare. Rh. 183. . Or. 2. 220. .
——— efferre. *De funere intelligitur.* Rh. 104. . Ph. 2. 76.
FINIS *idem est quod exitus, modus, terminus.*
Finem afferre. Or. 3. 131. 132. . 198. 205. et al.
——— statuere. Fam. 94.
——— constituere. Ph. 3. 106. . 107. Or. 1. 6. 77.
——— præscribere. At. 291..
——— reperire. Fam. 153. Or. 2. 19.
——— facere. Fam. 97.·. 193. At. 159.. 263. et al.
——— habere. Ph. 3. 130..
——— prorogare. Or. 2. 129. Or. 3. 75. 249.
——— transire. Fam. 67. . Ph. 3. 20. .
——— prætergredi, *vel* egredi. Or. 1. 6.
FIRMAMENTUM *est stabilimen, robur, vel vires.*
Firmamentum in re aliqua ponere. Or. 2. 163..
——————— constituere. At. 16..
——————— habere. Or. 2. 5. . 18..
FIRMITAS *est quasi soliditas.*
Firmitatem nancisci. Fam. 173..
——————— habere. Ph. 3. 99. . 105.
FIRMITUDO *idem est, quod firmitas.*
Firmitudinem habere. Rh. 69.
FLAGITIUM *est crimen cum dedecore conjunctum.*
Flagitium esse. *Pro turpe esse.* Ter. Adelph. 1. 2.
——————— facere. Or. 1. 22..
——————— admittere. Or. 2. 44.
——————— committere. Rh. 184. . Or. 1. 271..
——————— suscipere. Or. 2. 126..
Flagitiis inquinari. Or. 1. 29..
In flagitiis voluntari. Fam. 127..
— flagitia se ingurgitare. Or. 3. 88..
Flagitiis nobilitari. Ter. Eun. 5. 4.
FLAMEN *aliquando generis est neutrius, et pro spiritu, vel flatu ponitur. Aliquando vero masculini generis est, et tunc significat Sacerdotem unius alicujus Dei antistitem.*
Flaminem prodere. *Id est creare.* Or. 3. 106..
FLETUS *pro planctu, vel lacrymis poni solet.*
Fletum movere. Rh. 104.
——————— fieri. Or. 1. 22. 210..
Præ fletu non posse loqui, aut scribere. At. 175.
FLOS, *vel* Flosculus, *est Arborum et Plantarum gaudium, unde postea fructus oritur: estque id, inquit Theophrastus, quod ipsis Plantis, et Arboribus a Natura accommodatur ad fructum. Per translationem a Latinis eleganter ponitur pro re maxime præstanti.*
Flosculos carpere. Or. 3. 25.
Flores delibare. Rh. 169..
——— decidere. Ph. 3. 41..
Flos Italiæ. Or. 3. 142. . 185..
——— populi. Rh. 169..
——— Legatorum. Or. 2. 159.
——— Equitum. Or. 2. 263..
——— juventutis. Or. 3. 167..
FLUCTUS. *Vulgaris est significationis hoc nomen. Translate positum pro perturbatione usurpatur.*
Fluctibus allui. Rh. 206.. Or. 2. 159..
——————— jactari. Rh. 206..
FLUMEN: FLUVIUS. *Ejusdem sunt significationis hæc duo nomina; et idem significant, quod amnis, vel profluens. Per translationem venuste utrumque sumitur pro ubertate, magnitudine, amplitudine, divite copia, vel exuberantia: ut, flumen ingenii, flumen orationis, flumen gravissimorum optimorumque verborum.*
Fluminis natura. Cæs. de B. G. lib. 4.
Flumen secundum. Cæs. de B. G. lib. 7.
——————— adversum. Cæs de B. G. lib. 7.
Fluvium fluere. Rh. 24. Ph. 2. 100. . 120..
——————— influere. Ph. 1. 168..
Fluvio secundo defluere. Virg. 7. Æn. 494.
De fluvio aquam sibi derivare. Plaut. Truc. 2. 7. 12.
Fluvium derivare. Virg. 1. Georg. 106.
——————— innare. 8. Æn. 651.
——————— transmittere nando. Stat. 9. Theb. 239.
——————— trajicere. Fam. 149.
FŒCUNDITAS *est ubertas, vel fertilitas.*
Fœcunditatem dare. *Cic. de nat. Deor.* Nos

aquarum inductionibus terris fœcunditatem damus. Ph. 2. 57.
FŒDITAS *est turpitudo.*
In fœditate esse. *Cic. in Philip.* 12. *c.* 6. Cujus scelere in hac vestitus fœditate sumus. Or. 3. 242.
FŒDUS, eris, *est pactio, vel fides, aut lex: dictum a* ferio, *ut quibusdam placet. Quidam hoc nomen a* Fecialibus, *id est Sacerdotibus derivant, per quos fiunt fœdera. Alii a* fide, *quia in fœdere interponebatur fides. Alii aliunde.*
Fœdere devincire fidem cum hoste. 3. Off. c. 31.
Fœdus pacisci. Or. 3. 10.
In fœdus transire. Liv.
——— coire. Virg. 11. Æn. 292.
Fœdus jungere cum aliquo. Liv. *et* Virg. 12. Æn. 822.
——— facere. Rh. 73. . Or. 3. 8. 246. . Ph. 1. 82.
——— jungi alicui. Liv. 26. c. 24.
——— icere. Or. 3. 8. 62. 85. .
——— ferire. Or. 2. 239. Or. 3. 123. .
——— sancire. Or. 2. 200. Or. 3. 8.
——— stare. Liv. l. 20. c. 19.
——— violare. Or. 3. 246. .
——— negligere. Pro Balb. c. 5.
——— frangere. Or. 2. 226. . Or. 3. 85. .
——— rumpere. Rh. 28. . Or. 3. 57.
——— renovare. Or. 3. 62.
——— firmare. Virg. 11. Æn. 330.
——— pangere. l. 10. 902.
——— componere. l. 10. 15.
——— servare. Ovid. 1. de Art. 641.
——— custodire. Just. l. 43. c. 5.
——— solvere. Virg. 10. Æn. 91.
——— turbare. l. 12. 633.
——— rescindere. Vellei. l. 2. c. 90.
Res ex fœdere repetere. Liv. l. 20. c. 10.
FŒMINA *tam de brutis dicitur, quam de rationis participibus.*
——— pulchritudine eximia. Ph. 2. 91.
——— bona. Or. 3. 186. .
——— præstantissima. Fam. 64.
——— primaria. Fam. 66. .
——— prudentissima et diligentissima. At. 288. .
——— sanctissima atque optima. Or. 3. 186. .
——— probatissima. Or. 1. 287.
FŒNUM *est herba arida, quæ ex prato percipitur: dictum (ut tradunt nonnulli) quod sine cura fœnus præbeat.*
——— chordum. *Idest quod Autumno secatur.* Col. l. 12. c. 13.
——— secare. Plin. lib. 18. cap. 28.
——— demetere. Col. lib. 2.
——— furcillis versare. Var. lib. 1. cap. 49.
——— colligere. Col. lib. 2.
——— construere. Plin. lib. 18. cap. 28.
——— in striam coarctare. Col. lib. 2.
——— in manipulos colligere. *Ibid.*
Fœni metas facere. Col. lib. 2. cap. 19.
Fœnum in metas extruere. Col. lib. 2.
Fœnum sub tectum congerere. *Ibid.*
——— in tabulata componere. Col.
FŒNUS *idem est quod usura. Festus vult esse proprie naturalem terræ fœtum: ob quam causam et nummorum fœtus, fœnus est vocatum. Gellius lib.* 16. *cap.* 12. *a* fœtu *dici tradit, et quasi a* fœtura *quadam pecuniæ parientis atque increscentis. Quidam a* fundo *dictum putant: quia cum* o, *non* u, *apud Antiquos scribebatur, quod (ut ait Valla Lib. 4.) sit naturalis terræ fructus: postea vero ad usuram translatum, quasi pecunia fructum per se producat, velut terra.*
Fœnori dare. Or. 1. 143. *vel* fœnore. Plaut. Curc. 4. 1. 19.
Fœnore accipere. *Ibid.*
——— sumere. Id. Asin. 1. 3. 95.
——— partam pecuniam habere. *Ib.* 2. 4. 23.
Pecuniam sine fœnore alicui credere. Nepos in At. c. 9.
Grandi fœnore occupare. Pro Flac. c. 21.
Fœnus accipere. Or. 1. 186.
Fœnore trucidari. Or. 3. 46. .
——— lacerari. Plaut. Curc. 4. 2. 22.
Fœnus renovare. At. 93.
——— fieri. *Cic. ad Att.* Fœnus ex triente Id. quintil. factum erat bessibus. At. 62. .
FŒTUS, us, ui, *est partus, vel fructus.*
Fœtum procreare. Ph. 2. 52.
——— fundere. *Ib.*
——— edere. Rh. 1. 20. .
——— reprimere. Rh. 166.
FONS *est aqua de terra manans. Per translationem pro causa sæpe eleganter ponitur.*
Ex eodem fonte fluere. 3. de Nat. D. c. 19.
Altius et a fonte repetere. Plin. l. 4. ep. 13.
Fontem exarescere. Cæs. l. 3. B. C. c. 49.
Fontes consilii alicujus aperire. At. 279.
——— Philosophiæ aperire. Ph. 1. 149. .
Fontem constituere. Ph. 3. 105. .
A fonte haurire, non rivulos consectari. Ph. 1. 40. .
Fontes sitire. *Dictum in eos, qui petunt ab aliis, quod ipsis affatim suppetat domi. Cicero ad Qu. Frat.* Tibi, quod rogas (quoniam ipsi fontes jam sitiunt) si quid habebo spatii, scribam. At. 320. *Significat Fratrem magis abundare versibus, quos tamen a se petat, perinde quasi carminum indigens.*
FORES *in liminibus profanarum ædium januæ vocantur.*
——— pulsare. Plaut. 76.
——— aperire. Ph. 3. 54. . *Dicitur proverbio* fores aperire, *qui rei cujuspiam ingressum, initiumque patefacit: unde fores amicitiæ aperire.* Fam. 208. .
——— crepare. Teren. Eun. 5. 8.
——— claudere. Or. 1. 89. . Ph. 1. 239. .
——— effringere. Or. 3. 45. .
——— restituere. *Ib.*
FORMA *generaliter est species, figura, notio,*

character. Itaque aliquando ad corpus pertinet. Aliquando vero a corpore abhorret.

Ad corpus pertinens.

Forma stata. *De forma, quæ ad corpus humanum pertinet, ita scribit Gellius Lib. 5. cap.* 11. Inter pulcherrimam fœminam, *inquit*, et deformissimam media quædam forma est, quæ a nimiæ pulchritudinis periculo, et a summo deformitatis odio vacat: qualis a Q. Ennio in Menalippa perquam eleganti vocabulo stata dicitur. Quam formam modicam et modestam Phavorinus non mehercule inscite appellat uxoriam. Ennius autem in illa, quam dixi, Tragœdia eas fere ait fœminas incolumi pudicitia esse, quæ stata forent. *Hæc Gellius.*

Forma liberalis. Or. 3. 38.

Formæ dignitas. Rh. 321. Ph. 3. 21.. 26..

Forma egregia. Ph. 1. 240.

——— honesta. Teren. And. 1. 1.

——— quotidiana. *Id est vilis et spreta.* Teren. Eun. 2. 3.

Extra corpus.

Formam Reipublicæ alicui mittere. Fam. 43.. At. 91..

——————— exprimere. Fam. 43..

Formam extinguere. Teren. Phor. 1. 2.

Forma honestatis. Ph. 1. 141..

——— dicendi. Rh. 117.. 146. 203..

——— ingenii. Rh. 192..

Formido *est metus permanens.*

Formidinem injicere. Or. 1. 162.

————— incutere. Curt. l. 4. c. 10.

————— inferre. Tac. 2. Hist. c. 15.

————— intendere. *Ib.* l. 3. c. 10.

————— ponere. Or. 2. 119..

————— opponere. Or. 1. 8.

Formula *a forma diminutivum est: prorsus tamen a corpore abhorret, et accipitur pro præscripto, norma, vel nota.*

Formulas constituere. Or. 1. 49. Ph. 3. 56.

———— proferre. Ph. 3. 64.

———— exprimere. Rh. 200. Or. 1. 49.

Fors *idem est, quod fortuna.*

—— hæc viderit. At. 601. 227..

Ut fors tulerit. At. 111. 118.

Fortuna *est accidentium rerum subitus ac inopinatus eventus, casus, temeritas. Ponitur etiam pro conditione, vel statu. Pro fortunis fortunam item poni aliquando videas.*

Cum adjectivis: idque in bonam partem.

Fortuna secunda. Fam. 51. 55.. Or. 2. 256..

——— integra. Or. 2. 184.

——— prospera. Or. 2. 198.

——— florentissima. Or. 3. 87.. At. 156..

——— excitata. Fam. 25..

Cum adjectivis: idque in malam partem.

Fortuna fluxa. At. 278..

——— mala. Fam. 11.

——— adversa. Fam. 51. 55.. Or. 2. 256..

——— spoliata. Or. 3. 87..

——— inclinata. Fam. 25..

——— prope jacens. *Ib.*

——— infima. Ph. 1. 137.. Ph. 3. 9.

Fortuna jactata. Or. 2. 19.

——— fatalis. Or. 3. 17.

——— misera. Or. 2. 19.

——— afflicta. Fam. 11. Or. 2. 174.

Cum substantivo.

Fortunæ abundantia. *Cic. de Orat.* In quibus summa laus est, non se prætulisse aliis propter abundantiam fortunæ. Rh. 140.

Cum verbis.

Fortunam dare. *Quint. Cic. de Pet. Consul.* Quanto melior tibi fortuna petitionis data est, quam C. Cælio? Ph. 2. 206..

Fortunæ se committere. At. 138..

Fortunam tentare. Or. 1. 262..

Fortunæ periculum facere. Or. 3. 76.

In fortunam devenire. Fam. 51.

Fortunam excipere. Or. 3. 77..

———— subire. Or. 2. 199.. 212..

Fortuna conflictari. Nepos in Tim.

Qua fortuna rem dat, ea &c. Liv. l. 1.

Fortuna esse. *Id est fortunam subire. Cic.* Fortuna optima illi esse debent. At. 273..

In fortuna esse. *Duplicem sensum habet hæc locutio. Dicitur enim aliquid esse in fortuna, quod positum est, et consistit in fortunæ potestate.* Ph. 1. 233.. *Dicitur præterea aliquis esse in fortuna, quam subit.* Fam. 82.. 237..

In fortuna versari. At. 181.

Fortunam insectari. At. 275..

Fortuna extrema stare. Or. 3. 274.

Fortunam levare. Fam. 73..

———— amplificare. Ph. 3. 107.

Fortunæ accessionem fieri. Fam. 18..

Fortunam alicui suffragari. Fam. 146.

———— aliquem complecti. Ph. 3. 106..

———— dilabi. Rh. 29..

De fortuna detrahere. Fam. 5..

———— adimere. Fam. 8.

Fortunæ *dicuntur bona, vel divitiæ, vel rerum status.*

Per fortunas. *Locutio est opem alicujus omni prece obtestantis.* Cic. ad Att. 3. Ad quæ recuperanda per fortunas incumbe. At. 49. 73. 75.

Fortunas augere. Liv. Dec. 1. lib. 3.

——— suas obtinere. Fam. 52..

Fortunis frui. Fam. 70..

Fortunas prodere. Rh. 26..

In fortunas invadere. Or. 3. 172..

Fortunis evertere. Or. 1. 58.

De fortunis deturbare. Or. 1. 8.

Fortunis spoliare. Or. 1. 4..

Fortunas amittere. Or. 2. 179..

——— morte dimittere. Ph. 1. 150..

Forum *pro macello aliquando ponitur. Interdum est, in quo judicia publica exercentur, Et apud Antiquos, qui peculiari nomine Judices vocabantur, in Curias distributi, eorum judicium Fori appellatione intelligebatur, Aliquando pro ipsa jurisdictione ponitur.*

Forum attingere. *Cicer. Fam.* 15. Posteaquam forum attigisti, nihil fecisti, nisi plenissimum amplissimæ dignitatis. 253.. Fam. 64..

Forum agere. *Id est judicia exercere, vel jus dicere.* Fam. 34. At. 76..
——— refrigescere. Fam. 253..
Fossa.
Fossam circundare. Ph. 1. 239..
Fossa circundare aliquid. Fam. 245..
———, et vallo munire. Cæs. de B. G. lib. 2.
Fovea *idem est quod scrobs.*
In foveam incidere. Or. 3. 193..
Fraus *est deceptio, qua aliquem circunvenimus; dolus, malitia, fallacia, insidiæ, error, præstigiæ, calumnia, circunscriptio, damnum, scelus, crimen.*
Fraudem creare. Plaut. 516.
Fraudi esse *apud Antiquos id significabat, quod vitio dari, unde aliqua pœna proveniret: Antiqui enim fraudem pœnam vocabant.* Fam. 5. 107.. At. 83. et al.
Fraudem ferre. *Fraudem ferre res nobis dicitur, quæ fraudi est.* At. 117.
In fraudem illicere. Ter. And. 5. 4.
——— deducere. Fam. 157..
——— agere. *idem est, quod conjicere in periculum.* Virg. Æneid. 10.
——— impellere. Or. 1. 28. Or. 3. 79..
——— conjicere. At. 47.
——— deferri, *vel* delabi. Rh. 164.
——— incidere. At. 180.
Fraudem suscipere. Or. 3. 88..
——— concipere. Ph. 1. 163..
——— admittere. Or. 2. 96.
——— facere. At. 61. 83.
Frenum *est instrumentum, quo Equus domatur, et retinetur. Nonnulli per æ scribunt. In plurali dicimus frena, et frenos.*
Frenum alicui adhibere. Rh. 183.
——— injicere. Or. 3. 250.
Frena recipere. Rh. 223..
Frenum mordere. Fam. 178.. *id est repugnare.* Statius l. 1. Silv. 2. *contrario sensu usurpat.*
Dare frenos. Liv. l. 34. c. 2. *id est laxare, ut dixit* Lucanus lib. 7. 124.
Frenos remittere. Ovid. 4. de Pont. El. 2.
Frena capere. *Ib.* ep. 13.
——— accipere. Liv. l. 37. c. 36.
——— moderari. Ovid. 2. de Pont. El. 9.
Frenos inhibere. Liv. l. 1. c. 48. *id est continere.*
Frenis temperare. Hor. l. 1. Od. 8.
——— coercere. Ovid. 5. Metam. 643.
Frequens *ponitur pro crebro, multo, pleno, celebri.*
Frequentes convenire in aliquem locum. Fam. 151.
Frequentem esse in aliquo loco. Or. 1. 21.
——— auditorem alicujus. Rh. 198.
——— in re aliqua. At. 306.
Frequentia *dicitur crebritas, vel multitudo, qualiscunque sit, sive hominum, sive rerum.*
Frequentia epistolarum. At. 93..
Frequentiam magnam rei alicujus esse in aliquo loco. Ph. 1. 241.
Frequentiam præbere. Or. 2. 263.
Frequentia sua celebrare. Or. 3. 86.
——— stipari. Or. 3. 101..
Frigus.
——— impendere. At. 314.
——— arcere. Ovid. 3. Trist. El. 10.
——— magnum esse. At. 313..
Frigore obrigere. Ph. 2. 7.
——— infestari. Cels. l. 2. c. 1.
——— mori. Hor. l. 1. ep. 17.
——— rigere. Id. l. 2. Sat. 6.
Frigoris vim pellere. Ph. 3. 35.
——— depellere.
Frigus vitare. Fam. 259.
——— captare. Virg. Ecl. 1. 53.
Frons *est pars capitis anterior supercilia excedens, pilis vacua, inter utramque aurem sita. Tu præter hæc annotato, frontem animi motibus persæpe inservire, vel ipsorum animi motuum tabulam veluti quandam esse; in qua vel tristitiæ, vel hilaritatis, vel gravitatis, vel levitatis signa notemus, atque observemus. Unde sunt sequentes locutiones.*
Frontem obducere. Quint. lib. 10. cap. 3.
——— perfricare. Sen. Præf. l. 4. quæst. nat.
——— corrugare. Plaut.
——— contrahere. Or. 2. 32..
——— adducere. Sen. l. 1. de Ben. c. 1.
——— caperare. Plaut. Epid. 5. 1. 3.
——— ferire. *Quod est irascentis.* At. 1. et in Brut. c. 80.
——— explicare. Hor. lib. 3. Car. Od. 29.
——— porrigere. Plaut. 288.
——— remittere. Plin. l. 2. ep. 5.
——— exporrigere. Teren. Adelph. 5. 3. 53.
Fructus *nunquam sine utilitatis, aut emolumenti specie est; sive in fruge, fœtu, partu; sive in delectatione voluptateque positus sit.*
Fructum ferre. *Interdum est fructum afferre, vel parere.* Fam. 15.. 127.. 191.. Or. 2. 82.. *Interdum vero fructum capere, aut percipere.* Fam. 165. Or. 2. 233. et al.
——— edere. 2. de Nat. Deor. c. 53.
——— creare. Quintil. l. 5. c. 11.
——— mittere. Plin. l. 12. c. 6.
——— debere. Fam. 10.
——— reddere. Rh. 166.
——— gignere. Plin. l. 16. c. 34.
——— capere. Ph. 3. 35.. 90. 109.. et al.
Fructus comparare. 2. Agr. c. 32.
Fructum serere, percipere, condere. De Sen. c. 7.
——— decerpere. Hor. l. 1. Sat. 2.
Esse alicui magno fructui. Liv. l. 34. c. 36.
Esse in fructu. Plin. l. 16. c. 12.
Fructum percipere. Fam. 25.. Or. 2. 167. et al.
In fructu habere. 1. Fin. c. 4.
Fructum esse, *vel* inesse in aliqua re. Ph. 3. 100. 102.
——— auferre. Ph. 3. 112..
——— perdere. Fam. 51..
Fruges, frugis; *vel* frux, frugis, *generale*

nomen est: et non modo frumenta, leguminaque complectitur, sed quicquid ex fructu terræ in alimoniam vertimus.
Fruges serere. Ph. 2. 57.
——— ad spicam pervenire. Ph. 1. 114..
——— fundere. Ph. 2. 83. Ph. 3. 88.
——— percipere. Ph. 3. 12..
Frugum copia. Or. 2. 202. 216.
——— ubertas. Or. 2. 202.
Ad frugem pervenire. Quintil. l. 1. c. 3.
——— bonam se recipere. Or. 3. 43. *vel* redire. *Recipere se ad frugem bonum dicuntur, qui rejectis vitiis, virtuti se dedunt, et vitam honestam sequuntur.*
——— bonam evadere. Lactant. lib. 6.
FRUMENTUM.
Frumentum providere. Cæs. de B. G. lib. 6.
——— imperare. Or. 1. 59.. 195..
——— importare. Cæs. de B. G. lib. 8. *Pro commeatu ex frumento in his locutionibus est.*
——— supportare. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— mutuum dare. 2. cont. Rull. 83.
——— ex agris comportare. 5. At. ep. 18.
——— intercludere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— comprimere. At. 82.
FUCUS. *Fuci variæ sunt significationes. Interdum est enim genus Apis sine aculeo; sed major est Ape mella conficiente. Præterea dicitur* fucus marinus, *herba; quæ et alga marina appellatur. Ad hæc* fucus *unguentum dicitur, sive ornamentum, quo mulieres tinguntur, et colorantur, ut vitia corporis emendent. Per translationem ponitur pro fraude, vel deceptione.*
Fuco illinere. Rh. 161..
Fucum facere. *Id est fraudem comparare. Ter. in Eun.* Deum sese in hominem convertisse, atque per alienas tegulas venisse clanculum, per impluvium fucum factum mulieri. 3. 5.
Sine fuco. *Id est simpliciter, et aperte.* Rh. 125.. 179. At. 1.
FUGA *interdum est ipse fugiendi actus: et in ea significatione sæpius ponitur. Interdum est cursus, vel impetus: ut apud Virg.* Ille volat, simul arva fuga, simul æquora vertit. *Ita de hoc nomine Grammatici balbutiunt: sed quare istum fugiendi actum quasi ab alia significatione distinguant, non video, cum perpetuo fuga sit fugiendi actus. Itaque, quando inanes istas, et ridiculas Grammatici vulgi interpretationes, aut, si ita vis, inscitiam meo more rideo potius, quam attendo, et te mecum ridere volo; in his ineptiis diutius non morabor: at alacriter Ciceronis locutiones proferam: in quibus hujus vocis significationem, et usum varium nullo negotio possis cognoscere. Antequam tamen id præstem, hoc te scire velim, fugam cum genitivo nonnunquam jungi: et tunc pro vitatione, vel declinatione poni, ut apud Ciceronem de Finib.* 1. At vero eos et accusamus, et justo odio dignissimos ducimus, qui blanditiis præsentium voluptatum deliniti, atque corrupti, quos dolores, quas molestias excepturi sint, occæcati cupiditate non provident: similique sunt in culpa qui officia deserunt mollitia animi; id est laborum, et dolorum fuga. Ph. 1. 55..
Fugam parare. At. 117.
——— ornare. Ter. Eun. 4. 4. *vel* adornare.
——— quærere. Or. 3. 202..
——— petere. Cæs. de B. G. l. 2. c. 24.
——— capere. l. 7. c. 26.
In fugam se conferre. Or. 1. 289.
——— conjicere. Or. 3. 51. *vel alios, cum illos fugamus.* Cæs. de B. G. lib. 2.
Fugam facere. *Fugam facimus, cum alios fugamus.* Or. 2. 226.. *Facimus etiam fugam, cum fugimus.* Terent. Eun. 4. 7.
In fugam vertere. Cæs. de B. C. lib. 5.
——— convertere. l. 1. B. G. c. 52.
——— dare. *Damus alios in fugam: vel nos ipsos. Nos.* Cic. in Verr. Or. 1. 222.. *Alios.* Cæsar de B. G. l. 2. c. 23.
——— movere. Liv. l. 7. c. 34.
Fugæ se dare. At. 116..
——— commendare. Hirt. B. Afr. c. 34.
——— mandare. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— committere. Vellei. l. 2. c. 72.
Fugam intercludere. Fam. 245. At. 115.
——— reprimere. At. 117.
——— inhibere. Ovid. 1. Met. 511.
Exilium et fugam deprecari. 3. de Or. c. 3.
Fugam intendere. Liv. 7. c. 37.
Fuga periculum evitare. Nepos in Dat. c. 2.
——— se ad aliquem recipere. Cæs. l. 1. B. G. c. 11.
Esse in fuga. 7. At. ep. 23. et 24.
Fugam moliri. Virg. l. Æn. 109.
——— agitare. Virg. 2. Æn. 640.
——— rapere. Val. Flacc. l. 5. 272.
FULMEN *est, cum nubium conflictu ardor expressus se emiserit. Translate etiam eleganter accipitur; ut cum Ciceró vocat Scipiones* Romani Imperii fulmina. Or. 3. 61.. *vel cum* fulmina orationis *dicit.* Rh. 198.. *aut* fulmina fortunæ. Ph. 1. 189..
——— jacere. Or. 2. 115. Ph. 2. 117..
——— emittere. Ph. 2. 117.
Fulmine icere. Or. 2. 115. Ph. 2. 118. Ph. 3. 71.
——— percutere. Ph. 2. 71. 77. 84.
FUNDAMENTUM *proprie est solum, vel sedes. Per translationem pro gradu, vel aditu ponitur. Et majorem habet in propria significatione, quam in translata, elegantiam.* Fundamentum jacere. *Proprie in ædificiis vel lapide structis, vel materia, fundamenta jaciuntur; super quæ, quod reliquum est operis, extruitur. Quare* fundamenta jacere *translate positum, id Latinis est, quod apparatum quendam facere, vel ea parare, vel ea proferre in medium, quibus ad rem peragendam opus sit: aut ea parare, quæ rem effectura videantur.* Fam. 12.. 161.. Or. 2. 127. 147. 265. et al.

Fundamentum ponere. Or. 3. 81. Ph. 1. 79.. Ph. 2. 108..
——— agere. Or. 3. 116.
Fundamenta locare. Plin. l. 36. c. 14.
——— subdere. Tac. ann. 4. c. 62.
——— substruere. Plaut. Most. 1. 2. 40.
——— quatere. Virg. 2. Æn. 610.
FUNDUS *dicitur vasis, armarii, et similium.*
Fundum execare. Or. 2. 55..
FUNDUS *est ager, prædium, possessio, regnum.*
Fundum habere. Ph. 3. 125..
Fundos suos obire. Rh. 106..
Fundum adjungere. Fam. 17.
——— populum fieri. Or. 3. 59.
FUNUS *est supremi diei celebritas, et pompa exequiarum: quod ponunt aliquando Latini pro morte etiam ipsa. Atque non minus translate, quam proprie, usurpatur. Translate vero usurpatum poni solet pro ruina, vel calamitate.*
——— curare. Fam. 56.
Funeri mergi: *Id est extingui. Quod loquendi genus plane poeticum est, et nusquam Oratoribus usitatum.* Virg. Æn. lib. 6. Funus facere *posuerunt aliquando Latini, pro mortem inferre, ut apud Plaut. in Asinar.* Acerbum funus filiæ faciet, si te carendum est. Funus facere *dixerunt etiam pro funus celebrare.* Fam. 56. Or. 2. 23.
Funeri operam dare. At. 238.
Funere efferri. Rh. 125.. At. 226. Or. 2. 221..
Funus alicui ducere. Rh. 135. Or. 1. 9.
——— procedere. Ter. And. 1. 1.
Funeris pompa privare, orbare, vel spoliare. Or. 3. 108.
——— exequias prosequi. Pro Cluen. c. ult.
Funeri justa solvere. Pro Rosc. Am. c. 8.
In funus venire. 15. At. ep. 1. Prodire. Ter. And. 1. 1. 8.
Funus indicere. Pro Dom. c. 16. Ornare. Suet. in Aug. c. 100. Celebrare. Liv. l. 8. c. 10.
FURIA. *Furias antiqui Poetæ appellarunt Deas speculatrices, vindicesque facinorum et scelerum. Vel Deas furoris, ut sunt Megera, Alecto, Tysiphone: alio nomine appellatæ Eumenides. Furias quoque vocant Latini scelestæ mentis tormenta. Et per translationem nonnunquam furia dicitur aliquis, qui furore percitus, et vesanus omnia perturbat, et miscet, vel furiose agit.*
Furiis agitari. Or. 1. 29. Ph. 2. 164.
——— agi. Hor. l. 2. Sat. 3.
——— accendi. Virg. l. 12. Æn. 945.
——— terreri. Or. 3. 89..
——— vexari. Or. 2. 213..
Furias concipere. Virg. 4. Æn. 474.
FUROR *est impotens animi ardor, impetus, vel insania.*
Furorem in corde gerere. Catul. carm. 64.
——— aliquem invadere. Fam. 260..
Furorem comprimere, vel reprimere. Or. 1. 209. Or. 3. 23.
Furore cœcus. Liv. l. 28. c. 22.
Furorem considere *dicimus, cum se remittit, et sedatur.* Ph. 1. 22.
Ad furorem redire. Fam. 150.
Impelli furore. Cæs. l. 1. B. G. c. 4.
FURTUM *Antiqui dicebant, quicquid clam factum esset. Virg.* Martisque dolos, et dulcia furta. *Furtum aliter definit Paulus Jurisconsultus his verbis:* Furtum est contractatio rei fraudulenta, lucri faciendi gratia, vel ipsius rei; vel etiam usus ejus possessionisve: quod lege naturali prohibitum est admittere.
Furtum facere. Or. 1. 49.. Or. 2. 55.. Ph. 2. 74..
Furti alligari. Ter. Eun. 4. 7. 39.
——— damnari. Or. 2. 155.
——— arguere. In Fragm. contra C. Ant.
——— deferre. *Ib.*
FUSTIS *est lignum teres, et acutum: quod et* sudes *dicitur.*
Fustem alicui impingere. Fam. 118..
Fuste aliquem verberare. Plaut. Mil. 5. 1. 8.
——— percutere. Hirt. B. Hisp. c. 27.
FUTILITAS *est vanitas, vel inanitas.*
Futilitatis plenum esse. Cicero de Natura Deorum. 2. *Hæc et dicuntur, et creduntur stultissime, et plena sunt futilitatis, summæque levitatis.* Ph. 2. 40.

G

GALLINA *avis est nota.*
Gallinæ ova supponere. Ph. 2. 50.
Gallinam ova parere. Ph. 1. 15.
GAUDIUM. *Cum ratione animus movetur placide atque constanter, tum illud* gaudium *dicitur. Cum autem et inaniter et effuse animus exultat, tum illa* lætitia gestiens, *vel* nimia *dici potest: quam definiunt,* Sine ratione animi elationem.
Gaudio afficere. Ph. 1. 141..
——— oblectare. Plaut. Pœn. 5. 4. 88.
——— esse alicui. *Ib.* v. 47.
In gaudiis esse. Ter. Eun. 5. 9. 5.
Gaudium capere. Val. Flac. l. 3. 698.
——— sentire. Plin. l. 16. c. 25.
——— percipere. Sen. ep. 59.
Gaudio compleri. Ph. 1. 141..
——— efferri. Fam. 151.
——— exilire. Fam. 153.
——— exultare. Or. 2. 102.. Or. 3. 173. At. 88..
——— triumphare. Or. 2. 20..
——— pæne desipere. Fam. 22..
Gaudium cumulare. At. 52.
Gaudio cumulari. Rh. 133.
Gaudium duplicare. Fam. 264.
——— erumpere. Ter. Eun. 3. 5.
——— contaminare. Ter. Eun. 3. 5.
GEMITUS *idem est quod fletus, vel planctus.*
Gemitum fieri. Or. 1. 22.

In gemitu versari. Fam. 252. .
Gemitum conticescere. At. 2. 208.
Genius *ab aliquibus dicitur vis, et Naturæ Deus hospitalis, et ipsa voluptas.*
Genio indulgere: *Id est animo obsequi.* Pers. Saty. 5.
Genium defraudare: *Id est Naturæ negare, quod appetit.* Ter. Phorm. 1. 1.
Cum geniis suis belligerare: *Id est genium defraudare.* Pl. 872.
Gens *idem est, quod natio, vel familia, vel populus aliquam regionem incolens.*
Majorum. Ph. 1. 32. 154. *vel* minorum Gentium esse. Fam. 139. . Ph. 1. 32. *Majorum vero Gentium qui sunt, ascriptitiis opponuntur. Minorum autem Gentium qui sunt, cum ascriptitiis conveniunt: id est non tanta dignitate, vel autoritate sunt, quanta sunt, qui majorum gentium appellantur.*
Genu. *Genua sunt femorum, ac crurum commissuræ.*
——— terram tangere. Ph. 1. 187.
Genibus niti. Ph. 2. 47.
——— alicujus advolvi. Liv. Dec. 3. lib. 8.
——— provolvi. Tac. 12. An. c. 18.
Ad genua alicujus procumbere. Liv. 1. 9. *vel* in genua, Curt. l. 9. c. 5.
A genibus repellere. Or. 2. 208.
De genu pugnare. Sen. de Provid. c. 2.
Genua flectere. Plin. l. 11. c. 45.
——— inclinare. Ovid. 11. Met. 355.
——— alicujus prensare. Tac. Ann. 1. c. 21.
——— amplecti. Virg. 3. Æn. 607.
Genibus accidere. Liv. l. 44. c. 31.
Genus *est natura, ratio, modus, species, familia, stirps, gens.*
——— ducere: *Id est* stirpem. Virg. Æneid. lib. 6.
——— ementiri. Or. 3. 55. .
Id genus similia. At. 207.
——— cetera. Rh. 3. 15. . 82. 83. .
Gestus, us, ui, *est actio quædam, et quasi pronuntiatio corporis.*
Gestum agere *dicuntur Histriones, fabularum Actores, vel Oratores in pronuntiando, cum certis quibusdam corporis motibus vel ad tristitiam, vel ad lætitiam, vel ad alios quoslibet animi affectus, impetusve designandos utuntur.* Or. 1. 14. 48. . Or. 3. 128.
Gestu alicui gratificari. Pro Corn. 14.
In gestu peccare. 1. de Or. 125.
Gestu uti. Ad Heren. l. 3. 26.
Gladius. *De Gladio ita scribit Varro: Gladius c, in g, commutato, a clade dicitur, quod sit ad hostium cladem.*
Gladio plumbeo jugulare: *Id est futili levique argumento devincere quempiam.* At. 10. .
Gladio suo jugulari. *De eo dicitur, qui suis ipsius dictis revincitur, aut qui suopte invento, dolove capitur: denique in quem quocunque modo seu dictum, seu factum retorquetur, quod ad ipso profectum sit.* Or. 1. 301.

Gladium nudare. Liv. Dec. 3. lib. 8.
——— stringere. Or. 3. 164.
——— distringere. Or. 111. Ph. 3. 74. .
——— educere. Rh. 63. . At. 56.
In gladium incumbere: *Id est mortem sibi consciscere, vel inferre, ut ii faciunt, qui se gladio transfodiunt. Cicero de Invent.* Ille, cujus merces erant, in gladium incubuit. Rh. 81.
Gladio incumbere. 1. ad Her. 18.
Gladium in vaginam recondere. Rh. 63. .
Gloria *proprie est constans, et confirmata de aliquo opinio et fama, sed cum laude et existimatione singulari: quam ita definit Cicero. Tusc.* 3. Consentiens laus bonorum, incorrupta vox bene judicantium de excellenti virtute. Ph. 1. 190. .
Gloriæ stimulus. Or. 3. 199.
——— æstus. Rh. 191.
Cursus ad gloriam. Fam. 145.
Iter Gloriæ. Or. 3. 159.
Gloriæ insignia. Fam. 152.
——— umbra. Or. 3. 91. .
——— seges. Or. 3. 108. .
——— materia *Cicero pro Milone.* Quid enim odisset Clodium Milo segetem ac materiam gloriæ suæ? Or. 3. 108. .
Gloriam appetere. Or. 2. 5.
——— expetere. Rh. 124. Ph. 1. 172. Fam. 246. .
Gloriæ avidus. Fam. 133. Or. 3. 135.
Gloria ustus. Fam. 210.
Gloriæ expers. Or. 2. 14.
Gloriam quærere. At. 298.
——— acquirere. Fam. 36.
Gloriæ parere. At. 282. . 298. . Ph. 3. 43. .
Gloriam nasci. Fam. 246.
——— dare. Or. 3. 93.
Gloriæ esse. Fam. 68. .
——— ducere. Or. 3. 273.
In gloria aliquem ponere: *Id est gloriam dare.* Or. 3. 238. .
Gloriam in se transmovere. Teren. Eun. 3. 1.
——— comparare. Ph. 3. 42.
Gloria afficere. Fam. 207.
Gloriæ commendare. Fam. 68.
In gloriam venire. At. 35.
Gloriam adipisci. Or. 3. 132. Ph. 3. 42.
——— consequi. Fam. 5. . 8. 12. 68. . 153. Or. 3. 182.
——— capere. Ph. 3. 101.
Gloria circumfluere. At. 36.
Magna esse gloria. *Pro gloria circumfluere.* At. 36. . Or. 3. 27. .
Gloria florere. Fam. 57. Rh. 85.
——— præstare. Rh. 143. .
Gloriam alere. Rh. 167. .
——— tenere. Or. 2. 14.
——— retinere. Fam. 110.
Gloriæ servire. Fam. 133. . Or. 2. 102.
Gloriam augere. Fam. 186. . Ph. 1. 2. .
——— amplificare. Ph. 2. 2.
——— multiplicare. At. 302.
——— duplicare. Or. 2. 232.

Gloriam minuere. Ph. 1. 2..
——— imminuere. Ph. 1. 2.
——— infringere. Or. 3. 102..
——— cadere. Or. 3. 108.
A gloria refrenare. Or. 3. 53..
Gloriam abjicere. Fam. 110..
GRADUS *in propria significatione duo maxime significat. Sunt enim interdum gradus, quibus in aliquem locum ascendimus. Fam.* 85.. *Interdum pro pedum gradientium vicissitudine ponuntur. Translate vero ad multa convertuntur. Sed translatio hujus vocis a loci significatione magis ducitur, quam ab alia. Gradus enim cum per translationem ponitur, plane pro existimatione, et honoris loco, vel sede, vel via est.*
Gradum jacere. Or. 2. 73..
——— facere. Or. 1. 109..
——— ascendere. Or. 2. 137. vel ad gradum. Ph. 3. 46.
——— assequi. Fam. 146.. Or. 2. 49..
Ad gradum pervenire. Fam. 179..
In gradu locare. Or. 2. 131. Or. 3. 155..
——— collocare. Or. 2. 204. Or. 3. 161. Ph. 1. 2..
——— ponere. Or. 3. 7.
Gradum tenere. Or. 2. 266.. Ph. 3. 72.
——— obtinere. Fam. 8.
De gradu dejicere. At. 261.. Ph. 3. 16..
——— dimovere. Ph. 1. 187..
GRATIA *variam habet apud Latinos significationem. Aliquando enim concordiam, amicitiam, conjunctionem consuetudinemque designare videtur. Aliquando pro grati animi fideli memoria est. Aliquando auctoritatem significat, unde* gratiosus, *qui multum potest auctoritate. Aliquando pro causa, vel nomine sumitur.*
Cum amicitiæ et conjunctionis speciem habet.
Gratiam alicujus sequi. Cæs. de B. C. lib. 1.
——— aucupari. Fam. 68..
——— conciliare. Or. 2. 17.. Rh. 178..
Ponere aliquem apud aliquem in gratiam. Fam. 116. At. 96. vel in gratia. At. 74. 88..
Gratiam consequi. Rh. 94..
——— inire cum aliquo. At. 9. 108. vel apud aliquem. Liv. Dec. 4. lib. 6. vel ab aliquo. Fam. 46.. Or. 1. 131.. 233.
In gratiam recipere. Or. 3. 125..
Gratiam esse alicui cum aliquo. Fam. 15. 123..
Esse in gratia cum aliquo. Fam. 10.. At. 28. Or. 1. 75. 80.
Gratiam tenere alicujus: *Id est esse in gratia.* At. 316..
——— retinere. At. 309.
——— exulcerare. Rh. 178..
——— componere inter aliquos. Ter. Hec.
——— reconciliare. Fam. 45. 59.
In gratiam reducere. Or. 3. 73.. 74. 125..
——— restituere. At. 2. Or. 3. 73..
——— redire. Fam. 15.. 38.. 42. At. 10.

Pro grati animi fideli memoria.
Gratiam debere. Or. 3. 165.. Ph. 1. 89. 105..
——— exigere. Ph. 3. 102.
——— commemorare. Or. 2. 209.
——— habere. Fam. 66.. 74.. 197.. vel gratias. Or. 3. 136. 155.. 188.
——— tribuere. Ph. 1. 109. Ph. 3. 64..
——— facere alicui criminis. *Id est crimen condonare.* Liv. l. 3. c. 28.
Gratiæ aliquid alicui apponere. Ter. And. 2. 1.
Gratiam reddere. Ph. 3. 4. 7..
——— referre. Ph. 3. 106. Fam. 9.. 21. 39. vel gratias. Fam. 173.. Or. 3. 191.
Gratias agere alicui. Fam. 17. 22.. 31. apud aliquem. Fam. 220. At. 245.
——— amplissimis verbis. Or. 3. 153..
——— singularibus verbis. Or. 2. 119. 183..
Gratiam persolvere. Or. 2. 276..
——— capere, *pro assequi. Cic. Fam.* 2. Cum præsertim considerem, nullam esse gratiam, quam vel non capere animus meus, vel in accipiendo, vel remunerando cumulandoque illustrare possit. Fam. 20..
Pro auctoritate.
EST *hic gratia idem quod auctoritatis quidam gradus plausu, vel favore confectus: semperque passive ponitur.*
Gratiæ causa: *Id est ut gratia ineatur.* Fam. 68.. Or. 1. 172.
Gratia ineptum. *Id est minus plausibile.* At. 143..
Gratiam aucupari. Fam. 68..
——— quærere. Or. 2. 17..
——— colligere. Fam. 26.. At. 317.
——— acquirere. At. 2.
——— afferre. Or. 2. 134.
——— consequi. Rh. 94..
In gratia esse. At. 79..
Gratia excipere. Fam. 16.
Gratiam extinguere. Fam. 2..
——— effundere. Fam. 26..
Pro causa.
Ea gratia. *Id est ea causa.* Ter. Andr. 2. 6. 1.
Accusandi gratia. Nepos in Conone.
Verbi gratia. 4. Acad. c. 29.
GRATULATIO *significationes verbi sui retinet: sed ponitur etiam pro supplicatione.*
Gratulationem alicui donare. Or. 3. 80..
——— decernere. Or. 2. 123.
——— significare. At. 53..
——— habere: *Id est celebrari.* Or. 3. 120..
——— facere. Fam. 176. At. 14. Or. 1. 70.
Gratulatione florere. Or. 3. 26..
Gratulationem effervescere. Fam. 127.
Mutua gratulatione fungi. Curt. l. 7. c. 2.
GRAVEDO *est morbus, seu humor, qui ex capite distillat, nares claudit, vocem obtundit, tussim siccam movet.*
Gravedinem facere. Plin. lib. 23.

Gravedine tentari. Suet. Aug. cap. 81.
Gravedini subvenire. At. 260. .
Gravedinem removere. At. 169.
GRAVITAS *est severitas, vel pondus. Pro severitate, personis tribui solet; pro pondere, rebus. Sic vocamus orationis, vel sententiarum gravitatem. Loci etiam, vel Cœli, vel morbi dicitur aliquando gravitas.*
Gravitatem adhibere. At. 327.
——— habere. Ph. 3. 96. Rh. 595. .
——— tenere. At. 154.
——— servare. Att. 155.
——— tueri. Fam. 72. .
GREX *est minorum animalium congregatio, ut Ovium, Porcorum, Caprarum. Per translationem de hominibus etiam dicitur: ut* grex Oratorum, grex Amicorum: *idque cum contemptu, et sine contemptu.*
In gregem recipere. Ter. Eun. 5. 9.
In grege annumerare. Or. 1. 33.
De grege esse. Or. 3. 274. .
GUBERNACULUM *est navis clavus, quo navis gubernatur et dirigitur. Translate vero ad alia refertur, ut ad Reipublicæ administrationem.*
Ad gubernacula Reip. accedere. De Inv. l. 1. c. 3.
Gubernaculum Reip. prendere. Ad Brut.
Ad gubernaculum Reip. sedere. Or. 1. 26. .
Gubernaculum tractare. Or. 3. 7.
A gubernaculis repellere. Rh. 89.
——— dejicere. Or. 2. 218.
——— recedere. Fam. 267.
Tradere alicui gubernacula. De Or. l. 1. c. 49.
GUBERNATIO *est Curatio, vel administratio.*
Gubernatione distringi. Rh. 154. .
——— regi. de Invent. 2. 164.
Ab alicujus gubernatione auferre aliquid. Or. 3. 36.
In alicujus gubernatione aliquid poni. Pro Dom. 130.
GULA *est meatus ille, per quem ingrediuntur cibi, et potus.*
Gulam oblidere. Pro M. Scaur.
——— frangere. Salust.
——— expleri. Suet. Vitell. c. 7.
Gula obtorta abripi. Ver. 4. 24.
GUSTUS *est sensus ipse, qui ex gustatione percipitur.*
Gustum habere. *Cic. Phil.* 2. Ut quidam morbo aliquo, et sensus stupore suavitatem cibi non sentiunt; sic libidinosi, avari, facinorosi veræ laudis gustum non habent. Or. 3. 182.
Gustu bonitatem cibi explorare. Colum. l. 2. c. 2.

H

HABENA *est retinaculum, et frenum, quo Equus cohibetur. Translate pro facultate, vel potestate accipitur.*
Habenas habere. Ph. 3. 104. .
——— adducere. Ph. 3. 104. .
Habenas remittere. Ph. 3. 104. .
——— laxas dare. Virg. Æn. lib. 1.
HABITATIO *pro domo, et loco, ubi habitamus, ponitur.*
De habitatione alicui accommodare. Fam. 203.
HABITUS, us, ui, *est corporis manens affectio. Vel animi constans et absoluta aliqua in re perfectio: ut virtutis, aut artis possessio alicujus, aut quævis scientia. Est etiam interdum cultus corporis, et vestimentum, vel forma.*
Habitu esse bono, vel malo. Or. 3. 50.
HÆREDITAS *est pecunia, vel bona alia, quæ morte alicujus aut quempiam pervenerunt jure. Vel est successio in universum jus, quod defunctus habebat. Et idcirco hoc nomine etiam damnosa hæreditas continetur, dividiturque in duodecim uncias; quæ assis appellatione continentur. Eleganter vero aliquando translationem videtur habere: ut cum dicimus hæreditatem gloriæ, vel rei alicujus similis.*
In partem hæreditatis vocare. Or. 1. 287.
Hæreditatem tradere. Ph. 3. 24. .
——— alicui. Rh. 70. Or. 1. 81. vel ad aliquem venire ab aliquo. Or. 2. 163. Ph. 3. 38. . vel obvenire. Or. 1. 112. .
——— capere. Or. 1. 304. .
——— adire. At. 26. Or. 1. 54. Or. 2. 187. . Or. 3. 168. .
——— obire. Or. 2. 67.
——— cernere: *Id est adire.* Fam. 133. . At. 86. 171. et al.
——— tenere. At. 220. .
——— obtinere. Fam. 217. .
——— avertere. Fam. 99. .
——— procurare. Cæs. B. C. l. 2. c. 18.
——— consequi. Nepos in Attico fin.
Hæreditate excludere. Or. 2. 24.
HÆRES. *Tradunt omnes,* hæredem *ab* hærendo *dictum, quod, qui* hæres est, hæret: *hoc est proximus est ei, cujus est hæres. Licet quidam* hæredem *dictum putant, quod dominus fiat bonorum, quæ ad eum perveniunt. Apud Veteres enim* hæres *dominus dicebatur, auctore Festo.* Hæredis *vero appellatione omnes significari successores, credendum est; tametsi verbis non sint expressi.*
Hæredem instituere. Rh. 99. . Fam. 226. Or. 2. 22.
——— scribere. Rh. 99. Or. 3. 111. Ph. 3. 66. . 70. .
——— facere. Fam. 199. Or. 1. 99. 288. Or. 3. 168. .
——— factitare. Or. 3. 168. .
——— relinquere. Or. 1. 3.
——— alicui succedere. Or. 3. 172.
——— aliquem alicui esse. Fam. 214. . Or. 2. 25. .
HASTA *secundum Varronem ab* asto *dicitur, quod stans ferri solet. Aspiratur tamen ad differentiam secundæ personæ Verbi* asto. *Ad venditionem etiam aliquando pertinet. Hastæ enim ea, quæ publice venundabant, subjiciebant Veteres.*

Pro spiculo.
Hastam evellere. 2. Fin. 97. Hasta transfixus. Ibid.
——— jactare. Rh. 138. Torquere. Ib. 106.
——— abjicere. *Proverbialis est locutio, significatque debilitata causæ spe a contentione desistere. Ducta translatione a militia. Desperat enim, quisquis in bello arma abjicit; et aut fugam spectat, aut mortem expectat.* Or. 2. 134. .
Pro venditione.
Hastam ponere. Or. 2. 76. . Or. 3. 172. . Ph. 3. 38. 50.
Sub hasta subire. Plaut. 433.
Ad hastam locare. Columel. lib. 1.
Ab hasta emere. At. 186. .
Hastam refrigescere. Fam. 253. h. e. subastationes cessare.
HERBA.
In herba recumbere. Rh. 135. .
HILARITAS *est festivitas, vel jucunditas.*
Hilaritatem multam esse in aliquo. Ph. 3. 22.
Hilaritatis plenum esse. Rh. 106.
Hilaritate tristitiam condire. At. 200.
Hilaritatem eripere. Fam. 131. .
——— amittere. At. 200.
HISTORIA *est memoria publica, commemoratio antiquitatis.*
Historiam scribere. Rh. 113.
Historiæ aliquid mandare. Ph. 2. 122. .
HONESTAS *est dignitas, decus, vel laus: cui opponitur turpitudo. Est vero tam rerum, quam personarum. Cum rerum est, fere accipitur pro decoro, vel quadam Virtutis norma.*
Honestatem conservare. Ph. 3. 4. .
Honestate spoliare. Or. 3. 129. .
——— privare. Or. 2. 145.
HONOR. *Pertinet hæc dictio aliquando ad Magistratuum functionem, vel publica officia. Aliquando vero extra publicam functionem est; et significat laudem, gloriam, vel decus, aut ornamentum.*
Ad magistratus pertinens.
Honorum cursus. Fam. 43. .
——— gradus. Or. 2. 103. 271. . Or. 3. 106. 225.
Honores affectare. Salust. in Jugurt.
——— petere. Fam. 50. Ph. 2. 213. .
——— deferre. Or. 3. 80.
——— mandare. Or. 1. 219. Or. 2. 4. Or. 3. 79. .
Ad honores evocare. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— obrepere. Or. 2. 262. Or. 3. 79. .
——— ascendere. Rh. 187. .
Honores assequi. Or. 2. 199. Or. 3. 117.
——— administrare. Fam. 249. 250.
Honoribus fungi. Liv. Dec. 1. lib. 4. vel perfungi. Fam. 9.
——— uti. Or. 2. 155. . Or. 3. 219. .
——— florere. Rh. 85. Or. 3. 26.
Honores missos facere. Or. 3. 26. .
Honorem inire, honore abire. Liv. l. 4. c. 3. *Cum privatus est.*
Honoris mei causa. *Frequens est Ciceroni hic loquendi modus: idque significat, quod quoniam meus honor in ea re agitur.* Fam. 104. 231.
Honoris causa. *Crebra etiam erat hæc Latinis loquendi forma, cum honorem a se alicui deferri designabant.* Or. 1. 19. 47. . 69. . Or. 3. 166.
Honorem exquirere. Or. 3. 186. 192.
Honores decernere. At. 82. 282.
——— instituere. Salust. in Jugurt.
——— constituere. At. 296.
Honorem deferre. Fam. 248.
——— tribuere. Ph. 3. 111. Fam. 246. .
In honorem adducere. Fam. 107. .
Ad honores perducere. Ph. 3. 110.
Honorem habere alicui. Fam. 75. 246. . Or. 1. 41. et al.
In honore habere. At. 10.
Honori habere. Salust. in Jugurth.
Honoribus ornare. Fam. 13. 160. .
——— decorare. Rh. 105.
Honorem facere. Or. 3. 222.
Honori esse. Ph. 3. 45. . 109. . Fam. 40. 60. . et al.
Honores adhibere. Ph. 2. 2. .
Honorem effundere. At. 283.
Honore afficere. Or. 1. 243. Or. 3. 89.
Honorem in aliquem confluere. Rh. 43.
——— recipere. At. 135. .
In honorem ascendere. Rh. 208. .
Honorem consequi. Fam. 246. . Or. 2. 17. .
Esse in honore. Rh. 105. 167. 176. Or. 1. 31. 38. et al.
Honoribus procedere. Rh. 180. .
——— abundare. Fam. 149. .
——— augere. At. 101.
Honori favere. At. 100. . Or. 2. 263.
——— inservire. Fam. 45.
——— velificari. *Id est in honorem quærendum totis viribus incumbere.* Or. 2. 65.
Honorem depeculari. Or. 1. 218. .
Honore privare. Or. 2. 42.
Honorem præfari. *Honorem præfamur: cum aliquid obscœnum dicturi sumus, vel ex parte aliqua cujusquam auctoritatem oppugnaturi, cujus animum neque a nobis offendi, neque abalienari velimus.* Fam. 140.
HORA. *Horæ sunt diei partes, et distincta spacia. Horas etiam posuit Cicero pro diebus, ut notat Pædianus in Ver. Act. 2.*
Horam consumere. Rh. 144. Fam. 181. .
Hortarum omnium amicus. Suet. in Tib. c. 42.
Horam abire, Pro consumi. Ter. Eun. 2. 3.
In Horam vivere. Or. 3. 199.
Hora aliquid fieri. *Id est horæ spacio.* Plaut. 636.
HORROR *est pavor, trepidatio, vel tremor.*
Horrore perfundi. At. 122. .
HORTUS *est sive in urbibus, sive ruri locus, in quo arbores, et olera oriuntur. In singulari, pluralique pro hortis olitoriis accipitur, id est, olera producentibus. Horti vero in plurali arboribus consiti dicuntur, et voluptatis amœnitatisque causa parati.*
Hortum facere. Varro de re Rust.

Hortum parare. At. 191. .
——— fodere. Pallad.
——— conserere. Varro lib. 1.
——— instruere. Ph. 3. 63. .
Hortos fontibus rigare. 1. de. N. D. c. 43.
HOSPES *dicitur et is, apud quem alius diversatur; et qui ipse diversatur apud alium.*
Ad hospitem divertere. Ph. 1. 125. Ph. 2. 91.
Hospites admittere. Ph. 3. 23.
——— accipere. Fam. 143. 212.
——— recipere. Or. 1. 89. Ph. 3. 28. 76..
HOSPITIUM *non semper pro loco ponitur, ubi diversamur; sed interdum pro consuetudine hospitali accipitur.*
Hospitium facere cum aliquo. Or. 1. 233. . Or. 3. 63. .
Hospitio jungi. At. 293. 151.
——— accipere. At. 32. . vel recipere aliquem. Fam. 136. .
Hospitium esse alicui cum aliquo. Fam. 212. Or. 1. 21. 113.
Hospitio renuntiare. Or. 1. 126. .
Hospitium renovare. Or. 3. 145.
HOSTIA *idem est, quod victima.*
Hostiam. Or. 2. 85. Ph. 2. 99. . vel hostia immolare. Ph. 2. 175. .
Hostiis Deos placare. Or. 1. 280.
HOSTIS *gratiosum fuit aliquando nomen, et sine invidia. Nunc vero inimicitias denuntiat. Nec solum hostis dicitur, qui bellum infert; sed hostis est, quisquis nobiscum inimicitias gerit, aut qui nobis gravius adversatur.*
Cum hoste confligere. Pro leg. Man. c. 10.
Hostis impetum reprimere. *Ib.* c. 5.
Ad hostes transfugere. Plaut. 350.
——— transire. Liv. Dec. 1. lib. 5.
——— se conferre. Ph. 3. 103. .
Hostes dissipare. Fam. 23. .
Hostem rejicere. Fam. 23. .
HUMANITAS *est facilitas, lenitas, mansuetudo, comitas, urbanitas, morum suavitas.*
Ad humanitatem informare. Or. 2. 186.
Humanitate polire. Rh. 122.
Humanitatem habere. Or. 1. 25. .
——— obtinere. Fam. 57.
——— tribuere. At. 295.
Humanitate comprehendere. Fam. 210.
Humanitatem alicui deesse. At. 68..
Humanitatis immemorem esse. Or. 3. 232.
Ab humanitate derelictum esse. Rh. 26. .
Humanitatem exuere. Or. 3. 139.
——— abjicere. Or. 3. 139. .
Humanitatis sensum amittere. Or. 1. 44. .
Humanitatem extirpare. Ph. 3. 105.
HUMERI *sub cervice utrinque prominent.*
In humeros efferre. Rh. 104. .
Humeris sustinere. Or. 2. 164. Or. 3. 106. Ph. 3. 83.
HUMOR *idem est quod aqua, vel liquor.*
Humorem infundere. Ph. 2. 29. .
——— extrinsecus allabi. Ph. 2. 120. .
——— habere. Ph. 2. 55.
——— extenuare. Ph. 2. 34.

Humorem comprimere. Ph. 2. 65. .
——— collidere. Ph. 2. 65 . .
HUMUS *est terra.*
Humus levis. } Columella lib. 2.
——— soluta. } Columella lib. 2.
——— fatigata. } Columella lib. 2.
——— effœta. } Columella lib. 2.
Humum marcescere. } Columella lib. 2.
——— consenescere. } Columella lib. 2.
Humi jacere. Or. 2. 102. .
——— stratum esse. Rh. 144. .
HYBERNA *sunt loca, in quibus milites hyeme stationem faciunt.*
In hyberna dimittere exercitum. Fam. 245.
— hybernis legiones collocare. Fam. 10. ep. 33.
Hyberna sumere. Nepos in Eum.
HYEMS *est quarta pars anni, quæ excipit Autumnum, et ad Veris adventum desinit. Ponitur etiam pro ipsa vi frigoris.*
Hyemem summam esse. Or. 1. 220.
Hyeme, *pro* in hyeme. *Cicero de Divin.* Arabes campos, et montes hyeme et æstate peragrant. Ph. 2. 99. .
Hyemis magnitudo. Or. 2. 280.
In hyemem incidere. Fam. 35.
Hyemem tolerare. Or. 2. 109. .
——— præcipitare. Cæs. de B. C. lib. 3.

I

JACTATIO *tam varie usurpari potest, quam jactare. Aliquando enim pro exagitatione ponitur; ut jactatio Equi, jactatio navis. Aliquando pro ostentatione, vel venditatione est.*
Jactatio eruditionis. Quintil. l. 1. c. 5.
Eloquentia forensis jactationem habet in populo. In Orat. c. 3.
Jactatione verborum aliquem terrere. Fam. 177.
JACTURA *damnum est proprie, quod fit in Mari, cum quis merces tempestate coorta in Mare dejicit navis exonerandæ gratia, ne navis scilicet ipsa fluctibus obruatur.*
Jacturam facere. Fam. 50. . At. 23. 196. 251.
JANUA *est ostium, vel aditus.*
Januam claudere. Or. 1. 89. . Ph. 2. 122. .
——— patefacere. Rh. 102.
——— aperire. Ph. 2. 122. .
Janua ingredi in &c. Pro Planc. 8.
Januam effringere. Or. 2. 132.
——— revellere. Or. 2. 132.
IDONEUS. *Idoneum sic interpretatur Donatus, ut sit aptus ad omnia et bona, et mala. Pleniorem autem ut hujus nominis expositionem habeas, sic accipito, poni a Latinis pro apto, accommodato, convenienti, congruenti.*
Idoneus Rhetori puer. Quintil. l. 2. c. 3.
——— rei alicui. Fam. 92. . At. 132. Or. 1. 156.
——— ad rem aliquam. Rh. 1. . 66. . At. 26. et al.
——— in re aliqua. Ter. And. 4. 4.

Idoneus, qui aliquid faciat. Or. 2. 14. . Ph. 3. 96.
——— ut. Or. 2. 240.
IGNAVIA *opponitur fortitudini, ut est in* 2. de Inv. c. 54.
Ignaviam suam tegere. Pro Rabir. c. 7.
IGNICULUS *diminutivum est ignis. Sed metaphorice pro incitamento, et veluti stimulo quodam a Natura dato ponitur.*
Igniculos dare. Ph. 1. 190. Ph. 2. 162. .
IGNIS *est flamma, vel incendium.*
Ignem elicere. Ph. 2. 31.
——— facere. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— jacere. At. 249.
——— injicere. Ph. 2. 84.
——— inferre. Cæs. de B. C. lib. 2.
——— adhibere. Ph. 1. 198.
——— admovere. Rh. 125. .
——— extinguere. Or. 1. 47. .
IGNOMINIA *est infamia, dedecus, contumelia, macula, nota, probrum, labes.*
Ignominiam habere. *Cic. Philip.* 5. Quod vero ita avocatur a Mutina, ut ab Urbe tanquam pestifera flamma arceatur, quam habet ignominiam? Or. 3. 206. .
Ignominia afficere. Fam. 29. . At. 102. . Or. 1. 37. 203. .
——— notare. Fam. 84. . Or. 1. 18. . Or. 3. 213.
——— appetere. Or. 1. 18.
——— deformare. Or. 2. 145.
Ignominiam inurere. Or. 3. 72.
——— cadere in aliquem. Or. 3. 9.
——— accipere. Or. 1. 120. 256.
——— ferre. Ph. 1. 218. .
IGNORANTIA, *vel ignoratio, idem est quod inscitia.*
In summa Ignoratione rei alicujus versari. Ph. 2. 2. .
ILLECEBRA. *Illecebræ sunt invitamenta, blandimenta, et incitamenta rei cujuslibet: quæ tamen cum voluptatis lenocinio aliquando juncta sunt. Et tam in bonam, quam in malam partem capiuntur.*
Illecebris excitare. Ph. 3. 85.
——— invitare. Ph. 1. 210. .
——— delinire. Fam. 253.
——— irretire. Or. 3. 100.
——— se dedere. Or. 3. 26. .
IMAGO *est simulachrum, species, vel exemplar, et alicujus rei repræsentatio sive animatæ, sive inanimatæ. Et ponitur tam translate, quam proprie.*
Gens sine majorum imaginibus. Suet. in Vesp. c. 1.
Imaginem induere. Ph. 1. 168.
——— ferre. Plaut. 211.
——— videre. Fam. 6.
——— fingere, pingere. Fam. 5. ep. 12.
——— alicujus nec animo concipere. Quintil. l. 1. c. 10.
——— effingere, exprimere, repræsentare. Id. var. loc.
IMMANITAS *est feritas, vel diritas.*
Immanitate omni teterrimus. Or. 3. 30. .
Immanitate efferatus. Ph. 2. 14.
IMMORTALITAS *est æternitas, memoria nominis sempiterna.*
Immortalitatem donare. Or. 3. 80. .
Immortalitati mandare. Or. 2. 228. .
——— commendare. Fam. 151. . Rh. 111. .
——— tradere. Rh. 148. .
Ad immortalitatem consecrare. Or. 3. 117.
Immortalitatem optare. Ph. 3. 97. .
——— consequi. Or. 3. 264. .
IMMUNITAS *est vacatio, vel libertas.*
Immunitatem dare. Fam. 183. Or. 3. 153. Ph. 1. 30.
——— tribuere. Plin. in panegyr.
——— habere. Cæs. de B. G. lib. 6.
IMPEDIMENTUM *dicitur quicquid ad rei functionem obest; aut causa gravior, quæ moram afferat, obstetque rei agendæ, atque exequendæ. Alia est hujus vocis significatio, cum impedimenta pro sarcinis ponuntur.*
Extra rem bellicam.
Impedimenta superare. 1. de Orat. 206.
Impedimentum alicui inferre. Rh. 44. .
Impedimento esse. Fam. 41.
Ad rem bellicam pertinens.
Impedimenta locare. Sal. in Jugurt.
——— collocare. Cæs. de B. G. lib. 2.
——— abdere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— conferre. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— recipere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— relinquere. Cæs. de B.G. lib.3.
——— diripere. Cæs. de B. C. lib. 2.
Impedimentis exuere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— potiri. Cæs. de B. G. lib. 2.
IMPEDITIO *est detentio, vel occupatio.*
Ab impeditione omni liberum esse. Ph. 2. 104.
IMPENSA *dicitur, quod impenditur.*
Impensam facere. At. 212. . Or. 2. 193. Or. 3. 208.
——— agere. Or. 2. 195.
Cum est militare.
IMPERIUM *generaliter accipitur pro potestate, ditione, publica dignitate, Magistratu, vel provincia. Pro administratione etiam in usu crebro est; maxime ad rem bellicam pertinens.*
Cum est militare.
——— decernere. At. 283.
——— deferre. Or. 3. 137. .
——— mandare. Or. 2. 13.
Imperii summam tradere. Cæs. de B.G. l.7.
——— committere. Cæs. de B. G. lib. 5.
——— tenere. Cæs. de B. G. lib. 3.
Imperium capere. Fam. 36.
——— gerere. Fam. 36.
——— habere. Fam. 17.
Cum imperio esse. Cum imperio esse dicebatur apud Antiquos, cui nominatim a Pop. Romano dabatur Imperium. Sed cum potestate esse dicebatur, qui a populo alicui negotio præficiebatur. Hæc Festus. Fam. 2. . Or. 2. 150.

Imperium abrogare. Rh. 169. At. 308. et al.
——— alicui dare. 5. At. ep. 45. et al.
Cum pro Dominatione accipitur.
Imperium expetere, accipere, deponere. 1. Off. 68.
——— fundare. Or. 2. 122. . Or. 3. 61.
——— definire. Or. 3. 18.
——— terminare. Fam. 44. .
——— dilatare. Ph. 3. 15. .
——— prorogare. At. 102. 290. . Or. 3. 165.
Ad imperium adjungere. Or. 2. 10. . Ph. 3. 31.
De imperio dimicare. Ph. 3. 8. .
Sub imperio esse. Ter. Heaut. 2. 2.
Cum pro jussu, vel mandato est.
Imperium recusare. De Sen. 51.
——— revereri. At. 33. .
Imperio parere. Cæs. de B. G. lib. 5. Ph.
Imperium exequi. Plaut. 68.
——— persequi. Plaut. 802.
Impetus *est insultus, vel irruptio. Refertur nonnunquam ad animum ; et tunc est libido quædam animi non recta, vel subita et acris cupiditas.* Impete *pro* impetu *posuerunt Antiqui ab antiquo nominativo* impes. *Hanc Antiquorum licentiam postea imitati sunt Poetæ, scilicet cogente ratione carminis.*
Impetum facere. Fam. 53. 243. Or. 2. 226. 245.
——— dare. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— perferre. Pro dare, vel facere. Or. 2. 234. .
——— excipere. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— ferre. Pro sustinere. Cæs. de B. G. lib. 4.
——— tardare. Cæs. de B. G. lib. 2.
——— retardare. Or. 1. 60.
——— sustinere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— frangere. Fam. 5.
——— cohibere. Or. 3. 184.
——— reflectere. Rh. 137. .
——— propulsare. Or. 2. 124. . 192. .
——— reprimere. Ad Brut.
——— comprimere. Or. 2. 243. .
——— residere. Fam. 112. .
Impressio *est aciei impetus in adversariorum aciem. Ponitur tamen generaliter pro vi acriori et vehementiori.*
Impressionem facere. Cæs. de B. G. lib. 8.
——— dare. Liv. Dec. 1. lib. 4.
Impressiones habere. 3. de Orat. 183.
Impressione aliquem evertere. Fam. 71.
Impudentia *est audacia, confidentia, os.*
Impudentiam suscipere. Rh. 220.
——— habere. *Cic. pro domo sua* : An ego tantam oculorum impudentiam habere possim, ut videam, &c. Or. 2. 233.
——— reprimere. Or. 2. 243. .
Impunitas *est licentia, vel venia.*
Impunitatem proponere. Ph. 3. 60.
——— dare. Or. 2. 220. Ph. 1. 218. .
——— esse. Or. 3. 126. . Ph. 2. 22. .
——— assequi. Fam. 13. Or. 2. 259.
Impunitatem habere. Or. 3. 118.
Impunitate ali furorem alicujus. Or. 3. 21.
Incendium *est ardor. Incendium excitare.* Or. 2. 136. .
——— facere. Ph. 3. 121. .
Incendio conflagrare. Or. 2. 103.
Ab incendio liberare. Or. 2. 193. .
Incendium sumit vires. Hor. l. 1. ep. 18.
Belli incendia. Virg. 1. Æn. 566.
Incendium restinguere. Ph. 3. 135. . Or. 2. 46. 136. .
Incestum *dicitur flagitium (inquit Nonius) in affines admissum. Generale tamen est, ut stuprum.*
——— facere. *Dicitur incestum facere tam mulier quam vir ipse.* Rh. 56. .
Incolumitas *est salutis tuta, atque integra conservatio.*
Incolumitati consulere. Fam. 55. 94.
Incolumitatem habere ab aliquo. At. 285.
——— alicujus deserere. Or. 2. 193.
Incommodum *est damnum, vel difficultas.*
——— invehere. Rh. 42.
——— ferre. Pro invehere. At. 301. .
Incommodis afficere. Or. 1. 56. Or. 3. 64. 145.
Incommodum dare. Ph. 1. 137.
——— alicui cadere : Pro incidere. Or. 1. 9.
——— ad aliquem pervenire. Rh. 44. .
——— capere. Rh. 236. . Or. 1. 171. .
——— accipere. Cæs. de B. C. lib. 4.
In incommodis esse. Fam. 90. .
Incommodis angi. Ph. 3. 97. .
Incommodum refutare. Or. 2. 195.
Incommodis mederi. At. 296. Or. 2. 8. . At. 296.
Incommodum sarcire. Cæs.
Incommoda lenire. 1. de N. D. 23.
Incommodi expers. Or. 1. 171.
Ab incommodo integer. Fam. 222. .
Incommodo valetudinis commoveri. 7. Att. ep. 7.
——— suo aliquid facere. 12. Att. ep. 46.
Incommoda rejicere, diminuere, devitare. 2. de Inv. 18.
Incrementum *est accessio, vel augmentum.*
——— afferre. Ph. 1. 83.
Incremento augeri. Liv. Dec. 1. lib. 4.
Incunabula *aliquando pro suo simplici ponuntur : unde apud Titum Livium :* Ab incunabulis imbutus odio Tribunorum erat. *Translate vero accipiuntur cum maxima elegantia pro principiis. Vel ponuntur etiam pro loco, unde orti sumus ; sive pro natalibus et origine generis.*
Ab incunabulis. *Id est prima ætate.* Rh. 86. .
Incursio *idem est quod impetus, insultus.*
Incursionem facere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
——— sustinere. Cæs. de B. G. lib. 8.
Indicium *ponitur pro signo, argumento, documento, vestigio, nota, specimine ; aut pro detectione, delatione alicujus criminis.*
——— ostendere. Or. 2. 249.

Indicium afferre. Or. 2. 240. . vel deferre. Fam. 242. .
———— profiteri, *est ultro sese, consortesque criminis deferre.* Plin. in epist.
———— afferre. Pro Dom. 134.
———— reperire. Pro Syll. 76.
———— facere. Or. 2. 154. . Ph. 2. 117.
———— constituere. Or. 3. 99. .
Indicio esse. Or. 2. 197. 235. .
INDOLES *est indicium animi sive ad virtutem, sive ad vitium inclinantis. Transfertur etiam ad muta et inanimata.*
Indole præditum esse. Ph. 3. 82.
Indolis specimen dare. *Id est probitatis futuræ.* Plin. lib. 2. ep. 7.
INDUCIÆ *sunt belli feriæ.*
Inducias pacisci. Ph. 3. 7. .
———— agitare. Sal. in Jugurt.
———— inire. Plin. in Panegyr.
———— facere. At. 243. Or. 3. 218.
———— exire. *Tit. Livius ab Urb. condit.* 1. Jam induciæ exierant. *Id est tempus induciarum præterierat.*
INDULGENTIAM *Barbari accipiunt pro venia; ut, indulgentiam tuorum peccatorum Deus tibi tribuat.* Indulgentia *vero Latinis est obsequium, et lenitas quædam propensior sive Patrum in Filios, sive quorumvis in alios.*
Indulgentiam tribuere alicui. At. 287.
Indulgentia mira esse aliquem. Fam. 157.
———— depravare aliquem. At. 157. .
———— inter se contineri. Ph. 2. 163.
INDUSTRIA *est animi promptitudo, et sagacitas ad aliquid faciendum. Nonnulli scientiam, et providentiam interpretantur. Accipitur etiam pro ingenii, sive artis exercitatione.*
Industriam in re aliqua ponere. Fam. 39. .
Industria ingenium alere. Pro Cœl. 45.
Industriam languescere. Rh. 197. .
De industria aliquid facere. *Id est scienter, vel prudenter.* Rh. 61. 67. . 146. . 191. et al.
INFAMIA, *ut putant Grammatici, famæ bonæ contraria est: neque id absurde. Sed tu Latinorum infamiam pro omni turpitudinis dedecorisque genere ponere non dubitabis: id modo scias, sæpius ad personam referri.*
In infamia esse. At. 37.
Infamiæ esse. Teren. And. 2. 6. 13.
Infamiam conflare. Or. 2. 34.
———— concipere. Or. 1. 75.
———— inferre. Or. 3. 46. .
Infamia aspergere. Or. 3. 42.
Infamiam habere. Or. 2. 164.
Infamia flagrare. *Id est summa infamia laborare, vel male audire.* At. 67.
Infamiam alicui inurere. Cat. 1. c. 6.
Infamia urgeri. De Prov. Cons. c. 12.
Infamiam potentia opprimere. Curt. l. 10. c. 4.
Infamiæ maculam subire. Justin. lib. 27. c. 1.
Infamiam subire. At. 324. .
———— fugere. Fam. 2.
———— effugere. Or. 2. 84. .
Ab infamia avertere. At. 256. .
Infamia levare. Or. 1. 179.
———— liberare. De Prov. Cons. c. 15.
Infamiam delere. Or. 1. 75.
———— sarcire. Cæs. de B. C. lib. 3.
INFERI *sunt Dii manes, inferorum animæ, subterranei.*
Ab inferis excitare. Rh. 195. 204. .
———— reducere, vel revocare. Or. 3. 118.
———— existere. Or. 1. 258. .
INFIRMITAS *est imbecillitas, vel debilitas: Quæ tam corporis est, quam rerum aliarum.*
Infirmitatem esse in aliquo. Rh. 194.
Infirmitatis convincere. Ph. 3. 108. .
Infirmitatem levare. At. 172.
INGENIUM *proprie natura dicitur cuique ingenita. Vel est vis quædam naturalis nobis insita, suis viribus prævalens ad inveniendum, quod ratione judicari possit. In quo nomine si quid præcipuæ elegantiæ inest, id certe inest, quod ex Adjectivis nascitur, quæ cum eo nonnunquam junguntur tam in bonam, quam in malam partem.*
Cum adjectivis commendationem habentibus.
Ingenium summum. Fam. 25. . 51. .
———— excellens. Rh. 136. . Ph. 3. 14. .
———— bonum. At. 289.
———— acerrimum. Rh. 298.
Cum adjectivis vitio offuscatis.
Ingenium hebes. Or. 3. 228. Ph. 2. 29. .
———— tardum. Rh. 119. Or. 2. 88. .
———— obtusum. Ph. 2. 97.
———— inhumanum. Ter. Eun. 5. 2.
Cum verbis.
Ingenium suppeditare. Fam. 68.
———— acuere. Or. 3. 168. .
———— alere. Quint. lib. 1. cap. 8.
———— esse in aliquo. Or. 2. 585. .
———— habere. Or. 1. 282.
Ingenio abundare. Fam. 53. . Rh. 148.
———— plenum esse. Or. 2. 149.
———— valere. Rh. 169. Fam. 210. .
———— florere. Fam. 25.
Ingenium alicujus in aliqua re elucere. Or. 3. 47.
Ad ingenium redire. Ter. Adelph. 1. 1.
———— se recipere. Plaut. 144.
INGENUITAS *modo est morum probitas; modo pudor; modo germanitas, et nativa, naturalisque quædam simplicitas nobis propria.*
Ingenuitatem præ se ferre. Ph. 1. 45.
———— præstare. Rh. 131.
INIMICITIAS *fere semper dicimus a singulari numero abstinentes. In singulari tamen etiam inimicitia reperitur: et est idem quod simultas, alienatio, disjunctio.*
Inimicitias appetere. Or. 2. 245.
Ad inimicitias vocare. Fam. 169. .
Inimicitias indicere. Or. 3. 73. .
———— denunciare. Or. 3. 198.
———— concipi. Cæs. de B. G. lib. 3.

Inimicitias capere. Ter. Phorm. 2. 3.
——— suscipere. Ph. 3. 110.. Fam. 29.. 41. At. 228..
——— adire. Or. 3. 27.
——— subire. Or. 1. 273.
Ad inimicitias venire. At. 324.
——— descendere. Or. 2. 137.
Inimicitias esse alicui cum aliquo. Or. 1. 21. Or. 3. 79.
——— esse. Or. 2. 53.. vel existere inter aliquos. Ph. 3. 103.
——— intercedere cum aliquo. Or. 3. 44.
In inimicitias amicitias converti. Ph. 3. 110..
Inimicitias habere. Or. 1. 280.
——— exercere. Or. 1. 57.
——— gerere. Or. 1. 65. 280. Or. 3. 44. Fam. 29.
——— explere. Rh. 34..
——— persequi. Rh. 11. Or. 1. 65. Ph. 1. 1.
——— extinguere. Or. 3. 73..
——— ponere. Fam. 115..
——— deponere. At. 228.. Or. 2. 46.. Or. 3. 73. 79. 158.
Inimicitiis incendi. De Opt. 22.
Inimicitias donare. Fam. 62.
——— concedere. Or. 3. 78.
INIQUITAS *est injuria.*
Iniquitatem habere *res dicitur, quæ iniqua est, et injusta.* Fam. 35. Or. 2. 119..
INITIUM *dicitur principium, vel fundamentum.*
Initio *significat idem quod* ab initio, *vel* ad initium. Fam. 7. 98. 159. Or. 1. 38.
Ab initio. At. 278.. Rh. 113. 116..
Initium dare. At. 51..
——— proficisci a re aliqua. Fam. 134.
——— oriri. Ter. Hecyr. 3. 2.
——— quærere. Fam. 183..
——— ducere. At. 143. Or. 2. 69..
——— suscipere. Fam. 52..
——— capere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— sumere. Ph. 2. 169.
——— facere. Fam. 184. At. 107.. 146.. et al.
——— ponere. *Cic. ad Att.* Ut male posuimus initia, sic cætera sequentur. At. 170.
INJURIA *dicitur, quicquid non jure fit, sive re, sive verbis. Estque tam activæ, quam passivæ significationis.*
Injuriam facere. Ph. 3. 111. Fam. 37. 40..
——— conflare. Or. 1. 18..
——— nasci. At. 290..
Injuria afficere. Fam. 60.. Or. 1. 122.
Injuriam imponere. Or. 1. 18. 204.
——— jacere in aliquem. Ph. 3. 121.
——— immittere in aliquem. Ph. 3. 121.
——— offerre. Ter. Hecyr. 5. 1.
——— inferre. Or. 3. 26.. Ph. 3. 5.
Injuriis onerare. Ter. And. 5. 1.
Injuria lacerare. Or. 1. 193.
Injuriam accipere. Fam. 53. 60.. 246..
Injuria affligi. Or. 2. 166..
Injuriam hærere in aliquo. Fam. 82.
——— ferre. Ph. 3. 109.. Fam 77..
——— pati. Ph. 3. 111.
——— levare. Cæs. de B. C. lib. 1.
Ab Injuria detrahere, *vel* deterrere. Fam. 60..
Injuria prohibere. Ph. 3. 41.
Injuriis resistere. Fam. 5..
De injuria alicui satisfacere. Cæs. B. Gal. l. 1. c. 9.
Injurias revellere. At. 79.
——— propulsare. Or. 1. 42.. Or. 2. 266. Ph. 3. 5..
Injuriam persequi. Or. 1. 59.. 63. 93. 291.
——— insectari. At. 77..
——— ulcisci. Fam. 122..
Injuria abstinere. Ph. 3. 66.
Injurias oblivione conterere. Fam. 15.
INOPIA *est egestas, vel indigentia; cui copiam licet opponere. Rerum autem omnium dicitur inopia, quæ desint, aut non suppetant.*
Ad inopiam redigere. Ter. Heaut. 5. 1.
Magna inopia consilii affici. 4. At. ep. 3.
Inopia levare. Cæs. de B. C. lib. 3.
Inopiæ mederi. Cæs. de B. G. lib. 5.
Inopiam cavere. De Cl. Or. 202.
——— tolerare. Tac. lib. 20.
INOPS *pauperem significat, nudum, vel impotentem. Et pertinet tam ad res, quam ad personas. Dicimus enim inopem linguam, inops ærarium, et similia.*
Inops rei alicujus. Rh. 112.
——— ad rem aliquam. Rh. 189.
——— a re aliqua. At. 1. Or. 2. 224..
INSANIA *est furor, vel animi impotentia.*
In insaniam incidere. Fam. 45.. Or. 3. 89..
Ad insaniam adigere. Ter. Adelph. 1. 2.
Insania libidinum. Pro Syll. 70.
INSCITIA *est imprudentia, inscientia, imperitia.*
——— legum. Hor. 2. Sat. 1.
Inscitiam esse in aliquo. Rh. 170..
——— regere prudentia. Ph. 3. 25.
INSIDIÆ. *Insidias ponunt Latini pro dolosa expectatione ad aliquem aggrediendum.*
Insidiis, *pro, per insidias, in ablativo casu aliquando usurpant Latini. Cic. ad Atticum.* Marcellinus insidiis interfectus est. At. 207.
Ex insidiis. *Idem significat hoc loquendi genus, quod proxima loquendi forma. Cic. in Orat.* Non ex insidiis, sed aperte, ac palam id faciendum est. Rh. 200. Ph. 3. 22. 38. 72.
Insidias habere, *idem est, quod insidias tendere posse.* Ph. 3. 8.
——— moliri. Or. 2. 54.
——— struere. Virg. 1. Georg. 271.
——— parare. Fam. 242.. Or.. 280.. Or. 1. 22..
——— comparare. Or. 2. 27.
——— tendere. Or. 1. 52.. Ph. 2. 165..
——— struere. Liv. Dec. 4. lib. 3.

Insidias instruere. Or. 2. 57. .
——— facere. Fam. 24. 242. Or. 1. 116. . Or. 3. 106.
——— adhibere. Rh. 213.
——— ponere. Or. 2. 75. . Or. 1. 35.
——— opponere. Or. 1. 301.
In insidias ponere. Or. 3. 147. .
——— locare. Or. 3. 52.
Insidias collocare. Or. 3. 106. .
In insidiis esse. Ter. Phorm. 1. 4. 52.
In insidias elicere. Cæs. de B. G. lib. 5.
——— intrare. Cæs. de B. C. lib. 3. c. 38.
Per insidias circumveniri. Cæs. 1. B. G. c. 42.
In insidias incidere. Fam. 97.
Insidias antevenire. Salust. in Jugurt.
——— patefacere. Fam. 242. .
Ex insidiis interire. 2. Off. c. 7.
INSOLENTIA *insolentis significationem retinet; scilicet ut modo ponatur pro re insolita, modo pro superbia, contumacia, vel arrogantia.*
Insolentia aliquem esse magna. Ad Brut.
——— efferri. Or. 2. 241. .
Insolentiam suam continere. Or. 2. 64.
INSPECTIO *est cognitio, vel judicium.*
Inspectionem habere. *Id est præesse inspectioni. Cicero in Philip.* Nos enim nuntiationem solum habemus, Consules etiam inspectionem. Or. 3. 175.
INSTAR *significat ad æquiparationem, vel magnitudinem, vel mensuram.*
Instar esse rei alicujus. Rh. 201. Fam. 129. 245. At. 155. et al.
——— habere. *Cicero Offic.* 3. Omnia ex altera parte collocata vix minimi momenti instar habent. Ph. 3. 54.
——— obtinere. *Cic. in Tusc.* Terra ad universi Cœli complexum quasi puncti instar obtinet. Ph. 1. 156. .
INSTITUTUM *est instituta ratio, mos, consuetudo.*
——— capere. Ph. 1. 112.
Instituto uti. At. 141.
Institutum suum tenere. Or. 1. 210. Fam. 258. .
——— servare. Ph. 1. 1. .
Institutis erudire. Ph. 3. 98.
Ab instituto abduci. Or. 1. 202. .
Ex instituto. Liv. l. 6. c. 10.
Institutis parere. Nepos in Agesil.
INSTRUMENTUM *propria significatione sic a Latinis accipitur, ut ponatur pro omni illo, quo quis ad operandum utitur. Pro apparatu item, quo fundus, taberna, et id genus alia instruuntur. Translate vero non minus eleganter a Latinis usurpatur. Et est, quo ad aliquid vel assequendum, vel comparandum, vel ad alicujus rei usum utimur. Sic pro ope, vel subsidio interpretari licebit. Præterea* instrumenti *nomine aliquando intelligitur monumentum scripturarum ad res gestas vel testificandas, vel posteritati transmittendas pertinentium.*

Instrumentum quærere. Or. 3. 123.
——— habere. Rh. 161. Ph. 2. 168.
INTEGRUM.
——— esse: *Id est, in arbitrio positum esse, et potestate. Cic.* Ego, si mihi esset integrum, susciperem hoc crimen. Or. 2. 93. . Fam. 18. . 60. . At. 135. . Or. 3. 92. 137. . 158. .
In integro esse. Fam. 76. 253. Rh. 144. Or. 1. 128. .
— integrum restituere. Or. 1. 238. Or. 3. 171. .
Integrum se servare. *Id est neutri parti se ascribere, vel addicere.* At. 117.
De integro. *Genus est loquendi, quo utimur, cum nobis non satis ex animo in re aliqua satisfecimus: scilicet cum, velut res adhuc nobis esset integra, et non cœpta, in eam studiosius incumbimus, ut vel nobis, vel aliis abunde satisfactum sit: quod tamen simpliciter aliquando pro iterum ponitur, et tam in malam, quam in bonam partem capi potest. Possumus enim aliquem a nobis vexatum,* de integro *vexare; aut a nobis sustentatum,* de integro *sustentare.* At. 213. 221. .
INTEGUMENTUM *est, quo aliquid tegitur, sive accipiatur proprie, sive translate.*
Integumentis involvi. Or. 3. 82.
——— evolvi. Rh. 141.
INTELLECTUS *est idem quod cognitio, scientia; vel significatio interdum, ut cum dicimus vocem, et dictionem aliquam plures intellectus habere, id est varie intelligi posse.*
Intellectum inesse alicui. Plin. lib. 10. cap. 36.
Intellectu aliquid consequi, vel apprehendere. Quint. lib. 2. cap. 5.
——— carere. Id. l. 1. c. 1.
Intellectum duplicem habere. Quint. lib. 2. cap. 14. *id est significationem.*
INTELLIGENTIA *est, per quam animus perspicit. Sic pro prudentia, cognitione, scientia, vel notione ponitur; idque tam passive, quam active.*
Intelligentiam animo, vel mente concipere. Ph. 2. 168.
——— rei alicujus capere. Ph. 2. 11. .
Intelligentia comprehendere. Ph. 2. 193. .
In intelligentiam cadere. Ph. 3. 55. .
Intelligentiam inchoari. Ph. 2. 161. .
Intelligentia aliquid teneri. Ph. 3. 65. .
Intelligentiam rei alicujus habere. Or. 3. 223.
Intelligentiæ participem esse. Ph. 2. 95.
Intelligentiam inesse alicui. Ph. 2. 34.
——— esse in aliquo. Or. 1. 210.
Intelligentia esse aliquem mira in re aliqua. Or. 1. 26.
Intelligentiam suam intendere in aliquid. Ph. 2. 11. .
——— infigere in aliquid. Ph. 2. 11. .
Intelligentia præstare. Rh. 173. .
——— anteire. Rh. 185. .

INTEMPERANTIA est a tota mente, et recta *ratione defectio.*
Intemperantiam alicujus explere. Or. 2. 253..
——— fugere. Ph. 1. 59.
——— alicujus a se propulsare. Or. 2. 206..
INTERCAPEDO *est tempus interjectum, inquit Festus, cum scilicet mora est ad capiendum. Generaliter vero pro intervallo accipi solet.*
Intercapedinem scribendi facere. Fam. 164.
——— molestiæ nullam esse. 1. Fin. c. 18.
INTERITUS *aliquando est corporis, et pro obitu ponitur. Aliquando vero rerum est aliarum; et tunc ponitur pro occasu, vel exitio.*
Interitum afferre. Fam. 93. Ph. 1. 70..
Rerum interitum conficere. Ph. 2. 116.
Interitum fieri. Ph. 1. 167.
——— appropinquare. Or. 2. 115.
——— ad aliquem venire. *Cic. de Nat. Deo.* Ad quem dolor venit, ad eundem interitum venire necesse est. Ph. 2. 66..
INTERMISSIO *est intercapedo, vel relaxatio.*
Intermissionem facere. Ph. 2. 5. 97..
INTERNECIO *ducitur a verbo antiquo interneco, quod significat interficio: sed multitudinem totam ferme complectitur.*
Internecionem fieri. Ver. 3. 125.
Ab internecione liberare. Or. 2. 173..
INTERREGNUM *appellatur id tempus, quo regnum Rege vacat; id est antequam in demortui locum novus Rex præficiatur.*
——— inire. Liv. Dec. 1. lib. 5.
INTERREX *eum significat, qui Regis demortui locum tenet, donec alius substituatur. Apud Romanos Comitiorum habendorum causa interdum creabatur; et ejus imperii quinque dies tantum erant.*
Interregem creare. Ascon. Pæd.
——— prodere. Or. 2. 221.
INTERVALLUM *est spatium, divisio, vel discrimen. Proprie vero spatium est, quod est inter palos vallum castrense constituentes; a quo omne spatium intervallum est appellatum. Huc adde, nonnunquam poni pro tempore, maxime in ablativo: ut cum dicimus aliquid longo intervallo in usum relatum, vel renovatum; vel cum dicimus nos longo intervallo ad aliquid redire.*
Ex intervallo. *Cic. ad Atti.* 4. Ille Latinus Atticismus ex intervallo regustandus est. At. 66.
Per intervalla. *Id est alternatim.* Plin. lib. 8. cap. 42.
Intervalla dare. Ph. 1. 84.
Intervallum facere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— interjicere. Or. 2. 83.. 93.
——— esse. Cic. Famil. 5. Cum intervallum jam satis longum fuisset. Fam. 72.. 104.
——— habere. Ph. 1. 59.
INTROITUS *et loci, et actionis est. Transfertur quoque aliquando. LOCI. Cic. pro Cæcin.* Iste ad omnes introitus, qua adiri poterat in eum fundum, armatos homines opponit. Or. 1. 288. *ACTIONIS. Cic. pro Domo sua:* Adventus meus atque introitus in urbem qui fuit? *Or.* 2. 228. *TRANSLATE. Cic. ad Atti.* 1. Etenim post tuam profectionem primus introitus fuit in causam fabulæ Clodianæ. At. 16..
Introitum habere. Ph. 2. 55.
Introitu prohibere. Or. 1. 292..
INVESTIGATIO *est inquisitio, conquisitio, vel indagatio.* In investigatione rei alicujus versari. Ph. 3. 4..
INVIDIA. *Active, et passive a Latinis ponitur hoc nomen: Cum autem active ponitur, est actus ipse invidendi, vel est dolor ob alienam felicitatem susceptus. Cum vero passive accipitur, est vel dicto, vel facto in alterum malevolentiæ concitatio: ut si quis calamitates suas damnaque referat, ostendatve injurium sibi factam, ut injuriæ calamitatumque auctori concitet odium. In qua significatione odium publicum, aut fama calamitosa dici potest. Ita enim appellat Cic. pro Cluentio; ubi hac voce sæpe utitur.*
Active.
Invidia æstuare, *Salust. in Catil.* Antea pleraque Nobilitas invidia æstuabat, et quasi pollui Consulatum credebat, si eum quamvis egregius novus homo adeptus foret.
Invidiam prosternere. Fam. 65..
——— obterere. *Vatinius apud Cicer. Famil.* 5. Is pro honore meo pusillorum et malevolorum obtrectationes et invidias non prosternat, atque obterat? Fam. 65...
——— deponere. Or. 2. 80.
Passive.
——— quærere in aliquem. Or. 2. 78. Or. 3. 130.
——— concitare. Or. 1. 239.. Or. 3. 166..
——— commovere. Or. 1. 106.. Or. 3. 187..
——— conflare. Or. 2. 34. 102. Or. 3. 43.
——— facere. Fam. 168.
——— alicujus facti ad alium rejicere. Liv. l. 2. c. 15.
Invidia laudem virtutis obterere. Nepos in Timol.
Invidiam parare. Or. 3. 273..
In invidiam vocare. Fam. 73.
——— adducere. Fam. 3. Or. 2. 39.
——— rapere. Or. 2. 88..
Invidiam transferre in aliquem. Or. 3. 29..
——— conferre in aliquem. Or. 2. 154..
In invidiam venire. Or. 2. 44..
Invidiam assumere. At. 34..
——— subire. Fam. 246. Or. 1. 62. Ph. 2. 60..
——— habere, *Id est esse in invidia.* Rh. 135. 213. et al.
In invidia esse. At. 28.
Invidia esse: Pro in invidia esse. At. 323..
Invidiam sustinere. Or. 1. 124.
Ex invidia laborare. Or. 1. 43.. Or. 2. 60.
Invidia premi. Rh. 104..

Invidia flagrare. Or. 1. 67. . Or. 2. 46. *vel* conflagrare. Or. 1. 84. . 108.
——— ardere. At. 316. .
——— redundare. Or. 2. 103. 227.
Invidiam augere. Or. 1. 66. .
——— inflammare. Or. 2. 66. .
——— lenire. Salust. in Catil.
——— sedare. Or. 2. 66. .
——— comprimere. Rh. 128.
——— restinguere. Or. 3. 21.
——— extinguere. Or. 1. 143. Or. 3. 58.
De invidia deonerare. Or. 1. 61. .
Invidiæ sanguinem mitti. *Mitti invidiæ sanguinem dicit Cicero, Pro, invidiam decedere.* At. 12. .
Invidiam poni. *Id est deponi.* Or. 2. 19. .
——— decedere. Or. 2. 34.
Invidia levare. At. 238. . Invidia liberare. Ph. 3. 45. .
INVITAMENTUM *est incitamentum.*
——— habere. *Id est invitari. Cic. pro Syl.* Qui cum multa haberet invitamenta Urbis, et fori, tamen &c. Or. 2. 181.
JOCUS. *Jocum appellant Latini ludum, risum, facetias, leporem, salem, hilaritatem, festivitatem, cavillationem, jucunditatem.*
Joco. *Id est jocose, vel festive ; cui opponitur* serio. Ter. Heaut. 3. 2.
Per jocum. *Id est joco, vel jocose.* Fam. 48. . At. 300. .
Extra jocum. *Contrarium est hoc loquendi genus superiori proximo.* Fam. 102. .
Joco remoto. *Id est extra jocum.* Fam. 101.
IRA *est libido puniendi ejus, qui videatur læsisse injuria.*
Iram concire. Ter. Hec. 3. 1.
—— oriri. Ter. Hec. 3. 2.
—— esse inter aliquos. Teren. And. 3. 3.
—— inter aliquos intercedere. Ter. Hec. 3. 1.
Ira incendi. At. 90.
— ardere. At. 34.
— cumulari. Or. 3. 45.
Iras gerere. Ter. Hec. 3. 1. 30. et Pl. Pœn. 3. 6. 17.
Iram evomere. Ter. Adelph. 3. 2. 14.
—— defervescere. Ph. 1. 226. .
—— sedare. Ph. 2. 93. .
—— ponere. Hor. ad Pison. 159.
—— missam facere. } Ter. Hec. 5. 2. 15.
—— abscedere ab aliquo. }
Secunda iræ verba. Liv. l. 2. c. 20.
Iræ indulgere. Liv. l. 23. c. 3.
Iras deflagrare. Id. l. 40. c. 8.
Iræ moderari. Hor. l. 1. ep. 2.
Iram procul abesse. 1. Off. c. 38.
—— decedere. Teren. Hec. 3. 5.
IRACUNDIA. *Inter* iracundiam, *et* iram *hæc fere differentia poni solet, ut* iracundia *sit ejus, qui ex parva, vel nulla causa irascitur ; vel qui suapte natura ad iram proclivis est.* Iracundia *igitur vitium est hominis iracundi.* Ira *vero motus est ipse animi, injuria vel indignatione aliqua concitati. Ex hac definitione colliges, quid inter* iracundum, *et* iratum *interesse possit. Est enim* iracundus, *quem proxime expressimus.* Iratus *autem, qui vel verbis, vel re offensionis acceptæ signum dat. Differentia tamen inter* iram, *et* iracundiam *a Grammaticis constituta non perpetuo observatur ; et* iracundiam *pro* ira *a Latinis sæpe poni videas ;* iram *contra nunquam pro* iracundia.
Ad iracundiam adducere. Rh. 20. .
Iracundiam habere. Fam. 157. .
Iracundia effervescere. Rh. 186.
——— efferri. Rh. 137. Or. 2. 244.
——— inflammari. Ph. 1. 219. .
——— ardere. Or. 2. 162. *vel* exardescere. Fam. 15. Or. 1. 118.
——— furere. Or. 1. 127.
Iracundiam exercere. At. 274.
Iracundiæ servire. Or. 3. 69.
Iracundiam reprimere. Ter. Adel. 5. 3.
——— remittere. Or. 3. 217. .
——— omittere. Ter. Adel. 4. 7.
——— dimittere. Cæs. de B. C. lib. 1.
Iracundiæ resistere. At. 297. .
Iracundiam continere. Fam. 169.
——— sedare. Rh. 168.
——— cohibere. Pro Marc. c. 3.
IRRUPTIO *est impetus, vel incursio.*
Irruptionem facere. Or. 2. 6. .
ITER. *Vulgaris itineris significatio nota est. Præter vulgarem,* iter *apud Juris peritos jus est interdum eundi hominis ; ut* actus *jus est jumentum agendi ; et* via *jus est vehiculum ducendi : quæ servitutes sunt prædiorum. De quibus in Pandectis copiose. Id etiam habe,* iter *tam in Mari, quam in Terra dici.*
Itineris ratio. *Cic. Famil.* 3. Faciam, ut tibi nota sit omnis ratio dierum, atque itinerum meorum. Fam. 33.
——— summa. *Cicer.* Scire aveo, qualis ei totius itineris summa fuerit.
——— tempus. *Cic. ad Atti.* 6. Tuorum itinerum tempora scire sane velim. At. 92.
Iter patefacere. Or. 2. 9. .
—— aperire. Salust.
—— munire. Cæs. de B. G. lib. 7.
—— gubernare. Fam. 28.
—— componere. At. 249.
—— instare. At. 211. . Ph. 2. 93.
—— esse. At. 41.
—— suscipere. At. 62. Or. 3. 19.
—— petere. Or. 2. 279. .
Itineri se committere. Or. 3. 244.
Iter inire. Ph. 1. 169.
—— ingredi. Ph. 3. 83. . Or. 3. 243. .
In itinere esse. Fam. 177.
Iter conferre. Fam. 174. At. 40. .
—— convertere. At. 40. .
—— dirigere. Fam. 150.
—— habere. Fam. 24. . At. 12. . 310.
—— facere. Fam. 33. . 35. 37. . 62. 241. . et al.

Iter conficere. Rh. 135.. At. 75.. Or. 3. 31..
Itinere. At. 324. *vel* iter ire. Cæs. de B. C. lib. 5.
Iter maturare. Cæs. de B. C. lib. 1.
—— procedere. Cæs. de B. G. lib. 6.
—— reprimere. At. 162..
—— supprimere. Cæs. de B. C. lib. 1. c. 46.
—— impedire. Ph. 3. 110. At. 323.
—— intercludere. At. 127.
Itinere desistere. Cæs. de B. G. lib. 5.
JUCUNDITAS *est festivitas, lepor, vel hilaritas.*
Jucunditati se dare. Ph. 3. 25.
—— esse. Or. 2. 228.
Ad jucunditatem conducere aliquid alicui. Ph. 3. 2..
Jucunditatem percipere. Ph. 1. 67.
JUCUNDUS. *Jucundum ponunt Latini pro amœno, grato, vel dulci.*
Jucundum aliquid alicui accidere. At. 3.. 110..
JUDEX, *rei cujuslibet controversæ dicitur arbiter, disceptator, æstimator; Et tam ad res privatas, quam ad forenses pertinet.*
Judicem sortiri. At. 306.. Or. 1. 115. 116..
—— legere. Fam. 96.. Or. 3. 197..
—— constituere. Or. 2. 220.
—— dare. Or. 1. 114.. 153..
Judices cogere. Or. 2. 134.
—— supponere, *vel* ponere. Or. 2. 176..
Judicem obvenire. Or. 2. 48..
—— sumere. At. 277. Or. 1. 5..
—— sedere. *Cum dicitur* nobis, *vel* in nos Judex sedere, *idem est, quod dari, vel constitui.* Or. 2. 39. 185. Or. 3. 124.
JUDICATUM *est res assensione, aut auctoritate, aut judicio alicujus, aut aliquorum comprobata. Vel est, de quo jam ante sententia lata est, aut decretum interpositum.*
Judicatum facere. Or. 2. 156..
—— solvere. Or. 1. 5. 7..
Judicato stare. Or. 2. 156..
Judicatum negare. Or. 2. 156..
—— rescindere. Or. 2. 179.
—— infirmare. Or. 2. 68..
—— irritum facere. Or. 3. 233.
JUDICIUM *duplex est. Judicium enim est forense, et privatum.*

Privatum.

In *privato judicio inest nescio quid latentis, et quasi præcipuæ elegantiæ, cum aliquid judicio fieri dicimus: id est, certa prudentia, vel tanquam de industria, ac præcipua quadam animi inductione, non casu.*
Judicium politulum. Fam. 111.
—— limatulum. Fam. 111.
—— prudens. Rh. 199.
—— sincerum. Rh. 199. Fam. 248.
—— superbum. Rh. 210.
—— tuum; *vel* judicii tui est. *His loquendi modis utebantur Latini, cum integram aut agendi, aut de re aliqua deliberandi facultatem potestatemque datum significabant. Cic. ad Brutum.* Nihil honorificentius potuit facere Senatus, quam ut tuum esset judicium, quid tibi maxime conducere Reipublicæ videretur. *At.* 276. *idem:* Tu quid de hac re sentias, tui est judicii. *At.* 275. *ALIUS EST ALIQUANDO hujus loquendi modi usus. Cic. Tusc.* 1. Meum judicium fuit, omnia nostros aut invenisse per se sapientius, quam Græcos; aut accepta ab illis, fecisse meliora, quæ quidem digna statuissent, in quibus elaborent. Ph. 1. 148.
Judicium exquirere alicujus. At. 121.
—— habere *non uno modo a Latinis dicitur. Habemus enim judicia, quæ ab aliis vel de nobis, vel de aliquo feruntur: ut apud Cic. Phil.* 1. Populi quidem Romani judicia multa ambo habetis; quibus vos non satis moveri, permoleste tuli. *Or.* 3. 159.. *PRÆTEREA habemus judicium, cum judicio aliquo sumus. Cic. Famil.* 9. Sed tamen ipse Cæsar habet peracre judicium. 135.. Fam. 92. Rh. 62.. Or. 2. 279.
Judicium suum interponere. At. 121.
—— facere. Fam. 7. 182. Rh. 66.. 165. 210. *Facimus judicium rei alicujus, et de re aliqua: diciturque fieri judicium tam privatim, quam in foro.*
—— adhibere. Rh. 201. Ph. 2. 4.
—— subire. Rh. 95.
Judicio stare. At. 121. 193. Ph. 3. 74.
Judicium flectere. At. 287.
—— mutare. Salust.

Forense.

Judicium conflare. Or. 1. 19. 132.
Judicio circunvenire. Or. 2. 23.. 25..
—— perfundere. Or. 1. 31..
——. Or. 2. 149. *vel* in judicium arcessere. Ph. 3. 43..
Judicium intendere. Or. 2. 243..
In judicium vocare. Rh. 174.. 176.. et al. *vel* ad judicium. Or. 3. 109..
—— adducere, *vel* deducere. Rh. 344..
—— venire. Or. 1. 51.. 179. Or. 2. 28.
Judicio conflictari. Fam. 142.. Or. 1. 7..
—— certare. Rh. 99.
Judicium exercere. At. 317. Or. 2. 186. 192. Or. 3. 37..
—— constituere. Or. 1. 36. 50..
—— dare. *Prætoris erat, qui judicium alii faciendum, et exercendum tradebat.* Or. 1. 63.. 104. 114.. 181.. Or. 2. 162.
—— facere *extra forum est enuntiare vel declarare, quod sentias. Hic vero aliud designat, et est idem, quod judicium exercere.* Rh. 344.. Or. 1. 2. 7. 122. 231.
—— committi inter aliquos. *Id est fieri.* Or. 1. 20.
—— pronuntiare. Or. 3. 100..
Judicia calere. At. 65..
—— frigere. Or. 1. 121.
—— silere. Or. 3. 86.
—— conticere. Or. 3. 85.

Judicia dissolvere. Or. 1. 177.
——— disturbare. Or. 2. 169.. 180..
——— extrahere. C. ad exhib. l. si optione.
——— tollere. Fam. 137..
Judicium corrumpere. Or. 1. 66. Or. 2. 30..
——— contaminare. Or. 1. 66.
——— constuprare. At. 16..
——— rescindere. Or. 2. 261.
Judicio opprimere. Or. 1. 1..
——— jugulare. Or. 2. 31..
——— liberare. Or. 2. 164..
——— evadere. Or. 1. 78..
Judicium de re eadem iterum reddere. Ter. Phorm. 2. 3. 57.
JUGULUM *cum gutturis significatione convenit; pars scilicet anterior colli, unde vox, habitusque procedit: dictum, ut volunt Grammatici, a jungo, quod per id pectori caput jungatur. Plinius duo esse vult; dextrum scilicet, et sinistrum.*
——— alicujus petere ferro. Or. 3. 107.
——— inimico dare. Or. 3. 107.
A jugulo gladium rejicere. Or. 2. 111.
——— crudelitatem hostis avertere. Or. 3. 262..
JUGUM *dictum est, quod jungatur, et in arcum arctetur. Est proprie montis cacumen. Virg. Ecl.* 5. Dum juga montis Aper, fluvios dum Piscis amabit. *Cæsar de bell. Gall.* 7. *c.* 67. Tandem Germani a dextro latere summum jugum nacti, hostes loco depellunt. Jugum *præterea est ligneum instrumentum, quo Boves junguntur. Pro pari etiam ponitur; ut jugum hominum, id est par; vel jugum Boum. Est item aliquando lignum, quo telam Textores convolvunt.* Jugum *in vinea dicitur, cum duabus, aut pluribus perticis fixis, aliæ super eas alligantur, in quibus vites conjunguntur, et quasi* jugum *in summitatem quandam faciunt. A quo vites ipsæ, seu vineæ jugatæ dicuntur. Ad hæc jugum erat, sub quo ignominiæ gratia victi hostes mittebantur. Nam fixis in terram duabus hastis, super eas ligabatur tertia; et tunc victi hostes sub illa transire cogebantur inermes. Inde* subjugare *pro debellare ac subjicere.*
Jugum imponere. Ph. 2. 36..
Jugo jungere. Rh. 48.
——— subdere. Plin. lib. 8. cap. 16.
Sub jugum mittere. Ph. 3. 94.
Jugum accipere. *id est onus et laborem subire.* Liv. Dec. 4. lib. 7.
——— subire. Sen. Troad. 3. 3.
Collum jugo subducere. Ovid. Rem. Am. v. 90.
Jugum excutere. Curt. l. 4. c. 15.
——— exuere. Tac. in Agric. c. 31.
——— dejicere. Or. 3. 154.
JUMENTUM. *Jumenti appellatione continentur animalia, quæ vel sarcinas gerunt, vel currus trahunt, vel terram excolunt, ut Equi, Muli, Asini, Cameli, Boves.*
——— agere. *Cicero pro Cæcinna:* Si via sit immunita, lex jubet, qua velis, jumentum agere. Or. 1. 295.
JURGIUM *est contentio.*
——— gignere. Ph. 3. 110..
——— existere ex re aliqua. Ph. 1. 226.
Jurgio contendere. Rh. 187.
——— abstinere. Ph. 2. 101.
JURISDICTIO *est facultas, et potestas juris dicendi.*
Jurisdictionem conficere. Fam. 25.
——— absolvere. Fam. 55..
——— intermittere. Or. 2. 157.
JUS *aliquando pro communi æquitate ponitur. Aliquando vero pro eo est, quod vel civile, vel legitimum appellatur. In quo tamen significatione ita cum communi æquitate conjunctum est, ut nihil plane interdum differat. Jus enim sive civile, sive legitimum, sive publicum dicatur, æquitatis semper definitione nititur.*
Privatum.
Jus servare. Cæs. de B. C. lib. 1.
A jure discedere. Fam. 135..
——— abire. Or. 1. 99.
Jus violare. Or. 1. 36..
——— deserere. Ph. 3. 103.
——— imminuere. Or. 1. 36.. 93..
——— pervertere. Ph. 3. 6.
——— delere. At. 11..
Forense, vel publicum.
Jure summo agere. *Summum jus Latinis Scriptoribus est, quod Leguleiis strictum jus. Inde* jure summo *quis agere dicitur, pro eo, quod est, non ex æquo, et bono, sed iniquiore quodam jure, et præfracto.* Or. 1. 236. 287.
Ad extrema jura decurrere. Or. 1. 8..
Jure æquo agere, vel disceptare. Or. 1. 116.
De Jure suo concedere. Ph. 3. 46.. *vel* decedere. Fam. 169. At. 251.. Or. 1. 30.. 251.. Ph. 3. 47..
Meo jure. At. 40. 229. Or. 1. 41. Ph. 3. 202. Tuo jure; Suo jure. Or. 2. 185.. Or. 3. 132. Ph. 1. 125. Meo jure *idem est ac mea facultate, vel auctoritate, vel concessa mihi omnium consensu libertate et potestate.*
Pro meo jure. Fam. 222.. Or. 1. 235.. Or. 2. 164. Ph. 1. 142.. Pro tuo jure. Pro suo jure. Or. 301.
Jure. Ph. 1. 173. Jure optimo. Or. 3. 131.. Ph. 3. 22.. Jure ac merito aliquid agere. Or. 2. 192.. 213.
Jus postulare. Or. 3. 174.
——— statuere. Fam. 101. Or. 1. 291. Or. 2. 234.. Rh. 17.
——— constituere. Or. 3. 58.
——— dicere. Dicit jus, *qui judicia exercet, vel qui jurisdictioni præest; ut apud Romanos Prætores, et nostra ætate Judices.* At. 83. 293.. Or. 1. 7. Or. 3. 70.. 71.
——— respondere. Rh. 174.. Ph. 2. 158.
De jure respondere. Rh. 121.. 174..
Jus dare. Or. 2. 246.. Ph. 2. 176. 186.
——— tribuere. Ph. 3. 98.

Jus habere. At. 92. Or. 2. 234. . Or. 3. 237.
Jure esse. *Id est jus habere.* Or. 1. 195. . Or. 2. 88.
In jus vocare. Or. 1. 2. . 146. . Rh. 9. .
——— adducere. Or. 1. 5. .
——— educere. Or. 1. 171. .
——— adire. At. 184. .
Jus suum persequi. Or. 1. 58. 286. .
——— exequi. Cæs. de B. C. lib. 1.
——— tenere. Rh. 104. Or. 1. 291.
——— obtinere. Or. 1. 5. . 89. 169. 286.
——— retinere. Or. 1. 155. Or. 3. 61.
Jusjurandum *est affirmatio religiosa, sacramentum, fides.*
Ad jusjurandum adigere. Liv. Dec. 5. lib. 3.
Jusjurandum jurare. Fam. 60. .
Jurejurando firmare. Ph. 2. 172. .
——— devincire. Or. 3. 49.
Jusjurandum dare. Ph. 3. 74. .
——— conservare. Ph. 3. 72.
——— servare. Nepos in Ages.
——— negligere. Rh. 52. Or. 2. 251. .
——— violare. Ph. 3. 73.
——— deferre. Quintil. l. 5. c. 6.
——— interponere. Liv. l. 34. c. 25.
Justa, orum, *dicuntur sacrificia, vel exequiæ, quæ mortuis impenduntur: dicta, quod jure fierent iis, qui de nobis viventes bene meriti fuerant.*
——— facere. Or. 2. 164. Ph. 2. 181. .
——— solvere. Or. 1. 22.
——— peragere. Plin. lib. 2. cap. 119.
Justis carere. *Justis carent, quibus non fiunt justa.* Ph. 2. 178.
Justitium *est jurisdictionis intermissio vel inhibitio.*
——— indicere. Or. 2. 200. . 206.
——— edicere. Or. 2. 257. 266.
——— remittere. Liv. Dec. 1. lib. 10.

L

Labes *est violenta quædam vel aquæ illuvies, vel tempestatis, grandinisve ruina: aut cum terra in altissimum hiatum, vel barathrum aperitur. Cic. de Divinat.* 1. Delata etiam ad Senatum labes agri Privernatis, cum ad infinitam altitudinem terra desedisset. *Dicitur quoque labes macula in vestimento: et deinde metaphorice transfertur in homines vituperatione dignos.*
Labem fieri. Ph. 3. 104.
——— inferre. Or. 3. 46. .
——— aspergere. Or. 3. 33.
——— eluere. Ph. 2. 174. .
Labor, oris, *est opera, defatigatio, sudor, assiduitas, animi contentio, vigiliæ.*
Laborem afferre. At. 183. .
——— imponere. Or. 2. 133.
——— delegare. Fam. 111. .
——— suscipere. Fam. 248. . Rh. 244.
——— excipere. Rh. 187. Fam. 233. .
——— capere. Or. 1. 53.
Labori se dare. Or. 1. 241.
Laborem subire. At. 47. Or. 3. 26. .
Laborem sustinere. At. 15.
——— sustentare. Salust.
——— ferre, perferre, tolerare. Nepos, Quintil. et al.
Labore fungi, vel perfungi. Fam. 9. Or. 2. 240.
Laborem impertiri. Or. 2. 125. . .
Labore se exercere. Or. 2. 191.
——— frangere. Or. 2. 191.
Laborem impendere. Or. 1. 199. .
——— insumere. Rh. 76. .
——— consumere. Fam. 90. Rh. 105.
Labores exantlare. Ph. 1. 27. 174. .
Laborem detrahere. Fam. 34. .
——— levare. Rh. 110. 207. .
——— sublevare. Cæs. de B. G. lib. 5.
Labore supersedere. Fam. 47.
Labori parcere. At. 30. .
Labore carere. Fam. 103. .
Labores compensare. Rh. 144.
Labrum *pro margine, et extrema ora fluminis, lacus, fontis, et hujusmodi, quæ levi aquæ motu perluuntur, ponunt aliquando Latini:* Labrum *quoque dicitur genus vasis ad lavandum aptum.* Labrum *item vinarium, lupinarium, vel olearium dicitur, in quo lupinus conditur; vel in quod vinum a lacu, oleum e cortina transfertur. Pars etiam faciei est.*
Labris primoribus gustare. Or. 3. 43. Ph. 2. 6.
——— *vel* extremis gustare, *vel* attingere, *est leviter aliquid attingere. Ductum ab iis, qui cibum, aut potum tenuiter degustant, nihil inde in stomachum transmittentes.* Rh. 92.
Lacryma *est humor ex oculis manans. Lacrymæ etiam arborum dicuntur Theophrasto humor naturalis, quem interdum ipsæ arbores foris ostendunt; vel qui in ipsis interioribus partibus continetur.*
Lacrymas movere. Quint. lib. 6. cap. 2.
——— excire. Plaut. 317.
——— excutere. Terent. Heaut. 1. 1.
——— cadere. Terent. Adelph. 4. 1.
Lacrymis se tradere. Fam. 70.
——— dedere. Ph. 1. 185. .
Lacrymas effundere. Or. 2. 281.
Lacrymis confici. Fam. 14. ep. 4.
Lacrymas profundere. Or. 1. 284.
——— tenere. Or. 1. 291.
——— continere. Plaut. Most. 3. 2. 135.
——— exarescere. At. 167. . *vel* arescere. Rh. 62. 234. .
——— consumi. Or. 3. 172. .
Lætitia *est exultatio animi, quæ gaudio effervescentiore fieri solet propter eventum rerum expetitarum.*
Lætitiam facere. Ph 1. 54. .
——— afferre. Fam. 146. At. 290. Ph. 1. 219. .
——— dare. At. 227. Or. 2. 281.
Lætitiæ esse. Fam. 242.
Lætitiam objicere. Ter. Heaut. 1. 2.
In lætitiam conjicere. Ter. Heaut. 2. 3.

Lætitia afficere. Fam. 39. . 248. Or. 3. 116..
——— efferre. Fam. 23.
Lætitiam capere. Fam. 39.. 132. . At. 230..
——— percipere. Rh. 101.
Lætitiis omnibus incedere. *Id est exilire.* Fam. 22..
Lætitia exultare. Fam. 224..
——— perfrui. Or. 2. 102..
LAMENTATIO *est ægritudo cum ejulatu.*
Lamentationem fieri. Or. 1. 110.. Or. 2. 120..
Lamentatione locum complere. Rh. 209.
LANGUOR *proprie est defectus virium, et succi naturalis.*
Languorem afferre. Or. 4. 202.. Ph. 3. 52..
Languori se dare, *vel* dedere. Ph. 3. 25.
LAPIDATIO. *Lapidare est lapidibus cædere, vel obruere.*
Unde lapidatio *verbale ducitur.*
Lapidationem facere. *Cic. in Verr.* Fit magna lapidatio. Or. 1. 222. *Idem pro Domo sua:* Inde saxis facta lapidatio est. Or. 2. 215..
LAPIS *est silex, vel saxum.*
Lapidibus aliquem ejicere. Pro Corn. 1.
Lapidem jacere. Or. 3. 109..
Lapide aliquem appetere. Or. 2. 215..
——— percutere. Rh. 126.. Or. 2. 215..
Lapidibus obruere. Ph. 3. 61..
De lapide emptus. *Cicero homines vilissimos* de lapide emptos *vocat. Nam prisco more Præcones ex lapide facere præconium solebant; ubi Mancipia venalia solebant pronuntiare.* Or. 3. 87.
Ad tertium, ad quartum lapidem, *et similia. Lapidibus apud Veteres milliaria signabantur: idcirco* lapis *quandoque pro milliario ponitur.* Liv. l. 3. c. 69.
LAQUEUS *est vinculum: vel pro quacunque re ponitur, qua irretiri, et capi possimus.*
Collum laqueo obstringere. Plaut. Aul. 1. 1. 39.
Laqueo irretire. Rh. 88..
In laqueum collum inserere. Or. 1. 208.
Laqueo vitam finire. *Id est suspendio.* Sen. Hippol. 259.
Laqueum declinare. Or. 3. 109..
Gulam laqueo frangere. Salust. Catil. c. 55.
LARGITIO *est liberalitas, vel expensa, quæ fit ad aucupandum favorem in petitione Magistratuum.*
Largitionem fieri. Fam. 43.. Or. 2. 68. 125. Ph. 3. 43..
——— intermittere. Or. 3. 61.
LASSITUDO *est molestia, quam ex labore suscipimus.*
Lassitudinem abigere. Plaut. 561.
——— sedare. Nepos in Eum.
——— eximere. Plaut. 562.
A lassitudine acquiescere. Nepos in Datam.
LATEBRA *locus est, in quo aliquid delitescere, et occultari potest. Per translationem varie usurpatur; ponitur que pro excusatione, vel declinatione rei alicujus objectæ.*
Latebram quærere. Ph. 3. 73..
——— dare. Ph. 2. 191.
Latebram habere. Ph. 1. 87..
In latebram se conjicere. Ph. 2. 117..
——— impelli. Pro Rabir. c. 8.
E latebris erumpere. Or. 3. 4..
LATIBULUM *dicitur, ubi feræ se occultant. Dicitur etiam de hominibus.*
——— quærere. Ph. 3. 3.
Latibulis se tegere. Or. 3. 129..
Tanquam serpentem e latibulis se inferre. Or. 3. 29..
LATROCINIUM *est latrocinandi actus.*
Per latrocinium aliquid auferre. Or. 1. 87.
Latrocinio opprimere. Cæs. de B. G. l. 8.
Latrocinia ab aliquo loco depellere. At. 294..
LATUS, eris. *Dicitur, quod est infra axillam. Ponitur etiam pro viribus, et spiritu. Dicuntur et* latera insulæ. 1. de Leg. 6. *pro extremis utrinque partibus.*
Per latus alterius sauciari. In Vat. 13.
Ad latus alicujus sedere. Or. 1. 257..
A lateribus alicujus nunquam discedere. Ph. 3. 95..
——— teneri. 3. At. ep. 32.
Latus offendere. Or. 2. 54.
Lateris dolore consumi. 3. de Or. 6.
Latus alicui condolere. Rh. 145.
LAUDATIO *est laudantis oratio, commendatio, vel oratio funebris.*
Laudatione spoliatus. *Id est funebri oratione.* Pro. Mil. 34.
Laudationem dare. Pro Flacc. 36.
LAUS *est præconium, commendatio, vel gloria.*
Laudem quærere. Fam. 20.. Or. 2. 151..
——— petere. Ph. 1. 75. 188..
——— asciscere. Or. 2. 232.
——— venari. Rh. 24..
——— libare. *Ibid.*
Ad laudem incumbere. Fam. 149..
Laudem haurire. Fam. 84.
——— comparare. Fam. 19..
——— sibi parere. Ph. 3. 42..
——— colligere. At. 298.
——— adipisci. Fam. 51.
——— capere. Ph. 3. 38.
——— excipere. At. 8..
——— nasci. Fam. 7..
——— consequi. Fam. 24.. 149. *vel* assequi. Or. 2. 163.
——— habere. *Habet aliquis laudem de nobis, qui laudes nostras effert, celebrat: id quod eo modo dicitur, quo orationem haberi. Habet etiam res laudem, quæ laudabilis est.* *PRIORIS USUS EXEMPLUM. Cic. ad Att.* 13. Bruti nostri quotidianis assiduisque laudibus, quas ab eo de nobis haberi permulti mihi renuntiarant, commotum istum esse aliquando scripsisti. *At.* 217.. *POSTERIORIS. Cic. in Bruto:* Brevitas in universa eloquentia laudem non habet. Rh. 169. 174.. 243..
In laude esse. *Idem est, quod laudem habere.* Or. 1. 75. 80.
Laudibus procedere. Rh. 176.
——— florere. Fam. 133. Rh. 142.

Laudibus cumulari. Rh. 86. . 94. .
——— abundare. Ph. 3. 16.
Laudem alicujus florere. Or. 3. 122. .
Laudi favere alicujus. Fam. 6. .
——— suffragari. Fam. 160. .
——— servire. Or. 1. 77.
——— subvenire. Fam. 20. .
——— alicujus præesse. Fam. 7. .
Laudem impertiri. Or. 2. 7. .
——— concedere. Rh. 86.
——— transfundere. Fam. 133. .
Laudibus afficere. Ph. 3. 42. .
Laudem tribuere. Fam. 61. . 245. . At. 283. Rh. 93.
Laudibus ornare. Fam. 25. . At. 309.
——— illustrare. Fam. 70. .
Laudes alicujus celebrare. Or. 2. 189. .
Laude aliquem celebrare. Or. 2. 127. .
——— ferre. Fam. 160. . *vel* efferre. Ph. 3. 100. . Fam. 133. Or. 2. 188. *Non semper simplex est hæc locutio, sed sæpe dicimus* laude ferre, *vel* efferre in cœlum, *vel* ad cœlum.
Laudibus in, *vel* ad cœlum tollere. Fam. 133. 245. . 247. .
Laudes diffundere. Or. 3. 57.
Laudi dare. Or. 2. 278. Ph. 1. 148. . Ph. 3. 14.
In laude ponere. *Idem est quod laudare. Quod non solum de rebus dicitur, sed de personis etiam interdum: et sic dicitur aliquis in laude poni, pro laudari.* Rh. 160. 177. Or. 1. 196. et al.
Laudi esse. Fam. 21. 64. .
Laudem præripere. Or. 1. 28. . Or. 2. 244. .
Laudibus obscuritatem afferre. Or. 3. 145. .
De laudibus delibare. Fam. 156.
Laudem imminuere. Fam. 8. 133.
——— obterere. Or. 1. 235. . Or. 2. 195.
A laude abesse. *Pro laude carere.* At. 128.
Laudem referre. *Cicer.* Lucius Flaccus veterem Valeriæ gentis in liberanda patria laudem prope quingentesimo anno retulit. Or. 2. 146.
Laxamentum *proprie est dilatatio. Translate tamen pro remissione accipitur, non sine elegantia.*
——— dare. Or. 2. 36.
——— nancisci. Fam. 195.
Lectus *idem est quod cubile, locus scilicet, super quo quiescimus. Dictus, ut ait Varro, quod* lectis *herbis, et frondibus stramenta facerent. Vel, ut Festus putat, ab* allicien*do, quod fatigatos ad quiescendum alliciat. Apud antiquos pro loco accipiebatur, super quo sedebant ad mensam: unde triclinium.*
Lectum sternere. Or. 2. 20. . Or. 3. 170. . 173. Ph. 2. 182.
In lecto aliquem collocare. Ph. 1. 240.
——— esse. Rh. 109. . Fam. 141.
E lecto surgere. Ter. Adel. 4. 1.
Legatio *est actus ipse legandi: sed tamen passivæ sæpius significationis esse videtur, quam activæ.*
Legationem dare. At. 27. Or. 2. 62.
Legationem accipere. *Id est munus suscipere legationis obeundæ.* Or. 2. 155. .
——— habere. *Ib.*
In legatione esse. Quint. lib. 7. cap. 2.
Legationem gerere. Quint. lib. 7. cap. 5.
——— obire. Or. 3. 221. . Ph. 1. 2. .
——— perficere. Fam. 4.
——— renuntiare. *Id est quod vulgo dicimus Legatos referre id, quod in legatione gesserint.* Or. 3. 231.
Legatus *dicitur orator, vel auctor, qui defert mandata alterius. Vel dicuntur Legati nuntii pacis et belli, curatores, interpretes bellici consilii, ministri muneris provincialis.*
Legatum decernere. Fam. 2. . 8. .
——— legare. Or. 3. 10. 86.
——— mittere. Rh. 122. Or. 2. 10. . et al.
——— venire. Fam. 243. Rh. 194.
Legio *ab eligendo dicta est, quod leguntur milites in delectu.*
Legiones decernere. Fam. 28. .
——— scribere. Liv.
——— conscribere. Fam. 166.
——— conficere. Cæs. de B. G. lib. 8.
Legionibus supplementum scribere. Fam. 31. .
Legionem explere. Salust. in Catil.
——— accire. Liv.
In legiones distribuere. Cæs. de B. C. lib. 3.
Legiones dare. Liv. Dec. 3. lib. 1.
——— habere. Fam. 162.
Legionibus præesse. Liv.
Lenitas *est quasi quædam mollitia, sive lenitudo, aut quædam animi moderatio. Convenit vero et personis, et rebus aliis.*
De lenitate deducere. Or. 2. 110. .
Ad lenitatem revocare. Rh. 89. .
——— se dare. Fam. 202. .
Lenocinium *est Lenonis actus. Ponitur etiam pro exquisitiore quadam elegantia. Pro delinimento, vel allectamento quoque aliquando est.*
——— facere. *Id quod est Lenonis.* Plaut. 570.
——— a re aliqua petere. Or. 2. 142.
Lenociniis se dedere. Or. 3. 26. .
Levamentum *idem est, quod allevatio, vel fomentum.*
Levamento esse aliquid alicui. At. 201.
Levatio. *Levationis, et levamenti eadem est significatio.*
Levationem ab aliquo expectare. At. 196.
——— reperire. Ph. 2. 3. .
——— fieri. Ph. 1. 121.
——— habere. *De re est hæc locutio, et active sumitur, ut res levationem habeat, a qua levationem expectamus; scilicet doloris, ægritudinis, et rerum molestarum vel consolationem, vel depulsionem.* Ph. 1. 174. .
Levationi esse. Fam. 82. .
Levationem afferre. Fam. 52.
Lex. *Legis significatio vel privata, vel publica est. Privata est, cum accipitur pro conditione, jure, pacto, aut pro forma et typo.*

Publica vero est, cum ad constituendam Rempublicam, et jus suum cuique tribuendum pertinet; poniturque pro rogatione, scito, jure, jussu populi, Principis decreto, Judicis sententia.

Legem rogare. Or. 2. 103. Or. 3. 147.
——— jubere. Or. 3. 62. .
——— ferre. Ph. 3. 113. . Fam. 4. 17. *vel* perferre. At. 18. 216. 327. .
——— sancire. Ph. 3. 103. . 104. . Or. 2. 268. Ph. 2. 171. .
——— sciscere. Or. 2. 266. .
——— condere. Ph. 2. 171. .
——— facere. Or. 3. 195. .
——— scribere. Or. 2. 171. . 222. . 223. Rh. 92.
——— incidere. Or. 3. 118. . 156. 189. *vel* figere. At. 227. Or. 3. 189. . *Leges incidebantur antiquitus in æs, et in Capitolio, vel in aliquo loco publico figebantur, ut omnibus essent apertæ. Sic videas a Latinis dici* æra Legum; *ut apud Ciceronem in Catil.* Cum legum æra ictu fulminis liquefacta sunt. Or. 2. 115. *Idem de Div.* Æra legum de cœlo tacta. Ph. 2. 118.
——— promulgare. Fam. 203. . Or. 2. 227. At. 3.
——— dare. Ph. 2. 167. . 174. 177.
——— ponere. Or. 2. 179. .
——— imponere. Rh. 107. . Or. 3. 206. . 212. Ph. 1. 7. .
——— constituere. Or. 2. 76.
——— instituere. Rh. 90. Or. 2. 138.
Legibus astringere. At. 291. .
Legem accipere. Or. 3. 195. . Ph. 3. 74.
In legem jurare. Or. 3. 11.
Legem observare. Ph. 3. 41. *vel* servare. Fam. 28.
——— conservare. Rh. 80. . Or. 2. 144.
——— aliquem tenere. Or. 1. 163.
Legibus teneri. Or. 2. 48. 247. Or. 3. 125. 241. .
Lege agere. Or. 1. 116. *Multiplex est hujus locutionis usus. Aliquando enim pro eo accipitur, quod est judicio persequi. Plaut. in Aulular.* Lege agito mecum, molestus ne sis, et cœnam coque. *Teren. in Phor.* Una injuria est tecum. *D.* Lege agito ergo. *Præterea dicunt Latini* lege agere, *pro, victos virgis cædere, et deinde securi ferire, exequendo scilicet sententiam, quam Judex tulit. T. Livius de Campanis loquens:* Fulvius acceptas litteras, neque resolutas cum in gremio reposuisset, Præconi imperavit, ut Lictorem lege agere juberet. *Id est, ut ex officio suo ageret, et sententiam in damnatos exequeretur. Valerius Max. lib.* 3. Deligatis ad palum hostibus, litteras a Patribus Conscriptis nequicquam Campanis salutares accepit. In sinistra manu, sicut erant traditæ, reposuit, ac jusso Lictore lege agere, tunc demum aperuit, postquam illis obtemperari non poterat. *Est quoque* lege agere, *idem quod actionem, et querelam inofficiosi intendere. Cicero de Orat.* 1. Alter plus lege agendo petebat, quam quantum lex in duodecim tabulis permiserat. *Idem:* Cum egisset lege in hæreditatem paternam testamento exhæres filius, quæsitum est de jure civili, possetne paternorum bonorum exhæres esse. Rh. 99.
Legi intercedere. Or. 2. 206. .
Legem repudiare. Ph. 3. 114.
A lege discedere. Or. 2. 48.
Legem infirmare. Or. 3. 157. .
——— irritam facere. Or. 3. 198. .
——— dissolvere. *Pro infirmare.* Or. 3. 156. .
——— illidere. *Pro dissolvere.* Or. 3. 29. .
——— convellere. Or. 3. 81. .
——— conculcare. Or. 3. 33. .
——— perrumpere. Ph. 3. 59.
——— perfringere. Or. 2. 101.
——— abrogare. Or. 2. 125. Or. 3. 197. .
——— antiquare. Ph. 2. 191. . Ph. 3. 48. .
——— delere. Or. 3. 15. .
——— tollere. Or. 2. 257. .
Lege *vel* legibus solvi. *Id est liberari.* Or. 2. 15. . Rh. 16. .
Legem interire. Or. 3. 196.
Liber, a, um. *Dicitur, qui sui est juris, aut qui in sua potestate est; id est ingenuus, et nullius dominationi parens: cui opponitur servus. Generaliter etiam poni solet pro non impedito, re nulla implicato.*
Sine casu. Rh. 114. 186. . Or. 1. 146. Or. 2. 183. . et al.
Cum ablativo. Or. 2. 245. . Or. 3. 124. .
—— *accusativo, et præpositione* ad. Ph. 2. 25. .
—— *ablativo, et præpositione* ab. At. 7. . Or. 1. 204. . et al.
Liber *modo pro Baccho; modo pro cortice accipitur. Accipitur etiam pro opere, volumine, scriptis, vel monumentis. Et aliquando Opus integrum significat; aliquando pro certa parte Operis est: ut Virgilii Æneis in duodecim Libros distinguitur. Hæc tamen libri significatio, qua pro volumine accipitur, ducta est a libro pro cortice. Nam ante usum chartæ in cortice scribebant, quæ, ut modo diximus, liber appellabatur. Quare nunc etiam chartas scriptas, et volumina Libros appellamus.*
Librum evolvere. At. 145. Ph. 1. 153. .
——— pervolutare. At. 74. .
——— legere. Fam. 85.
——— scribere. Fam. 16. 38. 85. 104. .
——— edere. Fam. 16. . Ph. 1. 153. . Ph. 2. 140.
——— excidere. Rh. 92. .
——— foras dare. At. 211.
——— emittere. Quint. in procem. lib. 6.
——— exire. Fam. 85.
Liberi *sunt filii.*
Liberis operam dare. *Id est generare.* Fam. 140.
Liberos suscipere. Fam. 72. Or. 1. 284.
——— habere. At. 258.

Liberos amittere. Fam. 4. ep. 5.

LIBERTAS, *ut volunt Grammatici, in loquendo accipitur, cum quis non timide (quod servile est) sed ingenue, et libere, hoc est, ut liberum hominem decet, loquitur. Licentia vero, quando hac libertate abutitur usque ad temeritatem, et procacitatem : unde Quintil.* Quæ in aliis libertas est, *inquit,* in aliis licentia vocatur. *Uno verbo* Libertas *a vitio remotior est;* licentia *vitio magis affinis: ut vix libertatem in malam partem poni videas sine adjectivi, aut alius nominis adjunctione, quod vitium designet.*

Libertatem dare. At. 230. Or. 2. 97. . 262.
———— largiri. Ph. 1. 8. . Ph. 2. 191. .
———— concedere. Or. 2. 266.
———— accipere. At. 285.
———— recipere. At. 286.
———— habere. Or. 3. 18. .
———— tenere. Rh. 104.
———— retinere. At. 144. Ph. 3. 37.
———— præcidere. Or. 1. 148. .
———— adimere. Or. 2. 217. .

Libertate se abdicare. Or. 3. 185. .

Libertatem amittere. Fam. 135. . Or. 2. 228. .
———— perdere. Or. 3. 126.
———— recuperare. Tac. lib. 2.

In libertatem vindicare. Fam. 20. Rh. 121. . Ph. 2. 12. .

LIBIDO *generali significato ponitur pro cupiditate effrenata, et impetu quodam animi non recto ; vel pro qualibet voluntate temere suscepta. Voluntas enim est, quæ aliquid cum ratione desiderat. Quæ autem adversus rationem incitata est vehementius, ea* libido *est. Aliquando vero pro luxuria, et mulierositate accipitur.*

Libidinem exoriri. Or. 2. 20.
———— habere. Rh. 101. Ph. 3. 11. .

Libidini suæ parere. Ph. 1. 77.

Ab libidinem suam aliquid facere. Or. 1. 42. 72. Ph. 1. 52.

Libidinem cohibere. Or. 3. 116.
———— constringere. Ph. 1. 58. .
———— frangere. Ph. 2. 190. .

LICENTIA *est libertas immoderata, venia, vel impunitas quædam rerum dissoluta.*

Licentiam dare. Rh. 211. . Or. 1. 197. et al.
———— permittere. Or. 1. 153. .
———— concedere. Or. 2. 128. .
———— largiri. Ph. 1. 8. .
———— obtinere. At. 156. .
———— assequi. Ph. 3. 30.
———— habere. Or. 1. 282. Or. 3. 118.
———— possidere. Or. 1. 122.
———— patere. Ph. 3. 111. .
———— præcidere. Or. 1. 148. .

LICITATIO *est auctio, vel hasta.*

Licitationem facere. Or. 1. 135.

LICITATOR *appellatur, qui pretium auget.*

Licitatorem apponere. Fam. 96.

LIMEN *dicitur, quod ex transverso in janua est. Etiam superiorem ostii partem significat.*

Limine pedem efferre. Or. 3. 44.
———— prohibere. Or. 1. 291. .

LINEA. *Filum omne dicitur ex lino, et quicunque tenuis funiculus. Sic lineam vocamus filum illud, quæ Fabri materiarii utuntur ad signandam materiam. Et quoniam ab hac, si rubrica, vel alio colore intincta fuerit, figura designatur longa sine latitudine, atque altitudine, ea quoque figura linea vocatur.*

Lineam tenere in re aliqua. At. 60.
———— transire. Ph. 3. 119. .

LINGUA. *Dictam volunt Grammatici a* lingendo, *vel* ligando ; *quod* liget *cibum : nam cibos vi sua conglobat, ac deprimit, in ventremque transmittit. Seu quod ipsa dentium septo, quasi muro vallata, et* ligata *sit. Pro sermone etiam, vel sermonis varietate ponitur : ut cum dicimus linguam Græcam, linguam Italicam, linguam Gallicam.*

Lingua consistere. At. 308.
———— celeri, volubili, et exercitata esse. Rh. 91. .
———— hæsitare. Rh. 94. .

Linguam titubare. Or. 2. 241. .

Linguis favere. *id est silere.* Ph. 2. 101. . 125. .

Linguam comprimere. Plaut. 72.
———— astringere. Or. 3. 86.

Linguas hominum vitare. *Id est sermones dissipatos, vel maledicta.* Fam. 126. .

LIPPITUDO. *Lippus dicitur, qui oculos habet lacrymantes, cum putredo ab iis defluit. Lippitudo est ipse morbus.*

Lippitudinem depellere. Ph. 1. 227.

LIS *ut plurimum quidem in foro versatur : interdum tamen extra forum est, et pro rixa, vel qualibet concertatione ponitur.*

Litem creare. Plaut. 660.
———— serere. Plaut. 660.
———— intendere. Rh. 88. .
———— inferre. Or. 2. 41. . Or. 3. 124.
———— contestari. At. 261. Or. 1. 54.
———— perorare. *Id est causam dicere.* Ph. 3. 60.
———— dare. *Id est judicare. Cic. pro Rosc. Comœdo :* Paulo ante M. Perpenna P. Saturii tabulas poscebamus; nunc tuas C. Fanni Chereæ solius flagitamus, et, quominus secundum eas lis detur, non recusamus. Or. 1. 45. .

Litem æstimare. Lis æstimata *vocabatur, pecunia mulctatitia, et nummaria sententia : ut hodie, cum Judices certa summa actorum dispendia et incommoda æstimantes, certæ pecuniæ Reos damnant. Sic in judicio repetundarum fiebat. Nam repetundarum causa ita se habet, ut, si Reus convictus sit, atque damnatus, is pecuniam reddat lite æstimata : hoc est, in pretium redactis omnium furtis : quam summam pecuniæ proscriptis damnati bonis Sectores curabant.* Litis *autem* æstimatio *ita appendix erat damnationis.* Fam. 117. Or. 1. 73. 95. . 190. et al.
———— capitis æstimare. *Id est actione rei prosequutoria non uti ; sed criminaliter inten-*

dere, et, ut vulgo loquimur, conclusiones capitales concipere. Or. 2. 41. .
Litem suam facere. Rh. 137.
——— in rem suam vertere. Liv. Dec. 1. l. 3.
——— perdere. Rh. 98. .
——— amittere. Or. 1. 46. .
Littera *tam in singulari, quam in plurali numero varie accipitur. In singulari numero elementum aliquando significat, ut,* a, b, c, d, *&c. Aliquando scribentis manum denotat.*
Pro elemento.
Cicero Fam. 2. Ille cum ad Thermum de Parthico bello scriberet, ad me litteram nullam misit. Fam. 28. *Id.* Herodi mandaram, ut mihi scriberet: a quo adhuc nulla littera est. At. 23. . 231. . *Idem de Orat.* Cujus ingenium, variosque sermones immortalitati suis scriptis Plato tradidit, cum ipse litteram Socrates nullam reliquisset. Rh. 148. .
Pro scribentis manu.
Cicero ad Att. Alexidis manum amabam, quod tam prope accedebat ad similitudinem tuæ litteræ. At. 100.
Litteræ in plurali numero, quemadmodum in singulari, duplicem significationem habent. Etenim pro epistola nonnunquam ponuntur. Nonnunquam etiam pro studiis.
Pro Epistola.
Cum pro Epistola usurpatur hæc dictio, variam elegantiam habet, aut cum Adjectivis, aut cum Substantivis, aut cum Verbis.
Cum Adjectivis.
Litteræ unæ. Fam. 21. . At. 232. . 289. .
——— antemeridianæ. At. 211. .
——— pomeridianæ. At. 203. .
——— recentes. At. 84.
——— proximæ. *Pro recentibus.* At. 66.
——— veteres. At. 208. .
——— antiquæ. At. 115. .
——— humanæ. Fam. 39.
——— humanitatis sale sparsæ. At. 7.
——— suaves. Fam. 24. .
——— facetæ. Fam. 111.
——— amabiles. At. 321. .
——— commendatitiæ. Fam. 62.
——— officio refertæ. At. 315. .
——— officii, et amoris plenæ. Fam. 30. .
——— aculeatæ. At. 234.
——— stomachosæ. Fam. 44.
——— atroces. Fam. 142. .
——— odiosæ. At. 161. .
——— ardentes. At. 226. .
——— minaces. Fam. 260.
——— acerbæ. *Ib.*
——— disertæ. Fam. 44.
——— rerum plenæ. Fam. 153.
——— inanes. Fam. 94.
——— somnum afferentes. At. 140.
Cum Substantivis.
Litterarum sermo. Fam. 110. .
——— prudentia. Fam. 43. .
——— diligentia. At. 101. .
——— multitudo. Fam. 61. .
Litterarum crebritas. At. 208. .
——— brevitas. Fam. 187.
——— intermissio. Fam. 101. .
——— intervallum. Fam. 104.
——— exemplum. *Dicitur* litterarum exemplum, *sicut cæterarum rerum, quod Barbari dicunt copiam:* Litteræ scriptæ eodem exemplo. *Id est eadem forma.* Fam. 48. Att. 116. . 122. 138. &c.
Cum Verbis.
Litteras scribere. Fam. 29. 34.
——— exarare, *scribere significat. Nimirum qui stylo scribunt, et lineas in codicillis ducunt, ii quasi sulcos, aratorum exemplo, ducere videntur.* Fam. 142. .
Litteris appellare. Fam. 255.
——— alicui obstrepere. Fam. 62.
Litteras elicere. At. 109. .
——— mittere. Fam. 6. . 23. . 29. 34.
——— dare. *Litteras illi damus, qui laturus est.* Fam. 6. 18. 21. . 30. *et ad illum, qui accepturus est.* Fam. 22. . 23. 48. *Adde huc,* dare, *et* mittere *absolute poni eleganter, pro litteras dare, vel mittere. Cic. Fam.* 7. Quo mitterem, aut cui darem, nesciebam. *Fam.* 99. . 127. . 253. *Idem ad Att.* 1. Ad te ideo antea rarius scripsi, quod non habebam idoneum, cui darem; nec satis sciebam, quid darem.
——— committere. Fam. 6.
Litteris committere. Fam. 19. . *vel* mandare. Fam. 69. *Cic. ad Q. Fratrem.* Etiam illud te moneo, ne quid ullis litteris committas, quod, si prolatum sit, moleste feramus. *Idem ad Attic.* 4. Præterea sunt quædam domestica, quæ litteris non committo.
Litteras perferre. Fam. 20. 23. 24. . 34.
——— afferre. Fam. 9. . 30. 135.
——— reddere. Fam. 28. 30. . 34. .
——— dare. *Id est reddere.* Fam. 98.
——— accipere. Fam. 17. . 18. 24. . 29. 30. .
——— venire alicui ab aliquo. Fam. 120.
——— volare. *Id est celeriter afferri.* At. 34.
——— commeare. At. 124.
——— conquiescere. At. 199.
——— oblanguere. Fam. 262.
——— expectare. Fam. 19. 55. 129. .
——— requirere. At. 281. .
——— desiderare. Fam. 18.
A litteris tempus mutum. At. 132.
Litteras in alienum. At. 35. . *vel* in alicujus manus incidere. At. 321. .
——— intercipere. Fam. 157. At. 7. .
——— resignare. At. 176.
——— recitare. Fam. 32.
——— aliquid loqui. *Cic. Fam.* 3. Tamen eadem illa lætiora fecerunt litteræ tuæ, non solum quia planius loquebantur, et uberius, quam vulgi sermo &c. Fam. 43.
Litteris rescribere. At. 211.
——— respondere. Fam. 36. .
Pro studiis, et disciplinis.
Litteris se dare. Ph. 1. 41.
Litteris se dedere. Fam. 8. .
Ad litteras se referre. At. 65.

In litteras se abdere. Fam. 111.
Litteris se involvere. Fam. 139.
Litteras attingere. Rh. 91..
——— discere. Fam. 131. Ph. 1. 53.
——— vorare. At. 60..
——— esse in aliquo. Rh. 189.
——— scire. Rh. 183..
Litteris tinctus. Rh. 116..
——— politus. Or. 3. 64..
——— doctus. Rh. 179..
——— eruditus. Ph. 2. 128..
Litteras nescire. Rh. 188..
Locus *dicitur, quicquid aliquid continet; sive ubi quicquam consistit. Et dicimus* locos, *vel* loca *in plurali numero. Per translationem ad multa convertitur, ut in locutionibus videbis. Præterea* loci, *vel* loca *in plurali numero sæpe a Latinis usurpantur pro utero fœminæ; matricem etiam vocant. Sunt igitur* loci, *in quibus nascendi initia consistunt. Suos etiam* locos, *vel* loca *habent Volucres, in quibus scilicet ova formantur. Interdum quoque sunt* loci *sedes argumentorum : quæ quidem sedes intra se continent argumenta, et ex quibus ipsa argumenta petenda sunt. Ponitur item* locus *pro genere; ut summo loco natus. Insuper capitur crebro* locus *pro occasione, opportunitate, facultate, statu, numero, vel parte. Sic sæpe ad rerum rationem, et personarum dignitatem refertur.*
Ex loco superiore. *Fam.* 36. æquo. *Fam.* 36.. *vel* inferiore agere. Rh. 144..
Ex, *vel* de loco superiore agere *dicitur Orator, qui pro Rostris agit.* Ex æquo, *qui in Senatu.* Ex inferiore, *qui ad Judices.*
Loco summo natus. Liv. Decad. 1. l. 1.
—— infimo. Or. 2. 151. obscuro, vel ignobili natus. Or. 2. 40..
—— *Idest opportune.* Fam. 175. Rh. 230.
In loco. *Pro opportune, vel digne.* Or. 1. 243. Or. 2. 192..
Locum esse. *Pro decere.* Fam. 28..
Loco secundo. *Pro præterea.* Fam. 5..
—— priore, vel posteriore causam dicere. Or. 1. 5.
Si eo, *vel* isto loco essem, *dicunt Latini, pro, si meum esset negotium, si mea res ageretur.* Fam. 49. Plaut. 411.
Nullo loco alicui deesse. *Pro nusquam deesse.* Fam. 258..
Locum nullum prætermittere juvandi, aut nocendi. Fam. 197.
Loco rei alicujus putare. *Cic. Fam.* 7. Criminis loco putant, quod vivam. Fam. 97..
—— rei alicujus ponere. *Cic. Fam.* 7. Reliquum est, ut te idipsum, quod ego quasi consolationis loco pono, maxime excruciet.
In loco ponere. *Cic. Fam.* 3. Ne id, quod petat, exigere magis, quam rogare, et in beneficii loco ponere videatur. Fam. 20.
——— rei alicujus reponere. *Cic. de Orat.* 2. Si placebit, vos meam defensionem in aliquo artis loco reponetis. Rh. 126..
In loco ducere. *Cic. in Verr.* Ipsi in hostium numero locoque ducemini. Or. 1. 261. Fam. 61..
——— objicere. Or. 2. 30..
Loco numerare. Ph. 1. 83..
In loco numerare. Fam. 20.
Loco habere. *Cic.* Cur eum habes loco patrui? Orat. 3. 179. Fam. 163.
In loco habere. Rh. 81.
——— fratris diligere. Ter. And. 1. 5.
Loco. Or. 3. 179. *vel* in loco parentis colere. Rh. 165.
—— præmii petere. Rh. 80..
In loco beneficii deferre. At. 292.
Locum relinquere. Fam. 2.
——— dare. Fam. 35. 37. 56.
In locum substituere. Col. l. 11. cap. 1. *vel* restituere. At. 37..
———— deduci. *Cic. Fa.* 4. Quantum nos fefellerit, et quem in locum res deducta sit, vides. Fam. 46.. 260..
——— redire. Plaut. 398.
——— succedere. At. 280.. Or. 3. 172.
——— ascendere. Or. 2. 49.
——— venire. *Cic.* Res in eum locum venerat, ut, nisi id factum esset, in potestatem hostium veniendum fuisset. Ad Brut.
——— pervenire. Or. 1. 44.
Locum nancisci. At. 16..
——— capere. Or. 3. 244..
——— habere. Ph. 3. 76. Rh. 129. 210. Or. 2. 240..
——— tenere. Fam. 33..
——— obtinere. Fam. 39..
Loco esse. *Pro statu esse.* At. 8. 274.
——— aliquo apud aliquem. Fam. 213..
Locum esse alicui, *vel* personæ. Fam. 13. 27.. *vel* rei. Fa. 48. 72.
Loco, *vel* in loco fratris. Fam. 61.. parentis. Or. 2. 212. præmii. Rh. 80.. et rerum similium esse. Rh. 127.
—— stare. *Pro statu esse.* Or. 3. 273.
—— moveri. At. 308.
—— dejici. Or. 1. 300..
—— excludi. Ph. 3. 100.
—— cedere. Rh. 192.
In locum restituere. At. 37..
Longus.
Ne longus sim. Or. 2. 112..
Ne longum faciam. Ph. 1. 128. Ph. 2. 160.
Longum nimis esset, narrare. Rh. 119. Or. 1. 108. 232. et al.
Lucrum *est quæstus, compendium, fœneratio.*
Lucrum ligurire. Or. 1. 128.
——— facere. Or. 1. 67. Fam. 177.
In lucro ponere *se dicebant Antiqui, quod præter spem eveniebat.* Fam. 106.. Or. 2. 154.
Lucro. Or. 1. 255.. *vel* lucrum esse. Ter. Phorm. 1. 2.
Luctatio *est actus luctandi. Per translationem eleganter pro contentione accipitur.*
Luctationem esse alicui cum aliquo. Ph. 1. 73.. Ph. 2. 142..
Luctus. *Luctum ita Cicer. Lib.* 4. *Tusc.*

interpretatur. Luctus, inquit, est ægritudo ex ejus, qui charus fuerit, interitu acerbo. Luctum *tamen et ipse, et Latini omnes etiam extra lethalem casum usurpant: neque fere est, in quo* mœror, luctus, tristitiaque *differant; nisi forte* tristitiam *reliqua præcedere dicas, et* mœrorem, luctumque *communem tristitiæ formam esse arbitreris: idque non inepte. Nam* luctum, mœrorem, *squalorem ita posita videas, ut non temere absque communi calamitate, et casu in orationem veniant. A quibus non plane abest* gemitus; *qui tamen non ita animum profligat, sed tantum ægritudinis signum est. Verbis aliis* luctum *exponit Valla, sed eodem plane sensu.* Luctus, *inquit,* est dolor, qui exterius proditur vultu ipso atque aspectu. Sæpe ipse habitus, vultus, atque vestis luctus est. *Unde 2. de Bel. Punico:* Post cladem illam Cannensem censuerunt P. C. ne fœminæ ultra triginta dies in luctu essent: *non videlicet, ne in dolore (non enim imperare dolori possumus) sed ne in illo lugubri habitu.*

Luctum habere. *Habere luctum res dicitur, quæ in luctum nos vocat. Cicero de Leg.* Habet luctum concursus hominum. Ph. 2. 183.

In luctum vocare. At. 41..

Luctum haurire. Or. 3. 17..

In luctum incidere. Ph. 3. 7.

Luctum percipere. Fam. 232..

In luctu esse. Fam. 59. Or. 3. 9.. Ph. 3. 71.

Luctu præditum esse. Or. 1. 22.

In luctu jacere. Or. 3. 98..

Luctu confici. At. 42..

Luctum augere. Or. 2. 166.

——— levare. Fam. 51.

——— tollere. Fam. 72..

——— deponere. Or. 3. 264..

Ludibrium *dicitur res vana, et deridenda. Cicero pro Domo sua:* Libertatis signum posuisti ad ludibrium impudicitiæ magis, quam &c. *Idem in Paradox.* Ille hæc ludibria Fortunæ ne sua quidem putavit, quæ nos appellamus etiam bona. Ludibrio esse *idem est, quod falli, vel irrideri ab aliquo.* At. 273.. Rh. 36. Or. 1. 256. et al.

Ludibrio haberi. *Significato conveniunt hæc, et proxima locutio. Idem est enim* ludibrio haberi, *quod* ludibrio esse, *id est despectui et contemptui. Ter. Hec.* 4. 1.

Ludus. Ludum, *et* jocum *ita distinguunt Grammatici, ut* ludum *in facto esse velint;* jocum *vero in verbo. Est vero* ludus, *munus, spectaculum, vel scena. Videtur etiam poni pro loco, in quo quis exercetur, docetur ve. Sic dicimus* ludum palæstræ, ludum pilæ, ludum gladiatorium, ludum musicum, ludum litterarium, *pro schola, in qua pueri dant operam. Plin.* l. 9. c. 8. *Suet. in Cæs.* c. 31. *Quint.* l. 1. c. 4. *Hinc etiam manat locutio, quæ est,* ludum aperire, *pro Ludimagistrum agere.* Fam. 9. ep. 18.

Ludus est, *Pro facile est. Cicero de Orat.* 2. Omnium cæterarum rerum oratio, mihi crede, ludus est homini non hebeti. Rh. 115. *Idem de Fin.* 1. Illa discere, ludus est. Ph. 1. 54.

Ludos facere. *Id est deridere.* Ter. Phorm. 5. 7. 52.

Ludo, *vel* per ludum. Or. 1. 107.. 273. *Vice Adverbii funguntur hæ duæ locutiones.* Ludo *autem, vel* per ludum facere *dicimur, quod ludibundi facimus, vel in speciem, et modum ludi.*

Ludum dare ætati. Pro Cæl. c. 12. et 18. *Pro spectaculis publicis.*

Ludos apparare. At. 327..

Ludis, *idest tempore ludorum.* Liv. l. 2. c. 36.

Ludos instituere. Quintil. l. 3. c. 8.

——— facere. At. 241. Or. 2. 133.. 259. Or. 3. 25.

——— edere. Tacit. lib. 1.

——— committere, *est ludos celebrare, facere, vel edere.* At. 325. Ph. 1. 91..

——— intermittere. Ph. 2. 92.

——— instaurare. Ph. 2. 92.

——— spectare. Fam. 95.

Lumen *per translationem varie a Latinis usurpatur. Ponitur nempe pro præstantia, aut præstabili nota, et judicio, vel celebritate. Interdum etiam ad opem, vel subsidium, vel ornamentum refertur, et hoc maxime in obscuris. Ut,* lumen memoriæ afferre; lumen rebus adhibere. *Alii sunt per hanc vocem loquendi modi. Ut,* lumina civitatis. Lumen *autem* civitatis *dicitur, qui civitati præ cæteris ornamento est; aut cujus virtute, et nomine clara est civitas; vel in quo divina quædam virtus elucet.*

Lumen afferre. Rh. 141.

——— adhibere. Rh. 144.

——— præferre *per metaphoram ponit Cicero, pro consilium dare, vel mentem injicere, vel moderari, aut in re aliqua gubernare, et ducem esse. Quod dictum ab iis, qui nobis in tenebris prælucent; id est, qui ante nos lucem, vel lumen ferunt, quorum quasi ductu ambulamus et progredimur.* Or. 2. 74.. 193..

——— prospicere. Ph. 3. 101.

Luminibus obstruere. Rh. 170.. Or. 2. 236.

——— officere. Or. 3. 129..

Lumen extinguere. Fam. 47.. Or. 2. 116. Or. 3. 170.

Luna.

Lunam crescere. Ph. 2. 45. 115.

——— laborare. Ph. 1. 168.

——— senescere. Ph. 2. 45.

——— deficere. Ph. 2. 105.

——— decrescere. Ph. 2. 115.

Lutum *idem est quod cœnum.*

In luto volutari. Or. 1. 212.

Luto oblini. Or. 3. 118..

Lux *pro lumine ponitur. Translate modo pro vita; modo pro auxilio, vel ope; modo pro ornamento; modo pro celebritate accipitur.*

Ante lucem. Rh. 133. Fam. 3.. 56. Ph. 2. 120.

Prima luce. Fam. 56. . At. 56. .
Ad lucem. Suet. in Cæs. c. 1.
Luci. Or. 3. 244. . *per modum adverbii.*
Luce. Rh. 35. . Or. 1. 27. Or. 3. 21. . 84. . Ph. 3. 70. .
Lucis usuram dare. Or. 1. 251.
In luce versari. Pro leg. Man. c. 3.
Lucem aspicere. Or. 1. 28. . Ph. 2. 119.
——— accipere. Or. 2. 24.
Lucis usuram eripere. Or. 2. 184. Or. 3. 130. .
Edi in lucem. Sen. Oedip. v. 939.
In lucem aliquid proferre: *Id est evulgare.* Rh. 97. Ph. 1. 16. .
LUXURIA *interdum superfluitas, et nimia profusio est, vel sumptuosior cibi, vestitus, et aliarum rerum cura. Interdum vero intemperantiam vitæ morumque significat.*
Luxuriam reprimere. Nepos in Catonis Vita fin.
——— creare. Or. 1. 30. .
Luxuria diffluere. Ph. 3. 21.
Per luxuriam bona sua profundere. Or. 1. 19. .
Luxuriam tollere. Rh. 124.

M

MACHINA *est inventio, machinatio, consilium, dolus, quo decipere, vel commovere aliquem conamur. Est quoque instrumentum, quo moles aliqua facile, quocunque volueris, impelli potest.*
Machinam comparare. Or. 2. 75. .
——— commoliri in quempiam. Ph. 2. 74. .
——— adhibere. At. 289.
MACULA *proprie est sordes, et turpitudo, qua pannus inficitur. Sed quoniam maculis infectus pannus turpior esse solet, fit, ut macula a Latinis pro turpitudine, et infamia ponatur.* Maculam concipere. *Cicero pro Rosc. Amer.* Magnam possidet religionem paternus, maternusque sanguis: ex quo si qua macula concepta est, non modo lavi non potest; verum usque eo permanat ad animum, ut summus furor, atque amentia consequatur. Or. 1. 29.
Maculæ esse. Rh. 35.
Maculam inurere. Ph. 3. 274. .
Maculis aspergere. Or. 2. 265.
Macula afficere. Or. 1. 37.
Maculam suscipere. Or. 2. 5.
——— eluere. Or. 3. 17. 274. .
——— delere. Or. 2. 5.
——— tollere. Plin. l. 20. c. 2.
——— emendare. *Ib.* c. 13.
——— effugere. Ter. Adelph. 5. 8. 30.
MAGISTER.
Magistrum habere aliquem ad aliquid faciendum. Fam. 136. .
Magistro aliquo uti. Or. 1. 291.
MAGISTRATUS *significat eum, qui in potestate aliqua est constitutus; ut est Consul, Proconsul, Prætor, Proprætor, et alii, qui civitatibus, et provinciis præsunt. Animadvertes etiam,* magistratum vitiosum *apud Romanos dici solitum, qui aut non satis enucleatis suffragiis, aut contra Augurum, qui de Cœlo servassent, obnunciationem, neque salvis auspiciis designaretur. Quod si plane intelligere voles, secundam Ciceronis Philippicam tibi legendam censeo.*
Magistratum petere. Fam. 108. Or. 2. 125. . Or. 3. 204. .
——— creare. Ph. 2. 124.
——— constituere. Or. 1. 11. .
——— mandare. Or. 2. 141. . 142. . 262.
——— committere. Or. 2. 272.
——— dare. Or. 2. 71.
——— adipisci. Ph. 3. 15.
——— assequi. Or. 3. 79. .
——— accipere. Or. 3. 274. .
——— inire. Or. 1. 71. . Or. 3. 191.
In magistratum venire. Fam. 190. .
Magistratum ingredi. Sal. in Jugurt.
——— gerere. Or. 2. 260. . Or. 3. 204.
——— habere. Or. 1. 231. . Ph. 3. 30.
In magistratu esse. Fam, 190. .
Magistratum peragere. Fam. 191.
——— abrogare. Or. 1. 136. . Or. 3. 115.
——— deponere. Cæs. de B. G. lib. 7.
Magistratu se abdicare. Ph. 1. 176.
——— abire. Fam. 60. . Ph. 2. 193. .
Magistratum imminuere. *Dicebant Antiqui* magistratum imminuere, *id quod dicimus derogare juribus, et prærogativis officii.* Liv. Dec. 1. lib. 4.
MAGNIFICENTIA *est rerum magnarum, et excelsarum cum animi ampla quadam et splendida propositione cogitatio, et administratio.*
Magnificentiam adhibere. Ph. 3. 15.
MAGNITUDO *est amplitudo, granditas, moles, ubertas.*
Magnitudinem animi inflectere. Fam. 8.
MAGNUS *refertur tam ad res, quam ad personas. Cum vero ad personam pertinet, ponitur pro præstanti, vel excellenti, aut potenti; vel pro eo, qui præcipua quadam auctoritate est et celebritate. Ac dicitur aliquis magnus in re aliqua vel magnus re aliqua.*
Magnum est. *Cicero pro Plancio:* Decertare mihi ferro magnum fuit cum reliquiis eorum, quos ego florentes atque integros sine ferro viceram? Or. 2. 277. . *Idem Tusc.* 1. Nostros non norunt, quos enumerare magnum est: ita sunt multi. Ph. 1. 176.
——— facere *est augere, vel efferre: quod loquendi genus tam ad personas, quam ad res pertinet.* Et facimus magnum *verbis, laude, fama, bonis, copiis, et rebus aliis istiusmodi.* Rh. 72. . 206. At. 300. .
MAJESTAS *proprie, apud Romanos, Populi erat. Populus enim sciscere solebat, et jubere: quod tangit Cic. 3. de Leg. Senatus autem* auctoritas *dicebatur: nam Senatus censebat, et auctor erat. Hanc tamen diffe-*

rentium perpetuo observari ne tibi persuadeas. Majestas autem vulgo est omnis amplitudo, et dignitas vel Principis, vel Imperatoris, vel Populi, vel Senatus: transferturque nonnunquam ad alia. Nempe et in oratione majestatem pro gravi quodam gestu et oris constantia dicimus; ut apud Cic. de Amic. Quanta, *inquit,* illi, Dii immortales, fuit gravitas? quanta in oratione majestas?

Damnatus majestatis. Cicero pro Clu. c. 35.

Afferre orationi majestatem quandam. Quintil. l. 1. c. 6.

Majestatem detrahere. Sen. ep. 9.

——— conservare. Or. 2. 94. Or. 3. 62.

——— retinere. Rh. 206.

——— minuere. Rh. 69. 127. Or. 1. 245..

——— imminuere. Rh. 118..

——— solvere, Pro minuere. Liv. Dec. 3. lib. 2.

——— lædere. Suet. in Claud.

MALEDICTUM *est convicium, probrum, vel contumelia.*

——— arripere. Or. 2. 126..

Maledicta in aliquem dicere. At. 380. Or. 2. 266.

Maledicti loco ponere. Or. 3. 86.

In maledicti loco objicere. Or. 2. 30..

Maledictis lacessere. Or. 3. 160..

Maledictum in aliquem conjicere. Or. 2. 265..

Maledicta in aliquem conferre. At. 175..

——— congerere. Or. 3. 186.

Maledictorum notis inurere. Or. 3. 256.

Maledictis figere. Ph. 2. 20.

——— vexare. Or. 2. 156.

Maledictum extinguere. Or. 2. 232.

——— effugere. Or. 2. 147..

MALEFICIUM *et pro animi vitio ponitur; et pro damno, quod ab homine malefico infertur.*

Maleficium suscipere. Rh. 2..

——— facere. Rh. 7.. 61.

——— committere, vel admittere. Or. 1. 28..

Maleficio se contaminare. Or. 1. 27..

A maleficio temperare. Rh. 11..

——— prohibere. Cæs.

Maleficium persequi. Salust. in Catil.

MALEVOLENTIA *est mala gratia; vel voluptas ex malo alterius sine emolumento suo.*

——— suffusus. Fam. 16.

——— infuscatus. 2. 263..

Malevolentiam deprecari. Or. 3. 58.

Malevolentiæ occurrere. Fam. 173.

Malevolentia liberare. At. 298..

MALITIA *est fraus, vel calliditas: vel est versuta, et fallax nocendi ratio.*

Malitiam exercere. Salust. Or. 2. de Rep.

A malitia discedere. Fam. 138.

MALŬM *est damnum, incommodum, vel detrimentum.*

Malum. *Hac particula utebantur Antiqui illi Romanæ eloquentiæ parentes, cum aliquem severius atque asperius increpabant. Et id maxime cum interrogatione.* Or. 1. 54. 117.

Malum nasci. Or. 3. 200..

——— impendere. Rh. 87. Fam. 81.. At. 125. Or. 1. 8.

——— erumpere. Or. 2. 244.

——— manare. Or. 2. 119.. Or. 3. 153..

——— serpere. Or. 3. 153..

——— crescere. Or. 3. 192.

——— ingravescere. At. 278..

——— dare. Ascon. Pæd.

——— afferre. Rh. 42.

——— excitare. At. 133..

——— facere. At. 83..

——— contrahere. Ph. 1. 201..

——— inurere. Or. 3. 182..

Malis onerare. 138..

——— urgere. Ph. 1. 123.

——— opprimere. Or. 2. 266.

Malum sustinere. At. 177.

In malis esse. Ph. 1. 164..

Mala subire. At. 107..

Malum habere. At. 100.. Ph. 1. 79.. 152. 166. Ph. 2. 164.

——— cavere. Rh. 196..

——— sanare. Or. 2. 215..

——— sedare. Or. 3. 169.

——— depellere. Ph. 1. 73.

E malis emergere. Ter. And. 3. 3.

MALUS *prima longa, et genere masculo dicitur arbor navis.*

Malum erigere. Or. 1. 253..

——— scandere. Ph. 3. 80..

MANCIPIUM *est homo in bello captus, et servituti subjectus: dictum, quod manu capiatur. Est etiam dominium, et mancipatio.*

Mancipi res. Mancipi (*pro* mancipii) res *dicuntur omnes, quæ abalienari possunt: id est, quæ a nostro dominio ad alterius transire possunt. Cic. pro Mur.* Quod si in rebus repetendis, quæ mancipi sunt, is periculum præstare debet, qui se nexu obligavit. Or. 2. 124..

Mancipii sui esse. *Id est nullius dominio subjectum esse.* At. 285.

Mancipio dare, *est rem ita dare, ut evictionem præstaturos nos spondeamus.* At. 221. 249..

——— accipere, *est ea lege emere, qua modo dicebamus,* mancipio dare. At. 1.. *Ita* mancipio poscere. *Plaut. Most.* 5. 1. 43. Mancipio promittere. *Id. Pers.* 4. 3. 55.

MANDATUM *est res mandata.*

Mandata exposcere. At. 69.

——— dare alicui ad aliquem. Fam. 31. 44. 119.

Cum mandatis mittere. Fam. 11..

Mandata accipere ab aliquo. Or. 1. 111.. Or. 3. 118..

——— recipere. At. 10. Or. 1. 34.

——— habere ab aliquo ad aliquem. Fam. 46. Or. 2. 112..

——— afferre. At. 115.

——— perferre. At. 321.

——— deferre. Or. 2. 177.

Mandata exponere. Ph. 1. 77.
——— curare. Fam. 96.
——— agere. At. 152.
——— persequi. At. 315.
——— digerere. At. 315.
——— explicare. At. 212.
——— conficere. At. 135.
——— efficere. At. 10.
——— exhaurire. At. 68.. 71.
Mandatis satisfacere. At. 84..
MANE *est primo diluculo, prima luce.*
Multo mane. At. 60.
Bene mane. At. 226.. 233..
Cras mane. At. 214. .
Postridie mane. Or. 1. 90.
MANES *sunt animæ inferorum, vel Dii manes.*
——— mortuorum expiare. Or. 3. 82..
——— mactare. Or. 3. 31..
A diis manibus venire. *Id est ab inferis.* Or. 1. 259.
MANUS *aliquando est corporis membrum notum. Aliquando pro potestate per translationem ponitur. Aliquando multitudinem hominum significat: et tunc belli, vel pugnæ est. Ergo sic locutiones distinguemus, ut in primo membro locutiones sint nihil ad hominum multitudinem, vel pugnam ineundam pertinentes. In altero totæ ad hominum multitudinem, et pugnam ineundam pertineant.*

Primi membri locutiones.

——— *pro littera scribentis. Cic. ad Q. Fratr.* Hæc inter cœnam Tironi dictavi: ne mirere alia manu esse. *At.* 321. *Ibidem:* Occupationum mearum signum tibi sit Librarii manus. 323. *Idem ad At.* 2. Nunquam arbitror, te epistolam meam legisse, nisi mea manu scriptam. *Idem:* Alexidis manum amabam, quod tam prope accedebat ad similitudinem litteræ tuæ: manum non amabam, quia indicabat, te non valere. *At.* 100. *Idem:* Sum admiratus, quod nihilominus ad me tua manu scripsisses. *Idem:* Quæ quidem epistolæ omnes erant tua manu.
Plena manu. *Id est abundanter, et affluenter. Cic. ad Att.* At hercle alter tuus familiaris quam plena manu, quam ingenue, quam ornate nostras laudes in astra sustulit! At. 39..
Manibus pedibusque. *Extremum conatum significantes dicimus,* manibus pedibusque. Ter. And. 1. 1. et 4. 2.
Manum de tabula. *Cic.* Heus tu, manum de tabula. *Videtur hac proverbiali figura Cicero admonuisse, ut desisteret a scribendis dicteriis.* Fam. 107.
Manum habere sub pallio *dicuntur, qui languent otio.* Quint. lib. 12. cap. 10.
——— ferulæ subducere, *Est litteras non amplius discere, et Præceptorum opera uti.* Juven. Sat. 1.
In manum incidere. Rh. 176. .
——— venire. At. 316. Ph. 3. 58. *vel* pervenire. Rh. 92. .
Ad manum accedere. At. 22. .
In manum sumere. Rh. 144. Or. 1. 214. et al.
In manu tenere. Rh. 209. Or. 3. 51. 241. Ph. 1. 163. .
Ad manum habere. Rh. 164. *vel* esse. Sen. ep. 4. Ad manum haberi, *vel* esse *dicitur, quod in promptu est, ut quasi manu teneatur.*
Histrioni ad manum cantare. Liv. l. 7. c. 2. *id est gesticulationi ejus cantando respondere.*
In manu esse *dicitur, quod in potestate est.* Fam. 115. . 233. Ph. 1. 224.
Manus tollere. 4. Ac. c. 19. *Id fit, cum vehementer miramur. Aliquando significat, se victum fateri. Cic. apud Lactant. l. 3. c. 8.* Cedo, et tollo manum. *Nep. in Ham. dixit* manum dare.
In manibus habere. *Id est defendere.* Fam. 12.
De manibus ponere. At. 294.
——— deponere. Ph. 1. 39. .
E manibus dimittere. Rh. 206.
Manumittere. *Manumittimus servos, cum eis libertatem damus.* At. 33. . 299. . Or. 3. 52. 112. Fam. 231. .
De manu tradere in manum. Fam. 98. .
——— jacere. Or. 1. 204. .
Ne manum quidem vertere. *Id est ne tantillum quidem facere.* Ph. 1. 149. .
Manus tendere. Manus tendimus *aliquid deprecantes; ut solent ii, qui deditionem significant.* Or. 1. 284. Or. 2. 122. . Ph. 2. 89.
In manum convenire. Rh. 222. .
Inter manus, *idem est quod collatis simul manibus aliquem sublimem ferre.* Or. 1. 241. . *Aliquando vero per translationem significat in potestate esse, vel in usu.* Fam. 113. .
Sub manum, *vel* sub manu. Sub manum esse *idem est, quod expeditum esse, vel in promptum usum.* Fam. 157.
Sub manu *vero succedere, et aliquid feliciter, et ex sententia contingere.* Plaut. Mil. 3. 2.
Per manus tradere, *est quod inepte dicunt, de manu in manum; vel de manu unius in manum alterius.* At. 7.
——— tradita disciplina. *Liv. Dec.* 1. *lib.* 5. vel historia. *Quint. lib.* 1. Per manus tradita disciplina, *vel* historia *dicitur, quæ non monumentis litterarum, sed verbo tantum traditur, et a Majoribus ad Posteros sine litteris transmittitur.*
Præ manibus. *Id est in manibus.* Plaut. 398.
Præ manu dare pecuniam, *est mutuam dare.* Ter. Adelph. 5. 9.
Manu factus, Manu factum *vocant Latini, quod non natura factum est, sed hominum opere; ut portus manu factus; mons manu factus; et similia, quæ nobis manu et opere construimus atque erigimus sine naturæ adminiculis, vel beneficio.* Or. 2. 172. Ph. 1. 105. . Ph. 3. 35. .
Manus *pro proboscide Elephanti. Vocatur au-*

tem manus a Latinis proboscis Elephanti, quod ea in decerpendo pabulo pro manu utatur. Resolvunt Elephanti manu Draconum nodos. Plin. lib. 8. cap. 10.

Secundi membri locutiones.

Secundi membri locutiones sunt, cum hoc nomen ad rem bellicam, vel controversiam asperiorem, pugnamque ineundam, et vim inferendam pertinet.

Manum cogere. Cæs. de B. G. lib. 2.
——— facere. Or. 1. 291.
——— habere. Fam. 172. .
——— distinere. Cæs. de B. G. lib. 2.
——— confirmare. Or. 2. 8. .
Ad manus venire. *Id est ad dimicandum, vel ad arma venire.* Or. 1. 241.
Manum afferre. *Id est vim facere:* At. 41. . 46. Or. 1. 85. . Ph. 3. 5. .
——— inferre. Rh. 33. Or. 2. 101. .
Manus injicere. Or. 1. 53.
——— conserere. At. 115. Or. 2. 128. 195. . Ph. 1. 219. .
——— conferre. At. 115. Or. 1. 276. .
——— abstinere. At. 41. . vel continere. Or. 2. 101. .

Mare.

Mare claudere. At. 312.
——— circumfundi. Ph. 3. 129. .
——— componi. Ovid. lib. 8. Metamorph.
——— cœlo miscere; *vel* confundere. Liv. et Juv. Sat. 6. Mare cœlo miscere, *vel* confundere, *proverbialis est hyperbole, pro eo, quod est, omnia perturbare, nihilque non facere.*
Terra marique conquirere. *Hoc loquendi genere utuntur Latini, cum summam maximamque diligentiam in re aliqua quærenda et investiganda adhiberi denotant.* Fam. 65.

Mars *apud antiquos Deus belli est creditus: sed eum modo pro Deo, modo pro stella, modo pro bello poni videas.*
Meo Marte, tuo Marte, suo Marte. Or. 3. 178. . *Translatum est hoc loquendi genus ab Imperatoribus, qui suis copiis bellum gerunt, et sustinent. Atque hac locutione utimur, cum nullis aliunde auxiliis adjuti nostro ipso ingenio, propriisque viribus rem peragimus; aut etiam cum periculo nostro negotium conficitur.*

Materia. *Significato proprio positum hoc nomen denotat sylvam (in quo ligna omnia comprehenduntur) vel pro ligno sumitur, quod est inter corticem. Poni etiam videas pro palmite, qui de novello nascitur, et in tenero alligatus dependet. Per translationem accipitur pro facultate, argumento.*
Materiam dare. At. 299. . Or. 3. 253. Rh. 140.
——— præbere. Rh. 168.
——— nancisci. Fam. 34. .
——— habere. Or. 3. 273.
——— crescere. At. 29. .
——— subtrahere. Or. 2. 215.
——— sumere. Hor. ep. ad Pisones.
Materiam superabat opus. Ovid. 2. Met. v. 5.

Matrimonium *est maris et fœminæ conjugatio.*
In matrimonio collocare. Or. 3. 169. Ph. 2. 101. .
In matrimonium dare. Cæs. de B. G. lib. 1.
Jungere secum aliquem matrimonio. Curt. l. 6. c. 9.
In matrimonium ducere. Or. 2. 22. .
In matrimonio habere. At. 276. . Or. 1. 126. . 185. et al.
Matrimonium tenere. *Pro in matrimonio habere.* Or. 3. 44.

Maturitas *non solum frugum est; sed ad alia etiam transfertur, poniturque pro tempestivitate, pro absolutiori quadam perfectione, processu, gravitate, accessione, commoda et idonea occasione.*
Maturitatem dare. Fam. 134.
——— afferre. Ph. 2. 49. .
——— venire. At. 327.
——— assequi. Rh. 116. .
——— habere. Rh. 195.
——— esse. *Cicero ad Atticum.* Inducendi Senatusconsulti maturitas nondum est. At. 20. .
——— abesse. Fam. 92.
——— nondum venisse. At. 327.

Medicamentum *est remedium, vel medicina. Quod in translatione est perelegans.*
Medicamentum dare. Ph. 3. 70. .
Medicamentis partum abigere. Or. 2. 24.

Medicina. *Non solum vulneribus medicinam facimus; sed etiam molestiis, et afflictorum difficultatibus.*
Medicinam exercere. Or. 2. 55. .
——— afferre. Or. 2. 108.
——— adhibere. Rh. 125. At. 261. .
——— facere. Fam. 236. . Or. 1. 2.

Mediocritas *est idem ac modus.*
Mediocritatem tenere. Ph. 1. 195.

Meditatio *est commentatio, vel exercitatio.*
In meditatione rei alicujus versari. Or. 2. 35. .

Medius. Medium *est, quod mensuratum æqualiter distat ab extremis.* Medium *etiam dicitur quicquid inter duo extrema est, tametsi non æqualiter distet: vel generaliter accipitur pro interjecto: vel sumitur pro dubio, vel ambiguo: ut,* medium responsum; medius sermo; media vocabula, *quæ et in bonam, et in malam partem accipi possunt. Qualia sunt, tempestas, valetudo, facinus, dolus, gratia, industria, periculum, nobilis, insignis, et nonnulla alia. Dicitur* et medius, *qui neutrius partem sequitur. Et sic refertur etiam ad personas.*
De medio sumere. *Cicero pro Domo sua:* Hæc non sunt quæsita ex occulto aliquo genere litterarum, sed sumpta de medio, ex rebus palam per Magistratus actis. *Or.* 2. 241. *Idem in Orat.* Verba hæc sunt sumpta de medio. Rh. 212.
In medium vocare. Or. 2. 34.

In medium afferre. Ph. 3. 5. .
———— proferre. Fam. 242. . Rh. 118. Or. 1. 71. .
———— ponere. Rh. 86. Or. 1. 60. 268. . Ph. 2. 4. .
In medio proponere. Or. 1. 82.
In medium consulere. Virgil. Æneid. 11. Consulite in medium, et rebus succurrite fessis. *Id est in commune.*
———— venire. Ph. 1. 51. .
In medio esse. Or. 1. 129. . Ph. 1. 246. .
———— relinquere. Or. 3. 47. .
Medium tenere. Rh. 159. . Or. 3. 32.
E mediis alicujus partibus esse. Or. 3. 200. .
De medio recedere. Or. 1. 37.
E medio pellere. Ph. 3. . 59.
E *vel* de medio tollere. Rh. 11. Or. 1. 21. .
E medio removere. Or. 1. 144.
MEDULLA *dicta est, ut tradunt Grammatici, quod in ossibus media sit. In translatione multam habet elegantiam.*
In medullis alicujus hærere. *Id est, valde charum esse, ut nusquam ex illius animo memoriaque excidas.* Or. 159. .
In medullis alicujus aliquem, *vel* aliquid inclusum esse. At. 240. *Ut proxima locutio, item etiam hæc ad amorem, vel ad memoriam refertur.*
In medullis insidere. Ph. 1. 214.
MEMORIA *privata est, vel publica. Cum privata est, significat recordationem; cum publica est, monumentum designat. Præterea est activæ, vel passivæ significationis. Sic dicimus aliquid in memoria nostra insidere; et aliquem teneri nostri memoria. Sæpe accipitur pro ætate, vel tempore. Cicero in Vatinium:* Quod in hac Republica non modo factum ante nunquam est, sed in omni memoria est omnino inauditum. Or. 3. 35. .
Post hominum memoriam, *adverte Latinos dicere, cum vel maxime laudant, vel maxime vituperant.* Post homines natos, *idem etiam significat.* Fam. 170. Or. 1. 156. . 235. . Or. 2. 100. .
In memoriam incurrere rei alicujus. Rh. 187. .
———— incidere. Rh. 165. .
Memoriam repræsentare. Or. 3. 8.
———— relinquere. Rh. 168. Or. 1. 55.
———— afferre. Ph. 1. 124. .
———— excitare. Rh. 200. *vel* ad memoriam. Rh. 221. . Or. 3. 129. .
Memoria repetere. Rh. 85. 221. Fam. 72. 181. *vel* memoriam. Or. 3. 147. Or. 1. 225.
Memoriam recordari. Or. 2. 185. .
———— colligere. Rh. 184. .
———— accipere. Ph. 3. 102. .
———— excipere. Ph. 3. 80. .
Memoria complecti. Or. 1. 61. Ph. 3. 38. .
———— comprehendere. Fam. 94. Rh. 97. . Or. 2. 47.
Memoriam prosequi. Or. 3. 225. .
Memoriæ tradere. Ph. 3. 103. . Rh. 23. .
———— prodere. Fam. 72. 89. .

Memoriæ consecrare. Or. 1. 215. . Ph. 1. 230.
Ad memoriam propagare. Or. 2. 116. .
Memoriæ mandare. Ph. 3. 95. . 96. Fam. 90. et al.
Memoriam habere, *activæ est, et passivæ significationis. Cum activæ est significationis, ponitur pro recordari. Cicero in Acad.* Habuit divinam quandam memoriam rerum; verborum majorem Hortensius. Ph. 1. 1. . Rh. 17. 21. . *Cum passivæ est intelligentiæ, dicitur res memoriam habere, qua excitetur nobis memoria. Cicero ad Atticum* 4. Habet Ædilitas ejus memoriam non ingratam. At. 66.
In memoria habere. Ter. And. 1. 1.
Memoriam esse, *vel* memoria. Memoriam esse, *idem est, quod recordari: quod tamen passivæ etiam significationis esse potest, ut sit, memoriam haberi. Cicero ad Atticum* 13. Is C C. jugera de Marco Pylio emit, ut mea memoria est: *id est ut recordor, vel memoria teneo.* At. 215. Memoria *vero* esse, *idem est, quod memoriam habere: idque sensu activo.* Cicero de Orat. 2. Non tam acri memoria fere quisquam est, ut non dispositis rebus ordinem verborum, aut sententiarum complectatur; neque vero tam hebeti, ut nihil hac consuetudine adjuvetur. Rh. 141. . 193. Ph. 1. 160. .
In memoria esse aliquid alicui. Or. 2. 174.
Memoria tenere. *Varius est hic loquendi modus: tenet enim nos rei alicujus memoria, vel memoriam rei tenemus. Utrumque tamen idem significat, nisi quod alterum per nominativum est; alterum per accusativum. Per Nominativum. Cic.* Ut aliquando vos, Italiamque universam memoria mei, misericordia, desideriumque teneret. Or. 2. 198. 199. . *Per Accusativum. Cic. Fam.* 6. Velim ita statutum habeas, me tui memoriam summa cum benevolentia tenere, Fam. 79. .
Memoria tenere. Fam. 12. . 48. 63.
Memoriam retinere. Rh. 113. Ph. 1. 91. .
Memoria retinere. Or. 1. 23. . Or. 2. 7.
Memoriam usurpare. Ph. 3. 101. . Or. 2. 212. .
———— servare. Ph. 3. 94.
———— conservare. Fam. 57. .
Memoria sepire. Rh. 96. .
———— custodire. Rh. 95.
In memoria insidere. Rh. 119. .
———— hærere. Or. 3. 195. . Ph. 1. 1. .
Memoria vacillare. At. 186.
Memoriam obscurare. Rh. 117. .
———— delere. Fam. 18. . Or. 3. 153.
———— extinguere. Or. 3. 115. .
E memoria evellere. Fam. 64. Or. 3. . 10.
Memoriam adimere. Plin. lib. 37. cap. 12.
———— expellere. Cæs. de B. C. lib. 1.
———— tollere. Rh. 169. Or. 1. 12. .
————. Or. 3. 49. . *vel* ex memoria deponere. Or. 2. 170.
Memoriam abjicere. Or. 3. 158. . 220.

Memoria dilabi. *Cicero Philip.* 13. Sunt alii plures fortasse; sed mea memoria dilabuntur. Or. 3. 248.
A memoria elabi. Rh. 23.
Memoriam ab, *vel* ex aliquo discedere. *Cicero de Somn. Scip.* Nunquam ex animo discedit illius optimi atque invictissimi viri memoria. Ph. 3. 126..
———— mori. Or. 2. 204.. Or. 3. 99.
———— referre. Or. 2. 174.
———— refricare. Or. 3. 187. *vel* memoria. Or. 2. 170..
———— replicare. *Cicero pro Sylla:* Si quæris, qui sint Romæ Regnum occupare conati, ut ne replices annalium memoriam, ex domesticis imaginibus cognosces. Or. 2. 172.
———— renovare. Rh. 60.. Or. 2. 127.. 199..
———— redintegrare. Rh. 60.
Ad memoriam revocare. Or. 2. 158..
In memoriam reducere. Rh. 60.
———— redigere. Fam. 11. Or. 3. 163..
MENDACIUM *est orationis vanitas.* Mendacium dicere, *et* mentiri, *quemadmodum distent, P. Nigidius (inquit Nonius) manifestissime ostendit.* Qui mentitur, *ipse non falsus, alterum fallere conatur: qui mendacium dicit, ipse fallitur, quantum in se est. Vir bonus præstare debet ut non mentiatur; prudens, ne mendacium dicat.*
Ex mendacio totum compositum esse. Or. 2. 32..
Mendacio aliquem fallere. Or. 2. 139.
Mendaciis aspergere aliquid. Rh. 131.
A mendacio contra verum stare. Rh. 48..
———— sibi temperare. Rh. 29..
MENDICITAS *est inopia, vel paupertas.*
Mendicitatem perpeti. Ph. 1. 132.
In mendicitate esse. Or. 1. 32..
Ex mendicitate emergere. Or. 3. 33..
MENDUM *est erratum, vel vitium.*
———— corrigere. At. 27. Or. 1. 129..
———— tollere. Fam. 85. At. 212.
MENS. *Interdum pro consilio, cogitatione, voluntateque ponitur; tumque maxime variis loquendi modis abundat.*
Mentem dare. Or. 3. 119.
———— injicere. Or. 3. 118.
In mentem impellere. Fam. 12.. Or. 3. 119.
Mente esse. *Fam.* 10.. *Cicero Fam.* 6. Simus igitur ea mente, quam veritas, et ratio præscribit. *Fam.* 78.. *Id.* Cæsar est ea mente, quam optare debemus.
Mentem ad aliquid appellere. Rh. 99.. 122..
———— in re aliqua locare. Fam. 20..
———— figere. Fam. 20..
A mente deducere. Or. 1. 77..
Mentem flectere. Or. 3. 63.
———— mutare. Or. 2. 98.. Or. 3. 74.
A mente desistere. Fam. 60..
Mentis error. At. 45. *vel* imbecillitas. Or. 2. 234.
A mente discedere. *Pro, de potestate exire, et insanire.* Ph. 2. 132.
Mente captum esse. Or. 3. 89.. Ph. 3. 19..
De mente deturbari. Or. 3. 89..
A mente deseri. At. 45..
Mentis suæ esse. Or. 3. 90.
———— compotem esse. At. 138.. Or. 3. 89.. 178..
Mente constare. Ph. 1. 217.
———— consistere. At. 308. Or. 3. 173.. Ph. 2. 139.
In mentem venire alicui rei alicujus. Pro recordari. Familiar. 29.. 31.. 37..
MENSA *est, super quam edere solemus.* Mensa *etiam pro prandio, vel cœna quandoque ponitur. Dicuntur et* primæ, *vel* secundæ mensæ *pro primis, vel secundis cibis et epulis.* Mensa *quoque tabula est, qua Argentarii utuntur. Unde* mensarii *dicti Collybistæ, et nummularii.*
Mensam extruere. Ph. 1. 249. Or. 3. 94. Ph. 3. 86.
———— appōnere. At. 224..
Mensæ discumbere. Stat. 4. Syl. 2.
De mensa mittere: *Id est, de iis, quæ mensæ apposita sunt.* At. 68..
Mensam removere. Virg. lib. 1. Æn.
———— tollere. Or. 3. 94.
MENSIS. *Quid mensis sit, ita designat Cicero de Nat. Deor.* 2. Adhibetur autem ad partus, quod ii maturescunt aut septem nonnunquam, aut plerunque novem Lunæ cursibus; qui quia mensa spatia conficiunt, menses nominantur. *Idem de Universitate:* Mensis est, quando Luna lustrato suo cursu Solem consequuta est.
Mensem inire. Mensis, *vel* annus inire *dicitur, cum incipit.* At. 2..
———— ponere, Pro consumere. At. 91.
———— consumere. At. 82. 91.
———— agi. Ter. Hec. 3. 3.
———— abire. Ter. Adelph. 4. 5.
MENTIO *est sermo, vel commemoratio.*
In mentionem incidere. Ph. 3. 95.. Or. 1. 62..
Mentionem facere. *Mentionem facimus rei alicujus.* Ph. 3. 98.. Rh. 175. 176. Or. 1. 19. *vel de re aliqua.* Fam. 37. 114. At. 313. et al. Mentionem intermittere. At. 92..
MERCATURA *est nundinatio, mercandi scilicet actus.*
Mercaturam facere. Or. 1. 250. Ph. 3. 124..
MERCATUS, us, ui. *Mercatum ponunt Latini pro nundinis, vel emporio.*
Mercatum instituere. Or. 3. 189..
———— indicere. Or. 1. 155.
MERCES *est pensio, pretium, vel fructus, vel præmium, quod datur pro labore, sive stipendio.*
Mercedem proponere. At. 319. 324.
———— constituere. Or. 1. 263.
———— promittere. Fam. 262..
———— exigere. Ph. 3. 111.
———— tribuere. Fam. 40.
———— dare. Or. 2. 219. Or. 3. 168..

Mercedem solvere. Juven. vel persolvere. Or. 2. 217..
——— accipere. Or. 1. 31.. 258.
In loco mercedis numerare. Fam. 20.
MERITUM *est beneficium, vel promeritum : et sic in bonam partem capitur. Capitur etiam in malam, et ponitur pro culpa. Cic. pro Sest.* Nullo meo merito a me alienus esse debebat. Or. 3. 11.
Merito. Rh. 105. Or. 1. 271. et al.
——— meo. Fam. Merito tuo. At. 74. *Merito quandoque adverbium est absolutum; nonnunquam vim adverbii habet, et adjectivo jungitur : et ita loquimur, ut sequitur.*
——— tuo te amo. Ter. Eun. 3. 2. *vel* odi.
Merita dare. Ph. 2. 101..
——— summa alicujus in aliquem constare. Fam. 12.
——— magna alicujus in aliquem extare. Or. 2. 159.
——— alicujus habere. Fam. 159.
——— exsolvere. Liv. l. 7. c. 15.
——— assequi. Fam. 82.
——— recipere. Ph. 3. 101.
——— ad nihilum venire. *Cic. Famil.* 6. Non dubito pro tua singulari prudentia, quin prospicias, si aliquid firmitatis nactus sit Antonius, omnia illa tua præclara in Remp. merita ad nihilum esse ventura. Fam. 173..
MESSIS *proprio nomine dicitur in iis, quæ metuntur, maxime in frumento.*
Messem facere. Col. lib. 2. cap. 11.
——— nullam esse. At. 82.
METUS *est expectatio mali. Vel est futuræ ægritudinis sollicita recordatio.*
Metum afferre. Or. 1. 135..
——— offerre. Fam. 241.
——— injicere. At. 306.. Or. 1. 122.. 240.. Or. 2. 8.
——— objicere. Ph. 1. 177.
——— incutere. Fam. 113..
In metum adducere. Or. 2. 133..
Metum habere. Fam. 120..
In metu habere, *Pro metuere. Cic. ad Atti.* 6. Habeo Junium, et Quintilem in metu. *Id est metuo.* At. 87.
In metu esse, *duplici significato a Latinis dicitur : activo scilicet, et passivo. Activo significato dicimur esse in metu, cum metum habemus. Passivo vero res in metu esse dicitur, quæ metuitur, et timetur. Cic. in Catil.* Me totum esse in metu propter te unum, non est ferendum. *Or.* 2. 101. *Idem:* Mihi unum de malis in metu est. At. 43.
Metu frangi. Rh. 95.
——— debilitari. Rh. 95.
——— exanimari. Or. 3. 114.
A metu respirare. Or. 2. 60. 255.
Metum levare. Ph. 1. 187..
Metu levare. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— amovere. Ter. And. 1. 2.
——— demere. Tac. lib. 18.
——— adimere. Teren. And. 2. 2.
Ex metu eximere. Plaut. 697.
Metu exonerare civitatem. Lu. l. 2. c. 1.
Metum dejicere. Or. 1. 262.
——— abstergere. Fam. 136..
Metu liberare. Fam. 134. 242..
——— vacuus. Or. 3. 157..
MILES.
Milites imperare. Cæs. de B. C. lib. 1.
——— facere. Orat. 1. 304. Or. 3. 213.. 215.
——— scribere. Salust. in Jugurt.
——— eligere. Id.
——— subitarii. Liv. l. 3. c. 2.
——— dimittere. Fam. 32.
——— legere. 8. Att. ep. 12.
MILITIA *rem militarem significat, vel bellum ipsum.*
Militiæ. *Id est in militia.* Cic. de Orat. 3. *Iidem et in Senatu, et apud populum, et in causis amicorum, et domi et militiæ consilium suum fidemque præstabant.* Rh. 155. Ph. 1. 239.
Militiam subterfugere. Ph. 3. 71..
MINÆ. *Minas vocant Latini terrorem verborum ; quibus opponuntur blanditiæ.*
Minas jactare. Or. 1. 8.
Minis aliquem consequi. Or. 2. 22..
MINISTER *est præbitor, administrator, satelles, comes, famulus, servus.*
Ministrum se præbere alicui. Rh. 101..
——— esse consiliorum alicujus. Fam. 21..
——— ad aliquid. Ph. 3. 103.
MIRATIO *est actio mirantis.*
Mirationem facere. *Id est movere, vel excitare. Cic. de Divin.* 2. Causarum ignoratio in re nova mirationem facit. Ph. 2. 118..
MISERATIO *est significatio misericordiæ, qua ex alicujus infelicitate movemur.*
Miserationem commovere. Quint. lib. 3. cap. 1.
Miseratione aliquem permovere. Rh. 209.
Miserationem nasci. Ph. 3. 234.
——— aliquem subire. *Plin. in Epist.* Me recordantem fragilitatis humanæ miseratio subit.
MISERIA *est calamitas, vel ærumna.*
In miseriam incidere. Or. 3. 165.
In miseriis versari. Fam. 96..
——— esse. Ph. 1. 100.
Miseriis cooperiri. Salust. in Jugurt.
——— levare. Fam. 37..
Miseriam lenire. Teren. Heaut. 1. 1.
A *vel* ex miseria eripere. Fam. 132.
A miseriis vindicare. Rh. 196.
A miseria aberrare. At. 202.
MISERICORDIA *est miseratio, vel clementia, vel ægritudo cordis ex miseria alicujus injuste laborantis suscepta.*
Misericordiam exposcere. Or. 3. 119..
——— requirere. Or. 3. 119..
——— captare. Rh. 68. Or. 3. 176..
Ad misericordiam allicere. Or. 2. 8..
——— vocare. Or. 2. 125. *vel* revocare. Rh. 89..
Misericordiam movere. Rh. 134..

Misericordiam commovere. Rh. 126. . Or. 3. 151.
Ad misericordiam adducere. Rh. 125. .
Misericordiam concitare. Rh. 194.
——— habere. *Passivæ est significationis hæc locutio. Et dicitur res misericordiam habere, in qua facilis sit causa misericordiæ concitandæ*. Or. 2. 145.
——— capere *dicitur, cui concitatur misericordia*. Or. 1. 18.
Misericordia capi. Rh. 126. .
——— moveri. At. 301. . Or. 2. 100. . *vel* commoveri. Fam. 29. Or. 2. 22. . 139. . Ph. 1. 213.
Misericordiam aliquem tenere. Or. 2. 198.
——— adhibere. Or. 2. 91. .
——— impertiri. At. 280.
——— tribuere. Or. 2. 259. . Or. 3. 119. .
MODERATIO *est temperantia, mediocritas, vel modus.*
Moderationem adhibere. Fam. 35. . Or. 2. 66. Rh. 130. .
——— tenere. Or. 3. 46. .
——— tollere. Ph. 2. 44. .
MODUS. *Modus est ratio, vel via. Dicitur etiam* modus agri, *certa scilicet definitio, vel mensura agri, qua, quot jugera sint, intelligi possit. Ponitur quoque pro compositione, modulamine, vel versu.*
Ad hunc modum. Rh. 43. . 51. 57. . Ph. 1. 176. .
In incredibilem modum. At 76. .
Mirum in modum. Fam. 249. 257.
Mirandum in modum. At. 2. . 27. . Or. 1. 231.
Miserandum in modum. De Prov. c. 3.
Hostilem in modum. Liv. l. 1. c. 5.
Majorem in modum. Fam. 178. At. 264. 315.
Intra modum. Fam. 49.
Extra modum. Rh. 146. . Ph. 3. 28. .
Præter modum. Ph. 2. 100. .
Supra modum. Liv. Dec. 3. lib. 1.
Modum metiri. *Id est censere, vel æstimare.* Ph. 3. 124. .
——— statuere. Rh. 17. Or. 2. 9. 176. Ph. 1. 49. .
——— constituere. Or. 2. 175. . Ph. 1. 49. .
——— finire. *Pro constituere.* Ph. 2. . 183. .
——— definire. Or. 3. 135.
——— terminare. Ph. 1. 149. 184. . Ph. 3. 125. .
——— temperare. Rh. 202. . Ph. 2. 35. .
——— adhibere. Ph. 3. 4. .
——— habere *res dicitur, vel persona. Res, cum certos quosdam modi et rationis velut cancellos circunscriptos habet, quos temere inconsulteque prætergredi non licet; aut cum modum quendam servari postulat.* Fam. 52. . Or. 1. 137. . Or. 2. 38. . *Persona vero, cum modum in re aliqua tenet.* Ph. 1. 70. .
——— exequi. Or. 1. 157.

Modum facere. Fam. 72. . Or. 1. 132. .
——— tenere. Ph. 3. 21. . 120. .
——— retinere. Ph. 3. 21.
——— servare. Luc. lib. 2.
——— transire. Ph. 3. 20. .
MŒNIA *sunt muri urbis.*
Mœnibus circundare. Ph. 2. 168. .
——— sepire. Or. 3. 22. .
——— cingere. Ph. 2. 79.
MŒROR *pro gravi luctu, et tristitia a Latinis poni solet: eoque maxime utimur, cum perditum, et afflictum rerum statum expressius designare volumus.*
Mœrorem ad aliquem venire. *Id est, mœrore affici.* Or. 1. 3.
——— suscipere. Or. 3. 67. .
Mœrori se dare. At. 42. .
Mœrore lacerari. At. 42.
——— urgeri. At. 171.
——— affligi. Or. 2. 104. .
——— confici. Fam. 234.
In mœrore versari. Fam. 59. . 71. .
——— jacere. At. 157. 189. .
Mœrorem minuere. At. 195. .
——— diminuere. Fam. 72.
——— deponere. Or. 3. 264. .
MŒSTITIA *idem est, quod mœror, tristitia, luctus, squalor: cui opponitur hilaritas.*
Mœstitiam inferre. Ph. 1. 171.
——— pellere. 1. Fin. c. 13.
In mœstitia esse. Or. 3. 167. .
A mœstitia vocare. At. 198. .
Mœstitiæ resistere. 210.
MOLES *pro magnitudine fere poni solet sive proprie, sive translate. Sic dicimus* molem in mari, *vel portu, pro immensa structura objecta ad arcendos fluctus. Sic ponimus molem pro difficultate, quoniam quæ magna sunt, difficiliu esse consueverunt. Sic dicimus molem mali, et similia.*
Molem comparare. Or. 2. 84.
——— extruere. Or. 3. 264.
——— opponere. Ph. 3. 35. .
Mole munire. At. 66. .
Molibus opprimere. Or. 3. 118.
Molem injuriæ vix sustinere. Or. 2. 102.
——— mali a cervicibus Reip. depellere. Or. 2. 114. .
MOLESTIA *est cura, solicitudo, angor, negotium, ægritudo permanens.*
Molestiam afferre. Ph. 3. 105. . Fam. 101. . At. 14.
——— exhibere. Fam. 111. At. 21. .
——— aspergere. At. 312. .
Molestia afficere. Fam. 15. . 49. . At. 14.
Molestiam trahere. Fam. 47. *vel* contrahere. Fam. 27. .
——— capere. Ph. 3. 113. Or. 2. 167.
——— anticipare. At. 132.
——— suscipere. Ph. 3. 105.
——— habere. Habemus molestiam, *cum molestia afficimur.* Fam. 261. Habet *etiam* res molestiam, *quæ molestiæ plena, molestiam nobis exhibet.* Fam. 68. At. 120. .

Molestiis conflictari. Fam. 90.
Molestia fungi, *vel* perfungi. Fam. 68.
In molestiâ esse. Fam. 57.
Molestiam levare. Fam. 47..
Molestia levare. Fam. 34. . 49.
Molestias mitigare. Or. 2. 50..
Molestiam minuere. At. 177.
——— diluere. Ph. 1. 198.
——— extenuare. Ph. 1. 198.
Molestia laxare. Fam. 70..
Molestiam dimovere. Or. 1. 55..
——— delere. At. 327.
——— depellere. Fam. 26..
——— demere. Ter. Adel. 5. 3.
A molestia abducere. Fam. 57. 70. At. 137.
——— vindicare. At. 305.
Molestia liberare. Fam. 57.. 142.. At. 103.
——— expedire. At. 39..
Molestiam vo*r*are. Or. 3. 208..
——— deponere. Fam. 136..
A molestiis abesse. Fam. 47..
Molestiis. Fam. 48.. *vel* a molestiis vacuus. Or. 1. 204..
A molestiis aberratio. Fam. 254.
——— vacuitas. Ph. 1. 55..
Molestiam renovare. Rh. 142..
——— augere. Or. 2. 152.

MOLLITIA *vel mollities est temeritas, vel lenitudo, ignavia, languor animi.*
Ad mollitiem labi. Ph. 2. 177..
Mollitie animi esse magna. Or. 2. 170.

MOMENTUM *proprie appellatur, quodcunque minimum est, ut momentum temporis; id est, exiguum temporis spatium: quod etiam absolute usurpatur, ut apud T. Livium:* Momento fusi, et momento arx occupata. *Translate vero momentum idem sonat, quod pondus, vel auctoritas; diciturque res magni, vel parvi, vel nullius omnino momenti.* A momento *etiam* fit momentaneus; *id est fluxus, caducus, imbecillis, inanis.* Momentum habere. *Cicero pro Mur.* Quem ego vobis, si quid habet aut momenti, aut auctoritatis commendatio mea, Consul Consulem ita commendo, ut &c. Or. 2. 145..
Magni momenti esse. Or. 3. 30.. *vel* momento. Rh. 72.
Momentum esse in re aliqua. *Cicero ad Atticum* 1. In quibus putabat nihil omnino esse momenti.

MONUMENTUM *vel* monimentum *(recte enim utrovis modo dicitur) est, quod nos alicujus rei præteritæ moneat; ut sepulchra, statuæ, inscriptiones, libri, carmina, historia, trophæum, moles; denique quicquid sit illud, quod nos in alicujus rei memoriam revocat, Latine* monumentum *appellatur. Quam* monumenti *interpretationem confirmat Cicero his verbis:* Ego *(inquit)* quæ monumenti ratio sit, nomine ipso admoneor: ad memoriam magis debet spectare posteritatis, quam ad præsentis temporis gratiam. *Varro* 5. *de L. L. cap.* 6. Monumenta a monendo, quæ sunt in sepulchris. Et ideo secundum viam, quo prætereuntes admoneant, et se fuisse, et illos esse mortales.
Monumentum præbere. Or. 2. 233.
Monumenta relinquere. Rh. 114. Or. 1. 102.. Or. 3. 223.
——— prodere. Ph. 2. 72..
Monumentis mandare. Rh. 167. Or. 3. 24. Ph. 1. 1.. 39.. Ph. 2. 87. *vel* commendare. Fam. 67. Or. 3. 222..
——— celebrare. Or. 3. 129...
——— consecrare. At. 298..
Monumenta extare. Rh. 51. At. 283.. Or. 2. 241.

MONITUM *est monitio, vel præceptum.*
Monitis aures patere. Or. 3. 262.
——— parere. Ovid. Fast. lib. 3.
——— alicujus niti. Fam. 64..
——— duci. Fam. 145.

MONSTRUM *pro ostento, prodigio, vel portento ponitur.* Monstrum *item sæpe appellant Latini hominem sceleribus et vitiis coopertum.*
——— nuntiare. At. 59.
Monstra dicere. Ph. 1. 220..
Monstrum alere. Ter. And. 1. 5.

MORA *est cunctatio, prolatio, procrastinatio vel tarditas.*
Moram quærere. Or. 1. 269..
——— acquirere. Or. 1. 286.
——— afferre. At. 183.. Or. 1. 270. Or. 3. 199..
——— inferre. Rh. 44..
——— injicere. Or. 1. 285.
——— interponere. Ph. 1. 39. Or. 3. 205.. 217.. 224..
——— adjungere. Fam. 252..
——— injungere. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— facere. At. 31.. Or. 2. 178.
——— assequi. Or. 1. 270.
——— habere. Rh. 80.. At. 215.
——— esse. At. 81. Or. 1. 286. et al.
——— alicui. *Pro tardare.* Teren. in Adelph. 4. 5. Cesso ire intro, ne mora meis nuptiis egomet siem.
——— in aliquo. Ter. And. 2. 5. *vel* moram esse per aliquem. Ter. And. 3. 4.
Moram nullam esse quin. Ter. Adel. 2. 1.
Sine mora. Fam. 117.. At. 177. 228.. 307. et al.

MORBUS *est habitus corporis contra naturam, qui usum ejus facit deteriorem. Alias in toto corpore; alias in parte accidere solet. Totius corporis* morbus *est, veluti phthisis, et febris. Partis autem, veluti cæcitas, aut pedis debilitas. Et apud Jurisconsultos scriptum est,* morbum, *et* vitium *differre, quod* morbus *temporalis sit imbecillitas, et sanari queat;* vitium *vero perpetuum impedimentum. Nonnulli* morbum *esse scribunt totius corporis corruptionem, veluti febris est;* vitium, *cum partes corporis inter se dissident. Ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas.* Morbi *autem in animo dicuntur vitia inveterata; ut est avaritia, vel ambitio.*
Morbum nasci. Ph. 1. 113..
——— adesse. Ph. 1. 85.

In morbum cadere. Ph. 1. 165.
——— incidere. Fam. 156.. Or. 2. 54.
——— delabi. At. 104.
In morbo esse. Or. 1. 95. Ph. 1. 191.. 192.
Morbo implicari. Liv. Dec. 1. lib. 3.
In morbum implicitus. Nepos in Cim.
Morbo impediri. Fam. 17. Or. 2. 94.
——— affici. Or. 2. 24. Or. 3. 216. Ph. 2. 94.
——— laborare. Ph. 1. 61.
——— affligi. Or. 3. 98.
——— urgeri. Ph. 2. 143..
——— confici. Or. 2. 144..
——— intabescere. Ph. 2. 77.
——— opprimi. Or. 2. 22.
Morbum crescere. Ph. 2. 137..
Morbos vulgare. Liv. l. 3. c. 3.
Morbum ingravescere. Or. 2. 103..
Morbo corripi. Cels. l. 6. c. 18.
Morbum senescere. Fam. 107..
Morbo levari. Fam. 201.
E morbo recreari. Or. 3. 227..
Morbum removere. At. 169..
——— depellere. Fam. 107..
Morbo defungi. Liv. l. 3. c. 3.
Ex morbo evadere. Ph. 2. 111..
MORS *est interitus, occasus, fatum, letum, supremus vitæ dies, vel discessus e vita.*
Mortem minitari. Rh. 163.. Or. 3. 207.
——— definire. *Pro constituere.* Or. 3. 13..
——— imminere. Ph. 1. 168.
——— impendere. Ph. 1. 161.
——— afferre. Fam. 56.
——— inferre. Plin. lib. 27. cap. 2.
——— offerre. Or. 1. 24.. Or. 3. 13..
——— objicere. Or. 3. 59.
Ad mortem mittere. Ph. 1. 170. *vel* deducere. Ph. 1. 169.
Morte afficere. Fam. 56. Or. 2. 53..
——— mulctare. Rh. 101. Or. 2. 23. 103. 211.. et al.
Mortem sibi consciscere. Ph. 3. 104.. Fam. 97. Or. 1. 179.
——— petere. Virg. Georg. lib. 4.
——— oppetere. Fam. 53. At. 41.. Or. 3. 245.. 265.
——— obire. Rh. 171.. Or. 2. 27. Or. 3. 203. 221.
——— cum vita commutare. Fam. 50.
Morte deleri. Ph. 3. 98..
Mortem deprecari. Ovid. 2. Fast.
——— depellere. Ovid. ep. heroid. 14.
——— alicujus ferre. Ph. 3. 96.. 97.
MORTUUS *est morte deletus, sensu ac vita carens. Quod nomen non minus translate usurpatur, quam proprie; quemadmodum verbum, a quo manat: ut, cum dicimus* mortuum plausum.
A mortuis excitare. *Id est in vitam reducere.* Rh. 106.. Or. 3. 119..
Mortuo verba facere. Ter. Phorm. 5. 9.
MOS *est vitæ institutum consuetudine firmatum. Aliquando pro consuetudine et modo.*
More suo aliquid facere. Rh. 93.. Ph. 1. 67.
Morem inducere. Or. 3. 124.
In morem perducere. Rh. 82. inducere. Rh. 116.
Alios formare in suos mores. Liv. l. 3. c. 16.
In alterius mores abire. Liv. l. 1. c. 13.
Morem esse. Rh. 91.. 271. Fam. 194.. Or. 1. 241. 249.
Moris esse. Or. 1. 89..
In more esse. Ph. 2. 174. 178. Ph. 3. 47.
——— positum esse. Or. 2. 66.
More comparatum esse. Or. 1. 35..
Morem tenere. Ph. 1. 230. Ph. 3. 60..
——— servare. Or. 2. 37..
——— manere. Fam. 75.
De more decedere. Or. 1. 140.
Morem revocare. Ph. 1. 64.
——— referre. Suet. in Jul. cap. 20.
MOTUS *est agitatio, pulsus, impulsus, cursus, lapsus. Aliquando refertur ad animum: et tunc ponitur pro perturbatione, vel concitato impetu, et conflata calamitate: ut cum dicimus,* motum alicujus in Rempublicam comprimi, vel coerceri.
Motum dare. Ph. 2. 198.
——— efficere. Ph. 2. 133.. *vel* facere. Fam. 11.
——— habere. Ph. 2. 95.. 110.
——— moliri. Ph.. 30.
Motu cieri et agitari. 2. de N. D. c. 9.
Motum afferre Reipublicæ. Or. 2. 105.
——— miscere populo. Rh. 103..
——— fieri populi. Rh. 127.
——— prohibere. Or. 2. 110.
——— comprimere. Virg. Georg. lib. 4.
MUCRO *proprie est cuspis, et acumen ensis, ac telorum. Et improprie ponitur pro ense ipso, ut tectum pro domo. Nec solum de ense mucro dicitur, sed etiam de aliis rebus; et ponitur pro summo acumine. Unde apud Plinium herbarum mucrones dicuntur. Ponitur præterea pro vi, et impetu. Cicero pro Cæcina.* Peracutum hoc tibi videtur: hic est mucro defensionis tuæ. *Id est vis et impetus, vel fiducia: quia in mucrone gladii præcipua est fiducia defensionis atque invasionis.* Or. 1. 301.
Mucronem in gutture figere. Or. 3. 259..
——— in aliquem exacuere. Ph. 2. 288.
——— retundere. Or. 2. 43.
——— a jugulo rejicere. Or. 2. 111.
MULCTA *apud Antiquos solutionis pœna dicebatur.*
Mulctam dicere. Or. 3. 234.
——— irrogare. Or. 3. 108..
——— petere. Rh. 176. 244.. Or. 1. 107.
——— indicere. Plin. l. 18. c. 3.
——— remittere. 11. Phil. 18.
——— sufferre. Pro Cæc. 98.
Mulctæ aliquid detrahere. Nepos in Timoth.
Mulctam committere. *Id est committere culpam, ob quam mulcta exigatur.* Pro Clu. c. 37.
Mulctam alicui depellere. Fam. 75..
MULTITUDO *est frequentia, celebritas, vel conventus. Ac tam personarum est, quam rerum.*

Multitudinem congregare. Or. 2. 231.
——— cogere. Or. 1. 291.
——— fugere. Ph. 1. 175.
MULTUS *est grandis, multiplex, creber, nimius.*
Multum esse in re aliqua. *Id est lascivire, et copiosum esse.* Ph. 2. 157. Rh. 110. 141.. Ph. 3. 44.. Ph. 1. 5..
MUNIA *sunt obsequia lege debita, et officia, quæ publice præstantur.*
——— sustinere. Or. 3. 26..
——— obire. Liv. Dec. 1. lib. 1.
MUNITIO *est proprie castrorum, rerumque cæterarum, quæ contra adventum hostium muniuntur sive vallo, sive fossa, sive alio quovis modo.*
Munitionibus sepire. Or. 3. 250.
MUNUS *multiplicis est significationis. Est enim aliquando donum. Aliquando officium significat. Aliquando etiam spectacula, seu ludos, qui a Principe, vel ab eo, qui Magistratu abit, populo quasi* muneris *loco exhibentur. Nam id genus oblectamenti Antiqui* munera *nominarunt, quod populus tali spectaculo, perinde ac* munere *quodam, capiebatur. Et sic* muneris *appellatione plerunque apud Auctores Latinos Gladiatores significantur.*
Pro dono.
Munus dare. Fam. 232.. At. 327.. Rh. 200. Ph. 1. 40.
——— præbere. Or. 2. 177..
——— largiri. Rh. 6.
——— mittere. Fam. 131.
Muneri mittere. Or. 1. 248..
Munere afficere. Fam. 19..
Munus collocare. Or. 1. 247.
——— afferre. Ph. 2. 109..
——— concinnare. Fam. 194..
——— verbis ornare. Terent. Eun. 2. 1.
Munere lenire. Or. 3. 182..
——— corrumpere. Horat. 1. Serm. Sat. 9.
Pro officio.
Munus officii. *Duo hæc nomina copulant aliquando Latini non sine quadam elegantia; ut scilicet sit* officium, *quod a nobis officiose præstatur,* munus *autem sit officii functio, et executio.* Ph. 3. 82.. 84. Fam. 90..
——— tuum est. Fam. 170.
Ad munus revocare. Rh. 153..
Munus deferre. Fam. 116..
Muneris loco deferre. *Pro munus deferre.* At. 292.
Muneri præponere. Fam. 114..
Munus assignare, Ph. 3. 128.
Ad munus instruere. Ph. 3. 82..
Munus alicui obvenire. Ph. 3. 48,.
Muneri succedere. Or. 1. 219.
Munus suscipere. Fam. 94. Or. 3. 76.
——— sustinere. Fam. 65.. Rh. 174.. Or. 1. 193..
Muneri præesse. Or. 1. 279.. Ph. 2. 158..
Munus habere. Ph. 2. 170..
——— colere. Ph. 2. 159..
——— tenere. Ph. 1. 235..
Munus obire. Ph. 3. 96., Or. 3. 221.
——— tueri, *Pro obire,* Fam. 65.. 150.
Munere fungi. Ph. 3. 35. 100. Rh. 170. et al. *vel* perfungi. Ph. 3. 93. Rh. 101.
Munus exequi. Ph. 3. 83.. 84.
——— efficere. Ph. 2. 159..
——— conficere. Fam. 24.. Rh. 242.
——— traducere. At. 72.
——— præstare. Fam. 94.
——— explere. Ph. 3. 109. Or. 3. 76.
——— defugere. At. 120. Ph. 3. 128.
Muneris immunitatem dare. Ph. 1. 30..
Munus eripere. Or. 2. 23.
Munere orbare. Ph. 2. 109..
MURUS. *Murum pro propugnaculo, vel mœnibus ponunt Latini. Transfertur aliquando pereleganter: ut apud Cic. in Pison.* Lex Ælia, et Fusia propugnacula murique tranquillitatis et otii. Or. 3. 81.
Muro sepire. Or. 2. 123..
——— cingere. Virg. Eclog. 4.
——— circundare. Virg. Æn. lib. 6.
MUSA. *Musas finxerunt Deas esse, Jovis et Mnemosynæ filias, quæ Poetis, et Musicæ præessent.*
Cum Musis commercium habere. Ph. 1. 241.
Ad mansuetiores Musas se referre. Fam. 16..
Cum Musis se delectare. At. 25.
A Musis aversus. Or. 2. 189..
MUTATIO *est conversio, motus, vel inclinatio.*
Mutationem habere *ea dicuntur, quæ mutari possunt.* Fam. 8,. Ph. 2. 46..
——— moliri. Ph. 1. 30.
——— facere. Or. 1. 2,. Ph. 2. 105.. Ph. 3. 24..
MUTUUS *est pariter atque æqualiter respondens.*
Mutuum aliquid dare: *Ut pecuniam, frumentum, et similia.* At. 165. 171,. Or. 2. 82..
——— sumere. Or. 2. 156. Fam. 200.
MYSTERIUM *arcanum Latine dicitur, vel sub quo arcani aliquid latet, quodque non perficitur, nisi occulta aliqua sacrorum ratione, quam nefas est vulgo efferre. Erant enim* mysteria *sacra arcana, quæ Latini seclusa vocant. Hæc autem duorum generum erant apud Eleusinem terræ Atticæ;* Magna, *quæ Cereri sacra erant; et* Parva, *quæ Proserpinæ. In quibus quæ agebantur, summo silentio Sacerdotes occultabant.*
Erant etiam mysteria *quædam festa apud Romanos, ut conjicere licet ex Cicerone ad Atticum.* Velim ad me scribas, quo die mysteria futura sunt. *At.* 83.. *Idem ad Att.* 89. Facies me, in quem diem mysteria incidunt, certiorem.
Mysterium aperire. Ph. 1. 221.
——— enuntiare. Or. 2. 129..
Tacitum aliquid tenere, tanquam mysterium. Rh. 148..
Mysterium habere. *Cic. ad Attic.* Epistolæ nostræ tantum habent mysteriorum, ut eas ne librariis quidem fere committamus. At. 67

N

Nares *sunt nasi foramina; vel latiores nasi partes. Quas sic appellari putant, quod per ea nasi foramina odoris cujusque gnari simus.*
Ad Nares aliquid admovere. Ph. 1. 199..
Narratio *est rerum gestarum, aut ut gestarum expositio. Vel est rerum explicatio, et quædam quasi sedes ac fundamentum constituendæ fidei.*
Narrationem explicare. Rh. 208.
——— exponere. Rh. 217..
Nasus *dicitur ea pars faciei, quæ a superciliorum confinio oriens, et quasi æquali porrecta jugo utramque aciem simul et discernit, et munit. Pro acrimonia etiam, et dicacitate aliquando accipitur.*
Naso suspendere. *Id est vafre, ac subdole irridere.* Pers. Satyr. 1.
Natales *significant conditionem sanguinis, ac familiæ; ut* natalibus clarus. Plin. l. 8. ep. 18.
Natalium dedecus. Tac. ann. 11. c. 21.
Natales celebrare. Hor. 2. Sat. 2.
Natalis, Natale, natalitius. Natalis, *vel* natale *sumitur pro die, quo quis natus est. Natali meo.* 7. Att. ep. 5. *Idem significat* Natalitius. Natalitia dare *dicunt Latini, idest convivia ad celebrandum diem natalem instituta.* Phil. 2. c. 6.
Natura *non uno tantum significato usurpatur: quanquam proprie* natura *nihil aliud est, quam quod intelligitur in suo genere aliquid esse. Ponitur etiam pro hominum, et rerum Parente. Ad animata separatim aliquando pertinet, sive ea rationis participia sint, sive expertia; et tunc ponitur pro ingenio et habitu quodam corporis, vel animi, quo vegeti sumus, vel male affecti. Vel quo aliquid sequimur, amamus, repudiamus; seu id in vitio positum sit; seu laudem commendationemque referat. Ita natura ipsa homines, animaliaque bruta vel bene valent, vel ægra valetudine premuntur.* Natura *item ipsa libidinosi, iracundi, luxuriosi, gulosive sumus, aut in aliud quodvis vitium propendemus, atque delabimur. Eodem sensu, et significato dicitur etiam aliquando* natura *de inanimatis. Etenim ut in animatis pro habitu vel corporis, vel animi est; ita cum de inanimatis dicitur, eum persæpe sensum retinet. Præter id tamen ponitur etiam pro vi: ut, cum dicimus* naturam ignis, naturam sulfuris, naturam veneni, *et similium.*
Natura, *Pro per se, vel sua sponte. Cicer. pro Marcel.* Victoria natura insolens est. Or. 3. 132. Rh. 190.. 212. Or. 3. 26.
——— comparatum. Ph. 2. 133. . *vel* insitum. *Id est aptitudine naturæ innatum.* Or. 2. 183.
Naturam ferre, *vel* se habere. Natura se ita habet, *vel fert, idem significat, quod, sic est natura, vel sic est vita, vel naturale est, ut et est, Cicer.* Natura fert, ut eis faveamus, qui &c. Or. 2. 124.. Or. 3. 22.. Ph. 3. 129. *Idem in Tusc.* Natura sic se habet, ut, quomodo initium nobis rerum omnium ortus noster afferat; sic exitum mors. Ph. 1. 168.
Naturæ satisfacere. Or. 2. 23.
——— cedere. *Id est mori.* Salust.
——— concedere. Salust. in Jugurt.
In naturam alicujus aliquid cadere. Quint. lib. 2. cap. 17.
——— convertère. Ph. 2. 65..
Natus *idem est, quod editus, procreatus, factus.*
——— ex aliquo. Ph. 2. 69. *vel* ab aliquo. Or. 2. 198.
——— rei alicui. Rh. 191. Or. 2. 143.. Or. 3. 50. 71. 88.
——— ad rem aliquam. Rh. 93. 105. 186.. Fam. 57.
——— viginti annos. Rh. 149.. 185.. Fam.
——— ad quinquaginta annos. Or. 2. 40..
Naufragium *vulgo est navis fractio. Ponitur etiam pro periculo navigandi, vel navigationis damno, et infortunio; idque proprie. Translate vero sumitur pro calamitate, damno, jactura, vel exitio.*
Naufragium facere. Rh. 42.. Fam. 259..
——— colligere. Or. 3. 5..
——— reficere. Or. 3. 5. .
Navicularia. *In hoc nomine subintelligi solet ars: sic erit* ars navicularia.
Naviculariam facere: *Id est artem naviculariam exercere, vel profiteri, vel ex navicularia arte victum sibi quærere.* Ut argentariam facere: aruspicinam facere: piraticam facere. Or. 1. 245.
Navigatio *est cursus maritimus. Quod nomen exempla habet, in quibus, ut in navigare, commoditatem, et incommoditatem inesse videas. Etenim ut dicimus, commode, belle, recte, feliciter navigare; ita commodam, bellam, felicemque navigationem dicere possumus; atque iis contrariam opponere.*
Navigationi se committere. Fam. 258.
Navigationem subire. Cæs. de B. G. lib. 4.
——— impedire. Cæs. de B.G. lib. 5.
——— præcludere. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— omittere. At. 310.
Navigium *dicitur omne genus navis, quo navigamus.*
——— facere. Ph. 2. 56..
Navis *dicitur tam in fluminibus, quam in mari ipso: navibus enim usus est Cæsar in Ligeri, et in Mari Britannico.*
Navem comparare. Cæs. de B. C. lib. 2.
——— ædificare. Or. 1. 244..
——— instruere. Or. 1. 263.
——— sumere *dicitur gubernator navis, vel vectores etiam ipsi.* Ph. 3. 70.
——— conscendere. Fam. 40.. Ph. 2. 92.
Ad navem ascendere. Ph. 1. 37.
Navem gubernare. Or. 3. 83..

Navem tenere, *Pro gubernare*. Fam. 199.
——— ex portu educere. Cæs. de B. C. lib. 1.
——— deducere. Cæs. de B. C. lib. 2.
——— subducere. Cæs. de B. G. lib. 5.
——— ad terram detrahere. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— constituere. Cæs. de B. G. lib. 4.
E navi egredi. At. 235. Or. 3. 81.
——— desilire. Cæs. de B. G. lib. 4.
——— se projicere. Cæs. de B. G. lib. 4.
Navem evertere. Rh. 99. Ph. 1. 123.
——— deprimere. *Naves deprimi dicuntur, cum tormentis bellicis dissolutæ submerguntur*. Or. 2. 7. 190.
Naves interire. Cæs. de B. C. lib. 1.
Navem reficere. Cæs. de B. G. lib. 5.
Nausea *est stomachi ad vomitum ex gravi odore perturbatio. Per translationem pro fastidio sæpe a Latinis ponitur.*
Nauseam facere. Or. 3. 176. .
——— inhibere. Plin. lib. 30. cap. 14.
——— discutere. Col. lib. 6. cap. 4.
——— abire. At. 226.
Necessarius. *Necessarios vocant eos, qui aut cognati, aut affines sunt, in quos necessaria officia conferantur præter cæteros. Quæ mihi interpretatio ut non displiceat, veraque parte ex aliqua videatur, certum est tamen,* necessarium *etiam a Latinis dici, qui nulla nos neque affinitate, neque necessitudine attingat, sed qui ex nostris familiarissimis atque intimis sit.*
Necessarium alicujus esse. Or. 2. 141. 167.
——— aliquem alicui esse. Fam. 209. At. 142. .
——— habere. Ph. 3. 110.
Necesse, *vel* necessum *dicitur, quod, vi aliqua cogente, fieri opus est.* A cesso *verbo; quia non sit in eo* cessandum. *Est autem adjectivum, quod plus vehementiæ habet, quam opus.*
Necesse esse. Rh. 112. . Fam. 6. 17.
——— habere. Rh. 234. 244. At. 152. 155. . Or. 1. 2. .
Necessitas *est vis quædam, quæ nos cogit ad aliquid moliendum, vel faciendum.*
Necessitatem habere ea dicuntur, quæ necessaria sunt. Or. 3. 245. . Ph. 2. 112.
——— afferre. Or. 3. 225.
——— imponere. At. 57. . Or. 2. 173. .
——— obvenire. Ph. 3. 48. .
Necessitate cogi. Fam. 54. . Or. 1. 9. Or. 2. 21. .
——— premi. Fam. 86. . Or. 1. 34. .
——— astringi. Ph. 2. 5. .
Necessitatem effugere. Ph. 2. 65.
Necessitati parere. Fam. 54. Rh. 216. . Ph. 3. 25. . 48. .
——— servire. Rh. 219 .
Necessitudo *aliquando pro necessitate accipitur. Sed aliter sæpius usurpatur; differtque nonnihil a consuetudine. Nam* necessitudine *constituta intercedit consuetudo; id est familiarior quidam amicitiæ usus. Ponitur etiam pro affinitate, et sanguinis conjunctione.*
Necessitudinem constituere. Fam. 144. . 178. Or. 2. 40. .
——— facere, vel efficere. Or. 3. 151.
——— adjungere. Fam. 203. .
Ad necessitudinem adjungere. Fam. 208. . 217. .
Necessitudinem conjungere. Or. 1. 233.
Necessitudine circunvenire. Sal. in Catil.
In necessitudinem recipere. Fam. 211. .
Necessitudinem intercedere alicui cum aliquo. Fam. 89. 220. Or. 1. 8. . 9. .
——— habere cum aliquo. Rh. 215. Or. 2. 267.
——— attingere. Fam. 206. At. 290. .
——— colere. Fam. 212.
——— conservare. At. 297.
Nefas *accipitur pro impio, vel execrabili. Et tunc adjectivum est; ut* nefas dictu.
——— habere. *Cicero de Natura Deorum*. 3. Quartus Mercurius Nilo patre natus est; quem Ægyptii nefas habent nominare. Ph. 2. 70. .
——— esse. Ph. 4. . 103. .
Negligentia *est indiligentia, pigritia, incuria.*
——— causam amittere. 2. de Or. 100.
Rei alicujus negligentia contemnere aliquid. De Arusp. 21.
Negligentia plecti. Ph. 3. 112.
Negligentiam fugere. Ph. 3. 26. .
Negotium *interdum pro molestia ponitur, vel periculo.*
Pro molestia.
Negotium alicui facessere. Fam. 40. Or. 1. 233. Or. 2. 51. .
——— exhibere. Ph. 2. 18. Ph. 3. 72. .
——— efficere. Fam. 190.
Pro occupatione, munere, vel opere.
Negotio nullo aliquid facere. *Id est facile, et nullo pene labore.* Fam. 163. At. 169.
Negotium magnum est. At. 74. *vel* magni est negotii id facere. At. 290.
——— impendere. Fam. 195. . At. 34.
——— contrahere. Or. 2. 120.
——— dare. Fam. 75. . 129. At. 219. 248.
——— deferre. At. 13. .
——— mandare. Fam. 214. .
In negotium mittere. Or. 3. 123.
Negotium imponere. Fam. 118. .
Negotio præponere. Fam. 114. . 245. .
——— præficere. Fam. 167. At. 262. .
Negotium suscipere. Fam. 25. . 142. . 208. .
——— attingere. Fam. 217.
——— esse alicui cum aliquo. Fam. 118. . 161. .
——— habere. Fam. 23. 63. 250.
Negotiis impediri. Rh. 1. At. 21. .
——— implicari. Or. 3. 137.

Negotiis detineri. Rh. 23. . *vel* distineri. Or. 1. 22.
In negotio versari. At. 72. .
Negotiis obrui. At. 290.
Negotium sustinere. Fam. 86.
Negotio præesse. Fam. 5. . At. 109.
Negotium tueri. At. 126.
Negotia videre. *Pro curare.* Fam. 105.
——— curare. Rh. 226. . *vel* procurare. Fam. 198. At. 141. Or. 1. 181.
Negotium agere. Fam. 96. Rh. 110. . 134. Or. 2. 162. Ph. 3. 25. .
——— gerere. Ph. 3. 112. Fam. 34. . Or. 1. 50. . Or. 2. 178.
——— administrare. Fam. 208. .
——— obire. Or. 2. 10. .
——— expedire. Fam. 3. . 214. . At. 215. .
——— explicare. Fam. 214. . At. 74. .
——— transigere. Rh. 7. . Fam. 209. . Or. 1. 13. .
——— conficere. Fam. 44. . 115. . 209. .
De negotio conficere. Fam. 17. At. 3. .
E negotiis emergere. At. 72. .
Negotium deponere. At. 104.
A negotiis se removere. Or. 2. 26.
Negotia tumere. At. 223. .
——— habere se. *Cicero.* Negotia nostra sic se habent. Fam. 19. .
Negotium invertere. *Cicero ad Quintum fratrem.* Quid quæris ? probe premitur, nisi noster Pompeius, Diis hominibusque invitis, negotium invertit. At. 322. .
NEPOS *pro eo est, qui ex filio, filiave est natus. Ponitur etiam pro eo, qui bona sua profundit, et disperdit.*
Nepotem esse in suo patrimonio. Or. 2. 61.
NEQUITIA *est flagitium, malitia.*
——— singulari præditum esse. Ph. 1. 138.
——— perdita aliquem esse. Or. 2. 24. .
NERVUS. Nervi *appellantur instrumenta, quæ sensum, et motum, qui per voluntatem fit, in omnia animantis membra traducunt.* Nervi *pro chordis et fidibus etiam accipiuntur.* Nervum *item appellamus vinculum ferreum, quo pedes impediuntur, et nonnunquam cervix. Per translationem persæpe pro robore et viribus ponitur* nervus: *in nervis enim robur maxime consistit. Unde dicimus,* rem esse sine nervis, *quæ debilis est.*
Nervos intendere. Ter. Eun. 2. 3.
——— contendere. Fam. 251. . Or. 1. 72. . Ph. 2. 144. .
——— adhibere. At. 269.
——— incidere. At. 240. . Ph. 1. 45. . Or. 2. 75. .
NEX *est mors, quæ ferro fit, aut alia vi.* Neci *tamen* datus (*auctore Festo*) *proprie dicitur, qui sine vulnere interfectus est, ut veneno, aut fame.*
Necem afferre. Or. 3. 103.
——— consciscere. Ph. 2. 27. .
NEXUS, *vel* nexum *est ligatio, vel nodus. Elegantius tamen accipitur pro quodam genere obligationis civilis, qua corpus etiam, ut pignus, afficitur. Ob hoc* nexi, *et* addicti *vocati sunt homines obærati, qui lege duodecim Tabularum ob æs alienum creditoribus in temporariam servitutem addicebantur.*
Nexu obligari. Or. 2. 124. .
Nexum inire. *Id est se et corpore et bonis obligare, devincirique creditoribus.* Liv. Dec. 1. lib. 7.
Nexu et mancipio proprium aliquem alicujus esse. Fam. 109. .
Nexum est, quod per æs et libram geritur. Festus.
Nexa tollere. Pro Cæc. 102.
Tradere alicui rem nexu. Top. 28.
Mancipium alicujus fieri nexu. Parad. 5.
Nexu solutus *dicitur, qui cum addictus esset creditoribus, postea ære alieno dissoluto, ipse necti desiit.* Liv. l. 2. c. 23.
NIHILUM *compositum est ex* non, *et* hilum. *Est autem* hilum, *quod grano fabæ adhæret.*
Nihilo magis. Rh. 65. At. 129. . Ph. 1. 100. Ph. 2. 130.
——— minus. Rh. 181. Fam. 144. At. 127. 151. .
Ex nihilo oriri. Ph. 2. 116.
Ex *vel* de nihilo fieri quidpiam. Ph. 2. 144.
Ad nihilum venire. Ph. 1. 176.
——— recidere. Rh. 220. Fam. 173. . Or. 3. 214.
In nihilum occidere. Ph. 2. 116.
Pro nihilo putare. Or. 1. 58. . 295. .
——— ducere. Or. 1. 116. .
——— pendere *vel* nihili pendere. Terent. Eun. 1. 2.
——— habere. Or. 2. 221.
——— videri aliquid. Ph. 1. 73. .
Nihili facere. Ph. 1. 83.
Pro nihilo esse. At. 225. .
NIMIUS *pro immoderato, vel intemperato ponitur.*
Nimium esse in re aliqua. At. 282.
NOBILITAS. *Vehementer quidam errant, qui nobilitatem tantum poni putant pro generis claritate, antiquitate, vel dignitate. In ea quidem significatione ponitur, sed generaliter sumitur pro cujuscunque rei celebritate: quemadmodum* nobilis *non solum dicitur, qui nobili genere natus est, sed qui quocunque virtutis, aut ingenii documento nomen sibi conciliat.*
Nobilitate præstans. 1. de Divin. 91.
——— discipulorum florere. Rh. 155. .
Nobilitati favere. Pro Sext. 21.
Nobilitatem despicere. Pro Arch.
——— suam illustrare. In Brut. 62.
NODUS *est ligatura, quæ non facile solvitur. Translate ponitur pro quacunque difficultate; etiam aliquando pro dubitatione, vel scrupulo.*
In nodum incidere. Fam. 121.
Nodum solvere. Hor. 3. Carm. od. 21.
——— expedire. At. 81.
——— tollere. Ph. 3. 106.
NOMEN *modo pro vocabulo, et appellatione a Latinis ponitur. Modo pro causa. Modo pro*

ipso debito, vel debitoribus. Modo pro fama, et existimatione.

Pro appellatione.

Nomen est, quod unicuique personæ datur, quo suo quæque res proprio et certo vocabulo appellatur.

Nomen ponere. Ph. 2. 11. Ph. 1. 192. 208.
——— imponere. Rh. 110. Or. 1. 173. Ph. 1. 90. . 93.
——— dare. Rh. 50.
Nomine signare. Rh. 202. .
——— appellare. Rh. 105. . 129. Or. 1. 34. 261. .
——— notare. Ph. 3. 113.
Nomen a re aliqua ducere. Ph. 2. 72.
——— inducere. Fam. 4.
——— trahere. Or. 3. 192.
——— invenire a re aliqua. Rh. 202. . Ph. 2. 86. . 123.
——— adipisci. Rh. 191.
——— subire. Or. 2. 227.
——— habere. Ph. 3. 99. Or. 2. 127. Rh. 187. 198.
Nomine esse. Or. 1. 25. .
Nomen esse alicui. Rh. 185. Or. 1. 227. . 290.

Pro causa.

Nomine alicujus aliquid facere. At. 307.
Nominibus multis reprehendere. 6. At. 2.
——— honestis aliquid suscipere. Pro Cæc. 71.
Nomine Reip. aliquid petere. 12. Fam. 12.
——— alicujus interfici. Pro Mur. 82.
In alicujus nomine librum apparere. Parad. 1.
Nomine negligentiæ suspectum esse. 1. Fam. 9.

Pro debita pecunia.

Nomina *aliquando pro debitoribus; aliquando etiam pro ipso debito, et syngraphis debitarum pecuniarum ponuntur: unde* facere nomina. *Quod ipsum pluribus modis apud Antiquos fiebat, ut pactis usuris, pactis menstruis, aut annuis fructibus. Etenim pecunia aut numerata servabatur in arca, aut emptis agris, vel mercibus in* nominibus *collocabatur.* Nomina *quoque vocantur capita rationum, vel breviarii, id est rationis argentariæ.*

Nomina idonea *(nisi fallor) dicuntur, quæ legitima obligatione debentur, et facile expediri possunt: id est prima creditoris appellatione.* ff. ad. S. C. Vell. L. Tut.
——— facere. *Latinis idem est, quod debitores comparare, vel pecuniam multis dare, quos obligatos habeas.* Fam. 105. . Ph. 3. 65. .
In nominibus habere. At. 124. .
——— esse. Or. 1. 238.
Nomina conficere. Fam. 264. *vel* de nomine conficere. At. 71.
——— exigere. *Id est debitorem ad dissolutionem cogere.* Or. 1. 81. .
De nomine appellare. *Id est nomen exigere.* At. 78. .
Nomina expedire. *Id est exolvere.* At. 255. .
Nomina explicare. *Id est dissolvere, quod debetur.* At. 214. .
——— solvere. At. 91.
——— expungere. Plaut. 319.
Nomen tollere de tabula. Or. 3. 19.
——— transferre. *Id est versuram facere.* Fam. 75. .

Pro fama, et existimatione.

——— multum. *Cic. Fam.* 2. Nomen nostrum multum est in his locis. Fam. 23.
——— amplum. *Cic.* Apud illos Fabiorum nomen amplissimum est. Or. 1. 281. .
——— clarum. Or. 2. 12.
——— celebratum. Rh. 194. .
Nomine dignus. Rh. 62.
Nominis gloria. Or. 3. 58. 115.
Nomen captare. Fam. 169.
——— adipisci. Fam. 63. .
——— habere. Rh. 198. .
——— profiteri. Teren. Prol. Eun.
——— usurpare. Or. 1. 269.
——— interponere. Or. 1. 177.
——— augere. Or. 3. 86. .
——— vigere. Ph. 1. 156.
——— florere. Or. 1. 65.
——— invictum. Or. 2. 14.
Nomini officere. Liv. in princ.
Nomen fractum. Or. 2. 159.
——— debilitatum. *Ib.*
——— delere. At. 159.
——— extinguere. Or. 2. 120.

Ad rem bellicam pertinens.

Nomina dare, vel edere. Or. 1. 122. Or. 2. 216. *Dant nomina milites, cum militiæ sacramento se addicunt, et in delectum recipiuntur. Cic. in Phil.* Milites nulla recusatione, summoque etiam cum studio nomina dant. Or. 3. 211. . At. 115. 323. Or. 2. 236. .
Ad nomina respondere. *Tit. Livius l.* 2. Dimisso Senatu Consules in Tribunal ascendunt: citant nominatim juniores. Cum ad nomen nemo responderet, circunfusa multitudo in concionis modum, negavit, ultra decipi plebem posse.
Nomen accipere. *Liv. l. 7. secundi Bel. Pu.* Itaque si suum nomen Dictator acciperet, se comitiis intercessuros Tribuni dixerunt: si aliorum, præterquam ipsius, ratio haberetur, comitiis se moram non facere.

Nota *proprie signum est, quo aliquid notatur et designatur. Sed quoniam turpitudine aliqua affecti, noti plerunque esse solent, apud Latinos vulgare est, ut nota in malam partem capiatur, et labem turpitudinemque significet.*

Notam apponere. Fam. 205. Or. 3. 75.
——— inurere. Or. 2. 44. 100. Or. 3. 159.
——— subire. Or. 3. 88. .

Notio *est cognitio, intelligentia, notitia; vel est insita, et ante percepta cujusque formæ cognitio, enodationis indigens.*

Notionem informare. Ph. 2. 28. .
——— imprimere. Ph. 2. 10. .
——— fieri. Ph. 1. 97.

Notionem habere. Ph. 1. 9. .
———— complicatam evolvere. Ph. 3. 67.
Notitia *idem significat quod notio, cognitio, vel prudentia.*
Notitiam rei alicujus aperire. Rh. 207. .
———— fieri. Ph. 1. 97.
———— habere. Ph. 2. 160. *Refertur ad rem obscœnam hæc aliquando locutio. Cæs. Lib. 6. de Bell. Gall.* Intra annum vigesimum fœminæ notitiam habuisse, in turpissimis ducunt rebus.
Nox. *Per translationem appellat eleganter Cicero noctem Reip. pro occasu et calamitate Reipub.*
Nocte. Or. 3. 111.
Nocte, et interdiu. Cæs. de B. C. lib. 1.
De nocte. *Pro nocte.* At. 36. . 104. 122. Or. 2. 140. .
In multam noctem. Ph. 3. 126. .
Noctes, diesque. *Id est assidue, vel semper.* Rh. 108. Or. 1. 19. . Ph. 1. 59. .
Nox intempesta. Or. 1. 222. 254. . Or. 3. 99. . 154. *vel* concubia. Ph. 2. 92. . *Id est noctis tempus, vel pars, qua nihil agitur, qua somno sepulti sunt omnes, ut fit media nocte.*
Noctem intercedere. Or. 2. 226. . Or. 2. 98.
In noctem se conjicere. Cæs. de B. C. lib. 3.
Noctem offundere. *Hic nox per metaphoram accipitur pro rerum confusione, caligine, vel obscuritate.* Ph. 2. 3. *aut pro imminutione dignitatis, et status; cum, quod antea splendebat et elucebat, nocte quasi offusa in tenebris jaceat.* Or. 1. 33.
Noxa, *vel* Noxia *culpam, damnum, vel vitium significat.*
Noxam nocere. *Idest culpam crimenque admittere. Liv. Dec.* 1. *lib.* 9. Noxam admittere. *Leg.* 41. §. 3. *de Furt.*
In noxa esse. Ter. Phorm. 2. 1. Noxæ esse. Liv. l. 10. c. 19.
Noxæ dedere. *Idest pœnæ dare, sive tradere ob noxam.* Liv.
——— eximere. *Idest gratiam criminis facere, vel remissionem dare.* Liv. Dec. 1. lib. 8.
Nubes *est vapor humidus in sublime elatus e terra per æstum: sive aer in liquorem coactus, cujus densitas Solem obumbrat.*
In nubem cogi aerem. Ph. 2. 46.
———— se induere. *Cic. de Div.* Cum illi anhelitus se in nubem induerint. Ph. 2. 117.
Nugæ *sunt sermones levium rerum, ac nullius ponderis, et plerunque scurriles joculatoriique.*
Nugas dicere. Plaut. 306.
Nugæ meræ. 6. At. 3.
Nugas garrire. Plaut. 267.
Nugis delectari. 2. de Div. 30.
Nugas agere. Plaut. 136. 323.
Numen *est vis, vel potestas.*
————, et vim Deorum apud aliquem tenere. Or. 3. 205. .

Numini parere. Ph. 2. 6. 105.
Numen placare. Or. 2. 241. .
———— divinum horrere. 1. Fin. 41.
Numine Deorum regi. 3. Fin. 64.
Proxime ad Deorum numen accedere. Pro Rabir. 5.
Numerus *aliquando refertur ad ea, quæ mensura metimur. Unde magnum numerum frumenti, olei, vini, Antiqui dicebant. Præter hanc significationem ponitur pro societate, grege, sive parte. Unde dicimus aliquem ex eorum numero esse, qui est eorum particeps. Refertur etiam interdum ad honorem, vel existimationem. Extra hæc omnia pro ratione harmonica a Latinis ponitur, quam Græca voce* rithmum *appellamus, quod omnis harmonia, et omnis concentus numeris constet. Hinc oratio, quæ numeris minus præscriptis componitur, dicitur* soluta; *quæ vero numeris certioribus constat,* numerosa.
Numero. *Eleganter in ablativo casu sine cujusquam verbi assumptione, a quo regatur, ponitur hoc nomen. Cic. in Ver.* Mille numero navium classis. Or. 1. 85. . *Idem de Orat.* Hæc sunt tria numero. Rh. 119. .
Nullo numero. *Dicitur res, vel persona* nullo numero, *quæ nihili est. Cic. Phil.* 3. Homo nullo numero; nihil illo contemptius. Or. 3. 186. .
Ad numerum. *Cælius Cic. Fam. l.* 8. Si ex eo numero, quos Senatusconsulto in Provincias ire oporteret, ad numerum non essent. Fam. 118.
Ex numero. *Cic. de Or.* Homo ex numero disertorum. Rh. 98. .
In. Or. 3. 167. *vel* ad Numerum ascribere. At. 292. .
In numerum referre. Rh. 176. . Ph. 2. 109.
In numeros distribuere. Plin. cap. 246.
In numero ponere. Ph. 2. 109.
———— existimare. Or. 1. 68. .
———— putare. Or. 2. 11. Or. 3. 87.
———— ducere. Or. 3. 251.
Numero habere. Or. 1. 135. . Fam. 226.
In numero habere. Ph. 3. 96. . Fam. 119.
———— colere, *vel* venerari. Or. 2. 81.
In numerum venire. Rh. 94. . *vel* pervenire. Rh. 187.
Numero esse. Fam. 17. . Or. 1. 64. .
In numero esse. Rh. 162. . 173. 174. 217.
De numero esse. Fam. 205.
Numerum obtinere. Rh. 180. Ph. 2. 69. . Ph. 3. 41. .
———— habere. *Pro perfectum esse. Cic. in Offic.* Quod perfectum et absolutum est, ut Stoici dicunt, omnes numeros habet. Ph. 3. 55.
Numerum continere. *Pro numerum habere.* Ph. 1. 95.
———— efficere. Fam. 118. .
———— conficere. Rh. 147. Or. 2. 53.
———— explere. Or. 1. 247. 253. .
———— obire. Plin. in Panegyr.
Ex numero sejungere. Or. 1. 34.

E numero ejicere. Or. 3. 246.
Numero eximere. Quint. l. 1. c. 4.
Ex numero tollere. Or. 2. 148.
NUMMUS *est denarius, pecunia.*
———— adulterinus. *Nummi adulterini sunt, quos vulgus falsam monetam appellat.* Ph. 3. 70.
———— jactatur. *h. e. incerti valoris est.* 3. Off. 80.
Nummos olfacere. Or. 2. 63.
Ad nummos pervenire. Fam. 209..
In nummis habere. At. 124..
Ad nummum subducere. At. 83.
Nummos commedere. At. 89.
———— sibi habere. 14. At. 20.
———— dare. Or. 3. 243.
———— accipere. 3. Off. 91.
———— spargere. Or. 3. 186..
———— numerare. 14. At. 20.
NUNTIUS *et res ipsa, et persona dicitur: scilicet ut ponitur pro eo, qui nuntiat; et pro eo, quod nuntiatur.*
Nuntios dimittere. Cæs. de B. G. lib. 4.
Nuntium expectare. Fam. 112..
———— venire. Rh. 99. At. 45. 47.. 79.
———— afferre. Fam. 55.. 240.. 241..
———— deferre. Or. 3. 68.
———— perferre. At. 289.. Or. 3. 138.
———— audire. Or. 1. 40.. Or. 2. 82..
———— accipere. Fam. 29.. 113.
———— remittere. *Id fiebat proprie in divortio, cum vir nuntium ab uxore repudiata missum remittebat cum mandato, ut uxor res suas sibi haberet.* Rh. 100. 105.. 222. *Cum translatione elegans est hæc locutio. Cic. Fam.* 15. Jam biennium, aut triennium est cum virtuti nuntium remisisti delinitus voluptatis illecebris. Fam. 253.
NUPTIÆ. *Nuptias vocant Latini conjunctionem maris, et fœminæ.*
Innuptæ nuptiæ. 3. de Orat. 217.
Nuptias conjungere. Pro Clu. 35.
———— apparare. Teren. And. 4. 1.
———— exornare. Plaut. Aul. 4. 10. 54.
———— adornare. Plaut. 182. 292.
———— conciliare. Nepos in Att. Vit.
———— facere. Teren. And. 3. 2.
———— conficere. Teren. Phorm. 2. 1.
Constituere nuptias in diem aliquem. Ter. And. 4. 1. 32.
Nuptias fugere, *vel* effugere. Ter. And. 4. 4.
NUTUS *signum est, quod fit oculis, capite, vel manibus. Vel est voluntas, quæ hujusmodi signo declaratur sive aiendo, sive negando.*
Nutu aliquid ab aliquo consequi. Fam. 203.
——— alicujus aliquid regi. Or. 1. 40. fieri. Or. 2. 115. gubernari. Or. 1. 242..
Ad nutum alicujus se convertere. Fam. 42..
Nutus alicujus observare. Ph. 2. 123..
Nutum alicujus intueri. Fam. 183. At. 294.
NUX *generale nomen est omnibus, quæ duro operimento teguntur, ut sunt Amygdalæ, Avellanæ, et hujusmodi.*
Nuces legere. Rh. 133..
Nuces frangere. *Ibid.*
——— relinquere. *Est omissis studiis ac nugis puerilibus ad graviora, magisque seria converti.* Pers. Sat. 1.

O

OBITUS, us, ui, *est occasus, vel interitus. Ac non solum de personis intelligitur, sed de rebus etiam aliis.*
———— conficere. *Cic. de Divin.* Natura omnium rerum interitus atque obitus conficit. Ph. 2. 116.
OBJURGATIO *est post turpe factum castigatio.*
Objurgationem suscipere. At. 64.
———— reprimere. Ibid.
OBLECTATIO *est delectatio.*
Oblectationem quærere. Rh. 94.. Ph. 3. 33..
———— afferre. In Hortens.
Oblectationis plenum esse. Ph. 2. 115..
Oblectationem esse alicui. Ph. 3. 6..
OBLECTAMENTUM *idem est, quod oblectatio.*
Oblectamentum habere. Or. 1. 231.
Senectutis oblectamenta. De Sen. 55.
OBLIVIO *est memoriæ intermissio, vel reticentia, aut taciturnitas.*
In oblivionem adducere. Or. 1. 75..
Oblivione conterere. Fam. 15.
———— obruere. Rh. 169.. Ph. 1. 60..
———— tegere. Or. 1. 264.
Oblivionem aliquem capere. Or. 3. 121. 184.. Ph. 3. 6.
In oblivionem venire. *Activæ, vel passivæ significationis est. Cum activæ significationis est, ponitur pro oblivisci.* Or. 1. 218. *Cum passivæ, oblivione obrui, tegique designat.* Or. 3. 272..
Ab oblivionis injuria nomen suum vindicare. Rh. 109.
OBSCŒNITAS *est turpitudo vel deformitas.*
Obscœnitatem adhibere. Ph. 3. 21.
———— vitare. Rh. 131.
Obscœnitate vacare. Ph. 3. 26.
OBSCURITAS. *Obscuritatem ponunt Latini pro tenebris, caligine, vel ænigmate.*
Obscuritatem afferre. Rh. 147.
———— adhibere. Ph. 2. 131..
Obscuritate involvi. Ph. 2. 87..
Obscuritatem habere. Fam. 83..
OBSECRATIO *significat preces, deprecationem, vel obtestationem.*
Obsecratione uti. Rh. 47.
Obsecrationem repudiare. Or. 1. 284.
OBSEQUIUM *est indulgentia, vel patientia, vel adulatio.*
Obsequio suo aliquem mitigare. Or. 3. 80.
———— alicujus abuti ad omnes res. Fam. 152..
———— amicitiam tueri. Or. 3. 40.
OBSES *dicitur a Latinis, qui traditur imperio alicujus, ea conditione atque lege, ut, si dator obsidis a fide recedat, recipienti sit potestas in corpus, et vitam ejus sæviendi, qui datus est obses. Hic vero quoniam ob-*

sidionis causa dari consuevit, inde nomen assumpsit: quamvis Festus ex ob, et fide *compositum velit, per mutationem litteræ, quod sit* ob fidem *datus. Tu generaliter pro pignore accipi existimato. Usurpatur autem tam proprie, quam translate. Et translate tunc accipi solet, cum ad res inanimatas refertur.*

Obsides imperare. Or. 2. 10. . Retinere. Nep. 2. 7.

——— poscere. Cæs. B. G. l. 1. c. 31.

——— dare. Or. 1. 175. Or. 2. 35.

——— accipere. Fam. 245. . Or. 2. 57. .

Obsidio. *Obsidere est septum tenere. Sic dicimus oppidum, urbes, Senatum, Capitolium, Mare, obsideri. Obsidio vero est ipse actus obsidendi.*

In obsidione habere. *Pro obsidere.* Cæs. de B. C. lib. 3.

Obsidionem continuare. Liv.

In obsidione esse. *Pro obsideri.* Liv.

Obsidionem relinquere. Cæs. de B. G. lib. 5.

——— solvere. Liv. Dec. 1. lib. 4.

Obsidione, *vel* ex obsidione eximere. Fam. 63.

Obsidionis periculis liberare. At. 129. Or. 2. 7. .

Obsidione liberare. Or. 1. 283. .

——— urbem claudere. Nep. 15. 8.

——— urbes capere. Pro Mur. 20.

Obsidionis metum sustinere. 11. At. 26.

Obtrectatio *est ægritudo ex eo, quod alter quoque potiatur eo, quod ipse concupieris.*

Obtrectationem habere *id dicitur, in quod cadere potest obtrectatio; scilicet in quo obtrectationis causa inesse videatur, vel quod obtrectationis argumentum præbeat.* Fam. 154.

Obviam *ab* obvio *est. Obvium autem dicitur, quod nobis occurrit.*

——— mittere. Fam. 35. . At. 42. 187.

——— egredi. Liv. Dec. 1. lib. 1.

——— exire. Cæs. de B. C. lib. 1.

——— proficisci. Fam. 197.

——— properare. Fam. 239.

——— ire. Att. 22. Or. 2. 140.

——— prodire. At. 22. Or. 2. 140. Fam. 35. .

——— procedere. Or. 1. 122. Or. 3. 18. . 175. :

——— venire. At. 21. Fam. 27. Or. 2. 140.

——— se ferre. Or. 2. 279. . *vel* offerre. Ter. And. 3. 2.

——— fieri. Or. 3. 106. .

Obvius. *Id est occurrens.*

Obvium aliquem alicui fieri. Or. 1. 296. . Or. 3. 110.

Occasio. *Occasionem pro copia, vel facultate aliquando poni, certum est. Colum. lib.* 8. *cap.* 16. Id autem stagnum vel exciditur in petra, cujus rarissima est occasio; vel in littore construitur. *Plin. l.* 16. *c.* 40. Ad excutiendum ignem non semper lapidis occasio est. *Rarior est ea* occasionis *significatio. Vulgarius vero ponitur* occasio *pro opportunitate temporis, pro causa, vel ansa. Vel alia definitione dici potest* occasio *pars temporis, habens in se alicujus rei faciendæ, aut non faciendæ idoneam opportunitatem: quæ quidem occasio nascitur per actus humanos non impedientes.*

Occasionem captare. Or. 2. 256. .

——— offerre. Or. 2. 4. . Or. 3. 190.

——— parere. Plaut. 400.

——— dare. Fam. 198. At. 114. Or. . 3. 212. .

——— nancisci. Fam. 163. 195. Or. 1. 121.

——— habere. Fam. 147. . At. 275. .

——— tenere. Ph. 2. 156. . *vel* amplecti. Plin. in ep.

——— urgere. Fam. 99. .

Occasione privare. Or. 3. 141.

Occasionem amittere. At. 242. . Or. 1. 287. .

Si occasio tulerit. Fam. 156. .

Occisio, *vel* occidio *indifferenter in exemplaribus legitur. Plerique tamen* occisionem *dicere malunt, quam* occidionem. *Est autem* occisio *idem, quod cædes.*

Occisioni dare. Tac. 13. Ann. c. 57.

Occisionem facere. Or. 1. 295.

Occisione occidere. Or. 3. 265.

Occupatio *et loci, et animi est, ut verbum, a quo proficiscitur. Sed cum animi est, translate ponitur. Figura est etiam aliquando rhetorica, cum dicimus nos præterire, aut non scire, aut nolle dicere id, quod tunc maxime dicimus.*

Ad occupationem rei alicujus descendere. Rh. 207.

Occupationibus impediri. Fam. 161.

——— implicari. Ph. 2. 12.

——— distineri. Fam. 201. At. 37. .

——— temporis aliquid eripere. At. 8. .

——— relaxare. Fam. 95. . At. 262.

Ab occupatione expedire. At. 49.

Oculus.

Oculis usurpare aliquid. Lucr. l. 1. v. 300.

Oculos in aliquem conjicere. Ph. 3. 96. . At. 278.

——— alicui rei. Or. 1. 116. *vel* ad aliquam rem adjicere. Or. 2. 71.

——— de aliqua re. Or. 1. 207. *vel* a re aliqua dejicere. Or. 3. 153. In terram dejicere. Ter. Eun. 3. 5. 132.

Ante oculos, *vel* ob oculos ponere. Rh. 101. Or. 1. 35. . Or. 2. 76. . proponere. Fam. 50. . Or. 2. 180. . 215. Ph. 2. 23. . statuere. Rh. 106. . constituere. Ph. 3. 103. . Or. 1. 249.

In oculis constituere. Rh. 112.

Ante, *vel* ob oculos versari. Or. 1. 22. 35. 254. .

In oculis gerere. Or. 1. 125. Gestare. Ter. Eun. 3. 1. 11.

Oculos pascere. Or. 1. 249.

In oculis ferre. Fam. 267. At. 319. . Or. 2. 255. . Or. 3. 207. .

In oculis habitare. Or. 2. 273.
——— esse. At. 90.. Or. 2. 273.. Ph. 1. 188..
Oculos eruere. Plin. l. 11. c. 37.
——— effodere. Ph. 2. 78..
——— eripere. Ter. Adel. 3. 2.
Oculis captus. Virg. Georg. lib. 1.
——— subjicere. Quintil. l. 6. c. 3.
ODIUM, *ut invidia, et active, et passive ponitur. Dicimus enim, magnum est odium in te patris; vel magno es in odio apud patrem.*
Odium excitare. Rh. 128.
——— concitare. Rh. 60..
——— struere. Rh. 127..
——— conciliare. Cæs. de B. C. l. 2.
——— creari. Rh. 128.
——— gigni. Ph. 3. 103.
——— inuri. Or. 2. 231..
——— inserere. Or. 2. 68..
In odium vocare. Or. 2. 61.. Or. 3. 43.
——— venire. At. 161. Ph. 1. 81.
——— incurrere. *Pro venire.* Ph. 3. 38.
Odium subire. At. 181..
——— in se convertere. Or. 3. 147.
——— suscipere *et active, et passive capitur: dicitur enim et odium aliquis suscipere, qui odium in se creat; et qui concipit in aliquem odium. Tunc enim aut in alium, et hoc active; aut ab alio in se, et hoc passive.* Rh. 75.. At. 89.
Odium in aliquem ardere. Or. 3. 109.
——— premere. Fam. 113.
Odio esse alicui. Fam. 115. 187.. Or. 2. 145.
In odio esse alicui. At. 35.. 166. Or. 2. 40..
——— apud aliquem. Or. 2. 16.
Odium concipere. Or. 1. 198.
Nunc ad nonnullas activæ significationis formas transimus, quas idcirco postposuimus, quod rariores esse videantur.
Odium suscipere. *Active hic plane sonat.* Or. 3. 67..
——— capere. Or. 3. 177..
Odio esse in aliquem. *Id est odium habere.* Or. 2. 20.
Odium habere. Rh. 26. Or. 2. 50. Or. 3. 202.
——— aliquem tenere. Or. 1. 80..
——— esse alicui cum aliquo. Or. 3. 73..
Odio dissidere ab aliquo. Ph. 3. 95..
Odium profiteri. Or. 3. 240..
——— indicare. Fam. 41..
——— expromere. At. 29..
——— saturare. Or. 2. 164. Or. 3. 30.
——— explere. Or. 3. 113..
——— lenire. Or. 3. 136.
——— sublevare. Fam. 113.
——— mitigare. At. 18.. Or. 2. 203.
——— sedare. Or. 2. 203.
——— placare. Or. 2. 222.
——— restinguere. Or. 3. 125.
——— sorbere. At. 328..
——— concoquere. *Ib.*
——— profundere. Or. 3. 82.. 99..
——— effundere. Fam. 15.
——— deponere. Or. 2. 209..
Odium depellere. Fam. 183.
——— propulsare. Or. 3. 43..
——— renovare. Rh. 127.
Ad odium revocare. *Ib.*
Odium incendere. At. 135.
ODOR *est activæ, et passivæ significationis; sed sæpius passivæ: ut sit odor, qui percipitur odoratu, ut qui afflatur e floribus, vel ex re alia bonus, aut teter.*
Odorem afflari. Ph. 3. 89..
Odores incendere. Or. 1. 218. Ph. 1. 199..
Odoribus capi. Or. 3. 46.
Odores ferre non posse. Or. 1. 152..
OFFENSA. *Inter* offensam, *et* offensionem *id tantum differentiæ a Latinis constituitur, ut* offensa *sit ejus, qui offendit;* offensio *vero ejus, qui offenditur.*
In offensa esse. *Cic. ad Att.* Negas te dubitare, quin magna in offensa sim apud Pompeium. At. 135.
Offensam subire. Fam. 124..
OFFENSIO. *Non animo tantum tribuitur hæc dictio, sed corpori etiam convenit, cum vel læditur, vel concutitur, Sic generaliter ponitur pro incommodo, detrimento, quasi quadam calamitate.*
Offensionem concitare. Rh. 60.. 128.
——— facere. Fam. 202..
——— afferre. At. 14.
Offensioni esse. At. 212.
Offensionem nasci. At. 262.
——— exoriri. Ph. 3. 112.
——— accipere. At. 14. Or. 2. 269..
——— excipere. Rh. 49.
——— sumere. At. 68.
In offensionem cadere. Ph. 2. 18.
——— incurrere, vel irruere. Or. 1. 72..
Offensionem habere. Habet *et Persona, et Res* offensionem. *Persona, quæ offensionem sumit.* Fam. 86.. *Res, quæ affert offensionem.* Or. 3. 75. Ph. 1. 218.. Ph. 3. 73..
Offensionem sublevare. Ph. 3. 112..
——— lenire. Rh. 49. At. 174.
——— omittere. Fam. 166..
——— deponere. Fam. 214. At. 14.
——— obliterare. Or. 2. 208..
——— effugere. Fam. 49. 135.. Or. 1. 97.
——— vitare. Or. 1. 97.
OFFICINA *est locus sellæ, atque operis, et quæstus quotidiani.*
Officinam instituere. Or. 1. 212.
——— instruere. Ph. 2. 163.
Ex eadem officina exire. Paradox. procem.
Officinas promercalium vestium exercere. Suet. de Gramm. c. 32.
OFFICIUM *est virtutis actio: vel (ut latius explicem) pro loco, pro tempare, pro rerum dignitate, similibusque est decens aliquod factum. Inde illud est, quod dicitur a multis, in familia bene instituta omnes in officio sunt; id est, omnes agunt, quod debent. Et, missi sunt Legatis obviam cives officii gratia:*

et circumstabant Senatores Cæsarem sedentem in aurea sella officii gratia; id est honoris gratia, quem Legatis, Cæsarive exhibere debebant. Nihil enim tam nos decet, quam merenti vel honorem exhibere vel opem ferre. Quo factum est etiam, ut officia significent beneficia. Cunctæ autem artes, modo honestæ sint, suam rationem et functionem, officium vocant: ut, officium Grammatici est, officium Medici, officium Architecti.

Pro privata, vel publica muneris functione.

Officium mandare. Plin. lib. 6. epist.
——— suscipere. Fam. 40..
——— esse alicujus. Fam. 153.
Officio præesse. Or. 1. 279.
——— fungi. Ph. 3. 48.
Officium exequi. Ph. 3. 83..
Cessare in officio. Liv. l. 45. c. 23.
De officio decedere. *Idest officii gravitatem, et dignitatem prætermittere.* Or. 1. 71.. vel, *quod ab officii functione alienum sit facere.* Ph. 3. 7..

Pro beneficiis, vel promeritis.

Officium polliceri. Fam. 84.. *vel* deferre. Fam. 84..
Officia intercedere alicui cum aliquo. Fam. 227.
Officio esse. *Id est officium præstare.* Fam. 62.. 94.
Officium esse in aliquo. Fam. 216.
——— residere in aliquo. Fam. 63..
——— adhibere. Fam. 205.
In officio esse. Fam. 255. At. 80.. 307.
Officio fungi. Fam. 37. 72.. 92..
Officium usurpare. Ph. 3. 97.
Officia exequi. At. 46.
Officiis devincire. Fam. 14.. 203..
——— comprehendere. Or. 2. 268..
——— amplecti. Fam. 64.. *vel* complecti. Fam. 214.
——— prosequi. Fam. 91. 249..
Officium tribuere. Fam. 51. 55.. Ph. 3. 12..
Officia præstare. Fam. 29. 49.. 55..
——— conferre in aliquem. Ph. 3. 109.. Or. 2. 157. Fam. 144.
——— proficisci ab aliquo in aliquem. Fam. 62..
——— constare in aliquem. Fam. 32.. 33.. At. 177..
——— extare. Ph. 3. 100..
Officium explere. Fam. 266..
In officio manere. At. 2.. Rh. 26..
Officia servare. Fam. 73. Ph. 1. 109.. *vel* conservare. Rh. 70..
Officium retinere. Or. 2. 45. Ph. 3. 73.
Officia tueri. *Pro servare.* Fam. 39.
In officio continere. Rh. 35. vel retinere. Or. 1. 30.
Officium dirigi. Ph. 3. 70.
——— agi. Fam. 205.. At. 192.
Officiis certare. Fam. 109..
——— vincere. Fam. 40.. 109.. 201.
Officia ponderare. Fam. 20.
Officia perpendere. Or. 2. 124..
——— reddere. Fam. 64.
Officium solvere, *vel* persolvere. Or. 2. 203..
Officiis respondere. Fam. 63.. 149..
——— satisfacere. At. 307.. Or. 1. 62.
Officia vincere. Fam. 258..
Officium negligere. Fam. 125..
Officio deesse. Fam. 96..
Officia deesse. Fam. 25. 82.. 181..
Ab officiis deseri. Fam. 61.
Ab officio recedere. Rh. 17. Ph. 3. 56.
——— desciscere. Fam. 180.
——— abduci. Ph. 3. 97.
Officium interrumpere. Fam. 64.
——— intermittere. Ph. 3. 97.
——— prætermittere. Fam. 8.. 73. 204.
——— præterire. Fam. 145. Or. 1. 12.
——— intermori. Fam. 91.
——— desiderare. Fam. 62. 82..
——— requirere. Fam. 18. 82..

OLEUM *dicitur, quod ex olea expressum est. Eleganter posuit Cicero pro simulacro pugnæ, et pro exercitatione. De Orat.* Nitidum quoddam genus verborum est et lætum; sed palæstræ magis et olei, quam hujus civilis turbæ et fori. *Id est accommodatum concionibus et judiciis.*

——— et operam perdere. Fam. 95.
——— alicui perire. *Id est frustra aliquid conari, vel conatum esse.* At. 32..

OMEN. *Non alia interpretatione indiget hæc dictio, quam qua a Cicerone explicatur de Divin.* 1. Neque solum Deorum voces Pythagorei observaverunt; sed etiam hominum, quæ vocant omina. Quæ Majores nostri, quia valere censebant, idcirco omnibus rebus agendis, quod bonum, faustum, felix, fortunatumque esset, præfabantur.

Ominibus bonis. Fa. 44.. *vel* malis aliquid prosequi. Or. 3. 86.
Omen capere. Ph. 2. 101..
Quod Dii omen avertant. At. 279..
——— obruant. Or. 2. 253..

ONUS *est pondus, et moles gravans: quod ponitur proprie, vel translate. At vero huic nomini sive proprie, sive translate posito eædem conveniunt locutiones.*

Onus imponere. Fam. 33.. 67.. 86. At. 207. 306.
——— addere. At. 77..
——— recipere. Rh. 200.
——— suscipere. Or. 1. 37. 55.. 148.. 149..
——— tollere. Or. 1. 20. 148.
——— habere. Or. 1. 148..
——— sustinere. Fam. 24. 65.. 251..
Onere premi. Fam. 67. 206.
——— opprimi. Or. 1. 20.
——— levare. Fam. 44..
Onus allevare. Or. 1. 20.
——— deponere. Or. 2. 179..

OPERA *actio est et labor operantis.*

Operæ succisivæ *eo modo dicuntur, quo horæ, vel tempus succisivum. Est autem tempus succisivum, quod subtrahitur a rebus neces-*

sariis, et quasi secundo loco ad rei alicujus usum accommodatur. Sunt igitur operæ succisivæ, *quas in rebus minus necessariis, minusque instantibus atque urgentibus velut furtim collocamus.* Rh. 142. Or. 3. 164..
Operam profiteri. Or. 1. 126.
——— exigere. Ph. 3. 9.
——— suscipere. Or. 3. 58.
——— sumere. Or. 1. 225..
——— præbere. Rh. 180.
——— tribuere. Rh. 150. At. 246.. Ph. 2. 109..
——— ponere. At. 191.. 213.. 296. 325.
——— dare, ut. Fam. 29. 33.. *vel* ne. Ph. 3. 110.. Fam. 63. 138. 250..
——— dare alicui. *Id est aliquo Præceptore uti: vel aliquem ut Præceptorem audire.* Fam. 95. Rh. 193..
——— alicui. *Id est ejus commodis inservire, vel obsequium præstare.* Fam. 107. At. 69..
——— auspiciis. *Id est auspicia observare, vel colere.* Fam. 151.
——— rebus divinis. Ph. 2. 175. *h. e. sacrificare.*
——— liberis. *Id est liberorum generandorum causa coire.* Fam. 140.. Ph. 3. 26.
——— memoriæ alicujus. *Idest recordari, vel memoriam servare, aut celebrare.* Fam. 111..
——— in aliquam rem. Ph. 1. 149..
——— navare rei alicui. Fam. 127. 250. At. 277. Rh. 191.
———. *Absolute positum, pro consequi quod velis.* Fam. 250.. Rh. 111.
——— conferre in aliquid, *vel* ad aliquid. Fam. 48. Ph. 3. 4..
——— locare. Fam. 20..
——— figere. *Ib.*
——— dicare. Teren. Phorm. 1. 2.
Operas mutuas tradere. *Id est mutuum officium præstare.* Ter. Phorm. 2. 1.
Operam consumere. Fam. 90.. Rh. 63. 105.. Or. 1. 26.. 72..
Opera uti alicujus. Fam. 25.. 65. 107. 127.
Operæ parcere. Fam. 215.
De opera detrahere. Ph. 1. 2..
Operam removere a re aliqua. *Ib.*
——— perdere. *Id est nihil agere.* Fam. 95. Rh. 95.
——— ludere. Teren. Phorm. 2. 2.
——— perire. At. 32..
Operæ. Operas *etiam personas ipsas dicimus, quæ aliquid faciunt: ut sectatores, asseclæ, clientes.*
Operas cogere. Or. 1. 111.
——— conducere. Pro Sest. 38.
In operis alicujus esse. *Id est res alicujus agere.* Fam. 207..
Operæ pretium est *significat idem, quod non alienum est; vel tanti est. Ponitur etiam pro fructuoso, utili, glorioso, jucundo, magni æstimando. Dicunt Latini interdum, separatis vocibus,* pretium operæ, *ut simile veri. Quam loquendi figuram vocant Grammatici Tmesim. Id præterea a me habe,* operæpretium *ab opera componi, et ideo media voce per diphthongum scribi oportere.*
Operæ pretium esse aliquid facere, audire. Ter. And. 1. 3. cognoscere. Or. 1. 105. 135. recordari. Or. 2. 80..
——— facere. Or. 1. 36.
Opes *sunt divitiæ, fortunæ, vel potentia.*
——— habere. Fam. 83.. At. 187. Ph. 3. 14.. 41.
Opibus præditum esse. Or. 2. 50.
——— affluere. Or. 2. 82..
Opes augere. Ph. 3. 109..
——— prostare. Nep. in Milt.
Opibus alicujus defendi. Nep. in Iphicr.
Opes frangere. Fam. 83. 90..
——— evertere. Or. 2. 75..
Opinatio *est opinionis agitatio; vel assensio, quam vocat Cicero imbecillam et temerariam.*
Aliquid in opinatione consistere. Ph. 2. 195..
Opinationem hærere. Ph. 1. 214..
——— penitus insitam esse. Ph. 1. 214..
——— tollere. Ph. 1. 20.
Opinio *tam activæ, quam passivæ significationis est.* Opinionem *enim de aliquo habemus; vel habetur de nobis* opinio. *Estque aliquando dissipata quædam fama, sed paulo confirmatior. Aliquando etiam pro suspicione ponitur. Interdum pro spe, vel opinatione sumitur: sed sæpius pro judicio, et existimatione poni videas.*
Opinionem esse. *Cic. Famil.* 1. Hæc opinio est Pop. Romani, a tuis invidis atque obtrectatoribus nomen inductum fictæ religionis. Fam. 4. 131.. *Idem ad Att.* 1. Prorsus summa hominum opinio est, tuos familiares nobiles homines adversarios nostro honori fore. *At.* 2.. *Idem ad Att.* 4. Nonnulla Comitiorum opinio est. At. 61.. 140.. Or. 1. 225.
Ut fert opinio. *Vulgaris est hic loquendi modus, et nulli vel triviali Grammatico ignotus: estque,* ut mea fert opinio, *idem quod puto.* Fam. 16. Or. 2. 26..
Opinionem aucupari. Rh. 111..
In opinionem irrepere. Or. 2. 256.
Opinione inflari. Ph. 3. 18..
Opinionem facere. Rh. 136.
In opinione relinquere. Or. 1. 57.
Opinionem afferre. Ph. 3. 42..
——— præbere. Cæs. de B. G. lib. 3.
——— tradere. Rh. 92..
——— inserere. Rh. 105..
Opinione imbuere. At. 229.. Ph. 1. 154..
Ad opinionem dirigere. At. 228..
In opinionem adducere. Fam. 2..
Opinionem pervadere. Or. 2. 8..
——— imbibere. Or. 1. 74..
——— accipere. Fam. 13..
——— comprehendere. Or. 2. 18..
In opinionem incidere. Fam. 130.. Rh. 25..
——— discedere. Fam. 91.
——— venire. Fam. 120.

Opinionem habere. Ph. 3. 41. 102. At. 65. 206..
In opinione esse. *Pro opinionem habere.* At. 127. Or. 2. 47.. *Item pro in opinione positum esse.* Or. 2. 215.
Opinionem tenere. Cæs. de B. C. lib. 3.
———— confirmare. Fam. 81.
———— duplicare. Fam. 262..
Opinioni respondere. Fam. 19..
Opinionem vincere. Fam. 67. Ph. 1. 1.
———— superare. At. 76..
———— fallere. Fam. 6.
———— inveterascere. Or. 1. 66..
Ex opinione movere. Ph. 2. 60..
Opinione levare. Ph. 3. 109..
Opinionem excutere. Ph. 1. 173.
———— evellere. Or. 2. 18..
———— convellere. *Ib.*
———— deponere. Or. 2. 47..
———— amittere. At. 51..
Opis, opem, ope, *pro auxilio ponitur.*
Opis indigere. Ph. 3. 10..
Opem petere. Ph. 1. 229. At. 233..
——— implorare. Ovid. Met. lib. 8.
——— ab aliquo expectare. At. 152. Or. 3. 83.
——— porrigere. Rh. 100.
——— tendere. *Ib.*
——— ferre. Fam. 45.. 62. 252..
——— afferre. Fam. 150.
Opportunitas *idem est quod facultas, occasio, vel tempus actionis opportunum, vel utilitas. Estque loci (et tunc proprie accipitur) temporis, et personarum.*
Opportunitatem habere *ea dicunt Latini, quæ opportuna videntur. Id est quæ commoda et utilia sunt. Sic passivæ magis, quam activæ significationis est hæc locutio.* Ph. 3. 99.. Rh. 50. At. 126.
Oppugnatio, *ut* oppugno, *vel dignitatis, famæque, aut personæ; vel oppidorum, urbium, castrorumve est.*
Oppugnationem sustinere. Cæs. de B. G. lib. 5.
Optatum *dicitur, quod in votis est.*
In optatis esse *res nobis dicitur, quam magnopere expetimus.* Fam. 25.
Optatis respondere. Fam. 18.
Præter optatum *est, non optando, vel expetendo.* Or. 3. 89..
Optio. *Non est unde* optio *proficisci videatur, nisi ab* optare, *maxime si significationem spectes. Est autem* optio *libera rei alicujus potestas, vel facultas nihil omnino de voluntate detrahens.*
Optionem deferre. At. 67..
———— dare. Rh. 181.. Or. 1. 5.. 297.
———— facere. Or. 1. 61..
Opus, *cum nomen est, ponitur pro artificio, vel generaliter pro re omni, quæ nostra opera fit, sive in litteris versemur, sive in re alia qualibet. Cum vox est indeclinabilis, sic loquimur :* opus est aliquid nobis, *vel* re aliqua : opus est, *idest convenit, tempus fert, res fert :* si opus est, *si ita commodum vestrum fert, si necesse est. Cum nomen est.*
Opus facere. Fam. 35.. *vel* efficere. Fam. 108.. At. 147.
——— esse. Ph. 3. 98..
Opere Corinthio cælatæ galeæ. Or. 1. 223.
——— magnifico aliquid extructum. Or. 3. 264.
——— præclaro aliquid factum. Or. 1. 206..
——— antiquo, et summo artificio aliquid perfectum. Or. 1. 210..
Cum est vox indeclinabilis.
Aliquid opus esse : *ut, dux nobis opus est.* Fa. 20. : 109.. 137..
Re aliqua opus esse. Fam. 40. 58.. 111.
Rei alicujus opus esse. Fam. 147. *Sed raro cum gen.*
Ora. *Oræ significationem ita distingue, ut generaliter sit pro extremitate cujuscunque rei. Spectatim vero sit pro regione, vel parte qualibet terrarum, vel pro regione littorali.*
Oram solvere. Oram *pro fune nautico accipito ; quam significationem hujus nominis esse, luce clarius probabunt exempla sequentia. Titus Liv. l.* 22. *c.* 19. Vix dum omnes conscenderant, cum alii resolvunt oras, aut anchoram vellunt; alii, ut ne quid teneat, anchoralia præcidunt. *Id. l.* 28. *c.* 36. In ipsis quoque navibus trepidatum... trahunt scalas, orasque et anchoras præcidunt. *Quintil. ep. ad Tryph.* Permittamus vela ventis, et oram solventibus bene precemur.
Oraculum *est sors, vel vaticinatio.*
Oraculum petere. Ph. 2. 96. 100.
———— ducere. Ph. 2. 87..
———— edere. Ph. 1. 68.. Ph. 2. 132..
———— fundere. Ph. 2. 14.. 87.. 104.
Oratio. *Orationem ponunt Latini pro omni locutione ; etiam pro privato sermone, et colloquio.*
Oratio longa, et alte repetita. Rh. 151.
——— mollis. Fam. 91.
——— liberalis. *Ib.*
——— honorifica. Fam. 60.
——— dulcis. Ph. 3. 83.
——— aspera. Rh. 198..
——— contumeliosa. Fam. 60.
Orationis summa. Att. 168..
———— divitiæ. Fam. 48..
———— paupertas. *Ib.*
Orationem esse alicui cum aliquo. Or. 3. 26..
———— in re aliqua versari. Rh. 106.
———— longius fluere. Fam. 129.
Oratio scripta elegantissime sententiis, et verbis. At. 238.
——— perelegans et persubtilis. Or. 2. 271.
——— longa, et bonis valde verbis. Or. 2. 68..
——— copiosissima et ornatissima. Or. 2. 169.
——— bonis artibus instituta, cura et vigiliis elaborata. Or. 3. 47.
——— diu, et multis lucubrationibus commentata. Fa. 266..

Oratio puris et electis verbis composita. Rh. 27. .
——— sapientissimis sententiis et gravibus verbis ornata atque perpolita. Rh. 87. .
——— composita, et ornata, et artificio quodam et expolitione distincta. Rh. 89.
——— fortis. Rh. 125.
——— lenis, placida, summissa. *Ib.*
——— plena, teres. Rh. 161. .
——— gravis. Rh. 151. .
——— suavis. *Ib.*
——— docta, erudita, admirabilis, polita. *Ib.*
——— conspersa verborum et sententiarum floribus. *Ib.*
——— juncta, cohærens, æquabiliter fluens. Rh. 158. .
——— luminibus verborum et sententiarum frequentata. Rh. 161. .
Orationis genus peracutum et plenum artis. Rh. 174.
Oratio altius exaggerata. Rh. 170. .
——— incitata et volubilis. Rh. 183.
Orationis opimum et tanquam adipale genus. Rh. 199.
——— genus solutum, effluens, sententiis argutum, verbis sonans. Rh. 201.
Oratio incitata, vibrans, accurata. Rh. 195. .
——— tracta et fluens. Rh. 202. .
——— contorta et acris. *Ib.*
——— plena litteratæ senectutis. Rh. 189.
——— volubilis et paulo fervidior. Rh. 174. .
——— pugnax. Rh. 175. .
——— pacata. Rh. 175. .
——— sedata, lenis. Rh. 198.
Orationis genus diffluens et dissolutum. Rh. 220.
Oratio turgens, *vel* inflata. Rh. 27.
——— priscis, novis, et duriter translatis verbis composita. Rh. 27.
Orationis genus aridum et exangue. Rh. 27. .
Oratio spinosa et exilis. Rh. 91.
Orationis genus exile, inusitatum, abhorrens ab auribus vulgi, obscurum, inane, jejunum. Rh. 149.
Oratio astricta, contracta. Rh. 175. .
——— carens numeris, dissipata, inculta, diffluens, dissoluta, angusta. Rh. 218. .
——— obscura, rapida, et celeritate cæcata. Rh. 189.
——— aspera, horrida, tristis, neque perfecta, neque conclusa. Rh. 198. .
Orationis facultas. Or. 3. 47.
——— copia. Rh. 191.
——— flos. Ph. 3. 116.
——— lumen. Rh. 214.
——— jejunitas. Rh. 182. .
——— duritas. Rh. 201. .
——— severitas, et quædam velut tristitia. Rh. 201. .
——— exilitas. Rh. 191.
Orationem aucupari. Or. 3. 25.
——— habere. Fam. 62. Or. 2. 46. . Ph. 3. 43.
——— dicere. Or. 2. 275.
——— instituere. Ph. 1. 145.
Orationem exaggerare. Rh. 152. .
——— cohærere. Or. 3. 40. .
——— consistere. At. 308.
——— crescere. Or. 2. 188.
——— efflorescere. Rh. 86. .
——— delabi. Ph. 3. 110. .
——— canescere. Rh. 165. .
Orationis facultatem exarescere. Fam. 138.
ORBIS *est circus, circulus, ambitus.*
Orbem circumscribere. Ph. 1. 29. .
——— contorquere. Ph. 2. 199.
——— versare. Or. 2. 279. Or. 3. 84.
——— conficere. Rh. 210. . Ph. 3. 128.
——— terrarum peragrare. Or. 1. 225.
ORBITA *est rota, vel currus. Vel est vestigium decurrentis in viis rotæ.*
Orbitam imprimi. At. 35. .
ORDO *aliquando hominum est; aliquando vero rerum.*
Cum hominum est, ponitur pro eo, quod vulgus statum vocat; ut, ordo Senatorius, ordo Equestris. *Vel refertur ad genus vitæ, et hominis fortunas: vel etiam pro ipsis hominibus interdum intelligi potest. Adde, si in quibusdam exemplis* ordinem amplissimum *a Cicerone dici videas, de ordine Senatorio Ciceronem intelligere. Erant autem apud Romanos tres ordines, scilicet* Senatorius, Equester, *et* Plebeius.
Ordines ducere. *Aliquando ordo ad rem bellicam refertur: unde manat perpulchra ista locutio. Cicero Phil.* 1. Viri fortissimi atque honestissimi, qui ordines duxerunt, res et judicant, et judicaverunt. Or. 3. 156. . *De Centurionibus, et Equitibus loquitur Cic. id est qui militibus præfuerunt. Nam sequitur.* Non quæro (inquit) istos: quicunque ordinem duxit, judicet. At, si feratis: quicunque equo meruisset, quod est laudatius, nemini probaretis. *Tit. Livius l.* 2. Noscitabatur tamen in tanta deformitate, et ordines duxisse aiebant, aliaque militiæ decora, vulgo miserantes eum, jactabant.
——— assignare. Or. 3. 98. .
Ordinem adipisci. Or. 2. 155.
In ordinem redigere. Plin. lib. 2. epist.
——— cogere. Liv. Dec. 1. lib. 3.
Cum rerum est.
Ordinem adhibere. Ph. 3. 4. .
In ordinem adducere. Ph. 1. 29. .
——— conficere. Or. 1. 46.
——— redigere. *Id est digerere, vel disponere.* Rh. 19.
Ad ordinem se referre. Ph. 1. 17. .
Ordinem explicare. Rh. 166.
——— habere *ea dicuntur, quæ bene ordinata sunt, vel quæ ordinem demonstrant, vel ad ordinem nos dirigunt.* Rh. 189.
——— tenere. Or. 3. 201.
——— sequi. Rh. 187.
——— servare. Or. 3. 201.
——— conservare. At. 84. Ph. 3. 28. .
——— immutare. Rh. 218. .
——— perturbare. Rh. 185.
Ordine. Rh. 229. . At. 161.

Ordine, et recte. Or. 1. 4. . 192. Or. 3. 191. . 225.
In ordine. Rh. 21. .
Ex ordine. Rh. 22. 25. . Or. 1. 233. Or. 2. 75. .
Extra ordinem. Or. 2. 35. . 216. . Or. 3. 73.
ORIGO *est principium, causa, ortus, stirps, semen, fons. Et sæpius de rebus, quam de personis ipsis dicitur.*
Originem rei alicujus quærere. Ph. 2. 196.
——— persequi. Ph. 1. 110.
——— reperire. Ph. 2. 195. .
——— ducere. Quintil. l. 1. c. 6.
Origo verborum. Id. *Ib.*
ORNAMENTUM *est honor, dignitas, decus, insigne lumen. Atque cum maxima elegantia vocamus aliquem lumen patriæ, et civitatis, ita eundem ornamentum patriæ, civitatisve appellare possumus.*
Ornamento esse. Fam. 42. 252. Or. 1. 283.
Ornamentis afficere. Or. 3. 63. .
Ornamenta ab aliquo proficisci. Fam. 80.
——— congerere. Or. 3. 145. .
Ornamentis redundare. Fam. 41.
Ornamenta obtinere, vel retinere. Or. 1. 17. .
——— minuere. Or. 3. 74. .
——— tollere. Ph. 3. 111. .
Ornamentis spoliare. Fam. 71.
Ornamenta occidere. Or. 2. 184.
——— amittere. Fam. 51. .
——— recuperare. Fam. 183. .
ORNATUS, us, ui, *dicitur cultus ipse, quo quis ornatur: ut, cum dicimus aliquem* Tragico, *vel* Comico ornatu *prodire. Propria ea videtur esse ornatus significatio; extra quam tamen persæpe egreditur, referturque ad alia: ut, cum appellamus* ornatum orationis, *sive intelligamus pro verborum splendore, sive accipiatur pro sententiarum gravitate et luminibus.* Ornatum habere. *Habent ornatum, quæ apprime ornata sunt. Sic passivæ significationis potius, quam activæ, esse videtur locutio.* Rh. 167. 204.
Ornatum removere. Rh. 204.
——— afferre orationi. In Or. c. 39.
——— sumere. Nepos in Eum. Fin.
ORTUS, us, ui, *et occasus inter se contrarii sunt: pertinentque tam ad res inanimatas, quam ad animatas.*
Ortum habere: *Id est gigni.* Ph. 2. 195.
——— fieri. Ph. 2. 127. .
OS, ORIS, *proprie concavum illud dicitur, in quo sunt lingua, et dentes. Ponitur etiam pro conspectu, vel aspectu; et id tam passive, quam active. Nimirum pro conspectu, passive; pro aspectu, active. Præterea ponitur pro impudentia, audacia, vel temeritate. Porro accipitur eleganter pro recta pronuntiatione. Cicero de Orat. 2.* Sed tamen quoniam hoc totum, quicquid est, sive artificium, sive studium dicendi, nisi accessit os, nullum potest esse; docebo vos, quid de omni genere dicendi sentiam. Rhet. 3. *Accipitur etiam venuste os per translationem pro introitu. Cicero in Verr. Act. 6.* Alterum signum in Ponti ore et angustiis. *Or.* 1. 230. *Idem in Verr. Act.* 7. In ipso adita atque ore portus tabernacula collocabat. Or. 1. 241. .
Os perfricare *dicimus, ut frontem perfricare.* Ph. 1. 199.
——— sublinere *pro eo, quod est verba dare, et arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud Auctores.* Plaut. 198.
In ore versari. Or. 1. 101. *Ad rumorem pervagatum pertinent eæ locutiones.*
——— habere. Fam. 92.
——— esse. Ph. 3. 95. . Ph. 1. 80. . At. 93. .
Ex ore alicujus aliquem admirari. Ph. 1. 156.
Ore uno: *Id est uno consensu.* Ter. And. 1. 1.
Ex ore exire. Rh. 189. 209. Or. 3. 29. . *vel* excidere. Or. 2. 180. .
Os præbere. At. 17.
Ore pleno laudare. Ph. 3. 13.
In os laudare. *Id est coram.* Ter. Adel. 2. 4.
OSCULUM *diminutivum est ab ore. Vel pro basio ponitur.*
Osculum dare. Plaut. 367.
Osculo aliquem excipere. Suet. in Oth. c. 6.
Oscula alicui eripere. Tibull. l. 2. El. 5.
OSTENTUM, *id est portentum, quod statim futurum aliquid ostendat, ut Cometæ, tonitrua die sereno.*
——— facere. Fam. 123. .
OSTIUM *est janua. Dicuntur etiam ostia, Fluviorum patentes aditus.*
——— aperire. Or. 1. 29.
——— patere. Ph. 2. 211. .
OTIUM *proprie dicitur vacatio a labore, vel laboris laxamentum atque remissio, vel vitæ tranquillitas. Et quia ii, qui studiis operam dant, necesse est, ut non negotiosi sint, sed otiosi, factum est, ut* otium *pro litterario studio nonnulli accipiant. Ita vero* otium *absolute positum sine adjectivo pro studii labore apud Ciceronem legere me non memini. Sic autem vocat Cicero,* otium litterarium, *vel* litteratum.
——— facere. Or. 2. 87.
——— dare. Rh. 1. 110. .
——— præstare. Fam. 9.
——— tribuere. Rh. 85.
In otium ire. Fam. 195. . *vel* venire. At. 4. .
In, *vel* ad otium se convertere. At. 326. conferre. Rh. 121. . referre. Fam. 130. . *vel* deflectere. At. 145.
Otium nancisci. Fam. 22. . 35.
——— complecti. At. 26.
——— sequi: *Id est otii causam quærere, vel otii studio duci, vel otio inhærere.* Rh. 148. Or. 2. 137.
——— habere. Rh. 98. Fam. 161. . 201.
——— esse. Fam. 28. . At. 188. Rh. 114. 229. .
In otio esse. Or. 1. 237.
Otio abundare. Rh. 86. . 154. . Fam. 95. .
——— affluere. Rh. 148.
——— diffluere. Rh. 154. .
——— tabescere. At. 30. .

Otio languere. Ph. 2. 3.. *vel* languere, *aut* hebescere in otio. Ph. 1. 2..
Otium oblectare. Fam. 113. Ph. 1. 41.
——— conterere. Ph. 3. 115..
——— consumere. Rh. 89.. 113..
——— tenere. Or. 2. 87.
Otio frui. Fam. 77.. *vel* perfrui. Fam. 94.. 111.
Otium confirmare. Rh. 86.
——— perturbare. Or. 3. 177. Ph. 1. 5.
Otio privare. Fam. 49.
Otium pecunia redimere. At. 296..
Ovum.
Ova gallinis supponere. Ph. 2. 50.
Ovis. Col. lib. 8. ca. 5. *vel* ova incubare. Plin. lib. 9. ca. 10.
Ova gignere. Ph. 2. 52.
Ex ovis pullos excludere. Ph. 2. 52.

P

Pabulum *proprie est pecudum, vel quorumvis brutorum. Translate tamen etiam ad animum pertinet.*
——— quærere, vel petere. Plin. lib. 10.
——— animi habere. Ph. 1. 32. Ph. 3. 82.
Pabulatio *est actus pabulandi, vel pastus.*
Pabulatione prohibere. Cæs. de B. G. lib. 7.
Pacatus *idem est quod sedatus, mitigatus, vel tranquillus.*
Pacatis bellis. Vellei. l. 2. c. 59.
Pacatum aliquem alicui esse. Or. 3. 213..
Pacificatio *est compositio, vel ab armis discessio.*
Pacificationis nullam spem esse. At. 106..
In pacificationem se interponere. Fam. 160..
Pactio *est conditio, fœdus, promissio.*
Ad pactionem venire. Rh. 71. At. 145..
Pactionem conflare. Or. 2. 253..
——— facere. At. 67. 296.. Or. 1. 51.. Or. 2. 163.
In pactione manere. Nepos in Agesil.
Pactionem conficere. Fam. 227.. At. 75.
Pactione obstringere, *vel* obligare. Or. 2. 211.
Pactionem perturbare. Ph. 3. 73..
Pactum *dicitur, quod inter aliquos convenit. Ponitur etiam pro conditione, vel modo: ut, cum dicimus nullo pacto, aut aliquo pacto aliquid fieri.*
Pacto manere. Or. 1. 69.
Pactum servare. At. 28. Ph. 3. 70..
Pacto stare. Liv. l. 9. c. 11.
Ex pacto. Id. l. 1. c. 11.
Pagina *est utraque pars folii.*
Paginam complere. At. 216.
Paginæ primæ respondere. At. 89.. 90.
Pagina prima perturbari. Fam. 258.
Paginam contrahere. At. 76..
Pallium *est amiculum.*
——— injicere. Ph. 2. 76..
Pallio tegere. Ph. 2. 138.
Pallium detrahere. Ph. 2. 76..
Palma *aliquando dicitur planum illud et concavum manus, quod in digitos desinens, decore patet.* Palma *quoque arbor est; dicta, quod comam in cacumine habeat circum extensam, et ramos in digitorum modum protensos.* Palma *item pro victoria persæpe ponitur: et ideo victoribus traditur præmio, quod, ut* Palma *non cedit ponderi, sed surgit adversum pondus, ita ipsi non cesserint, sed pertinaces in bello perstiterint. Itaque in certaminibus* palmam *signum esse placuit victoriæ, quoniam ingenii ejusmodi lignum est, ut urgentibus opprimentibusque non cedat.*
Palmam dare. Rh. 156. Or. 2. 159..
——— deferre. Rh. 129..
——— ferre. At. 62..
——— accipere. Rh. 180.
——— possidere. Plaut. 423.
Palmarum plurimarum aliquem esse: *Id est qui multas consequutus sit victorias. Cic. pro Rosc. Amerino:* Alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis Gladiator habetur. Or. 1. 21.
Palpebræ *sunt, quæ oculos tegunt; scilicet capilli, quos homines in genis utrinque habent.*
Palpebras resecare. Or. 3. 88..
Par *vel substantivum, vel adjectivum est. Cum substantivum est, poni solet pro numero duorum;* ut paria amicorum. *Cum adjectivum est, fere accipi videas pro simili, æque potenti, decenti, æquo, convenienti.*
—— ac. Ph. 2. 60. *vel* atque. Cæs.
—— est, id facere. Rh. 197. Fam. 179.. At. 143. 246..
—— pari referre. Fam. 15.
Infima summis paria facere. De Leg. 3. c. 9.
Paria paribus respondere. At. l. 6. ep. 1.
Par est. *h. e. conveniens.* Nepos in Att. vita.
Paratus *idem est, quod instructus, armatus, promptus, expeditus.*
Paratus aliquid facere. Or. 1. 2.
——— rei alicui. Fam. 57., 82.. Ph. 2. 208.
——— ad aliquid. Rh. 177.. 198.. At. 138. Or. 2. 82.
——— re aliqua. Rh. 26.. Fam. 124. At. 249.
——— bene. Fam. 148. 174. *vel* male a re aliqua. Fam. 120.
Parricidium *est cognati, vel civis, vel aliorum occisio: vel contra Patriam machinatio.*
Parricidio se inquinare. Ph. 1. 120. 229..
——— obstringere. Or. 3. 137.
Paries *de privatis dicitur, ut domorum paries: estque id, quod interjicitur, et interjacet inter unam, et alteram domum.*
Parietem ducere. Or. 1. 116.
——— vestire. Or. 1. 228..
——— dealbare. Fam. 109.
——— perfodere. Or. 1. 31.
——— disturbare. Ph. 3. 121.
Intra parietes disceptare, vel experiri. *Cic. pro Quintio:* Si quid in controversiam veni-

ret, aut intra parietes, aut summo jure experiretur &c. *Id est, aut inter amicos disceptandam rem permitteret citra judicium, et extra cancellos forenses; aut apud Judicem concesso sibi legibus ac moribus jure uteretur.* Or. 1. 6..

Pars *vel loci, vel muneris, vel membri est. Ponitur etiam pro secta, vel factione: unde dicimus* partium contentionem, *et aliquem alicujus partibus studere.*

Cum loci est.

Cicero Fam. 12. Opto, ut ab istis Orientis partibus virtutis tuæ lumen eluceat. *Fam.* 185.. *Ib.*: Sic statuebam, omnes, quæ in istis partibus essent, opes copiasque tuas esse. Famil. 186..

Cum muneris est, et officii.

Partes deposcere. Or. 1. 34..
——— imponere. At. 162. Or. 1. 38..
——— dare. Fam. 130. Ph. 3. 20.
——— suscipere. Fam. 40.. 44. At. 103.. Or. 1. 218..
——— sumere. Fam. 130. Or. 3. 224..
——— obtinere. Or. 1. 1..
——— agere. Fam. 41.. Or. 2. 125.
——— transigi. Partes transactæ *dicuntur, cum suscepto negotio functi sumus.* Rh. 110.
——— eripere. Fam. 56..

Cum membri est.

Membri partem cum esse dicimus, rei cujuslibet divisionem intelligi volumus; et refertur tam ad corporea, quam ad incorporea.

In partem vocare. Or. 1. 287.
Partem facere. Rh. 142.. At. 197..
——— dare. Or. 1. 253. Or. 3. 38..
——— legare. Or. 1. 287.
——— habere. Or. 1. 54.
——— suam exigere. Or. 1. 54.
——————— condonare. Or. 1. 54.
Bona pars, *Pro magna parte.* Rh. 110.
Magna. Or. 3. 59. Major. At. 255. Or. 2. 70.. 81. Or. 3. 212. Maxima pars.
Multo maxima pars. Or. 2. 14. 245..
Multis partibus malle aliquid. Ph. 1. 98.
Prope pars: *Id est bona, vel major pars.* Or. 3. 134.

Magnam partem. *Ex hoc nomine venustus est loquendi modus, qui per accusativum effertur ita, ut exempla sequentia indicabunt. Cic. Fam.* 4. Etsi abfui magnam partem Consulatus tui, tamen absens cognoscebam, quæ &c. *Fam.* 47. *Idem in Ver. Act.* 6. In hac officina majorem partem diei sedere solebat. *Or.* 1. 212. *Idem.* Nullam partem noctis requiescebat. *Or.* 1. 35. *Idem.* Lacrymæ magnam partem tectis ac tenebris continebantur. *Or.* 2. 199.. *Idem in Bruto*: Magnam partem ex iambis nostra constat oratio. *Rh.* 215.. *Idem Offic.* Maximam partem ad injuriam faciendam aggrediuntur nonnulli, ut adipiscantur ea, quæ concupierunt. *Ph.* 3. 5.. *Idem Tusc.* 4. Chrysippus, et Stoici, cum de animi perturbatione disputant, magnam partem in his partiendis, et definiendis occupati sunt: *Id est maxime, vel potissimum.* Ph. 1. 211.

In omnem partem valere. Fam. 55.
In eam partem hæc scripsi, ne &c. At. 251.
——————— disputo, ut &c. Or. 1. 237.
In partem beneficii numerare. Or. 3. 231.
In neutram partem aliquid effici posse. Ph. 3. 36..
Ex aliqua parte gaudere. At. 319..
— magna parte alicui assentiri. At. 102.
— omni parte aliquid considerare. Ph. 2. 115.
Pro mea parte. Fam. 61. *Id est quantum in me fuit; vel quantum tulit mea facultas; vel quantum viribus, et facultate mea præstare potui: vel quoad per me licuit, et fieri potuit.*
Ab sua parte. Liv. l. 1.

Cum sectæ est, vel factionis.

Partibus infici. At. 281..
Partium alicujus esse. Or. 1. 12..
Partibus studere. Rh. 14.
In partes alicujus trahere aliquem. Tac. 4. Ann. c. 60.
Partes fovere. Tac. lib. 17.
Nullius partis esse. Fam. 163.
Partibus alicujus se miscere. Vellei. 2. c. 86.

Particeps *dicitur socius: cui opponitur* expers.
Participem facere aliquem rei alicujus. Rh. 73.. Fam. 151.

Partitio *est divisio, vel distributio.*
Partitionem facere. Rh. 86.. Or. 2. 169.

Partus, us, ui. *Idem est quod fœtus; vel ipse pariendi actus.*
Partum afferre. Ph. 2. 49..
——— facere. Ph. 2. 119.
——— maturescere. Ph. 2. 39..
——— appropinquare. Or. 2. 23..
——— instare. Teren. Adel. 3. 2.
——— herbis abigere. Or. 2. 24.
Partu levari. Ovid. Metam. lib. 9.

Pastus, us, ui. *Est locus pascuus, vel cibus tam hominum, quam brutorum.*

Pastum inquirere. Ph. 3. 3.
——— parare. Ph. 3. 3.
——— comparare. Ph. 2. 50.
{ Omnia, quæ sint ad vivendum necessaria, inquirunt, parant, ut pastum, ut latibula.
——— capessere. Ph. 2. 50.
——— conficere. Ph. 2. 50.

Patientia *est honestatis, aut utilitatis causa rerum arduarum, ac difficilium voluntaria, ac diuturna perpessio.*
Patientiam suam ostentare. Or. 2. 102..
Patientia uti. Or. 3. 226.
——— et obsequio aliquem mitigare. Or. 3. 80.
In patientia obdurescere. Or. 1. 242..
Patientiam alicujus obdurescere usu. Or. 3. 116.

Patientiam percellere. Or. 3. 116.
———— alicujus tentare. Or. 2. 69..
Patientia alicujus abuti. Or. 2. 97..
Patrimonium *ponunt Latini pro bonis paternis, hoc est, hæreditate a patre relicta. Ponitur etiam aliquando translate non sine magno ornatu.*
———— relinquere. *scilicet hæreditatis nomine.* Fam. 27.. Or. 2. 243.
———— constituere. Fam. 17.
———— obtinere. Or. 1. 19..
———— retinere. Or. 2. 299.
———— comedere. Or. 3. 24..
———— effundere. Or. 3. 46.. Ph. 3. 44.
———— conficere. Or. 2. 163..
———— dissipare. Or. 2. 163..
———— eripere. Or. 3. 24..
Patrimonio spoliare. Or. 2. 178.
E patrimonio expellere. Or. 1. 43.
Patrocinium *est defensio, vel advocatio.*
———— suscipere. Rh. 107.. Or. 3. 210. Ph. 2. 3.
———— arripere. Rh. 106.
———— tueri. Fam. 65.
———— repudiare. Ph. 1. 77.
Patronus *non semper in causis est; sed is dicitur, qui tam verbo, quam facto imbecilliorem, vel afflictum sustentat. Et qui apud Romanos civitates, aut nationes in fidem recepissent, earum patroni erant.*
Patronum adoptare. Or. 3. 4.. 207..
———— asciscere. Or. 3. 85.
———— adhibere. Fam. 266..
———— dare. Rh. 134..
———— constituere. Or. 2. 124..
———— alicui existere. Or. 1. 19. vel esse. Ph. 3. 100..
Paucitas *est raritas, vel inopia.*
Paucitatem magnam esse rei alicujus. Rh. 85.. Fam. 24.
Paucus *idem est quod rarus, modicus, exiguus.*
Paucis aliquem velle. Ter. And. 1. 1. *h. e. paucis verbis.*
———— respondere. Virg. Æn. lib. 6.
———— absolvere. Salust.
Ad pauca redigere. Or. 3. 132..
Pax *præter vulgarem significationem interdum ponitur pro venia. Alias vero accipitur pro concordia, otio, quiete, compositione, tranquillitate.*
Pace tua dixerim: *id est tua venia, te non irascente, te non læso, te non offenso. Cicero pro Mil.* Pace tua, Patria, dixerim: metuo enim, ne scelerate dicam in te, quod pro Milone dicam pie. *Or.* 3. 121.. *Idem de Orat.* 1. Tu vix ullam cæteris Oratoribus (pace horum dixerim) laudem reliquisti. *Rh.* 91. *Idem in Offic.* Peccavit igitur (pace vel Quirini, vel Romuli dixerim). *Ph.* 3. 60.. *Idem in Tusc.* Cujus ego judicium (pace tua dixerim) longe antepono tuo. Ph. 1. 230..
Cum pace. Cum pace *ponunt aliquando Latini pro non iracunde, aut non cum ira. Cicero Tusc.* 5. Non illud quidem cum pace agemus. Ph. 1. 244.. Or. 2. 131..
Pacem petere. Cæs. de B. G. lib. 2.
———— orare. Salust. in Jugurt.
———— exposcere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
———— tentare. Liv.
De pace agere. Liv.
Pacem impetrare. Liv.
———— redimere. Cæs. de B. G. lib. 1.
———— recuperare. Sal. in Jugurt.
———— conciliare. Fam. 160..
———— parere. Fam. 146.
Ad conditionem pacis adducere. Cæs. de B. G. lib. 8.
Ad pacem animum alicujus verti. Liv.
———— intentus. Cæs. de B. C. lib. 3.
Pacem nuntiare. Salust. in Jugurt.
———— pacisci. Liv.
———— evenire. Sal. in Catil.
———— convenire. Sal. in Jugurt.
———— facere. Or. 3. 177.. 241.. 242. Ph. 3. 74.
———— conficere. Or. 2. 153.
———— dare. At. 290..
———— jungere. Liv.
———— accipere. Fam. 77.
———— habere. At. 111. Or. 3. 213.
———— esse. Or. 3. 62. 210..
In pace esse. Or. 2. 117..
Pace uti. *Pro habere pacem.* Or. 3. 69..
Pacem gerere. Sal. in Jugurt.
———— agitare. Sal. in Jugurt.
———— confirmare. Or. 3. 152.
———— servare. Or. 3. 213.
———— abnuere. Sal. in Jugurt.
———— turbare. Liv.
———— imminuere. Sal. in Jugurt.
———— irritam facere. Liv. Dec. 1. lib. 3.
Pax infecta. Liv.
Pacem eripere. Or. 3. 69..
———— mutare. Tac. lib. 3.
Peccatum *fere nihil a* culpa *differt, nisi Donati differentiam inter* culpam, et delictum *sequi velis. Nam si* culpa *perpetuo est inscientis, est certe, in quo* peccatum *a* culpa *discrepet. Etenim* peccatum *ejus etiam esse potest, qui animum diligenter advertat: sed vel consilii inops, vel rerum rudis rem prudenter sapienterque non gerat.* Peccatum *quoque in re quavis consistit; sive in negotiorum procuratione; sive in artium, aut litterarum recte et scienter appellandarum ignoratione. Quam significationis varietatem confirmat verbum, a quo ducitur. Peccare enim in re qualibet dicimur, cum id, quod ex rei dignitate, vel natura est, prætermittimus, vel omittimus.*
Peccati licentiam patere. Ph. 3. 111.
Peccatum oriri. Ter. Adel. 4. 3.
———— portare. *Id est habere.* Ter. Heaut. 4. 1.
———— est, id facere. Ph. 1. 97. Ph. 3. 71.
———— tuum est. Fam. 76.. At. 103.
———— transferre. Ter. Adelph. 2. 3.

Peccato indulgere. Ph. 3. 113.
Peccatum corrigere. At. 181.
——— sedare. Ter. Adelph. 5. 1.
Peccato carere. Fam. 77. .
Pectus *est pars anterior thoracis a gula usque ad ventrem. Non tamen solum pro superficie thoracis ponunt Latini, sed etiam pro iis, quæ sub pectore sunt; scilicet pro corde, pro animo, cogitatione, et similibus.*
Toto pectore amare. Ph. 2. 166.
——— de re aliqua cogitare. At. 207. .
——— in aliquid incumbere. Fam. 149. .
Pectus onerare, *vel* complere copia rerum plurimarum. Rh. 154.
Peculatus *est crimen ejus, qui publicam pecuniam avertit.*
——— accusari. Rh. 4. .
——— damnari. Or. 2. 155.
Pecunia. *Pecuniæ significatio late apud Jurisconsultos patet, laxæque ditionis est; quam etiam generatim Latini pro fortunis, divitiis, vel nummis ponunt. Unde vero appellata sit, indicant sequentes Columellæ, et Plinii loci. Columella Lib.* 6. Itaque sicut veteres Romani præceperunt, ipse quoque censeo tam pecorum, quam agrorum cultum pernoscere: nam in rusticatione vel antiquissima ratio est pascendi, eademque quæstuosissima. Propter quod nomina quoque et pecuniæ et peculii tracta videntur a pecore, quoniam id solum veteres possederunt, et adhuc apud quasdam gentes unum hoc usurpatur divitiarum genus. *Plinius Lib.* 33. *Cap.* 3. Servius Rex primus signavit æs. Antea rudi usos Romæ Remæus tradit. Signatum est nota pecudum: unde et pecunia appellata.
Pecuniam imperare. Or. 3. 87. . 178. Or. 2. 151. . Or. 1. 275. .
——— corrogare. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— conciliare. Or. 1. 136. 137.
——— parere. Ph. 1. 76.
——— curare. Fam. 75.
——— conflare. Or. 3. 18.
——— facere. Or. 1.112.135. Ph. 2. 103.
——— conficere. *Id est facere, quærere.* Or. 1. 104. Or. 2. 72. . 150. et al.
——— exhaurire. Or. 2. 163. .
——— redigere. Or. 1. 63. . Or. 2. 86. Or. 3. 128. .
——— exigere. Fam. 76. At. 271. Or. 3. 87. .
——— commutare. Fam. 29. 269. Or. 2. 24. .
——— solvere. At. 262.
——— dissolvere. Or. 1. 187. . 246.
——— numerare. At. 70. . 262. .
——— dare. Fam. 75. At. 28. Or. 1. 260. Or. 3. 205.
——— credere. Fam. 7. .
——— legare. Rh. 222.
——— erogare. At. 295. Or. 1.185. 245. .
——— pendere. Or. 2. 86. Or. 3. 70.
——— decernere. Fam. 179. At. 295, 312.
Pecuniam attribuere. Fam. 28. . Attributa pecunia est, *quæ in stipendium militum de ærario a Tribunis Quæstori adnumerari solet. Cicero in Pisonem:* Nonne sestertium centies et octogies ex ærario tibi attributum Romæ in quæstu reliquisti? *Or.* 3. 98. *Erat igitur proprie* attributa pecunia ea, *quæ Imperatoribus ad provincias euntibus assignabatur. Sed in quodcunque negotium assignetur,* attributum *hodie vocari potest. Tribuni igitur ærarii secundum Asconium Pædianum ea munera obibant, quæ nunc generales Receptores obeunt,* attributam pecuniam *Quæstoribus provincialibus adnumerantes ex ærario promptam. Secundum Varronem ii erant, qui militibus ipsis protinus adnumerabant: qui nunc Thesaurarii sunt bellici. Hæc igitur diversis temporibus varie constituta fuerunt.*
——— ascribere, *vel* perscribere. Or. 2, 155. .
Ad pecuniam venire. Rh. 134.
Pecuniam alicui venire. Or. 1. 115. .
——— ad aliquem pervenire. Fam. 76. . Or. 3. 123. . 124.
——— cogere. Or. 1. 68. . 96. 132. . 186. . 187. 278. et al.
——— construere. Or. 2. 63.
——— congerere. Or. 3. 196. .
——— coacervare. Or. 2. 63. 80. . Or. 3. 196. .
——— parare. Ph. 3. 106. .
——— crescere. Juven. Saty. 14.
Pecunia abundare. Or. 1. 7.
In pecuniam invadere. Or. 1. 19. .
Pecuniam corripere. Or. 1. 67. 114. .
——— avertere. Or. 1. 78. 83. 137. . 185.
——— auferre. Fam. 76.
——— effundere. At. 32. . Or. 3. 206.
——— dissipare. Or. 3. 206. At. 304. .
——— dilapidare. At. 329.
Pecunia adesa. Or. 1. 7.
Pecuniam devorare. Or. 1. 188. Or. 3. 99.
——— exhaurire. Or. 2. 86.
Penna *Avium est.*
Pennas incidere. At. 55. .
——— renasci. At. 55. .
Pensio *est id, quod pro re aliqua solvitur: id est quod datur pro rei alicujus usu, aut agri, aut domus.*
Pensionem debere. Or. 3. 181. .
——— exigere. Fam. 92.
——— solvere. At. 251. Or. 1. 53. .
Pensum *proprie est manipulus lanæ, vel lini, qui pendet ex colo, et fuso trahitur. Unde pensa trahere dicimus pro eo, quod nere. Ovidius Fast.* 2. Lumen ad exiguum Famulæ data pensa trahebant. *Per translationem vero* pensum *est, quasi dicas cogitatum, sive meditatum. Ponitur etiam velut pro munere, vel officio, vel susceptis in re aliqua persequenda partibus. Ducta translatione ab Ancillis* pensa *deducenda a Matronis capientibus. Ex qua metaphora locutiones deri-*

vatæ vel ad officium pertinent, vel ad cogitationem referuntur.
Pensum exigere. Or. 1. 171.
——— conficere. Plaut. 571. 750.
——— absolvere. Var. de re Rust. lib. 2. cap. 2.
Pensi nihil esse. Liv. Dec. 5. lib. 4.
——— habere. Salust.
Penuria *dicitur inopia rei cujuslibet: quam tamen proprie nonnulli dici volunt earum rerum, quæ in penu recondi solent.*
Penuriam magnam esse rei alicujus. Rh. 165. Ph. 3. 108.
Peregrinitas *a peregrinatione longe differt. Peregrinatio enim in actione itineris, vel viæ est, et in loci mutatione. Peregrinitas vero vel in verbis, vel in rebus esse potest: et vocamus peregrinitatem novam quandam formam et inusitatam.*
Peregrinitatem infundere. Fam. 134..
Peregrinus *idem est quod advena, hospes, incola, alienus, externus.*
Peregrinum olere. Rh. 146..
——— sonare. Rh. 146.
Perfidia *est fidei minime observatæ vitium, iniquitas, perversitas.*
——— decipi. Or. 1. 36..
Perfidiam alicujus increpare. At. 308..
Perfugium *est portus, arx, vel præsidium.*
——— præbere. Or. 2. 188..
——— esse alicui. Or. 2. 19.
——— habere. Fam. 105. Ph. 3. 12.
Perfugio uti. Or. 1. 129.
Perfugium obstruere. Or. 2. 182.
Perfugio excludere. Fam. 71..
Periculum *est discrimen salutis, vel dimicatio. Ponitur etiam pro experimento.*
——— facere: *Id est experiri, vel tentare.* Or. 1. 59. 72.. Or. 3. 76. 93.. 197.
Periculo alicujus aliquid fieri. *Ex hoc nomine elegans manat loquendi genus: ut, cum dicimus aliquid alicujus periculo fieri; vel cum asciscuntur pronomina,* meus, tuus, suus, noster, vester. *Rem autem alicujus esse, vel fieri periculo dicimus, aut nostro etiam periculo, cujus periculum, et damnum in illum, vel in nos impendet, et redundat, si quod accidat.* At. 59. 85.. 212.. Or. 1. 148. 246. et al.
Periculum esse, ne. Rh. 102.. At. 15.. Ph. 1. 163. 251.
——— denuntiare. At. 35.
In periculum vocare. Or. 2. 6.
——— adducere. Or. 3. 209..
——— arcessere. Or. 2. 96.
Periculum alicui curare. Or. 2. 146.
——— comparare. Or. 2. 164..
——— moliri. Or. 3. 3.
——— struere. Fam. 85..
——— conflare. Or. 2. 169.
——— intendere. At. 33.. Or. 1. 8. 19.. Or. 2. 243..
——— creare. Or. 1. 64.. 127.
——— procreare. At. 37.
Periculum facessere. Or. 1. 61..
——— injicere. Or. 1. 301.
——— afferre. Fam. 120. Ph. 3. 31.
——— inferre. Or. 3. 3. Ph. 3. 43.
In periculum includere. Or. 2. 50.
Periculis cingere. Or. 2. 9..
Periculum esse a. Fam. 267. Or. 1. 259.. *vel* ex re aliqua. Ter. Heaut. 3. 1.
——— esse alicui. Teren. Heaut. 5. 2.
——— instare. Fam. 176.. 191..
——— impendere. Fam. 112. Or. 1. 23..
——— magnum alicujus agi: *Id est aliquem in magno esse periculo; vel magnum ei periculum instare.* Or. 1. 2. 60.
Periculo se offerre. Or. 2. 117.
In periculum se mittere. Rh. 17..
——— committere. Rh. 65.
——— inferre. Or. 3. 59..
In periculum venire. Or. 2. 137.
Periculum suscipere. Ph. 1. 53. Rh. 37..
——— adire. Ph. 3. 100.. Rh. 205.. Or. 1. 36..
In periculo esse. Fam. 59. At. 102..
Periculum subire. Fam. 246. Rh. 235.
——— negligere. Fam. 235.
Periculo defungi. Or. 1. 21.. *vel* perfungi. Or. 2. 124..
Periculi declinatio. At. 34.. Or. 2. 48..
Periculum communicare. Ph. 3. 100..
——— refugere. Fam. 163.
——— deprecari. *Ib.*
——— subterfugere. Fam. 241.
——— depellere. Or. 2. 21. 105.
——— propulsare. Or. 1. 19.. 275.. Or. 2. 203.
A periculo prohibere. Or. 2. 7.
Ex periculo eripere. Or. 2. 32.
— periculis extrahere. Or. 3. 5.
Periculis liberare. Fam. 134.
Extra periculum esse. At. 184..
A periculo abesse. At. 229.
Periculo vacuus. At. 169. 304. Or. 2. 118. et al.
Periculi expers. Fam. 58..
Perjurium *est fidei, vel jurisjurandi violatio.*
——— meditari. Or. 1. 204.
Perjurio latebram quærere. Ph. 3. 73..
Perjurium confirmare. Or. 1. 204.
Pernicies *est calamitas, vel exitium.*
In perniciem incumbere. Or. 2. 138.
Perniciem moliri. Or. 2. 98.
——— comparare. Or. 2. 104..
In perniciem incurrere. Ph. 2. 73..
Perniciem depellere. Or. 2. 230..
Perpendiculum *instrumentum est Fabri materiarii, seu cœmentarii; quo plumbo a filo, et gnomone pendente rectitudo, seu obliquitas operis perpenditur, id est examinatur. Vel est linea laterum æqualitatem a summo ad imum latitudine probans.*
Ad perpendiculum aliquid facere. *Id est exacte, ut nihil supra.* Plin. lib. 35. cap. 14.
Perseverantia *est constantia.*

Perseverantiam retinere. Or. 2. 278. Or. 3. 211..

PERSONA *varie a Latinis ponitur. Modo enim pro homine, vel hominis statu accipitur. Modo pro onere, vel quibusdam quasi agendi partibus, munere, officio. Modo pro fabularum actore. Modo pro conficta facie.*

Personam imponere. Or. 1. 287.. Or. 2. 75. 125. 168.. et al.

——— suscipere. Rh. 98. Or. 1. 8.

——— sustinere. Rh. 118. Or. 2. 125. Or. 3. 95. 205..

——— gerere. Ph. 3. 23.. 25.

——— tenere. Rh. 147..

——— tueri. Rh. 171.. 179.. Or. 3. 219..

——— deponere. Fam. 111.

PERSUASUM *est nobis, quod probamus, vel ad quod credendum ducimur.*

——— aliquid habere. Or. 1. 248..

——— esse aliquid alicui. Fam. 168. 172. Or. 1. 202.

PERTURBATIO *est aversa a recta ratione contra naturam animi commotio.*

Perturbationem afferre. Fam. 172. Ph. 2. 93..

In perturbationem incidere. Ph. 3. 26...

Perturbatione commoveri. At. 87.

——— incitari. Ph. 3. 5..

——— exanimari. Fam. 124..

In perturbatione versari. Or. 2. 164..

Perturbationi succumbere. Ph. 3. 13..

Perturbatione vacare. Ph. 3. 14.

PES *incipit a malleolis, finit ad ungues. Præter hanc vulgarem significationem ponitur usitate pro pedali spatio. Ponitur item pro fune nautico, quo in navi tenditur velum. Ponitur quoque pro mensura metrica.*

A pedibus servus. *Id est quo in itinere faciendo utimur.* At. 122.

Ex pedibus laborare. Fam. 141.

Pedibus proficisci. Liv.

——— iter facere. At. 72. *vel* conficere. Or. 3. 31..

——— ire. Or. 2. 205.. venire. At. 41. *vel* reverti. Or. 1. 94.

——— ingredi. Ph. 3. 83..

——— transire. Cæs. vel transmittere. At. 255.

Pedem ponere. At. 204.. Or. 3. 141. 169.. 189. Ph. 1. 121.

——— conferre. Or. 2. 269.

——— referre. Fam. 162. Or. 3. 241.

Pedibus trahi. *Designatur per hoc loquendi genus pessimus quidam rerum status, vel quædam velut desperatio; vel exprimitur ad calamitatem assensus. Cic. Fam. 7.* Trahantur per me pedibus omnes Rei; non laboro. *Fam. 210. Idem ad Att. 4.* Per me ista pedibus trahantur. At. 65.

Nec pedes, nec caput habere. *Dicitur res nec pedes, nec caput habere, cujus exitus difficilis est, et ita implicatus, ut desperari potius debeat, quam in spe ulla esse.* Fam. 109..

Ad pedes alicujus se abjicere. Fam. 49. At. 55. *vel* sternere. At. 156.. *vel* projicere. Or. 3. 8..

——— jacere. At. 312. Or. 1. 262. 200.. *vel* volutari. Or. 3. 28.

Pedibus stipendia facere. Liv. Dec. 1.

Ad pedes se dare. Plaut. 213.

——— desilire. Cæs. de B. G. lib. 4.

Pedem tollere. At. 22.

PESTILENTIA *loci est; et opponitur salubritati.*

Pestilentiam esse in aliquo loco. Fam. 232..

——— abire de aliquo loco. Fam. 232..

PESTIS *est pernicies, vel calamitas.*

Pestem machinari. Or. 2. 97.. Ph. 2. 73.

——— afferre. Or. 2. 95..

——— importare. Or. 3. 151..

——— depellere. At. 282..

——— avertere. Ph. 2. 21..

——— comprimere. Or. 2. 103.. 244.

——— reprimere. Or. 2. 103..

——— delere. *Ib.* 244..

——— extinguere. Or. 103.. 244..

PETITIO *accipitur aliquando pro honorum ambitione, et ambitiosorum studio. Aliquando vero pro actione sumitur. Præterea aliquando invadentis, vel adorientis est; ut sunt petitiones captantium hostem ad plagam inferendam: quibus vitationes et declinationes opponuntur.*

Ad honorum ambitionem pertinens.

Petitionem adornare. Or. 2. 135.

Petitioni se dare. Fam. 208.

Petitionem oppugnare. Fam. 14..

Cum est adorientis.

Petitiones effugere. Or. 2. 100..

——— declinare. Or. 2. 100..

——— vitare. Or. 2. 100..

PETULANTIA *modestiæ opponitur.*

In petulantiam incidere. Fam. 85.

Petulantia uti. Or. 3. 270..

Petulantiam frangere. Or. 3. 86.

PIETAS *est, per quam sanguine conjunctis patriæque benevolis officium, et diligens cultus tribuitur. Vel est justitia, aut grata voluntas in parentes. Vel est justitia adversum Deos. Et sæpe pietas, charitas, et bonitas quasi idem valere videntur.*

Pietatem colere. Ph. 3. 128.

Pietate summa esse. Or. 2. 202.

Pietatem præstare alicui. Rh. 175..

PIGMENTUM. *Pigmenta dicuntur colores Pictorum. Sunt etiam unguenta, quibus utuntur puellæ ad venustandam faciem. Per translationem vocamus pigmenta colores rhetoricos; vel mendacia et fraudes.*

Pigmenta aspergere. Ph. 2. 85. *vel* respergere. Ph. 2. 118.

PIGNUS *est, quod datur, ut creditor sit securus rei creditæ: sic pro fiducia, vel securitate accipietur. Græci* hypothecam *vocant, quasi ob fidem debiti suppositum. Tam de immobili, quam de re mobili dicitur. Porro* pignus *sæpe dicimus, cum aut munus nos-*

trum, aut aliquid simile, pignus *esse amoris et benevolentiæ volumus; id est indicium, sive documentum et argumentum idoneum, vel etiam signum certum. Adde,* pignora *aliquando pro filiis accipi: quoniam filii videntur tanquam* pignora *inter virum et uxorem esse, tum vinculi, ne alioqui divortium fiat; tum charitatis. Adde item,* pignus *appellari id a Latinis aliquando, quod deponitur ab iis, qui simul decertant. In quibus omnibus significationibus tam translate, quam proprie, usurpatur.*
Pignus dare. At. 124. Or. 3. 153.. 274..
Pignori dare. Plaut. 452.
Pro pignore tradere. Or. 3. 79.
Pignoribus ablatis coercere. *Id est quod vulgo dicimus, per bonorum captionem cogere.* Rh. 143.
PIGRITIA *est negligentia, ignavia, vel inertia, metus consequentis laboris.*
——— facio, quod non &c. 16. Att. ep. 15.
Pigritiam incutere. Liv. Dec. 4. lib. 1.
PILUS. *Extra vulgarem vero significationem utuntur hoc nomine aliquando Latini; idque pene proverbialiter.*
Ne pilo quidem minus amare. At. 317.
— pilum quidem viri boni habere. Or. 1. 48.
— pili quidem facere. Catull. Epigr. 17.
PIRATICA *est ars ipsa piratæ.*
Piraticam facere. *Piraticam faciunt Piratæ, et prædones, dum artem suam exercent.* Or. 2. 206.
PISTRINUM *locus est, in quo panis pinsitur, et fit. In pistrinum autem antiquitus a dominis trudebantur servi ob noxam.*
In pistrinum contrudere. Rh. 89.
——— compingere. Ibid.
——— dare, *vel* dedere. Teren. And. 1. 2.
——— tradere. At. 302..
In eodem pistrino eundem vivere. *Id est in eadem servitute et calamitate.* Rh. 121..
PLAGA *variis significationibus est apud Latinos. Interdum enim* plagæ *dicuntur rariora retia ad capiendas feras. Alia est* plagæ *significatio; cum ponitur pro Cœli, vel Terræ spatio amplissimo; quod etiam clima, et tractus dicitur. Ponuntur quoque* plagæ *pro tapetibus, vel stragulis. Ponitur præterea* plaga *pro vulnere, vel percussione. Ex hac significatione transfertur nonnunquam; et tunc idem est, quod calamitas, damnum, exitium, vel offensio.*
Plagam facere. Rh. 219..
——— injicere. Or. 2. 135.
——— infligere. Or. 3. 33.
——— imponere. Or. 3. 12..
——— accipere. Fam. 261. Or. 3. 12. 212. Ph. 1. 183.. Ph. 2. 15.
PLAUSUS *est secunda admurmuratio, et vox populi studium suum indicantis.*
Plausum quærere. At. 124. Or. 2. 45. Ph. 1. 229..
Plausum captare. Ph. 1. 188..
——— excitare. Or. 3. 25..
——— dare. At. 53.. 320. Ph. 3. 90.
——— impertiri. At. 33.
——— tribuere. Or. 3. 160.
——— mori. At. 34.
——— ingeminare. Virg. Æn. 1. 747.
PLORATUS, us, ui, *est actus plorandi.*
Ploratum edere. Ph. 1. 179.
Ploratibus omnia passim sonare. Liv. l. 29. c. 17.
POCULUM *est scyphus, in quo bibitur.*
——— dare. Or. 2. 23..
——— exhaurire. Or. 2. 24.
Poculis majoribus poscere. Or. 1. 89.
PODAGRA *est dolor artuum, vel pedum.*
Podagræ doloribus cruciari. Ph. 1. 184..
——— ardere. Ph. 1. 127.
POEMA *est Poetarum opus.*
——— facere. Rh. 103. Or. 3. 94.. Ph. 1. 40..
——— componere. At. 320.
——— condere. At. 15.
PŒNA *est supplicium, quo quis ob delictum afficitur.*
Pœnam constituere. At. 306. Or. 1. 293. et al.
——— statuere. Ph. 3. 104.
——— comparare. Rh. 35.
Pœnas persequi. Fam. 13.
Pœnam petere ab aliquo. Rh. 46. At. 12.
Pœnas expetere ab aliquo. Or. 2. 164. 254. Or. 3. 83..
——— repetere. *Pro expetere.* Or. 1. 29. 209..
Pœna afficere. Fam 60.. 242.. Ph. 3. 36..
Pœnas converti in aliquem. Or. 2. 234.. 278..
Pœnam appropinquare. Or. 3. 193.
——— pervenire ad aliquem. At. 284.
——— subire. Or. 2. 233.. Or. 3. 71.. 99. Ph. 3. 64..
——— suscipere. Or. 2. 6. 198.
——— sustinere. Or. 2. 198. 233.. 240..
——— ferre. Or. 2. 84.. 164. 240. Or. 3. 28.
——— capere. Sal. in Jugurt.
Pœnas pendere. At. 175. 224.. Or. 3. 90.
——— dependere. Or. 2. 120. Or. 3. 27.
——— dare. Fam. 85. Rh. 187. et al.
——— dedere. At. 144..
——— solvere. Or. 3. 118. *vel* persolvere. Ph. 3. 103..
——— luere. At. 43. 280.. Or. 2. 181..
——— reddere. *Id est luere.* Sal.
Pœna teneri. At. 309.
In pœna esse. Or. 3. 139.
— pœnis hærere. Or. 3. 112.
Pœnam effugere. Fam. 266..
Pœna liberari. Rh. 102.
POMPA *dicitur omne spectaculum, et apparatus solemnis cum ostentatione, et specie quadam triumphi. Sic dicitur* pompa *nuptiarum, sacrorum, funerum.*
Petitio plena pompæ. De Pet. c. 40.

Pompa lictorum. 2. Fam. ep. 16.
Pompam adhibere in dicendo. Rh. 136.
Pondus *proprie est, quod librando ad stateram ponderatur. Sed quoniam, quod proprie ponderosum est, hoc grave esse videmus, fit, ut* pondus *translate a Latinis pro gravitate dicatur ; et res etiam, vel homo* nullius ponderis *vocetur, qui nullo numero est, et pro nihilo ducitur.*
——— afferre. At. 143.
——— accedere. Fam. 182. .
——— habere. Fam. 12. . 31. Rh. 177.
Ponderis. Fam. 30. 259. . *vel* pondere esse. h. e. pondus habere. At. 154. .
Pons *generaliter significat omne, per quod super aquas transimus. Unde et pro scala navium quandoque ponitur.*
Pontem facere. Fam. 157. . Or. 3. 33.
——— efficere. Cæs. de B. G. lib. 7.
——— interrumpere. Fam. 157. .
——— interscindere. Ph. 2. 171. .
——— disturbare. Rh. 4. . *Id est suffragia.* rescindere. Id. l. 1.
——— reficere. Cæs. de B. G. lib. 7.
De ponte dejici. Pro Sex. Rosc. 99.
Popina *est ganea, vel culina.*
Popinam inhalare. Or. 3. 82.
Ex popina extractus. Or. 3. 83.
Porticus *est ambulatio, exhedra, xystus.*
Porticu ædes cingere. At. 66.
Portio *idem est quod pars.*
Pro rata portione. *Id est pro rata parte.* Ph. 3. 128. .
Portorium *dicitur vectigal portus, vel fluminum, vel lacuum, vel stagnorum. Nam et* portitor *ille dicitur, qui traducit homines, ac vehit navigio vel de navi ad littus, vel ad ulteriorem fluminis, lacus, stagnive ripam.*
Portorium imponere. Or. 3. 98.
——— locare et conducere. Rh. 52.
Portorii nomine aliquid exigere. Or. 1. 278.
Portorium dare. Or. 1. 144. .
——— tollere. *Id est abolere.* At. 31. .
Portus *est locus conclusus, in quem importantur merces, et unde exportantur. Vel ad quem applicant naves, et in quo persæpe hiemant. Translate pro perfugio usurpatur ; ducta translatione a nautis, qui adversa tempestate jactati, sese in portum, si portum nancisci possunt, recipiunt.*
Ex portu prodire. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— progredi. Cæs. de B. C. lib. 3.
In portum cogere. Rh. 74. .
——— compellere. Cæs. de B. C. lib. 1.
——— conjicere. Rh. 74. .
——— invehi. Or. 2. 124. .
——— deferri. Rh. 4.
——— se recipere. Cæs. de B. C. lib. 2.
——— venire. Ph. 3. 92. *vel* pervenire. Cæs. de B. G. lib. 4.
Portum capere. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— tenere. Fam 15. .
In portu navigare. *Hoc proverbio significamus, nos jam a periculis abesse. Propterea quod qui mediis adhuc in fluctibus navigant, hi ventorum et æstus arbitrio navigant. Contra, qui jam intra portum sunt, nihil habent negotii cum undis ac ventis.* Ter. And. 3. 1. 22. *Unde vulgatissima metaphora hominem, in cujus præsidio conquiescimus, portum appellamus.* At. 276. Or. 1. 267. Ph. 3. 38. *Et qui sese ad tranquillam tutamque aliquam vitæ rationem traducunt, in portum se recipere dicuntur.*
In portu esse. *Id est in tuto.* Plaut. Merc. 4. 7. 49.
——— impingere. *In portu impingere per proverbium dicuntur, qui statim principio peccant. Ducta metaphora a nautis, qui vix dum anchoris solutis, et nave vento commissa, in saxum incidunt, vel naufragium faciunt.* Quint.
Possessio. *Possessionem ita interpretamur, ut aliquando proprietatem et usum, sive actum possidendi agri, aut ædificii, non agrum, aut ipsum fundum significet. Aliquando vero bona ipsa designet. Sic igitur erit pro jure possidendi, vel pro re possessa.* Possessio *quoque, ut* possidere, *non solum bonorum est, sed rerum etiam aliarum.*
In possessionem mittere dicitur Judex ex edicto, qui rem alterutri litigantium adjudicat. Or. 1. 14. . 63. .
Possessionem dare. Fam. 105. 107. . Rh. 224. . Or. 3. 172.
In possessionem irruere. Rh. 88. .
——— proficisci. Or. 1. 16. *vel* venire. Or. 1. 15. Or. 2. 89. Ph. 3. 27.
——— pedem ponere. Or. 3. 189.
Possessionem usurpare. Rh. 153.
——— occupare. Fam. 104. . 147.
——— habere. Fam. 204. . Or. 2. 108.
——— esse alicui. Ph. 3. 124.
In possessione esse. Or. 1. 288. . *vel* consistere. Rh. 127.
Possessionem tenere. Fam. 104. .
In possessione retinere. At. 18. Ph. 3. 47.
——— manere. Fam. 156. .
Possessione pellere. Or. 3. 115. .
——— depellere. Rh. 152. .
——— deturbare. Fam. 198. .
——— exturbare. Or. 2. 180. .
——— movere. Or. 1. 100. *vel* dimovere. Or. 2. 82.
——— dejicere. 2. contra Rull. 80.
——— cedere. Or. 3. 116.
De possessione decedere. Or. 2. 79. .
Possessionem recuperare. Rh. 153.
——— restituere. Fam. 170. .
Posteritas. *Posteritatem ponunt Latini pro sæculis futuris.*
Posteritati servire. *Posteritati servimus, cum rebus gestis nostris memoriam posteritatis aucupamur.* Ph. 1. 155. .
Posterus *idem est quod consequens.*
In posterum. At. 145. . 284. Or. 1. 157.
——— prospicere. Fam. 22. Or. 2. 138.

Digitized by Google

In posterum providere. Or. 2. 84. . Or. 3. 190. .
———— differre. Fam. 151. At. 167. . Or. 3. 147. .
POSTLIMINIUM *est jus amissæ rei recipiendæ ab extraneo, et in statum pristinum restituendæ, inter nos, ac liberos populos Regesque, legibus ac moribus constitutum. Nam quod bello amisimus, aut etiam citra bellum, hoc si rursus recipiamus, dicimur postliminio recipere. Id quod naturali æquitate introductum est, ut, qui per injuriam ab extraneis detinebatur, is, ubi in fines suos rediisset, pristinum jus suum reciperet.*
Postliminium esse alicui. *Id est jus postliminii.* Rh. 100.
Postliminio redire. Rh. 100. 223. .
POSTRIDIE. *Id est postero die.*
Postridie, *absolute positum.* Fam. 170. . At. 211. . Or. 3. 172. .
———— ejus diei. Fam. 38. . 112. . At. 153.
———— quam. At. 137. 310. .
POSTULATIO *modo pro supplicatione ponitur; modo pro accusatione. Cum pro supplicatione ponitur, fere intelligitur de sacra. Si vero pro querela, vel quasi justa interpositione querelarum usurpetur, tunc inter* postulationem, *et* expostulationem *id differentiæ constituunt, ut* expostulatio *sit apud illum ipsum, qui peccaverit.* Postulatio *de illo apud alterum.*
Postulationem deberi. Or. 2. 251.
———— decernere. Or. 2. 248. .
Postulationibus vacare. *Id est querelas expedire.* Plin. epist. lib. 7.
Postulationi resistere. At. 313.
Postulatione profiteri aliquid. Ph. 3. 103.
Postulationes ingerere. Suet. Ner. c. 7.
POSTULATUM *postulationis significationes retinet.*
Postulata edere. Or. 1. 110. . 140.
———— deferre. Fam. 185. Or. 2. 62. .
———— accipere. Or. 3. 245.
———— remittere. Or. 3. 245.
———— facere. Nep. 7. c. 8.
POTENS *dicitur, qui in magna potentia est: vel magnis opibus, et copiis diffluit.*
Potens re aliqua. Or. 3. 61.
———— rei alicujus. Ph. 2. 117.
POTENTIA *est ad sua conservanda, et alterius obtinenda idonearum rerum facultas.*
Dimicare de potentia. 7. Att. ep. 3.
Potentiam consequi. Fam. 12. Ph. 3. 68.
In potentia esse. Or. 2. 129. .
POTESTAS *Latinis est facultas, optio, ditio, imperium, jus, vis, potentia. Cujus nominis multas significationes tradit Paulus Jurisconsultus, de Verborum significatione, Leg. Potestatis.* Potestatis, *inquit,* verbo plura significantur. *In persona Magistratuum imperium; in persona Liberorum, patria potestas; in persona Servi, dominium. Præterea dicuntur* potestates *Principes (quos Græci* Dynastas *vocant) et ii, qui magistratus gerunt, et judiciis præsunt.*
Potestatem obsidere. Or. 3. 153.
In potestatem redigere. Fam. 192. Or. 1. 115. Or. 2. 50. et al.
———— cadere. At. 119.
———— venire. At. 121. Or. 1. 106. . *vel* pervenire. Fam. 245. . Or. 2. 10. *Passivæ significationis est hæc locutio. Etenim* in potestatem venire, *vel* pervenire, *non est potestatem assequi, aut adipisci; sed in potestatem cadere, vel sub potestatem alicujus subjici.*
Sub potestatem se subjicere. Rh. 16.
In potestate esse. *Non active, sed passive sonat hæc locutio. Nam ea dicuntur esse in potestate nostra, quæ in potestatem nostram venerunt: sed nos dicimur* in potestate esse *ejus, qui potestatem auctoritatemque in nos habet, vel sub cujus potestatem subjecti sumus aut sponte, aut dominationis jure, aut emptionis nexu, aut accepti beneficii obligatione.* Fam. 53. 62. At. 50. 115. .
In potestate habere. Fam. 137. At. 257. et al.
———— contineri. Or. 2. 110.
———— tenere. At. 297. . Or. 2. 96. *vel* retinere. Fam. 197. Or. 2. 151.
Potestatem dare. Rh. 62. . 69. 72. . Fam. 151.
———— concedere. Or. 3. 242. .
———— permittere. At. 291. . Or. 1. 31. 63. 187. .
———— tradere. Or. 2. 146. .
———— deferre. Or. 3. 62. .
———— facere. Fam. 28. 60. . At. 302. . Or. 1. 30. .
In potestate alicujus aliquid ponere. Ph. 1. 82. .
In potestatem suscipere. Or. 1. 304.
Potestatem esse alicui alicujus rei. Fam. 6. 16. . Rh. 181. . At. 55. .
———— sitam in aliquo. Or. 2. 144.
———— penes aliquem esse. Fam. 52. . 135. .
Potestate præditum esse. Or. 235.
Potestatem habere. Rh. 72. Fam. 74. At. 264. 295. .
———— gerere. Rh. 88. . Or. 1. 281. . Ph. 2. 186.
———— adimere. Rh. 81. Or. 1. 2. 58. Ph. 2. 187. .
———— præcidere. At. 282. .
———— eripere. Ph. 3. 112. . Or. 1. 80. . Or. 3. 36.
———— abrogare. Ph. 2. 188. .
Potestate privare. Fam. 60. .
De potestate exire. *Pro insanire.* Ph. 1. 192. 226.
In potestatem redire. *Pro ad sanam mentem reverti.* Gell. lib. 7. cap. 3.
PRÆCEPTA. *Præceptum idem est quod monitum, admonitio, institutum, jussum, via, ratio.*

Præcepta dare. Ph. 3. 98. . Rh. 115. . 122. . 189.
——— tradere. Rh. 91. . 207. 210.
Præceptis erudire. Ph. 3. 98.
Præcepta accipere. Rh. 156.
——— tenere. *Pro servare*, Ph. 3. 43.
PRÆCEPTOR *est doctor, qui nos erudit, vel cujus consilio utimur.*
Præceptorem habere. Or. 3. 163. Rh. 50. .
——— amoris esse. Ovid. de Art. l. 1. 17.
PRÆCEPS *interdum ad locum pertinet; et dicitur* præceps locus, *unde quis se præcipitem dare facile possit; vel* via præceps *est, in qua vix licet sine aliqua prolapsione consistere. Ad alia etiam quadrat: dicitur enim* homo præceps, *qui nullo capto consilio ad omnia projectus est, vel omnia inconsulte et temere aggreditur, nulla utens prudentia, nulla deliberatione. Ponitur vero interdum pro vehementer celeri et subito: id quod tam ad res, quam ad personas refertur. Etenim appellamus* præcipitem profectionem, præcipitem discessum, præcipitem reditum, *et similia, quorum susceptio plena temeritatis et inconsulti animi est.*
Præcipitem agere, *est exturbare: sed certo quodam loquendi modo dicunt Latini aliquem a furore, vel furiis, vel amentia* agi præcipitem, *qui furoris, vel amentiæ plenus videatur, et quasi per furorem, vel amentiam a mente et ratione dejectus.* Or. 1. 77. . 294. . 296. . Or. 2. 54.
Præcipitem ferri *dicimus, qui præceps agitur. Unde* præcipitem amentia ferri. Præcipites *etiam* ferri *dicimur, cum nimia celeritate utimur, et non satis considerate, aut consulto aliquid agimus.* Or. 1. 270. Or. 2. 260. Ph. 3. 113.
Præcipitem perturbare. 26. . *vel* exturbare. Or. 1. 215. .
PRÆCO *est buccinator, vel prædicator; dictus, a* præcinendo, *quod ante canat, et annunciet, quod est faciendum. Erant enim* præcones, *qui jussu Magistratus publice aliquid ore denunciabant; qui auctionem faciebant; qui audientiam in theatris indicebant. Erant quoque* præcones *in judiciis, qui Senatusconsulta prædicabant, et recensebant, posteaquam erant decreta: qui judices, et candidatos suis nominibus appellabant; quales sunt, quos* Hostiarios *vulgo vocamus: qui etiam litteras in Senatu publice legebant: qui item bona, quæ proscribebantur, publice auctioni proponebant ac proclamabant, et pretia conficiebant.*
Præconem suæ virtutis invenire. Or. 2. 190.
——— adhibere. Fam. 69.
Præconi subjicere bona alicujus. Or. 3. 16.
Præconis voci subjicere. Ph. 3. 50. .
Sub præcone subjicere. Tres hæ locutiones ad auctionem et hastam pertinent. Or. 1. 9. Or. 2. 223. .
PRÆCONIUM *est laus, vel ars præconis.*
Præconium facere. *Id est artem præconis exercere. Ut piraticam, argentariam facere, et similia.* Fam. 91. .
Præconio contendere. Suet. in Ner. c. 24.
Præconium tribuere. Fam. 69.
Præconio nobilitare. Plin. l. 16. c. 13.
PRÆDA. *Prædam proprie dici volunt corpora ipsa rerum, quæ capta sunt.*
Prædæ esse. Sal. in Jugurt.
Prædam facere. Or. 1. 174.
——— agitare. Sal. in Jugurt. *vel* agere. Cæs. de B. G. lib. 6.
——— parere. Or. 3. 74. .
Prædæ dare. Liv. Dec. 1. lib. 1.
Prædam capere. Or. 2. 243.
——— dividere. Sal. in Jugurt.
——— condonare. Cæs. de B. C. lib. 4.
A præda cohibere. Cæs. de B. C. lib. 5.
PRÆFECTURA. *Præfecturæ eæ appellabantur in Italia, in quibus et jus dicebatur, et nundinæ agebantur: et erat quædam earum Respublica: neque tamen magistratus suos habebant. In has legibus præfecti mittebantur quotannis, qui jus dicerent.*
Præfecturam petere. At. 82. .
——— deferre. At. 85.
——— dare. At. 85.
PRÆJUDICIUM. Judicium *a* præjudicio *ita differt, ut* præjudicium *anteesse,* judicium *sequi videatur. Nam* judicium *est, quod ex causa ipsa fit;* præjudicium *autem, quod Judicibus exemplum præbet ad judicandum postea in eadem causa, vel paribus causis: quod ex oratione Ciceronis pro A. Cluentio colligitur.*
Præjudicium facere. Rh. 69. . Or. 1. 56. . 181. . Or. 2. 19. . 29. .
Pro præjudicio accipere. Tac. de Germ. c. 10.
PRÆLIUM *est ipsum armorum certamen, vel pugna, conflictusque, qui in bello committitur.*
Prælium pronuntiare. Liv. Dec. 3. lib. 4.
Prælio lacessere. Cæs. de B. G. lib. 1.
Ad prælium elicere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
Prælium ciere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— inire. Ph. 3. 8. .
——— incipere. Sal. in Jugurt.
In prælium ruere. Liv. Dec. 1. lib. 6.
Prælium inferre. Liv. Dec. 1. lib. 4.
——— conserere. Liv. Dec. 1. lib. 5.
Prælio uno debellatum est. Liv. l. 2.
Prælium edere. Liv. Dec. 4. lib. 1.
——— facere. Fam. 252. . Rh. 134. Or. 3. 263. .
——— committere. At. 131. Or. 1. 43. . Or. 3. 118. 215. .
Prælio contendere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— decertare. Or. 3. 75. .
——— confligere. Cæs. de B. G. lib. 5.
Prælium pugnare. Salust. in Jugurt.
——— sustinere. Fam. 131. .
Prælio defungi. Liv. Dec. 1. lib. 1.
Prælium conficere. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— dirimere. Sal. in Jugurt.
——— intermittere. Cæs. de B. G. lib. 3.

Prælio abstinere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— supersedere. Cæs. de B. G. lib. 2.
——— excedere. Cæs. de B. G. lib. 3.
Ex prælio elabi. Cæs. de B. G. lib. 5.
Prælium renovare. Cæs. de B. G. lib. 2.
——— redintegrare. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— restituere. Cæs. de B. G. lib. 1.
Præmium *vocant Latini mercedem, fructum, vel beneficium: vel id, quod in ludis proponitur iis, qui se strenue gesserint, et victores evaserint.*
Præmium proponere. Rh. 86. 106. Ph. 1. 232.
Præmiis invitare. Or. 3. 139.
Præmium deferre. Or. 2. 146.
——— tribuere. Or. 1. 84. Or. 2. 199..
——— dare. Or. 2. 97. 119. Ph. 1. 173.
Præmio donare. Or. 1. 36. Or. 2. 186..
——— afficere. Or. 3. 59. 99. 112..
Præmium solvere. Or. 3. 263..
——— persolvere. Or. 3. 52. 246..
Præparatio *est apparatus.*
Præparationem adhibere. Ph. 3. 15.
Prærogativa *significat specimen, vel tanquam præjudicium. De prærogativa autem ita scribit Asconius Pædianus:* Prærogativa significat aliquid dictum, aut factum liberaliter ab eo, qui nobis benefacturus est, ante ipsum beneficium nobis præstitum.
Prærogativam dare suæ voluntatis. Or. 1. 71.
Præs. *Prædis significationem hanc tradit Varro.* Præs est *(inquit)* qui a Magistratu interrogatur, in publicum ut præstet: a quo, cum responderit, dicitur præs. *Festus quoque sic prædem definit, ut sit præs, qui populo se obligat, interrogatus a Magistratu. Idem alibi mancipem etiam* prædem *dici ait,* quia tam debet *(inquit)* populo præstare, quod promisit, quam is, qui pro eo præs factus est. *Hodie vero* prædes *vocare possumus, qui sponsores Reipublicæ, vel Principi facti pro iis pecuniam publicam dispensant: quos Receptores vulgo vocant. Ii etiam, qui publicanos in locationibus vectigalium, aut eorum fidejussores locupletes esse affirmant,* prædes *dici possunt; quod locupletes eos esse ipsi* præstare *debeant.*
Prædibus, et prædiis cavere. Or. 1. 105.
Prædes dare. At. 44. Or. 3. 124. 128..
——— accipere. Fam. 28. Or. 1. 106..
Prædem pro aliquo esse. At. 203..
Præscriptum *est formula, norma, regula, certa quædam et definita lex, vel religio. A* præscripti *significatione nihil differt* præscriptio. *Nonnulli pro exceptione, et translatione interpretantur: et ita sane, ut* præscriptionem, *exceptionem, et translationem unum et idem in re forensi significare velint: nempe* præscribere, perscribere, subscribere, *verba sunt propria fori, et judiciaria: unde hoc verbum utraque lingua tractum est. Atque adeo Jurisconsulti in Pandectis promiscue* excipiendi *verbo, et* præscribendi *usi sunt: licet* præscriptionis *vocabulum apud recentiores legum interpretes, et apud Juris Pontificii conditores ad* præscriptionis exceptionisque *temporis significationem coarctatum sit, et præfinitum.*
Præscriptum dare. Rh. 84.
Ex præscripto aliquid agere. Rh. 79.
Præscriptum servare. Rh. 3. 19.
Præsens. Præsens animus *dicitur, dum in id, quod propositum, vel susceptum est, totus incumbit, nec ulla alia cogitatione avocatur.* Rh. 116. At. 16.. Ph. 3. 16..
Præsentia animi. *Pro fortitudine.* Or. 3. 113.
Præsens, *pro subito, vel potenti, vel imprimis efficaci ponitur. Quæ significatio tam in malam, quam in bonam partem inclinat,* ut præsentissimum periculum, præsentissima medicina, præsentissimum remedium, præsentissimum venenum, præsens pestis, præsens auxilium. *In bonam partem captum hoc nomen, pro propitio interpretari potes. In malam vero sumptum, recte pro vehementer pernicioso interpretabere. Cur autem in utramvis partem pro efficaci ponatur, in promptu ratio est. Et primum de bona significatione; quia quod salutare est, facilius, si adest, quam si abest, opem ferre, vel auxilio esse potest.* Or. 1. 225.. Or. 2. 2. 115.. Ph. 1. 154. *De mala significatione; quia quæ exitiosa sunt; si præsentia hæreant, graviorem vim pestis immittunt, quam si remotiora sint, et a nobis longius abducta.* At. 241. Or. 3. 221..
Præsens, *pro parato, vel in promptu.* Cic. ad Att. 2. Pro eo tibi præsentem pecuniam solvi imperavi. Or. 2. 24.. Or. 3. 231. Ph. 2. 134.
In rem præsentem venire, *non tempus, sed locum significat; et idem est, quod ad locum venire, de quo controversia sit.* Rh. 107. Or. 1. 288. Ph. 3. 7.
In re præsenti disceptare. *Cum in rem præsentem ventum est, in re præsenti disceptatur.* Liv.
In præsenti. Fam. 23..
In præsens. At. 284.
In præsentia. At. 111.. 130.. Or. 1. 123. Or. 2. 215. Ph. 1. 247...
In præsentiarum *adhibent Cato, Tacitus, et Ulpianus Jurisconsultus: sed apud alios vix, aut raro reperias. Fortasse ubique legendum,* In præsentia rerum.
Præsidium *interdum adjumentum, sive auxilium significat. Aliquando vero denotat numerum, et stationem militum ad urbis, vel arcis custodiam destinatorum.*
Pro auxilio.
Præsidium ferre. At. 289. *vel* afferre. Fam. 150..
Præsidio esse. Fam. 40.. 42. 242.
Præsidiis abundare, *vel* redundare. Fam. 41.
Pro numero militum.
Præsidia parare. Fam. 28. *vel* comparare. Or. 3. 22. Ph. 1. 175..
——— habere. At. 237. Or. 2. 10.
——— deducere. Fam. 28. At. 130..

In præsidium mittere. Liv.
Præsidium relinquere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— constituere. Cæs. de B. G. lib. 7.
Præsidia ponere. Cæs. de B. G. lib. 2. *vel* disponere. Cæs. de B. G. lib. 1.
Præsidium imponere. Sal. in Jugurt.
——— collocare. Cæs. de B. G. lib. 1.
In præsidiis collocare. Rh. 184. . Or. 3. 157. .
Præsidiis obsidere. Or. 2. 81.
——— intercludere. Or. 2. 81.
——— tenere. At. 136. .
——— munire. Or. 2. 10. . 98. . 99. Or. 3. 20.
——— sepire. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— firmare. Fam. 7.
——— confirmare. Or. 2. 63. .
Præsidia munire. Or. 2. 91. *vel* confirmare. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— dimittere. Fam. 28.
Præsidiis nudare. Sal. in Jugurt.
De præsidio dejicere. Or. 2. 143.
——— decedere. Ph. 3. 92.
PRÆSTANTIA *est excellentia.*
Præstantiam rei alicujus consequi. Ph. 3. 109. .
——— habere. Ph. 1. 132. .
Præstantia excellere. Ph. 2. 135.
PRÆSTO. Præsto esse *dicunt Latini, cum et aliquis nobis fit obvius.* At. 61. Or. 1. 122. *et cum opem fert in tempore.* Fam. 53. . 58. . *Ponitur etiam* præsto *pro parato.* Rh. 74. . Or. 3. 91.
Præsto esse ad; *ut ad nutum alicujus.* Or. 3. 148.
——— esse. *pro advenire.* Ad Heren. Hirundines æstivo tempore præsto sunt. Rh. 39.
PRÆVARICATOR *est accusator a reo pecunia corruptus.*
Prævaricatorem apponere. Or. 3. 165. .
PRANDIUM.
Ad prandium vocare. Or. 2. 141. *vel* invitare. Or. 2. 141. .
Prandium parare. Plaut. 129.
——— dare. Or. 2. 140.
——— præbere. At. 68. .
Prandio accipere. Plaut. 314.
PRATUM *dictum volunt, quod semper paratum sit. Prati enim facillima Agricolis cura est, ac minimi impendii.*
——— cratire. Cratire *est inducta crate coæquare : quod fit in pratis, dum grumos dissipamus, ita ut necubi ferramentum fœnisecæ possit offendere.* Plinius lib. 18. cap. 28.
Pratum cædere. Plin. lib. 18. cap. 28.
——— secare. Varro lib. 1.
——— sicilire. Sicilire *est, quæ male secta sunt, iterum secare; ut fit, cum fœniseces prætereunt herbas in pratis.* Varro lib. 1. cap. 49.
——— renovare. Col. lib. 2. cap. 18.
——— restituere. Plin. lib. 18. cap. 28.
PRAVITAS *proprie est deformitas; ut pravitas membrorum, pravitas oris. Translate vero pro vitio, perversitate, vel iniquitate usurpari a Latinis solet.*
Pravitatis errore imbui. Ph. 1. 243.
Pravitate aliquem teneri. Or. 3. 31. .
In pravitate perstare. Ph. 1. 7. .
De pravitate deducere. Ph. 2. 211.
PRECES. *Per nominativum pluralem hoc nomen annotamus, quod nominativum singularem usitatum non habeat; vix enim dicitur* prex. *Reliqui casus singulares satis in usu positi sunt: maxime ablativus. Ponuntur autem* preces *pro precatione, rogatione, obtestatione.*
Precibus agere cum aliquo. At. 298.
Preces audire. At. 305. Or. 2. 280. Or. 3. 88. .
——— repudiare. Or. 2. 60. 218. . Or. 3. 8. .
PRETIUM *significat præmium, vel mercedem, vel id, quod datur pro re empta.*
Pretium statuere. Ter. in prol. Hecyr.
——— constituere. At. 197. .
——— facere. *Id est pretium statuere, vel apponere.* Plin. lib. 9. cap. 35.
——— pacisci. Ph. 3. 73. .
——— habere *res dicitur, quæ in summo pretio est.* Or. 1. 199.
Pretii esse, *idem est, quod pretium habere: et dicitur tam de personis,* At. 302. . *quam de rebus,* Rh. 53. Or. 1. 201. . *Atque cum de personis dicitur, accipi solet pro existimatione, vel auctoritate.*
Pretium dare. Or. 1. 30. . 277.
——— enumerare. Or. 1. 40. .
——— pendere. At. 228.
——— persolvere. Or. 2. 217. .
——— jacere. *Pretium rei alicujus jacere dicitur, quod admodum parvum est.* Or. 1. 50. .
PRIDIE *est quasi* priori die. *Est autem temporis aut præteriti, aut futuri. Præteriti sic: pridie, quam intrarem navem, lux serena effulsit. Futuri sic: pridie, quam intres patriam, sacrificium facito: id est die præcedenti, quo aut mare intrarem, aut patriam intrabis.*
PRIDIE *sine casu.* At. 75. . Or. 3. 211.
——— calendas. Fam. 32. At. 24. .
——— calendarum. Fam. 14. At. 183. .
——— calendis. At. 149.
Ad pridie Kal. Fam. 152. .
Usque ad pridie Kal. At. 47. .
Pridie quam. At. 12. 42. 74. 250. .
——— ejus diei. 11. Att. 20.
——— compitalia. 2. Att. 3. .
——— quinquatriis. 9. Att. 15.
PRIMÆ. Primas ferre, primas deferre, primas dare, primas tenere *Veteres dicebant: subintelliguntur tamen partes. Sed hoc quoque observandum est; cum* primas deferri *dicimus, significamus primas partes alicui concedi. Cum vero* ferre primas *aliquis dicitur, id significatur, illum primas auferre, et tenere.*
Primas deferre. At. 14. Rh. 172. 199. Ph. 2. 5.

Primas dare. Or. 3. 216. .
——— concedere. Rh. 122.
——— ferre. Rh. 181.
——— tenere. Rh. 210.
——— agere. Rh. 193. .
PRIMORDIUM *idem est quod principium.*
——— capere. *Cicero de Leg.* A Diis immortalibus sunt nobis agendi capienda primordia. Ph. 2. 170. .
——— ducere. Ovid. Metam. lib. 15.
PRINCEPS *est, non qui rerum, aut regni alicujus potitur; sed qui primas in re aliqua tenet, vel qui primaria est auctoritate, vel qui alacrius studium in re aliqua suscipienda profitetur, et operam paratissimam defert: adjectivumque semper est, non substantivum. Cum enim* principem *aliquem vocamus, virum subintelligimus.*
Principem esse rei alicujus. *Id est auctorem, ducem, vel quo res tota nititur.* Rh. 89. 103. 148. . . Or. 2. 257. . Ph. 1. 77. .
——— in re aliqua. At. 15. . Rh. 178. Or. 1. 62.
Principem locum tenere. Or. 2. 243.
In principibus esse. *Cicero in Brut.* In principibus patronis aliquot annos fuit. Rh. 186. Fam. 7. .
PRINCIPATUS. Principatum *vocant Latini primas partes, vel dominatum.*
Principatum concupiscere. Rh. 229. .
——— petere. Rh. 202. *vel* appetere. Ph. 3. 3. .
——— deferre. Or. 3. 161. .
——— dare. Or. 3. 238. Ph. 3. 47.
——— tribuere. Ph. 2. 9.
——— ferre. Or. 3. 256. .
——— tenere . Or. 3. 241. Ph. 1. 152.
——— obtinere. Ph. 2. 35. .
——— delere. Fam. 15. .
PRINCIPIUM *est initium, primordium, exordium, vel prooemium. Quod nomen modo ad numerum, modo ad tempus, modo ad fundamentum refertur. Extra vero vulgarem significationem ponunt Latini* principia *pro loco in castris a Principibus militibus sic appellato. Inde* post principia esse; *id est in tuto, citraque periculum. Sumptum a bellis, in quibus tutissimus locus est post principia: siquidem in prima acie stabant Hastati; in secunda Principes. Hos sequebantur Scutati omnes, maxime insignes armis. Post hos Triarii; quemadmodum indicat Tit. Livius Decad. prima Lib.* 8. *Itaque nullus in acie locus tutior erat, quam post principia. Terent.* Tu hosce instrue; hic ego ero post principia; inde omnibus signum dabo. *Erat autem hic locus timido nebuloni conveniens. Id quod ridens Gnato:* Istud, *inquit,* est sapere: ut hosce instruxit, ipse sibi cavit loco. Idem hoc Pyrrhus factitavit. *Titus Livius lib.* 2. Quia a tergo erant clivi, in eos post principia integris ordinibus tutus receptus fuit.

Principio. *Id est initio.* Rh. 102. . 158. . Ph. 1. 52. Ph. 2. 124.
A principio. Rh. 216. . Fam. 67. . Or. 2. 241.
In principio. Rh. 102. . Ph. 3. 7. 11. .
Principium dare. Ph. 1. 110. Ph. 2. 149.
——— ducere. Or. 3. 31. .
——— habere. Ph. 3. 93. .
——— ponere. Ph. 2. 163.
PRIVILEGIUM *est lex privato homini irrogata.*
——— ferre. Or. 2. 218. . Rh. 121. Ph. 2. 103.
——— irrogare. Or. 2. 222. 235. . Or. 3. 17. . Ph. 2. 186.
PROBRUM *est dedecus, convitium, maledictum, flagitium, stuprum, adulterium.*
——— objicere. Rh. 135. Ph. 1. 148. . *vel* objectare. Or. 2. 228. . *vel* dicere. Ovid. de Art. 3. 49.
——— inferre. Or. 3. 46. .
——— ingerere. Liv.
Probro esse. Or. 1. 26. Or. 3. 30.
Esse in probro. Ter. Phorm. 5. 4. 6.
Probro respergere. Tac. 1. Hist. 48.
Probris vexare. Or. 2. 156. .
Probri insimulare. Or. 3. 179.
PROCESSUS *idem est quod progressus, et id translate.*
Processum efficere. Rh. 190.
——— habere. Suet. de clar. Gram.
PROCINCTUS, us, ui, *est apparatus, vel expeditio bellica.*
In procinctu facere. *Id est expedite, et celeriter.* Rh. 104. .
——— stare. *Id est accinctum esse.* Quint. lib. 12. cap. 9.
——— habere. *Id est in promptu.* Col. lib. 1. cap. 11.
PROCURATIO *verbi sui significationis varietatem retinet. Ponitur enim interdum pro administratione. Interdum pro expiatione.*
Pro administratione.
Ad procurationem vocare. At. 53. .
Procurationem committere. Or. 1. 243.
Procurationi præficere. Ph. 2. 183. .
Procurationem habere. Ph. 2. 1. .
A procuratione amovere. Or. 2. 254.
Procuratione privare. Ph. 2. 34. .
Pro expiatione.
Procurationem constituere. Or. 2. 258.
——— facere. Ph. 2. 101.
PROFECTUS, us, ui, *dicitur utilitas, quæ ex alicujus rei tractatione nobis provenit.*
Profectum facere *idem est, quod progressum facere: scilicet in re aliqua procedere, proficere, vel progredi.* Plin. epist.
Profectus experimentum capere. Sen. ep. 20.
PROGRESSUS, us, ui, *idem est, quod processus.*
Progressum facere. Ph. 1. 118. .
——— habere. Ph. 2. 5.
A progressu arcere. Or. 3. 231.
PROMISSUM *est fides, vel receptum.*
——— facere. Or. 3. 156. Ph. 3. 7. . 71.

Promisso teneri *dicitur, qui promissum fecit.* At. 190..
——— tenere. *Promisso aliquem tenemus, quem promisso facto prolectamus.* Or. 3. 10..
Promissis alicujus pendere. At. 325..
Promissum expetere. Fam. 91.. repetere. Or. 2. 280.. *vel.* exigere. Ph. 3. 71. *vel* flagitare. Fam. 43..
Promissis stare. Ph. 3. 7..
——— oneratus. Liv. l. 32. c. 11.
Promissum servare. Ph. 3. 70.. 71.
Promisso satisfacere. Or. 1. 264.
Promissum solvere. Fam. 201. . *vel* exsolvere. Ph. 3. 53.. *vel* persolvere. Fam. 39..
——— efficere. Ph. 3. 71.
——— consequi. Ph. 1. 169.
PROPENSUS *idem est, quod proclivis, vel deditus.*
——— ad aliquid. Rh. 75.. Fam. 57. At. 117. 211.
——— in aliquid. At. 120. 317. Ph. 1. 131.. Ph. 3. 46. 47..
PROMPTUS, us, ui. *Non est in usu nisi sextus casus.*
In promptu ponere. Ph. 3. 25..
——— habere. Ph. 1. 12.. Ph. 3. 21.
——— esse. Ph. 1. 39.. Ph. 2. 134.
PROPORTIO *est pars, vel comparatio.*
Proportionem habere. *Cicero de Univers.* Habebat numerus ad numerum eandem proportionem. Ph. 2. 199.
PROPOSITUM *est mens, vel consilium, aut ratio alicujus proposita, vel institutum.*
In proposito manere. Ph. 3. 23.
A proposito declinare. Rh. 162. 209. *vel* egredi. Rh. 171..
——— aberrare. Ph. 1. 115. 165.. Or. 1. 295.
Ad propositum redire. Rh. 162. Ph. 1. 153.
——— reverti. Ph. 1. 192. . Ph. 3. 60.
PROPUGNACULUM *est locus munitus. Per translationem pro præsidio est.*
——— habere. Fam. 239.
——— opponere. Or. 1. 276..
——— objicere. *Ib.*
Propugnaculo esse. Or. 1. 234.
Propugnaculum dejicere. Or. 1. 156.
PROPUGNATIO *est defensio.*
Propugnationem suscipere. Fam. 64.
PROROGATIO *est dilatio, vel prolatio.*
Prorogationem efflagitare. Or. 2. 135..
Prorogatione uti. At. 218..
PROSCRIPTIO *est damnatio, vel publica venditio, aut venditionis significatio.*
Proscriptionem ferre. Or. 3. 17..
——— instaurare. Or. 1. 44.
——— facere. Or. 1. 39.. 44. Or. 2. 161..
PROSPERITAS. Prosperitatem *vocant Latini res secundas, vel commoditatem.*
Prosperitatem vitæ ab aliquo habere. Ph. 2. 77..
PROVERBIUM *dicitur quasi commune omnium verbum: est enim sententia, quæ in ore omnium versatur.*
Proverbium sermone tritum. Ph. 3. 7.. Ph. 1. 65.. Ph. 3. 67..
Proverbii locum aliquid obtinere. Ph. 1. 216..
Aliquid in proverbii consuetudinem venire. Ph. 3. 44..
In proverbium cedere. Plin. lib. 23. cap. 1.
Proverbii loco aliquid dici. Or. 3. 252.
In proverbio communi aliquid versari. Or. 1. 105.
——— aliquid esse hominibus. Or. 1. 86..
PROVINCIA *aliquando est terra: ut, provincia Sicilia, provincia Asia, provincia Gallia, provincia Consularis, provincia Prætoria. Aliquando accipitur pro onere, negotio, munere, partibus, penso, labore, officio. In qua significatione quare ponatur provincia, rationem, quæ sequitur, afferre solent. Quoniam Præfecti ad provincias gubernandas cum officio mitti solebant, factum est etiam, ut ipsi magistratus, et omne onus nobis impositum, provincia appelletur. Ad utranque vero significationem eædem pertinent loquendi formæ.*
Provinciam deposcere. Or. 2. 177.
——— sortiri. Fam. 17. At. 8. Or. 1. 82.. 198..
——— decernere. Or. 2. 217.. Or. 3. 76..
——— dare. Or. 1. 212.. Ph. 1. 52..
——— tradere. Fam. 31.. 60. 121..
Provinciæ præficere. Fam. 26. Præponere. *Ibid.*
Provinciam obtingere. At. 10. Or. 1. 82..
——— obvenire. Or. 1. 112.
——— capere. Teren. Phorm. 1. 2.
——— accipere. Fam. 31.
——— habere. Fam. 17. 31..
——— sustinere. Or. 3. 51. Suscipere. *Ibid.*
——— obtinere. Fam. 10. 119. Or. 2. 162. Or. 3. 156..
Provinciæ præesse. Fam. 17. 26. 33.. 40. 59. Or. 1. 276.
In provincia versari. Or. 1. 175.. At. 296.
Provinciam administrare. Fam. 243..
——— obire. Or. 2. 73.
——— conservare. Fam. 24.. 247..
——— prorogare. At. 69. 73.
——— deponere. Fam. 60. Or. 3. 90.
——— finire. At. 120.
Provinciæ succedere. Fam. 185. 217.
PROVOCATIO. *Proprie ad majores potentioresque, quorum ope atque gratia indigemus, pertinet provocatio: et nescio quid majus habet, quam appellatio.*
Provocationem dare. Rh. 126.. Or. 3. 157.
——— esse alicui ab aliquo ad aliquem. Ph. 2. 185.
PRUDENTIA *est calliditas, quæ ratione quadam potest delectum habere bonorum, et malorum.*
Prudentiam adhibere. 12. Att. ep. 4.

Prudentiam habere. Ph. 3. 23.
PUBLICUS. Publicum *idem est, quod commune, vel quod non est privatum alicujus. Hinc* Respublica *dicta est, res populi. Et* publica vectigalia, *ex quibus vectigal Fiscus capit; quale est vectigal portus, vel venalium rerum, item salinarum, et metallorum, et piscariarum. Hinc dictum etiam* publicum consilium *pro Senatu. Hinc etiam appellata* publica fides. *Hinc* publica verba. *Hinc* publica pecunia. *In neutro genere aliquando significat vectigal: unde et* Publicani *dicti sunt. Præterea non vulgaris est elegantiæ locutio apud Latinos, cum ponunt* publicum *in neutro genere pro conspectu publico.*
In publicum prodire. At. 125. . Or. 1. 92. .
Publico frui. Or. 3. 71. .
——— carere. Or. 2. 255. . Or. 3. 105.
In publicum. Or. 2. 68. . *vel* in publico proponere. At. 123.
PUDICITIA *pro pudore accipi solet; sed maxime corporis est: cui opponitur libido, vel luxuria.*
Pudicitiam expugnare. Or. 3. 47. .
——— eripere. Or. 3. 103.
Pudicitiæ parcere. Or. 2. 92. Or. 3. 46. .
PUDOR *pro verecundia, ingenuitate, vel modestia ponitur.*
Pudorem esse in aliquo. Rh. 95. .
Pudori esse. Liv. l. 34. c. 58.
Pudorem dimittere. Fam. 74. . Tueri. Plin. l. 5. ep. 1.
PUER. *Pueri appellatio tres significationes habet. Unam, cum omnes servos pueros appellamus. Alteram, cum puerum contrario nomine puellæ dicimus. Tertiam, cum ætatem puerilem demonstramus.*
Ex pueris excedere. Or. 2. 186.
A puero. *Id est ab ineunte ætate.* Rh. 85. 175. Fam. 210. .
PUERITIA *est primum tempus ætatis, primus actus vitæ.*
A pueritia. Fam. 8. . 52. 65. Ph. 3. 130. . vel *a* prima pueritia. *Id est a parvis, vel a teneris.*
PUGNA *aliquando verborum est, et controversiæ, ut pugnare. Aliquando vero tota ad bellum pertinet; et significat prælium, vel conflictum.*
Pugnæ diem constituere. Cæs. de B. G. lib. 3.
——— locum quærere. Sal. in Jugurt.
Ad pugnam evocare. Cæs. de B. G.
——— elicere. Liv. Dec. 3.
Pugnæ potestatem. Liv. Dec. 3. *vel* copiam facere. Salust. in Jugurt. Pugnam inire. Quintil. l. 5. c 12.
Pugnam ciere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
——— capessere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
Ad pugnam procedere. Liv. Dec. 1. lib. 5.
In pugnam procurrere. Liv. Dec. 3.
Pugnam conserere. Liv. Dec. 4. lib. 2.
——— facere. Salust. in Jugurt.
——— committere. Or. 2. 112. 132.
Pugnam pugnare. Or. 2. 132.
Pugna decertare. Cæs. de B. G. lib. 3.
Pugnam extendere. Liv. Dec. 3. lib. 7.
——— laxare. Liv. Dec. 3.
——— remittere. Salust. in Jug.
——— inclinari. Liv. Dec. 3.
——— senescere. Liv. Dec. 1. lib. 5.
——— dirimere. Liv. Dec. 3.
——— detrectare. *Ib.*
——— extrahere. *Ib.*
A pugna prohibere. Cæs de B. G. lib. 4.
——— continere. Liv. Dec. 3.
Pugnam restituere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— iterare. Liv. Dec. 1. lib. 6.
PUGNUS.
Pugnum facere. *Id est digitos comprimere.* Rh. 207. Ph. 1. 36. .
Pugnis contendere. Ph. 2. 120.
——— certare. Ph. 1. 243. .
——— conscindere. Or. 1. 159. .
PULCHRITUDO *est apta figura membrorum cum coloris quadam suavitate. Non tamen humano corpori solum convenit; sed rerum etiam aliarum est.*
Pulchritudinem habere. Rh. 159. .
Pulchritudine eximia esse. Ph. 2. 91.
PULLUS *est tener volucris. Præterea* pullos *vocamus parvos fœtus quorumcunque animalium; ut* pullos Asini, pullos Ranarum. *Ac* pullos arborum *quoque Latini non absurde dicunt.*
Pullos ex ovis excludere. Ph. 2. 50. . 52.
——— oriri. Ph. 2. 50.
——— cavea liberare. Ph. 2. 27. .
PUNCTUM *est quid individuum, quod neque longitudinem, neque latitudinem, neque altitudinem habet.* Temporis punctum *dicimus, pro horæ momento. Ponunt etiam Latini* punctum *pro suffragio, et favore; quoniam Veteres suffragia non scribebant, sed puncto notabant.*
Puncta ferre. *Id est suffragia habere.* Or. 2. 270. .
——— detrahere. *Cic. pro Muræn.* Recordor, quantum hæ quæstiones in Senatu habitæ punctorum nobis detraxerint. Or. 2. 141.
Puncto temporis aliquid fieri. Or. 2. 119. Ph. 2. 182.
Ad punctum temporis item aliquid fieri. Ph. 1. 165. . Or. 3. 166.
PUPPIS *est posterior pars navis.*.
Puppim, et proram esse. *Cic.* Mihi prora, et puppis fuit a me tui dimittendi, ut rationes meas explicares. *Prora itaque et puppi summam consilii nostri significamus: propterea quod a prora et puppi, tanquam a capite et calce, pendeat tota navis.* Fam. 266.
Sedere in puppi, et clavum tenere. 9. Fam. ep. 15.

Q

QUADRUM *est, quod rectas atque æquales lineas quatuor, et quatuor rectos angulos habet.*

In quadrum redigere. *Id est æqualiter fundere, et suo numero servato æqualiter disponere: forma enim quadrata nulla est ex parte neque longior, neque brevior. Cic. in Orat.* Quin redigeret omnes fere in quadrum numerumque sententias. Rh. 217. 220.

QUÆSITOR *dicitur, qui quæstioni præest, qui judicium exercet rerum capitalium, vel de repetundis. Hic quæsitor sedebat pro tribunali, Judices autem in subselliis; omniaque ferme in potestate habebat.*

Quæsitorem edere. Or. 2. 267. .

QUÆSTIO. Quærere *quemadmodum et extra forum, et in foro est, ita etiam* quæstio *vel forensis est, vel extra forum.*

Cum forensis est.

A FORENSI *quærendi significatione* quæstio *pro judicio publico accipitur: inde* judex quæstionis *dicebatur, idem qui et* quæsitor, *qui judiciis publicis præerat. Id vero diligenter observandum est,* quæstionem *etiam in judiciali materia dupliciter accipi; altero modo, quo dicimus multas quæstiones habere controversiam; quo etiam minores omnes complectimur: altero, quo significamus summam illam, in qua causa vertitur. Ex qua nascitur status, an factum sit; an recte factum sit.*

Quæstionem postulare. *Liv. Dec. 1. lib. 2.* Postulare quæstionem *ejus est, qui injuriam sibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertineat.*

In quæstionem postulare. Or. 1. 31. Or. 2. 56.

Quæstionem ferre *est ad Senatum referre, ut de vindicando scelere extra ordinem S. C. fiat, et in judicium res deducatur.* Or. 3. 107. .

——— decernere. Or. 3. 105. Ph. 1. 75. . *vel* constituere. Rh. 174. Or. 2. 56. *Duæ hæ loquendi formæ nihil inter se plane differunt. Estque decernere, vel constituere quæstionem, statuere, ut quæratur de crimine, ut in reos animadvertatur.*

——— habere. Haberi quæstio *dicitur, cum res quæritur, et crimen vindicatur.* Rh. 124. Or. 1. 31. . Or. 2. 54. . 56.

——— exercere. Ph. 1. 75. .

Quæstioni præesse. Or. 1. 20. Or. 2. 36,

Quæstione perterreri. Ph. 3. 103. .

Extra forum.

QUÆSTIO *extra forum ponitur pro dubitatione, disputatione, vel disceptatione.*

In quæstionem vocare. Rh. 154. .

Quæstionem afferre. Rh. 203.

——— ponere. Rh. 93. .

——— habere *ad rem etiam forensem pertinet, ut ante exposuimus: sed ibi active solum ponitur, et totum ad personas conversum est. Hic autem et active, et passive sonat. Nam dicitur res* quæstionem habere, *quæ dubia est, et de qua quæritur.* Rh. 203. Habemus *etiam* quæstionem *de eo, quod est controversum.* Ph. 1. 128.

Quæstionem tractare. Ph. 1. 3.

In quæstionem venire. Quint. lib. . cap. 3,

In quæstione esse. Plin. lib. 10. cap. 22.

Quæstionem dissolvere. At. 103. .

QUÆSTUS, us, ui, *est lucrum, vel merces, vel compendium.*

Quæstum comparare. Or. 1. 274.

Quæstui habere. Ph. 3. 49. .

Quæstum facere. Fam. 251. Or. 1. 114. , 171. . 171. 264. .

In quæstu aliquid esse. Or. 3. 98.

QUARTANA *dicitur febris, quæ quarto quoque die novam accessionem habet, et ingravescit, ac sævit.*

Quartanam excutere. Plin. lib. 20. cap. 7.

——— leviorem accedere. At. 100,

——— ab aliquo decedere. *Ib.*

QUERELA *est querimonia, vel conquestio.*

Querelam habere *res dicitur, et persona. Res cum ex ea querela nasci potest.* Fam. 161, *Persona, cum queritur de injuria, vel molestia aliqua.* At. 299. .

A querelis abducere. At. 136. .

QUIES *est curæ laxamentum, cessatio, animi tranquillitas, vel remissio. Ponitur etiam pro somno. Tu vero ne cura, quam Grammatici differentiam inter* quietem, *et* tranquillitatem *ponunt, scilicet ut* quies *sit corporis,* tranquillitas *vero animi: ea enim falsa est, et ridicula, neque ullo modo a Latinis observatur; et indifferenter* quies *tam animi est, quam corporis, ac pro omni cessatione accipitur.*

Quietem dare. At. 35.

Ad quietem revocare. Or. 2. 11. ,

Quietem capere. At. 147.

Quiete uti. Ph. 3. 21.

Pro somno.

Ad quietem ire. Ph. 2. 93,

Quieti se tradere. *Ib.*

Secundum quietem. Ph. 2. 89. . *vel* in quiete aliquid alicui videri. Ph. 2. 91. . *vel* per quietem offerri. Tac. 4. Hist. c. 83.

In quiete aliquid audire. Ph. 3. 98.

Quietem studiis impetrare. Quintil. l. 1, procem,

R

RADIX *tam in arbore, quam in alia quavis planta, est id, quo alimentum a terra attrahitur: dicta, ut quibusdam placet, quod sæpe effossa terra parumper radatur, ut arbor fruticescat. Cujus partes circunquaque adhærentes, quibus, veluti lacertis, nititur, et terram undique comprehendit, vocantur* capillamenta, *Hoc nomine crebro translate utuntur Latini tum Oratores, tum Historiographi. Apud Historiographos persæpe legas fontem, vel amnem ab alicujus montis* radicibus *oriri; vel castra ad* radices *alicujus montis posita: id est, ad pedem montis, ut vulgus loquitur. Apud Oratores vero dici videas radicem mali, seditionis, et rerum similium.*

Radicem capere. Plin. l. 17. cap. 17.
——— agere. Ph. 3. 41.
——— mittere. Col. l. 5. cap. 10.
——— altam habere. At. 287. .
——— circunfodere. Plin. lib. 17. cap. 24.
——— subarare. *Ib.*
——— luxare. *Ib.*

RAMUS. Rami *sunt veluti quædam arborum brachia.*

Ramum defringere. Or. 1. 296. .

RAPINA *ad rem refertur; et est ablatio rei.*

Rapinam fieri. Fam. 138.

Rapinas cogitare. 12. Fam. ep. 12.

RATIO. *Ponitur ratio pro communi prudentia, et eo sensu, quo a beluis distamus. Ponitur etiam pro modo, instituto, argumento, causa. Interdum quoque pro eo est, quod Linguæ Latinæ ignari vocant* computum.

Ratio pro communi prudentia.

Rationis participem esse. Ph. 3. 3.

Rationem habere. *Id est rationis participem esse.* Ph. 2. 172. .

Ratione uti. Rh. 226. .

Rationi locum dare. Or. 1. 9. .

Rationi obedire. Ph. 3. 16.

Ad rationem revocare. Or. 2. 216.
——— redire. Quint. lib. 6. cap. 1.

Ratio pro commodo.

Rationibus providere. Fam. 31. .
——— prospicere. *Ib.*
——— consulere. *Ib.*
——— conducere. Fam. 16.

Ratio pro respectu, ut ita dicam.

Rationem habere, ut. Fam. 33.
——— habere rei alicujus, *idem est, quod consulere, et prospicere.* Fam. 4. . 7. . 8. . 13. . 15. . *Refertur etiam ad personam; quod sæpe in Magistratuum et honorum ordinatione versatur. Et dicebatur apud Romanos* ratio alicujus haberi, *cum absens secundum præsentem tractabatur: id est, cum in Comitiis perinde absentium ratio habebatur, ac si præsentes in honorum petitione fuissent.* Fam. 83. . 118. . At. 276. *Si vero absolute, id est sine genitivo, ponatur hæc locutio, idem tunc est, quod considerare, videre, cogitare, constituere.* Phil. 3. 113. Fam. 35.

Rationem habere cum. *Id est agere. Cic. ad Att.* 2. Nunc vero quoniam, quæ putavi præclara esse, expertus sum, quam essent inania, cum omnibus musis rationem habere cogito. *Att.* 25. . *Or.* 3. 242. . *Idem de Senect.* Habent rationem cum terra. *Ph.* 3. 87. .
——— ducere. *Pro habere.* Fam. 96. . 103. 114. .
——— inire. *Id est consilio inito, modum viamque rei alicujus faciendæ reperire.* Fam. 75. 216. At. 191. 225. . Or. 1. 171. .

Ratio pro causa, probatione, vel argumentationis summa.

Nihil nisi summa ratione facere. Fam. 28. At. 127. . Or. 2. 259.

Rationem habere. *Cic. Famil.* 4. Nunc non modo agendi rationem nullam habeo, sed ne cogitandi quidem. Ph. 2. 83. . Or. 1. 131. .
——— colligere. Fam. 70.
——— concludere. Ph. 1. 53. Ph. 2. 113. .
——— adhibere. Rh. 188. .
——— exponere. Fam. 68. Or. 3. 44. .
vel explicare. Fam. 19.
——— afferre. Fam. 57. 86. .
——— reddere. Rh. 90. 214. . Fam. 147. Or. 1. 3. 114.
——— ostendere. Or. 2. 31. .
——— probare alicui. Or. 2. 124. .

Ratio pro eo, quod vulgo dicunt computum.

Rationes putare. At. 60. . *Putantur rationes, cum summa colligitur. Inde* perputatæ rationes, *id est exacte discussæ.*
——— conferre. Fam. 75. At. 83.

Rationem subducere. *Id est computum facere.* Fam. 12. Ph. 2. 74.

Rationum summa quadrans. Or. 1. 95. *dicitur, in qua nihil excurrit, et in qua nulla sunt reliqua; id est cum æqualis est summa accepti ac expensi. Illi contraria est* summa excurrens.

Rationes tractare. At. 99. .
——— conficere. Fam. 28. 75. At. 96. .
——— referre *ad Ærarium Quæstores, et reliqui Magistratus dicebantur, pro eo, quod nunc* computum reddere *dicunt. Imperatores quoque exercituum ex provinciis, quas obtinuerant, decedentes, rationes suas ad Ærarium referebant.* Fam. 28. 74. . Rh. 244. . Or. 1. 83. 96.
——— edere. *Id est referre.* At. 75. 102. .
——— deponere. Fam. 28. 75. At. 96. .

Ratio pro commercio, vel societate.

Rationem esse alicui cum aliquo. Or. 1. 13. . Or. 3. 194.
——— intercedere alicui cum aliquo. Or. 1. 51. .
——— habere cum aliquo. Or. 1. 146. . Or. 3. 48.
——— contrahere cum aliquo. Or. 2. 177. .

RATUS. Ratum *nobis est, quod probamus;* irritum, *quod improbamus. Utrunque rei omni generaliter convenit, et pro firmo ponitur; sed separatim ad nonnulla eleganter quadrat, ut ad testamentorum et contractuum approbationem, vel improbationem.*

Rato tempore aliquid fieri. *Id est stato, vel certo.* 2. de Div. c. 7.

Ratum habere. 14. At. ep. 21.
——— facere. Divin. c. 39.
——— esse aliquid alicui. Ter. Hecyr. 4. 1. 30.

REBELLIO. Rebellare *dicuntur, qui movent bellum in eum, cujus dictioni subjecti sunt: vel qui in fide non permanent, et jussis Magistratuum repugnant. Unde* rebellio *pro repugnantia, et defectione a fide, quæ præstanda erat.*

Rebellionem facere. Cæs. de B. G. lib. 3.
RECEPTACULUM *est perfugium.*
——— aliquod alicui patere. Or. 1. 109..
——— esse. Or. 1. 247.. Or. 3. 81..
RECEPTUS, us, ui, *est ipse recipiendi actus; vel est locus, in quem se tuto recipit exercitus, et ubi sine periculo hostem expectare potest.*
Receptui canere. *Id est tuba e prælio exercitum revocare. Translate miram habet elegantiam hæc locutio.* Or. 3. 241. Ph. 1. 141.
——— signum dare. Liv. Dec. 1. lib. 2.
Receptum habere. Fam. 150.
RECONCILIATIO *est reditus in gratiam: quæ post alienationem fieri solet.*
Reconciliationem gratiæ fieri. Or. 2. 256.
RECORDATIO *est memoria.*
Recordationem dare. Fam. 70.
——— repetere. Rh. 85.
——— habere. At. 88..
Recordatione frui. Ph. 3. 98..
RECUSATIO *est declinatio.*
Sine aliqua recusatione aliquid suscipere. Or. 2. 111.. *vel* facere. Or. 3.. 211.
Recusationem habere. *Habet res recusationem, quæ nobis causam recusandi dare potest. Cic. de Leg.* Pœna violatæ religionis justam recusationem non habet. Ph. 2. 178.
REDITUS *est reversio.*
Reditum aperire. Fam. 89..
——— conficere. Fam. 132.. At. 52..
——— patere. Ph. 3. 98.
——— intercedere. Fam. 14..
——— confirmare. Fam. 7..
Reditu prohibere. Or. 3. 220.
Reditum impedire. Fam. 7..
REDUX *dicitur, qui a periculis in tutum; vel ab exilio, sive captivitate reducitur in patriam. Ponitur etiam simpliciter pro redeunte.*
Reducem facere in lucem. Ter. Hec. 5. 4.
——— patriam. Ter. Heaut. 2. 4.
REFUGIUM *est perfugium, portus, præsidium, arx.*
Aliquid esse refugium alicujus. *Cic. in Offic.* Nationum portus erat, et refugium Senatus. Ph. 3. 38.
REGIO *est ora, vel plaga. Dicuntur etiam* regiones *majores urbis partes. Accipiuntur quoque* regiones *pro finibus, et terminis.*
Regionibus officii se continere. 2. Agr. c. 35.
Spatium regionibus circumscribi. Pro Arch. c. 11.
E regione *tanquam adverbium ponitur, pro, in conspectu, vel quasi rectis lineis.* Rh. 224.. At. 318. Or. 2. 255..
REGNUM *est Regis dominatus, vel dominatio. Ponitur etiam pro celebritate singulari.*
Regnum appetere. Ph. 3. 103. Or. 2. 233. Or. 3. 115. 182.
——— deferre. Or. 3. 177.
——— dare. Or. 3. 115.
——— occupare. Ph. 3. 89. 104. Or. 2. 172. Or. 3. 197..
Regni potiri. Fam. 7.
Regnum possidere. Sen. Her. fur.
——— obtinere. Fam. 244..
In. Rh. 88.. Or. 1. 213.. *vel* sub regno alicujus esse. At. 106.
Regno pellere. Liv. Dec. 1. lib. 1. *vel* expellere. Cæs. de B. C. lib. 3.
Regnum adimere. Or. 3. 115.
Regno spoliare. Ph. 2. 86.
In Regnum restituere. Fam. 7.
——— redire. Fam. 7.
REGULA, *cum proprie accipitur, significat normam, qua lineæ diriguntur. Cum translate, usurpatur pro lege, vel exemplo.*
Ad regulam virtutis dirigere. Rh. 160.. 245. Ph. 1. 22.
Regulam habere, *qua aliquid metiaris.* Rh. 178. Ph. 1. 15.
REJECTIO *est ipse rejiciendi actus, ut* rejectio Judicum.
Rejectionem facere. Or. 1. 69..
——— interponere. Or. 2. 185.
RELIGIO *est, quæ superioris cujusdam naturæ, quam divinam vocant, curam cerimoniamque affert. Est etiam Latine loquentibus id, quod vulgo debitum officii, hoc est, justam muneris functionem appellant. Vel pro eo ponitur, quod vulgo dicitur conscientiæ scrupulus, aut conscientia recta, vel fides. Accipitur præterea pro metu, vel sollicitudine anxia.*
Religionem offerre. *Id est scrupulum.* Fam. 151. Or. 2. 82.
——— afferre. Or. 1. 218.
——— inferre. Or. 1. 234.
——— inducere. Or. 3. 155.
——— interponere. Fam. 7. Or. 3. 90..
——— adhibere. Rh. 192.
——— injicere. Or. 1. 303..
In religionem vertere. Liv. Dec. 3. lib. 6.
——— trahere. Liv. Dec. 1. lib. 5.
Religione implicare. Or. 2. 234.
——— obstringere. At. 201.. Or. 1. 227. 242..
——— obligare. Or. 2. 234.
——— religare. Or. 2. 238.
——— impedire. Fam. 56. Or. 1. 228..
In religionem venire *res dicitur, cum religiosa esse putatur, et sancta: hoc est quæ religiose tractanda est.* Ph. 2. 28.
Religionem habere. *Habet res religionem, quæ in religionem venit.* Or. 2. 124. 238..
——— possidere. *Idest religionem habere.* Or. 1. 29.
——— suscipere. Or. 2. 234.. Or. 1. 227.
Religione tangi. Liv. Dec. 1. lib. 1.
Religioni aliquid habere. *Idest vereri.* Ph. 2. 96..

Religionem esse, *pro eo ponunt Latini, quod vulgo dicunt, facere conscientiam. Tit. Livius l. 5. c. 40.* Ubi nunc despui religio est.
——— esse alicui. Or. 2. 114.
——— colere. Or. 2. 148. 276..
Religioni servire. Rh. 199.
Religionem polluere. Or. 2. 238.
——— violare. Or. 1. 218.
A religione declinare. Or. 1. 148.
Religionem expiare. Or. 2. 245..
A religione deducere. Or. 1. 202..
Religionem eripere. Or. 2. 234.
——— eximere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
Religione solvere. Or. 1. 304.
——— exsolvere. *Idest scrupulum adimere.* Liv. Dec. 1. l. 9.
——— liberare. Or. 2. 114.
Religionem tollere. Ph. 2. 139.
——— delere. Ph. 2. 81..
Reliquiæ *a Latinis ponuntur pro vestigiis; vel pro eo generaliter, quod superest.*
Reliquias magnas cœnarum fieri. *Cic. Fam.* 9. Non eas cœnas quæro, ut reliquiæ magnæ fiant. Fam. 136.. 150.
——— hostium persequi. At. 174..
——— vitæ lacerare. Or. 1. 9.
——— alicujus mortui dissipare. Ph. 2. 181.
In pristinæ fortunæ miseriis, et afflictis reliquiis jacere. Or. 2. 167.
Reliquus. Reliquum *dicitur quicquid restat, vel superest ex re jam cœpta, sive in sermone, sive in actione, sive in persona consistat. Ponitur etiam pro futuro.*
Reliquum facere. *Cic. in Verr.* Quibus iste nihil reliqui fecerat. *Idest nihil reliquerat.* Or. 1. 147.. 179. Fam. 45. At. 42..
——— habere. Fam. 234.. At. 94.
——— est, *pro sequitur, vel restat.* Fam. 109.. 136.
De reliquo, *pro, quod reliquum est, vel quod ad reliquum pertinet.* Rh. 93. Fam. 93. At. 260.
Remedium *est medicina, vel medicamentum. Translate pro ope, vel auxilio ponitur.*
——— quærere ad aliquam rem. Or. 2. 23.
——— invenire suo malo. Or. 3. 251..
——— comparare. Or. 1. 240..
——— adhibere. At. 326.
——— habere. Ph. 2. 51.
——— esse alicui. Fam. 71. Or. 1. 56.. 66.
——— effundere. *Cic. ad Att.* 2. Qui omnia Reip. remedia effuderunt. At. 28.
Remex *dicitur, qui remos agit; vel qui remigandi ministerio mancipatus est; vel qui scalmo hæret; idest labro navis, ubi remi adnexi sunt.*
Remiges imperare. Or. 2. 152.
——— exigere. Or. 1. 217..
Remigum delectum habere. Fam. 189..
Remissio *est relaxatio, vel dissolutio.*
Ad remissionem animi, ludumque descendere. Rh. 110..
Remissionem pœnæ ab aliquo obtinere. Or. 2. 121.
Remus *instrumentum est, quo naves aguntur.*
Remum inflectere. Ph. 1. 6.
Remos detergere. *Idest collidere, vel confringere.* Cæs. de B. C. lib. 1.
Remis velisque. *Idest omnibus nervis, totis viribus.* Ph. 1. 195.
Renovatio *est instauratio.*
Renovationem fieri rei alicujus. Ph. 2. 49.
Repagulum *pro obice poni potest.*
Repagula convellere. Or. 1. 222.
——— perfringere. Or. 1. 243..
Reprehensio *est vituperatio. Quod nomen tam passivæ, quam activæ significationis esse videtur.*
Reprehensionem habere. *Dicitur reprehensionem habere, quod potest reprehendi.* Fam. 11.
In reprehensionem incurrere. Ph. 1. 49.
Reprehensionem fugere. At. 156.
A reprehensione abesse. Fam. 157.
Reprehensione carere. Ph. 3. 29.
Repulsa *dicitur, cum aliquis in petendis Magistratibus, et honoribus, quod ambit, non obtinet, neque Magistratum assequitur.*
Repulsam afferre. *Idest causam esse repulsæ.* Ph. 3. 45.
——— ferre. *Idest in suffragiis præteriri.* Rh. 134.. At. 78.. Or. 3. 234.. Ph. 1. 328..
——— accipere. Or. 2. 268..
——— referre. Ph. 3. 28.
——— pati. *Latinum multi esse negant; quod tamen Latinum est, nisi Poetarum auctoritatem negligas.* Ovid. Met. 2.

> Denique, quicquid habet dives, circumspice, Mundus:
> Deque tot, ac tantis Cœli, Terræque, Marisque
> Posce bonis aliquid: nullam patiere repulsam.

Requies *idem est quod* quies, *scilicet curæ laxamentum, cessatio, animi remissio, vel tranquillitas.*
Requiem quærere. Fam. 70.. Ph. 3. 33..
——— afferre. Ph. 1. 137..
——— habere. At. 16.
Res *nomen est generale, quod pro suarum significationum varietate cum multis substantivis, adjectivis, et verbis jungitur, ita certe diverse, ut vix locutiones commode distinguere possimus. Nos tamen aliquantum rem tam implicatam evolvemus.*
Res pro negotio, vel rerum statu.
Res magna. Rh. 43.. Or. 2. 74. Ph. 1. 178.
— luculenta. At. 64.
— operosa. At. 326.
— plurimi otii. *Id est in qua explicanda multo otio opus est.* At. 63..
Rerum natura. Fam. 82. 84. At. 32..

Rerum cursus. Fam. 46..
——— status. Fam. 120.. 186. At. 36..
——— tumor. At. 224.
——— gravitas. At. 279.
——— asperitas. Rh. 85.
——— varietas. Fam. 21.. 249.
——— perturbatio. Fam. 5. 48.. 78. At. 263.
——— confusio. Fam. 48.. 84..
——— turba. Fam. 84..
——— motus. At. 323.
Res perturbatæ. Fam. 83.
—— conversæ. Fam. 15.. At. 131..
—— turbulentæ. Fam. 126. At. 91. Rh. 202..
—— dubiæ. Fam. 86.. At. 163..
—— incommodæ. Fam. 81. Or. 2. 52.
—— adversæ. Fam. 58. 84.. Or. 2. 181.
—— deteriores. At. 6..
—— calamitosæ. Or. 2. 132.
—— periculosæ. Fam. 90..
—— desperatæ. Fam. 86.. 108.
—— contractæ. Fam. 109..
—— perditæ. Fam. 78.. 184. Or. 1. 302..
—— eversæ. Fam. 93..
Rerum interitus. Fam. 78.
——— occasus. Or. 2. 173. Or. 3. 83.
Res salvæ. Fam. 45.. 109..
—— integræ. Fam. 14.. At. 83.. Or. 2. 112. Ph. 3. 50..
—— bonæ. Fam. 184. At. 192.. *vel* optimæ. Fam. 48.
—— secundæ. Fam. 56.. 58. 70. 89..
—— florentes. Fam. 64.
—— amplissimæ. Fam. 59..
Rem ad aliquem deferre. Fam. 2.
——— alicui committere. Fam. 204..
——— suscipere. Fam. 67. Rh. 118.
——— procurare. At. 85.
Rebus cautionem adhibere. At. 19.
Res movere. At. 308.
—— agere. Fam. 2. 22.. 31. 33.
—— alias agere. *Isto loquendi modo utebantur Latini, cum rei supervacaneæ operam dari significabant; vel, cum aliquid non præsenti animo audiri designabant.* *Cic.* Ita furebat, ut mirarer, tam alias res agere populum, ut esset insano inter disertos locus. *Rh.* 186. *Idem:* Usque eo animadverti Judices jocari, atque alias res agere, antequam Chrysogonum nominavi. *Id est ita oscitanter ad causam attentos, ut alias res agere viderentur.* Or. 1. 28.
—— gerere. *Unde* res gestæ *passim apud Latinos Scriptores.* Fam. 7.. 9.. 10. 45.
Rem in locum adducere. At. 273. *vel* deducere. *Id est statum.* Fam. 46.. 260.
——— adducere in discrimen. Or. 3. 189. 209..
——— habere se. Fam. 33. 46.
——— esse loco. *Id est statu.* Ph. 2. 180..
————— in integro. Rh. 144. Fam. 23. 76. Or. 1. 128..
——— ire, *pro expediri.* At. 231. 235.. Ph. 3. 104..

Rem tenere. *Id est obtinere.* Fam. 2..
——— obtinere. Fam. 63.
——— inclinari. Fam. 2.. At. 162.
——— confici. Fam. 25.. 86.. 89. 245.
——— differre. Fam. 151. 153. At. 217. Or. 3. 71..
——— extrahere. Fam. 4. At. 307..
——— procrastinare. Or. 1. 22.. 233..
——— rejicere. Fam. 63.
——— refrigescere. At. 18. 327..
——— abjicere. At. 101..

Res pro facultatibus, utilitate, pecunia, patrimonio, et similibus.

Res familiaris. Fam. 53. 132.. Ph. 117.. At. 289.
—— domestica. Fam. 58.. Or. 3. 46.
—— militaris. Fam. 25.. Rh. 95.. 102. Or. 2. 9.
—— pecuniaria. Or. 2. 59. At. 292. Or. 1. 2..
—— frumentaria. At. 118. 289.
—— pecuaria. Or. 1. 2..
Rei familiari dare operam. Ter. Adel. 1. 2.
Rem quærere. Ph. 3. 124..
——— familiarem augere. Or. 3. 128..
————————— amplificare. Ph. 3. 6.
——— facere. Teren. Adelph. 2. 2.
——— nasci. Teren. Hec. 5. 2.
——— adolescere. *Id est augeri.* Salust.
In rem suam convertere. Or. 1. 37. 42.. Ph. 3. 9.
Rerum suarum satagere. Teren. Heaut. 2. 1.
Rebus suis providere. Fam. 172.
In rem esse. *Id est utile esse.* Teren. Hec. 1.. 2.
Ex re esse. *Id est ex usu, vel utilitate.* Fam. 72.
Rem familiarem diminui. Fam. 180.
Re familiari comminui. At. 57.
Rei familiaris naufragia. Fam. 10..
Rem familiarem dissipare. Fam. 53.
————————— conficere. Or. 2. 206.
De re familiari impertiri. Ph. 3. 44.
————————— commodare. Fam. 207. 218.. 219. 223..

Res pro imperio.

Rerum potiri. *Cic.* Prudentissima civitas, dum rerum potiretur, fuisse traditur. Or. 1. 29.. Fam. 9. 73. 123. Or. 2. 108.

Res pro contentione.

Rem esse alicui cum aliquo. *Cic.* Cum hujusmodi portento res mihi fuit. Rh. 194.. Fam. 138.. Or. 1. 32.. Or. 2. 155.

Res pro amore, vel actu venereo.

Rem habere cum aliquo *dicunt Latini honesto loquendi modo, pro conjunctionem veneream cum aliquo habere. Ita enim rerum turpitudinem verbis honestis tegimus; ut,* Liberis operam dare. *Quæ omnia quanquam re ipsa turpia sunt, tamen sic eluta, minus turpiter sonant.* Ter. Eun. 1. 2.
Pro re nata. At. 106.. 111.. *vel* e re nata. Ter. Ad. 3. 1. Pro re nata, *vel* e re nata, *antiquo modo loquendi idem est, quod ut occasio fert.*
Rem divinam facere. *Id est sacris operam*

dare. Cicer. in Verr. Res illum divinas facientem apud eos Deos in suo sacrario prope quotidie vidisti. Or. 1. 203.
Ita res habet: *vel,* res ipsa indicat. *Cic. pro Rosc. Amer.* Ita res habet, Judices. *Or.* 1. 29. *Sal. in Catil.* Possum equidem dicere id, quod res habet. *Terent. Eun.* 4. 4. Quid isti credam? res ipsa indicat.
Res fert. Fam. 7.. Or. 3. 294.
RESPECTUS *per translationem est ratio, vel religio.*
Respectum habere ad aliquid. Or. 204.
RESPONSUM.
——— dare. Or. 1. 243..
——— reddere. Or. 2. 226.
——— ab aliquo auferre. Rh. 105.. *vel* ferre. Or. 2. 101.
RESPUBLICA *est politia, vel communis municipii res.*
Reipublicæ forma. Fam. 43.. At. 92.. Ph. 1. 182..
——— status. Fam. 24. 39. 43.. Or. 2. 179.
——— summa. *Totus scatet hac voce Cicero, Latinique omnes, cum sermonem de Republica habent. Hujus autem nominis ut proprietatem scias, omnino et rationem, et formam, et statum Reipublicæ complectitur.* Fam. 155..
Rempublicam serere. *Idest constituere.* Ph. 1. 154..
——— ædificare. Fam. 127.
——— constituere. *Pro ædificare.* Ph. 3. 48.
——— constituere. *Pro stabilire, vel confirmare.* Fam. 91..
——— amplificare. Or. 2. 13..
——— stabilire. Or. 3. 27.. Ph. 1. 121.
Ad Rempublicam se conferre. Ph. 3. 112.
Rempublicam capessere. Fam. 9. 14.. 15.. At. 257. Rh. 118.. 153.
——— accipere. Or. 2. 199.
——— attingere. Fam. 14. At. 37.
In Rempublicam incumbere. Fam. 143.. 146.
Rempublicam gerere. Fam. 21.. 246. 250. Or. 1. 40..
——— tractare. Fam. 83. Or. 3. 7.
——— administrare. Fam. 16. Or. 1. 240.
——— gubernare. Fam. 15..
——— regere. At. 117. Ph. 1. 28.. Ph. 3. 18..
——— temperare. Ph. 1. 148.
——— sustinere. Or. 2. 124.. 242.
——— tenere. *Pro gubernare.* Fam. 53. 54.
A Republica deficere. Fam. 187. Or. 2. 103.
Rempublicam oppugnare. Or. 3. 24.
——— tenere. *Pro occupare.* Fam. 12.
——— capere. *Pro occupare.* Salust. in Cat.
——— vexare. Ph. 3. 103.
——— perturbare. Ph. 1. 4..
Rempublicam labefactare. Ph. 1. 58.
——— violare. Fam. 13..
——— convellere. Or. 3. 80.
——— opprimere. Fam. 47..
——— profligare. Rh. 143.
——— vastare. Salust.
——— delere. Fam. 252. Or. 2. 204..
——— obruere. Salust.
——— inclinari. Salust.
——— præcipitare. Or. 2. 167. 184.
——— cadere. Fam. 83. *vel* occidere. Fam. 45.. 50..
——— interire. Fam. 79..
——— excitare. Or. 3. 3.
——— erigere. At. 131.
——— continere. Ph. 3. 51.
——— servare. Or. 3. 96. *vel* conservare. Fam. 59. 60..
——— reviviscere. Fam. 49.
——— exurgere. Fam. 187..
REVERENTIA *est honor, quem tam verbis, quam factis alicui adhibemus.*
Reverentiam adhibere. Ph. 3. 20.
——— præstare. Plin. lib. 3. cap. 8.
REVERSIO *profectioni opponitur.*
Reversionem facere. *Cic. de Nat. Deor.* Sol modo accedens, tum autem recedens binas in singulis annis reversiones ab extremo contrarias facit. Ph. 2. 46. Ph. 1. 86.
REUS. Reos *appellant non eos modo, qui arguuntur, sed omnes, quorum de re disceptatur, quorumque res est, etiam si nihil admiserunt. Præterea vocamus* reos *non solum crimini, et culpæ obnoxios, sed honesti, vel voti promissi debitores. Et dicitur aliquis* reus rei alicujus, *vel* de re aliqua.
Reum facere aliquem. Fam. 116.. At. 275.. 123.. Or. 1. 127..
In. Or. 1. 23. 258. *vel* inter reos referre. Or. 3. 171.
Reum citare. Or. 3. 10.. 111.
——— peragere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
——— se supponere. Or. 3. 151..
Ex. Or. 1. 128.. *vel* de reis eximere. 209.
RHEDA *est genus vehiculi.*
In rheda vehi. Or. 3. 196..
——— sedere. At. 77.
RIMA. *Proprie* rimæ *dicuntur exiguæ distantiæ tabularum in juncturis. Unde tractum est, ut omnes fissuræ rimæ dicantur.*
Rimas agere. *Id est findi.* At. 225..
——— invenire. *In tergiversatores dictum, qui nulla in causa tot fidei vinculis astringi possunt, quin aliquid inveniant, quo elabantur.* Plaut. 264.
——— explere *dicuntur Oratores per translationem, cum verba inferciunt, ut pleniorem orationem faciant.* Rh. 220.
RISUS. *Ridendi verbale est, designatque ridendi actum, quovis modo rideamus, vel lætitiæ specie, vel contemptus.*
Risum captare. Ph. 1. 173.
——— quærere. Hor. lib. ep. 7.
——— excitare. Fam. 43.. Ph. 120..
——— movere. Fam. 110.. At. 39..

Risum facere *non uno tantum modo a Latinis dicitur. Nam interdum est idem quod risum excitare, vel movere.* Fam. 119. *Interdum vero significat risum edere.* Or. 1. 205..
In risum convertere. Rh. 209..
Risum edere. At. 312..
Risu corruere. *Ib.*
Risum tenere. Rh. 192.. Or. 1. 161.
Ritus *est mos comprobatus in administrandis sacrificiis. Vel est generaliter ritus mos et approbata consuetudo, quam omnes ratam habent.*
Ritu pecudum vivere. Ph. 3. 102.
Ritus servare. Ph. 2. 175.
Rixa *est verbosa, et jurgii plena contentio.*
Rixam concitare, vel excitare. Catul. Ep. 38.
Ad rixam concire. Or. 1. 287..
Rixam esse alicui cum aliquo. Fam. 140.
Robur *proprie est species quercus durissimæ; ut apud Ciceronem de Divinat.* 2. Quis robur illud cecidit? dolavit? inscripsit? *Ph.* 2. 127.. *Translate vero pro corporis firmitate, vel pro animi fortitudine sumitur, vel rei cujuslibet firmamento.*
——— assumere. Or. 2. 85..
——— accedere. Or. 3. 53.
——— habere. Or. 1. 43.. 297.. Or. 2. 5..
Rogatio *vulgari usu ponitur pro rogato, vel rogatu. Eleganter vero rogationis nomine continetur lex, plebiscitum, et privilegium.*
Rogationem ferre. Rh. 172.. Or. 2. 47. 179.. Or. 3. 61.
——— proferre. At. 207..
——— promulgare. At. 40. Or. 3. 8.
Rogationi intercedere. Rh. 126..
Rogationem antiquare. At. 8.
Rogus. Pyra *est lignorum congeries.* Rogus, *cum ardere cœperit, dicitur.* Bustum *vero jam exustum vocatur.*
Rogum extruere. Ph. 1. 106.
——— facere. Ph. 2. 182.
In rogum inferre. Ph. 2. 77.
——— imponere. Ph. 1. 166.
Rubor. *Proprie sic ruborem ponit Cicero in Oratore:* Fucati medicamenta candoris et ruboris omnia repellantur. Rh. 204.
Translate vero pro pudore ponitur.
Ruborem suum præstare. Rh. 131.
Rudimentum *est prima disciplinarum exercitatio.*
——— ponere *dicitur, qui jam rudis esse desinit, et aliquem progressum habet, cœpitque fieri politior, et instructior.* Or. 3. 272.
Rudis, de, *dicitur impolitus proprie, vel imperfectus. Ad multa tamen transfertur; et per translationem vocant rudem Latini imperitum et indoctum.*
——— rei alicujus. Or. 1. 112. 126. Or. 2. 149.. Or. 3. 13. 64..
——— in re aliqua. Fam. 45.. Rh. 87.. 99. 103. 106..
Rudis, dis, *est virga impolita.*
Rude donare. *Id est missum facere.* Hor. lib. 1. ep. 1.
Rudem accipere *pro dimitti; et* rude donare *pro dimittere, crebro apud idoneos Auctores obvia sunt. Inde ducta metaphora, quod antiquitus Gladiatores, quibus permissum erat a gladiatorio munere cessare,* rude donati *dicebantur. Ea cessatio dabatur virga, quam rudem appellabant. Unde hoc modo dimissi, rudiarii vocabantur. Proinde quicunque a munere quovis in otium restituuntur vel ob ætatem, vel ob imbecillitatem,* rudem accepisse *dicuntur.* Or. 3. 174..
Ruina *ponitur pro pernicie, tempestate, vel procella, aut pro casu, vel excidio. Neque solum domus est, aut ædium, sed rei cujusvis, quæ concidit.*
Ruinam impendere. At. 184.. Or. 2. 100.
Ruinas edere. *Id est inferre. Cic. de Leg.* 1. Si invaserit in hæc, quæ satis scite nobis instructa, et composita videntur, nimias edet ruinas. Ph. 2. 163..
Rumor *a famæ significatione non differt, cum fama accipitur pro dissipato, et disperso sermone, ac dicto quodam populari.*
Rumorem ventos colligere. Or. 2. 33..
——— aucupari. Or. 2. 39. Or. 3. 91..
Rumores excipere. Or. 3. 148.
——— spargere. *Ib.*
——— dissipare. Rh. 7. Or. 3. 260.
Rumorem oriri. At. 185.
——— serpere. Or. 2. 134..
——— afflare. *Cic. ad Att.* 16. Rumoris nescio quid afflaverat, commissione Græcorum frequentiam non fuisse. Att. 252..
——— affluere. At. 323.
——— afferre. Fam. 264.. At. 223. *vel* proferre. Rh. 8.. At. 161.. *vel* perferre. Fam. 22.
——— venire. Fam. 113.
——— esse. Fam. 9.. 112. 119. At. 60.
——— calere. *Pro late dissipari, vel vagari.* Fam. 112.
——— raucum fieri. Fam. 127.
——— extingui. At. 238.

S

Sacerdotium *aliquando est Sacerdotis dignitas: unde dicimus* sacerdotium habere, *vel* sacerdotio præditum esse. *Est etiam* sacerdotium *proventus sacerdotis. Nam apud Romanos ea* sacerdotia *fuerunt, qualia apud Christianos* beneficia *vocantur.* Sacerdotium *autem duo fuerunt genera. Alterum, quod ædis, aut sacelli juris esset a patrefamilias ea ratione erecti dedicatique, ut et sacrorum cura et fructuum ipsius* sacerdotii *perceptio ad solam gentem familiamque suam perpetuis successoribus devolvetur: quæ sacerdotia a priscis gentilitia* beneficia; *a nostris* juris patronatus *appellata sunt. Alterum, quod sacris esset addictum locis, quæ Reipublicæ, aut Principum, aut Pontificum collegii collationis essent.*
Ad Sacerdotium eligere. Or. 2. 213.
Sacerdotium dare. Or. 1. 134.

Sacerdotium mandare. Or. 2. 69. .
——— consequi. Fam. 246. .
In Sacerdotium venire. Or. 2. 220. .
Sacerdotium habere. Or. 1. 134.
Sacerdotio præditum esse. At. 119. . Or. 2. 240. Ph. 2. 99.
Sacerdotium inire. Or. 2. 240. .
Sacerdotio præesse. Or. 1. 234. . Ph. 3. 83.
Sacramentum. *Militiæ tria olim fuerunt genera; quorum primum erat sacramentum, quæ* legitima *dicebatur* militia, *cum singuli milites jurabant. Alius est sacramenti usus; ut, cum dicimus* justo sacramento contendere: *idque ad pœnales lites pertinet; et tunc* sacramentum, *et* sponsio *idem repræsentant. Tu vero sic hoc loco habe, sacramentum poni generaliter pro jurejurando, vel fidei obligatione.*
———. *Cæs. de B. C. lib.* 1. *vel* sacramento dicere. *Liv. Dec.* 1. *lib.* 4. *Harum locutionum idem est sensus, et significatio; constructio tantum varia.* Dicit *enim vel* sacramentum, *vel* sacramento, *qui se militiæ sacramento astringit, solenniter in verba Imperatoris jurans.*
Sacramenta dicere Consuli. Liv. 34. c. 4.
Sacramento teneri. Cæs. de B. C. lib. 2. et Liv. l. 2.
——— rogare aliquem. Quintil. l. 12. c. 2.
——— obligare. Ph. 3. 8. .
——— adigere. Tac. Flor. et alii.
Sacramentum exuere. Tacit. 3. Hist. c. 42.
Sacramento solvi. Liv. Dec. 1. lib. 2.
Sacramenti religione obstringi. Justin. l. 1. c. 9.
Sacrarium, *locus est sacer in templo, in quo sacra reponuntur. Sumitur etiam pro sacello, vel loco sacrato; aut pro larario in ædibus privatis.*
——— facere. Or. 2. 107.
——— constituere. Or. 2. 102.
Sacrificium *est sacrum, res sacra, vel divina.*
——— statuere. Or. 3. 110. Ph. 1. 173.
——— facere. Rh. 169. . At. 7. 238. Or. 1. 223. .
——— factitare. Or. 2. 251.
——— parare. Liv. l. 1. c. 38.
Sacrum *idem est, quod res sacra, res divina, vel sacrificium, vel omne, quod Deorum habetur.*
Sacris initiari. Ph. 2. 173. . 177.
Sacra curare. Or. 3. 66.
—— facere. Or. 3. 66.
—— conficere. Or. 3. 66. Ph. 2. 71.
—— colere. Or. 2. 234. .
—— violare. Or. 3. 274. .
—— polluere. Or. 1. 233. 274. .
Sævitia *est crudelitas vel ferocitas.*
Sævitiam adhibere in aliquem. Ph. 3. 37. .
Sagitta *est jaculi genus, quod arcu emittitur.*
Sagittis aliquem configere. Ph. 1. 22. .
Sagum *est vestis index belli, ut toga pacis.*
Ad saga ire. Or. 3. 258. .
Saga sumere. Or. 3. 200. . Or. 1. 154. .
In sagis civitatem esse. Or. 3. 220.
Salum *mare dicitur a sapore salis. Pro jactatione accipere etiam videtur aliquando Cæsar.*
In salo stare, *vel* esse. *Cum anchoræ jactæ erant procul a portu, naves dicebantur in salo stare, vel esse, vel commorari.* Cæs. de B. C. lib. 5.
Salo navigare. 3. Tusc. c. 28.
In salo navem tenere in anchoris. Nepos in Them.
Salo nauseaque confectus. Cæs. 3. B. C. c. 28.
Salus *idem est, quod incolumitas: opponiturque exitio, vel perniciei.*
Salutem agi. Or. 2. 5.
——— petere. Fam. 78. . Or. 2. 130. .
——— deserere. Fam. 8. Or. 2. 205. .
Saluti deesse. Fam. 73. 83. .
Salutem affligere. Fam. 6.
Salutis rationem habere. Fam. 13. . *vel* ducere. Fam. 96. .
Saluti consulere. Fam. 58. At. 34. *vel* servire. At. 295.
Ad salutem vocare. Rh. 111.
——— reducere. Or. 2. 201.
Saluti esse. Rh. 127. 165.
Salutem ferre. Ph. 1. 89. . *vel* afferre. Fam. 47.
——— dare. Rh. 87. At. 179. 395. Or. 1. 139. . Ph. 2. 78.
——— reddere. Or. 2. 228.
——— restituere. Fam. 42. Or. 2. 228.
——— ab aliquo accipere. Or. 2. 240. .
——— recuperare. Fam. 235. .
——— retinere. Fam. 52. . 93. .
——— desperare. Ph. 3. 113.
Salus, cum est salutantis.
Salus aliquando pro salutis denunciatione ponitur, cum salutem ei precamur, ad quem litteras mittimus: vel cum in alicujus litteris salutem cupium nostris verbis ascribi jubemus.
Salutem dicere. Fam. 233. At. 73. *Transfertur aliquando hoc loquendi genus, poniturque in malam partem pro relinquere, vel refugere. Cic. Fam.* 7. Ego vero multam salutem et foro dicam, et curiæ. Fam. 111.
——— nunciare. Fam. 102. At. 60. .
——— impertire. At. 29. .
——— ascribere. At. 80. .
——— mittere. At. 253.
——— referre. *Ib.*
Salutatio *est ipse actus salutandi.*
Salutationi se dare. Fam. 108. .
Salutationem facere. *Ib.*
Salutationibus tempus consumere. Ph. 2. 195.
Salutationem defluere. Fam. 139.
Sanguis *proprie est humor in venis contentus. Per translationem modo ponitur pro vigore; modo pro affinitate; modo pro substantia.*

Sanguinem mittere. At. 12. . 84.
——— detrahere. At. 84.
——— elicere. Ph. 1. 174.
——— exsorbere. Rh. 104.
——— sistere. Plin. lib. 20. c. 4.

SANITAS *tum corporis, tum animi est. Sed præcipuam elegantiam habet, cum ad animum refertur. Præterea ad res alias pertinet; ut cum dicimus sanitatem dictionis, sanitatem orationis, idest integritatem, et quandam velut perfectionem.*

Cum animi est.

Cum animi est, fere accipitur pro mentis constantia, recta animi constitutione, ratione, probo consilio.

De sanitate deturbare. Or. 3. 89. .
Sanitate spoliare. Ph. 1. 213. .
A sanitate alienum esse. Or. 2. 183.
Ad sanitatem reducere. Or. 1. 128. .
——— se convertere. Or. 2. 170.
——— redire. Fam. 187.
Sanitatem esse alicui. Or. 3. 238.

SAPIENTIA *est rerum divinarum et humanarum, causarumque, quibus hæ res continentur, scientia.*

Sapientiam in aliquo esse. Ph. 3. 96. .
——— consequi. Ph. 3. 99.
Sapientia munitum esse. Ph. 3. 102.
——— esse. Ph. 3. 103. .
Ad sapientiam accedere. *Idest sapienti similem esse.* Ph. 3. 103. .
Sapientiam præstare. Fam. 72. .

SATIETAS *est fastidium.* Satias *dixere Antiqui.*

Satietatem habere, *pro afferre.* At. 246.
——— parere. Rh. 33.
——— facere. Ph. 3. 92. .
——— dare. Ph. 2. 78.
——— afferre. Or. 2. 128. .
Satietate afficere. Rh. 31. Or. 1. 256.
Satietatem capere. *Capit nos rei satietas, cujus satietate affecti sumus.* Ph. 2. 85. .
——— tenere. *Tenet etiam nos rei satietas, cujus satietate affecti sumus.* Fam. 24.
Satietate defatigari. Rh. 124. .
——— defessum esse. Fam. 19.
Satietati occurrere. Rh. 214.
Satietatem vitare. Rh. 27. .
——— fugere. Or. 1. 169. .
——— relevare. Rh. 47. .
——— vincere. Rh. 159.
——— superare. Or. 2. 128. .

SATISDATUM. *Hoc nomen ponunt Latini pro quadam obligationis forma, quæ committitur, et concipitur satisdando: fereque usurpatur in ablativo casu non sine adverbiali specie.*

Satisdato aliquid debere. At. 255. 261.

SATISFACTIO *est purgatio.*

Satisfactionem alicujus accipere. *Pro approbare.* Fam. 101. .

SCELUS *generalis est significati, et pro quocunque maleficio ponitur.*

Scelerum machinator. Or. 2. 112.
——— architectus. Or. 2. 29. .
Scelus concipere. Or. 1. 78. 216. . Or. 2. 105. . Or. 3. 121. .
——— moliri. At. 108. .
——— facere. Rh. 103. . Or. 1. 22. . Or. 2. 229. Or. 3. 107. . *vel* perficere. Or. 2. 58. .
——— anhelare. 2. Cat. 1.
Scelere se obstringere. Ver. 4. 71.
A scelere revocare. 3. Catil. 10.
Scelere exsolvere. Liv. l. 2. c. 17.
Scelus admittere. Att. 145. 304.
——— suscipere. Or. 1. 237. . Or. 3. 230. .
——— edere. Or. 2. 257. . Or. 3. 16.
Scelere se contaminare. Or. 2. 251. . Ph. 3. 59.
——— devincire. Or. 2. 244. .
——— se alligare. Or. 2. 155.
——— astringere. Or. 3. 24. . 193.
Scelus scelere cumulare. Or. 1. 23. . 2. 100.
In scelere esse. Or. 2. 174.
Sceleri affinis. Rh. 26. . Or. 2. 180.
Scelere imbuere. 5. Ph. 20.
——— affluere. Pro Clu. 189.
In scelere volutari. Fam. 127. .
Scelere cooperiri. Or. 1. 78. Or. 3. 242. .
A scelere abesse. At. 46. 214. .
Scelere solutus. Or. 3. 197. .
——— *vel* a scelere liberari. Or. 3. 133.
Scelus expiare. Or. 2. 251. . Or. 3. 98.

SCENA *dicebatur, ubi ludi edebantur, vel agebantur Comœdiæ, aut Tragœdiæ.*

In scenam immittere. Or. 2. 249. .
——— producere. Plin. lib. 7. cap. 48.
Scenæ servire. *Id est servire tempori, et rebus præsentibus sese accommodare. Translata ab histrionibus fabularum metaphora, qui non suopte ingenio agunt, sed unum spectant, ut quovis modo populi oculis placeant, alioqui explodendi, et exsibilandi.* At. 278.

SCIENTIA *est cognitio, vel intelligentia, aut doctrina, vel disciplina.*

Scientiam dare alicui. Ph. 2. 134.
——— consequi. Rh. 86. .
Scientia comprehendere. Fam. 94. Rh. 94.
Scientiam habere. Rh. 100. . Fam. 97. . Or. 3. 162. Ph. 2. 135. .
——— esse in aliquo. Ph. 2. 19. .

SCITUM *idem est, quod jussum, sancitum, vel decretum.*

——— facere. Rh. 244. .
Scitum conscribere. Or. 2. 239.

SCRIPTUM *est scriptura; vel monumentum litterarum, et annalium.*

——— facere *interpretantur nonnulli pro artem scribendi profiteri et exercere.* Liv. Dec. 1. lib. 9.
De scripto dicere. Rh. 168. . Fam. 151. . At. 56. . et al.
——— recitare. Or. 2. 75. .
In scripta alicujus venire, vel pervenire. *Idest celebrari.* Fam. 68. .
Scriptis mandare. Ph. 3. 33.
——— celebrare. Fam. 67.
——— illustrare. *Ib.*

SCROBES *sunt foveæ intra terram manu factæ ad vineas, vel arbores conserendas.*

Scrobem facere. Col. lib. 5. cap. 4.

Scrobem subigere. Virg. Georg. lib. 2.
——— invertere. Cato. cap. 27.
Scrupulus *lapillus est, qui in calceo latens, pedem lædit, et pressus graviter nos offendit. Unde fit, ut a Latinis pro re ponatur, quæ nobis solicitudinem affert.*
Scrupulum injicere. Or. 2. 33..
——— esse alicui. At. 24..
——— residere. Or. 2. 245..
——— evellere. Or. 1. 19..
——— eximere. Att. 75.
Scutum *est clypeus.*
——— rejicere. *Id est post tergum.* Rh. 139. Fam. 162..
——— abjicere. *Id quod imbellis est et formidolosi.* Rh. 139. Ph. 1. 186..
Secta *est factio, pars, hæresis, certa quædam disciplinæ formula, ratio vitæ, ratio philosophandi.*
Sectam sequi. Rh. 175. Fam. 103.. At. 274.. Or. 2. 166. et al.
Securis *instrumentum est ad secanda ligna.*
Securi cervices subjicere. Or. 3. 97..
——— ferire. Or. 1. 91..
——— percutere. Or. 3. 97..
Securim infligere. Or. 2. 274. vel injicere. Or. 2. 135.. *Id facere dicuntur, qui vehementer lædunt, et vulnerunt.*
Virgas et secures expedire. Liv. l. 3. c. 16.
Securitas *est vacuitas ægritudinis, requies curarum, ipsum esse sine curis.*
Securitatem præstare. Fam. 247..
——— habere. Ph. 1. 236..
——— frui. Ph. 3. 104..
——— repudiare. Ph. 3. 105.
Sedatio *perturbationi opponitur.*
Sedationem afferre. Ph. 1. 204..
Seditio *vel a seorsum sedendo, vel a seorsum eundo dicitur: et tunc est, cum populo discordante secum, res ad manum vocatur. Similiter dicitur* seditio *in exercitu, in classe, in schola, et si quid tale est. Est igitur* seditio *discordia, dissensio, vis, turba, impetus populi, vel militum.*
Seditionem concitare. Or. 2. 144. *vel* excitare. Liv. Dec. 1. l. 6.
——— commovere. At. 23.
——— conflare. Rh. 120.
——— facere. Rh. 120. Fam. 164.. 166.. et al.
——— oriri. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— ardere. Liv. Dec. 1. lib. 6.
——— gliscere. *Ib.*
——— recrudescere. *Ib.*
——— sustinere. Liv.
——— lenire. Liv. Dec. 1. lib. 6.
——— sedare. At. 75..
——— extinguere. Liv. Dec. 1. lib. 6.
——— comprimere. Liv. Dec. 4. lib. 4.
——— vindicare. Fam. 13.
Semen. Semina *ponuntur aliquando pro surculis depactis; qui, cum radices egerunt, in seminarium, aut vinetum transferuntur. Unde dicuntur* seminaria *pro plantariis. Dicuntur etiam* semina *grana; ut est semen frumenti, semen hordei, et similium. Translate positum, duplici significato usurpari solet, nempe vel pro genere, vel pro causa et materia.*
Pro surculis.
Semina scrobibus deponere. Col. lib. 5. c. 4.
——— per ordines disponere. Col. lib. 3. cap. 13.
——— in regesto deprimere. Col.
Pro grano.
Semen jacere. Col. lib. 2.
——— spargere. Rh. 26. Ph. 2. 81. Ph. 3. 87..
——— surgere. Col. lib. 2.
——— exire. *Ib.*
——— prodire. Varro de Rust. lib. 1.
——— grandescere. Plin. lib. 18.
Cum translatione.
Semen delere. Or. 2. 103..
——— extinguere. *Ib.*
Sementis *dicitur satio ipsa, vel semen, vel seminandi tempus.*
Sementem facere. *Translate ponitur sæpe.* Rh. 133. At. 140.. Ph. 2. 75.
——— conficere, *vel* peragere. Col. lib. 2.
Senatus *et locum, in quo ipsi Senatores conveniunt, et Senatores ipsos significat.*
Senatum vocare. Fam. 161. Or. 2. 107.
——— convocare. Fam. 151. Or. 2. 179..
——— cogere. Fam. 60. 200. At. 313..
——— frequentem efficere, *pro cogere.* Fam. 115.
——— dare. At. 314..
——— haberi. Fam. 4. 114. 120.
——— esse, *pro convocari.* Fam. 3.. 63. 198. At. 306.
——— cooptare. *Id est senatum constituere.* Or. 1. 133.
In Senatum legere. *Id est senatorem facere.* Fam. 204..
——— venire, *pro senatorem fieri.* Fam. 46. Or. 2. 155.
Senatu aliquem movere. *Id est expellere ordine senatorio.* Ascon. Pæd. et Cic. pro Clu. c. 43.
Ex Senatu rejicere. Ph. 3. 85..
Senatum mittere. At. 306. *vel* dimittere. Ph. 3. 97.. Fam. 3.. *Id est Senatoribus domum abeundi facultatem dare.*
Senatum discedere. Fam. 40.
——— delere. Or. 3. 194.
——— extinguere. Ph. 3. 52..
——— Legatis dare. Nep. 23. c. 7.
Senatusconsultum *est decretum Senatus, vel lex, aut auctoritas Senatus, scripta de re aliqua. Fiebat autem senatusconsultum aut per rogationem, cum rogabatur unusquisque sententiam, quam verbis efferebat: aut per discessionem, quando Senatores idem sentientes, in unam partem pedibus ibant.*
Senatusconsultum facere. Fam. 2.. 11. 60. 115.. At. 151.
——— inducere. *Id est infirmare.* At. 20..
Senectus *est prope acta et decursa ætas,*

canities, vitæ occasus. Cum translate accipitur, poni solet pro gravitate, et rei, de qua loquimur, maturitate, et pondere.
Senectutem adipisci. Ph. 3. 77. .
In senectute florere. Ph. 3. 96.
Ad summam senectutem vivere. Rh. 180. .
Senectute esse. Or. 3. 219. .
——— confici. Ph. 1. 132.
Senectutem sustentare. At. 326.
——— exuere. Plin. lib. 8. cap. 30.
SENIUM *idem est, quod senectus. Ponitur etiam pro tristitia, et squalore.*
Senio confici. Or. 3. 105.
——— carere. Ph. 2. 198.
SENSUS *et ad corpus, et animum pertinet.*
Ad corpus.
Certum est, hanc vocem ad corpus aliquando referri: unde quinque esse sensus vulgo dicuntur, tactus, gustus, visus, odoratus, auditus.
Sensum habere. Fam. 55. Ph. 1. 168. Ph. 2. 65. . 130. .
Sensu moveri. Rh. 125. . Fam. 54. Ph. 1. 25. .
Sensum amittere. Ph. 3. 98. Fam. 72.
Sensu carere. Fam. 80. . Or. 2. 96. . 80. . et al.
Sensum auferre. Ph. 3. 97. .
Ad animum.
Sensus, cum ad animum refertur, interdum pro communi quodam animorum affectu et motu ponitur; interdum pro opinione, consilio, vel assensione.
In aliquem sensum allici. Fam. 16.
Sensum gignere. Ph. 3. 102.
Ad sensum alterius se convertere. Ph. 3. 113. .
Sensum deponere. Fam. 9.
——— amittere. Or. 1. 44. .
Sensus alicujus tenere. *Cic. pro Sest.* Denique etiam sermonis ansas dabat, quibus reconditos ejus sensus tenere possemus. Or. 3. 7.
Sensum alicujus rei existere. Ph. 3. 101. .
Sensus exprimere. Rh. 215.
SENTENTIA *duplex est apud Latinos, privata scilicet, et forensis.*
Privata.
Ex sententia *idem est, quod ex voto, vel ex spe, atque ut optamus.* Rh. 95. Fam. 7. 153. . At. 49. 62. 80. . 278. . Cic. Fam. 21. Sane feliciter, et ex mea sententia Rempublicam gessimus. *Id. Fam.* 25. . Et profecto confecta res ex nostra sententia est.
Ex sententia animi. Ex animi sententia jurare, *est ita jurare, ut mens jurantis concipiat fieri oportere, quod juratum est.* Rh. 133. . Ph. 3. 73. .
De sententia animi. *Id est de nutu, et consilio. Ut,* nihil sum facturus, nisi de tua sententia: *idest nisi tua summa voluntate atque assensione.* At. 104. . Fam. 6. . At. 40. 253. . Or. 2. 177.
In sententiam. *In sententiam eandem loqui dicitur, qui in eandem rationem verba facit, vel eodem spectantia.* Rh. 94. . Fam. 19. 98. At. 37. 193. 321. . Ph. 2. 113. . *Dicitur quoque* decretum in nostram sententiam fieri, *quod fit secundum nos: idest in utilitatem et commodum nostrum.* Fam. 11. At. 54. .
In sententiam ducere. Rh. 42.
——— adducere. Fam. 18. .
Ad sententiam perducere. At. 257.
——— traducere. Or. 2. 48.
Sententiam inclinare. Or. 2. 117. Ph. 3. 80.
In sententiam ire. *Id est assentiri.* Fam. 3. At. 306. .
Sententiam sequi. Or. 3. 206.
Sententiæ assentiri. Ph. 3. 107.
Sententiam destinare. Ph. 1. 176.
——— confirmare. At. 20.
——— habere, *et ad res, et ad personas refertur. Habet enim oratio sententiam eam, in quam scripta, vel prolata est. Habemus autem sententiam, quam sequimur. AD RES. Cic. ad Att.* 10. Curionis sermo postridie eandem habuit fere sententiam. At. 158. . Rh. 18. . Or. 1. 232. Ph. 3. 54. . *AD PERSONAS. Cic. de Nat. Deor.* 2. Est Philosophi, et Pontificis, de Diis immortalibus habere non errantem et vagam, sed stabilem certamque sententiam. Ph. 2. 26.
In sententia esse, *tripliciter a Latinis dicitur. Sumus enim in sententia aliqua, quam sequimur, vel in qua manemus.* Fam. 49. . 68. Ph. 2. 191. *Sunt autem res in sententia, quæ, ut volumus, et optamus, acciderunt. Dicitur etiam aliquid scriptum in sententia quadam, quod eam sententiam habeat; ut apud Ciceronem Tusc.* 3. Quæ sequuntur, in eadem sententia sunt, totusque Liber. Ph. 1. 199.
In sententia manere. Fam. 105. . 106. At. 135. *vel* permanere. Fam. 11. 15. . 24. . 27.
——— constare. Fam. 13. 103.
——— perseverare. Or. 3. 193. . Ph. 2. 76. . 189. .
Sententiam tenere. Ph. 1. 55. . Ph. 2. 146. *vel* retinere. Ph. 1. 544. .
——— occultare. Ph. 3. 108. .
——— frangere. Fam. 4.
De sententia deterrere. Ph. 2. 125.
——— movere. Or. 3. 170.
——— deducere. At. 25. .
——— depellere. Fam. 7. .
——— dejicere. Ph. 1. 177. .
——— detrudere. Fam. 238. .
Sententiam movere. At. 102. .
——— mutare. Fam. 14.
De sententia decedere. Fam. 38. . Or. 2. 139. Or. 3. 56.
A sententia discedere. Cæs. de B. C. lib. 1.
Sententia. Ph. 1. 16. . 62. Ph. 3. 55. *vel* de sententia desistere. Ph. 1. 181.
A sententia abesse. Rh. 107. .
Sententiam repudiare. Or. 3. 206.
Forensis.

Sententiam rogare. At. 7. 306. . Or. 2. 208.
———— dicere. Fam. 3. 9. 11. 61. 114. .
———— ferre. Ph. 3. 106.
———— pronuntiare. Fam. 3. 122. .
———— dividere. Fam. 3. Or. 3. 104.
Sententiis omnibus damnari. Rh. 105.
———— omnibus absolvi. Or. 1. 223. .
SENTINA *pars est navis inferior; in quam quicquid instillat aquarum, defluit. A* sentio *dicta: nam odorem fœdum emittit. Pro translationem dicitur sentina omnis locus, in quo receptaculum sit sceleratorum hominum, vel ipsi scelerati homines.*
Sentinam ejicere. Or. 2. 105. .
———— exhaurire. At. 18. Or. 2. 99. . Ph. 3. 88. .
———— vertere. Juvenal. Sat. 6. 99.
SEPTUM. *Septa generali vocabulo dicuntur omnia loca munita, et quodam sepimento vallata. Inde stabula ovilia, bubilia, caprilia, et id genus reliqua, septa nuncupantur. Pro obicibus, et claustris, quibus utimur ad impetus fluviorum coercendos, accipiunt Jurisconsulti.*
Septa facere. At. 66. .
Septis continere aliquid. Or. 3. 247.
Septa revellere. Or. 3. 196.
SEPULCHRUM *est tumulus, bustum, vel monumentum: locus scilicet, in quo corpus, ossave demortuorum corporum reconduntur.*
Sepulchrum decernere. Or. 3. 223. .
In sepulchro condere. Ph. 2. 181.
In sepulchrum inferre. Ph. 2. 183.
SEPULTURA *est humatio, vel bustum.*
Locum sepulturæ dare. 4. Fam. ep. 12.
Honorem sepulturæ decernere. Ph. 9. c. 6.
———— tribuere. Suet. in Aug. c. 17.
Sepultura afficere. Ph. 2. 92.
Sepulturam insepultam efficere. Or. 3. 153. .
SERMO. *Sermo est (ut in Lib. 3. ad Heren.)* oratio remissa, et finitima quotidianæ loquutioni. *Vel, ut scribit Servius,* est consertio orationis, et confabulatio duorum, vel plurium. *Est etiam sæpe unius. Nos vero ut hujus dictionis significationem illustriorem faciamus, id addere non pœnitebit, sermonem præter superiorem expositionem, a Cicerone sæpe poni propervulgato quodam rumore. Huc addes, sermonis significationem modo activam, modo passivam esse, ut etiam vel activa, vel passiva est significatio invidiæ, odii, opinionis, existimationis, suspicionis, et multarum aliarum Latinarum vocum.*
Sermo facetus. Rh. 87. .
———— ludicer. Ph. 1. 2. .
———— suavis. Fam. 181. .
———— liberior. At. 33.
———— longus. Rh. 141. .
———— multus. Fam. 36. . At. 103. . 116. 206. Or. 1. 11.
———— obscurus. Fam. 19. .
———— varius. Fam. 19. . 120. . 136.
———— dubius. Fam. 28.
———— tectus. Fam. 140.
Sermo pervagatus. Or. 3. 107. .
———— exploratus. At. 47. .
———— commodus. Fam. 28.
———— honorificus. At. 169.
———— malevolus. Fam. 42. .
———— stultus. Fam. 41.
———— puerilis. *Ib.*
———— urbanus. *Id est in urbe pervagatus.* Or. 3. 150.
———— quotidianus. Rh. 80. Fam. 2.
Sermonem captare. Ter. Phorm. 5. 6.
———— aucupari. Plaut. 436.
———— quærere. Ter. Eun. 3. 3.
———— lacessere. *Pro captare.* Fam. 38. .
———— arripere. At. 111.
Sermonis auctorem esse. At. 7.
Sermoni locum relinquere. Or. 2. 160. .
Sermonis ansam dare. Or. 3. 7. .
Sermonem inferre. Rh. 87. . Ph. 3. 29.
———— excitare. Fam. 120.
———— inducere. Fam. 37. . At. 209. . Or. 2. 231. .
———— dare. Fam. 127. .
Sermonis materiem præbere, vel dare. At. 299. .
In sermonem venire. Or. 1. 202. . *vel* incidere. *Pro sermonis ansam dare.* Fam. 127. . *Pro loqui.* Ph. 3. 95. Fam. 33.
Sermonibus vapulare. At. 30.
Sermonem subire. At. 11.
———— sustinere. Fam. 251. .
———— ferre. At. 136.
Sermonis materiam nancisci. Fam. 34. .
In sermonem delabi. Rh. 93.
Sermonem instituere. Rh. 136. Ph. 1. 177.
———— ducere. Rh. 166. . 184. .
———— trahere. Rh. 166. .
———— ordiri. Rh. 93.
Ad sermonem accedere. Rh. 142.
Sermonem habere. *Id est verba facere.* Ph. 3. 95. . 96. Fam. 31. 36. . *Cic. ad Qu. Frat.* Primus annus habuit de hac reprehensione plurimum sermonis. *Id est multus fuit sermo, et creber de hac reprehensione.* At. 298.
———— esse. *Id est sermonem haberi, dissipari, pervulgari.* Ph. 3. 107. . Fam. 112. Or. 2. 251. . Or. 3. 29. Ph. 3. 120.
In sermone esse. *Id est sermonibus vapulare, vel divulgari.* Or. 1. 120. Or. 3. 227.
———— producere. Ph. 3. 126. .
———— perpetuare. Rh. 129.
———— conficere. Rh. 87.
———— consumere. Rh. 39. .
Insinuare se. Or. 2. 68. *vel* dare in sermonem. Ad Attic. 212. Insinuare autem se, *vel* dare in sermonem, *est ad aliquorum colloquium accedere, vel obrepere; vel sermonis cum aliquo habendi causam quærere.*
Ad sermonem se adjungere. Fam. 194. .
Sermonem conferre. Rh. 63. . Ph. 3. 27. . 40. .
———— communicare. At. 15.
Sermonis participem esse. Rh. 164. .
Sermoni interesse. Fam. 171. At. 311.

——— injicere. Fam. 194.
In sermone dictitare. Fam. 17.
Sermonibus usurpare. Or. 3. 131. .
In sermone versari. Fam. 22.
Sermonem investigare. At. 6. .
——— exprimere. Fam. 112. At. 151. .
——— exponere. Ph. 3. 95. .
——— referre. Fam. 11. .
——— deferre. Fam. 36. . 37. . *vel* perferre. Fam. 15. . 19. .
——— dissipare. Or. 1. 79. . Or. 2. 149.
Sermonibus refercire. Or. 3. 129.
——— divulgare. Or. 1. 278.
——— percelebrare. Or. 3. 52. .
——— celebrare. Or. 2. 24. . Or. 3. 171. .
Sermonem manare. Or. 2. 32. . *vel* emanare. Rh. 185. Ph. 2. 207. . *vel* permanare. Or. 3. 66. .
——— in alienas manus devenire. At. 5.
——— erumpere in aliquem. At. 299. .
Sermone uti. Quintil. l. 1. c. 6.
Mutare in Latinum sermonem. Sen. ep. 107.
Sermonem mittere. *Id est missum facere.* Rh. 164.
——— vitare. At. 293.
——— effugere. Or. 3. 45. .
——— defugere. Cæs. de B. G. lib. 6.
A sermone se avertere. At. 133. .
Sermonem sedare. At. 206. .
——— reprimere. Fam. 38. .
——— retundere. Fam. 115.
——— restinguere. At. 206. .
A sermone removere. Ph. 3. 102.
Sermonem exhauriri. At. 299.
——— refrigerari. Fam. 36. .
——— obmutescere. At. 154.
——— mori. Or. 3. 53. .
SERVITUS *est postremum malorum omnium, non modo bello, sed morte etiam repellendum : ademptio scilicet libertatis.*
Justam servitutem esse alicui. Ter. Andr. 1. 1. 9.
Servitutem afferre. Fam. 93.
——— imponere. At. 318. .
In servitutem adducere. Or. 3. 97. .
——— dare. At. 331. . *vel* tradere. Or. 3. 71.
Servitutem depellere a patria. Nepos in Timol.
——— perpeti. Or. 3. 220.
In servitute esse. Or. 2. 22.
Servitute opprimi. Or. 2. 239. .
Servitutem servire. Or. 3. 138. .
——— repellere. At. 281. Or. 3. 181.
Servitute liberare. Ph. 3. 104.
SEVERITAS *est gravitas, acerbitas, duritia. Atque, ut severus, tam de rebus, quam de personis dicitur.*
Severitas animadversionis. 9. Fam. ep. 14.
——— disciplinæ. Quintil. l. 2. c. 2.
Severitatem habere. Rh. 177. .
——— adhibere. Ph. 3. 18. Ph. 1. 53. .
Ad severitatem contorquere. Rh. 115.
——— revocare. At. 12.
Severitatem mitigare. Rh. 130. . At. 294. Or. 2. 185.
SIBILUS *est sonus oris, qui compressis dentibus, et parum diductis labris, fieri solet.*
Sibilum edere. Catull. Carm. 4. 12.
Sibilo signum dare. Liv. l. 25. c. 8.
——— consectari aliquem. At. 33.
——— explodere. Or. 1. 50.
SICA *est genus gladii brevioris.*
Sicam vibrare. Or. 2. 109.
——— extorquere de manibus. Or. 2. 100. .
SIGNIFICATIO *ponitur pro vi, notione, potestate, virtute, signo, indicio.*
Significationem habere. *Cic.* Ad me autem litteras, quas misisti, quanquam exiguam significationem tuæ erga me voluntatis habebant, tamen mihi scito jucundas fuisse. Fam. 63. . Rh. 138.
Significationem facere. Ph. 3. 26. . 102. Ph. 2. 119. 134.
——— conficere. Rh. 28. . 41.
——— protendere. Ph. 2. 59. .
——— dare. Rh. 122. .
——— elucere. Ph. 3. 105. .
——— apparere. Ph. 3. 10.
——— observare. Ph. 2. 82. .
——— animadvertere. *Ib.*
SIGNUM *extra rem militarem est ; vel ad rem militarem pertinet.*
Extra rem militarem.
Cum extra rem militarem est, modo ponitur pro simulacro, vel imagine fusili, aut sculptili, ad effigiem hominum, animalium, vel aliarum rerum fabricata. Modo pro sidere, modo pro sigillo, modo pro indicio.
Pro simulacro, imagine, statua.
Signa fabricare. Ph. 3. 30.
——— componere. At. 60.
Pro sidere.
Signum Leonis. Ph. 2. 105. .
——— Arietis. Plin. lib. 18. cap. 25.
Signa oriri. Rh. 54.
——— occidere. Quint. lib. 1. cap. 4.
——— obire. Rh. 54.
Pro sigillo.
SIGNUM *Latinis persæpe est, quod vulgo dicimus* sigillum, *scilicet quo aliquid consignamus, vel obsignamus, et notamus.*
Signo obsignare. Or. 1. 213. 232. . 282. . *vel* consignare. Or. 1. 4. .
Signum apponere. Ad. Brut.
Signo suo uti. At. 35. .
Sub signo asservare. Or. 2. 64. .
——— habere. At. 145.
Signis impressis custodire. Sen. de Ben. l. 3. c. 15.
Pro indicio.
Ponitur usitatissime signum *pro quadam significatione indicante totius rei qualitatem. Unde et in eo genere pro ostento et augurio accipi sæpe volunt.*
Signum objicere. Ph. 2. 96. .
——— tollere, *pro dare.* Or. 3. 131.
——— ostendere. Rh. 124. 125. .
——— indicare. Ter. Andr. 5. 3. 7.

Signum dare. Fam. 78. 177. Or. 1. 90. . Or. 3. 190. . 201. .
——— impertiri. At. 33.
——— patefacere. Or. 2. 249.
——— esse, *pro dari, vel ostendi.* At. 78. . 131. 323.
Signo esse. Rh. 54.
Signum observare. Fam. 83. . *vel* notare. *Ib.*
——— habere. *Habemus signa, quibus cognoscimur.* Orat. 3. 29. . *Habemus item signa, quibus cognoscimus.* Fam. 83. . Ph. 2. 138. . Ph. 3. 108.
Conjecturam ex signis facere. Ter. Adelph. 5. 3. 36.

Ad rem militarem pertinens.

Signum ad rem militarem pertinens aliquando ponitur pro vexillo, dictum ab effigie, et animalium imaginibus, quæ in vexillis fieri consueverunt; ut erant Aquiliferi, Drachonarii, et his similes signiferi. Aliquando vero accipitur pro nota, quam ab Imperatore, Tubicine, Cornicine, aliove hujusmodi datam milites, qui in exercitu sunt, sequantur. Sic fit, ut altera significationis pars suos loquendi modos habeat; altera item suos.

Pro vexillo.

Sub signis milites ducere. Liv. Dec. 3.
——— legionem ducere. At. 257. .
Signa sequi. Liv. Dec. 3.
Sub signis militare. *Ib.*
Signa constituere. *Ib.*
——— habere, *pro constituere. Tit. Liv. l.* 4. Haud procul Collina porta signa habuere.
——— movere. Liv. Dec. 3.
——— expedire. *Ib.*
——— tollere. *Ib.*
——— proferre. *Ib.*
——— contra efferre. *Ib.*
——— inferre. Or. 2. 147. Or. 3. 115. . 198. .
——— conferre. Fam. 97. At. 96. Or. 3. 90.
——— convertere. Cæs. de B. G. lib. 6. *vel* transferre. Cæs. de B. C. lib. 1.
Ad signa revocare. Liv. Dec. 3.
——— convenire. *Ib.*
A signis dilabi. Liv. Dec. 3.

Pro nota Militari.

Extra vexilli significationem sunt sequentes locutiones: et in his ponitur signum *pro nota militari.*

Signum dare. Or. 1. 222. . 253. . Or. 2. 248. . Or. . 3. 87. 109.
——— canere. Salust. in Catil.
——— edere. Liv. Dec. 3.
——— accipere. Liv. Dec. 3.

Silentium *dicitur, cum silemus, scilicet taciturnitas, vel reticentia.* Silentium noctis *pro intempesta nocte ponitur; quam alii* concubium, *alii* conticinium *vocant.*

Silentium facere. Rh. 39. Ph. 2. 93.
——— consequi. *Cic. de Or.* Hæc cum Crassus dixisset, silentium est consecutum. Rh. 98.
——— esse alicui. *Id est aliquem silere. Cic. de Orat.* Ipse conticuit, et cæteris silentium fuit. . Rh. 156.
Silentium esse. *Id est rumorem mortuum esse. Cic. ad Att.* De Partho silentium est. At. 76. .
In silentio jacere. *Translate dicimus aliquid jacere in silentio, quod deferbuit, vel quod suam auctoritatem et vim non retinet. Cic. de Orat.* In eodem silentio multa alia Oratorum officia jacuerunt. Rh. 114.
Silentio magno audiri. At. 306.
——— ferre. *Id est sine querimonia, vel sine expostulatione, patienter, fortiter. Cic.* Cum eos videris excipientes gravissimas plagas, et ferentes silentio. Ph. 1. 185.
——— transire. At. 34. .
——— præterire. Fam. 64. Rh. 237. Or. 2. 178. .
Silentium habere. Curt. l. 10. c. 7.
——— obtinere. Liv. l. 1. c. 15.
Silentio prætermittere. Or. 3. 248. .
——— prætervehi. Or. 3. 211.
A silentio vindicare. Rh. 109.

Similis *idem est, quod æqualis, par, ejusdem modi.*

Similem alicujus esse. Rh. 39. . 169. et al.
——— alicui esse. Rh. 204. . Fam. 187. . et al.
Similes inter se esse re aliqua. Rh. 117. Or. 2. 26. .
Simile atque. *Cic. ad Att.* 24. Hoc simile est atque ire in Salonium. *Idem de Fin.* Ita similis erit finis atque antea fuerat. Ph. 1. 134.
Simile ac. Liv. l. 6. c. 28.
——— veri, et simile vero. 7. Fam. ep. 2. Quintil. l. 3. c. 8.
——— per omnia. Vell. l. 2. c. 130.

Similitudo *est exemplar, forma, species, collatio, imago.*

Ad similitudinem rei alicujus aliquid fieri. Rh. 95. . Fam. 106.
Similitudinem facere. *Cic.* Ea sunt, quæcunque sunt, quæ faciant similitudinem. Ph. 1. 165. .
——— arripere. *Id est studere similem esse. Cic.* Quorum similitudinem aliquam qui arripuerit, fidenti animo gradietur ad mortem. Ph. 1. 172. .
——— ducere ex re aliqua. Rh. 197. .
——— sequi. Rh. 113. Ph. 2. 196.
Ad similitudinem accedere. At. 100. Ph. 2. 20. .
Similitudinem esse inter aliquos. Rh. 170.
——— alicui cum aliquo. Rh. 177. . Ph. 2. 161.
——— habere. Rh. 19. Or. 3. 252. . Ph. 1. 141. .
——— gerere. Ph. 3. 55.
——— conferre. Rh. 64 . . Ph. 1. 214.
——— comparare. Rh. 109.

Simulatio *est fictio, fallax imitatio, simulata, et ficta alicujus rei internæ per vultum repræsentatio: unde pro deceptione, et circumventione ponitur, quod animo, vel vultu, aut voluntate simulata fiat.*

Simulatione aliquid tegere. Rh. 169.

Simulatione aliquid subterfugere. Ph. 3. 71..
Simulationem re aliqua sustineri. *Cic.* Fronte atque vultu, Simulatio facillime sustinetur. Fam. 14.
Simultas. *Inter* inimicitias, *et* Simultatem *si quid interest, hoc plane interest, quod* inimicitiæ *apertiores sint;* simultas *occultior et tectior.*
Simultatem suscipere. At. 293. . Or. 2. 17..
———— habere cum aliquo. Or. 2. 35.. 275..
———— esse alicui cum aliquo. Fam. 115..
———— gerere cum aliquo. At. 228..
———— exercere. Or. 2. 163.
———— deponere. Fam. 25. At. 52. Or. 2. 275..
Sinus *dicitur illa pars, quæ est intra pectoris, brachiorumque complexum. Per translationem* sinus *vocantur littora curva ad similitudinem sinus, et quasi bruchiis mare amplectentia. Perpulchræ autem translationis est, cum pro intima quadam familiaritate, et amicitia accipitur.*
In sinu gaudere. *Id est tacite.* Ph. 1. 201..
In sinum alicujus se conferre, *vel* confugere. *Ph.* 1. 228. . *Id est in amicitiam, vel familiaritatem et necessitudinem.*
In sinu aliquem gestare. *Id est valde amare. Ter. Ad.* 4. 5.
In sinu esse alicujus. *Id est vehementer diligi. Cic. ad Q. Frat.* Cæsar, mihi crede, in sinu est: neque discingor. *Id est quod alio loquendi modo dicimus,* Cæsarem in oculis fero: *h. e. Cæsarem, quanta maxime fieri potest, amicitia comprehendo atque complector;* neque discingor, *id est non me immuto, vel eum ipsum amorem abjicere non cogito.* At. 314. Fam. 235. At. 38.
Ex sinu suo calumniatores apponere. *Id est ex suis intimis, et maxime familiaribus.* Or. 1. 81..
———— aliquem dimittere. *Id est in amicitia non retinere.* At. 277..
Sitis *est bibendi appetitus. Per translationem pro nimia cujuscunque rei aviditate ponitur.*
Sitim quærere. Or. 3. 198.
—— tolerare. Plin. lib. 8. cap. 18.
—— restinguere. Ph. 1. 66.
—— explere. Ph. 3. 82. 116..
—— satiare. Ph. 3. 116..
—— depellere. Ph. 1. 56..
Societas *est consociatio, communio, communitas, pactio, fœdus, commercium. Pro personis aliquando etiam ponitur.*
Ad. Ph. 1. 161. *vel* in societatem convocare. Ph. 1. 228..
Ad societatem arcessere. At. 35.
Societatem conflare. Or. 2. 253..
———— conciliare. Ph. 3. 99..
In societatem se conferre. Fam. 208.
———— venire. Fam. 133. . At. 233. Or. 3. 141.
Ad societatem accedere. Fam. 148..

Societatem accipere. Salust.
———— inire. Fam. 148. 193.. Or. 3. 255. Ph. 2. 50..
———— coire. Fam. 74. . Or. 1. 14. 21.. 34. . Or. 3. 165.
———— facere. Or. 1. 2..
———— pacisci. Ascon. Pædi.
———— devincire. Ph. 3. 5. . *vel* societate. Ph. 3. 12.
———— habere. Ph. 2. 140..
———— esse alicui cum aliquo. Fam. 95.. Ph. 2. 160. . Ph. 3. 12.
———— esse inter aliquos. Ph. 3. 99. 111.. Ph. 2. 161.
———— gerere. Or. 1. 2..
———— confirmare. Or. 3. 177.
———— conservare, *vel* servare. Ph. 3. 4..
———— labefactare. Fa. 59..
———— dirimere. Or. 2. 168. 218. . Or. 3. 165.
A societate sejungere. Fam. 146..
Societatem renovare. Fam. 200.
Socius *idem est quod consors, vel particeps, vel gregalis.*
Socium adjungere. At. 173. Or. 1. 2. . Ph. 1. 92..
——— ascribere. Fam. 133. At. 232.
——— se profiteri. Fam. 45.
——— habere. Fam. 16. . Or. 3. 132. 179..
Socordia *est ignavia.*
Socordiam afferre. Rh. 13.
Socordiæ se tradere. Sal. Catil. c. 52.
Per socordiam aliquid omittere. Liv. l. 7. c. 35.
Sol. *Dictus, vel quia solus ex omnibus syderibus est tantus; vel quia, cum exortus est, obscuratis cæteris syderibus, solus apparet.* Soles *in plurali numero pro diebus ponit aliquando Virgilius.* Soles *item ponit Horatius pro splendoribus, vel radiis Solis. Translate etiam usurpatur, ut lumen. Cicero ad Att.* 9. Sol excidisse mihi e Mundo videtur. *De afflicta Pompei fortuna loquitur. Sensus autem ejusmodi est: Tenebris sepulta omnia mihi videntur propter inobscuratam et infuscatam Pompei gloriam et dignitatem, cujus splendore Respublica, ut Terra Sole, recreabatur. At.* 145. *Idem de Natura Deorum* 2. Quo quidem anno P. Africanus, Sol alter, extinctus est: *id est Terræ lumen, ut Sol ipse in Cœlo fulgens.* Ph. 2. 28..
Solem exoriri. Ph. 2. 39..
——— præcipitare. Rh. 162..
——— occidere. Ph. 1. 69.. 168..
In solem procedere. Rh. 167..
———— perducere. Ph. 2. 187.
Solatium *est consolatio, vel fomentum.*
Solatium dare. Rh. 165. . At. 65.
———— præbere. Or. 2. 188..
———— afferre. Ph. 3. 115..
———— reportare. Or. 1. 262.
———— habere. Or. 1. 231.
Solatio se consolari. Ph. 3. 97. At. 58.

Solatio uti. Fam. 179.
——— frui. Or. 3. 72.
SOLEMNIS. *Solemne dicitur, quod singulis annis stato tempore præstari debet.*
Solemne suum servare. *Id est institutum tenere. Cic. ad Att. 7.* Nostrum illud solemne servemus, ut ne quem istuc euntem sine litteris dimittamus. At. 104..
SOLICITUDO *est angor, cura, metus, molestia, negocium: cui opponitur securitas.*
Solicitudinem afferre. Fam. 135. 137..
Solicitudini esse. Fam. 259.
In solicitudinem adducere. Fam. 187.
Solicitudinem struere. At. 81.
——————— alicui conficere. Ter. And. 4.1.
Solicitudine afficere. Rh. 196.. At. 92..
Solicitudines acuere. Fam. 158.
——————— duplicare. Fam. 70..
Solicitudinem hærere in aliquo. Or. 3. 151.
Solicitudine esse. Fam. 262.
In solicitudine esse. At. 129. Or. 2. 68.
Solicitudinem habere. Fam. 175. Or. 2. 53..
——————— sustinere. Fam. 145..
Solicitudini subvenire. Fam. 20..
Solicitudinem allevare. Rh. 166. *vel* elevare. Fam. 70..
——————— demere. At. 108.
A solicitudine abducere. Fam. 48. 197..
——————— abstrahere. Or. 3. 151.
Solicitudine liberare. At. 86..
Solicitudinem omittere. Ter. Heaut. 1. 2.
SOLICITUS *idem est quod anxius, suspensus, perturbatus, laboriosus, exercitus.*
Solicitum habere. *Id est angere, vel solicitudine afficere.* Fam. 26.. 90. 96.. Ph. 3. 91.
——————— mirifice esse de re aliqua. Fam. 23.. 24. At. 59. 173. *vel* ex re aliqua. Ter. And. 1. 5.
SOLITUDO *non semper ad locum refertur, sed ad personam interdum: idemque est, quod luctus, vel sordes, quæ ex nimia quadam tristitia, et mœrore, anxietateque contrahuntur. Interdum etiam est obscuritas, humilitas, tenuitas tum rei, tum nominis; et opponitur celebritati. Ad locum cum pertinet, nota est significatio. Ponitur enim pro regione derelicta, vel loco deserto.*
In solitudine aliquem collocare. Ph. 3. 112..
In solitudines aliquas discedere. Fam. 26..
In solitudinem se conferre. Rh. 121..
Solitudinem alicui afferre. Off. l. 3. c. 1.
——————— vastam esse in loco aliquo. Or. 1. 227. Ph. 3. 129.
SOLIUM *est sedes.*
In solio sedere. Ph. 1. 79. Ph. 2. 155. 158..
SOLUM *proprie terra dicitur. Generaliter tamen appellatur omne, quod sustinet, et unicuique rei subjacet. Unde in multa significata transit, varieque tum ab Oratoribus, tum a Poetis accipitur. Interdum enim pro superficie aquæ usurpatur, quæ navium fundamentum est. Interdum pro Cœlo. Interdum pro inferiore parte pedis, quam vulgo* soleam *vocant, quæ callosa fit, et dura. Interdum pro solea calceamenti, et corio. Interdum pro pavimento.*
Caritas soli. Liv. l. 2. c. 1.
Solum mutare. Ph. 3. 121..
——————— vertere, *dicuntur exules, qui a patria vel ultro, vel coacti excedunt.* Or. 1. 11. 16.. 394.. Or. 2. 229. et al.
SOMNIUM *idem est, quod visum.*
Somnium objicere. Ph. 2. 135.
——————— facere. Ph. 2. 89.
——————— interpretari. Ph. 2. 90. 91..
SOMNUS *est sopor, vel quies.*
In somnis. *Id est dormiendo.* Ph. 2. 17.. 89.. 90..
Somnum aliquem urgere. At. 188..
——————— vix tenere. Rh. 190..
Somno se dare. Ph. 1. 123.
Somnum capere. Rh. 63. At. 118. Ph. 1. 218.
——————— non videre. *Pro non capere.* Fam. 109..
——————— aliquem complecti. Ph. 3. 126..
Somno sepeliri. Virg. Æn. lib. 2.
——————— opprimi. Ter. Eun. 3. 5.
E somno excitare. Or. 2. 171.. Ph. 2. 55. Ph. 3. 127.. *vel* suscitare. Ph. 1. 218.
Somnum adimere. At. 31.
Somno privare. At. 144.
Somnum repetere. *Cicero ad Atticum* 13. Deinde, cum somno repetito simul cum sole experrectus essem, datur mihi epistola a sororis tuæ filio. At. 217.
SONITUS *idem est, quod sonus.*
Sonitu replere, *vel* complere. Ph. 3. 129.
Sonitum reddere. Ph. 169.
SONUS *est vox, vel vocis, aut buccinæ, reive alicujus similis cantus, vel crepitus.*
Sonum elicere. Ph. 2. 56..
——————— efficere. Ph. 2. 56.. Ph. 3. 128..
——————— fundere. Ph. 1. 19. 242..
——————— amplificare. Ph. 2. 55.
Sono complere. Ph. 3. 128..
Sonum in aureis influere. Ph. 2. 177..
——————— recipere. Ph. 2. 54. Rh. 107..
——————— referre. Rh. 200.. Ph. 2. 55..
——————— reddere. Plin. lib. 11. cap. 51.
——————— variare. Ph. 2. 55..
SORDES *est lutum, vel fex. Ponitur etiam pro avaritia. Ponitur item pro statu luctuoso accusati: unde* sordidatos *vocant Latini accusatos, et reos. Cicero in Ver. act. 6.* Diodorus Romæ sordidatus circum patronos cursare, rem omnibus narrare. Or. 1. 209. *Præterea iisdem Latinis dicitur* sordes *homo nequam et vitæ perditæ; vel abjectissimæ conditionis et status.*
Sordes accipere. At. 81.
In sordibus jacere. Fam. 233..
Sordibus obsolescere. Or. 3. 16..
Sordes eluere. Fam. 123.. Or. 3. 156..
SORS, *ut scribit Varro, a* serie *dicitur, ponitur que pro fortuito alicujus rei eventu, conditione, fortuna, casu, alea, fato, vice, munere, summa, sive capite, et prima pecunia, quæ confertur in societatem, ut inde lucrum*

fiat. Quæ sortis significatio crebra est apud Jurisconsultos. Ponuntur etiam sortes *pro oraculis, sive responsis, sive syngraphis, in quibus responsa inscripta continebantur.*
Dejicere sortes. Cæs. B. C. l. 1. c. 6.
Sorte aliquid alicui obvenire. Or. 1. 112.
In sortem provincias conjicere. Liv. l. 30. c. 1.
Ad sortem revocare. Or. 1. 134.
Sortem ducere. Ph. 2. 116. . 123. 126.
Sorte ductus. Suet. in Claud. c. 6.
Dicere sortes. Hor. ad Pison. 403.
Sortem conjicere. Fam. 118. .
——— educere. Ph. 2. 87.
——— edere. Ph. 2. 87. . 132. .
——— trahere. Suet. in Tiber. cap. 14.
Sortitio *est ipse sortiendi actus.*
Sortitionem facere. *Id quod apud Romanos fiebat in causis dijudicandis; vel in militibus plectendis.* Fam. 60. At. 306.
Spacium *et loci, et temporis est.*
Cum loci est.
Cum loci est, in propria significatione manere videtur.
Spacium facere. Rh. 87.
——— conficere. Cæs. de B. G. lib. 3.
——— decurrere. Ph. 3. 94.
——— excurrere. Ter. Adelph. 5. 4.
Spaciis aliquot aliquem honestare. Or. 2. 141.
De spacio deflectere. Ph. 3. 104.
Cum temporis est.
Cum temporis est, non sine translatione usurpatur.
Spacium sumere. Ph. 1. 106.
——— surripere. At. 76.
——— dare. Fam. 166. 253. . Rh. 107. Or. 1. 1. 286. Ph. 1. 201. .
——— interjicere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— habere. Fam. 157. . 191. Or. 1. 76. Ph. 3. 24.
——— esse alicui aliquid faciendi. Fam. 128. Or. 3. 245. .
Species *aliquando pro forma, vel facie ponitur. Aliquando vero pro notione est, prætextu, et quasi velamento.*
Speciem præbere. Cæs. de B. G. lib. 4.
——— facere. Liv. Dec. 4. lib. 9. *vel* efficere. Fam. 189. .
——— adumbrare rei alicujus. Rh. 201.
——— intueri. Fam. 14.
Ad speciem uti re aliqua. Cæs. de B. G. lib. 1.
Speciem adhibere. Rh. 136.
Ad speciem valere. Rh. 138.
Speciem habere rei alicujus. Fam. 151. . 216. . Ph. 1. 216. At. 285.
——— gerere sapientis. Ph. 3. 55.
——— præ se ferre boni viri. Ph. 3. 40. .
——— tueri. Rh. 128.
——— rei alicujus insidere in mente. Rh. 198.
Specimen *est argumentum quoddam, et probatio, sive exemplar rei alicujus occultæ; quale est, quod in mercibus solet ostendi, ut in pannis; vel degustatio in esculentis Translate vero pro indicio ponitur.*
Specimen dare. Or. 1. 59.
——— capere. Ph. 1. 154. .
——— sumere. Plin. lib. 7. cap. 55.
Spectaculum *varie a Latinis accipitur. Modo enim pro ipsa spectatione ponitur. Modo dicitur id, quod spectatur. Modo locus est, unde spectatur.*
Spectaculum dare. Or. 2. 141.
——— præbere. Ph. 2. 57. .
Spectator *est, qui spectat.*
Spectatorem aliquem ad aliquid constituere. Rh. 94.
——— se præbere. Ph. 3. 38.
Specula *a spe diminutivum esse potest. Ponitur vero usitate pro vigilia.*
In specula collocare. Or. 3. 212.
In speculis esse. At. 145. . Or. 1. 74. Ph. 3. 147. .
Speculum.
In speculo se intueri. Or. 3. 94. .
Spes *est fiducia, expectatio, cogitatio, perfugium, alacritas, cupiditas.*
Spes eximia. Fam. 8. .
——— explorata. Fam. 39. . Or. 3. 228. . Ph. 3. 75. .
——— certa. At. 278. .
——— tenuis. Fam. 234. At. 48. .
——— exigua. Or. 2. 146. . At. 51. .
——— extrema. Or. 2. 146. .
——— desperata. At. 121.
Spes ad irritum cadens. Liv. l. 2. c. 3.
——— incisa. *Ibid.* c. 9.
Spem afferre. Ph. 3. 109. Fam. 34. . 137. Or. 3. 191. .
——— offerre. Cæs. de B. G. lib. 6.
——— ostendere. Fam. 63. 89. . 234. At. 177. Or. 1. 36. .
——— ostentare. Or. 2. 22.
——— proponere. Fa. 150. 252. Or. 1. 132. Or. 2. 172. . Or. 3. 107.
——— præbere. Fam. 189. .
——— habere. *Pro spem ostendere.* At. 317. .
——— dare. Fam. 62. Or. 2. 174. . Or. 3. 22. .
——— facere. At. 47. .
——— subministrare. Salust.
——— injicere. At. 49. . 159. .
In spem vocare. At. 47.
Ad spem excitare. Or. 2. 270. .
In spem inducere. Or. 2. 281. . *vel* adducere. At. 48. . 90. Or. 3. 116.
——— impellere. At. 278. .
Ad spem rapere. Fam. 67.
——— erigere. Or. 2. 218. Or. 3. 190.
Spe obtentari. At. 145.
Spem tenere aliquem. Or. 2. 19. Ph. 1. 160.
——— residere in aliquo. Fam. 184. .
——— esse alicui. Fam. 24. . At. 145.
Esse in spe. *Pro sperare.* Fam. 212. At. 91. 126.
——— *Pro sperari.* Fam. 123. 234. At. 8. . 128.

Spe esse. *Pro sperare.* Fam. 200. At. 89. 302..
— præditum esse. *Pro in spe esse, idque passive.* Or. 3. 169.
Spem habere. Ph. 3. 97.. Fam. 20. 31. 40. 68.
In spe habere. *Pro sperare.* At. 182.
Spem habere in manibus. Fam. 147.. Or. 1. 69.
—— concipere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
In spem ingredi. Fam. 198.. Or. 2. 110.. Or. 3. 196.. 220.
——— venire. Rh. 128.. Fam. 126. At. 150.
——— inducere. Ph. 3. 107.
Spem nancisci. Fam. 206. Or. 1. 87..
—— videre. At. 43..
Ad spem devolvi. Or. 3. 211.
——— exardere. Or. 3. 194.
Spe induci ad aliquid. Or. 2. 280..
—— teneri. Fam. 70. Or. 3. 261.
—— dejici, *vel* labi. Cæs. B. Gal. l. 1.
Spem ponere in re aliqua. Fam. 136.. 160. Or. 1. 42. 244. *vel* reponere. Ph. 1. 235.. *vel* repositam, aut propositam habere. Or. 1. 66. Or. 2. 93.
In spe ponere sibi aliquid. At. 211. 327.
Spem positam habere in aliquo. At. 4.. 119.
—— constituere. Or. 2. 15..
—— defigere in re aliqua. Or. 2. 146..
—— collocare. Rh. 87. Or. 1. 15.. 68.
Spe pendere. Or. 2. 146..
—— niti. At. 43.
Spem sequi. Fam. 128.
Spe inflari. Or. 2. 132.. 136. Or. 3. 99.
Spem augere. Or. 3. 239..
—— alere. Or. 2. 103.
—— confirmare. Fam. 217.. 235.
—— aliquid devorare. At. 12.. Or. 1. 103. Or. 2. 138. 225.
—— incubare rei alicui. Or. 2. 32..
Spem inveterascere. Fam. 234..
—— concidere. Or. 2. 114..
—— extenuare. At. 44..
—— debilitare. At. 70.. Or. 3. 210.
—— infringere. Rh. 197..
—— præcidere. Or. 1. 80. *vel* incidere. Liv. lib. 3.
—— remorari. At. 45.
A spe avertere. Or. 3. 134..
Spem eripere. Or. 2. 119.
—— adimere. Or. 2. 10..
—— tollere. At. 51.. Or. 1. 174.
—— auferre. Ph. 3. 54.
Ex. Fam. 63.. *vel* de spe deturbare. Fam. 198..
De spe depellere. Or. 2. 107..
——— decidere. Teren. Heaut. 2. 3.
Spem perdere. Or. 2. 130.
Spe orbari. Fam. 83.
Spe abjicere. Fam. 173. Or. 1. 87..
Spe carere. Fam. 78.
Spem deficere. At. 115.
—— aliquem frustrari. Fam. 190.
Spem fallere. Fam. 4. 13.. 31.
—— redintegrare. Cæs. de B. G. lib. 7.
—— superare. Ph. 3. 97.
—— vincere. Fam. 235.
SPICULUM *est lancea brevis, vel telum missile. Ponitur etiam interdum non pro sagitta, sed pro sagittæ ferro, vel cuspide ipsa et aculeo: ut sunt spicula sagittarum, et aculei Apum.*
Spiculum avellere. Fam. 68.
SPIRITUS *est inspiratio, respiratio, vel flamen. Translate ponitur aliquando pro audacia, et quadam animi elatione.*
Proprie positus.
Spiritum ducere. Rh. 34.. 40.. Fam. 143.. et al.
——— auferre. Or. 1. 259..
Translate.
Spiritus afferre. Or. 2. 172.
——— sumere. Cæs. de B. G. lib. 1.
SPLENDOR *proprie est rei splendentis claritas. Sed per translationem claritatem nominis et celebritatem significat. Unde* splendor nominis, splendor familiæ, splendor vitæ: *id est amplitudo, gloria, vitæ decus.*
Splendorem afferre. Plin. lib. 20. cap. 6.
——— dare. Plaut. 149.
Splendore esse. Fam. 175..
Splendorem habere. Rh. 186.
——— obtinere. Or. 2. 167.
——— intueri. Fam. 14.
——— maculare. Or. 3. 16..
——— deformare. Or. 2. 181.
——— delere. Ph. 3. 47.
——— obsolescere. Or. 1. 10..
Splendore rei alicujus obrui. Ph. 1. 99..
SPOLIUM. *Spolia sunt exuviæ.*
Spolia detrahere. Or. 1. 43. Or. 3. 66.
Spoliis aliorum opes suas augere. Ph. 3. 46..
Spolia capere. Ph. 1. 179..
SPONSIO *generaliter pro promissione capi potest. Certo tamen quodam significato apud Antiquos genus erat actionis, quæ fiebat interposita stipulatione certæ pecuniæ, quam perderet is, qui sponsione vinceretur: et coram Judice, aut Recuperatoribus disceptabatur.*
Sponsionem facere. *Sponsio sic apud Antiquos solebat fieri. Provocans sponsione ita dicebat:* Spondeo, me tantam pecuniam daturum, nisi, &c. *Provocatus autem contra restipulabatur.* Fam. 105. Or. 1. 6. 15.. 46.. 47. 99..
——— Or. 1. 302. *vel* sponsione vincere. Or. 1. 15..
SPONSOR *significat prædem, eum scilicet, qui spondet vel pro se, vel pro alio.*
Sponsorem fieri. At. 207.
——— esse rei alicujus. Fam. 98. At. 245. vel de re aliqua. Or. 3. 78.
——— accipere. At. 254.
——— appellare. *Id est ad præstandam sponsionem sollicitare et urgere.* At. 5. 6. 261.
SPUMA *est sordes earum rerum, a quibus ejicitur: nempe cum per ebullitionem, vel max-*

imam agitationem fex quædam supernatat mero, æri, sali, et similibus.
Spumas in ore agere. Or. 1. 234..
SQUALOR *est inquinatio, immunditia, vel sordes. Ponitur etiam eleganter pro luctuosa accusati specie.*
Squalore obsitum esse. Liv. Dec. 1. lib. 2.
In squalore, et luctu esse. Fam. 59.
Squalore sordidus. Or. 2. 144..
STABILITAS *idem est quod firmitas: cui recte opponitur motus.*
Stabilitatem dare. Ph. 2. 49..
——— habere. Ph. 1. 66. 245.
——— confirmare. Ph. 3. 111..
In stabilitate esse. Ph. 1. 67..
STADIUM *est curriculum, vel spatium. In translatione elegantia sua persæpe non caret.*
——— currere. Ph. 3. 60.
——— conficere. Ph. 1. 124.
STATIO *locus est, in quo naves, aut milites tuto ad tempus stant; vel in quo frequenter consistitur. Dicitur etiam locus ad custodiam assignatus, quando milites stantes vigilant. Præter hæc, pro militibus ipsis persæpe ponitur, qui in statione dispositi sunt. Ponitur item pro standi, vel consistendi actione, vel pro commoratione.*
Stationes disponere. Cæs. de B. G. lib. 8.
In statione cohortes habere. Cæs. de B. C. lib. 5.
In stationem educere. Liv. Dec. 1, lib. 1.
Stationes subducere. Liv. Dec. 3.
——— agere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— firmare. Liv. Dec. 1. lib. 4.
STATIVA *dicuntur stationes, sive munitiones, in quibus, ut propius pugnent milites, consident.*
——— habere. Liv. Dec. 1. lib. 3.
In stativis tenere. Liv. Dec. 1. lib. 6.
STATUA *idem est quod signum, imago, forma, species, vel simulacrum: imago scilicet, quæ alicui vel mortuo, vel etiam viventi antiquitus decernebatur, et in foro, aut aliquo loco conspicuo collocabatur ad alicujus rei bene gestæ memoriam. Quanquam nonnulli hoc inter se differre putent* imagines, et statuas, *quod statuæ sint æneæ, eboreæ, lapideæ;* imagines *cereæ, et pictæ.*
Statuam alicui decernere. Or. 3. 223..
——— facere. Rh. 25.. Or. 1. 137.. Ph. 3. 68.
——— locare. At. 320.. Or. 3. 224.
——— ponere. Or. 2. 229.. Or. 3. 21. Ph. 2. 88.
——— statuere. At. 283. Or. 3. 21. 212. 202..
——— consecrare. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— deturbare. Or. 3. 99..
——— dissipare. Or. 3. 99..
——— affligere. Or. 3. 99.
——— comminuere. *Ib.*
STATUS, us, ui. Status *est vel corporis, vel statuæ, vel causarum, vel ordinis et conditionis.*
Statum collocare Reipublicæ. At. 284.
Statum fundare. At. 11..
——— esse. Rh. 159.. At. 54. Or. 2. 258.
In statu collocare. Rh. 29.
In statum pervenire. At. 141.
Statu esse. Or. 2. 258.
In statu esse. Rh. 197.. At. 178.. Ph. 3. 118..
Statum tenere. Fam. 54.. 78.
——— obtinere. Or. 3. 58.
——— retinere. Fam. 46. Or. 2. 258.
——— tueri. Fam. 136..
In statu manere. Ph. 2. 8. 203.
——— consistere. Fam. 187..
Statum labefactare. Or. 2. 97..
——— convertere. Or. 2. 222..
——— convellere. Or. 3. 80. 253.
De statu deterrere. Fam. 173.
——— convellere. At. 132..
De. Or. 1. 293. *vel* ex statu dimovere. Ph. 3. 118.
De statu deducere. Or. 1. 110..
——— dejicere. Rh. 208..
——— recedere. At. 19..
——— discedere. Ph. 3. 14.
——— suo declinare. Or. 2. 39.. Or. 3. 77..
Ex statu concidere. At. 43..
Statum amittere. At. 156..
In statum restituere. Or. 1. 68..
Multorum excisi status, *h. e. fortunæ.* Tac. Annal. 2. c. 28.
STATUTUS *idem est quod* status, a, um.
Statutum esse aliquid alicui. At. 199..
——— aliquid habere: *Id est deliberatum.* Fam. 47. 199.
STELLA *est sidus, vel astrum.*
Stellam trajici. Ph. 2. 121.
Stellas dinumerare. *Id est operam perdere, vel labore inani se conficere.* Ph. 3. 31..
STIMULUS *proprie dicitur fustis acutæ cuspidis, quo Rustici boves suppungunt. Per translationem dicitur, quicquid nos pungit, et a quo vexamur; vel quod nos incitat.*
Stimulum admovere. Or. 3. 5. Ph. 1. 198..
Stimulo concitare. Or. 2. 191.
Stimulum esse alicui rei alicujus faciendæ. Fam. 14..
STIPENDIUM *ad rem militarem pertinens, accipitur pro ære, quod militibus solvitur. Extra rem militarem idem est, quod tributum, vel vectigal.*

Extra rem militarem.

Stipendium imponere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— pendere. Liv. Dec. 1. lib. 2.
——— dependere. Cæs. de B. G. lib. 1.
——— solvere, *vel* persolvere. At. 75..
——— remittere. Cæs. de B. G. lib. 1.
Stipendio fraudare. Cæs. de B. C. lib. 3.

Ad rem militarem pertinens.

Stipendium decernere. Fam. 8.. At. 287..
——— dare. Fam. 179.
Stipendio afficere. Or. 3. 67..
Stipendium numerare. Or. 3. 98.
——— merere. Rh. 132.. Or. 2. 126.. Or. 3. 39.

Stipulatio *est verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum, facturumve se id, quod interrogatur, respondet.*
Stipulatione aliquem obligare. Senec. lib. 3. de benef. cap. 85. *vel* alligare. Or. 1. 5.
Stirps: Stirpes arborum *dicuntur, quæ sua sponte proveniunt. Extra propriam significationem egreditur aliquando hæc dictio; et ponitur pro genere, vel causa.*
Ex antiquissimâ stirpe oriri. Ph. 2. 169..
Stirpe generosa proficisci. Ph. 2. 84..
Stirpis esse ejusdem. *Id est generis, originis, sanguinis.* Or. 3. 122..
Stirpem contaminari. Ph. 2. 37.
——— degenerare. Rh. 176.
Stomachus *proprie est fistula, per quam cibus descendit: quæ alias dicitur gula, sive guttur. Ponitur etiam pro ventriculo, id est receptaculo ciborum. Adhæc usurpatur pro ira, vel indignatione.*
Stomachi tui res hæc non est. *Id est tibi satisfacere non potest.* Fam. 94.
Stomachum facere. Fam. 12. At. 73..
——— movere. At. 93.. Or. 2. 130..
Stomacho esse. At. 68..
Stomachum habere. Fam. 26.. At. 245..
Stomacho exardere. Or. 1. 118..
Stomachum erumpere in aliquem. At. 252..
——— detegere. Plaut. 125.
——— perdere. Fam. 12.
Strages *est clades, profligatio, jactura. Vel est cadaverum uno in loco interfectorum, ac prope jacentium multitudo.*
Stragem facere. Or. 3. 189..
——— edere. At. 10.. Ph. 2. 188.
——— dare. Liv. Dec. 1. lib. 8. c. 30.
Magna strage hostes fundere. Curt. l. 7. c. 7.
Studium *communiter vehemens est animi applicatio ad aliquid peragendum. Vel est animi assidua, et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluptate occupatio. Vel est voluntas hominis attentior atque impensior. In ea significatione cum semper versetur, ita tamen distinguitur. Aliquando pro exercitatione est: ut, cum dicimus* studia *absolute. Aliquando pro diligentia, et opera: ut,* magno studio mandata tua curat. *Aliquando pro desiderio, favore, voluntate, amore: unde fit* studiosus. *Istarum omnium significationum tanta est affinitas atque societas, ut pauca loquendi genera alicui conveniant, quæ alii propria non sint. Si enim pro amore ponatur, dicimus* studium conferre, studium adhibere, studium collocare, studium ponere, studium incendere, studium restinguere. *Eadem dicemus, si ponatur pro diligentia. Eadem quoque dicemus in significatione, quæ circa rem litterariam versatur.*

Circa rem litterariam versans.

Studium incitare. Ph. 2. 109.. Ph. 1. 241..
Studiis teneri. Fam. 111. Ph. 1. 39..
Studio flagrare. Or. 2. 139.. Rh. 86. At. 210..
——— ardere. Rh. 221. At. 260. Ph. 1. 17.
Ad studia se conferre. Or. 2. 186.
Studiis imbuere. Or. 3. 149.
——— deditus. Rh. 171.. Or. 2. 185.. Or. 3. 55. Ph. 2. 140. *vel* devinctus. Fam. 45.
Studia colere. Fam. 45. Or. 2. 186.
——— celebrare. Rh. 42..
——— exercere. Fam. 130.
Ad. At. 32. *vel* in studia incumbere. Rh. 87..
Studium adhibere. Rh. 178.
——— ponere. Rh. 90. Ph. 1. 49. 229..
Studio affluere. Or. 2. 186.
——— abundare. Rh. 86.
Studia ingravescere. *Id est augeri.* Fam. 49.
——— vigere. Ph. 3. 106. Rh. 86.
Studium frangere. Fam. 85..
A studiis abducere. Fam. 49.
Studia restinguere. Rh. 197.
——— remittere. Rh. 195.
——— intermittere. Rh. 200.
——— omittere. Rh. 42.
——— deserere. Ph. 2. 140..
——— obsolescere. Rh. 42..
Ad studia se referre. Fam. 9. Rh. 85. At. 65.
Studia repetere. Ph. 2. 140..
——— recolere. Or. 2. 188.
——— renovare. Rh. 194.. Ph. 2. 109..

Circa diligentiam adhibendam, vel operam dandam.

Studium dare rei alicui. Fam. 48.
——— dicare rei alicui. Fam. 20..
——— collocare. At. 295.. *vel* locare. Fam. 20..
——— consumere. Fam. 89.. 90..
——— restinguere. Or. 3. 246.

Circa favorem, voluntatem, et amorem.

Studium conciliare. Fam. 20..
Studia assequi. Fam. 45. *vel* consequi. Fam. 209.
——— habere alicujus. Fam. 40.. At. 36..
——— expectare ab aliquo. Fam. 6.
Studium perspicere. Ph. 3. 101.. Fam. 60..
Studio incendi. Rh. 93.
——— teneri. At. 6..
——— efferri. At. 5. Ph. 2. 13. Ph. 3. 94..
——— habere aliquem. Ter. Adel. 3. 3.
——— esse in aliquem. Fam. 234.
Studium profiteri. Fam. 64.. Or. 2. 65. Or. 3. 171.
——— dicare. Fam. 20..
——— declarare. Fam. 32. Or. 3. 102.
——— extare alicujus in aliquem. Fam. 9.. 64. 96..
——— constare. Fam. 167.
——— conferre. Fam. 99.. 144. At. 52.. 315..
——— ponere. Fam. 224..
——— præstare. Fam. 29.
——— navare. Fam. 250. At. 240. 277..
Studia amittere. At. 51.. 157..
——— impedire. Fam. 4..
Studiis obsistere. Ph. 3. 101.
De studio detrahere. Fam. 45..
Studium restinguere. Or. 3. 246.
Studia prætermittere. Fam. 10.
——— deponere. Or. 2. 131.

STUDIOSUS *ad rem omnem, cujus amore tenemur, apte transferri potest. Ita dicemur* studiosi *alicujus vel viri, vel mulieris; id est cupidi et amantes. Dicemur item* studiosi *litterarum, vel* studiosi *absolute; id est litterarum studio dediti.*¶ *Cum de litteratis dicitur. Cic.* Putavi mihi suscipiendum laborem utilem studiosis, mihi quidem ipsi non necessarium. Rh. 244.

STUPRUM *generaliter vocatur coitus lege vetitus, sive in virgine, sive in nupta, sive in vidua committatur.*

Illicere in stuprum. 3. de N. D. c. 27.

Polluere stupro ceremonias. Pro Dom. c. 40.

Stuprum offerre. Ph. 1. 140.

——— inferre. Or. 3. 100. Ph. 3. 59.. 120.

——— facere. Or. 2. 106. Or. 3. 115.

Stupro maculare aliquam. Or. 3. 118.

STYLUS *significat, quicquid vel ligneum, vel ferreum, aut alterius materiæ acuminatum est. Aliquando instrumentum est æneum, quo in albo, id est in ceratis tabellis antiquitus scribebatur, ut nunc in libellis ligneis, vel codicillis Mercatores scribunt. Ponitur etiam pro ipsa structura orationis.*

Attico stylo scribere. De Cl. Or. c. 45.

Stylum exercere. Rh. 210..

Stylo ubertatem orationis depascere. Rh. 117...

Styli pœnas dare. Fam. 85.

Stylum efferre. Plaut. Bacch. 4. 4. 63. Vertere. Hor. 1. Sat. 10.

SUASOR *est autor, vel hortator rei alicujus.*

Suasorem esse alicui rei alicujus faciendæ, vel suscipiendæ. At. 256. 263. Or. 3. 166.. Ph. 3. 64.

SUAVITAS *est dulcedo.*

Suavitates undique conquirere. Ph. 3. 75..

——— odorum afflari ex floribus. Ph. 3. 89..

SUBSELLIA *antiquis dictæ sunt sedes, et pulpita, unde audiebantur Poetæ, vel spectabantur ludi. Scribit vero Asconius,* subsellia *fuisse Tribunorum, Triumvirum, Quæstorum, et hujusmodi minora judicia exercentium, qui non in sellis curulibus, nec tribunalibus, sed in subselliis considebant.* Subsellia *item erant in Curia, ubi Senatores sedebant.* Subsellia *etiam erant Judicum, id est eorum, qui publicis judiciis disceptandis operam dabant. Etiam erant* subsellia, *ubi sedebant rei, accusatores, et testes.*

Ad subsellia aliquem attrahere. *Id est accusare.* Or. 3. 274.

Ex subselliis surgere. Or. 2. 150..

A subselliis abire. Or. 1. 123..

——— in otium se conferre. *Id est a commentatione forensi.* Rh. 121.

Subselli longi judicatio. *Id est gravis, et multi temporis.* Fam. 39..

SUBSIDIUM *est ultima acies, quæ ad extremum discrimen succenturiata est. Vel dicitur subsidium, quod postpositum est ad subveniendum laborantibus. Unde fit, ut subsidium sit auxilium, et opitulatio ad extremum pene casum servata.*

Subsidium parare. Fam. 129. At. 5..

——— comparare. Rh. 101..

Subsidio servare aliquid alicui. At. 309.

Subsidium. Cæs. de B. G. lib. 4. *vel* subsidio mittere. Cæs. de B. G. lib. 7. *vel* summittere. Cæs. de B. G. lib. 4.

Subsidio proficisci. Or. 3. 203..

——— ire. At. 129.

——— venire. At. 95. Or. 1. 283..

——— currere. At. 186. . *vel* occurrere. Cæs. de B. C. lib. 5.

SUCCUS *est humor, quem ex alimentis membra sugunt, ut se repleant. In translatione perelegans est.*

Succum ducere ex re aliqua. Phil. 2. 83.

——— trahere. Ph. 2. 50.

——— habere. Rh. 204.

——— retinere. Rh. 117.

——— amittere. At. 65.

SUDOR *notæ est significationis nomen. Non minimam vero elegantiam habet, cum accipitur pro labore vehementi.*

Sudorem emittere. Plin. lib. 6. cap. 18.

Sudore manare. Ph. 2. 96.

——— madere. Sil. Ital. lib. 12.

Sudoris multi Opus. Ph. 107..

SUFFRAGIA *voces erant, quæ ferebantur in Magistratibus eligendis. Et erant vocalia, vel tabellaria.*

——— eblandita. Or. 2. 261.

——— enucleata. *Or.* 2. 261. Suffragium eblanditum *ab* enucleato *differt, quod alterum summo jure, scilicet pro personæ virtute et dignitate fertur; alterum gratia obtinetur.*

Suffragiis rem permittere. Cæs. de B. G. lib. 7.

Suffragia inire. *Id est suffragium ferre.* Or. 3. 24..

——— ferre. Fam. 181.. At. 17. Or. 2. 208. 222..

SUGGESTUM, vel suggestus, *est locus editior.*

——— ascendere. Ph. 2. 106.

SULCUS *est terræ proscissio.*

Sulcum altius imprimi. Ph. 2. 119.

Arvum sulcis subigere. Plin. l. 18. c. 19.

Sulcos ducere. Juvenal. Sat. 7. 48.

SUMMA *genus, caput, vel numerum, vel constitutionem significat, vel collectionem: ut, sententiæ alicujus summa, pro eo, quod dicunt principale. Pertinet etiam ad rem nummariam.*

Summam præfinire. Fam. 96.

——— facere. Fam. 12.

——— subducere. At. 83.

De summa detrahere. At. 158..

——— decedere. Ter. Adelph.. 5. 3.

In summa. At. 317.

Ad summam. At. 121. 158. 222.. 237. Ph. 3. 30..

SUMMUS *dicitur maximus, amplissimus, singularis, perfectus.* Summum. *Id est, quod Barbari dicunt* ad plus. *Cicero ad Atticum*

12. Scies fortasse cras, summum, perendie. At. 201. .
Ad summum. *In eadem significatione est hæc locutio, in qua priorem esse demonstravimus. Cicero Fam.* 5. Excepto uno, aut, ad summum, altero. Fam. 77. 234. At. 210. Or. 1. 14. . 134. .
Sumptus, us, ui, *significat impensam.*
Sumptum impendere. At. 289. . Or. 1. 199.
——— afferre. Fam. 137.
——— inferre. Or. 2. 155. .
——— instituere. Fam. 37. . 41. .
Sumptui esse. At. 75. .
Sumptum habere cum aliquo. *Id est mutuo sumptu vivere.* Fa. 138. .
——— haurire ex re aliqua. Or. 2. 72. .
——— facere. Fam. 201. At. 76. . Or. 1. 182. 204. .
——— fieri. *Id est insumi. Cicero ad Atticum* 5. Nego teruncium sumptum factum. At. 81. .
——— decernere. Fam. 36. . 41. .
——— dare. Rh. 73.
In sumptum erogare. At. 122.
Sumptum suggerere. Ph. 48.
——— suppeditare. At. 178. . Ph. 3. 41. .
——— insumere. Rh. 76. .
——— ponere in re aliqua. Or. 1. 49. .
——— exercere *dicuntur servi, aut alii, qui justam operam pro sumptu præbent, et sumptui æqualem.* Ter. Heaut. 1. 1.
——— sustinere. Fam. 172. .
——— sustentare. Or. 2. 81. .
——— decernere. Fam. 41.
——— tolerare. At. 294. .
Sumptui parcere. Fam. 258.
Sumptum minuere. Fam. 36. . 37. . Ph. 2. 182.
——— remittere. Fam. 37. .
Sumptu levare. Or. 2. 153.
Sumptum extenuare. Ph. 2. 182.
Superbia *est arrogantia, contumacia, intolerantia, insolentia, fastidium.*
Superbiam fugere. Ph. 3. 18. .
Superbia aliquid facere. 1. de Orat. 99.
——— extolli. In Partit. 81.
Supercilium *est ultima pars frontis, pilis vestita, quæ ciliis prominet. Interdum vero pro superbia, vel gravitatis, et severitatis ostentatione ponitur.*
——— contrahere. Philip. 3. 29. .
——— remittere. Or. 3. 82. Ph. 3. 29. .
——— deprimere. Orat. 3. 82.
Superstitio *est importuna, ineptaque religio, falsus Dei cultus. Quam vocem a* superstite *dictam tradunt; voluntque anicularum propriam esse, quæ multis per ætatem superstites sunt, et quæ rebus inanibus addictæ, dum volunt videri nimis religiosæ, superstitiosæ fiunt, et ita delirant.*
Superstitione imbuere. Ph. 1. 61.
——— obligari. Ph. 2. 81. .
——— conflictari. Philip. 2. 162. .
Superstitionem tollere. Ph. 2. 139.
Suppetiæ, *et* suppetias *a* suppeto *veniunt: et his tantum duobus casibus utimur. Ponuntur autem* suppetiæ *pro auxilio, subsidio, vel præsidio.*
Suppetias mittere. Cæs. de B. C. lib. 5.
——— ire. Hirt. B. Afr. c. 39.
——— venire. Ibid. c. 5.
——— proficisci. Ibid. c. 25.
——— occurrere. Cæs. de B. C. lib. 5.
——— ferre. Plaut. Epid. 5. 1. 52.
Supplicatio *est gratulatio Diis immortalibus: vel honor, qui Diis immortalibus habetur pro victoria.*
Supplicationem decernere. Fam. 39. . 66. 246.
Supplicium *posuere Antiqui pro supplicationibus, et votis, quæ a populo fiunt in rerum, turba periculoque instanti. Alia est hujus vocis significatio, dum* supplicium *pro pœna sumitur.*
——— constituere. Or. 1. 29. . 30.
——— excogitare. Or. 1. 30.
——— invenire. Or. 1. 29. .
——— irrogare. Ascon. Pæd.
Ad supplicium rapere. Rh. 130. .
Supplicio afficere. Or. 1. 249. . Or. 3. 88. .
——— coercere. Or. 2. 97. .
——— constringere. Rh. 102.
——— vindicare. Ph. 3. 104. .
Supplicium inhibere. Or. 3. 255.
——— sumere. Rh. 72. . Or. 1. 127.
——— subire. At. 280.
——— dare *a Comicis dicitur, ut* pœnas dare. Teren. Eun. 1. 1.
——— perferre. At. 128.
——— condonare. Fam. 66.
——— remittere. Fam. 66.
Suspectus *et active, et passive ponitur. Active dicitur* suspectus *sollicitus, et habens suspicionem alicujus rei. Passive* suspectus *est, in qua subest suspicio.*
Suspectum esse aliquem alicui de re aliqua. Ph. 3. 71.
Suspensus *est incertus, vel dubius. Et tam de rebus, quam de personis dicitur.*
Suspensum detinere aliquem. At. 154. . *vel* tenere. Rh. 182. . Fam. 147. . Or. 2. 19.
Suspenso animo esse. At. 33.
Suspensum esse metu. Or. 2. 65. *vel* expectatione. Fam. 40. .
Suspensas habere vivendi rationes. Fam. 69. .
Suspicio *est conjectura, vel scientia incerta; poniturque tam passive, quam active.*
Suspicionem movere. Fam. 27. Rh. 240.
——— commovere. Or. 2. 55. .
——— excitare. Or. 3. 12.
——— afferre. At. 106. . Or 3. 16. . 243.
——— inferre. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— importare. Fam. 265.
——— dare. Fam. 45.
Suspicioni locum. Or. 3. 39. *vel* materiam dare. Or. 3. 235.

Suspicionem facere. Rh. 32. Or. 2. 162. vel efficere. Rh. 139.
——— injicere. Or. 1. 197. Or. 2. 39.. 82.
——— constituere. Or. 1. 73.
——— nasci. Fam. 37.
——— increpare. *Id est oriri*. Or. 2. 129.
——— esse. Fam. 241.. Ph. 2. 14. *vel* subesse. Or. 1. 12. 23.
In suspicionem vocare. Or. 1. 237. Or. 2. 56. 91..
——— adducere. Fam. 121. At. 38.
Suspicionem conferre in aliquem. Or. 1. 35. Or. 2. 29.
——— jacere. Or. 2. 147..
Suspicione attingere. *Habet hic loquendi modus duplicem apud Latinos significationem. Attingimus enim suspicione, quod suspicione consequimur*. Ph. 2. 72.. *Idem vero est aliquando, quod suspicionem in aliquem conferre*. At. 39.
——— perstringere. Or. 2. 175..
In suspicione ponere aliquem. Or. 2. 44.
In suspicionem venire. *Est passivi sensus hæc locutio*. Fam. 130. Or. 1. 206. Or. 2. 162..
——— cadere. *Id est venire*. Or. 3. 111. 161..
——— incidere. Or. 3. 115.
Suspicionem cadere in aliquem. At. 207. Or. 2. 181. 252.
Suspicioni affinem esse. Or. 2. 170.
Suspicionem recipere. *Id est suspicioni affinem esse*. Or. 2. 260.
——— in aliquo consistere. Or. 2. 34.
——— residere. At. 295..
Suspicionem ad aliquem pertinere. Or. 1. 21.. 29. Or. 2. 56..
——— in aliquem convenire. Or. 1. 29.
——— habere. *Habet res suspicionem, in qua suspicio consistit, vel ex qua suspicio nascitur: quod totum passivum est*. Rh. 134.. At. 253.. Or. 2. 54.. 126.. 270.
Suspicionem habere. *Pro suspicari*. At. 126..
——— ducere. Rh. 65.. 66..
——— trahere. Rh. 65..
——— alicui incidere. Teren. And. 3. 2.
Suspicione perculsum esse. *Id est suspicionem habere*. Or. 2. 39.. Or. 3. 147.
Suspicionem alicui insidere. At. 14. Or. 3. 114..
——— augere. Fam. 2..
——— confirmare. Rh. 240.
——— minuere. At. 169. Or. 2. 174.
——— extenuare. Rh. 8..
——— fugere. At. 128.. 240..
——— vitare. At. 28.. Rh. 139. Or. 3. 159..
——— depellere. Or. 3. 240..
——— propulsare. Or. 1. 179.
——— removere. Or. 1. 223.. Or. 2. 70.
——— tollere. At. 169. Or. 2. 180.
——— delere. Or. 1. 19..
Suspicione liberare. Fam. 3..
E suspicione vindicare. Or. 2. 178..

Suspicione elabi. Or. 1. 97.
A suspicione remotum esse. Or. 1. 209. Fam. 165.
——— abhorrere. *Id est remotum esse*. Or. 3. 39.
——— abesse. Or. 1. 121. Or. 3. 42.
Suspicione carere. Or. 1. 42..
Suspicionem deponere. Fam. 214.
——— abesse. Cæs. de B. G. lib. 1.
SYLVA *generale nomen est, sed proprie appellatur, quæ cædua est; id est quæ in eum usum habetur, ut ex ea materia cædatur sive ad comburendum, sive ad ædificandum. Translate ponunt Latini sylvam pro abundante materia, vel argumento uberiore. Aut pro eo, quod ex tempore scribitur velocissime, estque velut prima materia. Sequentes locutiones significationis sunt translatæ.*
Sylvam ducere rei alicujus a re aliqua. Rh. 198.
——— comparare. Rh. 152..
——— subjicere. Rh. 153.
——— exponere. Rh. 50.
SYMBOLUS, *vel* symbolum *est signum, aut nota; ut annulus.*
SYMBOLA *idem quod collatio, in quam comparandam plures aliquid contulerunt.*
Symbolam condicere. Plaut. 811.
——— dare. Teren. And. 1. 1. 61.
De symbolis edere. Id. Eun. 3. 4. 2.
Symbolum ostendere. Plaut. Bacch. 2. 3. 29.
SYMPHONIA *est musicus concentus: vel est celebritas quædam, quæ fit cantu musico.*
Symphoniam canere. *Cic.* Cum in eis conviviis symphonia caneret, maximisque poculis ministraretur. Or. 1. 170..
SYNGRAPHA *vel* syngraphus *est scriptura, sive schedula, quæ fit manu eorum, qui paciscuntur in alicujus rei fidem.*
Syngrapham facere cum aliquo. Or. 2. 239. 251.. Or. 3. 178. *vel*
Syngraphum conscribere. Plaut. Asin. 4. 1. 1.
Ex syngrapha credere. Or. 2. 150..
——— agere. Or. 2. 132..
——— postulare. Ad Att. l. 5. ep. 21.

T

TABELLA *diminutivum est a* tabula. *Hinc* tabellæ *dicebantur apud Antiquos epistolæ, quod in brevibus* tabellis *scriberentur. Erant et* tabellæ, *in quibus Judices scribebant.*
Tabellas dare. Rh. 174. Or. 2. 165.
Tabellas ferre. Or. 2. 66..
——— ostendere. Div. 24.
Tabellis obsignatis agere. Ph. 1. 234..
Tabellas diriberi. In Pis. 96.
TABELLARIUS, *est, cui litteras perferendas committimus. Generaliter tamen adjectivum est a* tabella.
Tabellarios mittere. Fam. 21. 188.. At. 131. *vel* remittere. Fam. 240.
——— subministrare. At. 314..
——— præbere. *Ibid.*
——— deprehendere. Fam. 188.
——— excutere. Fam. 163.

Tabellarios scrutari. Fam. 163.
———— retinere. *Ibid.*
TABERNA *pro omni ædificio ponitur, quod est commodum, et utile ad habitandum, ex eo, quod taberna tabulis claudebatur : diciturque taberna quasi* trabea, *a validioribus scilicet trabibus (ut ait Donatus) quibus superiora sunt suspensa.* Tabernam *ab officina ita distinguunt, ut* taberna *sit, ubi opera ipsa, cæteræque merces venditantur.* Officina, *ubi fiunt opera. Non negant tamen Grammatici, aliquando unum eundemque locum* officinam, et tabernam *esse. Scribit item Nonius Marcellus,* tabernas *non tantum vinarias esse, sed et omnes, quæ sunt popularis usus.* Taberna *vero ab eo, quod in ea versatur, aliquando adjectivum sumit: ut a vino appellatur* vinaria, *ab oleo* olearia, *a lana* lanaria; *et hujusmodi. Vocamus etiam* meritoriam tabernam *pro diversorio, atque hospitio mercenario : quo cuique introire licet danti mercedem.*
Ad tabernam divertere. Rh. 63..
Tabernam occludere. Or. 2. 122. Ph. 1. 36.
TABERNACULUM *est tectum castrense, quod, ut libet, moveri potest.*
———— ponere. Or. 1. 253..
———— collocare. Rh. 150. Or. 1. 241.. Or. 3. 92.
TABULA *interdum dicitur liber, quem sibi quisque privatim facere consuevit, quasi quoddam memoriæ promptuarium eorum quæ agit. Inde dicuntur* tabulæ accepti, et expensi : *rationes scilicet, in quas acceptæ, et expensæ pecuniæ referuntur. Has* tabulas domesticas *vulgo dicimus.* Tabulæ *autem* novæ *appellantur, quando debitores creditas pecunias cum usuris persolvere non coguntur ipsis creditoribus, et abolitis prioribus debitis novæ tabulæ conficiuntur.* Tabulæ *item Judicum dicuntur; de quibus ita Asconius.* In causis (*inquit*) majoribus Judices universi in cistam tabulas simul conjiciebant, suas insculptas literas habentes absolutionis, sive condemnationis, cum de alicujus capite agebatur. Tabulas *Judicum vocat tabellas cereas, quibus ferebant sententias. Erant enim sententiæ non vocales, sed tabellariæ. Præterea* tabulæ, *sive* tabellæ *dicebantur testamenta, sive aliæ publicæ scripturæ, cujuscunque materiæ essent. Pro syngraphis etiam, et documentis litterariis. Extra hæc: dicebatur apud Antiquos* tabula *pro lege. Dicebatur etiam, in quam Antiqui tesseras mittebant : quam lusoriam, et quandoque latruncularium, et pyrgum, sive alveum, alveolumve vocabant. Item* tabula *pro auctione usurpabatur.*
Tabulas facere. At. 236..
———— conficere. Or. 1. 88. Or. 3. 40..
———— perscribere. Rh. 90.
In tabulas referre. Or. 2. 150. 175.
———— digerere. Or. 1. 88.
Tabulas obsignare. Rh. 99. Or. 1. 100. Or. 2. 150..
Tabulas proferre. Or. 1. 276.
———— proscribere. At. 311..
———— figere. Or. 3. 153.. 177..
———— corrumpere. Or. 1. 129..
———— interlinere. Or. 1. 129..
De tabulis eximere. Or. 1. 22..
TABULARIUM *est locus, in quo tabulæ, hoc est, litteræ, et acta publica reponuntur.*
———— incendere. Or. 2. 91. 187.. Ph. 2. 74..
TACITUS *active, et passive a Latinis usurpatur. Taciti enim aliquid præterimus; et tacitum aliquid a nobis præteritur. Sic tam ad res, quam ad personas, pertinet.*
Tacitum aliquid relinquere. *Id est verba de eo non facere.* Fam. 36..
———— aliquid præterire. *Hic recognosce, vocem hanc tam activæ, quam passivæ esse significationis. Sic enim hanc locutionem interpretari potes. Tacitus præterii illud, vel tacitum illud præterii.* Or. 3. 131..
Tacitum ferre. *Cic. ad Att.* 7. Cætera si reprehenderis, non feres tacitum : nisi si quid erit ejusmodi, quod sine sumptu corrigi possit. *Id est non tacebo, vel non dissimulabo, te male reprehendere.* At. 24.
TACTUS, us, ui, *est tangendi actus.*
Tactum fusum esse per omne corpus. Ph. 2. 54..
Ad tactum chordas respondere. Rh. 163.
Sub tactum cadere. *Id est tangi posse.* Ph. 2. 197..
TÆDA, *est fax.*
Tædam inflammare. Or. 1. 225.
———— accendere. Lucr. lib. 6.
TALARIA *dicuntur calceamenta alata Mercurii.*
———— pedibus affingere. Ph. 2. 71..
———— pedibus nectere. Virg. lib. 4. Æn.
———— induere. *Apud Ciceronem est fugam adornare, quasique velle quopiam avolare. Sic enim scribit ad Atticum.* Nemo est istorum, qui otium non timeat : quare talaria induamus. *Itaque* talaria induere *dicemus eos, qui parant aufugere.* At. 236.
TALUS *est postremum cruris; pars scilicet pedis, in qua os prope calcaneum extuberat.* Talus *etiam dicitur os in articulo pedis eminens; quod est bisulcis tantum animalibus, non homini, neque cæteris animantibus.* Talus *inde dictus est quatuor laterum, quo luditur.*
Talum jacere. Ph. 1. 101.. Ph. 2. 85. 118.
Talis præclare ludere. Rh. 151.
Talum rectum cadere. Ph. 1. 101..
———— recte assistere. *Ibid.*
TARDITAS *est cunctatio, vel mora (cui opponitur celeritas) et (quemadmodum* tardus) *vel in persona vel extra personam est.*
Tarditatem afferre. Or. 196.. 236.
Tarditate uti. Ph. 3. 26..
Tarditatem corrigere. At. 315..
TECTORIUM *illinimentum quoddam est, et quasi parietis incrustatio.*
———— inducere. Or. 1. 105..

Tectorium delete. *Ibid.*

Tectum, *pars est domus superior, qua ipsa domus tegitur. Figurate pro ipsa domo poni sæpe videas.*

Firma tecta in domiciliis habere. De Clar. 257.

Tectis continere. Postq. ad Quir. 8.

Tecta aurata facere. In Part. 6.

Tectis recondere et custodire. Oecon. 1.

Sub tectum congerere. *Ib.*

In sua tecta discedere. 3. Catil. 29.

Ædificium ad tectum pervenire. *Id est extrui usque ad culmen.* At. 55..

Tecto aliquem recipere. Or. 2. 84.

Tectum in aliquo loco accipere. *Id est hospitio recipi. Cicero ad Atticum.* Multis locis ne tectum quidem accipio, et in tabernaculo maneo plerunque. At. 76..

Tegumentum *idem est, quod tegmen: nec minus translate, quam proprie, usurpatur.*

——— flagitiorum quærere. Or. 3. 47.

——— facere. Ph. 1. 132. Cæs. de B. C. lib. 3.

——— detrahere. Cæs. de B. G. lib. 2.

Telum *dicitur, quicquid jaci potest. Quo nomine lapis, lignum, ferrum continetur.*

——— habere. Or. 3. 103..

Cum telo esse. At. 31. Or. 1. 236.. Or. 3. 103..

Telum intendere. Or. 3. 73..

——— emittere. Or. 2. 244.

——— immittere. Or. 2. 221.

——— conjicere. Or. 1. 9.. Or. 2. 244.

——— acerrimum esse ad rem aliquam. *Per translationem ponitur interdum* telum *pro re potentissima et efficacissima; sed id non fere sine adjectivo. Cicero de Amic.* Non mediocre telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium. *Ph.* 3. 107.. *Idem Famil.* 7. Usquequaque sapere oportet: Id erit telum acerrimum. Fam. 102..

Temeritas *sapientiæ opponitur.*

Temeritatis inconsideratissimæ, et dementissimæ plenum esse. Or. 2. 257.

Temeritate aliquid fieri. Ph. 3. 10.. Regi. Rh. 13. Administrari. Rh. 54.

Temeritati parere. Ph. 3. 103..

Temeritate duci. Pro Planc. 9.

——— remota. 2. Off. 62.

Temperantia *est rationis in libidinem, et in alios non certos impetus animi firma, et moderata dominatio: sicque constat ex prætermittendis voluptatibus, et ex omnium animi commotionum moderatione.*

Temperantiam cerni in, *vel* constare ex. 5. Fin. 67. 3. de N. D. 38.

——— summam esse alicujus in victu. 5. Tusc. 57.

——— expetere. 1. Fin. 48.

Tempestas *modo pro tempore ponitur: modo translate pro motu, et rerum perturbatione. Modo est procella, quæ terram, vel mare verberat.*

Pro rerum motu ponitur translate.

Tempestatem excitare. Or. 2. 244. Or. 3. 72..

——— impendere. Or. 2. 102. At. 119.

——— cooriri. Or. 1. 85..

Tempestate aliquem percelli. Or. 3. 27.

——— jactari. Or. 2. 261.

——— everti. At. 157.

Tempestati cedere. Or. 3. 72..

Tempestatem vitare. Or. 1. 127.

Pro procella proprie, cum terram respicit.

Tempestatem evenire. Ph. 2. 128.

——— sequi. *Cæsar de bello Gal.* 4. Secutæ sunt continuos complures dies tempestates, quæ et nostros in castris continerent, et hostem a pugna prohiberent.

——— malam esse. *Cato de re Rust.* Dicit villicus, sedulo se fecisse, servos non valuisse, tempestates malas fuisse.

Cum respicit mare, sed in malam partem.

——— cooriri. Cæs. de B. G. lib. 6.

——— magnam in alto esse. Rh. 74..

Tempestate adversa jactari. Rh. 74.

——— in portum rejici. Or. 1. 302.

——— detineri. Cæs. de B. G. lib. 3.

Tempestatem commutari. Rh. 81..

——— sedari. Or. 1. 85..

In bonam partem.

Tempestatem idoneam nancisci. Cæs. de B. G. lib. 4.

——— habere. Fam. 257..

——— esse. At. 310.. egregiam. At. 149.

Tempestate bona et certa solvere, *vel* navigare. At. 307..

Tempestivitas *a Latinis ponitur pro certa quadam, et idonea, vel commoda temporis ratione, natura, cursu, aut statu.*

Tempestivitatem dare cuique parti. Ph. 3. 83..

——— cibo præparare. Plin. l. 10. c. 34.

Tempus *est pars quædam æternitatis cum alicujus annui, menstrui, diurni, nocturnive spatii certa significatione. In hoc et quæ præterierunt, considerantur, et quæ instant, et quæ consequuntur.*

Tempus antelucanum. Fam. 245.

——— vespertinum. Ph. 2. 36. Matutinum. *Ib.*

Temporis usura. Fam. 30.. Or. 2. 87..

——— brevitas. At. 5..

——— angustiæ. Rh. 85. 164.. Fam. 265. Or. 1. 106. Or. 2. 91..

——— natura. Fam. 83.. 84.

——— cursus. Fam. 82. *vel* decursus. Fam. 31..

——— forma. Fam. 43.

——— imago. Fam. 5..

——— ratio. Fam. 6.

——— status. Fam. 19.

——— varietas. Fam. 68. 217.

Temporis inclinatio. Fam. 88. Or. 1. 272. . Or. 2. 82. 222. 279.
——— mutatio. Fam. 57.
——— motus. Or. 2. 164. .
——— perturbatio. Fam. 72.
Temporum vitia. Fam. 49.
Tempus dubium. Or. 1. 283.
——— formidolosum. Or. 1. 235. .
——— suspiciosum. Fam. 6. .
——— turbulentum. Fam. 29. . Or. 3. 86. .
——— cæcum. Fam. 198. .
——— triste. Fam. 57. . 249. Or. 3. 78.
——— luctuosum. Fam. 70. .
——— difficile. Fam. 146. Or. 1. 287. Or. 2. 15. . Or. 3. 201. . 203. .
——— durum. Or. 2. 231. . Or. 2. 61. .
——— asperum. Or. 3. 59.
——— atrox. Or. 1. 225. .
——— grave. Or. 3. 3. .
——— miserum. Fam. 58. 70.
——— perditum. 72.
——— extremum. Fam. 150. .
Temporis tristitia. Fam. 38. . At. 128. 200.
——— acerbitas. Fam. 203. .
——— calamitas. Fam. 204. .
——— atrocitas. Or. 3. 5.
——— iniquitas. Or. 1. 18. . Or. 2. 34.
——— invidia. Fam. 42. . Or. 2. 34.
——— injuria. Fam. 88.
Tempus quietum. Fam. 130.
——— tranquillum. Fam. 70. . Or. 2. 37.
——— optatum. Fam. 70. .
——— optimum. Or. 2. 37. . Or. 3. 4.
——— liberum. Fam. 76. Ph. 1. 55. .
——— vacuum. At. 37. . 316.
——— commodum. At. 136. .
——— opportunum. Fam. 30.
——— idoneum. Fam. 3. 34. . 103. .
Temporis tranquillitas. At. 20.
——— opportunitas. Fam. 44. .
Tempus alienum. Rh. 165. Fam. 41. 199. Or. 1. 104. .
——— absurdum. At. 252. .
——— adversum. Or. 1. 127. .
Id temporis. *Cicero ad Atticum* 216. Venit ad me, et quidem id temporis, ut retinendus esset. Rh. 108. . 142. . Or. 2. 99. Or. 3. 106. . Ph. 1. 124.
Per id tempus. Rh. 72. 191. . *vel* temporis. Rh. 4. .
Ad tempus, *varie ponitur. Interdum est enim pro tempore constituto.* At. 219. . 251. . Ph. 1. 124. *Interdum pro brevi temporis spatio.* Fam. 149. . Ph. 3. 6. 106. *Interdum pro commode, et opportune.* Fam. 93. 134. At. 36. Or. 1. 104. . Or. 3. 40. . *vel pro re nata; vel, ut temporis ratio postulat.* Fam. 149. Or. 3. 114. . *Quo sensu dicit Cicero etiam* In tempus. *Ad Att. l. 2. ep.* 19. Versus in tempus scripti.
Per tempus. *Id est opportune.* Ter. Hec. 4. 3.
Ante tempus. Rh. 124. . Ph. 3. 97. .
Post tempus. Or. 1. 9. .
Uno tempore. Fam. 50. . At. 60. . Or. 2. 23. 68. .
Suo tempore. Rh. 165. Ph. 3. 97. . Or. 1. 179.
In tempore. *Id est opportune, commode.* Fam. 168. Or. 2. 100. .
Tempore. *Pro opportune.* Fam. 103. . Or. 1. 134. . Ph. 3. 63. .
Ex tempore, *duplicem significationem habere potest; ut sit, pro re nata.* At. 154. . Ph. 3. 39. . *vel statim, et sine præmeditatione, ut,* orationem habere ex tempore. Rh. 13. . 16. 184. . Or. 1. 155. Or. 2. 189. *Cui opponitur.* Ex scripto.
A quo tempore. Or. 1. 251.
Ex quo tempore. Fam. 32. . 64. . Or. 1. 288. .
—— eo tempore. Fam. Or. 1. 4.
Ab illo tempore. Or. 1. 206. . Or. 2. 47. .
Illo tempore. Rh. 169. 173. Or. 1. 217. Or. 2. 122.
Ut temporibus illis. *Cicero in Brut.* Erat cum litteris Latinis, tum etiam Græcis (ut temporibus illis) satis eruditus. Rh. 174. 173. .
Tempus constituere. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— venire. Fam. 86. 181. .
——— accedere. Fam. 40. .
——— extare. Fam. 64.
——— esse. Rh. 85. Fam. 55. . At. 304. Or. 2. 141. Or. 3. 114. .
Aliquando eleganter dicimus, tempus est, *pro necesse est; vel sequitur, ut; vel res postulat, ut.* Rh. 124. .
In tempus incidere. Fam. 21. 64. . 71.
——— incurrere. At. 325. .
Tempus observare. Fam. 175.
——— capere. *Pro observare.* Fam. 175.
——— arripere. Fam. 67. .
——— antecapere. Salust.
——— dare. Fam. 10. . 37. At. 278. . Or. 1. 1. 91. Or. 2. 93. .
——— sumere. At. 128. . 313. Ph. 2. 157.
——— habere. Rh. 149. . At. 8. 1. 1.
——— nancisci. Fam. 3. .
——— ponere. Fam. 77. 242. Rh. 144. At. 7. .
——— distribuere. At. 21. . *vel* tribuere. Ph. 3. 33. .
——— traducere. Fam. 52.
——— transmittere. Or. 2. 4.
——— consumere. Fam. 71. . 94. . 113. 245. At. 26. 124. .
——— conterere. Ph. 3. 115. .
——— eximere. At. 56. .
——— dirimere. Ph. 2. 98.
——— remittere. Ter. Heaut. 1. 1.
——— intermittere. Fam. 161.
——— dimittere. Rh. 116. . Or. 3. 190.
——— prætermittere. Fam. 5. 90. .
——— amittere. Fam. 103. 146. 198. 252. . At. 110. . 120. .
——— perdere. 3. *de Orat.* 144. Tempus amittere, *est rei, vel temporis occasionem*

prætermittere: Tempus vero perdere est tempus frustra et inaniter consumere.
Tempus præterire. Fam. 149. . At. 108. Or. 1. 97.
——— abire. Or. 2. 125. .
Tempore excludi. At. 136. . Or. 1. 213.
——— egere. At. 325. .
Tempus revocare. Fam. 62.
——— recuperare. At. 124.
——— prorogare. Fam. 21. . 22. . 40. . 251. .
Temporis propagatio. Fam. 71. . *vel* longinquitas. Fam. 81. . Ph. 2. 80. 82.
Tempori servire. Fam. 129. . 137. .
——— consulere. Fam. 55.
Temporis causa *aliquid facere, vel dicere, est idem, quod tempori assentiendo, vel consulendo.* Fam. 89. Or. 1. 53. . Or. 2. 139. 153. . 274.
Tempori assentiri. Fam. 15. .
——— parere. At. 114. Or. 3. 236. .
——— cedere. Fam. 53. . 183. . Or. 3. 101. .
Tenebræ *ponuntur pro obscuritate, vel caligine. Transferuntur tamen ad alia; et ponuntur pro rerum obscuritate et ignoratione; vel pro perturbatione et confusione.*
Tenebras obducere. Ph. 1. 5.
——— offundere. 4. Acad. c. 19.
——— alicui esse. *Cicero de Attic.* 7. Quæso, quid hoc est? aut quid agitur? mihi enim tenebræ sunt. *Id est omnia mihi sunt ignota.* At. 108. .
In tenebris jacere. Or. 2. 188.
E tenebris in lucem vocare. Pro Deiot. c. 11.
Tenuitas *est gracilitas, angustia, subtilitas, paupertas.*
Tenuitatem alicujus sustentare. Fam. 264. .
Tergum *a Latinis ponitur pro dorso; id est, posteriore corporis parte. Non tamen semper aut hominis, aut animalium est, sed pro rerum quarumvis posteriore parte translate ponitur.*
——— dare. Quint. lib. 2. cap. 13.
——— vertere. *Id est, in fugam se conjicere.* Cæs. de B. G. lib. 3.
A tergo sequi. *Virg. lib.* 1. *Æn. vel* insequi. Ph. 1. 168. .
——— circumvenire, *vel* adoriri. Or. 3. 107.
Terminus *apud Antiquos deus creditus est, in cujus tutela fines agrorum esse existimabantur. Ea igitur fuit termini apud Antiquos significatio. Fuit et alia; scilicet ut esset proprie signum, quod agrum ab agro dividit.*
Terminos constituere. Or. 1. 6.
Terminis certis aliquid definire. Or. 3. 18. *vel* describere. Rh. 103. *vel* circumscribere. Rh. 91.
Terminos evellere. Or. 3. 277.
Terra *tribus modis dicitur, communi, proprio, et misto. Communi, ut cum dicimus* orbem terræ, *et* terram Italiam. *Altero modo dicitur* terra *proprio nomine, quæ nullo alio vocabulo, neque cognomine adjecto appellatur. Tertio modo dicitur* terra, *quæ est mista, in qua seri quid potest, et nasci; ut* terra argillosa, *aut* lapidosa. *Olim homines, obscuro ignotoque genere prognati,* Terræ filii *dicebantur, propterea quod* Terra *sit omnium communis parens.* Fam. 100. At. 8.
——— petere locum aliquem, *vel* iter facere. Or. 2. 280.
——— marique conquirere. *Id est locis omnibus, et summa diligentia.* Fam. 65. .
A terra solvere. Cæs. de B. C. lib. 3.
Ad terram deligare. Cæs. de B. G. lib. 4.
——— dare. Suet. in Aug. cap. 96.
In terram statuere. Teren. Adelph. 3. 2.
Ad terram affligere. Plaut. 791.
Terram proscindere. Varro de re Rust. lib. 1. cap. 29.
——— subigere. Ph. 2. 88.
——— domare. Virg. Æn. lib. 9.
Terræmotus. *Dicitur* terræmotus, *cum terræ incluso spiritu contremiscunt magno sæpe habitantium damno.*
Terræmotum fieri. Or. 258. Ph. 2. 96. .
Terræmotu Mundum contremiscere. Or. 2. 258. .
——— conquassari. Ph. 2. 100. .
Terror *est metus concutiens: ex quo fit, ut et tremor, et dentium crepitus consequatur.*
Terrorem afferre. At. 96. .
——— offerre. Cæs. de B. C. lib. 1.
——— inferre. Fam. 252. .
——— jacere. At. 38.
——— denunciare. *Ib.*
——— incutere. Liv. Dec. 1. lib. 3.
——— injicere. Or. 3. 78. Ph. 1. 132.
Terrori esse. Liv. Dec. 4. lib. 4.
Terrorem impendere. Or. 3. 201. .
Testamentum *est ultima voluntas.*
Testamenti factionem habere. Fam. 105.
Testamentum componere. At. 245.
——— conscribere. Or. 2. 253. .
——— facere. Rh. 99. . 104. . Or. 1. 98. . Or. 3. 110. .
Testamento aliquid alicui relinquere. Ph. 3. 70. .
Testamentum obsignare. At. 100. . 245. Or. 3. 110. .
——— falsum supponere. Ph. 2. 164. .
——— subjicere. Or. 3. 259. .
——— mutare. Or. 2. 24.
——— rumpere. Rh. 99. 106. Or. 1. 298. .
——— irritum facere. Or. 3. 181.
Testamento cavere. 2. de Fin. c. 31.
Testamenta resignare. Hor. l. 1. epist. 7.
Testatus. *Testata res dicitur certa, et perspecta, et plane cognita.*
Testatum aliquid apud aliquem relinquere. *Cic.* Ut Testatum apud animum tuum relinquam quid senserim. Fam. 18. .
Testimonium *est judicium, aut jurejurando devincta auctoritas. Vocem etiam istam pro*

testium dictis poni aliquando videas; et tunc ad absentes proprie referri volunt: unde Callistratus libro 22. de Probat. et Præsumpt. Item Divus Hadrianus Rufino Proconsuli Macedoniæ rescripsit, testibus se, non testimoniis crediturum. *Et paulo post Gabinio in hæc verba rescripsit:* Alia est auctoritas præsentium testium: alia testimoniorum, quæ recitari solent. *Hanc testimonii proprietatem notat Donatus in Andria Terentii, versum illum explicans.* Eadem hæc, Chreme, multi alii in Andro tum audivere. Hoc testimonium, *inquit Donatus*, cæcum dicitur. Testimoniorum enim modus duplex est; manifestus, et cæcus. Manifestus est, qui certos testes, et præsentes habet: Cæcus, in quo multitudinem, aut civitatem dicimus scire. *Ut Cicero:* Testis est tota Sicilia. Est enim in cæco testimonio jusjurandum, tabulæ, absentesque personæ. *Hæc perdocte Donatus. Sed nec Donati, nec Jurisperitorum differentia, aut distinctio observatur in testimonio privato, neque semper in forensi, et judiciali.* Testimonium sumere rei alicujus, *est, quod Barbari dicunt, capere, vel accipere actum de re aliqua: videlicet, cum accepta aliqua injuria, aut alia quavis offensione, ut rei testificatio nobis in tempore esse possit, ab iis, qui adsunt, testimonium sumitur, et scribitur; ut, si quando res in judicium veniat, testimonii sumpti fide, qui injuriam persequitur, juvari possit.* Or. 1. 46. 289.

Testimonium tribuere. Or. 3. 204..
——— impertiri. Fam. 69.
——— dare *interdum idem est, quod testes proferre, et ponitur eo modo testimonium pro teste, quo servitium pro servo.* Fam. 73. Rh. 11. Or. 1. 47.. 268. Or. 2. 148. 240.
——— dicere. Rh. 192.. Or. 1. 35.. 95..
Pro testimonio dicere. *Antiquis erat, quod Barbari nunc dicunt,* deponere. At. 10.. Or. 1. 35. 78..
Testimonio esse. At. 130.. Or. 1. 46.. 295.
Testimonium habere. Fam. 59.. 148. Or. 1. 51.
Testimonia elevare. Quint. lib. 5. cap. 19.
Testimonium alicujus rei perhibere. Id. l. 11. c. 1.
Testimonia refellere. Or. 2. 150..
Testimonium alicui denunciare. Pro Rosc. Am. 110.

Testis *dicitur, qui rei cujuslibet testimonium profert, sive in judicio, sive extra judicium. Unde etiam in pudendis hominum partibus* testes *dicuntur (quos aliter vulgo* testiculos *vocamus) videlicet virilitatis testimonium proferentes.*
——— locuples. Rh. 195. Or. 1. 178. Or. 2. 154..
——— classicus. *Festus.*
——— idoneus. Or. 1. 214. 277.
Testis religiosus. Or. 3. 29.
——— integer. Ph. 1. 63..
——— incorruptus. *Ibid.*
——— gravis. Or. 1. 13..
——— proletarius. *Hujusmodi testes sunt, quos inopia ipsa refellit, quosque fames magis, quam fama, commovere creditur; vel quos levissimo pretio proposito ad quodlibet perjurium possis perducere, leves scilicet, et omni religione, Deique metu vacuos.*
——— conjuratus. Or. 1. 277..
——— mercenarius. Fam. 43..
——— falsus. Or. 3. 142. Ph. 2. 114.
——— fictus. Ph. 2. 114. Or. 1. 298..
Testem habere. Fam. 182..
——— esse aliquem alicui rei alicujus. Fam. 6.. 16.. 18..
——— adhibere. Ph. 3. 60..
——— citare. Or. 1. 6.. 138. Ph. 3. 15..
——— proferre. Or. 3. 63.
——— producere. At. 309.. Or. 1. 52. 78.. 262..
——— dare. Or. 1. 13.. 76. 210. Ph. 1. 77..
——— subornare. Or. 1. 53.. 298..
Testium seductio. Pro Mur. c. 24.

Theatrum *est ædificium in hemicycli speciem factum, ad cernenda spectacula idoneum. Ponitur etiam et pro ipso spectaculo, et pro ipsis spectatoribus. Crebrum vero est in translationibus hoc nomen et perelegans.*
Theatrum bellum, *vel* magnum habere. *Idest permultos spectatores. Cic. ad Att.* Theatrum quidem sane bellum habuisti. At. 209..
Theatro magno spectata aliquorum familiaritas. *Idest multis comperta.* Fam. 200.
In theatro versari. *Idest in aliquo loco conspicuo, ante oculos omnium. Cic. in Verr.* Sic obtinui Quæsturam in provincia Sicilia, ut omnium oculos in me unum conjectos arbitrarer: ut me, Quæsturamque meam quasi in aliquo orbis terræ theatro versari existimarem. Or. 1. 243.

Thesaurus *est vetus quædam depositio pecuniæ, cujus non extat memoria. Etiam pro magna auri, vel argenti vi et copia poni solet.*
Thesaurum defodere. Ph. 2. 136.
——— alicubi obruere. Ph. 3. 81..
De thesauris suis aliquid alicui suppeditare. Ph. 1. 78..
Aliquid circumplecti, tanquam thesaurum Draco. Or. 3. 248.

Tibia *est instrumentum musicum, quo tibicines canunt: sic dicta, quod primo ex Gruum tibiis facta sit.*
Tibiam inflare. Rh. 181..
Tibia canere. Rh. 139..
Ad tibiam canere. Ph. 1. 209..

Timor *significat metum mali appropinquantis.*
Timorem impendere. Fam. 24.
Ad timorem aliquid proponere. Fam. 27.. 80..
Timorem facere. Fam. 154.

Timorem injicere. At. 79.. Or. 2. 65.
In timorem dare. Plaut. 624.
Timorem incutere. Rh. 128.
Timore afficere. Fam. 168.. Or. 1. 1..
Timori esse. Fam. 122..
In timorem se convertere. Or. 2. 170.
Ad timorem traduci. Fam. 5.
Timore perculsum esse. At. 274.
——— esse. *Pro timore angi.* At. 75.. 175..
In timore esse. *Active.* Fam. 190. *Passive.* Fam. 23..
Timorem augere. Fam. 85.. At. 107..
——— eripere. Or. 2. 101.
——— omittere. Ph. 3. 127.
——— deponere. Fam. 178.. Or. 3. 102.
——— abjicere. Fam. 178.
Timore vacuum esse. Ph. 1. 71.
——— perfundi. Liv. l. 2. c. 24.
TITULUS. *Titulum vocamus, quod alicui rei, ut libro, operi, statuæ superscribitur ad ejus cognitionem. Pro laude, et dignitate aliquando accipitur.*
Titulum appetere. Liv. Dec. 1. lib. 4.
——— honoris alicujus vix sustinere posse. Or. 3. 83..
TOGA *gestamen erat proprium, insigneque Romanorum civium; quemadmodum pallium Græcorum. Super imponebatur autem tunicæ. Hæc laxa erat, et in sinum multis crispulis subtracta succingebatur. Varia autem erant Romanis togarum genera, ut* toga pura, toga candida, toga prætexta, toga picta, toga regia, *quæ erat auro et purpura intexta, qua Reges utebantur, et quæ a Livio inter insignia triumphantis numeratur.* Toga pura *erat, quam Tyrunculi forenses assumebant tyrocinii die. Dicta* pura toga, *quod nullo purpuræ prætextu distincta esset.* Cic. ad Att. 7. Habebamus in manibus Antonii concionem, in qua erat accusatio Pompeii usque a pura toga. *Id est, ab ejus tyrocinio, vel prima adolescentia.* At. 107. Toga *autem* candida *erat, quam petitores Magistratuum induebant: unde* candidati *dicebantur. Cicero* in candida *orationem habuit in Catilinam, et Antonium competitores. Erat etiam* toga *habitus peculiaris clientum, et salutatorum, qui* togati *ibant salutatum, ut sportulam consequerentur. Ad hæc,* toga *pro pace aliquando accipitur, quoniam in pace tantum togæ usus erat: nam in bello, toga deposita, chlamydem sumebant, aut lænam.*
Togam dare. At. 80.. 86.. 128. 152.. Or. 3. 28.
——— sumere. Ph. 3. 95.. Or. 3. 169.
TORMENTUM *et supplicio convenit, quod infligitur ad extorquendam veritatem; et est generale vocabulum omnium machinarum, saxa, tela, et id genus alia torquentium atque immittentium.*
Tormentum adhibere. Ph. 3. 60.
In tormenta se dare. Ph. 1. 244.
Tormentis verberare muros. Or. 3. 218.
TORQUES *significat circulum aureum, flexilem, obtortum, colli ornamentum, et summi pectoris.*
Torque aliquem donare. Or. 1. 190.
Torquem detrahere. Ph. 1. 53.. Ph. 3. 75.
TRACTATIO *est ipse tractandi actus, sive proprie accipiatur, sive translate.*
Tractationem assumere rei alicujus. Rh. 89..
——— accipere. Ph. 2. 110.
In tractatione versari. Rh. 161..
TRAGŒDIA *est genus poematis tristes summorum virorum exitus repræsentantis. Per translationem pro magna perturbatione accipitur.*
Proprie.
Tragœdiam facere. Ph. 3. 81..
——— scribere. At. 326..
——— absolvere. *Ibid.*
——— agere. Or. 3. 233.
Translate.
Tragœdias excitare. Or. 3. 105.
——— efficere. Ph. 1. 225..
——— in nugis agere. *Id est in re levicula tumultum movere.* Rh. 127..
TRAJECTIO.
Trajectiones stellarum observare. Ph. 2. 80.
TRANQUILLITAS. Tranquillus *dicitur perturbatione carens, sedatus, placatus, lenis. Cujus vocis proprietatem in re maritima maxime versari crediderim: ut proprie scilicet dicatur* mare tranquillum, *quod nulla tempestate, nullisque procellis agitetur: sic etiam translate dicatur* animus tranquillus, *qui nullo motu, aut æstu perturbatus sit. Quare cum certum sit, a* tranquillo tranquillitatem *duci, certum quoque est, primitivi sui significationem derivativum retinere.*
Tranquillitatem expetere. Ph. 3. 14..
——— aucupari. At. 97.
——— sequi. Or. 2. 137.
Tranquillitatis plenus. Rh. 85.
TRIBUNAL *est locus excelsus, in quo sedebat, qui jus tribubus redderet.*
In. Rh. 98.. *vel* pro tribunali sedere. Fam. 36.. 37.
De tribunali sententiam pronuntiare. Or. 1. 127..
TRIBUS *pars est populi Romani.*
Tribum ferre. Or. 2. 270. Or. 3. 161. 234.
——— conficere. Or. 2. 134.
In tribus distribuere. Ph. 2. 185.
Tribus dividere. Or. 1. 70..
Tribu movere. Rh. 134. Or. 2. 42..
TRIBUTUM *dictum vult Varro a* tribubus, *quod ea pecunia, quæ populo imperata erat,* tributim *a singulis proportione censis exigebatur. Festus* tributum *dictum ostendit, quia ex privato in publicum* tribuitur. *Sumi postea hoc vocabulum cœpit largius pro omni munere, quod a populis subjectis solvitur.*
——— imperare. Plaut. 356.
——— imponere. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— exigere. Fam. 35.
——— conficere. Or. 2. 150.
——— ferre. Or. 1. 169.

Tributum conferre. At. 289.. Or. 1. 135 Ph. 3. 48..
———— pendere. Cæs. de B. G. lib. 6.
A tributis vindicare. Or. 3. 178.
Tributo liberare. Fam. 243..
TRICLINIUM *conclave discubitorium dici potest: dictum a tribus lectis, in quibus Romani discumbebant cœnantes.*
———— sternere. Or. 1. 160.. Or. 1. 142.
TRISTITIA *est severitas, vel mœstitia: et opponitur lætitiæ, vel hilaritati. Dicitur tam de rebus, quam de personis.*
Ad tristitiam contorquere. Rh. 115.
Tristitiæ se dare, *vel* tradere. Fam. 70.
Tristitiam temporum subire. At. 128.
———— mitigare. Rh. 130.. Ph. 3. 8.
———— relaxare. Rh. 130..
A tristitia deducere. Rh. 140.
Tristitiam tollere. Rh. 87.
———— abesse. Ph. 3. 108..
TRIUMPHUS *pompa erat solemnis, quæ fiebat redeuntibus in urbem cum victoria. Erat autem triumphus omnium honorum, qui a populo Rom. dari solebant, maximus. Qui autem triumphabant apud Romanos, equis albis in Urbem vehebantur curru inaurato, capite laurea coronato. Post, præeunte Senatu, Capitolium ascendebant ad templum Jovis Optimi Maximi: ubi mactato tauro albo, domum redibant.*
Triumphum alicui decernere. Ph. 1. 111..
———— habere. *Id est triumphare.* Or. 3. 56.
———— deportare. Ph. 3. 16.
———— agere. Fam. 40. Or. 1. 256. Ph. 3. 127.
In triumpho. Plin. lib. 7. cap. 43. *vel* per triumphum ducere. Or. 1. 249.. 251..
TROPHÆUM *est indicium victoriæ.*
———— ponere in loco aliquo. Or. 3. 99.
———— statuere. Rh. 71. *vel* constituere. Or. 2. 233.
Trophæis ornare. Rh. 40..
TRUTINA *idem est, quod statera.*
———— examinare. Rh. 123.
TUBA *est instrumentum musicum.*
——— canere. Virg. Æn. lib. 5.
TUMOR *est inflatio. Per translationem dicitur tumor rerum pro commotione, et eruptione.*
In tumore esse. Ph. 1. 194.
Tumore præditum esse. Rh. 14..
TUMULTUS *est motus, vel trepidatio.*
Tumultum præbere. Liv. Dec. 3. lib. 5.
———— facere. Sal. in Jug. c. 53.
———— conflare. Or. 2. 169..
———— excitare. Fam. 240.
———— sedare. Liv. Dec. 3.
———— comprimere. Tac. 4. Hist. c. 16.
TURBA *aliquando est rixa. Aliquando pro multitudine ponitur. Aliquando pro seditione, vel vi.*
Turbas concitare, *vel* concire. Plaut. 78.
——— facere. Or. 1. 242. Excitare. Quintil. l. 2. c. 16.
Turbas esse. At. 87.
Congregare magnam turbam. 1. de N. D. c. 15.
In turbam exire. Nep. 14. c. 6.
Ex turbis se evolvere. Ter. Eun. 4. 4. 56.
TURPITUDO *ad corpus, et ad animum refertur.*
Turpitudinem habere. Rh. 2.. Or. 2. 230.
Turpitudine fœdare. Or. 2. 215.
In turpitudinem venire. Or. 1. 9..
Turpitudinem subire. Or. 1. 104. Or. 3. 98. 259..
Turpitudine notari. Or. 2. 30.
Turpitudinem delere. Or. 1. 75.
TUTELA *est fides, vel commendatio. Jurisperiti ita interpretantur, ut sit jus ac potestas in capite libero, constituta ad tuendum eum, qui per ætatem sua sponte se defendere nequit, jure civili data ac permissa.*
Tutelæ alicujus aliquem commendare. Rh. 104..
In tutelam tradere. Rh. 126.
Tutelæ subjicere. Ph. 1. 114..
In tutelam venire. Rh. 99.. Or. 1. 47..
In tutela esse. At. 4. Or. 3. 17.. 76. Ph. 1. 104. Ph. 2. 70..
Tutela se abdicare. At. 85.
TYRANNIS *est crudelis dominatus, vel sævitia, et atrocitas.*
Tyrrannidem occupare. Ph. 3. 70.
———— delere. Ph. 1. 186.

V

VACATIO *est cessatio, vel immunitas.*
Vacationem dare. Or. 1. 204. Ph. 2. 158.
Vacatione donare. Ph. 2. 27.
Vacationem habere. Rh. 175. Fam. 129. Ph. 1. 30..
———— tollere. Or. 3. 200.
VACUUS *dicitur inanis, nudus, jejunus, exhaustus, vel expers, et liber, non impeditus, aut occupatus. Sic dicuntur* vacua prædia, *vel* vacuæ possessiones: *id est quæ liberæ sunt. Sic etiam appellantur* vacuæ aures, *nondum criminationibus obtusæ, sed nobis arbitrio nostro patentes. Pertinet autem hoc nomen tam ad res, quam ad personas: et eandem significationem tenet.*
Vacuus re aliqua. Fam. 48.. 58.. At. 169. Or. 2. 100. 118. 195..
——— a re aliqua. Rh. 65. 194. Fam. 125.. At. 304. 324..
Vacuum esse. *Id est nullo negotio implicari.* Rh. 166.. Ph. 2. 158.
Vacui temporis aliquid habere. *Id est vacuum esse.* At. 37..
VADIMONIUM *est sponsio quædam sistendi in judicio ad diem præstitutam per se, vel per advocatos.*
———— promittere. Or. 1. 4. 155.. 165. 264..
———— facere. Or. 1. 10..
———— concipere. *Id est certam vadimonii formulam concipere.* At. 316.
———— constituere. Ph. 3. 81.

Vadimonium esse alicui cum aliquo. Or. 1. 10.
In vadimonio esse. Or. 1. 4.
Vadimonium obire. Or. 1. 9.
——— sistere. Or. 1. 5..
——— differre. Fam. 22. At. 26.. Or. 1. 4.
——— deserere. Or. 1. 10. Or. 2. 105.
——— missum facere *est vadimonii obligationem remittere, condonareque.* Or. 1. 8.
VADUM *pro fundo fluminis, lacus, maris, et cujuscunque aquæ Latini ponunt, per quod via datur.*
——— tentare. Cæs. de B. C. lib. 1.
In vado esse. *Id est esse in tuto, citraque discrimen: sumpta metaphora a navigantibus.* Ter. And. 5. 2.
E vado emergere. Or. 3. 48.
VAGINA *proprie est gladiorum integumentum. Dicitur etiam* vagina segetum : *scilicet qua culmus adolescens inclusus, et spica continetur.*
Frumentum esse in vaginis. Cato c. 32.
E vagina gladium educere. Rh. 63..
In vagina gladium recondere. Or. 2. 98.
VALETUDO *est corporis habitudo, vel constitutio. Et tam in bonam, quam in malam partem sonat, vel per se, vel assumpto adjectivo: ut, cum pro sanitate est, dicimus* bonam valetudinem; *pro ægritudine, appellemus* infirmam.
In bonam partem.
Valetudo bona. Rh. 170. 243.. Or. 2. 198.. Ph. 1. 57..
——— commoda. Celsus lib. 8. c. 1.
——— integra. Rh. 204. Ph. 1. 78.
In malam partem.
Valetudo mala. Ph. 1. 227.
——— incommoda. Rh. 176. At. 71..
——— tenuis. Ph. 3. 84.
——— gravis. Or. 3. 221.
——— infirma. Rh. 101. 180.. Fam. 77.. Or. 2. 27.
——— imbecillis. Ph. 3. 84.
——— ægra. Rh. 180..
——— perdita. Ph. 1. 234. Or. 3. 219..
Valetudinis perturbatio. Fam. 239.. Rh. 165..
——— gravitas. Fam. 79..
——— infirmitas. *Ibid.* 94..
——— imbecillitas. *Ibid.* 95..
Valetudine esse. *Tam in bonam, quam in malam partem. Cicero post Redit.* Quo die quis civis fuit, qui fas esse putaret, quacunque aut ætate, aut valetudine esset, non de salute mea sententiam ferre? Or. 2. 210.
Valetudinem impedire. Fam. 261..
Valetudine impediri. Rh. 95. Fam. 184. 235..
Valetudinem amittere. Fam. 138.
——— sustentare. Ph. 3. 51..
Valetudini parcere. Fam. 181.
Valetudinis rationem habere. *Ibid.* 258.. 261..

Valetudini operam dare. Rh. 108..
——— consulere. Fam. 258..
——— servire. Fam. 77.. 265.. At. 299.
——— indulgere. Fam. 263..
Valetudinem curare. *Ibid.* 237..
Valetudine levari. Fam. 79..
——— emergere. At. 71..
Valetudinem confirmare. *Ibid.* 169..
VALLUM *est munitio castrorum.*
——— obducere, *vel* objicere. Or. 3. 97.
Vallo munire. Ph. 2. 55. Ph. 3. 88.
——— cingere. At. 79..
Vallum, *vel* vallo circumdare. Fam. 245..
——— ferre. Ph. 1. 182.
VALVÆ *sunt portæ geminas partes habentes.*
Valvas aperire. Ph. 2. 96.
——— patere. Or. 181..
——— claudere. Ph. 2. 96.
VAPOR *est humor extenuatus, ex terra, vel ex aqua emissus.*
Vaporem excitare. Ph. 2. 49..
VARIETAS *est dissimilitudo. Quod nomen proprie in disparibus coloribus dicitur : sed transfertur in multa disparia;* ut varium poema, varia oratio, *et similia.*
Varietatem habere *dicuntur ea, quæ* in varietate *constituta sunt; vel quæ* varietatis *speciem præ se ferunt.* Rh. 206.. Or. 3. 61. Ph. 2. 127..
——— facere. Ph. 1. 80.. *vel* efficere. Ph. 2. 36..
——— suppeditare. Fam. 68.
In varietate constitui. *Cic. de Nat. Deor.* 1. Qui Deos esse dixerunt, tanta sunt in varietate ac dissensione constituti, ut eorum molestum sit annumerare sententias. Ph. 1. 1.
VAS, adis. *Est, qui pro aliquo spondet, vel obligatur, præsertim in causa capitali.*
Vadem fieri. Ph. 3. 61.
——— dare. *Ibid.* 1. 81..
——— accipere. At. 289. Ph. 1. 240..
VAS, asis.
Vasa conclamare. *Exercitu castra moturo, conclamari solet, ut vasa colligant.* Cæs. de B. C. lib. 1.
Non conclamatis vasis, abire. *Per translationem dicitur de iis, qui hospite (ut aiunt) insalutato abeunt.* Cæs. de B. C. lib. 1.
Vasa colligere. *Cic. in Verr.* Ille ex Sicilia castra jam moverat, et vasa collegerat. *Id est repente profugerat.* Or. 1. 209.
VASTITAS *proxime ad solitudinis significationem accedit. Est enim proprie* vastitas *luctuosa quædam, et misera rerum facies, quæ sequitur vastationem et direptionem; ut, cum depopulati sunt ab hostibus agri, vel incendiis perditi, ut nihil in his præter solitudinem reliquum sit.*
Vastitatem efficere. Or. 3. 98.
——— reddere. Liv. Dec. 1. lib. 3.
——— inferre. At. 144. Or. 2. 244.
——— depellere. Or. 2. 146.
UBERTAS *est abundantia, copia, vel magnitu-*

do. Et tam translate, quam propriè, usurpatur.
Ubertatem dicendi ducere a re aliqua. Rh. 198.
Vectigal *dicitur tributum, vel portorium. A vehendo dictum volunt, cum ex fundis fruges in urbem vehuntur.* Vectigal *autem duplex est,* publicum *scilicet, et* privatum: publicum, *quod debetur fisco;* privatum *quod quisque sumit ex redditibus et fructibus bonorum suorum.*
Vectigal imponere. Or. 1. 150. . 278. Or. 2. 77.
Vectigalia amittere. 1. in Rull. 21.
——— diminuere. Verr. 3. 127.
Vectigal pervertere. *Ib.* 128.
——— exercere. Or. 2. 4. . 6. .
——— exigere. At. 296. Or. 2. 6.
——— habere. At. 85. 149. .
——— pendere. At. 296. . Or. 2. 89.
——— pensitare. Or. 2. 6. .
Vectigali levare. Rh. 176. .
——— liberare. At. 294. .
Vectigal conservare. Or. 2. 6. .
Vectigalia perdere. Verr. 3. 128.
——— conquiescere. 1. in Rull. 21.
Vectigalis *idem est, quod stipendiarius, vel tributarius. Sic Provinciæ, agri, et ii, qui tributa persolvunt,* vectigales *dicuntur.*
Vectigalem facere. Or. 3. 98.
——— aliquem habere. Ph. 3. 61. .
——— esse aliquem alicui. Or. 1. 165. 170.
Vectura *est actus vehendi, vel vectio.*
Vecturæ difficultas. Verr. 3. 190.
Pro vectura solvere. At. 2. .
Velum *generali significato pro integumento, vel involucro ponitur. Ad rem nauticam vero cum pertinet,* vela *sunt lintea navis illigata antemnis.*
Vela facere. Or. 1. 253. . Ph. 1. 211.
——— pandere. Ph. 1. 164. . 211.
——— dare. Rh. 125. . 203. .
——— ducere. Cæs. de B. C. lib. 2.
Velis plenis navigare. Or. 2. 218.
Vela subducere. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— contrahere. At. 10. .
Vena *est conceptaculum sanguinis mixti confusique cum spiritu naturali; in qua tamen plus sanguinis, minus spiritus insit. Transfertur autem varie hæc dictio. Modo enim dicuntur* venæ *in terra, subterranei scilicet meatus, per quos unda manat, aut alius liquor. Dicuntur item auri, vel argenti* venæ. *Dicuntur præterea* venæ *arborum. Transfertur quoque* vena *ad carmen, vel orationem.*
Venam moveri. Ph. 2. 143. .
——— agitari. Cels.
——— se attollere. *Idem.*
——— submittere. *Idem.*
Venæ exiguum, et imbecillum pulsum esse. Cels.
Venas concidere. *Idem.*
——— incidere. Or. 2. 251. Or. 3. 97. .
E venis sanguinem mittere. Lucret. lib. 3.
Venabulum *est telum venationi aptum, aciei longissimæ.*
Venabulo transverberare. Fam. 95.
Venalis. Venale *sumunt Latini pro eo, quod vendendum est, vel venditioni expositum; vel pro eo, quod pretio emitur, et pecunia comparatur. Ponitur etiam pro sordido, avaro, et qui gratia pecuniæ se ipsum vendit.*
Venalem habere. *Venalia habere ea dicimur, quæ vendenda proponimus, et quæstui subjicimus.* Or. 1. 2. . Or. 3. 132. . 180. 185.
——— proponere. Or. 2. 124. .
Venenum. Qui venenum dicit (*inquit Caius Jurisconsultus*) dicere debet, utrum malum, an bonum. Nam et medicamenta venena sunt: quia eo nomine continetur, quod adhibitum, ejus naturam, cui adhibitum est, mutat. *Latini tamen omnes venenum sæpius in malam partem ponunt: et pro arte malefica, vel magica etiam in usu est.*
Venenum parare. Rh. 190. Or. 2. 53. Or. 3. 48.
——— infundere. Or. 3. 233.
——— spargere. Or. 2. 109.
——— facere. Or. 2. 49.
——— præbere. Ph. 1. 169.
——— dare. Or. 2. 27. 53. . Or. 3. 49. . 233.
Veneno aliquem tollere. *Id est necare.* Or. 2. 53. Ph. 2. 76. .
Veneno necare. Or. 2. 23. . 53. .
——— occidere. Or. 1. 35.
Venenum bibere, *vel* obbibere. Ph. 1. 169.
——— deprehendere. Or. 2. 21. .
Veneratio *est venerandi actus. Passive tamen etiam aliquando ponitur.*
Venerationem habere. *Res dicitur venerationem habere, quæ veneratione digna est. Cic. de Nat. Deo.* Habet venerationem justam, quicquid excellit. Ph. 2. 11.
Venia *est culpæ remissio, condonatio erroris, licentia, impunitas.*
Bona venia. *Rh.* 106. *Ph.* 2. 23. . 85. . 191. *vel* cum bona venia. *Or.* 1. 20. *Captationem benevolentiæ habent hæ locutiones, vel molesti sermonis deprecationem.*
Veniam petere. Rh. 218. . 242. . Or. 1. 264. 280.
——— impetrare. Or. 3. 137.
——— tribuere. *Ibid.* 3. 69.
——— dare. *In hoc loquendi genere non semper delicti, aut culpæ remissio intelligitur, sed nonnunquam petitionis concessio: ut sit* veniam dare, *idem atque concedere, quod petitur.* Ph. 3. 107. . Fam. 89. Rh. 61. 87. 126.
——— concedere. Rh. 61.
Venter *est, qui a pectore ad pubem terminatur. Sæpe etiam pro ipsa alvo ponitur: et tunc omnes locutiones recipere potest, quæ alvo conveniunt.*
Ventrem ferre. *Id est uterum gerere, gravidam esse.* Col. lib. 6. cap. 24. et. Liv. l. 1. c. 14.

VENTUS *est aer commotus atque agitatus. Transfertur vero aliquando.*
Ventum facere. *Terentius in Eunuch.* 3. 5. Cape hoc flabellum, et ventulum huic sic facito, dum lavamur.
——— expectare. Or. 3. 154.
——— nancisci. Cæs. de B. G. lib. 4.
——— habere secundum. Fam. 243. .
Vento se dare. Cæs. de B. G. lib. 3.
Ventum sævire. *Ib.*
——— reflare. Ph. 1. 174.
——— adversum esse. Cæs. de B. C. lib. 4.
Vento adverso uti. Fam. 236.
Ventum increbrescere. *Ibid.* 105.
——— belle flare. At. 100.
——— lenem et mitem esse. *Ib.*
Cum translate ponitur.
TRANSLATIONEM *habet aliquando hoc nomen, et pro re, quæ tractatur, significationem assumit. Pro rumore et dissipato sermone poni aliquando videas: aliquando pro favore populari, vel fortunæ cursu.*
Ventos moderari, *vel* gubernare. *Cic.* Dux nobis, et auctor opus est, et eorum ventorum, quos proposui, moderator quidam et gubernator. Fam. 20. .
——— alicujus valde secundos esse. *Cic. ad Att.* 2. Cujus nunc venti valde sunt secundi. *Id est cujus res ex sententia cadunt.* At. 22. .
——— rumorum colligere. Or. 2. 33. .
Ventum popularem quærere. Or. 2. 44. .
VENTOSUS *est vento plenus, ut* ventosa regio. *Translate vero ponitur pro inani, vel jactantiore. Brutus Cic.* Homo ventosissimus Lepidus. Fam. 172.
VENUS. *Dea est aliquando: aliquando vero stella: aliquando pro libidine accipitur. Etiam pro pulchritudine, venustate, ornatu, et elegantia, usurpari videas: idque tam in singulari, quam in plurali numero; sed sæpius in plurali. Quintilianus lib.* 6. *cap.* 4. Quod cum gratia quadam, et venere dicitur.
Veneres dicendi summas habere. Quint. lib. 10. cap. 1.
VENUSTAS *proprie est formositas, vel pulchritudo muliebris: dicta a* Venere. *Aliquando tamen ponitur pro gratia dicendi, vel amabili suavitate.*
Vultus affert venustatem. Rh. 202.
Venustatem habere. *Ibid.* 159. .
Venustate affluere. Or. 1. 265.
VERBER *est virga, vel flagellum.*
Verberibus cædere. Or. 1. 195. .
——— quæstionem habere. Or. 3. 231. .
——— excruciare. Or. 2. 5. .
——— exanimare, *vel* necare. Or. 2. 5. . Or. 3. 97. .
VERBUM *idem est quod vox, nomen, dictio.*
Verbum usitatum, et tritum. Ph. 1. 44.
Verba grandiora. *Ibid.* 94.
—— amplissima. *Ibid.* 203. .
—— gravia, plena, sonantia, juncta, facta, cognominata, non vulgata, superlata. Rh. 234. .
Verba dura. Rh. 190. 199.
—— inusitata. Rh. 204. Or. 3. 62. . insolentia. Rh. 190. 199. prisca. Rh. 204. . Or. 3. 62. .
—— inquinata, abjecta, non aperta, longe petita. Rh. 243. .
—— odiosa, intolerabilia. Rh. 199.
—— inepta. *Ibid.*
—— desita, obsoleta. Rh. 156. .
—— elicere. Rh. 93.
—— excutere. Rh. 241.
—— emittere. Horat. lib. 1. ep. 19.
—— facere. *Id est loqui.* Fam. 3. 60. 117. At. 322. .
—— fundere. Ph. 1. 108. .
—— habere, *pro facere.* Rh. 80. Ph. 3. 126. .
—— coagmentare. Rh. 170. 204.
—— perpetuare. Rh. 159.
—— dare. *Id est fallere, vel imponere alicui.* At. 246.
Verbo violare. Or. 2. 5. . Or. 3. 160. .
In verba alicujus jurare. *Id est sese alicui addicere.* Liv. Dec. 3. lib. 8.
Verbis conceptis jurare. Plaut. 606. *vel* pejerare. Or. 2. 45. .
Verbum de verbo exprimere. Ph. 1. 9. 49. .
Ad verbum transferre, *vel* exprimere. Ph. 1. 199. .
Verbum pro verbo reddere. Rh. 244. .
Verbis totidem transferre. Fam. 37. At. 90. .
Ad verbum ediscere. Rh. 97. . Ph. 1. 34.
Verbis meis illi salutem dicito. *Id est meo nomine.* At. 254. .
Verbi gratia. Ph. 1. 32. . Verbi causa. Or. 1. 134. . Ph. 2. 141. *Id est exempli gratia.*
Verbo tenus. *Cicero de Legib.* 3. Veteres verbo tenus acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem de Republica disserebant. Ph. 2. 186. .
Uno verbo aliquid facere, consequi. Or. 2. 106. . labascere, terrere, vincere. Teren. Eun. 1. 2.
VERITAS *est vera ratio, vel res vera.*
Ad veritatem traducere. Ph. 1. 231. *vel* revocare. Ph. 3. 69.
——— dirigere. Ph. 2. 85. .
——— adducere. Rh. 170. .
Veritate adduci, ut. Fam. 218.
Ad veritatem dicere, *vel* loqui. Ph. 3. 113.
Veritatem limare in disputatione. Ph. 3. 40.
A veritate desciscere. Ph. 1. 12. .
VERSURA a verto, vertis *dicitur, cum aliquid vertitur: hoc est conversio. Scriptoribus agriculturæ dicitur, cum Boves in arando post peractum legitimum sulcum circumaguntur, vertunturque.*
Versuram facere, *honesta locutione apud Romanos dicebatur, quod nos nunc dicimus, pecuniam mutuari, vel alteri se obligare, ut vetus debitum dissolvatur,* At. 68. 161. . 247. . Or. 1. 146.

Versura solvere. *Id est creditorem mutare, et nomen nomine dissolvere.* At. 76.
VERSUS, us, ui, *est carmen, vel modus.*
Versus scribere. Or. 1. 164..
Versibus aliquid scribere. Rh.90.. Fam.16..
Versus facere. At. 325.. Or. 1. 252. *vel* conficere. Rh. 147..
——— fundere. Rh. 161.
——— componere. Tibul. lib. 3. ep. 2.
VESPERUS *est extremum tempus diei.*
Ante Vesperum. At. 199.
Ad vesperum. At. 27.. Or. 3. 175. Ph. 1. 247. Ph. 2. 105.. Ph. 3. 79..
VESTIGIUM *proprie est locus, in quo pedem impressimus. Sed per translationem ad multa eleganter convertitur; et ponitur pro signo, monumento. Dicimus item vestigium temporis, pro puncto temporis, id est maxima celeritate. Cæsar de Bel. Civil. lib. 2.* Eodem tempore vis magna pulveris cernebatur, et vestigio temporis primum agmen erat in conspectu.
Vestigium facere. Or. 1. 292.. Or. 3. 130..
——— imprimere. Rh. 198. Or.1. 299.. Or. 3. 153.
——— figere. Or. 3. 5..
——— ponere. *Ibid.* 189. Ph. 1. 125.
——— inflectere. Ph. 2. 25..
Vestigia alicujus persequi. Rh. 93.. 193..
——— extare. Or. 3. 57.
——— reliqua esse. Fam. 58.
——— apparere. Fam. 134.. Rh. 88.
VESTIMENTUM, vestis, vestitus, us, ui. *Eadem significatione sunt tria hæc vocabula: et significant integumentum, vel ornatum.*
Vestem conficere. Or. 1. 224.
——— resarcire. Or. 3. 45.
——— induere. Ter. Eun. 4. 4.
——— mutare. At. 308. Or. 2. 206..
——— detrahere. Ter. Eun. 4. 4.
——— discindere. Or. 3. 45.
Ad vestem, *vel* vestitum redire. Or. 3. 9..
VETUSTAS *est senectus, vel antiquitas.*
Vetustatem assumere. Or. 2. 85..
——— habere. At. 225..
——— ferre. Ph. 3. 109.
Vetustate senescere. Rh. 106.
——— coacescere. Ph. 3. 91.
——— evanescere. Ph. 2. 132..
VIA *est iter: et tam loci, quam actionis est. Non minus elegans est hoc nomen cum translatione, quam in propria significatione.*
Proprie.
—— inepta. At. 260.
—— deterrima. At. 143..
—— aliquorum dierum. Or. 2. 280. Or. 1. 101. Or. 3. 172.
Viam munire. Or. 1. 277. Or. 3. 104..
—— facere. Liv. Dec. 1. lib. 3.
—— sternere. Lucret. lib. 3.
—— repurgare. } Ulpian.
—— reficere. }
—— concinnare. Plaut. 806.
—— dare alicui in aliquem locum. Or. 1. 289..
Viam patere. Or. 3. 231.
In viam dare se. Fam. 237..
Viæ se committere. *Ibid.* 258.
In via esse. *Ibid.* 262. At. 41.
Viam procedere. At. 94..
—— progredi. Ph. 2. 86.
—— conficere. Ph. 3. 78.
De via deflectere. Ph. 3. 34..
——— declinare. Ph. 3. 107. Ph. 1. 125.
E via excedere. Cæs. de B. G. lib. 5.
Viam tangere. *Id est domum viæ contiguam habere.* Or. 3. 111.
Translate.
Via, *cum per translationem ponitur, fere semper pro ratione est, vel instituto. A Græcis* methodus *dicitur.*
Vias dare. Ph. 2. 129..
—— tradere. Ph. 2. 108.. 159..
—— præbere. Ovid. Meta. lib. 11.
—— nosse rei alicujus, At. 292..
Viam sequi. Or. 2. 120.
Vias omnes persequi. Fam. 57..
Viam habere multiplicem rei alicujus faciendæ. Rh. 207.
In viam deducere. Ph. 2. 164.
——— redire. Or. 3. 240.. *Duæ sunt hæ insigniores loquendi formæ a* viæ *translatione ductæ. Estque* in viam reducere, *idem quod ab errore revocare. Et* in viam redire, *est ad sanitatem redire, resipiscere, et ad meliorem (quod dicitur) se frugem recipere.*
VIATICUM *est, quicquid iter agendi causa necessarium est, sive cibus est, sive pecunia in victum expendenda.*
——— quærere. Ph. 3. 91.
——— congerere. Or. 2. 264.
——— præripere. At. 58..
——— eripere. Fam. 184..
——— habere. 7. At. ep. 17.
Viatico opus esse. 15. At. ep. 20.
VICARIUS. *Est vicarius, qui pro alio in aliquo munere constitutus est: id est qui alterius vices gerit.*
Vicarium dare. Fam. 265.. Or. 3. 240.
——— aliquem alicui succedere. Or. 1. 174.
——— esse. Or. 2. 172.
——— subtrahere. Or. 2. 143..
VICES. Vicis *nominativus singularis vix apud Latinos reperitur.* Vices *autem variis significationibus usurpant Latini. Modo enim pro vicissitudine, sive munere ponunt. Modo pro casu, vel infortunio accipiunt. Modo pro pœnis et incommodis.*
Pro munere vel loco.
In vicem rei alicujus aliquid agi. Suet. in Ner. cap. 31.
Vice alicujus aliquid fieri. *Columella lib. 3. cap.* 14. Potest malleolus protinus in vicem viviradicis conseri.
Servare vices loquendi. Quinctil. l. 6. c. 5.
Vice fungi. Liv. Dec. 1. lib. 1. *vel* vicem. Id.
—— uti. Hor. ad Pis. 304.
Vicem supplere. Plin. lib. 5. ep. 101.

Vicem reddere. *Idem* lib. 7. cap. 8.
Permutare vices. Curt. l. 8. c. 6.
Pro casu, vel infortunio.
Vicem timere. Fam. 176. . *vel* pertimescere. Or. 2. 214. .
——— irasci. Liv. Dec. 4. lib. 4.
——— dolere. Fam. 50. 197. . At. 58. 92. . 133. 279. . Conqueri. Suet. Aug. c. 66.
——— ulcisci. Fam. 10.
VICINITAS *pro vicinorum propinquitate, vel vicinorum multitudine accipitur.*
Vicinitatem esse alicui cum aliquo. Or. 2. 27. .
Ad Vicinitatem se conferre. Or. 2. 45.
Totam vicinitatem personare re aliqua. Or. 1. 41.
VICISSITUDO *est alternatio, mutatio ex alio in aliud, et quædam velut varietas.*
Vicissitudines efficere. Rh. 161.
——— distinguere. Or. 2. 142. .
Vicissitudine uti. Ph. 3. 27.
Vicissitudines conficere. Ph. 2. 45. .
——— conservare. Ph. 2. 12. 51.
VICTIMA *erat hostia, quæ post victoriam immolabatur.*
Victimam se Reipublicæ præbere. Ph. 1. 77. .
——— mactare. Or. 2. 164.
Victimis cæsis litare. Suet. in Ner. c. 25.
VICTORIA *dicitur res bene gesta.*
Victoriam portendere. Liv. Dec. 3.
——— parere. Fam. 124. .
Victoriæ initium oriri. Cæs. de B. C. lib. 3. *vel* nasci. *Ibid.*
Victoriam in manibus esse. Sal. in Catil. c. 20.
——— habere. Liv. Dec. 3. lib. 10. c. 30.
——— deferre. Liv. Dec. 1. lib. 5. .
——— dare. *Ib.* Facere. Id. l. 1. c. 37.
——— tribuere. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— adipisci. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— consequi. Or. 3. 41.
——— ad aliquem venire. 4. Fam. 9.
——— habere. Liv. Dec. 3. Referre. Idem. l. 4. c. 10.
——— conclamare. Cæs. de B. G. lib. 5.
——— concelebrare. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— reportare. Or. 2. 5.
——— exercere. Sal. in Catil.
——— stare. Liv. Dec. 3. lib. 3. constare. Cæs. de B. G. lib. 7. consistere. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— retinere. Sal. in Jugurt.
——— morari. Liv. Dec. 3.
——— interpellare. Cæs. de B. C. lib. 3.
——— differre. Liv. Dec. 3.
——— transferre. Cæs. de B. C. lib. 4.
——— eripere. Sal. Jugurt. c. 82.
——— extorquere. Liv. Dec. 3.
——— excidere e manibus. At. 187. .
VICTUS, us, ui. Victum *cum Jurisconsultis ita exponemus, ut victus verbo contineantur quæ esui, potui, cultuique corporis, quæque ad vivendum homini sunt necessaria.*
Victum dare. Plaut. 69.
——— præbere. Rh. 105.
Ad victum suppeditare. Ph. 3. 3. .
Victu tenui vitam sustentare. Ph. 3. 112.
Victum colere. *Cicero ad Atticum.* Nunc plane nec victum ullum, nec vitam colere possum. At. 195.
VIGILANTIA *est attentio.*
——— horribili plenus. At. 124.
——— singulari aliquid servare. Or. 1. 235. .
VIGILIA. *Vigilias vocant Latini exubias. Tu vero observa,* vigilias, *et* vigiliam *fere esse militum : unde manant istæ locutiones,* prima, secunda, tertia vigilia. *Vigilias quoque pro custodibus, et iis qui vigilant, dici reperias apud Latinos, eo certo modo, quo servitia pro servis ipsis dicimus.*
De vigilia. *Cæsar lib.* 1. *de bell. Gallico:* De tertia vigilia cum tribus legionibus ex castris profectus est.
In vigilias ire. Plaut. 635.
Vigilias inire. Tacit. lib. 23.
——— agere. Or. 1. 222.
——— exigere. Or. 2. 113.
Vigiliam tradere. *Cic. Fam.* 21. Cupio jam vigiliam meam, Brute, tibi tradere, sed ita, ut non desim constantiæ meæ. *Allusit hic Cicero ad vigilias militares, quæ in quaterna horarum spatia dividuntur.* Fam. 178. .
VINCULUM. *Vincula generaliter sunt, quibus res quævis ligantur: sed quoniam fere fit, ut, qui graviter flagitiosi in carcerem conjiciuntur, sint vinculis obstricti, obtinuit usus, ut* vincula *pro carcere ponantur.*
Vincula injicere. Ph. 1. 106.
Vinculis devincire. Or. 2. 63. .
——— constringere. Rh. 104. Or. 2. 63. *vel* astringere. Fam. 42. Ph. 1. 16. At. 89. .
——— colligare. Ph. 2. 213.
In vincula abripere. Or. 1. 205.
——— conjicere. Or. 1. 239.
Ex vinculis causam dicere. Cæs. B. G. l. 1.
Vinculis mandare. Or. 2. 120. .
In vinculis retinere. Salust. in Catil.
Vinculis levare. Ph. 1. 174.
Ex vinculis emittere. Ph. 1. 164.
Vincula revellere. Or. 1. 298.
——— rumpere. Or. 2. 119. Ph. 1. 164.
VINEA. Vineæ *propria et peculiaris significatio certe non est tam ampla, ac vineti ; sed tamen locum vitibus consitum complectitur. Pro instrumento bellico etiam* vinea *Antiquis fuit.*
Vineam instituere. Or. 2. 79.
Vineas constituere. Col. lib. 5. cap. 1.
——— ordinare. Col. lib. 3. cap. 13.
——— conserere. Col. lib. 3. cap. 3.
——— ponere. Col. l. 4. c. 4. *vel* disponere. Col. l. 3. c. 13.
——— deponere. Col. l. 3. c. 14.
——— semitare. Plin. lib. 17. cap. 22.
——— limitare. *Ib.*

Vineas decussare. Col. lib. 3. cap. 13.
Vineam frequentare. Col. lib. 4. cap. 15.
——— fodere. Col. lib. 4. cap. 28.
——— sternere. Col. lib. de arb. cap. 6.
Vineas putare. Col. lib. de arb. cap. 5.
——— tondere. Col. lib. 4. cap. 15.
——— interradere. Plin. lib. 15. cap. 1.
——— incidere. Virg. Ecl. 3.
Vineam resecare. Col. de arb. cap. 6.
——— pampinare. Col. lib. 4. cap. 31.
——— adumbrare. Col. lib. 5. cap. 5.
——— progemmare. Col. lib. 4. cap. 27.
——— pubescere. Virg. Georg. lib. 2.
Vineas palare. Col. lib. 11. cap. 2.
VINETUM *dicitur plaga, vel regio, aut magnus soli, vel terreni alicujus tractus vineis consitus.*
Vinetum ordinare. Col. lib. 4. cap. 27.
——— instituere. Col. lib. 3. cap. 2.
——— conserere. Col. lib. 31. cap. 11.
VINUM *a vi deducitur, ut quidam volunt, quod vim menti inferat.*
——— dulce. Horat. l. 3. od. 1.
——— lene. Teren. Heaut. 3. 1.
——— asperum. *Ibid.*
——— austerum. Col. lib. 3. cap. 2.
——— torvum. Plin. lib. 17. cap. 23.
——— molle. Virg. Georg. lib. 1.
——— bonum. Var. de re rust. lib. 3. cap. 9.
——— odoratum. Plin. lib. 21. cap. 7.
——— tenue. Ovid. de Art. lib. 1.
——— leve. Ph. 1. 230. .
——— fugiens. Ph. 3. 70. .
——— firmum. Virg. Georg. lib. 2.
——— forte. Col.
——— vehemens. Cels.
——— vetustatem patiens. Ph. 3. 109.
——— vetustate coascens. Ph. 3. 91.
——— vetustate evanescens. Ph. 2. 132. .
——— vetustate edentulum. Plaut. 663.
——— acidum. Cato cap. 148.
——— mucidum. Cato cap. 146.
——— inveteratum. Plin. lib. 14. cap. 2.
——— vetulum. Col.
——— pendens. *Id est quod in vinea pendet, et in ipsis uvis adhuc continetur.* Cato cap. 147.
——— doliare. *Id est, quod jam in doliis est.* Cat. c. 148.
——— factum. *Id est jam in doliis conditum, non amplius turbulentum.* Varro lib. 1. cap. 65.
——— fervere. *Ibid.*
——— elutriare. *Id est transfundere.* Plin. l. 14. c. 17.
——— fundere. Virg. Æn. lib. 5.
——— meracius sumere. Ph. 2. 75. .
Vini plenus. Or. 2. 206. .
Vino prolui. Horat. Serm. 1. Sat. 5.
——— obrui. Or. 3. 148. .
Vinum exhalare. Or. 3. 168. .
——— edormire. Teren. Adelph. 5. 2.
VIRES *ponuntur pro nervis, robore, conatu, vel potentia : sicque maxime sunt corporis, et habitudinis firmioris. Sunt tamen etiam animi : quod fit per translationem.*
Vires dare. At. 102.
——— colligere. Fam. 176.
——— sumere. Hor. lib. 1. ep. 19.
——— habere. Ph. 3. 88. . 105. 118. . Or. 2. 176. Ph. 2. 157.
——— experiri. Or. 3. 200.
——— tentare. Ovid. Amor. 1. el. 8.
——— exercere. Rh. 97.
Pro viribus aliquid agere. Ph. 3. 82. .
Omnibus viribus aliquid agere. Fam. 62. . Ph. 1. 191. 195.
Vires frangi. Virg. Æn. lib. 2.
——— aliquem deficere. Rh. 101. .
——— amittere. Fam. 107. .
——— revocare. *Ib.*
——— recuperare. Tac. lib. 19.
VIRGA *est flagellum.*
Virgis cædere. Or. 1. 163. Or. 2. 149. . Ph. 2. 92.
Virgas a corpore alicujus amovere. Or. 2. 92. .
——— expedire. Liv. l. 3. c. 16.
VIRGO *est fœmina nondum corrupta : id est quæ rem cum mare nihildum habuit. Translate de re omni intacta dicitur.*
Virginem comprimere. Liv. Dec. 1. lib. 1.
——— violare. Fam. 140.
VIRIDITAS *translate pro viribus, vel robore aliquando ponitur.*
Viriditatem habere. Ph. 1. 206. .
In viriditate esse. Ph. 3. 97. .
Viriditatem auferre. *Ib.*
——— amittere. Or. 3. 75.
VIRTUS *est animi habitus, naturæ moderationi consentaneus : vel est affectio animi constans, conveniensque, laudabiles efficiens eos, in quibus est. A* viris *autem* virtus *nomen est mutuata.*
Virtutis amore teneri. Horat. lib. 1. ep. 16.
Virtutem consequi. Or. 2. 193. .
Virtutis compotem esse. Ph. 1. 236.
Virtute ornatum esse. Ph. 3. 10. .
Virtutem habere. Or. 2. 202. . Rh. 91. . At. 291. . et al.
Virtute præditum esse. Ph. 3. 114.
Virtutem perspicere in aliquo. Ph. 3. 101. .
Virtute carere. Horat. lib. 2. ep. 2.
Virtutem repudiare. Ph. 3. 105. . 107. .
VIS. *Hujus nominis significationem multiplicem esse constat. Ponitur aliquando pro numero, copia, vel abundantia : unde dicimus magnam* vim *vasorum, magnam* vim *auri, vel argenti, et similium. Aliquando etiam ponitur pro robore. Præter hæc ponitur etiam pro virtute et efficacia, vel violentia et impetu.*

Pro virtute et efficacia.

Vim dare. At. 54.
——— afferre. Ph. 3. 101. Fam. 14. Rh. 94.
——— esse. Ph. 3. 36. . 42. *vel* inesse in re aliqua. Fam. 80.
——— habere. Fam. 43. 65.
——— experiri. Or. 3. 50.

Vim indicare. Ph. 3. 100..
Pro violentia et impetu.
Vim denuntiare. Or. 2. 136.
—— suscipere contra aliquem. Or. 3. 104.
—— conferre in aliquem. Fam. 10.
—— afferre. Fam. 139.. At. 148. Or. 1. 88.. 134.. 296.. et al.
—— offerre, *vel* inferre. Or. 3. 103.
—— adhibere. Or. 1. 115. Or. 2. 101. 74.
—— facere. At. 55. Or. 1. 285. 289.
—— repellere. Or. 3. 11..
VISCERA *significant partes omnes, quæ continentur in ventre, et thorace. Translate sæpe hoc nomen usurpant Latini.*
Tela adhærere in visceribus. In Vatin. 13.
Malum esse inclusum in visceribus reip. 1. Catil. 31.
Ex visceribus causæ aliquid sumere. 2. de Or. 318.
Visceribus ærarii villam extruere. Or. 2. 238.
Aliquid in visceribus medullisque condere. 5. Tusc. 27.
In visceribus hærere. Ph. 1. 214. At. 86. *Per translationem tam id elegans est, quam quod dicimus,* in medullis : *ut, aliquem nobis* hærere, *vel* inhærere in visceribus ; *h. e. amari.*
Malum aliquod insidere in visceribus Reipub. Or. 2. 103..
A visceribus alicujus aliquod malum avertere. Or. 3. 262..
VISIO *est id, quod videtur.* Visum *est somnium, et quidquid sensibus apparet. Utrique tamen eandem significationem assignare recte potes.*
Visionem fieri. Ph. 2. 42..
Visum dare. Ph. 2. 134..
—— objicere. Ph. 2. 93.. 137.. 149.
VISUS, us, ui, *est videndi actus.*
Visum fallere. Plin. l. 9. c. 50.
—— perstringere. Quint. lib. 10. c. 1.
VITA *est non solum vis ipsa, qua vivunt sive rationis participia, sive rationis expertia ; sed pro ipso etiam vitæ cursu a Latinis accipitur. Unde dicimus vitam turpem, vel honestam agi, aut degi, pro vitæ cursum honestum, aut turpem tenere, atque conficere.*
Vita honesta. Or. 1. 26.
—— constans. Rh. 227..
—— probata. *Ibid.*
—— suavis. Or. 1. 26.
—— jucunda. Ph. 1. 168..
—— quieta. Ph. 1. 63..
—— tranquilla. *Ib.*
—— delicata. Ph. 1. 180..
—— umbratilis. *Ib.*
—— insuavis. Rh. 111.
—— amara. Ph. 1. 58.
—— districta labore ambitionis. Rh. 145.
—— arida. Or. 1. 17..
—— horrida. *Ib.*
—— agrestis. Rh. 87..
—— fera. *Ib.*
—— vitiosa. Ph. 1. 83.
—— flagitiosa. *Ib.*

Vita, *cum blandientis est. Aliquando per hanc vocem eleganter blandimur, cum aliquem* vitam nostram *appellamus, eum, vel eam scilicet, in cujus desiderio toti acquiescimus. Cicer. Fam.* 14. Obsecro te, mea vita, quod ad sumptum attinet, sine alios, qui possunt, si modo volunt, sustinere. Fam. 233.
Vitam dare. Or. 2. 193.. Or. 3. 161.. Ph. 1. 168..
—— afferre. Teren. And. 1. 2.
—— tradere. Or. 2. 204.
—— concedere. Fam. 132..
—— habere ab aliquo. Or. 3. 172.
—— suppetere. Ph. 1. 51.
—— suppeditare. Rh. 174. 175. 187. Or. 3. 186.
In vitam introire. Ph. 3. 98..
—— venire. Ph. 2. 168.
In vita esse. At. 304..
Vitam agere. Rh. 174.. Fam. 81.. Or. 3. 223..
—— degere. Fam. 180.. Or. 2. 181.. Or. 1. 42..
——. Or. 1. 132. Or. 2. 53.. *vel* vita vivere. Fam. 77..
—— traducere. At. 285..
—— producere. Rh. 31..
—— perducere ad. Ph. 3. 89..
—— transigere. Salust. in Catil.
—— exigere. Terent. Heaut. 2. 3.
—— transire. Salust. in Catil.
—— propagare. Rh. 42.
—— teneri. Ph. 2. 53. *vel* contineri re aliqua. Or. 3. 135..
—— retinere. Or. 1. 165.. Or. 3. 211. At. 305..
—— sustentare. Ph. 1. 160.
Vita frui. Or. 2. 53.. 119..
In vita manere. Fam. 56.. 71..
—— commorari. At. 304.
Vitæ parcere. Ph. 2. 62..
—— cursus. Fam. 81. 217.. Or. 3. 13.. Rh. 85. *vel* curriculum. Or. 2. 96.. 191.
Vitam instituere. Terent. And. 1. 1.
—— colere. Rh. 28.. At. 195..
—— polire. Or. 3. 22..
—— dirigere. Or. 2. 124..
—— esse sic, *pro sic esse institutam.* Or. 1. 32..
—— appetere, *vel* expetere. Or. 3. 149.. Ph. 1. 133.
—— persequi. Or. 3. 242.
Ad vitæ exitum vocare. Fam. 81..
Vita expellere. Or. 2. 132..
Vitam adimere. Or. 2. 280.. Or. 3. 161..
—— auferre. Ph. 3. 92.
—— eripere. Rh. 143.. Or. 3. 172.
Vita privare. Or. 2. 91.. Or. 3. 126. 222..
Vitam exhaurire. Or. 3. 13..
E vita. Rh. 165. Ph. 1. 155.. *vel* vita cedere. At. 329.
—— decedere. Or. 2. 97.
—— excedere. Ph. 3. 97.. Fam. 50..
A vita discedere. Fam. 18..
—— recedere. Ph. 1. 217..

E vita exire. Ph. 3. 98..
——— vita desciscere. Ph. 1. 103.
——— migrare. Ph. 1. 61..103. Ph. 2. 181. Ph. 3. 126..
——— demigrare. Or. 2. 96..
——— emigrare. Ph. 2. 180.
Vitam deserere. Or. 3. 14.. Ph. 3. 92.
——— ponere. Fam. 142.
——— profundere. Fam. 4..
——— patriæ reddere. Or. 3. 264.
——— abjicere. At. 48..
——— edere. Ph. 1. 125.
Vitalia lumina linquere. Ph. 2. 84.
Vitæ extremum spiritum edere. Or. 3. 243.
——— supremum diem agere. Ph. 1. 85.
——— extremum diem morte conficere. Ph. 1. 106.
Vitam amittere. Rh. 38. Or. 23.. Or. 1. 3. 108..
——— conterere. Ter. Adel. 5. 4. 15.
——— deficere. Or. 1. 250..
——— effluere. Ph. 1. 187..
Vita carere. Or. 2. 96..
Ad vitam revocare. Or. 2. 209. At. 116.
Vitis, *si propriam vocabuli vim retinet, materiam ipsam, atque adeo semen, sive plantam, qua vineæ conseruntur, significat. Quin etiam vitis lignum ipsum nodosum ex planta decerptum, et foliis nudatum denotat. Unde Castrensis olim moris, ac juris fuisse scito, ut milites a Centurionibus vite cæderentur ; hoc est, nodosa vitis virga, vel baculo ex antiqua vite facto.*
Vitem mergis propagare. Col. lib. 4. cap. 2.
——— exputare. Col. lib. 3. cap. 15.
——— insecare. Col. lib. 4. cap. 15.
——— amputare. *Ib. vel* putare. Rh. 106..
——— ablaqueare. Col. lib. 4. cap. 8.
——— procidere. Col. lib. 4. cap. 15.
——— stercorare. Pall. lib. 9. tit. 2.
Vites inserere. Col. lib. 4. cap. 29.
Vitem adæquare. Col. de Arb. cap. 5.
——— adobruere. Col. lib. 4. cap. 8.
——— aggregare. Col. de Arb. cap. 5.
——— propagare. Ph. 3. 88.
——— pampinis spoliare. Col. lib. 11. cap. 2.
——— renovellare. Col. de Arb. cap. 6.
——— repullulascere. Col. lib. 4. cap. 24.
——— repubescere. Col. lib. 2. cap. 1.
——— adminiculare. Plin. l. 14. cap. 1.
Vites palare. Col. lib. 11. cap. 2.
——— alligare. *Ibid.*
——— nodare. Cato cap. 32.
——— vincire. Virg. Georg. lib. 2.
——— statuminare. Plin. lib. 17. cap. 22.
——— pedare. Col. l. 4. c. 12. *vel* impedare. Col. l. 4. c. 16.
——— jugare. Col. de Arb. cap. 5.
Vitiarium *fere idem, ac vinetum, significat : sed hoc a* vinea *ductum est ; illud a* vite. *Est autem* vitiarium *ager vitibus vestitus.*
——— facere. Col. lib. 3. cap. 5.
Vitium *ita fere definitur, ut dicatur proprie, quod virtuti sit oppositum. Non tantum vero ad animum refertur, sed etiam ad corpus : unde vitiosum mancipium, vel vitiosum jumentum, idest morbosum. Pertinet etiam ad res ipsas ; ut,* ædes vitiosæ, tabulata vitiosa, *quæ scilicet vitium faciunt. Capitur quoque pro vitiositate. Aliquando item pro culpa. Aliquando pro stupro. Extra has omnes significationes interdum ad auguriorum, et auspiciorum rationem pertinet. Etenim quod in auguriis, vel auspiciis inauspicato fit, id* vitio *fieri dicunt Latini.*

Ad rationem auguriorum pertinens.

Vitium obvenire. Or. 3. 176.
Vitio aliquid fieri. *Id est non servatis rite auguriorum ceremoniis.* Ph. 2. 86.
——— magistratum capessere. Or. 3. 176. Ph. 2. 28.

Extra eam significationem.

Vitium virgini offerre. *h. e. stuprum.* Ter. Hec. 3. 3.
Vitio aliquid alicui vertere. Fam. 99.
In vitio ponere aliquid alicui. Ph. 1. 193.
Vitio dare. Fam. 179.. Or. 1. 26. Ph. 3. 14.. 45..
Esse vitio. Ph. 1. 224. Ph. 1. 131.. *Id est crimini esse.*
Vitiorum gurges. Or. 1. 152.
——— vorago. *Ib.*
In vitium delabi. Rh. 131..
Vitium concipere. Ph. 2. 190..
Vitio affinis. Rh. 65..
In vitio esse. *Id est vitio affinem esse.* Ph. 3. 5..
Vitiis cumulari. Rh. 110.
——— inquinari. Ph. 1. 193..
——— contaminari. *Ib.*
Vitium habere. Ph. 103..
——— erumpere in aliquem. Ph. 3. 110..
A vitiis abstinere. Or. 1. 148..
Vitia declinare. Ph. 3. 4..
Vitia effugere. *Ib.*
Vitio carere. Fam. 90..
A vitio abesse. Rh. 36. Ph. 1. 161..
Vitia virtutibus emendare. Nepos in Them. c. 1.
Vitium alicui in bonum convertere. Rh. 177.
Vituperatio. *Vituperare est crimini, vel culpæ dare : vel de dignitate, et auctoritate alicujus detrahere. Verbi sui significationem verbale ipsum retinet. Et tam passive, quam active ponitur.*
In vituperationem adducere. Or. 1. 179.
——— cadere. At. 228.
Vituperationi esse. 13. Fam. ep. 73.
In vituperationem adduci. Ver. 1. c. 61.
Vituperationem subire. At. 234..
——— vitare. At. 298. Or. 3. 78..
——— effugere. At. 256..
Vituperatione liberare. Or. 2. 255..
Umbra *est aer carens sole : quod fit alicujus corporis objectu, præsertim nubium. Ponitur etiam aliquando pro imagine ; cui opponitur solida et expressa effigies. Dicuntur et umbræ, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur.*

Adhæc ponitur translate pro specie quadam. Appellantur item umbræ *inferorum imagines. Porro* umbræ *proverbiali locutione dicebantur hi, qui venirent ad convivium, non ipsi quidem vocati, sed comites eorum, qui vocati fuerant, sic illos sequentes, velut umbra corpus ultro sequitur.*
Ne umbram quidem ejus novit. At. 108. .
Velut umbram sequi. *Velut umbra sequi dicitur, qui nunquam deest. Nam umbra corpus assectatur, velit, nolit.* Ph. 1. 172.
Umbram suam metuere. *Suam ipsius umbram metuere dicuntur, qui pueriliter trepidant, ubi omnino nihil sit periculi.* At. 257. . Ph. 2. 206.
Unguentum *non est medicamentum, ut vulgus existimat et tenax illa compositio, qua, Chirurgi utuntur ad vulnera curanda; sed commistio odorum diversorum, addito oleo, aut balsamo, aut aliquo pingui ad ungenda corpora, deliciarum et luxuriæ causa inventa.*
Unguentum condire. Rh. 152. Ph. 2. 55.. *vel* componere. *Ib.*
Unguento perfricare. Or. 1. 160..
Unguentis oblinere. Or. 2. 206..
———— ungere. Or. 1. 218.
———— affluere. Or. 3. 6..
Unguenta olore. Rh. 152.
Unguis. Ungues *sunt digitorum extremæ partes; et proprie eorum animalium sunt, quæ digitos habent separatos, ut sunt Homines, Simiæ, Aves.*
Ne latum. Plaut. 179. *vel* transversum quidem unguem a re aliqua discedere. Fam. 107. At. 210.
Ab imis unguibus usque ad verticem summum perpendere aliquem. Or. 1. 48.
Ungulis omnibus aliquid facere. *Id est omnibus viribus.* Ph. 1. 187.
A teneris unguiculis. *Id est a prima pueritia.* Fam. 6.
Tamquam unguem existere in ulcere. *Id est rem per se satis acerbam exulcerare gravius. Cic. pro domo sua:* Tu in hoc ulcere tamquam unguis existeres. Or. 2. 215.
Volumen *est liber, in quo scripta quælibet continentur: quod a* volvendo *dictum tradunt; quoniam Majores scripta sua volvendo complicabant.*
In volumen referre. Fam. 263.
Volumen evolvere. 9. At. ep. 10.
———— conficere. Fam. 135..
———— efficere. Ph. 1. 191.
———— explicare. Or. 1. 35.
Voluntas *duplici significato est. Interdum pro benevola animi inductione a Latinis ponitur. Interdum pro consilio et mente.*
Pro benevola animi inductione.
Voluntatem conciliare. At. 2..
Voluntates conglutinare. Fam. 181.
———— copulare. Fam. 32..
Voluntatem alicujus ad aliquem accedere. Ter. prol. Phorm.
———— conferre in aliquem. Fam. 211.
Voluntatem profiteri. *Id est deferre, vel conferre.* Fam. 148.
———— habere erga aliquem. Fam. 87. 220..
———— aggregare ad aliquid. Fam. 12.
———— declarare. Fam. 90.
———— præstare. Fam. 10..
———— accipi. *Id est redamari.* Fam. 60.
———— emetiri. Rh. 166.
———— conservare. Fam. 61..
———— retinere. Or. 2. 87..
In voluntate manere. Fam. 61..
Voluntatem mutare. Fam. 15. . 63. Or. 1. 55.
De voluntate remittere. At. 288..
Voluntatem alienare. Fam. 34..
———— offendere. Fam. 17. . 135..
———— alicujus ab aliquo abhorrere. Fam. 28. . Or. 1. 110.
———— reconciliare. Fam. 3. 153..
———— recuperare. At. 6. 141.
Pro instituto, sententia, consilio.
In voluntatem adducere. At. 18..
Voluntatem suscipere. Or. 2. 115..
———— habere. Or. 1. 282. Or. 3. 18..
In voluntate esse. Or. 2. 65. . Or. 3. 138. At. 178..
Ad voluntatem incumbere. At. 18.
Voluntatem alicui accidere. Rh. 62..
———— mutare. Fam. 14.
———— abjicere. Rh. 121..
Ex voluntate aliquid facere. Or. 2. 77. Fam. 217..
Voluptas *est elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicujus boni. Unde quicquid cum delectatione animum demulcet,* voluptas *dicitur. Vel dicitur* voluptas, *quæ suavitate aliqua naturam ipsam movet, et cum jucunditate quadam percipitur sensibus. Ad summam, omne id, quo gaudemus,* voluptas *est; ut omne, quo offendimur, dolor. Indifferenter tam in bonam, quam in malam partem sumitur, etiam sine adjectivo id designante.*
Voluptati esse. Fam. 8. . 23. At. 39..
Voluptatem dare. Plaut. 85.
———— efficere. Ph. 1. 68. . Ph. 3. 75..
———— conciliare. Rh. 212..
Voluptate afficere. Fam. 103. At. 284..
———— perfundere. Rh. 181.
Voluptatem capere. Fam. 31. . 40. 43. . 60. Rh. 177. . et al.
———— sumere, *vel* assumere. Ph. 1. 55..
———— accipere. Ph. 1. 65. At. 327.
———— percipere. Rh. 101. Ph. 1. 53..
———— habere. Fam. 22..
In voluptate esse. Ph. 1. 6. . 57.
Voluptate titillari. Ph. 1. 57. 200. . Ph. 3. 46.
———— omnia metiri. Rh. 148. . Or. 3. 94. Fam. 101..
Ad voluptatem referre. Ph. 3. 102. Fam. 141..
Voluptatibus se dedere. Ph. 3. 33.
———— se tradere. Ph. 3. 112.
———— affluere. Ph. 1. 57.

Voluptatibus colliquescere, *vel* liquescere. Ph. 1. 186. .

Votum *proprie est promissio facta Deo, voluntas, desiderium; quod ea valde desideramus, quæ voto a Deo poscimus.*

——— vovere. Liv. Dec. 3. lib. 1.

——— nuncupare. Or. 1. 242. . Or. 3. 185. .

Vota nuncupare *est vota polliceri, et destinare vel pro felici rerum eventu, vel pro alicujus salute: quod apud Antiquos non fiebat sine solemni ritu et religione. Unde dicebantur* nuncupata vota, *quæ Consules, Prætores, Imperatores, cum in Provincias proficiscebantur, faciebant: eaque in tabulas præsentibus multis referebantur.*

——— suscipere. Ph. 2. 70.

——— facere. Fam. 85. 96. . At. 134. Or. 2. 108. 250.

——— debere. Or. 1. 228. .

Voto teneri. At. 190. .

Votum reddere. Ph. 2. 174.

——— solvere. At. 243. Or. 3. 185.

——— persolvere. Or. 2. 250.

Vox *generaliter est omne, quod sonat. Ponitur persæpe pro sermone, vel verbis ipsis.*

—— mollis. Rh. 146. .

—— muliebris. *Ib.*

—— effœminata. Or. 2. 277. .

—— absona. Rh. 146. .

—— absurda. *Ib.*

—— agrestis, *vel* rustica. *Ib.*

—— rauca. Rh. 177.

—— inclinata. Rh. 199. 202.

—— ululans. Rh. 199.

—— dura. Ph. 2. 55. .

—— fusca. *Ib.*

—— dulcis. Rh. 202.

—— suavis. Rh. 96. 186. 210. . Ph. 3. 27.

—— clara. Fam. 19. . Ph. 3. 27. Rh. 202.

—— grandior. Rh. 192.

—— plenior. Rh. 96. 192.

—— canora. Rh. 186. Ph. 2. 55. Ph. 3. 27.

—— lenis. Ph. 2. 55.

Vocem excitare. Rh. 107.

——— elicere. Or. 3. 50. Ph. 1. 187.

——— intendere. Rh. 163.

——— contendere. Rh. 202.

——— tollere. Virg. Æn. lib. 6.

——— flectere. Rh. 202.

——— mutare. *Ib.*

——— mittere. Or. 2. 36. 146. 147. Or. 3. 12. 49.

——— habere. Or. 2. 136.

——— supprimere. Rh. 204. . Or. 2. 172. .

——— includere. Or. 3. 130.

——— includit alicui admiratio. Liv. l. 2. c. 1.

——— hærere. Virg. Æn. lib. 2.

——— consistere. Or. 2. 241.

Urbanitas *significat festivitatem, in qua nihil insit absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum; et in qua neque sensu, neque verbis, neque ore, gestuve possit quicquam reprehendi.*

Urbanitate limatum esse. Ph 41.

Urbanitatem exarescere. Fam. 106. .

——— deponere. Fam. 265.

Urbs *est oppidum muro cinctum. Pro civibus ipsis ponitur aliquando figurate. Dicimus etiam eleganter urbem interiorem, urbem infimam, pro interiore, vel infima urbis parte.*

—— et natura, et situ, et ædificiorum descriptione, et pulchritudine imprimis nobilis. Or. 2. 74.

—— pulcherrima. Or. 2. 110.

—— florentissima. *Ib.*

—— potentissima. *Ib.*

Urbem constituere. Or. 2. 104. 247.

——— ædificare. Or. 1. 228. Ph. 3. 35.

In. Or. 1. 86. . Ph. 3. 49. *vel* Urbem invadere. At. 322. .

Urbem capere. Virg. Æn. lib. 2.

——— excindere. Or. 2. 280.

——— evertere. Ph. 3. 97. .

——— relinquere. Fam. 27. 46.

——— deserere. At. 294. .

Urbe excedere. At. 282. .

Ab. Or. 1. 290. Or. 3. 8. *vel* Urbe abesse. Fam. 71. .

Usura *aliquando idem est, quod usus: unde dicimus lucis, temporis, horæ usuram dare, largiri, eripere, auferre. At aliquando ponitur pro pecunia, quæ in fœnore sorti accedit.*

Pro usu.

Usuram rei alicujus dare. Or. 1. 251. Or. 2. 103. Ph. 1. 168. . *vel* largiri. Ph. 1. 164. . *vel* postulare. 3. de Leg. c. 1.

——— eripere. Or. 2. 184. Or. 3. 130. .

——— sarcire. Fam. 30. .

Usura falsi gaudii frui. 6. Fam. ep. 12.

Pro fœnore.

Usuram multiplicare. Plin. lib. 14. c. 4.

Usuræ cavere. At. 85.

Usuram pendere. At. 193. 194. .

——— perscribere. 9. At. ep. 13.

——— consistere. At. 85. .

Usura liberare. Fam. 243. .

Reddere sine usura. De Sen. c. 15.

Usuris levioribus pecunias mutare. Suet. in Aug. c. 39.

Usus, us, ui, *quadrifariam maxime a Latinis ponitur. Primum pro consuetudine et familiaritate. Deinde pro eo, quod necessarium est et commodum. Ponitur quoque adjective: ut,* De cæteris studiis alio loco dicemus, si usus fuerit. Tusc. 4. c. 2. *Idest si opus, vel necessarium fuerit. Ponitur præterea pro exercitatione, vel tractatione.*

Pro consuetudine et familiaritate.

Usum maximum *vel* veterem intercedere inter aliquos. Fam. 213. .

—— esse summum alicui cum aliquo. Fam. 142.

——— magnum alicui cum aliquo. Fam. 110.

Pro exercitatione.

Usu imbui. Rh. 123. .

Usum habere. Ph. 3. 96. Fam. 210.. Or. 3. 225.
In usu esse. Ph. 3. 99.
Usu confirmari. Quint. l. 3. c. 2.
Nullius usus imperatorem esse. Cæs. de B. C. l. 3. 45.
Usu venire. Fam. 38. 254.
Mihi sic est usus. Ph. 1. 131. *et* Ter. Heaut. 1. 1. 28. *Id est ita consuevi.*
Usus magister est optimus. Pro Rabir. c. 4.
Pro re commoda et utili, vel necessaria.
Usum afferre. Ph. 2. 56..
—— dare. Ovid. Met. lib. 2.
Usui esse. Fam. 48. 210.. At. 1.. 2.. Or. 2. 130.
Ex usu esse. Ph. 1. 212.
In usu esse. Tac. 2. Hist. c. 86.
Usum percipere. Cæs. de B. C. lib. 3.
Usu frui. Ph. 3. 102.
Usum habere, *pro percipere.* Ph. 2. 60. Ph. 3. 35..
Ususfructus *dicitur, cum res aliqua non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset. Vel est jus alienis rebus utendi fruendique, salva rerum substantia.*
Usumfructum alicui legare. Rh. 222. Or. 1. 287.
Utilitas *est fructus, vel emolumentum.*
Utilitati servire. At. 294..
Utilitate duci. Quintil. l. 3. c. 8.
Ad utilitatem referre. Fam. 42. Rh. 128..
Utilitatem parere. Ph. 3. 106..
—— quærere. 3. de Or. c. 2.
—— habere *res dicitur, quæ utilis est.* Ph. 3. 101. Rh. 42.
—— afferre. Fam. 134. Ph. 3. 16.
Utilitatis fructum præbere. 7. At. ep. 6.
Utilitatem percipere. Ph. 3. 101.
—— capere. Ph. 3. 102..
—— omittere. Ph. 3. 60..
—— impedire. Ph. 3. 110.
Vulgus *turbam, et multitudinem significat. Extra tritum usum ornatius aliquando in oratione ponitur: ut apud Ciceronem pro Mil.* Cum uxore vehebatur in rheda penulatus, vulgi magno impedimento, ac muliebri et delicato ancillarum, puerorumque comitatu. Or. 3. 106.. *Ponitur eleganter, cum dicimus per contemptum,* vulgus imperitorum, vulgus patronorum, *et similia.*
In vulgus tribuere aliquid. Fam. 229.
—— gratum esse. *Id est vulgo.* At. 37.
—— ignotum esse. *Id est communiter.* At. 137..
—— exire. Or. 1. 19.
—— edere. Nepos in Datam.
—— emanare. Or. 1. 19.
—— valere. Ph. 1. 188..
—— commendari. Ph. 1. 248.
—— nomen retinere. Ph. 2. 126..
—— indicare. *Id est vulgo.* Ph. 2. 195..

Vulgo dici. Ter. Andr. 2. 5. 15.
—— aliquid ostendere. Ver. 2. c. 28.
—— loquuntur. Ver. 3. c. 30.
Vulnus. *Translate aliquando ponitur, et significat calamitatem, damnum, exitium, vel perniciem.*
Proprie positum.
Vulnus inferre. Cæs. de B. G. lib. 1.
—— dare. Ovid. 3. Met. 84.
—— impingere. Plaut. 131.
—— alligare. Tuscul. 2. c. 17.
—— accipere. Fam. 56. Rh. 131. Or. 2. 253. Or. 3. 226. *vel* excipere. Or. 3. 7..
—— facere. Quintil. l. 5. c. 13.
Vulneribus confici. Salust. in Jug.
—— affici. Colum. l. 4. c. 11.
Vulnus sustinere. Cæs. de B. C. lib. 1.
—— divellere. Cæs. de B. C. lib. 5.
Vulneribus confodere. Liv. l. 24. c. 7.
Vulnus recrudescere. Fam. 51..
Ex vulnere mori. Liv. l. 27. c. 33.
Translate.
Vulnus imponere. At. 12. 77.. Ph. 1. 121.
—— inurere. Or. 3. 6..
—— infligere. Or. 3. 179.
Vulnere percuti, *pro calamitate affligi.* Ph. 1. 41.
Vulnus sanare. Fam. 246.. At. 77.. Ph. 1. 121.
Vultus. *Dicitur* vultus *voluntas hominis, quæ pro motu animi in* facie *ostenditur. Sic* vultus *magis ad animum refertur atque voluntatem.* Facies *vero magis ad corpus. Inde dicimus* irato et mœsto vultu *potius, quam* facie: *et contra* lata *aut* longa facie, *non* vultu. *Et tamen aliquando promiscue utroque uti licet: ut,* fœdata facie, *et* fœdato vultu; scissa facie, *et* scisso vultu; conversa facie, *et* converso vultu.
Vultum præbere. Or. 2. 87..
—— fingere. Rh. 95.. Or. 2. 32.. Ph. 1. 197.
—— simulare. Or. 2. 32..
—— alicujus cadere. *Id est mutari.* Or. 2. 240.
—— mutare. Ph. 1. 183..
Vultus alicujus exprimere. Fam. 201.
Vultum alicujus subire. Fam. 122.
—— reficere. 12. At. ep. 14.
—— ad tempus accommodare. 11. At. ep. 24.
Vultu pietatem lædere. Pro Rosc. Am. c. 13.
—— invito ridere. Hor. l. 3. od. 11.
Vultum submittere. Suet. Aug. c. 79.
—— indurare. Tac. 2. Hist. 46.
—— bonum habere. Salust. Catil. c. 10.
Vultu alicujus regi. Sen. de Ben. l. 6. c. 7.
Vultum ferre alicujus. Fam. 143..
In vultu alicujus acquiescere. Or. 3. 144..
Uxor *est, quam in matrimonio quis habet.* Uxor *autem quasi* unxor *dicitur. Mos enim fuit apud Antiquos, ut nubentes puellæ, simul cum venissent ad limen mariti, postes,*

antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, et oleo ungerent.

Uxorem sibi adjungere. Ph. 1. 104. .

——— habere. Rh. 133. Or. 3. 186. .

——— repudiare. Suet. in Cæs. cap. 1.

Uxori nuntium remittere. Rh. 100.

Ad uxorem animum appellere. Ter. Andr. 2, 6. 15.

Uxorem ducere. Pro Sext. cap. 3. A ducenda abhorrere. 14. Att. ep. 13.

FINIS.

NOI RIFORMATORI

DELLO STUDIO DI PADOVA.

AVENDO veduto per la Fede di Revisione ed Approvazione del *P. F. Tommaso Maria Gennari Inquisitore* nel Libro intitolato *Phrases, et Formulæ linguæ Latinæ elegantiores &c. Stephano Doleto Auctore:* Non vi esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente, per Attestato del Segretario nostro, niente contro Principi, e buoni costumi, concediamo licenza a Giovanni Manfrè Stampatore, che possi essere stampato, osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite copie alle Pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Dat. 24. Novembre 1732.

GIO: FRANCESCO MOROSINI Cav. Rif.
ANDREA SORANZO Proc. Rif.
PIETRO GRIMANI Proc. Rif.

Agostino Gadaldini Segr.

1733. 28. Novembre.

Registrato nel Magistrato Eccellentissimo contro la Bestemmia.

Angelo Legrenzi Segr.

Londini imprimebat J. F. DOVE, in Area quæ est Divi Joannis.